

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

+ *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.

+ *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.

+ *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.

+ *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at `http://books.google.com/`

Ma. 1316.

ce vol. contient les
2. parties et beaucoup
de notes mss.

12 H

Math. 1316

Testamentum v. Bibl. 15
2°. animæ transmutatio. per cu
p. 312.
3°. de : v. La fable de la 2e pa

Testamentum novissimum
est a la fin de la 2e.
partie.
Le Damagorgon est a
La fin.

Digitized by Google

Math. 1376

Digitized by Google

Cauea 1516

TESTAMEMTVM RAYMVNDI LVLLI DOCTISSIMI ET CELEBERRIMI PHILOSOPHI,

Duobus libris vniuersam artem chymicam complectens, & eiusdem compendium animę transmutationis artis metallorum,

ITEM

TESTAMENTVM NOVISSIMVM,

cum cæteris omnibus operibus quæ in secunda parte libri continentur.

Vltima editio ex Archetypis & exemplaribus fidelioribus ad vnguem castigata, diligenter à D. M. RAVLT. Rothom.

Iuxta Exemplaria
COLONIÆ AGRIPPINÆ
Apud Ioannem Birckmannum.
ANNO
M. D. LXXIII.
Cum Gratia & Priuilegio Cæsar. Maiestatis.

Digitized by Google

Digitized by Google

OMNIBVS CHYMICÆ ARTIS INDAGATORIBVS LVDOLPHVS VERDEMANVS S.

CVM viderem, optimi naturalium occultarumque artium amatores, mulos adulterinos libros falsáque Recepta, vt vocant, passim inter Alchymiæ studiosos versari, quibus & quàm plurimi decepti sunt, & adhuc fallantur, nihil me vtilius facturum existimani, quàm si huiusmodi aliquem proponem, ex quo & naturæ veritas appareret, & apud multos iam inueterata falsitas innoresceret. Excitarunt ad hoc me amici non paci, iique quorum nec auctoritatem ominoaspernari, nec voluntatem planè neligere debui. Ac verò cùm mihi Raymundus Lullus in manibus esset, Philosophus mni genere literarum instructus, facilè ne cùm huius artis amor, tum amicorum onesta petitio monit, vt illius Testamenm diligenter descriptum, & Compenium animæ transmutationis multis parti-

Digitized by Google

bus auctum typographis darem. Testamen-
tum quidem nunquam impressum fuit,
eaque res multos fucatis libris delusos in er-
rorem impulit. Diuisit ipse Raymundus
illud in Theoricam & Practicam, dedica-
uitque Eduardo V. Anglorum Regi, anno
à Christo nato M. CCC. XXXII. Com-
pendium verò animæ transmutationis edi-
tum fuit Francofurti, sed mutilatum, &
vix dimidia parte absolutum, multísque
mendis deformatum. A nobis autem iam
perfectum & purgatum est, ita vt planè à
priore aliud appareat. Hos itaque libros
omnibus vobis harum artium studiosis of-
fero, vt inde rerum veritatem, ipsámque
naturam perspiciatis & cognoscatis, in qua
re sola totius artis perfectio consistit. Hic
enim Lullus illa ipsa minera demonstra-
bit, vnde verus Mercurius & sulfur extra-
huntur. Ne verò putetis ipsum vos statim
intellecturos, sed paulatim multóque stu-
dio & diligentia vos optimè tandem illius
mentem reconditámque scientiam cogni-
turos esse certò vobis persuadeatis. Ne-
que enim Philosophorum scripta ex verbo-
rum cortice, sed ex naturæ viribus intelli-
guntur. Nam persæpè illi verborum inuo-
lucris atque integumentis res pulchras &

Digitized by Google

difficiles occultarunt, ne ad tantis mysteriis indignos præstantissimæ illæ artes emanarent. Secretum enim, quemadmodum ipse auctor testatur XXIX. capite, non datur nisi filiis Philosophiæ, id est, inquisitoribus & indagatoribus veritatis. Neque verò fieri potest, vt ij rectè naturam intelligant, qui non omni cogitatione motúque animi in illius occultis operationibus inquirendis versantur. Nam, vt idem capite XXXI. ait, si filius artis negligens fuerit in *perlegendo* & perscrutando, cæcus ibit ad praxim. Diligentia profectò perpetua ad hanc rem opus est, atque ita fiet, vt cùm fructu artis mysteria percipiatis, nempe MENSTRVVM AVT. G. VEGETABILE, quo vno perfecta corpora metallica in materiam primam, scilicet in sulfur & argentum viuum transmutantur: ex quibus deinde creatur medicina vera, & non ante, vt videre est in capite LXVI. Atque hac diligenti consideratione futurum est, vt falsorum Alchymistarum recepta, in quibus ne scintilla quidem veritatis elucet, contemnatis, vt eam viam, quam natura in omnibus operationibus præscribit, sequamini. Id quod non solum vobis summæ voluptati, verum

Digitized by Google

etiam maximæ vtilitati futurum est. A vo
bis igitur maximopere peto & quæso, vt
meam voluntatem, atque amicam admo-
nitionem gratis animis accipiatis, & cùm
OCCVLTVM FECERITIS MA-
NIFESTVM, atque optatum finem
consecuti fueritis, Philosophico more om-
nia alienos ab hac arte celetis, & Deo ter
Optimo Maximo pro beneficio hoc gratias
agatis. Vale, Coloniæ, VIII. Kalend.
Martij, Anno à Christo nato. M. D.
LXVI.

Digitized by Google

IN NOMINE DOMINI NOSTRI IESV CHRISTI INCIPIT TESTAMENTVM MAGISTRI Raymundi Lulli, & primùm de Theorica.

DEVS qui gloriosè omnipotens existis, propter te amare, diligere & recolere incipimus artem præsentem, vt filiis veritatis pateſiat, quod in parte occultatum fuit à nobis, & vt sic illis complementum tam excellentissimæ nobilisque partis philosophiæ, quam manifestabimus in hoc nostro abbreviato volumine, quæ est de transmutatione non solum perfecta, imò perfectissima, ad quam sophistæ nunquam pertingere possunt, & sine causa hanc inclytam scientiam diffamant: & ideo istum dictum librum relinquimus filiis nostræ doctrinæ per modum testamenti, quem dividimus in tres libros principales: scilicet theoricam, practicam, & codicillum, quæ tres partes distinguuntur in quatuor distinctiones, quæ sunt figuræ circulares, definitiones, mixtiones, & applicationes differentiales, pro secundo libro practicali & pro primo theoricali. Iste liber in quatuor distinctiones divisus est, & sunt primò figuræ circulares, definitiones, mixtiones, & applicationes differentes: secundo libro practicali, & primo libro theoricali. In nomine & reverentiæ, potentiæ & sapientiæ cœlestis, tibi fili doctrinæ clarificare intendimus donum nobis datum, per processum necessarium, sine quo plenaria notitia illius rei, quæ est vna, compositiua de illis entibus, quæ sunt na-

Digitized by Google

veria naturæ, quæ per dissolutiones reperta sunt & reperiuntur, & in viis ordinariis non patiuntur videri. Et ob hoc, quia dissolutiua doctrina perquisitè anhelat, sustinerat, & desiderat finem, & ad finem consummationis venire, tu æterna & suprema potestas illuminare velis Christianos & in te credentes, ad videndum & cognoscendum veritatem per antiquos fabricatam, sine qua hæc scientia, quæ melior est nobilioris partis philosophiæ, integrari non possit, & ad nos introducendum, quia iam tempus est, vt definitiones illius ponere debeamus.

A REGE ARAGONVM.

Ad M. Raym. Lull. magnum in Philosophia & sacra Theologia magistrum, mirandarum artium & scientiarum authorem.

A PHILIPPO REGE FRANCORVM.

M. Raym. Lull. organi S. Spiritus doctorisque diuinitus illustrati.

Doctrinam pandit Raymundus Lullius omnem,
Cui deus infudit Scibile quicquid erat.

Digitized by Google

DE DEFINITIONIBVS HVIVS Artis, & de planctu naturæ, & quid sit theorica, & quid practica.

CAP. I.

ENTIA realia stantia in suis primordialibus & succedentibus principiis dant notitiam & causam cognoscendi naturam corporum & mediorum per extremitates cognitas, quæ sunt causa veræ permutationis ipsorum & transmutationis, secundum ipsorum radices, in forma spherica & specie permanēte per dispositiones suas, inquantū sunt permutabiles & in toto transmutabiles in veram formam vtilem perfectorum, essentiam conseruādo inquantum est possibile, ipsa ducere ad supremum & perfectum temperamentum. Sed in hoc libro cùm in disconuatione loquimur physica, mandatum habemus de magistra domina naturæ. Quia ipsa nobis manifestè apparuit, & sua opera nobis aperuit, & apertā ostendit. Ideo flendo & gemendo contra nos clamando dixit. Heu quid amodo faciam, quoniam instrumenta mea mihi auferre & tollere conantur, & secreta mea deprædari, & discooperire me volunt: Et illa quæ formaui per licentiam Dei & magistri mei, ad mortem volunt me expedire. Ille est dolor, quē domina dixit natura corā suo presbytero gemo atq; ingeo: & verè tam profundè flebat, quòd nullū tam cor illam videns, quin compassione moueretur,

Digitized by Google

ac ipsius amore à fletu retardaretur. Nã tantus eius corporis dolor erat quod vsq; ad spasmũ ducta fuit propter dolorem & displicentiam, quam habebat propter opera bona, quę in hoc mundo fecerat, adeo quòd ea dimittere volebat, nec ea amplius facere curabat, dum tamen licentiam à Deo magistro suo posset obtinere, cùm eum requisiuisset super illo. Et ob hoc mandatum suscepimus, quod sua instrumẽta habemus secretare, & custodire à manibus inimicorum suorum. Et hæc omnia in secundo libro declarabimus, si intrare poteris. Et ideo iste liber primus diuisus est & partitus in quinque partes, & quinque diuisiones, per generalia capitula.

Cùm autem huius partis philosophiæ non possit tradi practica sine theorica præcedente, dicimus quòd theorica est in parte illa, in qua dispositiones transmutabilium & mutabilium corporum ad temperamentum docentur, & demonstrantur in tanto, quantum est necessarium ad perfectionẽ nostri magisterii. Practica verò est illa pars, in qua forma & mod⁹ rectè operãdi describitur, secundũ exigentiã dispositionis præcognitæ per theoricã. Et ideo, quia neque dispositiones corporum supradictorũ, neque sue naturę possunt esse cognitę, nisi per cõsiderationem rerum naturalium & innaturalium & contra naturam, pro meliori intellectu diuidimus theoricã in tres partes, cùm dispositiones totius corporis permutabilis in genere non sint nisi tres scilicet temperamentum, intemperamentum & neutralitas. Primò sciendum est, quòd temperamentum sub rebus naturalibus cõprehenditur, quia formaliter sua complexio est de partibus subtilibus & simul adunatis. In quarum compositionibus partium philoso-

Digitized by Google

phi diffusè locuti sunt, largè accipientes, in quantū potuerunt comprehendere continuationē & aggregationem partium, quando continuitas illa compositionem suam accipit. Intemperamentum autem cōprehenditur sub rebus quæ contra naturam sunt, & ideo corruptio alio nomine vocatur, vel veri elongatio temperamenti, cum qua totum & sine. nihil. Neutralitas verò cōtinet medium partium prædictarum, alio nomine dicta ligamēta dictarum extremitatum, temperamenti videlicet & intemperamenti, aliàs dicitur dispositio media inter duas contrarietates.

De temperamento corporum, & intemperamento, & neutralitate, & de medicina, & de instrumentis naturalibus & innaturalibus & contra naturam.

Voyez Vidocq Canon 26. et suivant de son 3e livre

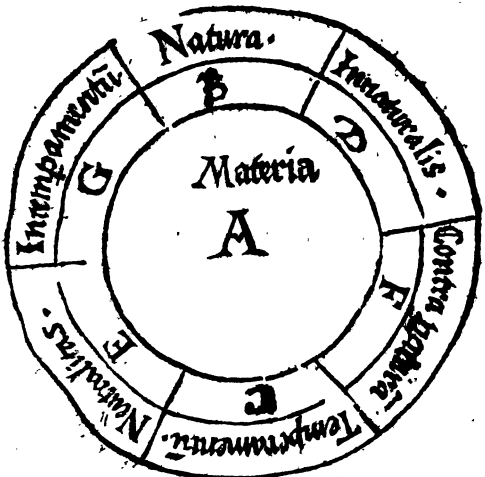
CAP. II.

ET ideo debes aduertere, quòd verum temperamentum est dispositio naturalis corporum perfectorū, per quam actiones naturales perfectæ sunt in perfectione medicinę, in qua sine alio medio perficiuntur, quæ intrant per totum, & per hoc debet esse natura dispositio qualitatis omnium corporū, & non actionis. Quia si corpus medicinale non est benè temperatum, cessaret omnino ad mutandum corpora imperfecta ad perfectionem, quæ cum debita proiectione perficitur: verùm tunc nominatur potens temperamentum solummodo, quod sit ipsum ad complendum actionem, quæ sibi

Digitized by Google

datur per complexionem sui temperamenti cum complemento, quod ei datur per viam & modum proiectionis notæ. Hæc actio reddit & ordinat medicinam aptam & habilem per suum temperamentum. Ad cuius cognitionem debet principaliter intendi & dirigi intentio illius, qui opus nostrum laborat terminare nobili temperamento per instrumentum sapientiæ prudentis. Quia considerationes quæ circa temperamentum non sunt, nullo modo debent isti rei congruere, nam extraneæ & elongatæ sunt à voluntate & considerationibus artificis & per hoc talis considerator exul efficitur à toto fine bono, sicut ille, qui est extraneus, & alienatus per suum opus superfluum, & phantasiam suam, quam perscrutatus est. Veruntamen temperamentum acquiritur per ingenium naturæ, aut magistri voluntatem in formando per intellectum ad vnamentum rerum pertinentium & miscibilium scientiæ & artis informantium medicinam vnum habitum cõstituentis vel diuersos aut plures. Quia temperamentum sicut est perfectiuum actionis non clarius cognoscitur, vel rectius conseruatur aut reperitur, quam per dictam scientiam, quia sine sit vnus habitus, vel diuersi: omni tamen tempore vnus est solus terminus, & modus conseruandi rectos terminos producendi ad finem dictum temperamentum, quod volumus significari per C. Intemperamentum, siue non temperamentum, est vna innaturalis dispositio corruptibilis, quę fit per elementariam dissolutionem, per quam immediatè corrumpuntur actiones rerum individualium & naturæ, per elongationem aut labilitatem sui temperamenti, quod venerat per continuitatem & colligantiam suarum partium com-

Digitized by Google

positarum compositione. Et illud intemperamentum volumus significari per G. in conuersione de D. & F. in C.

Neutralitas, neutraliter media, vel mediocritas, est dispositio in qua per modum medij se habituant actiones sui subiecti, ad conseruationem specici, quantū ad initium experientię sensus, & est significanda per E. quę est descendens de B. & F. reuertens in D. per quem formatus est C. sicut promisimus in practica, quę est huius libri secūda pars, dicere. Cùm diximus theoricam nostram in tres partes diuidi, & ab illis partibus conuenit tibi fili deuallare, propterea debes considerare, quòd omnes partes theoricæ dupliciter accipiuntur, scilicet accipiēdo terminos strictius, quàm capi poterunt secundum naturam suorum generum, secundum id, quod in se sunt. Et aliquoties secundū quod sunt signa recta & propinquiora secūdum naturam ad aliquid significabilem

Digitized by Google

respectum per cognitionem in corporibus temperabilibus. Sed in doctrinæ, cõsideratio prima est, debitè procedere in ordine doctrinę intellectualis aut intellectiuę, sicut reperies declaratum in tractatu de quęstionibus, capitulo quæstionali artis abbreuiatæ, in decima quęstione: de quo secundus liber huius scientiæ & artis cõpletus est: quia nobilis memoria & nobilis instinctus & appetitus debet poni & fixari in corde artificis, cui secretum nostrũ debet manifestari, in reuelatione quę mouetur à creatore totius intelligentiæ. Quia in cõsideratione huius secundæ partis sine faciẽdo vim naturæ, ponemus secundum exigentiã magisterij nostri per processum nobis diuinitus reuelatum, nostrum secretũ, quod est instrumentum perfectiuum totius nostri magisterij, & totius naturæ, & illud ostendemus & docebimus filiũ artis, quod si sit fidelis & bonus, nõ reuelabit, & specialiter filiorum artis ac scientiæ inimicis, nec illis, qui contra naturam operantur. Quia verè nunquam ab ore humano exiuit illud, quod reperiet in secunda parte huius libri post theoricam.

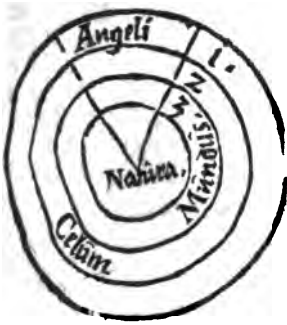
De principiis naturę in vniuersali, & qualiter sunt extracta omnia à massa confusa, ad comparationem magni mundi, de quatuor elementis: & de quatuor primordialibus principalibus principiis: & de omnibus rebus, per magnũ mundi formam eas reducendo ad magisteriũ nostrum, quod est forma minor, sicut minor mundus per miraculum.

CAP. III.

PRincipia naturalia primordialia & succedentia in opere naturę, sunt vniuersaliter omnes extre-

Digitized by Google

bitates, quæ esse possunt, & eorum media, sicut declarabimus naturam primordialium principiorum sub posse naturæ & Dei regis supremi & imperatoris cœlestis, qui solus in trinitate sine principio & sine creator est, & superior omnium prædictorum principiorum succedentium, quæ extremitates & media in suis operibus naturæ sunt nominata: hanc

naturam supremus Deus primò de nihilo creauit sua pura liberalitate & voluntate, pura substantia, quæ vocatur essētia quinta, In qua tota natura cōprehenditur de meliori & puriori parte huius substantiæ, in tres partes diuisæ: creauit altissimus Angelos, de secūda cœlos, planetas & stellas. Et de tertia minus pura. fecit mundū inferiorē. Et hoc filius doctrinæ debet intelligere, nō sicut tradimus sed quemadmodum totum volūtate superioris Dei creatum est si-

mul, sine aliqua successionis operatione, & sine aliqua materia præcedente, quæ successionem generis respiciat, quia aliter non esset creatio, nec operatio diuina, quæ respicit creationem entitatis veritatis scienti sicè per creationem de nihilo in vera

Digitized by Google

entitate substantiali: quapropter fili hoc, quod di
cemus, & iam diximus, velis intelligere cum spiri
tu scientifico, & non agiographico, nec vulgari
co, quia sic loquimur ad respectum naturæ oper
tionum, cuius tu habes assimilari in nostro mag
sterio, & ideo dicimus cum sermone exempli, c
quod nos benè intelligas, sicut iam dictum est, c
non vt scribitur. Nam supremus creator hanc pa
tem in quinque diuisit. Creauit namque de par
puriori essentiam quintam elementorum, rei cœl
stis participalem, quam per O. significamus. Et c
hac quatuor fecit partes, de quarum prima puriori
fecit ignem, qui est primum elementum. De secun
da post eam magis pura, fecit aerem, qui est secun
dum elementum. De tertia verò puriori post aere
fecit aquam, quæ est tertium elementum. De qua
ta autem minus pura fecit terram, quæ est vltimu
elementum. Primum autem volumus significari p
P. secundum per Q. tertium per R. & quartum p
S. Inquantum natura in elementalibus est mag
perfecta, cum parua perfectione in toto perficitu
Nam vna ab alia perficitur, per concordantiam pr
prietatum suarum, & earum quinti instrumen
rei cœlestis participantis, & in illa, quæ ab illis c
mentis postea descendit, cum parua natura, per
ctione scilicet generationis, & corruptionis, &
conuerso, quia suus instinctus siue appetitus imm
diatè veniens est à creatione naturæ. Et ideo n
perfectum est omnino, quod agit natura, respe
perfectionis, quæ à creatore venit, non per nat
ram. Quia tunc illud est sine destructione perf
ctum. Ille enim instinctus vel appetitus natur
non potest rem perfectam facere, nisi perficiat
diui

diuina scientia intellectuali, sicut in humana natura, quæ est rectificata per intelligentiam diuinam, sicut per bonum artificem opus pulchrum & bonum perficitur. Per hoc potest artis filius intelligere primorum elementorum naturam, post diuisionem substantiæ tertiæ primordialiter creatæ, non tamen intelligat, quòd substantia eorum sit simplex elementum quintum, sed substantia quarta, aut tertia, aut secunda, aut prima elementata de quinta parte, quam vocamus elementum primordiale & substantiam simplicem, per quam dictæ quatuor substantiæ elementales sunt elementatæ, quælibet secundum suam naturam, prout suprà declaranimus. Ista quatuor elementa sic creata remanent pura & clara ratione claræ partis naturę, ab eorum creatione vsque ad tempus presbyteri, cuius peccato natura exiuit, qui vocabatur genus, & ab eo à tępore à natu. Sed postmodum mortui sunt homines, aues, bestiæ, pisces, & aliqua nascentia terræ destructa & cremata, per destructionem generationis, quæ versa est de corruptione in generationem, & postmodum de generatione in corruptionem. Et similiter dè corporibus impuris est mundus resolutus, & elementa corrupta, per quam corruptionem omnia per naturam facta & vincentia sunt, & fuerunt paruæ durationis. Quia natura in sua materia grossa & corrupta non potest tam perfectum quid facere, sicut faciebat in suo principio, quod plus non habet ad continuandum suum opus primum. Imo natura vtitur imperfectione ad corruptionem tendente, quia de die in diem naturam elementorum minus puram inuenit, quia illud, quod posuit in

Digitized by Google

opere, perfectum opus emendare non poteſt, ſed ſemper paulatiuè decreſcit. Semper tamẽ natura ſecundum ſuum poſſe componit, & ponit ſimul partes fortiores ligamenti. Et per hanc doctrinam fili artis intendere pótes verbum Saluatoris, quod in fine mundi omnia conſumet, quando veniet ad iudicandum ſæculum per ignem, videlicet omne illud, quod non erit de veritate dictorum elemẽtorum, & omne illud, quod eſt de malo & impuro cõpoſitum, & factum, confundetur, & proiicietur in abyſſum: omne autem illud, quod ignis prædictus cœleſtis de virtutibus & pura veritate reperiet ſupra ſuam ſphæram, viuaciter requieſcet in æternum, & veniet ſupra ſaluatos felices: & malum & impurum ſupra damnatos cadit: per hoc autem poteſt elucidari & declarari cõſideratio, quòd omnis res in fine ad propriũ locum ibit ſuum, vnde primo mouebatur. Eſt etiam intelligendum, quòd terra hæc, quam cõlimus, non eſt verum elementum, ſed à vero quinto elementata eſt elemento, pòſt per quintam ſubſtantiam elementalem corporis benè elementati, cuius terra formata eſt de quinta cauſa, & tunc reperies vacuum à virtute formatiua prout corpus ſine animæ, & ſicut putredo congregata in vno in materiæ ſine forma compoſita de prædicta infectione per reciprocam actionem elemẽtorum vnius ad alterum. In centro autem eſt terra pura, & verum elemẽtum quam ignis ardere non poterit in die terroris, & ſic de aliis elemẽtis. Tu cum elucidatione per elucidationem intelligas clarè, & addas principalem ſubſtantiam materialem, de qua ſine diuiſione omnia formata in vno fuerunt, quamuis per diuiſionem rectum loquuti ſuerimus, nec tamen ſic ſeparata ſua

Digitized by Google

ſpecies, quæ eſt eſſentia quinta, quia ſubtrahes tot principalitatem elementorum compoſitorum. Et clarè cognoſces omnium rerum tria eſſe principia, videlicet artificiale, exemplare, & materiale.

Primum radicale principium artificiale, Deus eſt, omnium creator: ſecundum principium exemplare ab ipſo Deo monetur, qui dictus eſt ſapientia, tertiũ verò ſuccedẽs principium, quod eſt materia, creata per Deum, id eſt, ſapientiam: quę monetur ab ipſo, eſt primordiale elementum, quod appellamus hyle, quod tibi, ſi benè intellexiſti, declarauimus, quod quidem quærere non eſt tibi præſumendum in ſua ſimplici ſpecie, ad incipiẽdum opus noſtrum, quamuis ſine *ipſo ſcire* opus noſtrum nõ poſſemus, neque *ad finem* deducere. Sed ipſum in compoſita ſpecie quærere debemus, ipſumque purgare, & per ignem euacuare, vt ſit pura & clara, vt ſuprà diximus, quòd omnia elementa creata ſunt à dicta ſubſtantia, & ab ipſa vinificata, ad creandum & corrũpendum. Quia neceſſarium eſt, vt naturaliter apparet, cùm omnis res ſub lunæ globo exiſtens ſit creata & formata à dicta materia, quę eſt hyle vocitata, quòd de illa ſit maior influentia in omni re elemẽtata, plus in vna, quàm in alia, ſicut per naturam reperimus, & quòd ibidem quieſcis. Per hoc autẽ, quòd ſcimus, quòd nulla res mũdi poteſt eſſe ſine hac creata & non generata, quia ipſe eſt collector & colligantia totius corporis elementati in opere naturæ, & ideo ipſum vocamus naturam, & totius elemẽtati primordiale principium, hoc eſt, omnium rerum elementaturum, quia eſt in ſua ſuſtantia ſimplex. Elementa, quæ ſunt materia naturæ, primitùs per diuinam expanſionem fuere creata, videlicet, terra, aqua, &

Digitized by Google

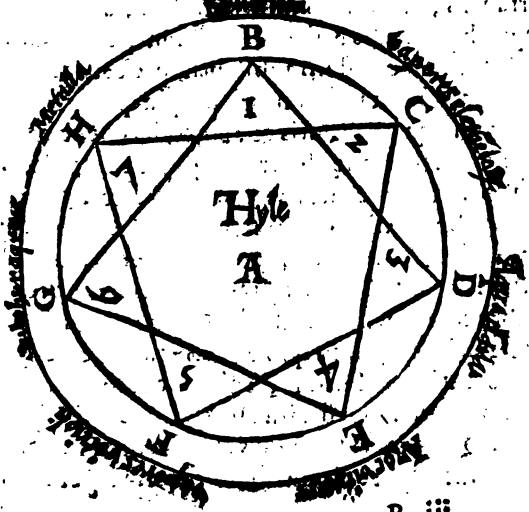
aer & ignis, quæ sunt elementata corpora ex pr
mordiali principio, & simplici elemento, quod e
in eis. Et ex isto intellectu procedit cronica M
thanostrica, quæ dicit, quòd species elementoru
in suis solis terminis inuenta, & in dicto suo pri
cipio, quod est primordiale principium rerum su
rum. Quare si istam quæris materiam, ad hanc i
tende, & illam esse purum subiectum, quod est vn
& motio formarum, & in quo omnis forma in pc
sibilitate retenta est, quia fluxibilitates & labilit
tes infinitas ipsa in motione continet, secundum i
larum formarum diuersitatem tam extremas, quà
medias, quas accipit in semetipsa. Et ideo per
millitudinem ab aliquibus nominatur recepta
lium formarum, quæ ex materia nascuntur cœlesi
quæ fieret supra naturam suam. Et per alios ph
losophos fuit forettum vocitata, comparando ea
rei grossæ & crudæ, ratione suæ possibilitatis. I
per alios philosophos fuit possibilitas appellat
quia nullam formam habet actualiter, sed omne
formam per possibilitatem ipsa continet, quasi i
ciusam velut mentium sine auditu, vel qui non v
dent, nec videri possunt propter tenebrositate
Et sic debet intelligi ista materia, quasi de ipsa
hil intelligant. Et ideo scriptum est, quod ip
est forma mundi, in quo autem modo ordinata s
elementa in mundo, de quibus omnia sunt gene
ta, prout oprimè patebit, & declarabimus in c
pitulo sequenti.

Digitized by Google

De forma minori, & de principiis naturæ mineralis simplicis per extremitates & media.

CAP. III.

CVm de maiori forma determinatum sit, postea descendendo de minori determinabitur. In qua sunt principia succedentia in opere naturæ magis propinqua secundum extremitates mediis suarum operationum propinquiorum. Et cùm dixerimus suprà, quòd principia sunt vniuersaliter omnes extremitates, & omnia ipsarum media, hic dicimus, quòd *primum* & principale medium extremum vel extremitas, sunt quatuor elementa superius dicta,

Digitized by Google

quæ sunt extremitates elementatæ, & significantes per B. Secundum sunt vapores cõpositi ex ipsis elementis immediatè de prima compositione naturæ, sine medio dicti, significati per C, in quos vapores omnia corpora elementata resoluuntur, ad intrandum nouam generationem, & velis hoc retinere & intelligere, quoniã generaliter tibi loquor, ad attingendum finem illius, quod perquiritur. Tertium est aqua clara composita ex dictis vaporibus pendens densationem suæ naturæ, quæ venit in dictos vapores quatuor elementorum, & illa est res argenti viui magis propinqua, quod quidem reperitur supra terram currens & fluens. Et istud argentum viuum in omni corpore elementato succedẽte à materia aeris est propriè generatum. Et ideò ipsius humiditas est valdè ponderosa, per aeritatẽ homogeneam, discurrentem per motum venti, per venas perforatas subterraneas, & cadit in minera sulfureis causatis ex vaporibus calidis & siccis, & est significatum per D. Quartum est quædam substantia procedens ex minera sua, & infra ipsam, magis propinquã naturę metallorum, quæ calcantis & azoth vitreus ab aliquibus nominatur, quę est terra & minera metallorum & alio nomine vocatur vitrius, lucens & albũ, in occulto rubeum, nigrum & viride publicè, habet colorem lacertæ venenosæ, immediatè generatus ex argẽto viuo materia suprà dicta, impregnata ex dicto vapore calido & sicco sulfureo in sua resolutione cõgelata in lacertam, in quo est forma & species spiritus fœtentis in matrice, cuius est calor mineralis multiplicatus, qui est vita metalli, & est significatus per E. Quintum extremitas vel extremitas, siue medium sunt vapores immediatè generati per resol-

Digitized by Google

tionem & rarefactionem dicti vitrioli vitrificabilis; & hæc est prima & proximior materia generationi omnium metallorũ impregnata & apprehensa à naturali calore viuificatiuo, in forma & specie aquæ viuæ, de qua omnes huius artis inuestigatores intelligere habẽt, in opere naturę esse argentum viuum, sed non tale, quale inuenitur super terram, nec erit, quousq; in sanguinem apostematatum & venenosum primitùs vertatur, & significatur per F. Sextum extremum sunt sulfura facta per successionem, immediatè generata per naturam à substantia viuæ dictæ aquæ, de quorum vaporibus omne aliud argentum viuum coagulatur, & est retinaculum rectum dictorum vaporum in illo metallo, cuius est vapor. Et hoc sit secundum depurationem, quam materia recipit per naturam, cum informatione tali, qualis sibi administratur ad formã & speciem dicti metalli. Et talia sulfura significata sunt per G. Septimum extremum sunt metalla generata ex dictis vaporibus sulfureis, & argento viuo per successiuã decoctionem, & sunt vera extrema siue extremitates, siue media imperfecta clausura, & in omni opere naturæ significata per H. Sed per corruptionem, quando extra ipsorum mineras extracta sunt, intendit natura rubificare & rubiginare, ad redeundum per motus circulares, illa corrumpendo, & iterum generãdo, tantum quòd terminentur in nouam generationem, per digestionem in suis mineris, in quibus sunt inclusi vapores resoluti ab illis corrupti, propter grauitatem suorum elemẽtorum instinctu naturali, & ibidem suo motu digerantur, quousque in speciẽ meliorem terminẽtur, sicut generatio carnis fit in corpore animalis, per cibi & potus digestionem, prout

Digitized by Google

respectum per cognitionem in corporibus temperabilibus. Sed isti doctrinæ, cõsideratio prima est, debitè procedere in ordine doctrinę intellectualis aut intellectiuę, sicut reperies declaratum in tractatu de quęstionibus, capitulo quæstionali artis abbreuiatæ, in decima quęstione: de quo secundus liber huius scientiæ & artis cõpletus est: quia nobilis memoria & nobilis instinctus & appetitus debet poni & fixari in corde artificis, cui secretum nostrũ debet manifestari, in reuelatione quę mouetur à creatore totius intelligentiæ. Quia in cõsideratione huius secundæ partis sine faciẽdo vim naturæ, ponemus secundum exigentiã magisterij nostri per processum nobis diuinitus reuelatum, nostrum secretũ, quod est instrumentum perfectiuum totius nostri magisterij, & totius naturæ, & illud ostendemus & docebimus filio artis, quod si sit fidelis & bonus, nõ reuelabit, & specialiter filiorum artis ac scientiæ inimicis, nec illis, qui contra naturam operantur. Quia verè nunquam ab ore humano exiuit illud, quod reperiet in secunda parte huius libri post theoricam.

De principiis naturę in vniuersali, & qualiter sunt extracta omnia à massa confusa, ad comparationem magni mundi, de quatuor elementis: & de quatuor primordialibus principalibus principiis: & de omnibus rebus, per magni mundi formam eas reducendo ad magisterii nostrum, quod est forma minor, sicut minor mundus per miraculum.

CAP. III.

PRincipia naturalia primordialia & succedentia in opere naturę, sunt vniuersaliter omnes extre-

Digitized by Google

bitates, quæ esse possunt, & eorum media, sicut declarabimus naturam primordialium principiorum sub posse naturæ & Dei regis supremi & imperatoris cœlestis, qui solus in trinitate sine principio & sine creator est, & superior omnium prædictorum principiorum succedentium, quæ extremitates & media in suis operibus naturæ sunt nominata: hanc

naturam supremus Deus primò de nihilo creauit sua pura liberalitate & voluntate, pura substantia, quæ vocatur essētia quinta, in qua tota natura cōprehenditur demeliori & puriori parte huius substantiæ, in tres partes diuisæ: creauit altissimus Angelos, de secūda cœlos, planetas & stellas. Et de tertia minus pura fecit mundū inferiorē. Et hoc filius doctrinæ debet intelligere, nō sicut tradimus sed quemadmodum totum volūtate superioris Dei creatum est sine

final, fine aliqua successionis operatione, & sine aliqua materia præcedente, quæ successionem generis aspiciat, quia aliter non esset creatio, nec operatio diuina, quæ respicit creationem entitatis venientis scienti sicè per creationem de nihilo in vera

Digitized by Google

entitate substantiali: quapropter fili hoc, quod di
cemus, & iam diximus, velis intelligere cum spiri
tu scientifico, & non agiographico, nec vulgari
co, quia sic loquimur ad respectum naturæ opera
tionum, cuius tu habes assimilari in nostro mag
sterio, & ideo dicimus cum sermone exempli, q
quod nos benè intelligas, sicut iam dictum est, q
non vt scribitur. Nam supremus creator hanc pa
tem in quinque diuisit. Creauit namque de par
puriori essentiam quintam elementorum, rei cœl
stis participalem, quam per O. significamus. Et q
hac quatuor fecit partes, de quarum prima puri
fecit ignem, qui est primum elementum. De secu
da post eam magis pura, fecit aerem, qui est secu
dum elementum. De tertia verò puriori post aere
fecit aquam, quæ est tertium elementum. De qua
ta autem minus pura fecit terram, quæ est vltimu
elementum. Primum autem volumus significari p
P. secundum per Q. tertium per R. & quartum p
S. Inquantum natura in elementalibus est ma
perfecta, cum parua perfectione in toto perficitu
Nam vna ab alia perficitur, per concordantiam p
prietatum suarum, & earum quinti instrumen
rei cœlestis participantis, & in illa, quæ ab illis e
mentis postea descendit, cum parua natura, per
ctione scilicet generationis, & corruptionis, &
conuerso, quia suus instinctus siue appetitus imm
diatè veniens est à creatione naturæ. Et ideo n
perfectum est omnino, quod agit natura, respe
perfectionis, quæ à creatore venit, non per na
ram. Quia tunc illud est sine destructione per
ctum. Ille enim instinctus vel appetitus natu
non potest rem perfectam facere, nisi perficia
diu

Digitized by Google

diuina scientia intellectuali, sicut in humana natura, quæ est rectificata per intelligentiam diuinam, sicut per bonum artificem opus pulchrum & bonum perficitur. Per hoc potest artis filius intelligere primorum elementorum naturam, post diuisionem substantiæ tertiæ primordialiter creatæ, non tamen intelligat, quòd substantia eorum sit simplex elementum quintum, sed substantia quarta, aut tertia, aut secunda, aut prima elementata de quinta parte, quam vocamus elementum primordiale & substantiam simplicem, per quam dictæ quatuor substantiæ elementales sunt elementatæ, quælibet secundum suam naturam, prout suprà declaranimus. Ista quatuor elementa sic creata remanent pura & clara ratione claræ partis naturę, ab eorum creatione vsque ad tempus presbyteri, cuius peccato natura exiuit, qui vocabatur genus, & ab eo à tępore à natu. Sed postmodum mortui sunt homines, aues, bestiæ, pisces, & aliqua nascentia terræ destructa & cremata, per destructionem generationis, quæ versa est de corruptione in generationem, & postmodum de generatione in corruptionem. Et similiter de corporibus impuris est mundus resolutus, & elementa corrupta, per quam corruptionem omnia per naturam facta & viuentia sunt, & fuerunt paruæ durationis. Quia natura in sua materia grossa & corrupta non potest tam perfectum quid facere, sicut faciebat in suo principio, quod plus non habet ad continuandum suum opus primum. Imo natura vitiur imperfectione ad corruptionem tendente, quia de die in diem naturam elementorum minus puram inuenit, quia illud, quod posuit in

Digitized by Google

opere, perfectum opus emendare non potest, sed semper paulatiuè decrescit. Semper tamē natura secundum suum posse componit, & ponit simul partes fortiores ligamenti. Et per hanc doctrinam sili artis intendere pōtes verbum Saluatoris, quod in fine mundi omnia consumet, quando veniet ad iudicandum sæculum per ignem, videlicet omne illud, quod non erit de veritate dictorum elemētorum, & omne illud, quod est de malo & impuro cōpositum & factum, confundetur, & proiicietur in abyssum: omne autem illud, quod ignis prædictus cœlestis de virtutibus & pura veritate reperiet supra suam sphæram, viuaciter requiescet in æternum, & veniet supra saluatos felices: & malum & impurum supra damnatos cadit: per hoc autem potest elucidari & declarari cōsideratio, quòd omnis res in fine ad propriumvlocum ibit suum, vnde primo mouebatur. Est etiam intelligendum, quòd terra hæc, quam colimus, non est verum elementum, sed à vero quinto elementata est elemento, pòst per quintam substantiam elementalem corporis benè elementati, cuius terra formata est de quinta causa, & tunc reperies vactuum à virtute formatiua prout corpus sine anima, & sicut putredo congregata in vno in materia sine forma composita de prędicta infectione per reciprocam actionem elemētorum vnius ad alterum. In centro autem est terra pura, & verum elemētum quam ignis ardere non poterit in die terroris, & sic de aliis elementis. Tu cum elucidatione per elucidationem intelligas clarè, & addes principalem substantiam materialem, de qua sine diuisione omnia formata in vno fuerunt, quamuis per diuisionem rerum loquuti fuerimus, nec tamen sic separata sua

Digitized by Google

ſpecies, quæ eſt eſſentia quinta, quia ſubtrahes totã principalitatem elementorum compoſitorum. Et clare cognoſces omnium rerum tria eſſe principia, videlicet artificiale, exemplare, & materiale.

Primum radicale principium artificiale, Deus eſt, omnium creator: ſecundum principium exemplare ab ipſo Deo mouetur, qui dictus eſt ſapientia, tertiũ verò ſuccedẽs principium, quod eſt materia, creata per Deum, id eſt, ſapientiam: quę mouetur ab ipſo, eſt primordiale elementum, quod appellamus hyle, quod tibi, ſi benè intellexiſti, declarauimus, quod quidem quærere non eſt tibi præſumendum in ſua ſimplici ſpecie, ad incipiẽdum opus noſtrum, quamuis ſine *ipſo ſcire* opus noſtrum nõ poſſemus, neque *ad finem* deducere. Sed ipſum in compoſita ſpecie quærere debemus, ipſamque purgare, & per ignem ſublimare, vt ſit pura & clara, vt ſuprà diximus, quòd omnia elementa creata ſunt à dicta ſubſtantia, & ab ipſa vinificata, ad creandum & corrũpendum. Quia neceſſarium eſt, vt naturaliter apparet, cùm omnis res ſub lunæ globo exiſtens ſit creata & formata à dicta materia, quę eſt hyle vocitata, quòd de illa ſit maior influentia in omni re elemẽtata, plus in vna, quàm in alia, ſicut per naturam reperimus, & quòd ibidem quieſcit. Per hoc autẽ, quòd ſic certus, quòd nulla res mũdi poteſt eſſe ſine hac creata & non generata, quia ipſe eſt colledor & colligantia totius corporis elementati in opere naturæ, & ideo ipſum, ſolo vocamus naturam, & totius elemẽtati primordiale principium, hoc eſt, omnium rerum elementaturum, quia eſt in ſua ſuſtantia ſimplex. Elementa, quæ ſunt materia naturæ, primitùs per diuinam ſpanctionem fuere creata, videlicet, terra, aqua, &

Digitized by Google

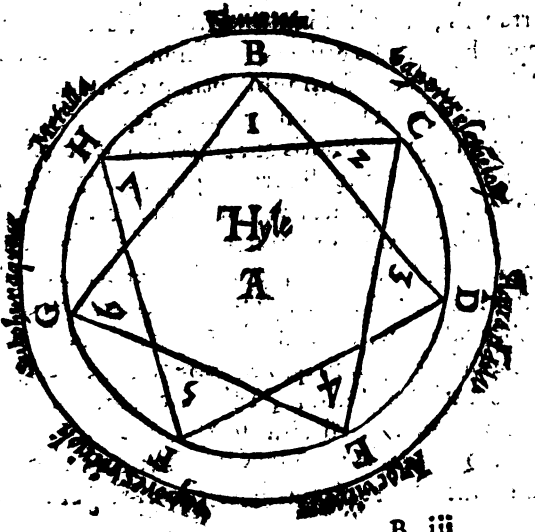
aer & ignis, quæ sunt elementata corpora ex pr
mordiali principio, & simplici elemento, quod e
in eis. Et ex isto intellectu procedit cronica Me
thanostrica, quæ dicit, quòd species elementorur
in suis solis terminis inuenta, & in dicto suo prin
cipio, quod est primordiale principium rerum sua
rum. Quare si istam quæris materiam, ad hanc in
tende, & illam esse purum subiectum, quod est vni
& motio formarum, & in quo omnis forma in pos
sibilitate retenta est, quia fluxibilitates & labilita
tes infinitas ipsa in motione continet, secundum il
larum formarum diuersitatem tam extremas, quàm
medias, quas accipit in semetipsa. Et ideo per si-
militudinem ab aliquibus nominatur receptacu-
lum formarum, quæ ex materia nascuntur cœlesti
quæ fieret supra naturam suam. Et per alios phi-
losophos fuit foretum vocitata, comparando eam
rei grossæ & crudæ, ratione suæ pollibilitatis. Et
per alios philosophos fuit pollibilitas appellata,
quia nullam formam habet actualiter, sed omnem
formam per pollibilitatem ipsa continet, quasi in-
clusam velut mentium sine auditu, vel qui non vi-
dent, nec videri pollunt propter tenebrositatem.
Et sic debet intelligi ista materia, quasi de ipsa ni
hil intelligant. Et ideo scriptum est, quod ipsa
est forma mundi, in quo autem modo ordinata sunt
elementa in mundo, de quibus omnia sunt genera-
ta, prout oprimè patebit, & declarabimus in ca-
pitulo sequenti.

Digitized by Google

De forma minori, & de principiis naturæ mineralis simplicis per extremitates & media.

CAP. III.

CVm de maiori forma determinatum sit, postea descendendo de minori determinabitur. In qua sunt principia succedentia in opere naturæ magis propinqua secundum extremitates mediis suarum operationum propinquiorum. Et cùm diximus suprà, quòd principia sunt vniuersaliter omnes extremitates, & omnia ipsarum media, hic dicimus, quòd *primum* & principale medium extremum vel extremitas, sunt quatuor elementa superius dicta,

Digitized by Google

quæ sunt extremitates elementatæ, & significantur per B. Secundum sunt vapores cõpositi ex ipsis elementis, immediatè de prima compositione naturæ, & sine medio dicti, significati per C. in quos vapores omnia corpora elementata resoluuntur, ad intrandam nouam generationem, & velis hoc retinere & intelligere, quoniã generaliter tibi loquor, ad attingendum finem illius, quod perquiritur. Tertium est aqua clara composita ex dictis vaporibus per ultimam sublimationem suæ naturæ, quæ venit in dictos vapores quatuor elementorum, & ille est res argenti viui magis propinqua, quod quidem reperitur supra terram currens & fluens. Et istud argentum viuum in omni corpore elementato succedente à materia aeri est propriè generatum. Et ideò ipsius humiditas est valdè ponderosa, per aeritatẽ homogeneam, discurrentem per motum venti, per venas perforatas subterraneas, & cadit in minera sulfureis causatis ex vaporibus calidis & siccis, & est significatum per D. Quartum est quædam substantia procedens ex minera sua, & infra ipsam, magis propinquã naturæ metallorum, quæ calcantis & azoth vitreus ab aliquibus nominatur, quæ est terra & minera metallorum & alio nomine vocatur vitrius, lucens & albũ, in occulto rubeum, nigrum & viride publicè, habet colorem lacertæ venenosæ, immediatè generatus ex aqueo viuo materia suprà dicta, impregnata ex dicto vapore calido & sicco sulfureo in sua resolutione congelata in lacertam, in quo est forma & species spiritus fœtentis in mixtione, cuius est calor mineralis multiplicatus, qui est vita metalli, & est significatum per E. Quintum extremissimum vel extremitas, siue medium sunt vapores immediatè generati per resolu-

Digitized by Google

tionem & rarefactionem dicti vitrioli vitrificabilis; & hæc est prima & proximior materia generationi omnium metallorũ impregnata & apprehensa à naturali calore viuificatiuo, in forma & specie aquæ viuæ, de qua omnes huius artis inuestigatores intelligere habẽt, in opere naturę esse argentum viuum, sed non tale, quale inuenitur supet terram, nec erit, quousq; in sanguinem apostematatum & venenosum primitùs vertatur, & significatur per F. Sextum extremum sunt sulfura facta per successionem, immediatè generata per naturam à substantia viua dictæ aquæ, de quorum vaporibus omne aliud argentum viuum coagulatur, & est retinaculum rectum dictorum vaporum in illo metallo, cuius est vapor. Et hoc fit secundum depurationem, quam materia recipit per naturam, cum informatione tali, qualis sibi administratur ad formã & speciem dicti metalli. Et talia sulfura significata sunt per G. Septimum extremum sunt metalla generata ex dictis vaporibus sulfureis, & argento viuo per successiuã decoctionem, & sunt vera extrema siue extremitates, siue media imperfecta clausura, & in omni opere naturæ significata per H. Sed per corruptionem, quando extra ipsorum mineras extracta sunt, intendit natura rubificare & rubiginare, ad redeundum per motus circulares, illa corrumpendo, & iterum generãdo, tantum quòd terminentur in nouam generationem, per digestionem in suis mineris, in quibus sunt inclusi vapores resoluti ab illis corrupti, propter grauitatem suorum elemẽtorum instinctu naturali, & ibidem suo motu digerantur, quousque in speciẽ meliorem terminẽtur, sicut generatio carnis fit in corpore animalis, per cibi & potus digestionem, prout

Digitized by Google

breuiter declaratur in magica scientia & arte, quod sic incipit: manifestum de generatione & corruptione in metallis, &c. Et cùm ibidem describitur de terminatione metaphorica & literali, quod cum alchymista nitatur dare aliquibus metallis formam, quæ sit similis alteri metallo, similis est pictori, qui in materia ligni vel lapidis infigit & figurat formam hominis, aut bestiæ artificialiter, quæ forma discrepat & differt à materia. Quare in illo casu dictum est, quod cum forma sit suæ materiæ extranea, breui tempore corrumpitur, taliáque opera non bonis naturæ operibus assimilantur, & de hac assimilatione vide capitulum, quod incipit: Cum igitur, &c. Tales enim alchymistæ & pictores in suis operibus & materia non assimilantur operi naturæ, quia dare nesciunt informatiuam virtutem materiæ conuenienti, quæ institutionem & instinctum habet recipiendi illam, quando ei administrata est per informatorem naturalem, sed per scientiam & artem cognitam, ipsa que est naturæ substrata, quæ exemplaris est dicta. Magister subtilis ingenij ac ingeniosus in suo opere assimilatur operi naturæ in conseruatione speciei mineralis, & format rem tali virtute, quòd superat omnẽ cursum naturæ. Et per hoc potes cognoscere, quod opus naturale potest regi scientia & arte operatoris, secundum proprij instrumenti doctrinam. Et scito fili, quare homines nesciunt vti eorum memoria, entia & entitates mutabiles & vertibiles inuestigando, neque eorum voluntatem eligendo, & recipiendo etiam bona, mala, quæ sunt contra naturam, dimittendo. Et quia istas potentias in artificiis ponere nesciunt, quæ sunt illorũ instrumenta, & de quibus

Digitized by Google

in secunda parte artificiali nostra informabimus, ventia realia possis attingere in magisterio nostro, qui per actiuitatem illarum scientiam habituatam cum delectatione recipies, per quã intellectus cum vna specie attingit aliam, & in ordine vnius speciei attingit ordinem alterius speciei, & sic habebis ordinatam delectationem ad intelligendũ proprium & commune. Et ob hoc scientiæ, quæ sunt positiuę & non probatiuæ, grossificant intellectum, & impediunt illum ad intelligendũ necessitates entium veriſſimorum, sicut declaratum est in arbore philosophię declarata in tertia distinctione, in capitulo, Intellectus de passionibus F.Q. Per quod apparet, quod multi in magisterio nostro per ignorantiam habent inordinatam passionem. Quare fili per capitulum sucedens, alia tibi dabimus principia, tali intentione, quòd ante dicta metalla significabuntur per H. Et sit nota illorum, qui non habent patientiam in magisterio.

De principiis huius magisterij, & de quibus factum est, & quot sunt in numero, & de conuersione ipsorum.

CAP. IIII.

PRima radicalia principia nostro magisterio sũt tria principaliter, videlicet, aqua viua, & fœtens spiritus, de quib⁹ creatur sulfur, quod est lapis noster. Sed cum illa nõ sint in sua actione super terrã, prout nobis opus esset, imòin actione sint terrestria, in forma metalli, in qua est eorũ potentia, ideo suę naturę extremitates accepimus per atris nostræ media, re-

Digitized by Google

currendo ad substantiã vnam infra suam mineram, scilicet D.E.& H. Et cùm illa sint remota, & contraria per suæ extremitates naturæ, scientia districta nobis ostendit, quòd capiamus F. quæ est dispositio media extremitatum suę naturę, quæ dispositio elevata est de D. sicut apparet per figuram A. inferius declaratã in secunda parte capituli subsequẽtis, sic vt per F.D. conuertatur in E, vt omnia vertantur in B. & quod B. per circulationem reducatur in E. à quo extrahes F. in magisterio nostro, loco aquæ viuæ & fœtentis spiritus, quia sic F. potestatem habet conuertendi D. in H. per suarum formarum conseruationem, cui actualiter erit totum illud, quod erat in potentia in operę naturæ mediis melioribus extremitatum causa & ratione, quia in F. & D. sunt actualiter F. & G. & H. cocta & pura, ac fortiter digesta naturæ sapientis ingenio. Quare cõuenit nisi remouere & separare vnam partem de D. & vnam partẽ de E. & tunc habebis F. in opere artis assimilare naturæ in omnibus melioribus modis per adiutorium C. & D. quę venerunt de H. & F. qui descenderunt de H. in B. à quo fit F. qui conuersus est in G. cursu naturę in nostro magisterio. Et illud G. est prima & proximior materia, de qua creamus & facimus nostram medicinam perfectam, quę est fermentum elixiris.

De approximatione temperamenti respectu naturæ, de genere secundum regulam scientiæ, de extremitatibus, & de mediis, & de ipsorũ dimsione in principiis essentialibus

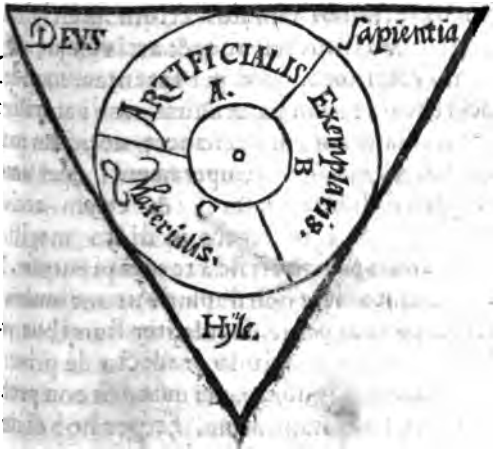
CAP. V.

PRopter quæ potes considerare, quòd res naturales sunt illæ, quæ sunt necessariæ habitudini

Digitized by Google

temperamenti, secundum rationem generis sui, quę decursum habuerunt ab extremitatibus & mediis suis, & ideo dicitę sunt res naturales, sine quibus aliqua naturaliter corpora non possunt esse temperata. Quia quando res, cuius caput est rubeum, pedes albi, & oculi nigri, apparet, tunc est magisterium, cùm de illa re temperamentum consilias; quamuis enim corpus medicinale possit esse temperamentum absque tali humore, scilicet innaturali, non tamē absolutè sine tali humore. Quare opus est, quod omne medium naturam sentiat extremitatum suarum, causa & ratione sui temperamenti, & per hoc inuicem elementa sunt reciproca, vt primæ ipsorum qualitates se mutuæ & æquali actione corrumpant, transitione per virtutem, quod ambobus participat, secundum appetitum naturæ, nec ad hoc est medicina sine humiditate, vel calore, aut genere: quia sine tali vel tali humore non habet instantiam aut po-

* Virtus, idco elemēta & corpora vnū & aliud ad inuicem.

Digitized by Google

tentiam in operationibus, & ideo solas operationes debet capere & operari solummodo per actiones debitas proprietati, elixir per temperamenta magis generaliter: per siceum naturale, idque post suam transmutationem, & ideo cùm metalla infirma & mollia convertantur in vnam temperatæ actione suam ex se sufferant ignitionem cum subtilitate, tunc dicitur operatio naturalis, licet sit cessatio, vt requies bestiæ ex actione sensibili, quæ veniebat in sua transmutatione per virtutem elixiris: & sic temperamentum corporum mandatorum transmutatorum non est sine operatione naturali. Rationem huius debes intelligere in medicina suprema, ipsaque integraliter verti & mutari. Sed quia nimis diffusè, per nimiam imaginationem phantasticam, posses errare casualiter secundum intellectum trium prædictorum, pertinentium theoricæ, quæ continet in se principia prætacta generaliter tradita, ideo specialiter nos instruemus terminos remotos trium principiorum necessariorum istius scientiæ, & artis diuinæ. Quia cum tibi dixerimus, quod per intentam considerationem harum rerum naturalium, non naturalium, & contra naturam, debes habere notitiam materialem & essentialem temperamenti, per omnes suas partes substantiales, & etiam accidentiales, vt scias te regere in dicto magisterio nostro, dictis principiis sic à te comprehensis. Habes tamen intendere non de pluribus aut multis, sed de tribus tantùm, per se, singulariter stantibus, vt intelligere potes ex capitulo prædicto de principiis ipsis in nostro magisterio, per quæ nos comprehendimus hoc temperamentum. Et per hoc dicimus,

Digitized by Google

quòd rerum naturalium tria sunt genera, videlicet animale, vegetabile & minerale. Genus animale in sua specie multiplicatur, & diuiditur in tres differentias, scilicet, in actiuo spermate, quod est naturale sperma, in passiuo spermate, & illud est innaturale, & in sanguine menstruali, & illud est contranaturam. Genus vegetabilium est in semente seminibus ac radicibus, quæ sunt naturalia, continentia non naturalia, & per hoc eorum complexio est Hermaphrodita, masculino & femininо coniunctis, iuxta humorem & humiditatem terræ menstruo pluuiali per aerem aquam continentem, quæ sunt contra naturam. Genus verò mineralium in tres diuiditur differentias, quamuis omnia metalla sint, & exitum habeant à materia vna, & sic sunt complexionis Hermaphroditæ. Prima differentia naturalis est, vt aurum & argentum, quoniam argentum viuum in se suum proprium sulfur continet, quod per se congelatum est, pro medio in aurum, & pro alia medietate in argentum, post conuersionem eius in sulfur, albo & in rubeo. Ob hoc sunt duo spermata naturalia, scilicet aurum & argentum, sumendo largè, quando largè dicimus, hoc fit ad differentiam illius, quod perficit elixir nostrum. Et sperma innaturale est sicut plumbum, & innaturalium & immundorum metallorum, sicut plumbum, stannum, cuprum, ferrum, sulfur & argentum viuum, & rerum quæ contra naturam sunt, sicut atramenta, sales, alumina, tuthiæ, marchasitæ & arsenicus, & omnia, quæ deualantur ab aliis generibus vegetabilium & animalium, de quibus potest fieri humidum menstruale,

Digitized by Google

secundum magis & minus tendendo ad perfectionem vel imperfectionem. Et ideo minerale genus solum quod ad dictum est per figuram similitudinis generaliter inter ita naturalia, innaturalia, & contra naturam duorum generum, scilicet animalis & vegetabilis, quia de ipsorum natura propinquiorum alterationem accipiunt in claritate luminosa. Et per hoc intelligere potes veram cōprehensionem recipi ēdo naturam magis propinquam suo generi, secundum quod te potes informare, per testificationem vulgaris experientię in terra lunarię, natura cuius est nostri lapidis rectificatio, quia propter hoc liberaliter nobis data est.

De qua re debet extrahi materia conueniens & magis propinqua, ad faciendum magisterium, de conuersione vnius elementi alterum.

CAP. VI.

CVm igitur clarum sit atque manifestum, quòd proprietas temperamenti in corpore metallico sit de natura metalli magis propinqua sibi, sicut experientia, quæ non mentitur affirmat atque demonstrat, effectu nobilis resistentiæ in fusione bona, & fusione permanente in ignitione: & hoc sit propria forma & natura, vt dictum est, & magis propinqua suæ materiæ minerali, sicut de sua mineralitate descendebat in partes individuales suarum propriarum specierum, de quibus trahes materiam suæ formæ conuenientem, quæ est sibi debita secundum exigentiam speci individualis

Digitized by Google

sine accessu ad extremitatem vel contrarietatem, diuisionem, sed cum perfecto amoris vinculo sine aliquare alia seiungunt, simul à reali vnione, nec diseonuenirent vnquam individualia tam diu, quam diu firmari poterunt secundum cursum naturæ suis nobilibus speciebus, vnde exit vera forma, quæ quidem in suæ proprietatis magna potentia vadit contra solem, quem natura creauit. Et ideo tibi dixi fili, quòd accipias naturam dictæ progeniei, in quo luminaria duo & claritates eorum hospitatæ sunt, & permanentes, quæ super terram radiare non cessant, & sunt sol & luna, qui per suos radios ignem obscurant. Nota igitur fili, & qui non recepit hanc materiam in opere suo, assimilatur pictori, qui formam cognitam in materia remotam & longinquam depingit, sicut suprà diximus in capitulo, in quo de forma minori tractauimus. Et inter corpora innaturalia recipies volatile corpus, hoc est, argentum viuum, quod continet naturâ suam infra cõcauitatem ventris sui, quę taliter sibi adhæret, quòd nullus habere potest, nisi quadã amicabili concordia, quam natura in quadam amoris attractione nos fideliter docuit: ex quo ei valde multum tenemur, à quo ligamento amoroso fortiter detinetur & arrestatur. Et ideo inter innaturalia positum est, non omnino tamen tanquam non naturale. Quia tunc in numero illorum esset, quæ sunt contra naturam. Et ideo dictum est medium, participás cum naturalibus & contra naturam, quia ab intra retinet naturale corpus, & substantiam puram, quia est proprium ligamentum & retinaculum illius & proprietatem ipsius, quod est exterius, educit id, quod est intus cum ipso, quod est contra natu-

Digitized by Google

ram. Quando igitur videre volueris naturā operā r
proijce intus, & cōiunge ei naturale cūliga sui ambo
ris, iracundus erit. Istud aut nomen innaturale, lar
gè recepimus in hac arte, pro omnibus rebus conti
nentibus in centro sui corporis naturas passiuas, ac
respectum actiuorū. Et nos diximus superius, quòd
in centro terrę terra est virgo, & verum elemētum
& quod illud est creatum per naturā: igitur natura
est in centro cuiuslibet rei sicut apparet per dictum
caput: & in capitulo præcedēti, quod facit mentio
nem de prima forma mūdi, quomodo dominus Deus
noster instituebat mundum, & formabat naturam
vt melius eorum naturæ detinerentur per nostram
theoricam secundum genus suum, vt scias quas ac
cipere debes in magisterio regali, & quas dimittere
debes. Patet indubitanter quod per naturam dicun
tur ad generationem sui generis, qua sunt secundū
suas species, sicut patet de spermate animalis, cum
coniunctione caloris sui naturalis masculi. Et per
hoc intelligere potes, quòd in naturaliū specierum
virtutes remotæ sunt, & propinquo medio, quod
participat extremitatibus naturalium specierū, &
contra naturam secundum plus & minus, secundū
quod tota generis illius natura discrepat, & rece-
dit, vel concordat speciei: quia per genus non de-
bet discordare natura, nisi tantummodo per speciē,
cum appropinquitate amorum, quæ nascitur à sua
proprietate, sicut aer ab igne, & ab aqua, in quo est
eorum proprietas media, sicut est continens natura-
lium & contra naturam. Quando nos dicimus tota
natura, dicimus hoc ad differētia naturaliū, innatu-
ralium & cōtra naturā, quia omnia sunt vnius gene-
ris. Et tamen sit loquuti sumus, quod natura generis

in sua

Digitized by Google

in sua generatione discordare non debet, hoc debes intelligere immediatè ad recipiendum formam cuiuslibet rei viuentis. Quomodo natura bruta per alterationem reuertitur cum operatione humana totum hoc videre potes, sicut de vegetabilibus. Sed non recipiunt formã vnquam animalia hominum, donec vertatur eorum genus in humanalibus. Tunc dico, quod spermata veniunt ad hoc, quod dictum est cum multiplicatiua virtute, quæ est spiritus, ex quo indiuidualia sunt generis iam dicti, vnde homines creantur per virtutem spiritus & hoc institutum est per creatorem, vt quodlibet per hominem ei faciat honorem vel minor natura vertitur ad maiorem, quare exaltatur de multum magno valore. Igitur si volueris naturæ herbarum assimilare metalla nostra, vel bestiarum per entium realium naturam, facies genus eorum per mensurã, & tunc recipere poterunt speciem & veras formas, si tu facias in igne per fermentum fortiter & firmiter permanere. Et hoc tibi dicemus in secunda parte, dum tamen secretum teneas, quia totum fit arte & scientia. Et nulli dices, nisi velis maiestatẽ philosophorum & secreta eorũ accusare. Et iuro tibi supra animam meam, quòd ea si reueles damnatus es. Nam à Deo omne procedit bonum, & ei solum debetur. Quare seruabis, & secretum tenebis illud, quod ei debetur reuelandum, & affirmabis quam per rectam proprietatem subtrahes, quæ eius honori debetur. Quia si reuelares breuibus verbis illud, quod longinquo tempore formauit, in die magni iudicij condemnaberis, tanquam qui perpetrator existeres contra maiestatem Dei læsam, nec tibi remitteretur culpa

Digitized by Google

læsæ maiestatis. Talis enim reuelatio ad Deum, & non ad alterum spectat. Et inter illa quæ sunt contra naturam capiendo vnum liquorem, qui est corruptio & separatio spolij corporis dicti volatilis, hoc est, argenti viui, quod est causa continuitatis partiū illius liquoris in dictis duobus luminaribus & claritatibus sine illarū perditione in suo genere, sed remotè & propinquè participat secum vim rei menstruali infirma & corruptibili, sicut res menstrualis, de qua, quādo fermentata est & albificata in humiditate suorum spermatum, nutritur infans sicut sub mammilla puer, quia virtute humiditatis duorum spermatum sanguis menstrualis virtute suæ naturę vertitur in humiditatem radicalem. Et quando dicimus remotè, hoc est, ad differentiam rerum naturalium, & quando propinquè dicimus, hoc est, ad differentiam rerum quæ sunt contra naturam. De his tribus rebus, fili, magnum draconem extrahes, qui est initium radicale & principale firmę alterationis. Et in isto tuam firmabis diuturnam & continuam considerationem, per instrumentum rationis naturalis. Et melius tibi hæc declarabimus in capitulis subsequentibus practicis.

Diuisio

Quomodo non sit nisi vnus lapis philosophicus, & de auisatione suæ purgationis.

CAP. VII.

DIcimus, quòd non est nisi vnus lapis philosophicus à rebus supradictis nostro extractu magisterio. Et ideo quando de nouo venit in manu

Digitized by Google

dum, non debes ei addere alium puluerem, vel aquam aliam nec aliquā rem extraneam, nisi illud, quod in eo natum est, suę naturæ proprię radicalis, & mater eius quæ eum pascit, & portauit, & sulfur, quod formauit lapidē suum in colore cœlesti. Sed antequam ex toto extrahas, foras purga eum, & mūda ab omnibus suis infirmitatibus, quæ sunt contra naturam suam, phlegmaticis terrestribus & corruptibilibus quia mors eius sunt, quibus circūdatur, quæ ipsius viuificatiuum spiritum mortificant, qui habet posse suscitandi eum de morte ad vitam perennem contra bellum ignis, donec mater in sublimi naturæ mobili quieuerit, incorruptus, & honorabilis naturæ mobilis in magna puritate sine aliqua corruptione quiescat, Et ideo fili, nisi ille spiritus à sua separetur morte corruptibili, corpus suum tenebrosum radiare non poterit, neque de ipso fieri matrimonium inter corpus & spiritum, scilicet inter sulfur & argentum viuum.

Quomodo appellatur lapis, ratione suæ proprietatis, & naturæ ipsius.

CAP. VIII.

ISTum spiritum appellamus in testamento nostro spiritum petrosum ac lapideum, quia potestatē habet retinendi lapides contra ignem, & conseruandi ac viuificādi corpus mortuum, à quo exiuit, cuius virtus & proprietas in nullo alio spiritu reperiri potest. Et ideo quando corpus eius transiuit de morte ad vitam, purum est, mundum, album, &

Digitized by Google

clarum, resplendens in subtilitate magna, qua superare facere debes subtilitatem spiritus fermentabilis cum sua fortitudine ac ingenio. Quia grossitudo fermentabilis spiritus debet subtilitatem corporis circumdare, & ascendere super, & hoc per proprietatem ingrediendi quam portat in se, quæ est proprietas penetratiua. Et ideo nulla corporis grossities debet aut potest amouere proprietatem eius magnam & penetratiuam, impedimento à suo contrario prouenienti. Et hoc modo manet & manebit corpus indutum ab extra claritate pulchra, quia spiritus eius potatus est, & corpus intrauit spiritū, qui eum suscitauit, & terminauit in forma pulueris multum subtilis, fluentis & fundentis instrumento ignis fusione leui sine fumo, qui est sicut ignis ardens, quando flamma tangit eum, cum alteratione permanente, quæ facta est amplexu amicabili naturæ, retinente propriam natur suam alleuiatione perenni, & illud leuiter fit cum practica, quam à theorica reperimus, quæ nos his verbis pulchrè & leuè monuit.

De præparatione lapidis.

CAP. IX.

Voyez le liure de Lux mundi pag. 154.

PRæparatio lapidosi spiritus ac fermentabilis est, quòd recipias de succo lunariæ, & sudorem eius extrahe cum igne paruo & leui, & habebis in tuo posse vnum de argentis viuis nostris in liquore & forma aquæ albæ quæ est ablutio & purgatio lapidis nostri, & totius eius naturæ. Et istud est vnum de principalioribus secretis, & est prima porta

Voyez vade mecum pag. 116

Digitized by Google

prout intelligere potes rationibus antedictis. In isto liquore rectificatur magnus draco, & proiicitur à magno deserto Arabiæ, quia immediatè suffocaretur præ siti, & periret in mari mortuo, quia iã poteris scire quia frigiditas magna calorẽ paruum extinguit: verte igitur ipsum & mitte in regnum Æthiopiæ, vnde naturaliter natiuus est; quia dicimus quòd nisi vertatur, & ponatur in terra sua, recedet, & aliam intrabit regionem. Quare de certo scias, quod omne aliud clima, vel alia regio nostro lapidi mortem affert, velato non scientibus ac ignorantibus, & per nos cognito.

De quare est lapis, & quid dicitur, & quomodo ipse est de quatuor elementis, & in quo loco reperitur, & de verbis contra mendaces & derisores.

CAP. X.

IDeo debes cognoscere clarè, quòd spiritus noster secum portat suæ regionis proprietatem. Et hac ratione allegoricè oportet dicere, quòd magnus draco de quatuor est elementis, & non intellectu literali, prout scriptum est, quia sit terra, aer, aqua vel ignis, sed sola natura est & vna, quæ continet in se naturam & proprietatem quatuor elementorum, & hæc proprietas venit complexionaliter in dicta substantia naturę, per actionem qualitatum primarum elementatarum, & nunc transformatarum in proprietatem & speciem metalli, tolerantem ignem in suis perfectionibus: & sic

Digitized by Google

abscinduntur & disrumpuntur dictę primæ qualitates, per mutationem suæ mixtionis, quę facta est per alterationem, vsquequo sint in hoc substātiali medio, in quo est species solis aut lunę, vel alterius, quæ debet & potest per naturam constitui: quia prædictum medium, in quo dicta species saluanda est, tantā habet latitudinem & longitudinē, quanta potest esse partium individualium similitudo huius speciei. Et ideo cum sit de proprietate illius naturę sustinendi ignem, non potest, nec habet aliquid, nec facit proficuum, quousque totus motus illius mobilis non corruptus arrestetur. Sed eo non obstante, quando iam effectus fuerit de proprietate ignis excellentissimi, potest tolerare corruptionem asperitatis ignis. Et ideo potest tua intelligere speculatio modū, per quem natura nobis ostendit operationem suam, quod est ad exemplū huius scientiæ dicendo, quòd non est transitus de primo ad tertium, nisi per secundum, quod participat cum eis secundum naturæ velle. Et per hoc desiderium nostrum conquisiuimus, per media transeundo, quæ sunt conseruatoria & retinacula suæ speciei contra bellum ignis. Et per hęc prąambula potes intelligere rectū, & verum tempus limitatum respectu naturę, quod debes habere & cōseruare in certa latitudine, quousque crees rectorem & principale medium, in quibus vltimatæ species se saluari habent, quia medium est subiectum materiale vel reale genus, in quo continēs influit suam virtutem, & primordiale generationis initium, in qua determinatè elemēta fixanda sunt cœlesti virtute. Omnia enim antedicta coram oculis nostris manifestata sunt per experientiam, scientia clara nobis per naturā ostensa, diuinæ præcepto prædę-

Digitized by Google

mationis. Et vltro tibi securè dicimus, quòd de natura herbarū medium creauimus, cōseruatiuum speciei mineralis, & suum transmutauimus ignem, in colorem metallicum, in mutatione speciei mineralis. Chariſſime fili intellige, quòd lapis non eſt niſi vna natura, in quatuor partes diuiſa, ſecundū proprietatem ſuorum elementorum reſultans per proprietatem ſuarum concordantiarū, vt ſit ligamen, & ligamentum in poſſe omnium quatuor elementorū, ſicut largè tibi declarabitur. Nam alio modo ſpiritū per ſuum corpus non poſſumus, niſi à propria ſua natura detineatur, & arreſtetur, quę ligamētī eorum proprietas eſt. Et ideo aduerte diligenter, quod ne proprietas ſpiritus, qui à corpore exiuit à nimio calore, deuoretur, quia non poſſet corpus ſuum reducere ad medium in quo ſpiritus ſecundus influit ſuam virtutē, videlicet ſpeciē ſolis aut lunæ, & illud eſt argentum viuum noſtrū quod aptè & habiliter noſtri ſulphuris tinctura accipit, in quo lapis noſter diſſolutꝰ eſt, & reſolutus in tali aqua, vt ſuprà diximus. Et in tali aqua nobis apparuit, nō in aqua fontis aut pluuię. Quare ſi cū igne magno fueris operatus, proprietas dicti ſpiritꝰ, quę inter vitā & mortē participat, ſeparabit ſe, & anima recedet in regionem ſuæ ſphæræ. Iterum tibi dicimus & clarius, quòd per creatorem, qui nec ſaluauit generare lapides, tranſeat riuos, quia ſic reperitur exaltatus in fluuiis, eſt ipſe cum magno poſſe. Et nihil mundi appone extraneum, dādo tibi illud, quod de ipſo exit & naſcitur, & pro vero illud à dracone exiuit, & à fœtido ventre. Et in ſecunda parte tibi totā dicemus ſententiā. Cuſtodi igitur illū à gigantibus & tyrannis mundi, vt ſuprà

Digitized by Google

diximus. Positi enim sunt in vnda aquæ, à quibus multum timemus. Quia nihil sufficit eis, quin faciant populo pacis tale malum, ac martyrium, vnde gens confunditur, & ponunt totum mundum ad confusionem. Quare istud secretum per superiorem nobis datum est, tanquam surdo à domino reuelandum, quousque filijs sit manifestum per prudentiam diuinam, per eorum nobilem intellectum. Et ideo quandoque garrulatores Clerici, Legistæ, Artistæ, seu mundani medici, & alij plures, de quibus loqui non audemus, qui credunt aquam viuam facere, & totum non valet vnum ficum, quia nostram credunt Philosophiam deprædari, & se deprædatos reperiunt, & ideo tales perdunt inde vitam. Custodi igitur fili ignem & regimen spiritus, & vide, ne euanescat præ nimio calore, sed retine cum amore, & custodi eum à magno calore. Quia si anima recesserit, spiritus non poterit viuificare corpus, cùm aliquid dare non possit, quod in eo non est.

De diuisione & resolutione lapidis ad conuertendum ipsum.

CAP. XI.

IN toto magisterio nostro necessarij sunt tres spiritus principales, qui sine consummatione suæ resolutionis non possunt manifestari. Et nominantur alio modo tria viua argenta. In quibus lapis noster est dissolutus & versus, per suæ naturæ mutationem, per contrariam & diuersam dige-

Digitized by Google

flionem, quæ fit per elementariam circulationem, per reciprocationem, in sua primordialia generationis initia. Et quia resolutio est totius primæ portæ habitudo nostri magisterij, quam declarare volumus secundū exigentiam reductionis & conuersionis sui lapidis in tribus spiritibus, quorum quemlibet habes conseruare secundum propriam naturæ cuiuslibet ipsorum proprietatem secundū quod requiritur in perfectione vltimata nostri magisterij, per dictam resolutionem diuisam in tres partes principales. Prima est corporalis, & vocatur in lingua Oritana, Recfage: secunda spiritualis est, & vocatur, Agazoph: tertia autem spiritualis & corporalis, & vocatur Vbidrugal. Et in omnibus istis draco noster quiescit. Recfage est solutio humida in corpore, & sicca in spiritu. Agazoph in duas diuiditur partes, in Periminel, & in Adulphur, & Vbidrugal consummatio est finalis nostræ trinę dissolutionis, qua sine sorore sua nec haberi, nec cognosci potest. Prima pars solutionis Recfagę, non est aliud, quàm diminutio partium grossarum in minutissimas partes & subtilissimas, vel reductio grossi in simplex, in mutatione formæ specificæ in formam contrariam & corruptam, stantem in suo corpore, & non in forma aquæ de nubibus cadentis, neque in forma metalli in diuersis preciis constituti, sed in forma terræ aquosæ & aquæ mineralis subtilis, stans in vale profundi inferni. In cuius ventre natura sua mandatur in suis primis luminaribus in tenebras obscuras, quæ aqua & terra per excitationem suarum percussionum in diuersas partes multum subtiles fœtentes, vt sulfur, fugiunt altius omnibus

Digitized by Google

elementis in regionem ignis, quas tum oportet multum diligenter custodire, si per istud portellum vis intrare. Tibi enim opus est, vt benè scias regere te, & reducere, quæ possit ingredi & exire, ad secundam solutionem Agazoph transire desideras. Idcirco attende hîc, quòd menstruale spermatum condensatur de sua aeritate in aquositatem grossam, per resolutionem spermatis fœminini quod est in menstruali cum amplexu vaporis crudorum, quod est in forma aquæ, quæ est de vapore magis crudo. Et illud, quod est magis coctum cum magis continenti ex natura, altè descendit in forma corui nigri in aere, cuius caput rubeum, pedes albi, & oculi ex laphyro. Et hoc totum nihi est aliud, nisi aer & humiditas radicalis p.p. generatum ex calore & natura supremi metalli. Et alia natura cruda, quæ est causa condensationis menstrualis, quæ manet inferius, est causa, & materia coniunctiua & congregamentum lapidis regalis, qui in naturam frigidam est versus, quia calidam suam perdidit naturam per resolutionem. Quapropter sic definies dictam dissolutionem. Definitur autem sic: Dissolutio est actio & passio contrariarum qualitatum, per quas virtutes elementorum inter se mouentur per minimum puluerem. Aut sic definitur: Est motus, qui facit comminutionem de partibus insensibilibus diuersis in specie, & similibus in genere, coniunctis in forma confusa liquorosa, & per corruptionem subiecti. Nam de qualitatibus contrariis mediante excitatione eleuatis in ignem nigrum absque extranea diuisione affectantes tum diuersas operationes geminant in generatore. Alio modo dissolutio definitur: Di-

Digitized by Google

solutio est instrumentum subtiliatiuum, factum cum exercitatione caloris coniuncti cū motu continuo, per quem qualitates contrarię insimul operationes tangunt se, & miscentur in corrumpendo partes indiuiduales, sub conseruatione suæ speciei ad opus generationis. Fili hæc prima dissolutio nihil aliud est, quàm dilligatio simplex partium subtilium descendentium à prima natura in germen, in quo calor naturalis debet calefieri, qui est instrumentum, cum quo habet operari virtus informatiua, quæ est introducta in materia absque separationibus actualibus partium germinosarum, vnius ab altera, quę separatio indiget, quòd cum applicatione amoris naturæ in secūda camera fiat, *prout declarabimus* per beneficium secundæ resolutionis Agazoph, in secunda parte suarum quatuor figurarum. Sed antequam ad illam transeamus, opus est, quòd inter Recfage & Agazoph consumetur digestio pepāsis sui temporis spatio, prout declarabimus in practica nostra, quia calor pepantico putrefit germen nostrum termino naturæ, & facit eum postea crescere & fructificare. Sed primum in suam naturam primam vertitur sulfuris & argenti viui, quod fuit germen argenti viui, quod mutabitur in lapidem albiorē niue. Et ideo dissoluatur primum corporū forma in Mercuriale germen per solemnem operationem, & statim per inhumationem pepantică in suo ventre intrat alia forma per corruptionem formę germinis, & elemētis mixtis corruptis inuimul in forma corporis nigri. Quia elementa conuersa virtute caloris naturalis, qui est in materia excitata & festinata calore temperato cœli in minimis partibus miscent se, alterant & corrumpunt sub conseruatione speciei

Digitized by Google

gubernatæ per calorem non cremantem: quæ corruptio est nostri argenti viui generatio, prout in secunda parte, & rota circuli declarabimus. Quia ibi de suis principalibus coloribus determinabimus ac de saporibus, odoribus, grossitie, simplicitate, subtilitate, & ponderositate. Et hæc est præparatio solemnis, quæ est caput & fundamentum creationis nostri eari infantis. Et modus huiusmodi creationis est iste. Abiice humorem, vbi submersus est draco vsque sit corpus munitum cœlestiali spiritu. Et hunc nominamus ignequem Deus sanctis & sapientibus philosophis concessit per reuelationem, antequam nasceremur, & posteà nobis, vt ei absque indigentia seruiamus. Quia monstrando nobis exempla per cursum naturæ qualiter ei teneamur, & ideo debemus eum precari, honorare, seruire, laudare, benedicere, adorare, glorificare, & amare absque aliqua sorditie, vitio aut peccato. Ob hoc, quia ipse monstrat nobis cognoscere suam veraciter potestatem, & nos amauit, postquam nos hæc videre fecit. Fili noster lapis iam factus est, postquam creatus est congelans argentum viuum, & in elixir conuertum. Et hanc operationem reiterabis, quamdiu lapidem multiplicare volueris, sub conseruatione caloris naturalis, qui multiplicat speciem suam cum substantia argenti viui.

De dissolutione lapidis in forma speciali, & de mutatione nominis sui.

CAP. XII.

Si philosophando potes habere notitiam, quòd prima & principalis intentio in nostro magiste-

Digitized by Google

do est, lapidem dissoluere per mutationem suæ naturæ in argentum viuum, & illud est primum elementum in sua natura minerali propinquando, & per hoc radix est, & primum elementum compositum de omnibus corporibus liquabilibus, & pater duorum luminarium. Ideo in hoc solo conuertuntur per solemnem resolutionem, & posteà in sulfur conuertuntur. Quia argentum viuum natura continet suum sulfur proprium per vaporem, cuius seipsum cõgelat in lapidem philosophicum, qui postmodum potestatem habet congelandi omne aliud argentum viuum, per magisterium nostrum: & hic lapis dictus est sulfur, & materia appropinquata perfectæ naturæ metalli, per quam natura inter sapientes nobilis & dignissima reputatur, de qua philosophi faciunt medicinam fortem, & solemnem multùm, & hanc appellant elixir vitæ, quia in humano corpore superlatiua & vltima consolatio est. Et hac intentione suæ compositionis dabimus notitiam in huius libri parte secunda, per quam cursum omnem dictæ medicinæ concludemus in conseruando locutionem per modum medium, vt melius intelligamur, per modum & mediam vitam naturæ. Et ideo apparet, quòd intellectus instrumentaliter dirigitur, & ratione ducitur, per formam mediam in hac præsenti arte & scientia. Et ideo non conuenit, nec est necessarium, vt ducatur multùm subtiliter, nec esse multum subtilis in discernendo entia realia, cò quod conuerteretur in rebus phantasticis, de quibus ars aut natura non habet curam. Si verò lapis, quem tibi diximus, fuerit rubeus, clarus, & in ipso fit vis simplicis ignis non vrentis,

Digitized by Google

fic facies multa; de quo poteris ad aurum eius componere, quæ est medicina, omnes actiuitates conseruans in natura humana, & restaurans vires diminutas ex naturæ defectu. Et breuiter si hanc medecinam habeas in hoc mundo, perennem habes thesaurum.

De ratione transitus lapidis, ad conuertendum ipsum in medicinam, & quomodo operator debet considerare naturas mediorum, per quas transit, quia per ipsasmet facit mutationes secundum symbolum naturæ.

CAP. XIII.

POtes intelligere fili, quòd de vna extremitate ad aliam non potest fieri transitus nisi per medium, & elucidauimus ratione naturæ, quòd extremitates lapidis nostri in primo gradu sunt argentum viuum, & secundus est elixir perfectum. Sed media harum duarum extremitatum sunt vnguenta & olea, quorum aliqua sunt magis cocta, magis pura, & magis digesta, quam alia, & ista vocamus medicinam perficiendam ac elixiris fermentum. Horum oleorum & vnguentorum confectionem scies in secunda parte huius operis, per hoc debet bonus operator & filius doctrinæ de argento viuo nigro facere sulfur album ad argentum, & postea sulfur rubeum ad aurum. Quia nullum sulfur potest rubificari, nisi primò sit album. Quia natura non confert, quòd trans-

Digitized by Google

ius fieri posset de primo in tertium, nisi fiat transitus per secundum, sicut apparet per definitionem elementorum, quæ distinguit, quòd terra sit nigra primitus, quàm aqua, & quòd aer sit clarius intensus, & quòd ignis sit rubeus. Quapropter apparet, quòd terra non poterit conuerti in aerem, nisi prius vertatur & mutetur in aquam, nec aqua potest conuerti in ignem, nisi prius alterum eorum conuertatur in aerem. Idcirco tu fili habes multum notare in temetipso cum consideratione philosophali naturam mediorum coloratiuorum in mutatione naturæ mineralis. Quoniam in eis est multa scientia illorum, qui se fortificant transmutare *metalla* de specie in speciem. Et iam tibi *diximus*, si nos intellexisti, quòd tibi conuenit primò transmutare corpora cũ naturali reductione *in illud* medium per alterationem artificialem, imitando naturalem, in quo species auri aut argenti poterit saluari absque distemperatia individuali, quæ sunt vnius generis. Et hęc est propinqua materia, magis adiuuans ligamentum naturæ ratione primæ coniunctionis, qua lapis est resolutus per alterationem suæ naturæ coctæ & crudæ, & multum infirma, quæ est corporis conuersio in argentum viuum, & per reductionem illius postea conuersa est in sulfur album, deinde in rubeum sulfur. Et sic de gradu in gradum materia lapsa graduliter appropinquat materiæ & naturæ magis propinquæ metallo per alteratiuam resolutionem, per quam promptius & melius recipere potest speciem auri vel argenti per scientiam & artem multiplicatam, vt infrà dicemus in secunda parte, in capitulo. Nos dicimus per theoricam loquentem.

Digitized by Google

De gradualibus transmutationibus lapidis, vt fiat materia apta ad creandum elixir.

CAP. XIV.

POst hoc dicimus fili, quòd lapis noster variatur & mutatur tribus mutationibus gradualibus, antequam fit materia ad concreandum elixir. Et istæ mutationes fiunt per trinam digestionem. Vna in liquorem, per modum olei, homogenei. Et sicut ista fit concauitate cordis, sic fit prima digestio in suo proprio vase actione caloris, qui stat vnitus ad materiam. Alia est in quatuor humoribus; hoc est, quando corpora luminatium iam fluxerunt in corruptionem. Quia necessarium est naturæ ipsorum, quòd eorum alteratio mala conuertatur in bonam, & mala facta est bona, & vt per consequens possint obuiare corruptioni omnium corporum infirmiorum. Benedictus sit ille dulcis & iustus Iesus Christus filius Dei, qui pro peccatoribus in terram venit, & quia ei placuit mortem sustinere & fundere suum sanguinem altè in cruce, & in illa pro nobis exaltari & alii peccatoribus, & à morte inferni, & à tormenti redimere. Per hanc figuram admoneo te, quòd ne cessaria fuit quatuor humorum istorum duorum luminarium præsentia, de quibus facta sunt, & constituta est regalis medicina. Et sicut hæc digestio fit per animalia in concauitate fabricæ epatis epapanticæ: Sic secunda fit in capite Alembici descendendo in receptorium, scilicet in modum aqui

Digitized by Google

aquæ cum aeris liquore, cum omnibus elementorum mineralium virtutibus. Tertia digestio fit per mutationem dictorum humorum in sulfur purum, sicut in animalibus calor & humiditas ptisanaria, quæ conuertitur in sanguinem, postea in essentiam & substantiam membrorum, secundum ordinationem naturæ. Ideo debes intelligere filî quòd prima digestio fit, quando coniunctio & coitus fit amore naturæ, quæ est luxuria libidinosa & desiderata, tunc fit prima mixtio per coniunctionem & assimilationem inter corpus & spiritum, vt totum simul perueniat ad vnitatem, & amorosam ac vnitam concordiam cum ligamento suarum qualitatum iam miscibilium & compositarum, ac suarum elementatarum virtutum, vnius ad alteram, virtute conceptionis duorum in vno. Et si hanc coniunctionem & coitum nunquam facias, nusquam conceptionem facies. Et nisi conceptionem feceris, nunquam pregnationem habebis, & si nullam pregnationem, non habebis fructus. Quando igitur materia tua conceperit, expectare debes partus, & quãdo peperit, habere debes patientiam in puero nutriendo, quousque possit ignem pati, & tunc de ipso liberam poteris facere proiectionem, quia prima digestio facta est: & idcirco in secunda digestione fit exuberatio ex sanguine, scilicet spiritus, qui virtutem portat in se cum approximatione vicina naturæ ad finem, vt ei sit magis placabilis per decoctionem vnius gradus, quando substantia subtiliatur secundum intentionem intellectus naturalis. Cum ista substãtia impregnes lapidem, qui nondum est factus, sicut tibi dicemus in secunda parte. Et ideo tertia digestione nutri-

Digitized by Google

tur cum perfectione, & augmentatur in crescendo, & lapis confortatur ad faciendum suas actiones in restaurando rem perditam, in terra alba foliata extensibili multum nobiliter augmentatam. Fili pacis & veritatis, in lapide nostro, manet & mouetur spiritus, prout in suo corpore proprio operante, tum virtute attractiua nostri lapidis, quam dictus spiritus cum substantia tota nostri lapidis in sua supradicta mixtione prima per modum exuberationis vniuersaliter acquisiuit, adiuuante cum toto hoc potentia magis propinqua, scilicet calore naturali lapidis, qui respicit naturam in maiori proximitate generis, & naturæ metallicæ, & similiter adiuuando virtutem lapidis nostri imperfecti, perforati & porosi, quæ per corporis sui resolutionem continuam insensibilis & sine tactu per certam operationem causata est in eo. De qua in secunda parte practicali specialius dicemus.

De vltimo termino transmutationis lapidis per reincrudationem cocti, & decoctionem crudi, & vnde extrahitur argentum viuum philosophorum.

CAP. XV.

ADhuc intellige fili, quòd vltimus terminus nostræ reincrudationis & transmutationis cocti in crudum, scilicet cui naturaliter intendit Artista, est substantia sulfuris non vrentis, quæ

Digitized by Google

cum conuersa est, est proximior nostri lapidis materia, naturalis & puri metalli prima proximior natura, alterata tamen per calorem sui corporis, videlicet in alteratione prima, per quam melius & & propinquius possit formam & speciem eorum recipere, voluntate & concordia suæ naturæ mineralis. Fili humiditas istius materię vna vice non fuit, nisi argentum viuum proiectum à corporibus liquefactis & fusis intus & extrà. Et hoc est argentum viuū, in quo qualitates sulphuris per primam & secundam digestionem admixtæ sunt. Et ideo prout natura requirit, alteratur per calorem sui ipsius, ratione suæ exuberantiæ, per conuersionem naturæ *suæ* & congelatur, & conuertitur in sulfur *purum*. Quia scire potes per naturam, quòd nulla humiditas alia potest promptius & proprius conuerti in substantiam sulfuris, quàm illa, in qua primeu sulfuris qualitates sunt sufficienter introductæ per ingenium naturale artificiosè factum, quæ humiditas est argentum viuum in forma aquæ claræ, sicut lac in mammillis. Et sulfur est sicut sperma in genitalibus. Hoc argentum viuum non habet aliquam contrarietatem, ex eius pura complexione prouenientem, quia necessarium est, quòd tale argentum viuum sit temperatum multum respectu complexionis sui corporis, & per hoc notificauimus, quòd materia istius non est argẽtum viuum commune per totam eius substantiam grossam & terrestrem, lutulentã & phlegmaticam, sed tantummodo in eius media substantia, quam opus est benè custodire, & ab igne proprietatem eius super omnia defendere, nec etiam argentum viuum est in tota eius natura, quia ad

Digitized by Google

terminum digestionis venit, per quem de natura in naturam mutatum est. Sed istud est argentum viuum de argento viuo noster verus spiritus erectus à suis extremis contrariis cum depuratione & conuersione illius in lac virginis mutatum.

De inuentione artis, per quam fit multiplicatio, & de diuersis digestionibus lapidis.

CAP. XVI.

IDeo fili charissime potes esse certificatus, quòd absque digestionibus siue decoctionibus noster lapis in sua propria natura non potest emendari: Et in certo artem reperimus, qua naturam sequimur in eo quod natura in suis digestionibus multiplicare potuit informando materiam, prout digestio naturæ te docebit: primam digestionem appellamus pepanticam, quam significare volumus per H. Secunda est Ieçoralis: quam nos vocamus Epteſis, quia caliditate humidi corporis facta est, & hæc significatur per I. Et hæc in digestiones duas diuiditur: harum prima ligata est in Epteſi, & in ista trahimus dissolutionem Perminel de potentia in actum, & hæc significata est per K. Aliam clamamus Optesis, quæ est inter Scaoptesis & Scatesis. Et per hanc calor spiritum melius deficcat, in resolucndo, & hanc resolutionem vocamus Adulphuch, & est significata per L. Tertia verò, quæ est vltima consummationis nostræ terræ vel ternæ dissolutionis, est digestio facta, quando argentum viuum conuertitur in eius

Digitized by Google

tiam puri sulphuris, quam appellamus Scoopte-sis, quia est inter Opteſis & Eſcateſis, & est significata per M. Et cum illa de N. facimus decoctionē nostræ dictæ medicinæ, quam nominamus Eſcateſim. Per primam digestionem extrahimus elementa, & ad concordiam ponimus. Et per secundam nos dissoluimus spiritum, informando vas suum, & vbi se conuerti habet cum calore de opteſi post digestionem opteſis. Et in tertia nos creamus & formamus lapidem nostrum de ipsa materia statim, sicut à vase receſſit spiritus cum anima corporis, quæ est lapidis perfectio. Et in quarto nos nostrum elixir regale & verum creamus.

H. Digestio pepantica, vel stomachalis.
I. Iecoralis vel Epteſis, id est, balneum.
K. Solutio Perimmel, id est, cineres.
L. Opteſi vel Adulphuch, id est, cineres, arena.
M. Opteſi, id est, flamma.
N. Eſcateſi, id est, furnus secretus.

De diuiſione lapidis in tres cauſas principales, & de mutatione ſua, & de principalibus coloribus, & de qua materia ſpecialiter extractus eſt.

CAP. XVII.

PEr iam declaratam doctrinam notandum est, quòd tria principalia nobis sunt neceſſaria in hac parte, videlicet corpus nobis significatum per N. & spiritus quem significamus per O. &

Digitized by Google

anima, quam significari volumus per P. Semper fili in mutatione lapidis intelliges tres colores principales. Primus ergo color est niger, & ille apparere incipit in fine digestionis I. & durat vsque in finem M. quando argentum nostrum viuum congelatum est in sulfur, tunc in eo apparet color albus, subtilis, albior niue, & hic est secundus color, tertius autem apparebit in colore multùm rubeo, vt sanguis cum continuatione super albo lapide. Fili quando nigredo tibi apparebit, signum erit multùm fortis & nobilis corruptionis, quia nulla res animata est per naturam sine putrefactione facta. Fac transire ergo eam per K. & L. quousque sit O. benè album, quod dealbescat N. per M. Post hæc rubificabis eum cum igne lapidis in digestione succestiua de N. Debent tamen omnes artifices in hac dealbatione patienter operari vsquequo nigrum dealbetur optimè, prout ostendemus per proprietatem elementorum in hoc primo lib. cap. 22. & 23. Quia de nigro non potest fieri citrinum, quousque sit benè album. Quia citrinitas causatur de albissima, & modico rubeo claro essentialiter. Non similiter fieri potest transitus citrini ad album, nisi per nigrum. Nec aurum potest fieri argentum medicinale, nisi destruatur primo & fiat nigrum & corruptum. Neque melius potest fieri peius, nisi per sui ipsius corruptionem. Quia generatio vnius est corruptio alterius, & è conuerso. Experti ergo artifices, qui sciunt aurum conuerti in argentum, sciunt argentum in aurum similiter transmutare. Quia illud album sulfur, quod ad argentum per digestionem N. potest citò fieri sulfur rubeum ad aurum, & hoc in-

Digitized by Google

telligatur cum solo igne lapidis excitato per M. Quia substantiæ istius est calor naturalis bonitatis, & magnitudinis, & aliarum partium suæ nobilis substantiæ. Et quia in isto est maioritas substantialis, quæ est suæ propriæ essentiæ, ideo habet ignem naturalem & proprietatem multiplicandi suam speciem cum suo calore digerente se in alia elementa, quæ sunt calefactabilia, vt ignis suo calore valeat vti, & eum in illis multiplicare per viam compositionis & generationis cum continuatione de M. quia calor M. est fortior, quàm digestio L. Et ideo fili scies, quòd hæc rubificatio nihil aliud est, quàm digestio completa. Quando enim *de mane* surgo & video vrinam meam *albam & indigestam*, signum est paucæ dormitionis. Et ideo requiesco, & dormio, & reperio vrinam, quasi citrinam, & percipio, quòd somnus est perfectus. Sed quando vrina matutina citrina est, tunc calor ignis naturæ diffusus est per omnes partes vrinales, per quem natura manifestè docet & ostendit, quòd citrinatio per completam digestionem completa est. Et ideo intelligere potes, quòd sulfur album & rubeum venit de vna materia metallorum solummodo, scilicet argenti fini cum igne auri fini. Sed primò necessarium est, quòd dicta materia sit fortiter depurata & cocta per modum differentialem, sicut in capitulo sequente declaratur de suis mixtionibus. Fili tale sulfur supra terram reperiri non potest, nisi illud, quod est in istis duobus corporibus. Nec etiam omne sulfur est album, aut rubeum, vel perfectum ad magisterium, nisi istud, quod est in dictis corporibus. Et ideo corpora ista debent

Digitized by Google

nobiliter præparari, vt sulfur & argentum viuum habeatur tale super terram, de quibus aurum & argentum creata sunt infrà terram. Cum istis corporibus per modum subtilem miscetur argentum viuum. Et ideo si tu scis miscere argentum cum corporibus, venies ad magnum secretum, quod nos vocamus sulfur album, vel lapidem benedictum, qui postmodum efficitur rubeus, & dicitur corona regia, & est lapis cõpletus. De istis duobus corporibus solum extrahitur, tunc extracta sunt sulfura ad album & rubeum cum in iis duobus corporibus reperta sit melior, & purior substantia sulfuris in supremo gradu depurati per ingenium naturæ. Et hæc res est melior, & altior & subtilior, in quam ars non potest consequi naturam, & quia in omnibus casibus ei non assimilatur. Quia si in prima natura vel materia vellet ars incipere ad similitudinem naturæ, multum longa & inquieta esset, & esset sine fine, nec esset aliquid magis vile, & caderent multę ac infinitæ miserię & expensæ. Et per hoc etiam ars primam materiam depurãdo esset vilior & debilior, quàm natura, & sic nunquam insequi eam posset omnibus suis viribus pro pluribus aliis causis in arbore quæstionaria huius scientię contentis. Et ideo hęc scientia elegit aurũ pro patre, & argentum pro matre. Quia de istis duobus corporibus in eorum sulfure & arsenico præparatis nostra medicina elicita est, & elucidata de auro tanquã omnium pretiosissimo metallorũ. Ergo tinctura est rubedinis, & refertibilis, & resplendens, tingens & transformans omne corpus ad perfectam claritatem. Argentum verò est albedinis tinctura, imperfecta claritate omne corpus

Digitized by Google

ingens. Cum istis corporibus misce Mercurium, non tamen talem, sicut est communis, vt dicemus in secunda huius libri parte. Quapropter scire debes, quòd argentum viuum in sua natura non est miscibile cum corporibus.

Quomodo Artista debet esse virtuosus ad inquirendam notitiam primam lapidis, & ex quæ materia sit, & fortiter constans ad habendum intentionem secundam per experientiam artis cognitæ in materia naturæ.

CAP. XVIII.

FIli huius indagator scientiæ oportet te firmum esse, & non quærere post hoc vel hoc: quoniam in multis rebus ars ista nunquam perficitur. Et ideo tibi dicimus, quòd non est nisi vnus solus lapis, scilicet sulfur, & vna sola medicina, scilicet compositio sulfuris, cui nihil addere debes, nisi superflua demere terrestria & phlegmatica, quoniam ista sunt & debent esse separabilia, & separata à nostro argento viuo, quod est hominibus magis commune, quàm argentum viuum commune, & est maioris pretij, meriti, & fortioris vnionis naturæ, à quo & suis primis formis omne illud, quod non est de sequela armoniaca metallorum per gradus separationis scitos & cognitos opus est separare, quousque appropinquet, & sit vicinum primæ rei, scilicet sui generis propinquioris, inquantum fit possibile cum concordia, reali debet

Digitized by Google

incorporari cum igne & terra. Et tunc repertum est multis nobilibus virtutibus multiplicatum, & multum ponderosum. Nullus à natura debet petere, quod non habet, nec habebit vnquam. Quia omne sulphur inquantum combustibile, nostro argento viuo est extraneum, quia sibiipsi incombustibile est, & corruptibile, & à nostro argento viuo alienum. Et ideo cùm tale sulfur super terram non inuenitur, conuenit, quòd per artificium componatur, eò quòd in semetipso sulfur vulgi est combustibile. Ergo à contrario sensu. Res non est argento viuo nostro extranea, in quam per magisterium habet conuerti, scilicet in aurum & argentum. Nota, quòd nulla res conuenit lapidi, nisi quæ est de materia propinqua naturæ suæ, quia de homine non generatur nisi vnus homo, & alia animalia nisi sibi similia. Et sic omnis res, quæ concipit, generare potest sibi simile. Et idcirco nobili materia habes operari. Et scias vbi reperies. Ego dico tibi, quod in desertis & depopulatis terris inuenitur. Et dum per te reperies, & incœperis operari, noli in ea ponere aquam, nec puluerem, nec aliquam aliam rem, nisi illud, quod de sua propria natura exierit. Nam si contrarium facias, statim deteriorabitur & corrumpetur, neque venies ad intentum. Et quia in habentibus symbolum facilior est transitus, ideo in omnibus rebus corporalibus, & magis conuenientibus ac similioribus naturæ metallinæ, opus est vbi corporum diminutorum medicinam accipere. Cùm sit opus habere in sua natura maiorem eis conuenientiam, vt melius & profundius possit eam amplecti, inhærentia & societate perpetua perma-

Digitized by Google

tente, vt omne corpus in sua natura diminutum possit etiam perfectius in sua natura perfici & compleri in collecta exuberantia, & vltra ad finem, quòd Mercurius per minimas partes possit naturaliter in eisdem misceri metallis, antequam capiat fugam, & ideo subtilior substantia & leuioris fusionis in liquabilitate est tibi necessaria ad nostram componendam medicinam, quàm sint corpora metallorum, & fortioris retentionis fixatiuæ, quàm argentum viuum naturale vel compositum sit in sua natura.

De prima cognitione lapidis, & de qua materia sit, & de virtute patientiæ, quam artista habere debet in practica.

CAP. XIX.

CHarissime fili videre potes manifestè, quòd nullum corpus stans in natura sua potest congelare Mercurium, neque ei firmiter adhærere, neque similiter dictus Mercurius in sua natura specifica potest dare medicinam, per quam corpora infirma medicinare possit, atque diminuta à perfectione perficere, neque potest alterari à sua natura in specificatione alterius formæ, quin contingat ipsum ab eis separari. Propter hoc eligimus duo luminaria corpora, quæ fixant omne illud, quod non est fixum. Et ideo necessarium est, quòd illa corpora luminaria per retrogradationem elementariam sint ad suam primam naturam reducta, scilicet in sulfur & argentum

Digitized by Google

viuum per contrarias operationes, quæ sunt solutio, subtiliatio, sublimatio, & congelatio, non tamen vulgares, sed philosophicas. Tibi enim dicimus, quòd nihil est in hac scientia secretum, nisi modus operis & operandi, quem tibi clarè in practica in secunda parte huius libri monstrabimus, dum tamen velis nostram intelligere theoricam, quæ monet te, vt aliqualiter vexari velis in dictis operationibus. Quia corpora sunt fortis compositionis, & ideo longa indigent separatione, & contraria operatione, videlicet, quòd primò philosophicè calcinentur, & posteà etiam philosophicè soluantur, prout natura requirit sub conseruatione, quæ ad generationem aspicit. Quia quando calcinantur, leuius dissoluuntur: quia calor ignis corpus penetrat, & penetrando partes eius facit aquam post eum ingredi. Et sic corpus est magis dissolutionis susceptiuum. Et quando benè dissolutum est, spiritus congelatur: & quando spiritus est congelatus, corpus est dissolutum. Quia sine congelatione spiritus, non fit corporis dissolutio, nec dissolutio corporis sine congelatione spiritus. In hoc facto fili sis longus, lentus, dulcis, & lenis, nec in aliquo festineris. Permitte omnia lento igne perfici. Quia primus error in hac arte est, multum coquere, quia ignis comburit totum, & portat in regionem perditionis. Et intellige, quòd omnis mora in hac arte nec non tarditas electæ sunt operando patienter, nec sine patientia iter arripias. Cùm tibi contigerit studio cognoscere multa, patientiam retine, semper operando directè, sic philosophiam habebis habituatam, præstáque virtutem, operi pa-

Digitized by Google

dentia datur. Patientia etenim morum semper est maxima, & maioritas in nostro magno & secreto opere, quod quidem penetrare facit, & magnum scire secretum, tamen per experientiam cum instrumento erectiuo, quod monstrauit natura dirigens, ac rectè ducens intellectum ad philosophiam. Et ideo auisa te, quòd non facias ignem nimium in principio mixtionis, quia statim in tinctura veniret corruptio. Ideo in eorum prima calcinatione, in qua se habet conseruari tinctura, tu ibis ad digestionem de L. ab illa extrahes secutè F. de E. in modum, quem tibi dicemus in practica. Et posteà pones D. iunctum cum H. in F. *in digestione* I. & ibidem statim calcinabuntur *cum* forma conseruata in illis, & ibidem permittas per terminum suæ propriæ naturæ, & non plus, *ne* patiatur spiritus, quem terminum præfixum reperies in secunda parte, post dictum terminum reperies corpus totum nigrum in colore intenso. Inde deferes ipsum in digestionem de K. quia ista dabit N. O. & P, cum quibus nihil aliud misceas crudum neque coctum. Post hoc fac transire septies O. per digestionem de I, deinde P. fac transire per K. qui trahi debet de N, cum L. vsque ad septimam exuberationem. Et sic conuenientem materiam habebis multùm pulchram ad creandum lapidem nostrum, in quo naturalis calor continetur. Et hæc est causa, quare natura separata partes suas iungit in vno, vt virtus mixta fortior sit dispersa.

Digitized by Google

De creatione lapidis, quæ fit per virtutem certæ digestionis, & de eius proprietatibus.

CAP. XX.

CReatio lapidis nostri tantummodo facta est de N. & O. per digestionem de M. quousque corpus nigrum vertatur in album. Quia tunc N. quantum potest suæ primæ naturæ appropinquat, quæ est magis propinqua de H. quam erat D. neque E. neque F. Et ideo necesse est, quod N. reuertatur in G. quia propinquior est natura de H. & E. in O. quia propinquior est naturæ de N. à quo exibit P. quod est complementum totius nostri magisterij dicti. Tamen teneas secretum.

Quomodo species metallorum transmutant se. Et de igne naturę elementalis causatæ, quia nullo modo conuertuntur. Et ideo quando de ipsis apparet species, quę est in esse veritatis, bonitatis & magnitudinis.

CAP. XXI.

POst hæc fit quæstio, vtrum metalla vel species eorum possunt transmutari? Solutio. Illud quod effectualiter videtur, probatione non indiget alia. In veritate est vnum speciale metallificatiuum, metallificabile & metallificatum in na-

Digitized by Google

ura minerali. Et ab istis speciebus concretis concretatis est species veritatis, quæ est species colorificativa & colorificans. Et illæ duæ species sunt in esse, & in essentia. Et ideo species in esse, & species in essentia, in quantum sunt, non conuertuntur: sed eorum indiuidualia, in quibus per ingenium naturæ colligata sunt sua simplicia elementa minerali, per quam colligantiam hæc species est in actu, optimè conuertuntur. Et per hoc media principalia vocata sunt in nostro magisterio, quia possunt mutari, mundari, purificari sub conseruatione suæ speciei, tali modo, quòd species prima, quæ erat in actu manifesto, est concreta, in essentia concretorum, quæ sunt in entibus creatis, quæ non conuertuntur. Et cùm ex illis constat species, quæ est in esse veritatis, & bonitatis, & magnitudinis, quæ sunt in entibus creatis, non conuertuntur, quoniam si non conuerterentur, entia realia essent confusa, & ars & scientia non possent viam, quam sciunt, insequi, nec natura posset aliquam rem multiplicare ad similitudinem præcedentis generis. Et ideo in potestate naturę fuit per creatorem positum, quod indiuidua tantummodo, in quibus sunt entia realia, tracta ex speciebus eorum sine corruptione vel separatione eorum in genere cuiuslibet speciei sub earum conseruatione transmutantur ad multiplicationem faciendam. Et de ista nostra ignis creatus est, & saltat, & ab illo exit lumen, & claritas. Et lumen est calor noster, qui multiplicatur per ignem in naturalem & contra naturam. Et hoc in partibus indiuidualibus natytæ minerals prout experientia erit tibi manifestata, si

Digitized by Google

per artem in hac practica possis esse imbutus. Quia calor figuratiuus nostri rubei lapidis, qui habet ignem simplicis ignitionis, est pars ignis creati, & ab illo separatus, & cum ipso tingimus argentum viuum, quousque fiat ignis maioris compositionis. Et ideo ipsum vocamus ignem compositum, quoniam isti subtiliter inditus est calor ignis simplicis, quæ est significatiua, ingnificabilis, & ignificata. Et sic ignis in suis individualibus passiuus mouet potentiam ad multiplicandum suum effectum, actionem, complementum & finem, non tamen per potentiam, inquantum passiua est, mouet potentiam actiuam, sed sunt cognitæ similitudines entibus realibus ad finem, vt sint penetratæ, coctæ, & permutatæ in meliorem naturam, hoc de natura aeris in naturam ignis: sic mouet potentiam, & sua obiecta ad complendum & finiendum sicut ignis, qui mouet oleum ad lumen dandum, & clarificandum locum, in quo est. Tene tamen filii pro regula generali naturæ, quod semper in omni tempore obiectum, inquantum est appetibile, mouet potentiam ad attrahendum ad se suum appetibile, sicut res, quæ perfici desiderat de suo, & non alio, vt possit secundum suum complementum habere quietem. Et quia natura, quæ semper operatur, non est infinita, cùm sit composita ex partibus, vniuersalibus elementaribus, ideo in suo opere non est infinita, nec opus suum infinitum, nec ipsum natura infinit. Intelligere igitur potes, quòd omnia elementa alia suam ostendunt potentiam in lapide nostro secundum magis & minus suæ dominationis. Quia si aer in generatione lapidis dominatur super ignem,

ipsum

Digitized by Google

ipsum terminantem, lapis noster aereus supra aquam congelatam apparebit. Et si aqua dominatur, elementum albedinem ostendet, si terra, nigredinem manifestabit.

Quomodo totum factum lapidis est in cognitione elementorum, & in conuersione ipsorum.

CAP. XXII.

SI intelligas hæc elementa, & scias ea conuertere per certas operationes, habebis lapidis factionem, & intellectum, quia secundum eorum proportionem habemus formas eorum apparentes in diuersis speciebus, & per diuersas proportiones mixti, datur diuersa forma generatorum mixtibilium. Et diuersa proportio mixtionis, est in metallis, vt ex eorum formis apparet. Et ex hoc monetur pars secreti, quod nisi cognoscas lapides, & eorum virtutes in omnibus suis naturis, consulimus, quòd non appropinques nostro lapidi. Fili forma & species tibi manifestant bonitatem materiæ, siue immunditiam, & vtilitatem eorum, & grossitiem, & simplicitatem. Quoniam certa forma ac species secundū proprietatem suam data est suæ propriæ materiæ, & secundum suarum materiæ formæ influxæ sunt, prout aurum & plumbum tibi manifestant. Et inquantum materia nobilior est, intantum forma cuiuslibet mixti nobilior existit. Et inquantum forma elementi puri est nobilior, intantum forma corporis est nobilior, quòd ab omni corruptione fuerit depuratum.

Digitized by Google

Quomodo elementa exiuerunt ab vna sola materia quæ in se continet speciem mineralem.

CAP. XXIII.

FLementa noſtra fili ab vna ſola natura exiuerunt, in qua ſpecies mineralis influxa eſt potentialiter, quæ poſtea per opus naturæ actu manifeſto ſe oſtendit in fine eorum elementariæ circulationis. Et hoc opus non eſt in actu, ſed in ratione poteſtatis, per quam artiſta cum ſua intelligentia ponit eum in actu proprio. Et idcirco noſtrum opus aſſimilatur naturæ, & eſt in ratione tantum, quia ſine illa curſus operationis naturalis numquam inueniret finem, niſi per intellectiuam rationem tranſeat. Et ideo pauci ſunt, qui opus noſtrum ſciant in actionem ponere, nec eſt niſi vna ſemita. Quia ferè nullus vadit per ſemitam rectam naturæ reſpectu, per quam mutari ſe habent elementa ſub conſeruatione, & multiplicatione ſpeciei in ipſis infuſæ de potentia ad actum. Et ſic apparet, quòd ſcientia noſtra non eſt in eſſe, nec in actione, ſed in potentia, quam per intellectiuam rationem traximus, & poſuimus de potentia in actionem.

Digitized by Google

Quomodo artista debet cognoscere naturam, vt possit ei assimilari in aliquibus casibus. Et de errore plurimorum operatorum, & de eorum auisamento: & quomodo instrumenta naturæ equiparantur instrumentis artis, in quibus gubernetur in sua formatione.

CAP. XXIV.

QVando ergo volueris lapidem nostrum facere, scias primò, quomodo & qualiter natura operatur, & conducit seipsam. Et sequere hanc viam, & quæ dixi tibi, & habebis de dictis elementis quantum volueris, quia natura habet operari, & non tu ad formandum, mundandum, & purificandum. Et ideo tibi necessarium est, quòd scias eam ducere per rectam carreriam, per semitam rectam, & materiam informare in qua natura est introducta, quia si benè scias eam custodire, quæ tibi remanebit, dabit vltra quàm scies petere. Postea scias specificè quot modis fatui Alchymistæ sensualiter errant, nō instructi, nec experti in cribus principalibus rebus & experimētis, de quibus duę ad viam reuertuntur, scilicet, quia nesciunt ignem disponere, qui est totus magisteri operis, quia est ille, qui congelat & dissolvit simul, & ideo hęc intelligendi non habent potestatē, qui omnes imbuti sunt sua fatua ignorantia. Tertia causa est, quia disponere nesciunt materiam illi modo, per quem datur ei informativa virtus,

Digitized by Google

per quam instrumentum, quod est in materia, directum est ad formandum per suum motum illud, quod petimus. Et est natura venerabilis abscondita in profundo, quam fili si scias bene regere, apparebit tibi cara, & clara, vt nobis ipsis in claro apparuit lumine, in forma terræ albæ, subtilis, foliatæ, & fusibilis, & erat prope naturam argenti fini, & ari & pretiosi: quare in magisterio nostro noli habere artem incertam loco informatiuæ virtutis. Nec velis in ardenti igne operari loco instrumenti. Virtus informatiua est gubernata per modum certum operandi, qui in certa ratione datus est scientifica, & huc ante oculos habere debes in introitu magisterij nostri. Et antequam aliquid facias, vide quid vis facere, & sapienter operare. De grosso fac subtilem, & de pondereso leue, asperum molli fica; & durum fac molle, & amarum dulce. Et tunc habebis complementum in notitia instrumenti, quod directum est informatiua virtute, mouente materiam ad formam, de qua est actiuus formator per potentiam, quæ infunditur in illo ex parte superiori. Et est locus & locatum, quia per infusionem generatus est in suo loco. Quia genus habet aliud locatum per proprietates cœli, quæ in materia sua influxæ sunt per radios solis & stellarum. Illud tamen, quod elementales ac cœlestes virtutes agunt in suis naturalibus vasis, illud non faciunt in suis vasis artificialibus, si sint formata ad modum vasorum naturalium. Et illud quod facit natura solis & stellarum calore, hoc idem facit per calorem ignis, dum taliter temperetur, quòd non superet virtutem motiuam, & informatiuam, quæ est in materia influxa desuper. Quia in omnibus

Digitized by Google

rebus, quæ sunt, & fuerunt corruptæ, & putridæ, vidimus influere virtutes stellarum, determinationem in re illa accipiendo, in quam materia conuenientiam habet. Quia cœlestis virtus fortis est & communissima, & capit determinationem, & finem per virtutes sui subiecti in rebus mixtis. Et ideo quando in materia infusa est minerali, statim recipit determinationem naturæ & virtutis minoralis. Et sic est de vegetabilibus rebus, & animalibus, secundum eorum materiale genus. Et idcirco fili debes lapidis nostri elementa cognoscere quę sunt de materia naturę mineralis, quoniam in ipsis influitur virtus mineralis multiplicatiua, quæ respicit ad perfectionem actus mineralis per determinationem, quam accepit à materia minerali, non vegetabili nec animali. Nihilominus quando voles habere mineralia elementa, non accipias de primis, & vltimis pro nostro lapide creando, quia prima sunt multum, imo nimis simplicia, vltima verò sunt nimis grossa. Quando fames tibi aduenit, accipe panem, & dimitte farinam. Quando voles facere panem, farinam accipe, bladum dimitte. Et hoc verbum philosophicale datum est tibi de elementis figuratiuè, in quibus elementis sunt entia realia minoralia, de quibus mouetur virtus cœlestis instrumentalis. Et nota, quòd virtus informatiua mouet instrumentum & instrumentum mouet materiam occultam, & materia mouetur de potentia occulta in actum manifestum. Et virtus informatiua in materia est per scientiam introducta per artificem in sua naturali operatione.

Digitized by Google

De virtute informatiua, per quam lapis noster recipit creationem, & multiplicationem in suis instrumentis. Et de sulfuritate elementorum. Et de loco generationis.

CAP. XXV.

POst hæc fili per præcedētia potes intelligere & discernere, quæ sit virtus, per quam lapis noster potest, & habet se multiplicare, & vnde exit. Et dicimus quòd est virtus mineralis, quæ descendit à cœlo in naturam mineralem, per quam secundum naturæ suæ specificationem ipsa fortitudinē & virtutem accepit mineralem, quę respectum habet ad totius materiæ suæ perfectionem, in quanto se extendere potest, secundum indiuiduorum naturam, quæ quidem indiuidua in vniuersitate naturæ mineralis inclusa sunt, & in quibus virtute influentiæ descendit, & infunditur virtus formatiua lapidis nostri, sicut in semine bruti generati à superfluitate nutrimenti putrida, à vasis testicularibus virtus formatiua animalis descendit, quæ virtus postmodum per diligentiam naturæ specificæ informat indiuidua in speciem animalis precedentis. Et est sicut magister carpentator, qui informat suum artificiantem per suam artem operandō. Sic enim est in materia lapidis nostri virtus informatiua, quæ respicit perfectionem eius & alterius. Et ideo dicimus, quòd est vna virtus mineralis, quæ forma lapides ac metalla, ac omnia, quæ inter ea sunt media. Et vltro dicimus, quòd ipsa est communis virtus naturæ mineralis, per eam sunt formati per determinationem, quam ac-

Digitized by Google

cipit à loco terrestri suæ generationis, & propter hoc in illo est fixa. Videas ergo si est res nimis communis cum ipsa sit in lapidibus, quos tu quotidie calcas. Et nota, quòd ex hoc patet doctrina, in qua terra, anima debeat terminari, & coniungi Mercurius. Et super hoc passu videatur epistola Alexandri, quæ loquitur de illis, qui dicunt lapides, qui inueniuntur inutiles & nullius valoris. Vnde mirantur rustici quando eis dicitur, quod nostrum argentum viuum, aurũ sit de natura lapidum. Adhuc fili potes melius cognoscere formatiuam virtutem per hãc similitudinem. In liquoribus enim gummosis, ab arboribus exeũtibus, sicut thus, mastix, Terebentina, pix & similes, cognoscere potes, quod sunt humiditates mixtæ in minimis partibus cum subtilibus partibus siccis, existẽtibus in arboribus suis virtute & mixtione caloris naturalis, quę fecit humidũ per siccum pati, & siccum per humidum. Quia quando tales liquores ab arboribus exeunt, statim humidum naturã suam siccam manifestat. Quia calor naturalis per totum humidũ dispersus, constringitur à sicco contẽperato cum humido, aut à frigido aereo ipsum circundãte, & sic amplius nequit se mouere in humido, ad formandum illud in figura & forma fructus, cùm sit extra locum sui vasis suæ generationis. Videas igitur ne vas aperias, donec totum humidum terminetur & fiatur, secundum quod suas rorationes, & sufflationes excluderet. Hoc intelligitur de terra, quæ non est separata à vase de terra terræ. Et de hoc habes exemplum de grano frumenti, & de rebus terminatis, quãdo per frigus aereum cõstrictiuum se congelant. Illæ gummæ sic congelantur, cùm sunt

Digitized by Google

extra locum generationis earum, in quo est virtus formatiua, quæ formæ dictos liquores cum suis duobus instrumentis in flores, folia & fructus secundum suam naturam tantum, quantum stant intus dictas suas arbores, vbi est dicta virtus, quæ est calor naturæ. Et per hoc intelligere potes, quòd sicut materia sicci terrestris, quæ passa est per humidum viscosum, cum materia humidi, quæ passa est per ignem, & siccum terrum, parata est ad lapidem, & in ipsum generata per infusionem virtutum stellarum & loci, vt suprà diximus de virtute formatiua lapidis. Sic generatur per infusionem similis virtus in semine genitalium, scilicet, quando semen descensum est per totam spongiositatem corporis, & attractum in vasis seminariis, tali modo, quòd dicta virtus accipit determinationem loci, vbi infusa est, & per hoc accipit potentiam formandi figuras diuersas propter differentiam qualitatis loci generationis. Quia quando virtus informatiua infusa est in materia minerali, recipit materiam multum in complexione siccam, tendentem ad mineralitatem. Igitur ei necesse est, vt sit fortis influentia, vt scilicet calor sit ad dirigendum sufficiens materiam metalli, pro prima digestione, aut quòd illa materia sit satis rara, vt calor simplex valeat se mouere per totú, donec generetur fortior calor in materia fortiori composita, vt possit dirigere materiam fortiorem. Et ideo opus est, vt sequatur mineralem materiam informando secundum loci qualitatem, in quo adiungitur natura secundum suam fortitudinem. Consimiliter est in natura animalium, quæ est complexionata complexione calida & humida,

Digitized by Google

quilocus suus proprius complexionatus est ipsa-met complexione, sicut animalium testiculi sunt calidi calore, & humidi atque madidi secundum plus & minus fortior spongiosi. Et si virtus format naturæ qualitatem custodiendo & specificando secundum intelligentiam naturæ ad speciem generis, unde exiit. Et ideo dicimus, quòd in qualibet materia secundum suam speciem est propria virtus infusa. Et hoc est, quòd dicit littera chronicæ Platonis. Secundum materiarum merita virtutes cœlestes infusæ sunt, quæ operantur, & formant res naturæ in vegetabilibus, & mineralibus. Et nota, quòd influentia caloris naturalis descendit à stellis in æstate, & tunc calefit aer, omnia continens, & calefactus calefacit corpora, & dissoluit ea. Denique venit influentia frigoris, calidum aeris comprimens, in centro corporis, & tunc vegetabilia incipiunt crescere & germinare, & sic faciunt mineralia. Propterea dicitur in rebus, quòd diminuas stellis materiam ad constringendum calidum in profundum. Et ex isto constat, calorem naturalem debere esse cum calore loci. Et istam vocamus virtutem cœlestem, multiplicativam, vegetativam, mutativam. Quapropter declaratur, quòd noster lapis formatur per virtutem cœlestem, & crescit per virtutem multiplicativam, & pullulatur & gignitur per virtutem vegetativam, & mutatur per virtutem mutativam, & corrumpitur per virtutem corruptivam, & generatur per virtutem generativam de corruptione in generationem. Et ideo virtus cœlestis dicitur multiplicativa, eò quòd multiplicat: vegetativa, quia crescit & fructificat: mutativa, quia mutat,

Digitized by Google

corruptiua, quia corrumpit; generatiua, quia generat. Et hæ sunt sex virtutes, quæ determinationem recipiunt à prima, quæ desiderat formari. Et formatio non potest esse sine mutatione & alteratione materiæ. Quare conuenit & est necessitas, quòd ista prima sola virtus induat se virtutibus omnium aliarum virtutum secundũ proprietatem materiæ alteratiuæ, & passibilis. Quapropter apparet, quòd non potest formari absque mutatione materiæ, nec mutari sine corruptione, nec generari, multiplicari, vegetari sine alteratione materiæ illius. Per quod apparet, quòd virtus cœlestis propter formationem scilicet, vt valeat perficere & formare materiam, omnia prædicta facit, & sic declaratur, qualiter natura transit per sua media ad extrema. Declaratur etiam per hoc, quod nulla materia potest perfici, nisi patiatur diu. Et ideo necessarium est, quòd in tua materia hæc virtus sit infusa, quæ anima est lapidis, quia anima lapidis nostri de lapidibus est, sicut anima vegetabilis de plantis, & anima vitalis de bestiis: non tamen, quòd intelligas, quòd sit illo modo vegetabilis sicut planta, sed duntaxat ordinem in sequẽdo, secundum suam potentiam, & secundum quod materia sua sustinere potest potentiam suæ nobilissimæ cœlestis virtutis, & intantum, quantum est sua materia subtilior, de ipsa plus & minus ad nutum suum operatur. Non quòd sit sicut anima vitalis, quæ est actio organicorum, & philosophicalium membrorum, habens in se vitæ potestatem, quia materia naturę suę terrestris, & dutę ac siccę non patitur, sed sicut ars, cum qua Artista operatur in suo artificio. Et ideo tibi necessarium est scire

Digitized by Google

quod omnis talis virtus, quę formam materiam secundum genus naturę, indiget duobus propriis instrumentis, per quæ suum formet opus secundum suæ diuersitatem materiæ, de quibus instrumentis loquemur in secunda parte capituli secundi. Quia hicæ adhuc informare volumus de dictis virtutibus, & per exempla declarare, per vegetabilia sæpè dicta.

De morte lapidis, & de aliquibus causis, & de rebus impedientibus generationem, & multiplicationem: & quomodo remouentur per exempli demonstrationem ad respectum naturæ communis.

CAP. XXVI.

IN lapide nostro fili dicta virtus mortua est, quę non habet multiplicandi potentiam, ratione suę durę, & nimis compactæ materiæ, quoniam per tam ligatus est calor, qui mouere se non potest, per quem dicta virtus se regere deberet in informādo lapidem nostrum. Et ex hoc tibi damus exemplū de grano frumēti ac omnibus aliis seminibus, quia frumenti granum per se solum existens in materia compacta & ficca, non habet potentiam crescendi, secundum cursum naturæ, neque multiplicandi se, nisi resolutione quadam, & attenuatione per simplicitatem suę durę substantiæ, in qua substantia dura congelatus est calor infra existēs inclusus, hæc substantia terminata est, & mortificata ratione siccitatis & duritiei, in qua terminata est ma-

Digitized by Google

teria, in qua retentus est calor naturæ. Quia siccitas & frigiditas excellētes causant mortificatiuam qualitatem. Et per hoc potest rusticus cognoscere, quòd talis siccitas causans duritiem & mortificationem, aerea indiget humectatione, vt calor naturalis resuscitari possit & extendi in simplici materia aeris, qui est ei materialis cibus, sed hanc grossarum partium densitatem siue duritiem ponere in simplicitatem, non est datum naturæ, nisi per subtiliationem suarum partium siccarum, factam à resolutione, quæ est facta per reincrudationem madidi & humidi materialis grani, quod erat terminatum in cocto in digestione perfecta, per modum substantiæ albæ subtilis, de qua fit panis, quem comedis. Et reincrudatio dicti humidi seminalis terminati in sicco, causatur ab humido subtili frigido & crudo, quam accipit in sua dissolutione. Quare necessarium est, quod illud siccum terminetur, aut conuertatur in humidum aereum, quod est amicus & cibus ignis, qui sua virtute format nascentia. Sed cùm siccum & humidum sint oppositæ qualitates per suæ contrarietatis differentiam, ideo est opus, quòd per differentiam concordantiæ, elementa de qualitate in qualitatem transmutentur, & vna qualitas in aliam, scilicet, siccum in frigidum, & frigus in humidum, & humidum in calidum, vt materia approprietur, & iungatur per ignem, per huius concordantiæ differentiam. Hoc est dicere, quòd materia sicca grani conuertatur in humidum materiale, in quo est naturalis calor, per differentiam concordantiæ, quæ potestatem habet recipere virtutem informatiuam coeli ab illo. Quapropter ap-

Digitized by Google

piter, quod natura non transit de vno contrario ad aliud sine medio, per quod causata est differentia concordantiæ, per quam materia transmutatur de natura in naturam, & hæc est specialis differentia, quam habet custodire. Nam aqua est aeris amica per humiditatem, & vicina terræ per frigiditatem. De qua per rarefactionem, alleuiationem, & subtilationem venit reincrudatio in rebus, quæ sunt & fuerunt coctæ, condensatæ, & terminatæ per naturam & artem. Et terra est vicina igni, propter eius siccitatem, & ignis vicinus aeri propter eius calorem, à qua terra per rarefactionem, & alleuiationem vel subtiliationem fit reincrudatio in rebus, quæ sunt & fuerunt coctæ, & condensæ, & terminatæ per artem & naturam. Fili condensatio & rarefactio est via originalis in elementorum transmutatione, in gradibus rerum. Et hæc est communis doctrina, per quam natura segax conuertit sua elementa. Et ideo granum frumenti quando solutum, dissolutum, & reincrudatum est, transmutatum est de sua natura in aliud opus, ibidem operatur frigiditas, & humiditas, quæ est aqua cruda. Et ideo calor, in quo est vegetabilis virtus potentialiter, non sentit adhuc formatiuam virtutem secundi instrumenti, quæ mouetur à cœlo, ad informandum per aliam informationem naturalem calorem, & per hoc non potest habere modum penetrandi actualiter, nec ibi se mouere in partibus humidi sui materialis. Quoniam quasi debeatur est in suo materiali principio, ratione frigidi & humidi, quod intrauit in suo materiali per resolutionem dicti sicci, cum superfluitate multi magni, frigidi, humidi. Sed postea à secundo in-

Digitized by Google

strumento descendit cœlestis virtus per calorem solis resoluēdo, & diminuendo à dicto humore frigido quantum opus est ad intentionem naturæ & non plus, sed in tanto & vsq; ad terminum excitationis & accelerationis naturalis caloris, quia perdit materia istam superfluitatem frigiditatis, quæ eam tenebat mortificatam. Et quando iste naturalis calor, qui est excitatus & acceleratus à calore solis, per continuationem instrumentationis illius caloris se mouere incipit in suo madido & humido materiali, per quod ligatus fuit, tunc in ipso se mouendo penetrat, & penetrando dilatat, & dilatando format & conuertit suum humidum materiale in suam propriam speciem, & in suum proprium esse, & ens, & sic dictus calor non cessat operari infra suam materiam, vegetando, pullulando, crescendo, & augmentādo, elongando, & extendendo, & etiam multiplicando tantum, & à quousque veniat ad terminum, qui non habet amplius materiam humidam, & tunc humor incipit terminari & inspissari per informatiuam virtutem ab aliis differentem per concordiam, & calor per siccitatem mortificatur, quam granum frumentum accipit in sua terminatione per compactibilitatem & duritiem, tantum & quousque altera vice in resolutionem reuertitur & putrefactionem. Quapropter tota elementorum per naturam tota & in circuita rotunda gyratur, & erit quousque venerit ad suum proprium terminatum punctum, & sic per euidentem experientiam natura tibi ostendit quòd virtus, quæ est in potentia in semine bladi in nullo tempore posita est in effectum & actionem productiuam & vegetatiuam, nisi post corruptio-

Digitized by Google

nem & putrefactionem suæ materiæ propriæ, quæ causa est alleuiationis & subtiliationis, & rarefactionis, quousque veniat ad punctum generationis, quam vocamus multiplicationem, de vno grano in centum, & de centum, in 10000. appellamus, & ideo vis est rusticis credere, quòd si granum frumenti non proiiciatur in terram, nullo tempore virtus eius multiplicabitur, quia natura sua ficca non vult illud pati propter causam suæ terminationis, factæ per conuersionem subtilis in spissum, & si proiiciatur in terram, alleuiabit se per resolutionem, & crescet humiditas sua per putrefactionem, per quam eius animæ vis procedit, non tantum quò faciat eum multiplicare in calore cœlesti superius ascendendo, ac si melius foret, quàm hic inferius, sed sicut erat: vide igitur quomodo separatur per subtiliationem mundum ac purum à vili & immundo & cœnoso, viscoso per elementationem, quam accepit à putrido per rarefactionem, per quam exaltatum est, & fermentum appellatum. Dicimus ergo fermentum res exaltatas in altum, quæ per omnes mundi gentes sunt desideratæ ac sic nominatæ. Quare dicimus, quòd per opera rusticorum virtutes cœlestes adiuuantur, scilicet per arationem, culturationem, seminationem, & impinguationem terræ. Et tali modo rustici iuuant naturam, vt citius fructus expediantur, & emendentur. Simili modo tibi diximus in magisterio nostro, quia primitus nobis est opus, quòd substantia, quæ est pura nostri lapidis natura resoluatur per subtiliationem suæ substantiæ grossæ: postea putrefiat, & humidum quod est frigidum, & immaturale benè

Digitized by Google

separetur per calorem solarem, qui contraignem vadit ; postea sibi administretur suus competens cibus, quem virtus iam dicta habet in se permutari. Et per hunc modum materia mineralis adimplebitur per industriam Alchymistæ. Tali forma, quòd coram omni viro ipsa claro lumine manifestabit effectus suos, & potentias non indigentes probatione logicali. Quia benè concluſum est ad intellectum tuum huius operis naturalis, in qua forma artifex huius operis naturalis debet inclinari, & dirigi per considerationem instrumentalem aut rationalem, & non sophisticam, cum sententiis philosophiæ naturalis. Quoniam ad huc non obstante, quamuis ingenium profundum habeat logicus argumentabile, aut naturale de rebus extrinsecis, nunquam cum hoc toto per aliquam rationem, quæ veniat ad sensum, poterit directè cognoscere nec iudicare, cum quali natura aut virtute per fortitudinem intrinsecus habeat sua multiplicatio crescere super terram, nisi pro similitudine, quasi simpliciter credendo nostrum magisterium esse, aut non esse, nec quomodo fieri potest, quòd nostrum semen in terra sua pullulat, crescit, & colligit fructus suos & suas messes, hoc nunquam scies nisi cum doctrina experientiæ prius intraueris in philosophia naturali, & non sophistica, quæ nascitur per diuersas præsumptiones fantasticas infusas in illorum capitibus, qui cum præsumptionibus elevatis contra vim & voluntatem rationis & naturæ faciunt multos pertinaciter errare in sophisticatione mentis. Quapropter concludo per rationes suprà dictas, quòd si per industriam naturalem, cum claris & euidentibus

expe

Digitized by Google

experimentis tu non habueris rectam rei cognitionem iam inquisitæ, nunquam ad tam pretiosum opus veris inuitatus per naturam. Qui ergo lapidum virtutem ignorat ac proprietatem eorum, quæ de potentia deferunt corpora in effectum, & actum, prout experimentaliter cognitum est, nostro de cibo pretioso non gustabit. Est igitur tibi necessarium, vt lapidum nostrorum experientia naturam agnoscas per practicæ viam, mediante theorica, & doctrina ostensibili, aut per reuelationem secreti, quia pauca format theorica, nisi per practicam habeas experientiam, & per experientiam practica formatur; ac etiam clara veritas, quæ humanum intellectum illuminat. Fili ergo bene cognoscere debes processum, qui tibi naturam ostendat lapidum ac virtutem, quæ per vim sibi conuenit illud, quod nulla res alia facere potest, nisi ipsa per similitudinem suam, & illa est res ignorantibus secreta. Est tamen omnibus sapientibus communis, vt lux mundi, notitiam cuius per experimentorum viam habebis, & non sine illis, aut eorum aliquo. Quia de ipsa experientia oritur veritas rei; per quam multiplicatur cura adiutorio informationis nostri magisterij naturalis.

Digitized by Google

De corruptione & putrefactione omnium rerum. Et quomodo omnis res nascitur, & recipit uitam, & animam naturalem à putrefactione, & sicut de ventre putredo matris suæ, per mutationem elementorum.

CAP. XXVII.

HIc cognoscere potes, quod nulla res potest esse animata, nata, aut creata, nisi post sui corruptionem & putrefactionem, ac mortificationem. Quia tunc natura materiæ mutatur de natura in naturam, sicut res fragilis, & materia quæ non habuit suæ perfectionis complementum. Trahe igitur formam à sua materia per corruptionem illius, vt ipsa materia separata à sua corruptione possit perfici in sua sublimatione. Fili in omni materia est quædam potentia activa, sicut dictum est, si intellexisti nos, quæ forma nominatur non completa, & ratione suæ imperfectionis communis est duobus contrariis, quæ quasi nominatur informativa ipsius, secundum suum instinctum, & institutionem. Nam quando hæc potentia per virtutem informativam ducitur de potentia in actum alicuius formæ, statim habet appetitum standi sub forma contraria, sicut hæc potentia, quæ communiter se habet in frigido & humido, nam existente sub vno eorum, statim appetit esse sub forma contraria, ideſt qualitate contraria. Quia nulla forma corporis corruptibilis aut generabilis potest vnquam sufficienter complere po-

Digitized by Google

sentiam suæ materiæ actiuam, quoniam compleri sub forma alia desideret, nec forma hæc (cùm sit desperata) potest eam introducere in materiam, nisi post primæ formæ corruptionem. Et ideo secundum quod virtus agens formæ introducendæ, corrumpit præsentem, sic excitatur, & accelerat forma actiua ad formam contrariam, & dat paulatiuè, quòd sit magis & melius cõpleta ad maius complementum, quousque sit facta sub actione completa illius formæ & sine suis proprietatibus non potest esse, nec tota materia. Quando igitur fili corrumpere lapidem nostrum volueris, hoc fac per siccum ignem, vt siccum illud in frigidum conuertatur. Et quando voles generationi appropinquare, fac quòd humidum in calorem conuertatur per frigiditatem. Et quando eris in puncto generationis, pone frigidum humidum cum calido sicco suæ naturæ. Et quando voles aquam cum calore refrigerare, calefac eam magis. Et quando voles ignem accendere, cum aqua frigida balneetur intus. Et si niuem per frigiditatem, fili, dissoluere volueris, congeles eam melius, & sic versæ sunt, & inuenies mutationes naturæ graduales, secundum gradus scalæ naturæ, quæ est rotunda, & elementa rotundat, vt dictum est. Si ergo conuertas siccum in frigidum, frigidum in humidum, & humidum in calidum, habebis magisterium. Quia tali modo natura exit de natura malà, & conuertitur in bonam, bonáque in meliorem. Et ideo hac in arte naturam modo duplici capimus. Primò, recipimus pro retento, vt est ignis naturæ. Secundo, accipimus pro continente ipsius, vt est ea, in quo ignis se habet mouere ad formandum

Digitized by Google

res naturæ. Et quia aer esse non potest, nisi habeat naturam ignis, nec vnus potest aliquam formare speciem materialem ad suam similitudinem nisi in natura propinqua, patet, quod lapis noster est de materia aeris compositus, quia nisi esset materialis tinctura, igne non posset manifestare in effectu vel actione, nec ignis ardere posset sine cibo aeris (noli intelligere, quòd totū sit plus, quàm vna natura, ex qua fit totum nostrum ingenium,) nec claritatem daret per se absque aere. Quia in quolibet compolito est ignis naturæ: & ille certa informatione mouetur, & mouendo se, mouet materiam, omni tempore ipsam & semper terminando. Et est necessarium, quòd ducat mouendo ad aliquam speciem, secundum quòd formator sciet ipsam bene informare, scilicet ad illam ad quam materia habebit conuenientiam secundum cursum naturæ. Propter quod extitit declaratum, quòd non opereris, nisi de nobiliori materia, quam habere poteris, quia res non fit, nisi secundum naturam in ea emendatur.

De humiditate nostri lapidis, & quomodo ipsa est aqua permanens, & de diuersis actionibus ignis, & de subtiliatione elementorum grossorum, & de nigredine.

CAP. XXVIII.

HVmiditas nostra, fili, est aqua permanens, quia suum humidum radicale non amittit

Digitized by Google

neque per ignem combustum est, nec ignis maris nostri potest ipsum consumere, quin de vno calore in alium mutari videatur, imò augmentari, meliorari, & crescere in proprietate videatur. Nam ignis est eius rectum nutrimentum, & causa eius nobilis incrementi. Ideo quando volueris præparationem nostri magisterij incipere, recipe aquam proportionatam in qualitate secundum naturam corporis, quod dissoluere volueris, tali modo, quod virtus ignis contra naturam non superet calorem naturalem. Quia corpora non sunt eiusdem qualitatis in mensura, quamuis semel fuerunt omnia vnius virtutis, in mensura in Domino *Deo* nostro, modò habent participationem *in differentia* concordantiæ. Nam aliqua ipsorum non adeo fortis compositionis sunt, neque *ipsorum* sulfur tam subtile nec temperatum. Et ideo fragiliori virtute se disligare possunt. Charissime fili, ignis, qui calefacit hominem, leonem frigescit, & ignis calefaciens leonem, ardet & cremat hominem. Per hoc autem scire habes quarum fortitudinũ sunt virtutes nostrorum lapidum, ad finem, quòd argentum viuum respectu potentiæ sulfuris naturæ possit temperari per notitiam certam graduationis in sua prima resolutione, quia in eo iacet totum periculum. Et ideo tibi notifico, quòd habeas sulfura per calorem destructa simplorum argentorum vivorum in forma tali, quòd eorum proprietas actiua non exterminetur extraneo calore, & quod separari nõ possit à suo subiecto humido, quod ex toto apparet nigrum plenum de nobili spiritu. Ista nigredo monstrat signum primæ portæ, ad intrandum

Digitized by Google

noſtrum magiſterium. Et ſine ipſa non poteſt aliquid fieri, quia eſt ignis naturæ, qui habet lapidem creare qui ſui corporis corruptione manifeſtari non poteſt. Et niſi manifeſtetur, nunquam in actione erit, per quam poſſit creſcere aut generare. Cùm autem ſit reuelatum, quòd initium operationis noſtræ eſt in forma capitis corui, & operationes præcedentes abſque noſtræ initio operationis ſunt erroneæ omnes, quouſque compoſitum totum nigrum ſe manifeſtet: ideo fili intelligere noli, quòd nigredo noſtra ſubitò veniat, neque citò, ſed ſuauiter & paulatiuè, quia neceſſarium eſt, quòd calores per ſua media tranſeant ſicut elementa. Quia ignis naturæ cùm ſit incluſus in profundiori ſui corporis, non poteſt ſe oſtendere ſtatim, quouſque ſit apertum. Nam in groſſis elementis ignis eſt incluſus & abſconditus. Et ideo neceſſe eſt elementa ſubtiliare, ſcilicet terram, & aquam, per debilem digeſtionem, vnde cauſatur viriditas, quæ eſt primus color, cuius ſignum dat cognoſcere, quòd actio caloris reſoluti friuola eſt & lenta, & per cõſequens inſufficiens diſſoluere & rarificare partes terreſtres. Ideo in cute & ſuperficie, & vbique color viridis manifeſtatur indigeſtus & terreſtris in ventre, cuius calor naturæ multiplicatur, qui propter cauſam humidi excellentis, tenentis eum hebetatum, non poteſt manifeſtari, ſed vt prædictum eſt, calor naturalis paulatiuè vigoratur calore ignis adiutorio, adminiſtrati ab Artiſta & operatore, qui benè ſcit intellectu ſuo diſponere, informare, & coquere materiam ſuam quouſque appareat deſuper inductus nigra. Quia tunc ignis naturalis pugnat contra hu-

Digitized by Google

tiorem, à quo creatur nigredo. Quando igitur apparere incipit, crescе eam, & multiplica per naturalem informationem, per quam se habet regere naturalis ignis, qui incipit materiam digerere, vt apparet ex nigredine. Et ex hoc extitit declaratū, quòd in pūcto nigredinis noster ignis incipit operari, & non aliàs. Et ideo nostri magisterij principium dictus est quia tunc excitatus & acceleratus est nostræ materiæ calor, qui habet potentiam putrefiendi omnia elementa sua, vsque ad huiusmodi digestionis finem, quæ est prima caloris in nostro artificio, donec sit completa materia, quia humor ponticus & terrestris per suum contrarium alteratus, & adiutus à suo simili habiliter & aptè se digerit. Et tunc in materia completa per gradum dictæ digestionis color niger multiplicatur, non tantùm in superficie, vel in cute, sed per omnes partes subtiles, & separatas in tota materia per multiplicationē, quæ est generata à calore naturali in humiditate radicali. Vnde nostra fit alba tinctura sicut nix, & tunc dicimus, quòd corpus fusum est, & liquefactum intus & extrà, & non potentia vel actione ignis communis, sed potentia ignis, qui est calor naturalis. Quia iste ignis apprehendit, impregnat fortiori calore lapidem nostrum, quàm sit elementalis ignis. Et sic videmus potentias & virtutes rerum, & causas per earum effectus cognoscimus. Hanc rem tene secretam fili, quòd calor naturalis prędominans post diminutionem humidi extollentis omnem grossitiem & substantiæ terrestreitatem, quam prius non potuit benè dissoluere. Postea per suam fortiorem actionem reduit & digerit tantum, quòd venit ad vltimum

Digitized by Google

suæ actionis punctum in digestione prima. Et quando materia sic digesta putrefacta, & optimè cocta est per dictam digestionem, natura separat subtile à spisso, & grossum proiectum est ad partes remotas per actionem secundæ digestionis. Et tantum, quantum oportet, conuertit ex subtili in substantiam sulphuris, ab argento viuo creati, secundum hoc cõuersio facta est per informationem datam calori naturæ in tertia digestione.

De modo philosophandi. Et quomodo ista scientia & ars nõ est data, nisi philosophis. Et quod congelatio argenti vini est principale secretum & finale. Et de patientia operatoris, vsque ad albedinem transeundo.

CAP. XXIX.

HVius scientiæ libri loquuntur per voces tacitas fortiter notandas, ad finem, vt principalis res in ipsis contenta. Et quòd illius secretum non manifestetur nisi philosophis, & filiis philosophiæ nostræ, qui sunt indagatores & inquisitores veritatis, & amatores eius, & non sophistis plenis mendaciis, nec auaris, nec amatoribus mundanis, sicut sunt vsurarij, mercatores, & renouatores monetæ, cambiatores, & congregatores thesaurorum, condemnatis & per diabolum incantatis, qui nolunt laborare, nec inquirere, nisi in rebus palpabilibus, quia imbibiti sunt & potionati in rebus mundanis, nec possunt aperire in-

Digitized by Google

lectum ipsorum ad intelligendum bonas doctrinas nostras, per quas possent habere thesaurum perdurabilem & salutationem. Idcóque tibi dicemus fili, quòd sapienter consideres doctrinas, quas tibi dabimus in libris nostris, & nota illas, & gloſa fortiter per multas considerationes, & reiterationis speculationes, si desideras nos intelligere. Et quando nos intelligas, capias cum ambabus manibus coopertum cum tua camisia vestimento philosophiæ, & sic aliis relinquas doctrinas, sicut patres nostri nobis reliquerunt, & non aliter. Et si cótrarium feceris, tu eris maledictus, sicut ille, qui est participans de confusione mundi. Et noli ipsam revelare per vocem viuam, quia nemo sine labore debet arte possidere, nec sine consideratione alicui manifestare actualiter, nisi per cooperturam philosophiæ, & illis, qui per intellectum illuminati & leuati sunt, & qui habent instrumenta rectificata ad penetrandum causas & res naturæ secretas. Et tu qui desideras esse filius noster, & nutritus in philosophia, debes perscrutari per revelationem tui nobilis intellectus, id quod dicemus esse verum in nostro magisterio. Videlicet, quòd fumus auri nostri fermentati, post fixationem suæ reductionis in terra sua apparebit visibiliter in igne philosophiæ. Et ideo fili necessariæ sunt considerationes multæ; antequam procedas ad formationem lapidis nostri. & quòd scis scrutator per revelationem nobilis intellectus illorum, quæ dicimus esse vera in nostro magisterio, videlicet qualiter fumus auri nostri fermentati post fixationem & reductionem in terram suam visibiliter apparet in philosophico igne. Scito ergo, quòd terra, in

Digitized by Google

qua noſtrum aurum debet ſeminari ac plantari, primitus eſt alba antequam viſum ignis noſtri manifeſtare poſſit, habebis tamen fili in dealbatione patientiam, quoniam ibi magna tarditas eſt. Fac igitur dealbari terram tuam, & nutriri eam, ſi vis, quòd filius patris ſubueniat tibi in neceſſitatibus. Hæc terra eſt magneſia noſtra, in qua iacet ſecretum noſtrum. Et noſtrum finale ſecretum eſt, noſtri argenti viui congelatio, ſine qua iamque fieri non poteſt certitudo ſcientiæ noſtræ, quæ in principio magiſterij noſtri eſt noſtri argenti viui congelatio in magneſia noſtra per ingenium, certumque regimẽ. Spiritus eſſentiæ quintæ in magneſia noſtra eſt. Noſtra magneſia eſt argentum viuum, quale tibi diximus. Et ex iſto exiuit fumus auri noſtri & argenti, per quem venit omnis color. Et ſi ſcias eum extra corpora proiicere, medietatem habebis ſecreti. Et ſi facias eum reuerti, habebis coloratam ſuam magneſiam, vt niuem. Nam ſicut à corporibus proiicitur, ita in ea reuertitur, ſcilicet, tam à mediis mineralibus, quàm à metallis cum argento viuo. Nam cùm argentum viuum ſit medium coniungẽdi tincturas in puro ſubiecto: ita erit medium ſeparandi eas ab impuro, quod eſt res contra naturam. Et pro iſto Mercurio intelli-ge aquam, in qua deportatur tinctura. Quia ignis quando ab vno ſubiecto ſeparatur, immediatè introducitur in aliud, niſi per ignem impediatur extraneum cùm ſit incorruptibilis. Et ideo eſt neceſſe, cùm non poſſit haberi ſub forma eſſentialiter, quòd habeatur ſub forma ſubſtantialiter, ſcilicet in materia Mercurij, quæ eſt aqua noſtra. Et ſcias fili, quòd noſter ignis trahitur à corpore pa-

Digitized by Google

puro & parum, & postea vertitur in corpus per suum nobilem calorem. Fili hoc est necessarium semen, cum quo fixatur nostra tinctura in corpore, quando trahitur ab illo cum aqua ignis. Fili impregna igitur corpus ab igne, & multiplica suam combustionem, & fortem habebis tincturam. Et intellige secretum. Nam initium est atque complementum totius, prout in secunda parte dicemus practicæ.

Unde propria tinctura philosophorum extrahitur, quæ tingit argentum viuum congelatum in album, in medicinam rubeam per fermentationem.

CAP. XXX.

TInctura, quam dicimus fili, extracta est ab auro nostro, & illam in auro vulgari fermentamus, quòd portat illam de potentia ad actum, nec in isto eramus ex toto certi, nec possemus credere, quousque vidissemus nostræ magnesiæ potestatem, quæ magno calore suo spiritum congelat per suæ exuberantis naturæ mutationem, multiplicatæ in calore permanente: & hæc fermentatio facta est adiutorio sulfuris rubei fixi, & postea non est nisi ignis, aqua & terra, pleni quinta essentia, & per aquam terra abluitur, per ignem terra tingitur & coloratur, & tunc omni homini manifestatur. Hæc enim est tinctura, quæ à vili terra se spoliat, & de alia multum nobili reinduit se,

Digitized by Google

Et scias, quare nostrum primum venenum non facit deauratum fumum, quando de ipso Mercurius sublimatur. Ideo, quia in suo ventre Mercurius totam accepit tincturam fumi, & est impregnatus à dicto fumo, qui est noster ignis dictus, & per successiuam decoctionem, quæ in natura sua est correspondens naturæ dicti ignis, qui absconditus est in ventre dicti argenti viui congelati per extensionem partium subtilium suæ ignibilitatis essentialis in dirigendo partes dicti Mercurij colorat, & transmutat eum in suam propriam naturam ignis, qui est pura tinctura, infixa essentiæ materiali indiuiduorum metallorum, quem clamamus spiritum Mercurialem, cùm in eo manifestè sit resolutus, & adhuc sit resolutiuus in eodem, & erit, quamdiu poterit, quia sic voluitur natura per circulationem.

De modo procedendi in practica, & quanta res requiritur in magisterio.

CAP. XXXI.

AD informandum super hac re filium artis, opus est magna scientia, scilicet reuelatione, vel ostensibili doctrina, vt possit nostri magisterij practicam intrare, & indiget forti ac magna theorica, quæ vires reuelet per velle naturæ. Et si es negligens perlegere, & perscrutari contentum in nostris libris, cæcus ibis ad practicam sicut ignorans. Et ideo fili debes præmeditari, cui rei debes manum apponere ad operandum. Et debes scire, quot,

Digitized by Google

& quæ requiruntur principaliter in nostro magisterio vel propinquitate suæ operationis. Et idcirco fili tibi dico, quòd tria requiruntur, scilicet, Ingenium subtile, naturale, non sophisticum; manuum operatio, & liberum arbitrium, & hoc requirit sapientiam, diuitias, & libros. Sapientiam ad sciendum facere. Diuitias, ad habendum potestatem faciendi. Libros, ad intellectum aperiendum diuersum, qui est in multis gentibus. Quoniam hoc, quod vnus comprehendit per doctrinam vnius, nunquam poterit comprehendi, nisi per doctrinam alterius. Et sic doctrina vnius aperiet doctrinam alterius, fortassis datam per figuram, & secundum traditionem plus vel minus valentem. Sed hîc tibi nos manifestabimus in clara voce principale celatum, ad intrandum secreta secretorum naturæ. Vnde tu videbis multa pulchra mirabilia, quæ in secretis naturæ sunt reposita, & quasi miracula reputabuntur per secretum dominæ naturæ. In quo est necessarium, quòd incipias ad intrandum per istum modum. Fili necessarium est tibi, quòd primò habeas in cognoscentia virtutem formatiuam, ex supradictis rememoratam, quæ dependet à nostro magisterio ex certa scientia cognita. Quia ars, id est, scientia, quando veraciter est cognita, sine aliqua ignorantia, per sensum intelligentiæ, qui venit de nobili operatore, informat materiã ad illud esse, ad quod calor naturalis instrumentalis, in quo à virtute informatiua influitur virtus actiua, & dirigitur ex sua materia ad operandum & formandum directè: tunc apparet, quòd dictus calor instrumentalis sic directus per virtutem formatiuam, & virtus

Digitized by Google

formatiua dependet de scientia operatoris, in custodiendo cursum naturæ in magisterio per quod ista est influxa in materia, quæ calor excitatus & auctus ipsemet mouet illam. Sicut in naturâ omnis alterius rei influitur virtus formatiua de cœlo & de stellis. Quia cœlum est principium mouens totius naturæ, sicut sapiens operator est in magisterio nostro, per doctrinam suæ nobilis intelligentiæ. Reuelatum ergo tibi sit, ea duo sunt in magisterio nostro necessaria, scilicet, virtus informatiua, & instrumentum eleuatum, per quod nostrum debet formari magisterium. Informatiuæ virtus est gubernata per quatuor virtutes principales, conuertibiles & conuertentes, scilicet, calor, frigus, humidum & siccum, ad finem, quòd materia tractetur cum instrumento directo, & conducta & deducta ad illum actum, per quem pati debet suam operationem secundum intentionem conuertentis & conuertibilis, & in actione debet informari materia, vt per ipsam informationem ipsius instrumentum gubernetur ad complementū suę operationis, voluntati operatori correspondēs in materia informata per artem secundum exigentiam naturę venerabilis, quæ sagax est, & intenta peruenire & perficere suum perfectionis opus.

De quatuor naturalibus virtutibus mutatiuis, & quomodo appellantur, & quomodo operantur.

CAP. XXXII.

INtellige fili, cum dicta formatiua virtus se habeat regere per quatuor antedictas qualitates

elementales, à quibus sine medio, & successiuè quatuor virtutes naturales mutatiuæ causatę sunt. Et ideo habes diuidere gradualiter informationem, quam omnis bonus operator debet influere in materia conuenienti, & successiuè in quatuor partes, videlicet, In attractiuam naturam, vel appetitiuam in naturam retentiuam & coagulatiuam, & in naturam expulsiuam, & contentiuam, & digestiuam. Natura attractiua operatur per calorem & temperatam siccitatem; natura retentiua per siccitatem, & temperatam frigiditatem; expulsiua per humiditatem & temperatum calorem & natura digestiua per calorem & temperatam humiditatem. Et in illa actione, in qua materia melius operatur in complexione ipsius, habes tu eam adiuuare, quia secundum plus & minus fortitudinis suæ complexionis materia tibi ostendet suam velocitatem aut tarditatem, vel temperamentum suæ differentiæ transmutationis, vnde sui causantur effectus secundarij, qui tracti sunt de potentia in actum, sicut sunt ponderositas, leuitas, grauitas, durities, mollities, dulce, amarum, album, & nigrum, &c. Scias ergo fili, ad quam virtutem, ad quam formam debes tuam tractare materiam, vel ad virtutem appetitiuam, vel ad virtutem digestiuam, vel ad virtutem retentiuam, aut virtutem expulsiuam. Quia tibi opus est, quòd materia accipiat talem informationem per artem cognitam, & scitam tali forma, quòd suum instrumentum ibi fit motum, & benè directum, vsque ad suæ operationis finem, qui finis certum signum monstrat suo magisterio. Quapropter si ipse habueris in memoria tua signa, ha-

Digitized by Google

bebit scientiam certam, & habitudinem cognoscendi & emendandi per confortationem, & debilitationem, quæ sunt extremitates operationum naturalium. Et ideo intellige, quòd ignis est instrumentum naturæ, sicut instrumentum, quo faber operatur, est martellus, qui mouet materiam ferri ad talem dispositionem, quæ sit de intentione fabri, qui informat malleum per formalem motum. Sic autem facit calor ignis in magisterio nostro, quia secundum artem dirigitur ad intentionem Artistæ. Nam vel dirigitur ad destruendum & corrumpendum, vel ad generandum, vel ad ligandum, aut alias. Et ideo tibi necessarium est, quòd per hanc scientiam cognitam habeas directionem eligendi & cognoscendi talem ignem, secundum quem per artem formatum debet materia de natura in naturam mutari, quousque motus naturæ supremæ, quæ est in igne, per terminationem & expulsionem extraneorum motuum in sua propria materia sine corruptione aliqua possit perpetuò quiescere. Et iste est calor omnium generatorum, sicut est solis calor, qui est effectus principalis omnis generationis. Ideo tibi sit certum quòd si ars operatoris sit incerta ad disponendum materiam, in illa lapis noster formari non poterit in potentia cuius formaliter & naturaliter totus cursus virtutum, quæ sunt in centro medicinæ nostræ est inclusus. Benedictus sit Deus gloriosus omnipotens, qui humano generi dedit intellectum ad coniungendum & integrandum particularitates confusas totius medicinæ cum vniuersitate rerum, per quam remanebunt rectificata omnino. Ideo fili monemus te, si desideras esse perfectus medicus

Digitized by Google

medicus, non ponas te complacentiæ particularitatum medicinæ, quia confusæ sunt, nec sunt hodie integræ. Natura enim eas pati non potest propter confusionem nimiam, sed complacere in vnica medicina, quia non est nisi vna sanatiua totius malitiæ, prauitatis & infirmitatis, & confortatiua spiritualium virtutum. Habe ergo & tene opinionem securam emorroytorum. Quia tota scientia medicinæ est, & esse potest reducta stabiliter opinioni illorum, qui tantummodo contemplantur in vniuersalitate, in qua est operatiuarum virtutum congregatio, intellige cursu naturæ. Quia qui multas & plures particularitates sciet ad vniuersalitatē reducere, inter alios erit melior. Quia in particularitabus sunt virtutes confusæ, & in vniuersalitatibus sunt reales virtutes in vnum congregatæ, & excitatę, sicut totius naturę cursus manifestat, & est medicinarū medicina. Et qui talem habet medicinā, donum Dei habet, quia thesaurus est incomparabilis. Recupera igitur scientiam, per quam tuam possis naturam informare, à qua tale iocale, & tale bonum creatur & formatur per artificium, superans totum naturæ cursum, quia si ars incerta operetur in materia, nō poterit benè disponi secundum exigentiam intentionis naturæ, nec natura poterit creare illud, quod sibi manet, neq; illud, quod petit operator, quia materia defecit, in informatiua virtute. Et quia instrumentum, quod erat ad formandum motum, non erat benè rectum, & hoc fecit ignorantia in intellectu tota, quando artista non habet scientiam cognoscendi certam informationē, de qua dicta materia debet recipere tum motum, per influentiam scientiæ cognitæ

Digitized by Google

ab operatore naturali. Et ideo, quando instat ignorantia & incertitudo scientiæ, natura deuiat ab intellectu talis artificis. Et etiãdebes bene considerare, quòd virtus, quæ est in medicina non eximatur plus per calorem extraneum, quàm possit dirigere. Quia calor ardens & combustiuus, qui venit ab igne elementali, sibi datus est per instrumentum, quæ res nunquam fuit de intentione naturæ, & ideo formare defecit illud, quod petebat Artista.

De informatione caloris naturalis per excitationem factam per ignem communem, vel de informatione naturalis caloris cum calore, qui est contra naturam.

CAP. XXXIII.

FIli intelligere potes, quòd solus ignis naturalis, aut ignis naturæ confortatus cum igne non naturali, cum operatione confortationis, vel creationis, vel transmutationis, vniformiter operatur in materia, excitata solummodo per ignem contra naturam, tali modo, quòd ignis naturalis, in quo est virtus actiua, non sit superatus per elementalem ignem. Et in operatione prima suæ corruptionis obseruare debes, quòd ignis contra naturam superet calorem naturalem innatum in mobili subiecto vno gradu tantum, & non vltra illum numerum. Quia spiritus indiuiduus, qui est speciei conseruatiuus, desiderans similem generationem

ideo instinctu suæ naturæ corrumperetur, per suæ destructionem essentiæ, & tunc amplius non haberet appetitum similem generationem faciendi. Quia natura exiret per corruptionem & destructionem, quæ contra naturam sunt, & terminum acciperet, & finem consummationis, quia non haberet locum, in quo requiesceret, nec aerem, in quo respiraret. Et debet intrare vacuitas, de qua locus erat plenus extranea natura. Et debes habere magnum alembicum, vt materia liberius possit ascendere, & cum paruo igne excitari, vt veniat in aerem. Et non est necessarium, quòd per ignem excitatũ aer multum condensetur in aquam, eò quòd virtus actiua submergeretur, & suffocaretur nimis in aqua, & tincturæ naturales comburerentur, quando actio caloris ignis elementalis occuparet partes ignis naturalis, aut locum, vbi deportatur. Sicut videtur, quòd magna flamma paruam destruit, & istam in se conuertit. Non enim volumus, quòd ignis contra naturam cõuertat naturalem in tota sui substantia essentiali & accidentali: sed quòd naturalis cõuertat suæ primæ potentiæ in parte iam alterata ignem contra naturam. Et ideo tibi existat reuelatum, quòd duæ operationes certò sunt tibi necessariæ, scilicet, corruptio, quæ facta sit sub suæ formę conseruatione, & per ignem contra naturam fit, cum ignis elementalis excitatione adiutorio naturalitatis nominis naturalis. Alia operatio est generatio, quæ fit cum igne naturali multiplicato ab igne non naturali & contra naturã. Quia duo ignes isti conuersi in igne proprio naturali, scilicet ignis non naturalis de per se, & praccidens, & ignis contra naturam per accidens

Digitized by Google

amore attrectationis ignis non naturalis. Et in isto naturali igne sunt reperti & conuersi. Quare igitur sunt inter ambo instrumenta naturæ calida, & multùm temperata, ex multùm fortis virtute, quæ est alta, & potentissima ad faciendum nouam regenerationem aut colligationem multarum virtutum eõiunctarum in vno proprio subiecto, quod est secretum naturæ per artem magisterij coniunctum ad naturam humidi radicalis.

Quomodo materia nostri argenti viui repetitur, Et potest inueniri in omni corpore elementali.

CAP. XXXIV.

SI vis fili nostri magisterij effectum habere, argenti viui nostri naturam ignorare non debes, quod in omni elemẽtali corpore reperitur. Et omne corpus elementale in quacunque forma naturæ formauerit illud, compositum est de quatuor elementis principalibus, vt per reuolutionem circuli naturæ manifestè patet, qui ostendit, quòd nulla res creata vel generata per naturam, iam non erit adeo diuersæ formæ seu figuræ, quin per principia naturalia reperiamus eam esse compositam ex vno genere materiali, scilicet, argenti viui quod quidẽ volumus nõminari genus naturæ propinquius generale, tanquam proprium eius subiectum naturale, in quo domina natura pingit & protrahit suas figuras diuersas. Et nota, quãdo dicimus propinquius nos ad differẽtiam generis vniuersalis

Digitized by Google

dicimus, à quo istud descendit. Et quando dicimus illud generale, dicimus ad differẽtiam maioris propinquitatis alterius generis, quam habet ad naturam. Et ideo cùm de isto sit genus, in eum cõuertitur, quando per artem vel naturam appropinquat, est primæ formę generis vniuersalis, à quo alia genera omnia descendunt, quæ sunt argenta viua nostra. Et *ideo*, cum omnia genera veniant successione naturali graduali à primo argento viuo, quod *est generalissimum*, remotum à principali & propinquiori, medio naturæ: quare dictũ est materia prima omni generi succedenti, nec sic discordãt vel discrepant in natura primi generis, quod est vniuersale *generalissimum* clamatum in philosophia *nostra*, *vnde* decepti sunt logici & logistę, quia tantummodo habent in specie vel figura, prout manifestè *vides* die qualibet quòd genus nutrimẽti conuertitur in genus nutritæ rei, quod natura facere non posset, nisi genus cõuertentis generi & naturę conuerti concordantiã haberent. Hæc concordandantia sibi descẽdit à primo genere rei in tria genera diuiso, scilicet animale, vegetabile & minerale. A primo genere venit vapor, generatus ab elemẽtis immediatè & sine medio. Et iste vapor est cõpositionis primę, & de secunda sunt corpora mineralia, & de tertia cõpositione vegetabilia. A quarta bestię, bruta, & à quinta sũt homines. Sed omnia hęc descendunt à genere principali principalissimo, à quo natura recipit argenti viui naturã ad creandũ omne aliud compositũ. Et omne compositũ ratione dictæ materię tanquã in prima re Mercuriali trãsmutatur in aliud, sicut dictum est, in naturã & materiam alterius compositi, videlicet quòd genus

Digitized by Google

Mercuriale vegetabile transmutatur in genus animale & minerale, & genus animale in minerale, & hoc quando appropinquat ad retrogradationem ad secundæ gradum compositionis, ex qua sunt corpora mineralia, sic natura facit transmutationem talem subtili separatione puri ab impuro, scilicet homogeneæ rei, & heterogeneæ. Quia naturæ intentio talis est, quòd quando vult disponere ad destructionem suum compositum, immediatè cogitat separare naturam, quæ participat cum re quinta, & in illa saluat & cõseruat primam speciem, quia consilium aliud recipere nequit. Et si sic est quod causa magnæ excitationi, hoc nõ possit facere, moratur in materia magis grossa, qui transmutat dictam materiam in genus alterius compositi, vegetabilis vel animalis aut mineralis. Nam secundum quòd corruptio in potentia se extendit, & secundum corporis materiam, secundum hoc transmutatur in illam, vel aliam, aut similem, vt si materia simplex quintæ compositionis corrumpatur, absque conseruatione formæ, statim appetit quartæ compositionis materiam, per naturam immediatè grossam. Sed ista diuisio fieri non potest per artem, neque per naturam ad perfectionem materiæ, nisi conuertens actiuum reddat materiam totam homogeneam, & quòd pars illius similis sit totalitati, vel simplex sit forma, vt est forma elementorũ, aut forma mixta, sicut est forma lapidis aut metallorum. Et hæc homogeneitas facta est, vt materia separetur ab omnibus formis, quæ non sunt de sequela harmoniacæ commixtionis corporũ, ad quæ natura, vel ars intẽdunt dictam constituere materiam. Aut forte dictus

Digitized by Google

aduertens est naturale, aut contra naturam. Si est naturale, tunc creabuntur lapides fusibiles per calidum & siccum. Et si contra naturam, tunc creabuntur lapides non fusibiles, in quibus non remansit humiditas, quæ erat informanda per naturam conuertentem, nisi sit secundum continuitatem materiæ. Quapropter lapides non possunt fundi, nec funduntur. Et quando dicta materia per gradus separationis est disgregata, tunc est vicina primæ causæ. Et quantò illi proximior, tantò multiplicabilior nobilissimis virtutibus, videlicet, quando corpus, ex quo est perfectio, quod vocamus vnguentum fixum, infigit in illum suas figuras, quæ sunt multiplicatæ tinctura aureitatis aut argenteitatis, per quas figuras virtus nobilissimæ materiæ perficit effectus & officia, & suas transmutationis proprias actiones, sicut in sua vidimus proiectione, tam in corporibus mineralibus, quàm animalibus.

De genere supremo, à quo omnis natura exiuit.

CAP. XXXV.

IDeo fili satis elucidatus esse debes, & videre, quòd nisi esset vniuersale & supremum genus, per quod natura gubernatur: nulla res, quæ per naturam creanda, vel generanda esset, posset esse, neque res animata viuere, nisi sustentatione generis supremi, quod genus est materia naturæ, sed perderet natura suum esse. Quapropter cùm in tali genere ineſſe materiali licet confusè sit potentialiter, in materia & substantia cuiuscunque ge-

Digitized by Google

neris: necessitas est tibi, quòd per transmutationem suæ formæ per certos gradus separationis cõuertat dictas materias de potentia ad actionẽ scilicet in primam materiam, non tamen remotam à genere metallino, sed propinquam & vicinam ad lineam, aut ad genus, in qua erant in eorum initio. De qua materia vel genere natura incipit operari, antequã alia forma esset materiæ primæ introducta seu generata propinquiori aut viciniori generi.

De materia, quę desiderat habere vnitatem formæ, vt de sua perfectione in vnitate spiritus quintæ essentiæ integretur.

CAP. XXXVI.

ISta prima materia Fili, est terra subtilis sulfurea, quæ multũ optat integrationem de vnitate spiritus quintæ essentiæ, sicut prima materia desiderat aliquam propriam formam, causa & ratione sui complementi: & ideo præparetur materia argenti viui humidi per septem distillationes, vt materia sit pura, cum qua per resolutionem pura forma habeatur: & ideo hoc intelligatur in materia sicca & humida: & ideo quantò materia nobilior & melior est, tantò desiderat formam nobiliorem, & quantò nobilior est forma, tantò magis materiam nobilitat suam, tamen quòd materia sit habilis ad resumendum illam, sicut est quando approximata fuerit, aut per artem, aut per naturam ad actum primę causæ tunc multum habilis est ad recipiendum formam mineralem aureicam, quæ

7. distillationes.

Digitized by Google

clarificat, illustrat, & eam penitus nobilitat. Ideo hæc mobilis terra, dictum est subiectum Mercuriale, cum in primam substantiam argenti viui conuersa sit, & nullam recipit terminationem. Et in hac terra fili debes fixare elementa, in quibus opus est, quòd quiescat fumus auri nostri, tanquã ad primum elementum, quod est omnium aliorum subiectum & fundamentum, quæ debent fixari super. Ideo, quia est magis materiale aliorum omnium, quamuis subtile sit multum ac spirituale in forma terræ albæ, multæ, & magnæ virtutis. Si hæc fili tibi sit abscondita, habes omnem artem nostram, atque scientiam ignorare, quia est totius magisterij nostri principale fundamẽtum. Et si vis eius habere notitiam per doctrinam nostram, tibi est & erit reuelata. In omni loco eam reperies, & ab hoc trahes, sicut in secunda parte dicemus, quia est sulfur & argentũ viuum, vt ex eius apparet proprietate, quando recipit in se rubeam & sanguineam tinctură supremi metalli, & accipit ingressum & fixationem perpetuam, non tamen sine magisterio nostro tibi fili reuelato in secunda parte. Et quia proprietas argenti viui est dissoluendi & dealbandi suum sulfur. Et proprietas sulfuris est congelandi & rubificandi suum Mercurium, talem reperies eam suis virtutibus munitam à primo genere receptis. Et adhuc multas alias proprietates habes perfectionis, vt audies postea. Scias tamen, quòd nõn est argentũ viuum vulgare in tota substantia, nec in sua nãtura, sed est argentum viuum philosophicum, aufi, scilicet, & argenti, appropinquatum generi creato ab entibus realibus, certis pensuris naturæ, per artem iam notam.

Digitized by Google

Quomodo omnes res mundi sunt de sulfure, & de argento viuo, sicut de vniuersali materia & de suis succedentibus, & quòd in omni loco reperitur per suas proprietates.

CAP. XXXVII.

ADhuc fili tibi manifestamus, quòd omnis res mundi composita ex substantia quatuor elementorum substantialiter, non est nisi sulfur & argentum viuum pura, munda & incombustibilia in primo suæ creationis puncto, & hoc scire & videre poteris per artem, quę hoc facit per operationem magisterij nostri, scilicet, quando humidum, terreum, siccum congelatur, sicut per vinum apparet, de quo Mercurialis substantia in naturam humanam conuertitur, hoc est primum genus, vel prima materia, & media substantia, in qua natura infigit, & fixat omnes colores suos, diuersas substantias figurando. Isti colores & proprietates adueniunt à proprietate naturæ coniuncta sulfuris, & argenti viui per instinctum suæ naturæ. Adhuc multas alias proprietates habet hæc prima materia, per quas scimus de natura sulfuris hanc esse & argenti viui. Nam in igne corrumpi non potest, nec in aere, aqua, vel terra. Et habet proprietates, dissoluendi, congelandi, trahendi in appetitum, attrahendi, retinendi, expellendi, pellendi, & dirigendi, quod est perfectio & complementum rei animatæ cum contrariis passionibus, per quas proprietates constat certissimè, quòd est de natura

Digitized by Google

sulfuris & argenti viui, cum in illis fiant contrariæ operationes, quas facere non posset, nisi esset de natura amborum ac proprietate ipsorum. Et cum proprietates dictæ nequeant esse sine substantia, sicut nullum accidens sine materia, nos dicimus, quòd hæc substantia non est nisi sulfur & argentum viuum, collecta secundum suam compositionem. Per quæ patet, quòd lapis noster in omni loco reperitur causa & ratione proprietatum suarum, & ex illa experientia cognoscimus, quòd est prima materia omnium rerum vniuersalium, quæ per generationem & corruptionem formatæ fuit secundum corruptionem earum. Quare nobis declaratum est, quòd est de natura sulfuris & argenti viui: & propter hoc non est argentum viuum in tota sui substantia, nec in tota sui natura, respectu argenti viui communis, sed in parte de ipso est, & ideo amicabiliter adhæret suæ naturæ, & ipsius est perfectiua, ratione potentis digestionis suæ, per quam crudum conuertitur in coctum, nunc enim natura lætatur natura, & est ipsius mater & eius naturæ mansio per concordantiam eius, quæ mouetur à prima causa, & vnum congelat alterum reliquum, & perpetuò se fixant, & iungunt sine vlla disiunctione, quæ res fieri non posset, nisi natura vnius esset affinitate participans naturæ alterius, & hoc propinquitate & vicinitate primi generis, à quo omnia processerunt. Et ideo dicimus esse cognitum manifestè, quòd hæc materia prima est de natura argenti viui, & ejus propinqua, cum in sua projectione defendat argentum viuum vulgare contra ignem ab adustione absque fuga, & cum congelet, & mirabi-

Digitized by Google

liter retineat post ipsius perfectam fixionem. Vnde notandum, quod natura medicina non est, nisi argentum viuum benè digestum, & coctum per naturam sui sulfuris depurati. Et cùm materia argenti viui sit de natura metalli, ideo penetrat illud & mixtionatur secum, quoniam ipsum est de substantia & natura illius. Quare debes intelligere, quod argentum viuum fixari debet, primò in quadam decoctione descendente ab vna proprietate, quæ est digestio & perfectio ipsius per fermentum solis & lunæ, antequam projectionem facias super argentum viuum vulgare, quia tota aerea est, & propter hoc ad totum volaret ab igne vel totaliter maneret, quia tota eius substantia est incombustibilis & aerea, quæ res est operatiua & similitudo totius perfectionis.

Quomodo in omni loco lapis noster reperitur. Et de ingenio quomodo potest reperiri.

CAP. XXXVIII.

CVm ergo fili tibi dixerimus, quòd à talibus materiis omnes mundi res suam accipiant formam substantialem, accidentalem, & spiritualem, propter hoc dicimus, quòd in omni loco nostrum lapidem reperies, cùm de illa omnes res mundi fuerunt procreatæ, hoc cognito, vide qua materia cupis esse philosophus, quia ab omni re, vel aliquibus eorum tu extrahes primam materiam, etiam de potētia in actum, de facto & actualiter, vt iam reuelauimus, quòd de illius tantum

Digitized by Google

modo materia, quod ex ipsa solummodo sunt in veritate, magnitudine & potentia erunt procreatæ, verbi gratia, quando faber vult clauum facere, opus est, quòd materiam conuenientem accipiat, scilicet, ferrum, quia sine materia ferri non potest clauum fabricare: deinde per sua instrumenta habet figurare, per informationem ab intellectu suo venientem, quousquè ad optatum finem veniat: sic est de natura, quia quando vult aliquam rem incipere figurare in forma substantiali, materiam primam accipit simplicem, quæ est sine forma completa, & in illa fixare incipit elementa, quæ sunt de natura diuersa, secundum quod sunt deputata & magis simplicia facta in naturali præparatione per actionem caloris temperati, figurando formas diuersas, colores, odores, sapores, & in complexionibus diuersis; secundum diuersitatem mixtionum elementorum in hac prima materia, sine sit in animalibus, seu vegetabilibus aut mineralibus rebus, quoniam ad omnia habet respectum conuertibile dicta materia ratione suæ incommixtionis. Idcirco in omnia se habet conuerti, veluti generale semen omnium rerum, secundum operationem influentiarum rerum, & causarum coniunctarum: & secundum attractionem loci, in quo est materia. Et propterea genus simile primo, in quo est materia per individualitatem primi generis, quod dicitur genus generalissimum, quod per corruptionem naturalem cum artificio trahitur ab illa materia iam completè formata per naturam & per generationem, conuertimus & congelamus in propriam naturam similem formæ sui primi generis, quod dicitur argentum

Digitized by Google

viuum, quod est subiectum receptiuum omnium colorum & formarum, cum coniunctione suorum elementorum, talium, quales sibi appropriantur, nam materiæ proprietas est appetere formas infinitas. Ideirco huic nobili materiæ est nobilis adiungenda forma: habeat ergo nobilissima elementa, quæ contineant formam aut speciem, quam petis, quia recipiet talia qualia sibi ministrabis, & ex illis tingetur, & de toto conuertetur. Quia fermenti proprietas est lapidem vertere in naturam fermenti, scilicet, in naturam liquabilem & fundentem rationem oleagmatis subtilis, & olei incombustibilis & fermentabilis, quod leniter intrat omnes partes dictæ materiæ, quæ in liquore permanente submergitur, quæ postmodum vocatur fermentum potens. Nam in sua natura omne metallum conuertit, secundum potentiam eidem limitatam, & secundum quod sua elementa pura sunt & temperata. Sic similiter erit temperata. Et quoniam hæc materia conuertitur, & in omnem formam, & in omnem complexionem temperatam, ad quam appropriatur, vocamus eum Mercurium nostrum, ad instar Mercurij cœlestis planetæ, qui est frigidus, calidus, humidus & siccus secundum reuolutionem circuli reperitur, vel est temperatus, vel intemperatus secundum diuersitatem pluris aut minoris suarum oppositionum, coniunctionum, aut respectuum: & eo modo hic lapis, quando est in aqua, tunc est valdè frigidus, & quando est in igne, tunc est multùm calidus, & quando est in aere, tunc est valdè humidus, & sit de aliis elementis. Et istud temperamentum debet eligi, sicut dicit Arnoldus de Villa noua in suo Rosario

Digitized by Google

ner. 14. quod incipit: Omnia sub termino defi-
nito. &c. in fine, &c. Consimiliter fili, est hæc ma-
teria connectens se ad naturam, cum qua coniun-
gitur, tam coniunctim, quàm diuisim secundum
modum & virtutem coniunctionis aut diuisionis
terræ fermenti. Idcirco fili, si velis, quòd verta-
tur ad naturam metalli, coniunge eam natura
metalli, cum quo approximatur vsque ad passum
suæ virtuosæ fermentationis, videlicet, quod ad-
iungatur siccum, quod est materia, videlicet sul-
furis metalli cum materia humidi metalli videli-
cet aeris, vt possit fluere & fundere, eò quòd de
homine exiit homo, de tauro taurus, & de me-
tallo metallum. Et in hoc euitabis errores illorum,
qui tempore suo fecerunt lapidem rubeum sine
aliqua fusione effectiua quod in illo venit per pro-
prietatem metalli, quæ est liquefacere semper. Et
notare debes: nullum est fermentum metallicum,
nisi in auro & argento, quia sunt tincturæ, per
quas nostrum argentum viuum coloratur. Et qui
sine tali argento viuo metalla tingere credit, cæ-
cus ad practicam tendit, & ad transmutationum
suarum effectum; nam aurum tingit metalla in
colore aureico rubeo, sicut sanguis, & argentum
tingit metalla in colore albedinis penè penetrantis
ac intrantis omne metallicum corpus. Si ergo cum
auro & argento scis tingere in argento viuo, tum
venies ad magnum secretum, quod est ignis no-
ster, & ista sunt media materialia depurata per
ingenium naturæ, in quibus sunt entia realia in-
tensa & virtuosa cum omnibus suis accidentibus,
per quæ debes semper contemperare lapidem in
mixtione, nutritione, fermentatione.

Digitized by Google

Ad tenendum secretè lapidis inuentionem.

CAP. XXXIX.

TEne secretum, quòd in omnibus rebus creatis & formatis per naturam in eorum vltima depuratione reperta est materia prima omnium rerum & cuiuslibet ipsarum in forma Mercurij. Et hoc nobili videmus experientia, si facere velis, quæ materia dicta est genus generalissimum, non tamen quòd accipias sicut capiunt laici, qui capiunt per terminum consideratum, vel per ens phantasticum, sed sicut est ens reale, qui est terminus materialis naturæ, à qua recipit sua principia materialia in actione generationis, quia est ens primum, qui est terminus materialis in natura, & philosophia nostra sub vmbra logicali clamat eum generalissimum genus, quia est primæ naturæ subiectum, quod in tribus est diuisum, per quod est genus generis mineralis: item est genus generis vegetabilis: & iterum est genus generis animalis: & ideo philosophiam nostram volumus comprehendi à tribus principalibus generibus in arte experientiæ, scilicet, de minerali, vegetabili, & animali. Scito fili, quòd plures libros nostros legent & eos intelligere non poterunt, quia in eis erunt ignoti & absconditi, atque cooperti termini principales nostri veri intellectus, & aliorum similiter, qui per eorum ignorantiam & defectum laborabunt de die in diem nos reprobare, quia dicimus veritatem, & in fine cognoscetur

Digitized by Google

ta omnia cum illorum reprobatione. Ideo si poſſes attingere ad libros noſtros à talium manibus abſcondidos: tene, & maximè ab illis, qui hanc tractant artem. In quibus libris apertè reuelamus totum ſecretum. Et ſuper omnia cuſtodi præſentem librum ab inimicis mundi, quia magna mirabilia ibi ſunt & erunt inuenta per certas experientias, ſicut dicemus in ſecunda parte huius libri.

Quomodo lapis poſt inuentionem ſuam recipit adiutorium ab aliis rebus, ad efficiendum elixir completum.

CAP. XL.

CVm vlterius tibi dixerimus, quòd dictum genus cuſtodiatur ab omni nigra combuſtione, hoc eſt tibi neceſſarium, quia per illud genus omne tuum opus perficies adiutorio tincturarum ſolis & lunæ, ſed opus eſt, vt ſcias illud per artem & ſcientiam noſtri magiſterij extrahere prout dicimus tibi in ſecunda parte, & expoliare ipſum ab omnibus ſuis extrinſecis figuris, quas natura in ipſo poſuit, ſicut ſunt diuerſarum planetarum figuræ, at diuerſorum mineralium & diuerſorum liquorum. Et de omnibus iſtis tamen plus in quibuſdam quàm in aliis propinquius reperta eſt, & maioris abundatiæ & adhæſionis maioris ſubſtantiis & naturis metallorum; ſecundum quod plus continent de ſpiritu quintæ eſſentiæ, ſicut inter

Digitized by Google

vegetabilia vitis dicta materia masculina, & magna luminaria quæ est succus vitalis, & radix frumenti siue straminis & portis & portulaca, malua & Mercurialis & chelidónia, & aliæ arbores, & herbę, quę sunt calidæ & humidæ naturæ, quę portant flores, & gummas, vnde potest fieri oleū, quorum genus multum adiungitur materiæ & naturæ metallorum & mineralium, & alia omnia quæ natura sunt calida & humida. Et inter bestias est species basiliſci, & apum quæ faciūt mel, & ceram. Et inter liquores sunt sanguis humanus & capilli iuuenum hominum ac vrina, lac animalium & aliæ humiditates viscosæ. Et inter mineralia sunt sol & luna, quia lapidum sunt fermenta. Et de ipsis propinquius exiuit dictum genus, quod melius adhæret propriis substantiis & naturis metallorum, scilicet auro & argento. De quibus debes fermentationem facere lapidis per coniunctionē naturalem, & postmodum habebis in omne aliud metallum ingressionē mediante fermento, quod attrahit ipsū in naturam propinquam veręmedicinæ, quæ participat essentię perfectorum corporum & essentiali corruptioni perfectorum. Et per hoc tibi extitit reuelatum, quòd quanto magis appropinquat naturæ gradualiter, tantò melius naturæ participat, & quanto magis participat, citius amore naturæ eidem se adiungit, & in eam conuertitur. Quia natura sapiens citius gaudet & lætatur cum sua natura, quàm cum extranea. Et sic apparet, quòd per media naturæ habes transire suauiter ad extremitates, & lapidem nostrum trahere de potentia ad actum.

Digitized by Google

De terminatione ac fine lapidis in diuersis figuris. Et quomodo est inter lapides, & inter sales, & inter vitra, quæ omnes exinuent de sua natura. Et quomodo debet nasci.

CAP. XLI.

IN hac nobili natura terminatur, & finitur genus (tibi suprà dictum) quod à lapidibus traximus, de herbis & animalibus in forma aquæ claræ impregnatæ à spiritu quintę essentiæ, quam posteà congelamus cum vapore sui sulfuris, & tunc apparet lapis, qui antea nobis erat absconditus cum sua homogeneitate liquorosa. Fili nostrum sulfur inter lapides creatum est, & crescit inter sales, & inter vitra de prima substantia, de prima re, quę est dicta substantia argēti viui. Fili de hac substantia argenti viui facimus omne opus nostrum, quia incorruptibile est, sed non de sale, quod terminatur in rupem, nec de vitro, neq; de alterius lapidis substantia, sed inter illa creamus, quia ipsa credimus esse vasa naturæ, quæ dictum genus elegit. Et ideo, quando lapis noster creabitur, fac eum nasci de ventre matris suę, nec amodo aliud ponas, quia secum defert virtutem ventris matris suę, scilicet illam naturam sulfuream, quę omne argentū viuum congelat. Illa est terra, in quā nostrum aurum seminamus, quia posse habet eum retinendi. Sit tale intentionem habere debes in extractione lapidis à principiis naturalibus tam lapidum, quàm her-

Digitized by Google

barum: cùm Deus glorioſius poſuit virtutes plures in lapidibus & herbis, per quas ſi benè cognoſcerentur, multa ex eis mirabilia fierent ſuper terram, quæ ſimplices abſque dubio miracula reputarent.

De magna coniunctione. Et de modo maſculi & feminæ. Et de ſolis & lunæ eclipſi Et de ſecunda naſcentia noſtri argenti viui, ad faciendum elixir completum.

CAP. XLII.

MOdò tibi reuelatus eſt locus, vnde poteſt exire noſtrum argentum viuum quod facit coniunctionem femellæ & maſculi. Non credas, quòd ſit in loco femellæ nec maſculi in magno magiſterio, imo eſt quaſi mediator ſolis & lunæ, quoniam ſine argento viuo illo bene non cõiungerentur in perfectione lapidis maioris, propter hoc cum diſſolueris ſolem & ſubtiliaueris cum noſtro argẽto viuo videbis ſanguinẽ hominis, qui requirit retinaculum opportunum, hoc eſt femellã conuenientem, quę portat eum infra ſuum ventrem. Et hoc erit luna, quæ impregnabitur ab igne noſtri ſolis, donec ſit nigra ſicut carbo. Hoc facit noſter Mercurius, qui reſoluit tincturam ſolis, quę eſt rubicundior ſanguine draconis, & ipſe remanet totus tinctus. Poſtea venit femella, quæ concipit totum hoc, & exinde fermentatur donec ad partũ veniat. Igitur fili tibi clariſſimè reueletur, quòd generatio noſtri lapidis virtuoſi & magni pretij nõ poteſt

Digitized by Google

seri nisi cum masculo iungatur femella cõueniens. Quoniã licet absq; femella dictum compositũ solis possit dissolui, attamen actio & passio nõ potest esse sine proportionato in actu generationis & corruptionis. Et per hoc te facimus scire, quòd secundũ terminationẽ graduum naturæ componimus & discõponimus, sic, quòd Mercurius in primo gradu suæ coniunctionis tenet actum corruptionis illius, cum quo commiscetur, quousque ambo decollentur, scilicet, & Mercurius & sol, & Mercurius & luna. Sed luna respicit ad actum generationis ad faciendum magnum lapidem, videlicet, quando Mercurius cum Mercurio coniungitur, tunc non est nisi vnum compositũ, verum nigrum sicut carbo. Quapropter tunc apparet, quòd noster Mercurius non est femella conueniens, cùm corpus sit de tam magna puritate, quòd per suam magnam claritatem corpus compositum corrumpit, & habet potentiam diuidendi suam naturam ab natura extranea, quæ venit ab elementis in eorum coniunctione. Ob hoc indiget alia nobili femella, quæ habeat potestatem per vicinitatem recipiendi & portandi, & nutriendi nostrum charum infantem absque de perditione suæ nobilis materiæ, propterea vertitur nigra, quia ipsum totum vult retinere. Tunc poteris dicere quando videris hoc, quòd luna patitur eclipsim supra totam terram, quam portat in suo ventre, & sol similiter, quoniam nihil inde videtur, quoniã ambo eclipsim patiuntur. Et sic vidimus. Vnde sunt multi Astrologi, qui credere nolunt, dicentes, quòd hoc est contra naturam, & de hoc dicunt verum. Sed non habent intellectum naturæ, quia contra naturam est corrumperi

Digitized by Google

compositum, quòd ipsamet creauit per suam diligentiam magnam. Igitur necesse est filii, quòd dicta femella sit substantiosa in natura, & propinqua generi minerali ad omnia accidentia totius substantiæ vniuersalis respectu masculi in complexione. Quoniam de carne exit caro, & ab aqua ventus, & de vento pluuia. Et ideo necessarium est, quòd habeamus duas substantias materiales & principales, quæ concordant ad vnam naturam, & sunt magis aproximátes ad illam, vt natura passiua de sua plenaria voluntate, & de sua propria natura habeat appetitum recipiendi formam virtutis masculinæ. Velut femina apperit virum per instrucid naturæ magis, quàm vlla res alia. Veruntamen heri non poterit per simplicem femellam, cum ipsa venerit, & deuallatur a genere generalissimo, ex quo omnes aliæ res sunt generatæ cum linea graduali: sed cum multis operationibus & cum longa digestione, in qua multæ, & quasi infinitæ expensæ indigerent, cum adhuc opus nostrum non sit inceptum: & quando lapis per artificium subtile natura metallorum cum dicto argento viuo exuberato fuerit creatus. Quoniam necessarium est, quòd noster Mercurius misceatur cum natura duorum corporum, & postea ab illis expellatur, antequam de illis poterit fieri elixir completum. Et ideo sunt delusi Artistæ modernii, qui credunt esse ad finem, quando debebet incipere; & faciunt projectionem cum magna abusione, quoniam non integrauerunt totum cursum naturæ completæ, qui durat per spatium duorum annorum; vnde lapis est vnius anni, & elixir alterius omni nouo Artistæ, qui nunquam fecerit. Sed omni bono Artistæ ex-

Digitized by Google

perco, qui est subtilis habetur vnus annus, & tres menses, quia secundum quod corrumpitur, sim iliter generatur. Idcirco si est expertus in sua corruptione, tantum magis erit expertus in sua creatione, quoniam id, quod corrumpit hoc idem creat, & totum hoc per operationem fit, quæ per nos clamatur solutio & congelatio, quas tibi dabimus per practicam scitam, & per nos cognitam in secunda parte huius testamenti. 19 mois

---

De naturis radicalibus ad consequendum, & citius attingendum perfectionem, & naturam specialiorem matrimonij. Et de virtute, quæ exit ab hoc matrimonio.

CAP. XLIII.

PEr hoc fili, cùm noster sol masculus indigeat magis appropriata femella in natura, idcirco eligimus materiam magis coctam, per quam decoctionem sua natura vertitur in naturam metalli medij, mediante quo nostrum magisterium melius completur cum magna perfectione. Ideo fili, tu debes eligere & cognoscere meliores radices minerales naturæ, quæ sunt magis approximatæ & approximandæ in natura aliquabili cum toto eorum ingenio. Cum quibus precor te, quòd nostrum magisterium teneas secretum, quoniam generans actiuè, & generatum passiuè, esse debent in vna specie & forma consimili, scilicet, forma metallina, quia sic requirit natura, sicut loquę-

Digitized by Google

mur plenius in fine noſtræ theoricæ pro melius intelligendo perfectionem noſtri magiſterii, quod comparatur generationi humanæ, ratione diſtinctionis ſui ſexus aut generis. Sed licet dicta femella mineralis ſit de calidiori natura, quam prima quæ non habet aliquid de calore nec frigore complexionali, niſi in termino excellenter ſimplici, dicta tamen femella mineralis eſt frigida in natura complexionaliter ſui maſculi reſpectu, qui eſt calidior actu, quàm ipſa ſit ſecundum gradus naturales in complexione generationis. Et ſic ſecundum diuerſas actiones per naturam introductas, diuerſæ formæ productæ ſunt in complexionibus diuerſis de potentia in actum. Et ideo ſi femella eſſet adiuncta, & addita primæ femellæ ſimplici, quæ deſcendit à genere generaliſſimo intentione, quòd generatio de ipſis duobus fieret, femella mineralis in hoc caſu, eſſet dictus maſculus ratione ſui magni caloris, & teneret locum maſculi, ſed non eſt talis, ſicut maſculus perfectus agens, qui eſt dator formæ per actionem generationis, & in quo eſt generationis perfecta forma, quæ porta materiam in eſſe completo. Et quia licet in luna eſt forma actiua & materialis, eſt tamen remota vſque ad certam gradualitatem, & illi conuenit dare actiuum tale materiale, quod habeat poſſe dare ei certam formam ſpiritualem, quoniam aliter eſſet nimis tarda in generatione ſibi ſimilis. Et ad euitandum talem errorem, natura nobis oſtendit experientiam certam, qua virtutes eius debent augmentari. Vnde tibi dicimus, quòd hoc fit ſui maſculi calore, tam in prima conjunctione ſolutionis ipſorum, quàm in ſecunda de

Digitized by Google

sui germinis reductione, tunc copiosè & in abundantia magna concepit femella nostra in suo ventre humido sui masculi calore, quem postea reddit libenter cum magno impinguato & amplexatione cralsa in sua reductione, & hoc per attractionem & appetitum, quos natura cepit de calore sui masculi in prima coniunctione. De hoc damus exemplum, prout potes videre de aquis, quæ fluunt & defluunt per conductum fortium virtutum mineralium, quibus se adaquant & inbibunt, & per illas virtutes conuertuntur in lapides, citius aut tardius, secundum virtutem minetalem, prout ipsa fuerit per suum locum continentem cõfortata aut debilitata. Et ideo confortamus nostræ femellæ virtutem cum calore sui masculi, vt leuius & sine vi, sed amicabili amplexu naturæ possit suum germen primum fermentare, & intra suum ventrem tractum, conuertere, & congelare per calorem sui masculi, per quem calorem dictum germen venit in magnam & fertilem exultationem, & tunc nihil agendum in tranfmutatione naturæ, quia virtus corporalis femellæ nostræ confortata, iam retinet & alterat nutrimentum cum materiali calore, & & per virtutem attractatiuam eidem per concordiam naturæ intimam, trahit ad ipsam, & sic inspissat per subtile vaporem sulfuris, qui est in nostra minera in similitudine fumi Mercurialis ficci & sulfurei in ventre, cuius est ignis non vrens nec ardens, qui est vicinus & amicus naturę. Et ideo dicimus, quòd aurũ est magis placens nostro arg. viuo, quam quoduis aliud metallũ, sicut manifestat suæ puræ naturæ coniunctio, virtute cuius arg. nostrũ suum purè congelatur in sulfur multum placens,

Digitized by Google

Quare tibi dicimus, quod vbi hæc est virtus, ibi est propriè locus certus generationis nostri sulfuris, & transmutationis nostri proprij germinis.

Quomodo generatio non potest venire de qualitatibus nimis remotis. Et de differentia quæ est inter masculum & feminam. Et de calore philosophico.

CAP. XLIIII.

POst hæc fili satis tibi potest esse declaratum, quòd de femella nimis frigida, & masculo etiam nimis calido non potest fieri generatio, propter extremitatem, & intemperantiam suarum qualitatum. Ideo capere debes aliam femellam vis nostrum facere magisterium, quæ sit calidior, & habeat qualitatem frigoris temperati & complexionati, ac materialem humorem, respectu proportionis caloris sui masculi, secundum quod corpus naturale requirit. Nam à tali proportione fit patenter, & extrahitur generatiua virtus de potentia ad actum. Vis ergo fili, quòd dicamus tibi, in quot rebus debes cognoscere virtutem, qualitatem & quãtitatem philosophici caloris. In quatuor igitur rebus eum habes cognoscere, scilicet, in subiecto, in quo est secundum naturam, quod est arg. viuum. Nam secundũ qualitatem materiæ, vel proprietatem recipit propriam determinationem, vt patet elementis, in quibus est secretum secundum naturam, & hoc dependet à calore naturali in illo, quod est procedés ab informatiua

Digitized by Google

virtute, habentem respectum ad cœlestem virtutem, quæ est naturæ naturatæ informatiua virtus, & hæc dependet à naturali calore. Tertiò habes considerare in virtute potentiæ generatiuæ simplicis, & illa dependet à calore ignis communis simplicis benè informato. Et vltrà debes considerare proportionem huius tertiæ virtutis inter alias, scilicet, quòd virtus potentiæ generatiuæ teneat in se captam formatiuam virtutem, scilicet calorē artificialem rectum & gubernatum ab Artista respectu cœlestis virtutis, & quòd dicta formatiua virtus, scilicet calor artificialis excitans, captam teneat sua temperantia magna, quæ sit frigiditate contemperante ac temperante calorem stimulatiuum & cogente calorem, remanente in profunda compositi compositione. Nota, quòd ignis philosophorum constat ex quatuor: Igne videlicet in naturali apposito in subiecto proprio argento viui, sicut præcipit philosophus, cùm dicit, quòd proprius ponatur ignis in corporibus, & calor naturalis simplex illius subiecti, est calor virtus informatiua, & proportio istorum trium, quia vnus excedit alium, præoccupat ipsum, & diminuit ab actione sua, sicut per calorē digestibilem apparet, videlicet quòd virtus potentiæ possit operari, & si non, quòd operetur sub potentia virtutis informatiuæ & eius influetiæ. Et quòd subiectum dictæ potentiæ non sit excedens, vel caloris in quātitate, & hoc fit per solutionem. Vnde nota de temperamento ignium similitudinariæ in quantitate substantiæ, hoc est quòd non excedat in potentia dictam virtutem, tali actione, & quòd non diminuatur materia, nec fit in qualitate contraria

Digitized by Google

repugnans, & hoc habes scire, quod alterum elementorum debet poni in alterum. Et quanta proportio erit talis potentiæ in actione sua, tanto erit actiuum productum maioris virtutis operatiue in suis naturalibus operationibus secundum cursum naturæ. Et quia fili forte tibi videbitur impossibile esse cognoscere ad faciendum magisterium, nos tibi declarabimus clarius in secunda parte, cùm pro hoc faciendum tibi dixerimus, quòd addes solem & lunam quousque patiantur eclipsim, & sunt in capite & cauda draconis, tunc fili feciſti vnitatem de pluralitate, de qua natura nouam generationem faciet, quando dicta vnitas in se pluralitatem continet essentialem, & non accidentalem, quæ venit ex parte Mercurij vulgaris, qui accidentibus plenus est. Et ideo venit error illorum, qui decipiunt homines per suas accidentales tincturas, & credunt, quòd illud sit argentum viuum nostrum essentiale & substantiale, quod quidem habet maiorem virtutem in centuplo, quàm accidentale, quia operationes essentiales & substantiales nobiliores sunt, quam accidentales, & melius in nostro magisterio. Et in illo casu declinat ars à similitudine naturæ, quia materiæ naturæ respectu materiarum artis, non sunt nisi accidentia philosophicè loquendo vel mediocriter. Quare opus est naturæ, quòd subtilius habeat formare creaturas suas omnes, & cùm ars non possit adeò subtiliter operari, opus est, quòd ei secundum suam potentiam succurratur, & adiuuetur. Et hoc est, quòd ei non administretur materia tam subtilis, scilicet per pluralitatem essentialis & substantialis materiæ per omnia eius accidentia.

Digitized by Google

Et quantò natura est magis essentialis per vnitatem pluralitatis, tantò virtus est pluris maioritatis & magnitudinis in essentia actiua & passiua, nec dicta virtus habebit in se operationem nec aliquod subiectum essentiale, in quibus benè se sustentare possit sine tali actione & passione. Et ideo talis pluralitas in nostro magisterio naturaliter desiderabilis est.

Quomodo ex vnitate argenti viui nostri, quod est factum de pluralitate, exit virtus simplex assimilatiua lapidis.

CAP. XLV.

AB hac vnitate filij facta in pluralitate exiuit quædam nobilis potentia, & vnum secretum principium naturale, quod per suam simplicitatem à se trãsmittit foras de primis realibus entibus ad finem, quòd in illis manifestentur sua secreta. Et sic per simplicia secundaria reuelantur potẽtiæ primæ speciales in vnum coniunctæ, quod nominamus ens reale, chaos, natura, origo, leo viridis, argẽtum viuum, vnguentum, oleum, pastura & liquor magni valoris. Ideo, quia multæ virtutes vnitæ sunt in vnum potentia naturæ, per artem magistetij gubernatæ. Et de illa exeunt operationes secundariæ, quæ ad generationem tendunt. Quia finis realium entium prædictorum est in fine primorum simplicium, & sic est in toto cursu naturæ, secundum quod vnum eius reale per suam substantiam nobilem, ac eius dignitatem habet plus vel

leo viridis

Digitized by Google

meliorem virtutem, quàm aliud. Et quantò maioris virtutis est, de tanto eius operatio est in maiori & meliori virtute ac potentia. Et ideo in sophisticis operationibus possunt reuelari omni inquisitori huius scientiæ & scrutatori secretorum naturæ, & suæ nobilitates secretorum, quæ sunt in entibus realibus, quod dictum est, si sciat ea considerare, per quas notitias ad magnum nostrum secretum poterit deuenire, dum tamen habeat primò notitiam de substantiis materialibus, à quibus exeunt entia realia de potentia in actum. Et ideò fili scias, quæ species sunt in maiori virtute, & illas sub quibus partes individuales erant virtuosiores respectu proprij generis ipsorum. Et ideo aliqua individualia sunt in natura mineralij, quæ maiorem & nobiliorem habēt operationem, quàm alia, sicut sunt primò sol, postea luna, & sic secundum quòd virtus est maior in vno genere, quàm in alio, sic eius operatio virtuosior est in illo, quàm in alio. Et ideo non operari nisi in dictis duobus luminaribus, & in eorum mediatore, qui est noster Mercurius, quia eorum operatio est nobilior & maioris virtutis in sua specie, quàm in aliqua alia. Et quando videbis, quòd pluralitas duorum conuertetur in vnitatem, aut totum in genus vnum per potentiam principij actiui & simplicitatis dictæ nostræ materiæ, tunc omnes vbique in vno participant fines specierum, & in isto generis principio, & in illa vnitate fines individuorum incipient primorum, quas natura possidebit. Et ideo necessarium est, quòd corruptio istorum fiat incipienda & principianda ad dissolutionem sui generis noui, in quo sua prima materia vel na-

Digitized by Google

tura saluata est. Quare patet manifestè, quòd sine simplicitate non esset potentia & dominatio in cursu naturæ, & sine posse non esset species, & sine specie individualia non essent, quia necessarium est, quòd habeant esse sub vna specie propria. Et sic tibi reuelatum est fili, quòd cum intensa simplicitate omnia entia realia, & eorum naturæ mouent se, & etiam phantastica, & quantò eorum maior est motus, tantò melius potes cognoscere, quòd virtus naturalis est maioris potestatis, & per consequens eius operationes, & deo in maioritate, & in virtute motus, multiplicatur maioritas & virtus suæ operationis. Notitiam autem maioris virtutis habebis per notitiam amplioris motus, si scias eius maiorem finem cognoscere, quia motus venit à potetia, & potentia à simplicitate, intellige corporaliter & naturaliter. Et simplicitas venit à subtilitate, & subtilitas venit à solutione, quæ est finis corruptionis individuorum veterum vel antiquorum. Ideo dicimus, quòd per solutionem trahitur lapis noster de potentia in actum, cùm de illa descendant entia realia concreta, quæ sunt instrumenta omnium naturarum phantasticarum & realium per confusionem nobilis mixtionis, & inde veniunt omnia nobilia agentia, in quibus sunt maiores motus, & in nobilibus patientibus, in quibus semper mouentur sua agentia propria. Et quando motus habent maiores virtutes ad agentia, unde recipiunt nascentiam & originem immediatè, quam non habent in patientibus, de tanto ipsorum operatio est maioris virtutis in actiuis, quàm passiuis. Et ideo sol est maioris virtutis, & maiorem

Digitized by Google

instinctum habet generationis, & citius creant di sibi similia, ratione sui motus, quàm luna vel alius quilibet planeta in toto cursu naturæ, sicut homo maiorem habet appetitum, quàm femina, & anima melius, quàm corpus. Si ergo fili scis talem masculum appropriare tali femellæ, habebis puerum, qui nunquam morietur, imò faciet mortuos viuere, & post mortem viuet cum illis.

Quomodo Artista debet considerare potentias duorum argumentorum viuorum post coniunctiones ipsorum, & differentias sui effectus respectu suorum effectuum.

CAP. XCVI.

Postea fili non debes ignorare potentias istorum duorum argentorum viuorum, quando scilicet simul coniuncta sunt per dissolutionem, cum vnum sit actiuum, aliud passiuum. De istis duobus per concordantiam differentialem, quæ venit à potentiis & virtutibus vnitis, exeunt quatuor naturæ principales, quæ vocantur alio modo quatuor virtutes naturæ regitiuæ. Prima nominatur attractiua vel appetitiua. Secunda natura retentiua & coagulatiua. Tertia natura expulsiua, quarta quæ est continens, digestiua. Natura attractiua facta ex dominio caloris per siccitatem temperatã. Retentiua fit per dominium siccitatis. Expulsiua fit ex dominio humiditatis & constrictiuæ frigiditatis. Et natura digestiua fit per putrefactionem, quæ facta est per dominationem caloris

Digitized by Google

loris per moderatam ac temperatam humiditatē. Natura attractiua mouetur à masculo calido, & retentiua à terra patiente. Expulsiua mouetur ab humoribus parentum, qui miscent se in dicto genere, quod nominamus argentum viuum, quod quidem propinquius descendit à genere generalissimo. Et digestiua mouetur à qualitate ignis corporis temperati cum ipsorum humore per decoctionem omnia simul immiscendo. Quare nos vocamus & dicimus omnem meliorem partem totius compositi digestam & separatam, vnguentum, animam, aurum nostrum & oleum. Vnguentum, quod colorat & tingit & fundit & facit fluere omne argentum *viuum* ratione suæ perfectionis, quam acquisiuit per dictam digestionem, quia in eo frigidum conuersum est in calidum, siccum in humidū, ponderosum in leue, quodlibet per sua media, & quilibet per suum motorem. Fili si nescis differentias, quæ sunt inter calidum & frigidum masculū & feminam, nunquam scies opus nostrum facere. Scias, quòd nihil potest nasci nisi ex femella & masculo, nec aliquod germen generari nisi ex calore & humiditate. Fortitudines appetitiuæ sunt masculinæ calidæ & siccæ, & sunt ignis coagulantis. Retentiuæ sunt etiam masculinæ, frigidæ & siccæ, & sunt terra. Et fortitudines mundificatiuæ, siue digestiuæ, scilicet, alterantes sunt femellinæ calidæ & humidæ, & sunt aer. Fortitudines expulsiuæ sunt similiter femellæ frigidæ & humidæ, & sunt aqua. Et quinta fortitudo vitalis infantis nostri, quæ amplius non est attendenda qualitatis, scilicet frigiditatis, humiditatis, siccitatis, & caloris, quia non amplius

I

Digitized by Google

calida, ſicca, frigida, nec humida, neque femina, vel maſculus. Fili noſter infans habet duos patres, & tot matres, ideo delicatè nutritus eſt ab eorum tota ſubſtantia, regnat & regnabit in mundo, nec morietur. Fili fortitudines appetitiuæ ſunt calidæ & ſiccæ, & ſunt illæ, quæ attrahunt, tingunt, & colorant, formant colores ſine ſeparatione vel alteratione, & iſtæ exeunt ab igne, qui eſt eorum pater. Fortitudines retentiuæ, frigidæ & ſiccæ ſunt illæ, quæ adiungunt colores corporibus, & eos mollificant ligando forti vinculo dictas tincturas ſine ſeparatione aliqua. Fortitudines digeſtiuæ, mundificatiuæ, ſunt illæ, quæ mundant & laugent immunditias corporum, & de ipſis extrahunt primam naturam & ipſam ardentem, accenſam, & illuminatam conſtituunt & ordinant, quia ſunt calidæ & humidæ. Fortitudines expulſiuæ, frigidæ, & humidæ ſunt illæ, quæ expellunt vitia mũdi, & quando ſic opus, ipſa tranſmutant corpora inter ſe ſimul, quouſque in illorum crudam naturam tranſierint, & pòſt, quando quodlibet elementorum, omnia verſa ſunt in vnum, nunquam ſeparabuntur neque dividentur. Et ſicut quodlibet ipſorum fuit in corpus reductum totum, ſic etiam in corpus verſitur, & ſic per artem ſe componunt, & in vnum adducuntur, & adiunguntur eorum naturæ. Quinta verò virtus eſt illa, quæ totum facit, & omnia ducit & reducit ad finem ſuæ compoſitionis, & eſt ſpiritus quintæ eſſentiæ per naturam inditus in compoſitorum ſubſtantias ad finem, quòd ſua virtus [illegible] & infuſa in ipſis corporibus,

[illegible]

Digitized by Google

Quando lapis sortitur diuersa nomina per suos diuersos effectus.

CAP. XLVII.

Fili, quando voles nostrum magisterium in[illegible] pere, nem operaris, nisi de naturis melius lucentibus. De quibus naturis melius lucentibus mi[illegible]por mundus creatus est, quas tibi nominabimus per suas proprietates. Scias ergo fili, quòd sulfur est ignis, & magnesia est charissima nostra terra, & secundarid est aer noster, & argentum viuum est aqua nostra viua, quæ fluit & currit per totum corpus. Sed spiritus secretus est aqua secunda, a qua quælibet res habet accipere nutrimentum, & omne germen, vegetationem, & omne lumen illuminationem debet habere. Si autem operationem de lapide facere magistraliter, & per artem sine falsoaccedere vis, necessarium est, quòd in coæqualitate naturali duas omnes ipsius naturas, scilicet calidum & frigidum, humidum & siccum, masculum & femellam magistraliter. Ex hac coniunctione patet principium generationis lapidis, & postea nutries per aquam, quæ secum portat in illum lumen & vitam, & spiritum, coquendo æqualiter opus tuum cum residentia, constantia, existentia, atque componendo ipsum secundum compositionem illorum, de quibus vult componi, scilicet, sol & luna, & Mercurius noster. Fili de diuersis naturis mundum nostrum compositum, quoniam corpus & quantitas ipsius melancholia dicitur, tunc ignis, qui est cholera ru-

Digitized by Google

bea compositus & additus est cordi vel epati ad bene dirigendum illud, quod ad cor venit, post hanc digestionem materia per ignem digesta est expulsa & trusa ad epar, cui additur aer, qui est sanguis fluens & decurrens per omnes venas corporis, & tunc apparet color, quando in rubeum totum versum est. Et aqua, quam phlegma vocamus, posita est in pulmone, & ascendit in linguâ, & aliis oris instrumetis. Sic fili opus est tibi, quòd per scientiam & mensuram artis, addas naturas, quousque corpora facta sint spiritus per fortitudines accidentales introductas in cursu philosophiæ nostræ per artem magisterij. Adde ergo duas naturas, quousque traxeris totam naturam puram & lucentem, atque claram: nam de illis duabus debet vna clara nasci, quæ totum genus suum illuminare debet. Custodi tamẽ corpora in suis liquefactionibus, quãdo eris in opere, noli transcendere mensuram, quam signa naturæ tibi monstrabunt in quolibet decoctione, quia natura in naturam mutatur, quousque corpora in eo remaneant permanentia ad liquefactionem, & ad fusionem, propter permanentiam materiarum fixarum, quæ sunt nostra secreta benè tẽperata & humida, in quibus corpora versa sunt per artem magisterij, & sunt unguenta, olea, fermenta, & animæ, & soles, qui lucere non cessant supra terram nostram, atq; radiare, quare laborare oportet te, in attenuatione naturę ad formandum corpus philosophiæ, quousque fit aqua clara, quæ aqua vocatur aqua sapientiæ, nam tota est aurum & argentũ, delata in actionem elemẽtorum spiritualium, in quibus quiescit & gaudet quinæ essentię spiritus totum facit

Quomodo Artista & operator debet custodire naturam spiritus quintæ essentiæ sicut formam formarum. Et quomodo debet illam intelligere. Et de mensura ignis.

CAP. XLVIII.

IDeo fili necessarium est tibi custodire naturam spiritus quintæ essentiæ, si vis aliquid facere quæ quidem à prima causa dependet, sicut forma formarum quæ posuit se in dictis quatuor naturis honorabilioribus, & est nominata anima elementorum, lumen clarum, & spiritus quintæ essentiæ. Et quia omne formatum substantiale immediatè descendit ab ista causa proxima quinta & nos clamamus eam matrem matrum omnium aliarum formarum. Fili non debes intelligere, quòd hæc forma & spiritus sit nec calidus, frigidus, siccus nec humidus, nec masculus aut femella, sed intelligo quòd causa magnæ perfectionis eius attingit ad quamlibet earum quatuor naturarum, nam sine spiritu isto non esset complexio in aliquò complexionato, sicut manifestè cognoscimus & videmus cum certa experientia in ligamento & complexione quatuor elementorum, quæ quidem contraria qualitate sibi ipsis repugnant, qua repugnantia dictarum elementorum cõtrariorum non possent concordare quòd in vnum redirent, nisi esset illud nobilissimum medium quod cõfusè per omnia vadit elementa, & in qualitate suarum

Digitized by Google

turarum participat. Ideirco fili, si istud vis cognoscere, illud est quòd ponit inter inimicos pacem, & ad illud conuenit attendere, & gratia exempli, aer & aqua sunt inter duos inimicos, aer inter calidū & frigidum, & aqua similiter cum sic inter humidum & siccum, scilicet inter aerem & terram. Et ideo quando volumus, quòd siccum conuertatur in humidum, capimus instrumentum quod est in aqua, quæ quidem participat per humidum humido radicali, scilicet, vapori humiditatis aereæ discordante à suo phlegmate aquatico, in quo spiritus quintus delatus est, sine quo vapore, qui est materia nostri germinis deportati in suo phlegmate quod descendens à dicto genere generalissimo, nō posset congelari. Ideo tibi dictum est, quòd benè scias substātiam aeream disponere lapidis nostri, & substantiam terræ eiusdem lapidis, quæ est sua mater, quousque sint absque separatione benè cōiuncti. Fili substantia aerea est materia nostri germinis, quæ alio modo aqua nominatur permanēs, humiditas cuius multum calida est, quia induta est proprietate ignis naturæ: & ideo opus est, quod scias eam disponere & cognoscere, supra quam terram debes eam congregare. Nam ibi est vis tota, omnésque virtutes ibi iacent nostri lapidis. Nam si substantia germinis esset congelata & conuersa in ventre matris suę, quę est vas naturæ expirata aeritate, quæ suę participat essencię per vim excitatiui caloris, germen sine anima remaneret, nec amplius haberet pulsum, neq; motum alicuius spiramenti. Et sic ad modum terræ mortificaretur in albo colorato, quæ indigeret spiritu vinificativo, scilicet aere, in quo omnis res vinificatur, & in-

Digitized by Google

spiretur. Quare terra nostra absq; spiritu isto non portaret aliquem fructum, nam iste spiritus eam perficit. Velis ergo fili aeritatem volatilē in terra sua congelare, amoroso nutrimento ignis appropriati, sicut infans inter brachia matris suæ, videlicet, quòd dictus ignis sit in isto gradu proportionatus, quòd vim spiritus calidi & humidi non superet. Nam ipsius spiritus natura calida citò resolueretur per ignis improprij flammam, sicut virtus magnæ flammæ virtutem paruæ annihilat. Et debes in hoc casu assimilare naturæ, scilicet, quòd nō capias de igne elementali in generatione rerum naturæ, nisi inquantum indigebis ad proportionem excitationis ignis naturæ, qui mouetur per totam materiam. Et de tali similitudine natura, in qua est virtus generatiua, est tua directrix & magistra. Quare scias eam intelligere. Nam ipsa magna sapientia prouisa, & magna solicitudine in suo naturali opere nō capit de igne elementali, nisi tantum, quantum indiget ad informationem suæ materiæ. Sic fili debes tu facere, scilicet, spiritū humidum dictum infigere in suam terram, & suauiter desiccare per calorem, quem nominauimus scatesim, ipse enim patitur sensum naturæ, quia sufficit ei, quòd siccitas terræ sustentetur per siccitatem multum debilis ac tenuis ignis. Et cùm toto hoc per calorem subtilem dicti ignis sua sibi natura excitetur absque transgressione virtutis illius, quia per illa spiritus calidus ad profundius honorabilis materiæ penetrat & intrat, sicut anima corpus intrat hominis ad vitam dandum. Fili, hæc est veritas substantia aerea, quam debes per ingenium naturale cogere, & eam in corpore fixare, ne mortificetur

Digitized by Google

cata remaneat. Et post hoc proiicias suum phlegma cum omnibus superfluitatibus, & tunc habebis substantiam terream benè dispositam per humiditatem & calorem, sine separatione vnius ab altera & totam conuersam ad naturam aeris, quod ligamen factum fuit per dictam aquam, quæ est medium sicci & humidi, & inceratio naturæ vocatur, aut naturalis, eò quòd natura facit eam per generationem & vinificationem rerum mortificatarum, quando per sublimationem conterminat siccum cum humido & è conuerso. Hæc enim mixtio est naturæ, quia cum igne fit, & sine illo non. Ideo necesse est, quod de multum subtili terrestri, & fortiter digesto ac subtili calore aereo sulfur sit compositum, sicut in vase naturæ; in quo dictum humidum & dictum terrestre simul miscentur subtiliter, & per minimas, & insensibiles petias, sic vt minimum terrestris sicci & minimum humidi ad quantitatem vnius grani de vno, & ad quantitatem similem de alio congregentur simul tali modo, quòd vnum nec aliud separetur à partibus generis sui, sicut per eorum sublimationem apparet manifestè. In qua certa & approbata experientia videtur, quòd hoc totum volat & ascendit, vel in toto remanet inferius. Et sic per artem inuenitur, quòd nulla partium separatur ab altera, postquam natura hæc colligauerit cum maiori & minori, & cum magna & miraculosa solicitudine. Fili, hoc totum fit in prima nostri lapidis creatione, & est alterarum rerum mixtio, aliàs viuorum argentorum alteratorum vnio, quæ possunt colligari in essentiali spiritus quintæ vnitate essentiæ per alterationem, adeo

Digitized by Google

quòd nunquam postea separabuntur à suis homogeneitatibus, sicut postea videbitur per experientiam sublimationis, quæ potest aggregare hoc, quod de vno genere est. Postea non debes ignorare, quòd necesse est, vt medicina nostra de vna natura & vno genere componatur & componi debeat.

Quomodo sublimatio separat purum & mundum ab impuro & immundo, per subtilitatem ingenij artis & naturæ. Et quomodo debes intelligere animam. Et quid est anima.

CAP. XLIX.

POstea fili sublimatio nostra separat totum purum & mundum, quod collectum est Mercuriali vnitate, à fecibus grossis terrestribus & immundis. Et ideo tibi necesse est legere, scrutari, & multis considerationibus rationabilibus studere super isto regimine, quia hic est totum periculum, & vtilitas tota, & totúmque magisterium, scilicet, puerum nostrum informando, ac animam in corpus eius inspirando cum humore & calore veri luminis & clari quinti, quandoquidem tunc videbis transmutari materiam de colore in colorem, nec intelliges, quòd hoc vi fieri debeat, sed per ingenium & subtilitatem, quas à natura debes intelligere, vm per ipsius sapientiam habet natura multã so-

Digitized by Google

licitudinem habendi, & deportandi materiam ad suam perfectionem. Quare si omni tempore desideras opus inuenire per naturam, administra semper naturæ disponere suam materiam cum scientia tota in igne, secundum quod natura eum disponere requirit & petit. Nam tunc suum proprium faciet debitum, quia formar, collocat, & permutat materiam & non tu, quando eum reperit, quòd per artem respectu principiorum naturalium sibi appropriato stabilitata est & præparat materia, tunc natura per solicitudinem & intelligentiam in obedienda materia totam perficit materiam. Et sicut nihil habes agere nisi administrare naturæ, eò quòd nulla forma, excepta anima est, mouens materiam secundum proprium suum actum, & sine motu res non potest generari. Et ideo ab anima totus prouenit effectus. Non quòd intelligas quòd hoc sit secundum quod sit organicum corpus philosophicum, & habeat potestatem vitæ in animalibus, sed sicut operator est in artificio suo. Et ideo fili hæc anima non est virtus sexta, sed est virtus quinta quatuor elementorum, quę supra resultat, & de puriori ellentia quatuor elementorum. Et ideo in sphæra ignis quiescit, & ibi habitat per continuum motum, & causa sui motus est eius calor excitatus naturalis per ignem simplicem elementalem, sicut in eodem gradu. Custodi ergo ipsum ne exeat præ calore nimio, & habeas eum in amore.

Digitized by Google

Quomodo naturæ elementales exeunt à masculo & fœmina ad faciendam generationem.

CAP. L.

Cum autem filii de quatuor naturis suprà dictis duæ à masculo, ac aliæ duæ à femella dependent, vnde vis est quòd insimul habeant pati in mutatione suarum naturarum tantum, donec suprà dicta virtus quinta ponat ea in vera concordantia, & ligatura cum eis per talem ligam, quòd nunquam ad finem termini suæ mixtionis, aut per se aut per accidens separatur ab eo quousque per corruptam separationem edictæ virtutis venit ad finem termini suæ commixtionis, & sit de toto separata, dissoluta, & deligata à toto composito. Et tunc elementa potentiam non habent se retinendi, sed separata remanent, & disligata elementariè vnum ab altero, quando eorum ligamen, hoc est virtus quinta prædicta separata & dissoluta est ab eis, tanquam res confusa & desolata, quæ suum gubernatorem amisit. O vos pueri, filij doctrinæ donatæ, notetis hanc nobilissimam virtutem, si vultis quatuor elementa simul per vnitatem ligare, quia sine illâ mixtio vera aurigraphiæ neque vnio fieri potest ipsorum. Et cùm ista sit suo temperamento quod ex nobili concordantia nascitur cum propria mensura descendente à superiori natura, quę natura habet in se philosophiam & scientiam septem artium liberalium, quibus operatur. Quoniam ipsa in se portat omnem Geometricam

Digitized by Google

formam, & omnem rem terminat virtute Arithmeticæ suæ per æqualitatem numeri certi, & per notitiam Rhetoricalem, intellectum suum ducit de potentia in actionem. Vos ergo filij doctrinæ debetis hoc instrumentum cognoscere, si scire velitis & experientia certa videre, virtutes influxas & reinfluendas, tam naturæ sapientia, quàm artis sagacitate in suis compositis.

De intentione, per quam fit unio quatuor elementorum. Et quomodo potest fieri, & quando, & quare est factum.

CAP. LI.

ANtequam facias fili vnionem spiritualium elementorum, opus est scire, quòd per intentionem fixandi ea velis vnire ad finem, vt ista vnitas fixari possit quousque ipsa resistere possit contra bellum ignis. Fili ignis est proprietatis talis, quòd nullam rem corruptionem habentem pati potest, imo ipsam omnino secundum eius potentiam annihilat cum sua proprietate velit, quòd nulla corruptio post eum fit per *differentiam* magnæ contrarietatis, quæ est inter proprietatem ignis, & impuritatem aliorum elementorum. Ideo fili necesse est tibi, quòd primò habeas elementa præparare cũ purgatione philosophicali, quousque tu habeas illam puram naturam, quæ puro elemento est appropriata, & primæ rei à centro ipsorum extracta in forma crystallina clara & resplendenti, & hic ignis est, illud elementum, ignis dicitur, qui est incom-

Digitized by Google

pribilis, per quem dicunt philosophi, quòd corpora resoluuntur in argentum viuum quem auferre sapientia est. Quia iam tibi diximus in capitulo formæ maioris, quòd terra quam calcamus non est purum elementum, sed elementatum à vero quinto elemento, quia in suo centro reperta est virgo & verum virgineum elemẽtum & sic de aliis elementis intelligere debes. Hic iterum tibi dicimus, quòd omne illud, quod non erit de puta elementorum natura comburetur, & ex toto annihilabitur, & tunc ipsa elementa pura, clara, & munda remanebunt, & terra resplendẽs clarior cryſtallo. Et hanc purgationem faciet supremus creator quousque magnus mundus in suam primam rem conuerterur, scilicet, omnia elementa in suam primam essentiam, quæ postea ignem cæli non timebit, quia tunc motus naturæ supremæ in semet remanebit absque aliqua corruptione. Sic fili opus tuum habes huic operi assimilari, quod nominatum est minor mundus, purgationi magni mundi quousque motus eius absque aliqua corruptione permaneat. Et tunc amplius non timebit ignem, sed simul omnia elementa magno quiescẽt amore. Vide igitur quantum creatori summo tenearis, qui tibi dedit esse ad salvãdum te, & talia tibi demonstrauit si ea videre vis aut habere. Ideo fili scito eum nulla res imbuta corruptione possit pati vel tolerare ignem, nec ignis in se pati corruptionem: Oportet, quòd lapis mundus magistraliter trahatur separatus ab omnibus immunditiis & fœtulentiis corrupcibilibus, antequam præsumas eum fixare; quousque sit natura pura, quæ est res puro elemento appropriata & primæ rei.

Digitized by Google

Quomodo tota substantia lapidis est impregnata igne spiritus quintæ essentiæ. Et de gumma philosophorum.

CAP. LII.

SCias fili, quòd substantia lapidis nostri est tota pinguis & igne impregnata, in quo mouetur, & est absconditus spiritus quintæ essentiæ, & ibi habitat, scilicet in sphęra ignis, cùm lapis noster qui est spiritus quintus est totus igne plenus, & est in omnibus quatuor elementis diuisis, vel non diuisis, & in omnibus habitat draco, scilicet ignis, in quo est lapis noster aereus, hæc proprietas est in omnibus mundi compositis. Et ideo dictum est, quòd lapis noster est in omnibus compositis mundi, & per totum mundum per illos qui benè intelligunt, sed differentia est inter lapidem, & lapidem, Nam temperamentum fieri non potest, nisi per fermenta, quę habent necessario fixare lapidem, postquam versus est in naturam metalli, scilicet sulfur & argentum viuum & non exit fermentum de hoc vel hóc, sed de sole & luna tantum. Cùm nihil petimus, nisi quòd lapis conuertatur in suum simile, quia de ipsis est totum temperamentum, nec fermentum est antequam dicta corpora in suam primam materiam conuertantur. Nam conuenit, quòd de oleo & multum subtili terra fermentum sit componendū, similiter & medicinam peninceratione naturalem, solutionem & indurationem, quousque sit tanquam substantia vna gummosa.

Digitized by Google

Et hæc gumma potentiam habet conuertendi ad se omnem aliam rem, cui adiungetur. Fili hæc gumma est nostrum compositum fermentum, & similiter medicina, quæ potestatem habet conuertendi post suprematam medicinam, quæ postea formata est de dicto fermento composito. Et dicta nostra fermenta simplicia sunt nostra prima olea, de quibus composita nostra fermenta facimus, quę sunt magni valoris medicinæ. Quare nisi scias duo corpora perfecta ad primam suam naturam reducere, non poteris illa fermenta composita habere.

De virtute vniuersali, quæ separat elementa, & quæ coniungit ea, & vnde illa est creata in vniuersali cognitione.

CAP. LIII.

CErtum est fili, quòd quædam virtus influxa est in omnibus elementatis corporibus, quia sine illa esse non possent, sed in homogenèis rebus terminatis dicta remanet virtus in mineralitate perpetua, & est illa, quæ omnem calorem habet pati, ratione suæ perfectæ decoctionis in forma humiditatis liquorosæ. Et ideo necesse est, quòd de metallis perfectis eam trahes, quia de ipsis venit nostræ perfectionis terminatio & claritas quinti luminis. Hanc igitur virtutem extrahes per similem virtutem, quæ est in rebus crudis non terminatis per extremitatem, sed terminatis tantummodo à mediocritate, à quibus separabis aquam, ignem, aerem & terram, & ista quatuor elementa

Digitized by Google

cruda sunt impregnata simili virtute, sed magis cruda per suorum vasorum materiam & ratione potentiæ suæ naturæ crudæ, debes attrahere naturam magis coctam, calidam, & humidam & aeream subtilem, quæ ingenio naturæ congelata est in speciem & naturam metalli in sua propria minera influxæ. Nam ista est magis propinqua naturæ, quàm prima, quia magis propinquè descendit à forma formarum, quæ nullo tempore adjungit se, nec conuertitur in formam metalli, neque faciet, quousque habeat in sua natura crudæ & pontica & amarum metallum, & quòd illud crudū passum fuerit cum cocto, & contra coctum per crudum. Et tali modo, fili velis antiquam formam recipere cum omnibus suis partibus substantialibus, quia hæc est vera species & pura natura claritatis veræ, & per nouam velis eam confortare, vel eius augmentare vires per cœlestis influentiæ administrationem. Nam opus est, quòd natura iuuetur à natura, & inferior superiori indiget, sicut materia femellæ indiget confortatione: & quòd perficiatur à materia masculi sui, sicut diximus, quòd virtus masculi temperata in calore & humore, temperat ac confortat virtutem passiuam, ad retinendum germinosam virtutem, & rumpit, & ducit omnes trigiditates suas excessiuas, ad remotam regionem per suum appetitum in virtute cœlesti, quæ dicitur forma, & mater formarum descendens in virtute coniuncta cum propinquiore natura metalli, cum sua virtuosa & subtili influentia, implendo formas medias, secundum genus & formam materiæ, cum complexione verissimi amoris. Nota ergo fili has tres virtutes. Pri-

Digitized by Google

mamen descendit à primo motore, aut à motu stellato, & suis figuris. Et istam in nostro testamento nominamus primam formam formarum. Hæc est prima forma, per quam inferiores materiæ transmutantur de forma in formam tantùm per cursum & institutionem naturæ. Et de ista forma natura satis habet ad formandum, & ponendum de potentia in actum sua prima composita per materias elementorum. Et ista forma non potest obediens esse arti. Secunda virtus est virtus infusa in materiis elementalibus compositis, quam trahere ab illis materiis opus est tibi in quibus est, per modum convertendi genus suum ad primam suam naturam, vel appropinquandi, quantum est possibile *suæ primæ rei*, & hæc est arti sufficiens, quia materialis est. Et in hoc puncto ars non potest assimilari naturæ, quia dare non potest formam substantialem rebus, sicut facit natura per ingenium suæ nobilis operationis, & intentionis. Et ideo necesse est arti, quòd ad naturam recurrat ad obtinendum de suis substantialibus formis, quas iam creavit, ad formandum unum corpus cum tali potentia, quòd mas ipsum nunquam teneat: & docere te, quomodo poteris illud corpus trahere à suis compositis creatis, & tibi ostendere suam creationem, qualiter convertit materiam de potentia in actum generationis. Artista igitur, fili, subtilis habet multum incipere, qualiter operatur natura, vt per artem ei assimilari valeat & eam insequi, quantum est possibile, & illud, quod non est possibile, quòd per ingenium intellectuale sciat supplere ad respectum naturæ, finem nostram desiderat,

Digitized by Google

quæ perficitur per naturam, & illa simpliciter nascitur de tertia virtute, quam intelligere potes per secundam. Et quamuis dixerimus, quòd sunt tres formæ, non est tamen, nisi vna tantum sola, quia non accipit finem terminationis, nisi per naturam sui generis, in qua per cursum naturæ influxa est & capta & condensata per illam in formam substantialem, sine qua nulla res mundi potest vinere. Et ad hoc faciendum intelligere nos fortificamus ad aperiendum intellectum humanum, vt sciamus, quòd dicta virtus est influxa humidis radicalibus, quæ sunt imbuta in partibus essentialibus rerum compositarum Mercurialium, & elementorum purorum, & non purorum, quia de dicto humido factæ sunt omnes partes essentiales omnium Mercuriorum, & omnium, quæ in mundo sunt. Et per hanc omnia, quæ habent crementum & nutrimentum, crescunt & nutriuntur. Fili generaliter tibi loquimur in omni re, & si intelligas ea, quæ tibi reuelabuntur, ea tene secreta. Nam talis est hæc virtus, quòd sine ipsa non possis ligare, nec soluere, formare, transmutare, lauare, desiccare, calefacere, humectare, neque tuam in corpus ponere, per hanc autem elementa ligantur. Et nisi fili per theoricam naturæ intelligas, nullo tempore per practicam scies aput tuum corrigere, nec eorum mensuras intelligere, sed potius in errorem cades, deuiando per punctum contrarium, qui iacet in casu fortuito.

Digitized by Google

De natura menstrualis fœtentis, in quo est ignis contra naturam. Et de re, quæ corrumpit totam naturam.

CAP. LIV.

POst hæc fili volumus tibi revelare naturam menstrualis fœtentis, in quo ignis contra naturam est, qui totum lapidem nostrum in quendam draconem transmutat fœtem, gutturosum, qui ingeritur & impregnat matrem suam. Et dicimus, quòd natura ipsius est in sua nativitate prima in complexione frigida & sicca in quarto gradu, & substantia eius est pontica: sed per suas digestiones & decoctiones de natura in naturam mutatur, & de sapore in saporem. Nam cùm materia subiecta sit transmutationis, statim ipsa per suum proprium numerum in se contrarietatem recipit. Et sic etiam mutatur secundum id, in quo licet contrarietatem possedit, contrarietatem transmutationum, secundum contrarium captum illius rei, à quo movetur contrarietas. Nulla res aliam corrumpit, nisi illa, quæ superat aliam in qualitate contraria, sicut est calor & frigiditas. Et nisi sit eiusdem generis, sicut calor tolerabilis & intolerabilis destruens naturalem sensum. Et ideo parva flamma citò devastatur per maiorem, ratione suæ excellentiæ magnæ, quam habet contra illam. Nam humidum, quod magno tempore nutriret suam paruam flammam ac longius comburitur & consumitur parvo tempore per magnam flam-

Digitized by Google

mam, & tunc aboletur parua. Et sic tibi sit reuelatum, quòd omnes res naturæ in vno momento factæ sunt, & in vno momento corruptæ. Et postea in alio momento constant & sunt, quoniam omnes contrarietatem habent, & in illa contrarietate aliæ res sunt excellẽtes, & sunt omnes vnius generis, & aliquæ aliæ omnino contrariæ, & in omnibus tamen hoc superantur virtutibus. Et ideo in eis operantur continuatim in illis, & continuatim patiuntur, quare potes intelligere lapidis nostri corruptionem per vitæ nostræ abbreuiationẽ longitudinémq; & durationem eius, secundum complexionem aeris continentis. In hoc magisterio fili duobus aeribus indiges, vnus est temperatæ complexionis, & per istum lapis noster generatur, quia in eo virtus vinificatiua, quæ est sicut instrumentum animæ ad corpus. Alius aer est complexionis non temperatæ, sicut ponticitas terrestris acuta & amara tibi certificat. Quare tibi sit reuelatum, quòd de natura frigida est in quarto gradu, & calida, in primo: frigiditas est causa ponticitatis. Caliditas verò causa est amaritudinis & acuitatis, per quam acuitatem fœtet & pungit multum, & habet virtutem aperitiuam & incisiuam, sicut apparet per suæ actionis potentiam. Nam illud, quod pungit & penetrat, facit vnum ab altero separari, & comminuit & corrodit. Et ideo potes cognoscere, quòd res acutæ inter alios sapores, qui sunt de caliditate causati, sunt magis calidæ, quàm aliæ, quia pullam possunt impressionem facere talem, sicut facit illa, quæ à caliditate excellenti procedit. Et ideo calistres sic complexionata per suum calorem potest semper dissolvere & resolvere humidum, &

Digitized by Google

in vaporem convertere, & illud putrefacere, virtute caloris innaturalis, vel eius impressione, quæ quidem à nostro argento vivo venit, cuius amaritudo descendit à natura lapidum, & est acuitati vicina, quia rodit & pungit, sicut acutum ponticum, sed non ita profundè. Et ideo reputata est substantiæ grossæ, prout alias patet experientia. Nam quando calidum acutum incorporatum cum amaro in forma aquæ humidæ, ingreditur magis profundum corporis dissoluti, & corpus si sit continuatū in partibus humidis, impediunt partes grossas salis, quæ non possunt intrare corpus cum calido acuto, & ideo cum sit sequestratū à suo loco, non potuit humidum habere, in quo possit continuari, sed capit se ad congelandum in profundo tui vasis, & remanet metallum dissolutum & impregnatum à calido acuto in forma aquæ, vnde exit nostrum argentum viuum, id quod ab eo est dissolutum. Ratio quare sal apponitur est, ad extra trahendi ignem contra naturam eo, qui lapidem nostrum corrumpit. Alia ratio est, quia abstersiuum est, & mundificatiuum vasis nostri. Indiges tamen confortare pondus, quia non expedit, quòd amarū superexcedat dum acutum, vt non impediat nostri lapidis perfectionem. Quia nullum animal potest generari per putredinem & inhabilitatem huc putrefactionis. Natura animalis, quæ est in nostro menstruali, talis est, quòd mortificat, & obscurat omnem rem, & obumbrat atque denigrat aerea nostra omnia, & omnem animatam rem corrumpit, & deficcat res virides, & humidas naturales, quæ sunt generatæ, aut in via generationis, acerbet in dulces, solutas, & incinerudat res coctas &

Digitized by Google

terminatas, & facit de calido frigidum, de sicco madidum, de duro molle, de ponderoso leue, de grosso subtile facit. Et hæc omnia facit à propria natura sua prima per operationes certas. Item alias potentias habet meliores, quia vinificat omne mortuum, omne nigrum dealbat, omne animatum generat, res siccas humectat, hęc à cõbustione conseruat, dulcificat & dulcescit res agrestes, humidas & frigidas lenit, res siccas, amaras, & calidas molescit, & in temperatum complexionem portat, & reincrudatam in meliorem decoctionem ducit, de frigido calidum facit, de sicco humidum temperatum, de leui ponderosum cum mediocritate, de subtili facit grossum, quod cum simplo participat, simplex condensat, rarificat spissum, & sic operationes contrarias habet quæ sunt operationes naturæ. Nam quando congelatum est congelat, quando dissolutum est dissoluit congelatum. Non mirum ergo fili, si virtus talis mentrualis ponatur in corde tuo, & diligenter perquiratur, cum sit generatrix & gubernatrix totius naturæ. Et ista est res vilis, quæ per seipsam vertitur in rem nobilissimam, mirabilem ac pretiosissimam, quam rem non credidissemus, nisi vidissemus eius effectum. Nota, quòd hæc virtus recipit animationem & finem à suo elemento. Et super hoc videas capitulum in nostra practica, quando diximus de corpore & spiritu, simul dando exemplum de generatione humana. Et de ista diximus adhuc in ca. 27. & alibi in 48. 49. ame. Sed spiritus secretus. Quoniam ibi intelligitur de proprietate inchoationis mentrualis, quæ participat inter duas operationes, scilicet inter durationem, & mollificatio-

Digitized by Google

hem. Et hoc benè si intelligis, cognosces, quòd virtus mineralis, siue in terra siue in aqua portatur, & deportatur, & considera benè super potentiam suam, quia non recipit determinationem, nisi à sua propria materia, & recorderis, quod potest esse terrestris vel cœlestis per intromissam virtutem quæ in aliquo ab agente extraneo suffocari non debet. Sublima ergo Mercurium in quo est talis virtus, quia sublimatus virtute sua congelabit Mercurium in altam medicinam. Sed hoc non fiet nisi sublimatus. Vnde dicit Auicenna, quòd primò noster Mercurius debet sublimari, & primum quòd debet fieri in opere, est quod sublimes Mercurium.

Quomodo Artista & operator se habituare debeat ad inueniendum dictum menstruale, & intelligere naturam suam.

CAP. LV.

POst fili menstruale quærendo, sine quo nihil naturaliter fieri potest, opus est ad naturalia principia recurrere, ad illa, scilicet, in quibus natura incipit immediatè operari, quæ quidem principia naturalia sunt adhærentia multum cursu naturæ suis propriis substantiis, sicut sunt prædicta humida radicalia, quæ per eorum naturalem calorem excitatione ignis solis terminantur & finiuntur in substantiam metalli, quòd nunquam possibile esset fieri, nisi naturæ metalli participarent. Quare dicimus, quòd hæc radicalis humiditas non est nisi argentum viuum substantia calore sulfuris impregnata, & hic sulfuris calor, est causa

Digitized by Google

congelationis humidi radicalis Mercurialis, & sua terminationis in metallum perfectum. Ergo patet, quòd illa metallina humiditas iã terminata in formam metalli habet actualiter potentiã & naturam menstrualis, & ideo vocata est prima nostri lapidis extremitas. Apparet ergo, cùm lapis noster à natura sua proueniat, quòd dissoluitur & resoluitur in illud, absque præiudicio suæ naturæ, & sui crementi, cùm primum regimen & gubernamentum lapidis nostri sit resolutio & terminatio sua, in argentum viuum, & ideo declaratur tibi, in qua forma lapis noster est tractus tam à corporibus, quàm ab argento viuo. Quoniam natura menstrualis fœtentis erat, & est adhuc eorũ continens cum natura argenti viui, cùm per calorem illius in naturam metalli sit congelatum: quia calor illius multiplicatus in substantiam argenti viui, est vbique in substãtia humida argenti viui vaporaliter mixtus, primæ virtute mixtionis vel continuationis homogeneæ in forma liquoris aut aquę claræ. Et per similitudinem principij naturalis dicimus, quòd dissoluere facias lapidem, quousque sit factus aqua, quod argentum viuum vulgare facere nequit, præter defectum caloris & humorum, in quo necesse est, quòd lapis continuetur in forma liquoris, cùm non fiat transitus de extremo ad extremum, nisi per medium. Igitur apparet, si bene nos intellexisti, quòd lapis sine menstruali non potest in humidum dissolui, quod est spiritus fœtens, vnde aqua viua extracta est quæ nobis apparet sicca. Nam argentum viuum vulgariter intellectum in sua pura existens natura, non potest aliqua corpora mutare, nisi in suam naturam in quam con-

Digitized by Google

humidum conuertitur, quando mutatur, si fit aqua clara in aquam claram mutat. Et nisi mutetur, non potest mutare, nisi in suam naturam. Et ista mutatio fit per rationes capituli præcedentis. Et hoc quia impregnatur tali virtute, quæ semper determinationem recipit in materia, siue fuerit materia terrea, siue aquea: & ideo plures decepti sunt, qui præter rationem credunt, quòd argentū viuum tale vulgariter intellectum, posset per naturam, quæ in ipso non est, corpus in aquam viuam transmutare, sed totum non valet vnum ficum putrefactum. Ideo intellige vt prædiximus, nam sic intellectum, videlicet vulgariter, non transmutat corpora solis & lunę in aquam humorosam, nisi secundum suam naturam alteratione modica, quam appellamus propriè combustionem & perditionem elementorum realium, & confusionem spiritus animæ & corporis. Ratio est, quia non habet rem quæ participat inter corpus & spiritum, scilicet argentum viuum predictum, & metallū perfectum. Et hæc res est illud medium, quod potentiam habet faciendi cōtrarias operationes, scilicet elementa disligandi, & illa ligādi, & ab omni combustione & combustibilitate conseruandi contra bellum ignis. Et tamen oportet, quòd ignis excitans ei moderetur, quoniam sicut plumbum adiuuat argentum, quando examinatur, & custodit à combustione contra pugnam ignis, & est ibi plumbum loco medij positum inter argētum & ignem, sic illud medium defendit elementa à cōbustione, & adiuuat, & iungit per proprietatem suæ naturæ, corpus cum spiritu, & spiritum cum corpore. Et ideo elamamus ipsum medium inter corpus

Digitized by Google

& ſpiritum. Sed eſt adhuc aliud medium, quando corpus coniunctum eſt cum ſpiritu & è contrà, & illud eſt generi metallico propinquiſſimum. Vnde per media fit tranſitus ad extrema perfecta, per quæ patet, quòd nullus tranſitus fit de vno contrario in aliud, niſi per mediam diſpoſitionem, prout tibi per figuram arboris practicalis declarabitur. Fili diſpoſitio illa eſt media illa, quæ participat mollitiei argenti viui in primo ſuo eſſe, & duritiei metalli in alio latere. Cùm de propria ſubſtantia illius natura ſua poſuerit de potentia ad actum, & de facto ponit, ideo tibi reuelatur, quòd extremitas immediata in opere naturæ & primo eſſe eſt argentũviuum, non tamen tale ſicut ſcimus facere per artem. Et ideo illud nos accipimus, pro menſtruali in reali. Et in alio latere ſunt omnia metalla, quia in ipſis repertus eſt finis circularitatis perfectæ operationis naturæ. Medij diſpoſitio iſta duarum extremitatum, eſt argentum viuum extractum à dicta prima extremitate. Quod quidem appellamus menſtruale in opere artis in forma aquæ claræ factæ ingenio naturæ, quæ in ſulfure congelatur. Quare dicta eſt aqua ſicca, non aqua nubis aut phlegmatica, ſed aqua cholerica, igne calidior. Sed principia vera radicaliter nata, de quibus operatur natura illud, quod ſuprà dictum eſt, ſunt veraciter ſulfur & argentum viuum. Vnde exeunt extremitates duæ, quæ multum remotæ ſunt cum proprio medio, quæ neceſſarium eſt quod ſcias, ſi velis principiare, & incipere reſpectu naturæ & ſcientiæ, qualiter ſermone ruſtico nominantur.

Digitized by Google

De principiis naturalibus confusis. Et quomodo reducuntur per ultimum successivæ operationis in aliis naturis.

CAP. LVI.

PRincipia naturalia confusa in opere naturæ, sunt spiritus fœtentes & aqua viua, quæ vertitur in aquam siccam, & tunc dicta est medium reale. Spiritus fœtentes sunt media secunda, quæ participant inter corpus & spiritum. Et alio modo nominatur sulfur & ignis. Et sunt quemadmodum sperma masculinum, quod est medium actiuum inter menstruum & fœtum. Et aqua viua est argentum viuum congelatum in sulfur, sicut menstruale, quod congelatur in substantiam embrionis. De materia ista postmodum successiuè in suo proprio vase minerali generatur & creatur, scilicet, in suæ terræ visceribus, vel venis mineralibus quædam fumosa substantia, subtilis multum, quæ vaporabiliter coniungitur in vnum, & illic coquitur & depuratur multum. Postea supra illam venit virtus mineralis sulfurea in forma vaporis sicci, quæ eam penetrat, & congelat amoris ligamine tali, quòd nunquam separabuntur. Dum tamen masculi virtus superet fœmellæ virtutem per coæqualitatem rei quintæ, tunc remanent in mare fixa per artem temperamento decoctionis naturalis, quam habuit materia in sua minerali forma, quòd humidum Mercuriale à sicco sulfureo, neque siccum sulfureum ab humido Mercu-

Digitized by Google

riali nullo separabuntur tempore, quoniam sunt vnita per actionem & passionem in illud materiale medium, in quo metalli forma est plane constituta, non quòd sit argentum viuum in tota sua natura, cùm pars suæ naturæ iam sit alterata per coactionem, aut constrictionem, quas suæ subtiles partes acceperunt via colligationis vaporis sulfuris, nec per hoc sulfur in tota sua natura. Quoniam si esset sulfur, cremaret substantiam argenti viui per eminentiam actionis suæ dominationis. Et ideo, quoniam virtus sulfuris non dominatur super virtutem argenti viui, nec potest suam claritatem metallinam consumere specificam, sed solum modo congelat eam, & fixat vsque ad gradum potestatis suæ virtutis sub conseruatione speciei metalli, quam argentū viuū tenet materialiter, secundum suam naturam, & talis proportio sulfuris & argenti viui constituit specialiter formam & speciem talis metalli, à quo vapor sulfuris & argenti viui erit auri, vel argenti, vel alterius metalli corpus. Et omne illud venit à diuersa depuratione dicti vaporis digestione, vel decoctione, quam accepit in propria sua minera. Et ideo bonus Artista capit metalla pro mediis in opere magisterij, & specialiter solem & lunam. Ideo, quia ista duo venerunt in coæqualitate temperata, & multum depurata de sulfuris & argenti viui substātia cocta pura, & benè digesta ingenio naturæ, ad quam proportionem Artista in vanum se vexaret, si à principiis naturalibus sine realibus mediis pro intentione faciendi velit incipere.

Digitized by Google

De materia sulfuris proportionati, & de æquipollentia sua ad operationem naturæ.

CAP. LVII.

FIli, hæc est metallica materia, in qua nostrum sulfur proportionatum est, quod natura sagax nobis paravit, vt diximus, quo mediante nostrum totum facimus secretum magisterium. Quare noli ignorare, quòd illud, quod est dictum secunda extremitas in opere naturæ, dicimus medium in nostro philosophico opere. Nam opus est, quòd per artificium suppleatur illud, quod natura reliquit, nam potentiam non habet trāseundi motu suo vltra generationem metalli, quia suam circulationem compleuit. Post hæc tibi relucere debet, & subuenire manifestè causa & res perfectiua, manifestata omnibus experientiis, quòd humidū metallorum in suis calcinationibus non potest consumi, neque ab eis separari, ratione suæ homogeneitatis vnionis elementorum, quæ paulatiuè sunt ligata & coniuncta simul. Sed humidum lapidum separatur, vt in eorum calcinatione patet, tantummodo per ignem absque medicinali applicatione. Et hoc est, quòd humiditas in grossa lapidū substantia terrestri non est ligata per siccum in minimis partibus vnius & alterius, sed in grossis & in pluribus partibus humidi & ficci. Contrà est in materia vitri, per quam materiam ars vitreraria subalternatur isti arti. Quare dicit philosophus, quòd vitrum sit tibi exemplar in nostro magiste-

Digitized by Google

rio. Et hæc est causa, quare humidum lapidum, & mediorum mineralium, sunt atramenta, vitriola, & azóquera, Marcasitæ, Alumina, Sales & borax, quæ non habent humiditatem suam in natura fixam per siccum materiale, sed est volatile ac fugiens ab igne, humiditas autem metallorum est fixa permanens in igne. Ideo tali aqua fixamus auiculas in aere volantes virtute lapidis nostri, qui de ipsorum substantia propria creatus est. Apparet igitur, quòd argentum viuum nostrum materialis est substantia, & humiditas radicalis omnium corporum liquabilium. Fac ergo corpora esse aquam liquefactionis, faciendo & fundendo in argentum viuum. Nam cùm ipsum sit elementum principale, dictorum liquabilium, cùm liquantur, resoluuntur in ipsum. Et sulfur est pater. Et ideo dictum est medium in opere naturæ; sed argentum viuum & metalla dicta sunt extremitates suæ, quia sunt materia inceptionis, & materia finis. Et ideo tibi potest apparere, quamuis teneamur assimilari nostrum magisterium, quantum est possibile operationi naturæ, quòd non possumus tamen propriè suam insequi naturam, nisi per operationis modum, & non capiendo materiam crudam, sicut ipsa facit in suo primordiali principio, quamuis sine ipsa materia incipere non possumus, cum ipsa res necessaria, & cùm necesse sit, quòd metallum totum, quod est sulfur & argentum viuum in isto se habent reincrudari, in sequendo similitudinem operis naturæ in nostro magisterio cum propinquioribus materialibus, sicut conuenit scire omni sapienti Artistæ.

Digitized by Google

Quomodo ars corrigit & supplet fortitudines, quas in materia natura inuenit, per mutationem illius in actione puræ formæ.

CAP. LVIII.

Fili, ne tædeat te, nec displiceat sermo & doctrina, quam dabimus, quia per artem scitam non corrigimus & supplemus fortitudines & virtutes naturæ. In adiutorio eius nos per artem incipimus operari, vbi natura dimittit opus. Cùm visum sit, quòd metalla tingere non possunt, nisi quantum ipsorum natura extenditur per potentiam suæ primæ circulationis, suæ naturæ sulfureæ. Et ideo factum est opus certum, in nostri generatione lapidis, vt eorum tinctura magis accrescat, quàm erat in sua natura siue comparatione. Si scias fili lauatorium nostrum, tu poteris argenti viui lauare naturam, tali modo, ad quem natura vllo tempore non potuit peruenire, quòd illa natura argenti viui fiet elixir completum. Sed cum in natura, & in suo opere argentum viuum & metalla sint extrema, & extremitates, nec habeant posse coniungendi se, niti per virtutem dispositionis mediæ, quæ est inter mollitiem argenti viui, & duritiem metalli, quia per istam mediam dispositionem constat vna obedientia naturalis, quæ est causa coniunctionis inter corpus & spiritum, sicut est in omni generato & generabili. Item in natura sunt plura media, quorum duo sunt puriora, & magis viscosa, quàm

Digitized by Google

alia, ſicut ſunt azoquea, vitriola viridia cum natura lapidea, quæ eſt ſal & natura lapidum. Fili adiutorio naturæ huius vilis materiæ procreatur lapidis noſter, quem tantùm quæſiuimus, quia medium eſt in opere naturæ inter ſpiritum, & corpus materiale ſicut ſulfur in materia argenti viui. Et ideo natura mediante illo conuertit argentum viuum in metallum perfectum, quod metallum in noſtro magiſterio rationis ſuæ depurationis dicitur medium reale, inter corpus & ſpiritum. Corpus dicitur, quando eſt terra combuſta. Spiritus verò, quando tractum eſt à corpore in forma aquæ claræ, argentum viuum dicitur. Intelligas, quòd in opere naturæ ſunt propria duo media electa inter omnia alia, ſcilicet azoc prædictum, & ſal naturæ, qui argentum viuum conuertit in liquorem ignis, vnde ſulfur creatur, quod argentum viuum congelat. Fili pari modo habemus in noſtro magiſterio duo, quæ natura nobis dedit, & depurauit à ſuis mediis confuſis, & ſunt aurum & argentum quæ ratione ſuæ naturæ puræ maiori perfectione participant. Quare noſtri lapidis extremitates in ſua creatione eſt argentum viuum extractum à corporibus in ſuo primo latere. Et in ſecundo eſt elixir completum, quod eſt vltimum noſtri magiſterij lapidis, & complementum magiſterij noſtri. Poſteà fili deſcendemus per gradus certos extremitatum, & mediorum, vſque ad finem, vt intelligas media, per quæ de gradu in gradum natura tranſit, eundo ad extrema, ſecundum perfectionem, & plus & minus. Nam in hoc eſt noſtitia totius operis naturæ ac omnium ſecretorum ſuorum, & per conſequens totius alterius ſcientiæ

Digitized by Google

De natura extremitatum argenti viui nostri.

CAP. LIX.

Habes ergo nostri lapidis extrema. Nunc argenti viui nostri dicemus extremitates. Et dicimus quòd extrema eius in latere primo cum corpore substantiæ eius, sunt aquæ leonis viridis cum metallo coniuncta, & in secundo latere, lapis qui creatus est; & horum medium est sol & luna, à quibus extrahitur argentum viuum nostrum, quod est corpus liquefactum, putrefactum à quo lapis creatur, quando à sua originali macula purgatum est. Filius corrosiuus, qui dictus est vitriolum, per naturam factus est de propria substantia argenti viui communis, quod est radix naturale, vnde metalla creantur in sua propria minera. Quare in nostro magisterio tribus principalibus radicibus indigemus naturaliter, sicut opus naturæ, scilicet, extremitas duæ, & medium. Vnde opus est tibi, quòd ista cum magna patientia habeas scire, & opus facias secundum quod sagax sapiétisque natura, vult monstrare, cum inuentione tali, quòd habere debes & habes creare primum nostrum argentum viuum; vt habeas conuenientem materiam, de qua possit lapis creari, quia media nostri argenti viui sunt duo propria metalla, & ipsorum natura habet conuerti argentum viuum in lapidem vitreum per artificium, quoniam naturali virtute potestate metalla dicta transfundi in aliam dispositionem, vt per aliam circulationem faciles

Digitized by Google

elixir completum, & hoc ratione spissitudinis de-
ritiei, & compactibilitatis humidi Mercurialis
terminati, & inspissati per vaporem sui sulphuris,
& caloris naturalis in forma metalli, quemadmo-
dum solem & lunam creauit de subtili substantia
suorum propriorum mediorum virtute sui primi
circularis operis. Ideo in hoc casu supplemus im-
potentiam naturæ, scilicet faciendo corpora dura,
mollia, grossaque gracilia adiutorio naturæ, quæ
non recedit hinc. Et liquefacimus cum putrefa-
tionibus, quousque ad naturam argenti viui re-
ducta sint per sublimationem grossi in simplum, &
reductionem cocti in crudum, & resolutionem &
dissolutionem sicci in humidum. Et omnia hæc opus
est facere complementaliter vsque ad finem, vt ma-
teria simplex melius & plus obediat naturæ dige-
stiuæ. Quoniam constat iam manifeste omni sa-
pienti, sicut in principio naturalibus ostensum est,
quòd res subtilis substantiæ similis suo toti, sicut
corpus simplex homogenerum citius mutatur &
generatur virtute suæ naturæ, quàm aliud duræ
substantiæ grossæ ac spissæ. Et ideo aurum & ar-
gentum dissoluimus in rebus radicalibus sui pro-
prij generis, scilicet in liquore, & per liquorem
argentorum viuorum suorum, quorum primum
est menstruale fœtens, quòd in prima materia
duorum prædictorum luminarium intrat, sicut in
colligere potes per principia naturalia in sua pro-
pria minera. Et ideo tibi dicimus, quòd in illo
immediatè resolumuntur & dissoluuntur, ac in illo
à quo facta sunt resolumuntur ad aspectum oculi
& conuertuntur in menstruale fœtens. Nec ali-
modo haberet actionem & passionem, nisi pe-

Digitized by Google

concordiam & conuenientiam naturæ, quæ est inter vnum & aliud. Item recorderis, quod cum menstruali nihil ponere velis, nisi rem, quæ de illo nata sit in principio suæ commixtionis. Nam si rem extraneam ponas, statim corrumpetur per extraneam naturam, nec vnquam habebis illud, quod habere vis. Aurum & argentum, & Mercurius dissoluuntur in nostro menstruali, quia participat cum eis in proximitate, & vicinitate primæ naturæ. Et hinc extrahes fumum album, quod est sulfur nostrum, & leo viridis, qui est vnguentum nostrum, & aqua fœtens, quæ est argentum viuum nostrum: Attamen opus cùm est, quòd leo viridis aqua fœtente dissoluatur solemni dissolutione, antequam dictum fumum, qui est sulfur nostrum, habere possis, quod quidem sulfur eodem modo à corpore dissoluitur spiritum congelando, in forma aquæ siccæ, quam lapidem appellamus, & medium supremum totius operis nostri, qui est connexio, & aggregatio omnium naturarum, scilicet corporis & spiritus. Pili hæc aqua dicitur aqua ignis, quia comburit & cremat aurum & argentum melius, quàm ignis elementalis facere potest. Et quia in se continet calorem naturæ terrestris, qui sine vi dissolvit, quod ignis communis facere nequit. Quæ tibi præcipimus, quòd de rebus calidioribus, quas in natura recipere poteris, facias magisterium, & aquam calidam habebis, quæ omnia dissoluit.

Digitized by Google

De natura aquarum fortium, & de earum approbatione.

CAP. LX.

MVlti dicunt & affirmant, aquas fortes esse nostri lapidis corruptionem, & non mentiuntur, quia qui suam corruptionem non intelligit, difficile est, quod intelligat suam generationem, cùm fieri non possit sine corruptione & transmutatione individuorum, quæ sunt entia realia materialia nostri lapidis in sua natura propria, quæ quidem corrumpenda sunt, & corrumpi debent per dictum menstruale, amore pio sine tota eorum destructione, quia mater pia nunquam vult filium, quem nutriuit, interficere. Fili omne, quod pones, quod non est de genere suo, suam dissolutionem refutabit. Sed hæc putrefit, quoniam est res generis recipiendi totam naturam, cum qua appropriatur. Vide ergo, ne misceas cum aqua nostra rem aliam, nisi quæ fit de propria sua natura. Nam res, quæ melius & citius putrefacit corpus perfectum, est aqua nostra ratione suæ ponticitatis amaræ, & naturæ crudæ, & hæc est quæ cremat, ardet & corrumpit omne quod est cremabile & corruptibile per annihilationem suę proprię naturæ ardentis & combustiuæ. Et si humidum oleaginosum, impurum & vnctuosum est in suo composito, quod habet corrumpere per suam proprietatem & operationem, omnia ad nihilum redigit. Et illud, quod est purum & mundum, atque me-

Digitized by Google

ius dissolutum manet totum, ac illud ab igne defendit, quia ipsa est pura natura, & propria materia essentialis lapidis nostri, virtute aquę prædictę dissolutæ, quæ cremari nec ardere potest, vel comburi, sed crescit eius humiditas quando in igne est. Et quòd ista aqua potentiam habeat cremandi & comburendi omne illud, quod ei extraneum est, nos certa experientia probauimus & vidimus, nos in ista aqua per artificium dissoluimus sulfur commune memequinum. Et postea sublimauimus humidum illius, quod magis purum erat in natura per distillationem. Inde intus posuimus argentum viuum viuificatum, & statim congelatum est in forma amalgamæ nigræ nimis mollis, quia sulfureitas sicca vaporosa non vicit mollitiem argenti viui. Deinde super eius luciditate voluimus experiri, & ideo miscuimus aquam dicti sulfuris, & aquam argenti simi: post hęc congelauimus argentum, & fundi fecimus, & reperimus illud nigrum & terrestre, & illud per cineritiũ purgauimus, & fuit bonum sicut prius, sed plusquam medietas fuit deuastata, propter quod manifestum est, quod humiditas tota à sulfure tracta erat combustibilis & fortis adhuc, quando aqua non habuit potentiam vincendi immunditiam & malitiã sulfuris. Et post hæc iterum miscuimus de noua aqua cum sulfuris, & distillauimus aquam, & reperimus, quòd tota substantia humida sulfuris cremata, & combusta erat, quia nullo modo contra Mercurium operata est. Et ideo tibi sit reuelatum, quòd virtus aquæ nostræ habeat potentiam congregandi res purè homogeneas, & partiendi atque diuidendi heterogenas, per com-

Digitized by Google

bustionem, & consumptionem ipsorum, quæ
sunt eiusdem generis.

Qualiter Artista bonos & malos spiritus in
ligere debet, & eos cognoscere per virt
aquarum fortium, & per naturam ill
aquarum. Et de igne elementali, qui
mentat elementa.

CAP. LXI.

ET simili modo fuimus experti arsenici vul
ris naturam, quam minus fœtentem non re
rimus, neque minus combustibilem. Et simil
de aliis spiritibus rusticaliter intellectis, qui s
omnes de prima imperfectione accessionis. E
ad argentum viuum quod scimus, & ipsum repe
mus ab omni combustione custoditum dicto nà
rali experimento. Ideo fili reuelatum sit, quòd p
aquam nostram visibiliter cognoscere potes, q
spiritus in natura sua sit melior, & in opere nostr
sit propinquior, cùm secundum rei veritatem
gentum viuum purgatum sit ab ea, sine consum
ptione suæ puræ substantiæ, sicut per naturam vi
detur, & quòd nos & alij vidimus per artem, quòd
natura eum in purum metallum permutat, & per
artem in puram medicinam, quòd fieri non pos-
set, nisi eius pura substantia perpetua esset contra
ignem, qui non vult nisi res puras, & quia substan-
tia sua est pura, in igne quiescis sine terminationis
consumptiui finis. Et sic apparet quomodo per

Digitized by Google

bonum poteris cognoscere spiritum, & per spiritum aquam, quæ causa est suę rectificationis. Fili elementalis ignis, & qui elementat elementa, non potest à corporibus animam trahere, sed aqua terræ benè trahit virtute amoris participantis inter ea per media eorum præparatorum, quia in præparationibus inueniunt se animę & vires, quæ faciant nostrum magisterium in distillando & rediſtillando, soluendo & congelando. Et sic fili aqua nostra facit totum corpus spiritum, & argentum mortuum in substantiam viuam vertit, postea mortificat & reuiuificat in suam propriam naturam. Et postea, quando congelatum est, dicitur nostra magnesia, quę quidem magnesia non est, nisi aqua composita, & congelata, quę igni repugnat, nec post ipsa timet ignem, quia ipsamet ignis est, & de natura ignis facta. In igne conseruatur, & regimen eius, & nutrimentum in igne est. Qualiter ergo posset pater interficere, vel mactare filium suum, quem generauit, vel mater pia infantem, quem nutriuit verè? quamuis ambo vellent eum interficere, tamen nullo tempore posset eum confundere, imo possent citius extingui per calorem laboris, quia filius ipsorum tali calore est indutus, quem ignis amodo corrumpere non potest, cum calore maiore sit munitus, quàm elementū ignis. Et ideò tibi manifestauimus aquam nostram post congelationem cum suo fermento. Et si aquas nostras intelligis, viua argenta etiam intelliges, quæ successiuè veniunt, & quotidie succedens habet ampliorem potentiam ad fermentandum suum præcedens. Et sic est de vltimo, quod maiorem habet potentiam, quàm omnia præcedentia. Ideò fili, si intelli-

Digitized by Google

gis nostra argenta viua, & eorum fortitudines, tum intelliges fermentorum nostrorum potentiam, & inde multam philosophiam, quæ totum est tendere potest experientia visibili per patientiam bene & cautiue ordinata, & cum mora temporis anticipata, ad habendam medicinam talem, quæ non semper inuenitur. Qui hanc habet, thesaurum æternum habet, & omni alij incomparabilem.

De natura fermentorum, & aquarum aquæ, & de nostris argentis viuis, & de terris ipsorum. De magisterio, & de cognitione aquæ fortis, & de rebus, quæ eis debent iungi per concordantiam contrarietatis.

CAP. LXII.

POst hæc fili intendimus in summa dicere fermentorum naturam, & aquarum suarum, & nostrorum argentorum viuorum, quæ omnia sunt vnum, cùm non sit, nisi vna sola natura, & de terris nostris. Et dicimus, quòd hoc totum non est, nisi vna res, quæ variatur in numero trium per suas operationes, & variando per vnam decoctionem est vna res vnius potestatis simplicis, & post hoc gradualiter transeundo ad informationem per aliam digestionem, erat alia res quam argentum viuum appellamus, terram, aquam, & fermentum, gummam, & nostram salsaturam secundam, amaram & asperam, quæ totum compus, solutur, virtute compositæ, & proprietate per secun-

Digitized by Google

dam digestionem acquisitam. Et pòst per aliam digestionem habet in alius posse. Et sic intelligere potes, quòd in nostro magisterio sunt tres propriæ terræ, tres aquæ, & tria propria fermenta, tres propriæ gummæ, tres propriæ salsaturæ, & tria propria argenta viua congelantia, sicut potes intelligere per operationem triangularis figuræ, per quam constitutæ sunt tres principales reductiones, quæ sunt totius magisterij nostri complemẽtum, sicut in nostra declarabimus practica. Ideo fili argentũ viuum custodi, quod congelatum, & in mineris terræ suæ. Nam illud est argentum viuũ nostrum, nostra gumma, terra nostra, salsa nostra, amara, quæ dulcificatur virtute reductionis tertiæ. Et est fermẽtum nostrum nostrum elixir, & medicina nostra ad omnes infirmitates. Hæc est aqua nostra non aqua vulgaris Mercurialis nec phlegmatica, sed est illa, quam diximus quæ est in multum calidiori natura, quàm sit ignis. Quapropter Hippocrates, Auicẽna, Auerroes, Galenus & alij philosophi appellarũt vrinam iuuenum cholericorum, scilicet aqua fortis acuta. Et de his, quæ suprà diximus tracta conuersa & congelata in aquam fermenti, sicut diximus. Et scito fili, quod res cholerica non est nisi ignis, & hæc fili est aqua nostræ primæ ac vltimę expositio. Dissipa ergo rem captam prius per rem satis aptam, & istá qua est res leuiter extracta sic massam contere factam, scilicet cum igne aquę, nam album vrinæ disponit membra ruinę. Quia nulla res est in toto mundo ad tincturam, nisi aqua quam in memoria habemus. Scias fili, quod per artem & naturam argentum viuum per aquam acutam congelatur, Ideo intellige philosophicaliter,

Digitized by Google

quia si non esset acuta, non penetraret, quæ est prima actio in dissolutione, postquam sulphonem in sanguinem apostematum reuertitur per mutationem suæ naturæ in aliam. Fili duæ res sunt, quæ debent adhærere per concordatiam contrarietatis, vna pura, alia impura. Impura recedit, cùm sit ignis inimica suæ ratione corruptionis. Alia remanet in igne, causa ratione suæ puritatis transmutatæ in sanguinem & hæc est argentum viuum nostrum, atque totum nostrum secretum indutum indumento tripartito, videlicet, nigra, alba, & rubea. Et ista solum indigemus pro intentione nostri magisterij, cùm sit argentum viuum continens omne illud, quo indigemus pro substantia quinta. Est in Mercurio quicquid quærunt sapientes, nam sub vmbra eius latet substantia quinta: nam eius substantia est pura & incombustibilis. Et omne illud non est nisi aurum & argentum liquefacta & fusa intus & exterius per virtutem ignis, & pòst depurata & separata ab eo, & à tota sua originali labe ac macula: nam aurum, quod est incombustibile remanet fusum & liquefactum, & est aurificans in dicto Mercurio, quia substantia sulfuris sit vniuersaliter dispersa per totam substantiam. Et Mercurius est in re seminali totus fermentatus propter dulcedinem auri, quæ nutrit semen, mouet & multiplicat, vt videre poteris in rebus naturæ. Intellige ergo fili Mercurium nostrum & suam proprietatem & modum suæ copulationis, in tali loco itmgitur cum argento viuo tractione ab argento viuo copulatur multum cum auro. Ne quæras igitur operari, nisi cum Mercurio & luna pro argento, & Mercurio &

Digitized by Google

solo pro auro. Nam aurum non est resolubile, nec reducibile, nisi in propriam suam naturam. Quare debes benè discernere, quæ sunt materiæ, quæ sic nominantur, vt in qua figura, & materia ipsa sint,

De præparatione lapidis per ipsius diuisionem in quatuor elementa post putrefactionem suam.

CAP. LXIII.

INtentio naturæ fili ad faciendum magisterium nostrum est, quòd lapis in quatuor elementa sit diuisus, ad finem, quòd quodlibet per se secundum exigentiam suæ naturæ melius possit præparari; & hæc est purificatio rerum, præcedens operationem perfectæ præparationis, & est propriè dicta, elementorū separatio, & ipsorū ablutio: quia hæc operatio diuidit omnes partes impuras à partibus puris, vt per illas puras, leues, & mundas fiat successiuè per naturalem coniunctionem nostra præparatio perfecta, quæ facta est per reductionem humidi in siccum appropriatum statim & immediatè post beneficium separationis elementorum. Alio modo humidum non amaret siccum nec corpus spiritum nisi prius essent optimè à suis infectionibus abluta & mundificata per distillationes, calcinationes, dissolutiones & congelationes. Fili propter elementorum separationem corpus remanet combustum per salsaturam sulfureitatis comburentis & ardentis, quæ venit à labe & macula originali nostri menstrualis, quod est nostri lapidis corruptio. Et ideo terra corporum calci-

Digitized by Google

natur post extractionē aeris ad finem, quod de sub-
fureitatibus salsis, & cōbustibilibus benè purge-
tur & depuretur. Apparet ergo, quod talis mate-
ria combustibilis non fuisset posita per corrupti-
nem lapidis in suo principio, quòd nunquam opor-
tet eum purgare. Et cùm sic sit, necesse est, quòd
per corruptionem lapidis compositum depuretur
ab omnibus suis immunditiis post separationem
illius per quatuor elementa, per distillationem &
calcinationem, antequam Mercurius corpori con-
iungatur pro incipienda reali præparatione, quæ
est lapidis nostri creatio, scilicet præparationem,
quam natura facit per dissolutionem corporis, &
congelationem spiritus, cui naturæ simplæ pru-
denter artifex ministrare debet materiam, per il-
lum modum, quem natura requirit in actibus suis.
Et ideo necessarium est, quod lapis per quatuor
elementa diuidatur, & ista diuisio solutio est, quæ
facta est ad finem, quod substantia lapidis facta
sit mundissima, & quod totum non sit nisi purus
Mercurius, qui portat in proprietate naturam fi-
xandi & fundendi. Quando igitur vis corpus post
suam calcinationem dissolui, illud cum argento
viuo dissolue, quod exiuit ab eo bene purgatum
atque mundatum per septenam distillationem,
quia tunc corpus est multum dissolutioni habili-
tatum, & argentum viuum est multum efficax ad
penetrandum illud, & ad intrandum per spon-
giositatem corporis sui, in qua spiritus congela-
tur beneficio dissolutionis naturæ fixæ, corporis
ac illius mixtionis cum argento viuo. Et fili si
nos intelligis, hæc est nostra dissolutio solemnis,
quæ fit per congelationem spiritus, & sine illa

Digitized by Google

non. Item nos intelligas, quòd elementorum separatio fieri possit, nisi post eorum putrefactionem, per quem spiritus miscetur cum corpore, & cum suis elementis, & illa facit volatilia, sicut in eorum separationibus apparet. Ideo digerit & putrefacit elementa in suis stercoribus vt benè digerantur ad satisfaciendum voluntati naturæ, vt possit benè separare, & postea inhumat res separatas, vt melius possint depurari, & vt fiant argentum viuum ad modum aquæ claræ, nisi separes lapidem, scilicet substantiam quintam per quatuor elementa, scias, quòd humida elementa non pollent naturaliter adiungi cum corpore ficco, nisi quodlibet ipsorum elementorum teneat de natura quintæ essentiæ. Quia illa connexio elementorum, est reductio ipsorum in vnam primam substantiam, & puram, quódque dicta elementa sint optimè depurgata, atque mundata à sua corruptione. Tibi dicimus, quòd sulfureitates combustiuæ, & corruptibiles beneficio calcinationis separantur & penitus annihilantur, & per ignem & ab igne. Et terra corporis comminuitur, & multum per talem digestionem subtiliatur, & aquæ à suis immunditiis depurantur per distillationem, & subtiliantur, & in naturam vertuntur aeris per leuigationem leuitatis. Post hæc potes facere coniunctionem masculi & femellæ ad finem, quòd ipsi per artem generant filium ignis, qui est tantùm in amore omnium philosophorum. Si benè nos intellexisti, hic iacet tota philosophia.

Digitized by Google

De effectu totius artis in summa vniuersali. Et quòd totius magisterij effectus non est nisi multiplicatio virtutum substantialium in essentias quintas.

CAP. LXIIII.

MEmoriæ nos ducimus & reducimus, quòd totum illud, quod in libris nostris determinamus, quòd effectus totius magisterij non est aliud in totali summa, quàm multiplicatio tincturæ adhærentis in natura omnibus generibus metallorum. Et natura metallica in summa vniuersali non est nisi sulfur, ex quo fit multiplicatio per suum proprium calorem naturalem in argenti viui substantia digerente illud, & conuertente in substantiam sulfuris per certum digestionis modum. Ergo multiplicatio tincturæ non est, nisi per augmentationem & multiplicationem caloris naturalis, qui est sulfur non vrens nec ardens in materia argentũ viuũ. Cum certum sit, quòd argentum viuum est materia metallorum, & substantia eorum in qua eorum claritas infixa est, quia metalla non indigent, nisi substantiali tinctura, in qua tinctura sulfur infigitur & tenetur. Et necesse est, quòd sit talis substantia in qua infigitur de illorum metallorum materia saluata & custodita ab omni combustione & effectiua omnis fusionis, & amabilis, & placens omnibus metallis. Et ideo necesse est, quòd tinctura sulfuris talem insequa-

Digitized by Google

ter substantiam, & quòd in illo collocetur, si vis quòd sit metallorum tinctura, & quòd dicta substantia sit talis, quòd fixari possit sine consumptione suæ humiditatis sine reuersione, aut recursu illius in terram, & sine crematione & combustione suæ propriæ substantiæ, & omne hoc est in argento viuo. Quare notandum est, quòd ipsum causa est perfectionis ad necessitatem metallorum, quia ipsum est sufficiens in quolibet gradu fusionum cum ignitione, sicut demonstrat aurum & argentum, ferrum & cuprum. Aut sine ignitione, vt patet in plumbo & stanno. Et hoc per bonam adhærentiam omnium partium suarum, & per fortitudinem suæ nobilis mixtionis. Ideo fili si aliquo modo inspissare possis ipsum argentum viuum, per ignem sub conseruatione suæ humiditatis nullo tempore se corrumpi permittit, neque per flammam furiosam vnquam in fumum recedet per grauitatem ponderosam, quam in se habet, & per carentiam adustionis omnis quam habet. Veruntamen istam inspissationem non possumus facere de argento viuo vulgari, sed de nostro philosophico, cùm in suo effectu habeat substantiam inspissandi, & fit per opus secundi aut tertij gradus. Si ergo manifestè perfectum est in omnibus suis partibus, non curemus de aliqua probatione, cum visibilis experientia nobis demonstrauerit. Nam quando fixatur, tam magna venit inde tinctura exuberatæ refectionis, & in tanto splendore, quòd vix posset exprimi. Medium est adiungendi tincturas, nam cum eis miscetur per minima, & in profundiori ipsorum naturaliter adhæret, quia est de natura illarum metallorum & specialiter solis & lunæ, quę

Digitized by Google

sunt tinctura omnium aliorum metallorum imperfectorum. Et ideo tibi in doctrina relinquimus, quod necessarium est, quòd tinctura sulfuris aut ignis, quæ est in materia argenti viui complexionalis sit confixa in dicta substantia dicti argenti viui, cùm sit materia metallorum ad finem quod tinctura mediante sua materia, cum qua est colligata per congruitudinem suæ naturæ possit adhærere sine separatione. Et si in alia materia credis fixare sulfur, non erit amicabile metallis, nec per consequens coniunctiuum per extraneitatem naturæ. Et in materia perfecta argento viuo propinqua, si fixes erit ad perfectionem, & vitam metallorum, quare ab illo omnia metalla creantur, & cum illo omnia dissoluuntur & resoluuntur, & in sulfur conuertuntur per multiplicationem tincturæ adhærentes dictæ materiæ dissolutæ, & congelatæ virtute cuiusdam incrudationis propinquę ad naturam, & per intellectum huius rei patet veritas, quare tinctura sapientium Alchymistarum est maior, quàm illa de natura. Quoniam magnitudo tincturæ creuit in substantia argenti viui medicinalis ex pura natura per artem magisterij, hæc magnitudo multiplicata in pluribus modis & tincturis vnita est, & multarum potentiarum constituta & facta, & hoc per potentiam commixtionis materiæ, quæ fit dicti caloris virtute naturalis, & sui motus in dicta materia metalli, quę postea ponuntur & constituuntur in sulfur, quod est argenti viui substantia, in qua sunt vnitæ & additę materialiter multæ tincturæ sulfuris aut argenti viui albi & rubei, lapidificatiua virtute sulfurea essentialiter infusa in materia argenti viui. Quare

fili

Digitized by Google

illi omni Alchymistæ experto patet, quòd illa maioritas & magnitudo tincturæ est maior, quàm in omni alia tinctura lapidis per naturam creati, prout latius nominauimus in tractatu quæstionario. 22. quæstione, & in mixtione fermentorum in secunda parte.

Quæres est materia argenti viui, & sulfuris.

CAP. LXV.

Filii tibi diximus, quòd humiditas radicalis, in qua calor naturalis hospitatur & residet multum est vnctuosa, & ideo difficulter separatur, & per consequens sua siccabilitas, quòd nisi sic esset, natura non posset suis necessitatibus prouidere, quæ sunt soliditas, fluxibilitas permanentes, &c. Et ideo natura desiderat esse perpetuò in suis individualibus sub conseruatione suæ speciei: quare natura sagax ordinauit hanc humiditatem Mercurialem vnctuosam multum subtilem, quæ tenet in se materiam terræ vnitam nutrimento caloris naturalis, & per separationem talis vnctuositatis permanentis tibi reuelatur lapidis creatio, qui de aqua post congregationem spiritus vnctuosi factus est. Filii humiditas vnctuosa est proximior & vicinior materia nostra argenti viui philosophi, & substantia suæ vnctuositatis est propria essentialis materia sulfuris: quare vides, quòd vnum sine fixione alterius fixari non potest. Cum ita sit, quòd vnum non est sine alio, sicut materia non est sine aliqua forma, ideo sulfur est quasi complexio

Digitized by Google

nalis calor in substantia argenti viui, & est ibi tanquam spermatis virtus masculi, quòd est in semine femellæ aut alterius generatiuę virtutis, quæ est in seminibus. Quare intellige, quòd materia talis sulfuris est multum lucens foreitet munda, & ad puritatem deducta virtute ablutionum fortium & acutissimarum tali modo, quòd nullam vnctuositatem cremabilem, aut ardentem habet in se, nec aliquam humiditatem vaporabilem, nec phlegmaticam. Et cùm ita sit, quòd ipsorum quodlibet subtiliter sit subtilitatum, ad formam supremorum elementorum deportantur. Et vt apparet quod omnia simul mixta sint per calorem & dispositionem vasis vterini præfocantis & reflectentis vaporem in seipso contra locum suæ conuersionis ligamento forti naturæ simul colligantur in vna sola re pura & minerali.

De cognitione caloris naturalis. Et de loco suæ dispositionis ad sulfur procreandum.

CAP. LXVI.

FIli humiditas argenti viui non potest congelari neque conuerti in sulfur, nisi per sui vasis virtutem, quod est de sua materia propinquatorta porosa & aperta. In ventre, cuius est illa natura subtilis, quæ congelat argentum viuum in substantiam sulfuris in qua continetur pars caloris naturalis. Et ideo per suos poros argentum viuum habet ingressum, & per resolutionem dicti caloris naturalis ipsum in purum sulfur congelatur, & nisi corpus esset apertum & spongiosum,

Digitized by Google

sic modo argentum viuum intrare non posset. Nam in natura, quæ totius artis & scientiæ magistra est & exemplar nunquam reperitur, quòd posset nutrire & crescere, nec augmentare rem aliquam, vel multiplicare in specie & re solida compacta & clausa, sicut apparet in metallis in eorum specie manentibus. Et ideo dicimus, qui vult mutare metallum in metallum, opus est quòd ad primam suam speciem propinquam generi conuertatur. Quia ipsa metalla in sua propria specie permanentia non possunt permutari. Nam si permutanda sint, necesse est vt bonum permutatorem & perfectorem ipsis habeant. Et si habeant permutatorem, habebunt pati ab eo. Sed hæc passio *duplex* est, secundum naturam conuertentis & conuertendi. Nam aut permutator erit argentum viuum simplex tamen philosophicaliter intelligendo, aut erit sulfur in medicinam delatum. Quòd si est sulfur portatum in medicinam, corpus tunc habebit pati per conuersionem vnius in alterum sicut cibus in substantiam animalis conuertitur sub conuersione suæ speciei. Si sit argentum viuum, tunc corpus per resolutionem suæ naturæ & conuersionem eius, virtute argenti viui substantiam sulfuris habet necessariò pati vsq; ad vltimum passum mortis suæ. Et ratio est, quia tale sulfur in aliquo loco reperiri non potest, nisi in profondiori ventris metallorum. Et cum illud sit ipsorum pura natura, per quam in sua actione se continent necesse est, quòd per corruptionem suæ substantiæ debeamus extrahere: quoniam sine illo non possemus creare medicinam perfectam. Et ideo reliquerunt in scriptis Aristo-

Digitized by Google

teles, & Plato, & omnes alij philosophi, quòd species metallorum permutari non possunt à forma in formam specificam, & speciem metalli, & sub conseruatione istæ formæ metallinæ, nisi primò in suam reducantur naturam primam, scilicet, in sulfur, & argentum viuum, à quibus postea creatur medicina, & non antè, & non procedit vltrà. Et hoc intellige de perfectis corporibus, quia illa habent reuertere & conuertere imperfecta metalla ad perfectionem, sicut minor per maiorem rectificatur. Quare fili, cùm tale sulfur non possit haberi & multiplicari, prout natura docet, quousque corpora sint apta & spongiosa facta per operationem alleuiationis, certæ & verissimæ omnium elementorum, à quibus sunt composita. Ideo diligere debes corruptionem, quæ tibi aperit corpora per resolutionem, & coniunctionem humidorum naturalium, quæ sunt vera elementa ratione ignorantiæ. Quoniam penitus ignorant aperitionem & aperturam pororum & foraminum clausorum & stimulationem virtutis actiuæ & multiplicatiuæ. Credunt enim impossibile, quod nesciunt, sed mentiuntur. Quoniam res non est impossibile, cum sit in actu reali & per artem fiat opere cuiusdam practicę, quę si non intelligitur, per te non posset fieri benè, posses respicere & videre opus distillationis, & rediſtillationis, reuersionis & reiterationis, sed nullo tempore scies cognoscere magisterium suppositi, quod ante videris opus compleri, nisi intelligas naturam; quomodo debet transmutari. Fili non est nisi vnum opus, quod diuersimodè operatur secundum intentionem transmutationis de suâ

Digitized by Google

pura natura intellecta per operatorem cum omnibus suis figuris. Item, nisi habeas intellectum proprij modi operis naturæ, & ponas te ad distillandum, & credas benefacere cum illá, consumeres prius totum vitæ tuæ tempus, etiamsi per mille annos haberes viuere, & semper distillares, antequam adduceres ad bonum quatuor elementa, nisi primò eorum cuiuslibet per se intellexeris virtutes, & postea omnia sua signa benè cognoueris in suis mutationibus, quæ fieri non possunt sine propriis instrumentis, quia tibi ostendemus, quòd benè scias sensum, Iam tibi ostendimus quatuor regimina, scilicet, habeas intellectum, quæ sunt dicta & nominata conuertentia quatuor elementorum obediendo voluntati naturæ accommodata tanquá instrumenta: quare reducere velis, quando perficere, quia postmodum aliis vicibus benè accommodabit tibi gratis. Et vocantur in nostro magisterio, primùm solutio: pòst deputatio: inde reductio, ante fixationem. Et per horum ignorantiam opera naturæ ignorantur. Et rustici rurales mendaces, & totius ignorans clerus, prædicta tenent & credunt, quòd nostrum dictum magisterium assimilari non possit naturæ aliquo modo. Sed nos filij, ex certa scientia, tanquam amici fideles naturæ, qui scimus visibili certificatione, ac experimento probato, ac sine fallacia naturam generaliter operari in suis propriis locis, siccis calidis & porosis, quos nobis in hoc passu voluit docere dicendo, quòd omne crescens & multiplicans necessariò recipi debet, & hospitari infra concauitatem & porositatem illius, quod crescit, & multiplicatur. Et ideo Hermes

Digitized by Google

philosophorum, & Alchymistarum pater operibus naturæ prouidendo, & ipsam insequendo & assimilando in sua multiplicatione inuestigationes illius docendo, inquantum possibile est in veris peculiosis, & vtilibus transmutationibus nos admonens docuit, & reperimus probato ac certo experimento, quod omne metallum solutum indiget necessariò poroso hospitio, quod sit de propria ipsius materia continente de pura natura dicti metalli soluti, quod est dictum argentum viuum. In quo poroso hospitio crescit & augmentatur omne illud, quod natura multiplicat, prout facit rem omnem aliam, quæ in actione multiplicationis est. Ideo fit corpus porosum, vt crescendo possit dilatari, & in ipso prouocari, conuolui, mundari, & purificari, in naturam illius conuerti, quod est conuertens & multiplicans. Et quando corpus est spongiosum, recipit illud, quod amict, & adhuc magis virtute motus sui caloris naturalis, qui motus est in attractatione nutrimenti, & nutrimentum mouetur in partibus illius, quod nutritur, sicut locatum mouentur ad locum suum proprium, prout mouetur & trahitur per aliquam virtutem loci. Filj causa attractionis nutrimenti, inquantum est ad locum, ad quem attrahitur, nutrimentum est, fortitudo, & virtus generatiua, quam alio modo nominamus calorem naturalem, & philosophicum in nostris secretis, sine quo nulla res creatur, cùm sit virtus & potentia naturæ. Et ideo porositas indiget aeritatem naturali, quæ est subiectum & proprium retinaculum dicti caloris, quæ quidem aeritas manifesta,

Digitized by Google

tur in calore nigro, quando elementa benè mixta sunt & corpus est combustum & arsum. Et si elementa benè mixta non fuerint, iam non videbis nigredinem, quæ est caloris manifestatio. Ideo quia nigredo ostendit, quòd corpus non remanet priuatum aeque pulsum à virtute actiua. Virtus autem actiua est, suus calor, elementaliter & instrumentaliter. Et hic est, qui causat nigredinem, quando in suo humido operatur. Et quando operatur in suo humido, demonstrat, quòd ipsa elementa sunt fortiter mixta, quando aqua in profundiori coporis benè penetrauit, & resoluit, & dissoluit cobrem, qui humido radicali est ligatus in calore nigro. Ideo quando humidum radicale, quod est ignis subiectum separatur à corpore in sua calcinatione, tunc suffocatur & extinguitur calor naturalis, quia suum subiectum ei deficit, & corpus in calore rubeo manifestatur, quod opus est sine lucro, quoniam naturalis calor recessit, & corpus sine vita remanet. Fili, humiditas, quã tibi diximus, est materia spiritus, in qua naturalis retinetur calor & hospitatur, & in caleficiendo operatur contra humidum suum, & generat negredinem. Nam cùm sit separatus à vero temperamento necessarium est, quòd habeat operari, inquantum est ignis. Et quoniam non habet aliud subiectum, quod ei refrenet actionem suam per qualitatem contrariam, prout primò faciebant aqua & terra, in quibus erat ligatus, & per quem erat temperatus, quia ipse est calidus, multum ardet, & comburit suum proprium subiectum, in quo retinetur & facit totum nigrum sicut carbo. Ideo fili attende, quòd talis humiditas, in qua hospitatur

Digitized by Google

naturalis calor, non separetur penitus à corpore per ignem excessiuum extraneum, quando eris in suis naturalibus & proficuis calcinationibus. Nam postea trahere non posset, nec conuertere lapidis nutrimentum, quia non esset principale agẽs, etiam multiplicatio deperiret omnino. Ideo, quòd attractio fieri non potest aliqua, nisi per caliditatem & humiditatem, à quibus diuisatus est & factus naturaliter calor.

De effectu ignis, & quomodo ipsum appellamus in nostro magisterio.

CAP. LXVII.

PRopter antè dictas rationes intelligere potes, & euidenter discernere, si talis calor est causa totius rei generatiuæ, & cùm visum sit, quòd omnis res generatiua in se habet operationes contrarias, dictus calor captus modo prædicto, tanquam calor & instrumentum naturale, non est omnino vnus in forma, & in virtute, imò de pluribus formis & virtutibus secundum vim & posse, quod accipit specificè, & in speciali per determinationem subiecti, in quo est. Et ideo nulla res prohibet, quin habeat operationes multas & mirabiles, & formas notabiles, quarum quælibet est ei propria & naturalis. Fili vi rationis extraximus potentiam naturæ, quæ occulta erat, & absconsa in manifestum, & rationem exquisiuimus per virtutem sensus & intellectus: nam illi sunt primò cognitiui, cognitores substantiarum & operatio-

Digitized by Google

um naturalium. Et hoc totum directum est & cognitum experientiæ instrumento virtute, cuius tibi manifestamus, prout vidimus, quòd quælibet dictarum operationum diuersarum est de diuersis mensuris aut fortior, aut debilior. Sed hæc diuersitas causata est per diuersitatem mixtionis elementorum. Cuius mixtionis non est tantummodo, nisi vnus actus in genere, scilicet, distillare & rectistillare, & dissoluere & congelare, & per causam illius reiterationis est magisterium nostrum per ignorantes mundi reputatum ludus puerorum aut mulierum, vel vnum monstrum capite & cauda carens, sed qui parum sentit, parum scit, & tantum sciunt ipsi. Dicimus vlterius supponendo, quòd dicta mixtura sit terminata, vel non quantò calidior erit calore naturali, tantò erit calefactiua & desiccatiua humoris Mercurij, & magis effectus suos imprimet in dicto Mercurio, quousque sit ipsemet in suum simile conuersus ratione virtutis vincentis virtutem humoris, qui dicitur Mercurius, licet quandoque calor naturalis intantum, quantum est paucus & infixus in materia grossa, hoc non possit facere, nisi informetur, seu adiuuetur per calorem extrinsecum sapienter administratum per naturalem operationem, sicut in creatione fulguris est visum, & in sua multiplicatione. Et hoc est, quòd opera naturæ cum contrarietate fiunt, respectu virtutum effectualium, quæ sunt in elementis, & secundum materiam, aut naturalem illius capiunt dictæ virtutes determinationem. Nam virtus agens quando est in humiditate exhalatiua & volatiua, citò penetrat omnem

Digitized by Google

humiditatem condensatam sine adiutorio extrinseci caloris. Et quoniam humiditas, in qua erat dicta exhalatiua virtus separatur, & dimittit suam virtutem in corpore dezilo, quando postea est vacuum virtute sine aliqua impressione remanet. Ideo tibi dicimus, quòd humiditas citò recuperatur, & deinde statim deperit. Sed in sicco est causa contraria, & hoc per contrarietatem humidi & sicci. Nam si humidum est alicuius operationis, sicci operatio est contraria. Contrarietas est, qua impressionem grauiter accipit, & grauiter eam dimittit. Item humidum hoc agit sine accidente alterne, & siccum non. Et ideo, quoniam siccum igne indiget ad impressionem complendam, illud siccum, quantum possumus subtiliamus, & cum humido miscemus, quousque sit veraciter temperatum, & mediocriter subtiliatum, vt cum adiutorio modici caloris faciat penitus in suo corpore nobilem impressionem. Semper tamen est necesse ad hoc agendum calor ignis communis excitantis, & calor communis naturæ operantis, de quo tantum diximus, quòd nos intelligere potes. Opus est tibi fili, quòd dictum calorem plantes, & ponas in terram subtilissimam, vt grossum terrestre non eius impressionem impedire possit. Et huius rei sume exemplum in subtilitate humidi. Fili dictus calor est tanquam principale effectuum totius illius quod petis, quoniam id, quod non est nisi potentia, defert in actum manifestum cum experientia manifesta ratione adherentiæ colligata à calore & instinctu naturæ. Quoniam ignis in tantum, quod ignis est, nullo tempore facere potest. Citius enim materia per eum incineratur

quia non operaretur sicut instrumentum organicale, sicut facit calor innatus in composito & influxus in eo à sole & stellis, & non ab igne communi, sicut multi credunt per eorum ignorantiam magnam: nam quando dicimus, quòd lapis per ignem generatus est, non vident alium ignem, nec alium ignem corporaliter credunt, nisi communem ignem, nec aliud sulfur, nec aliud argentum vivum, nisi sit vulgare. Ideo manent decepti per eorum cæcas æstimationes inferentes, quòd causa fuerit suæ deceptionis, & quod dedimus intelligere rem vnam pro alia. Sed non est verum salua eorum pace sicut probauimus per illa, quæ philosophi posuerunt in scriptis. Plures enim fuerunt filij Hermetis, & nos similiter sicut in pluribus verbis & locis nostrorum voluminum, & specialiter in arte compendiosa magisterij nostri ad illuminandum euidentiam & certificationem omnium filiorum doctrinæ declaratum est, scilicet, quòd solem appellamus ignem, & vicarium suum vocauimus calorem naturalem: quia defert fortitudines solis cum adiutorio caloris communis sicut patet per eius effectum. Nam illud, quod agit calor solis in mineris metallorum in mille annis, ipse calor naturalis facit in vna hora supra terram. Item nos, & multi alij vocamus etiam filium solis. Nam primò per solis influentiam fuit generatus per naturam sine adiutorio scientiæ, vel artis. Et ideo Aristoteles vocauit solem patrem & terram matrem omnium vegetabilium, quia sol impregnat terram calore viuificatiuo, quæ postea in naturalem conuertit calorem, qui multiplicatur adiutorio caloris ignis in nostro

Digitized by Google

humiditatem condensatam sine adiutorio extrinseci caloris. Et quoniam humiditas, in qua erat dicta exhalatiua virtus separatur, & diminuit suam virtutem in corpore decisio, quando postea est vacuum virtute sine aliqua impressione remanet. Ideo tibi dicimus, quòd humiditas citò recuperatur, & deinde statim deperit. Sed in sicco est causa contraria, & hoc per contrarietatem humidi & sicci. Nam si humidum est alicuius operationis, sicci operatio est contraria. Contrarietas est, qua impressionem grauiter accipit, & grauiter eam dimittit. Item humidum hoc agit sine accidentali signe, & siccum non. Et ideo, quoniam siccum igne indiget ad impressionem complendam, illud siccum, quantum possumus subtiliamus, & cum humido miscemus, quousque sit veraciter temperatum, & mediocriter subtiliatum, vt cum adiutorio modici caloris faciat penitus in suo corpore nobilem impressionem. Semper tamen est necesse ad hoc agendum calor ignis communis excitantis, & calor communis naturæ operantis, de quo tantum diximus, quòd nos intelligere potes. Opus est tibi fili, quòd dictum calorem plantes, & ponas in terram subtilissimam, vt grossum terreitre non eius impressionem impedire possit. Et huius rei sume exemplum in subtilitate humidi. Fili dictus calor est tanquam principale effectiuum totius illius quod petis, quoniam id, quod non est nisi potentia, defert in actum manifestum cum experientia manifesta ratione adhærentiæ colligatæ à calore & instinctu naturæ. Quoniam ignis in tantum, quod ignis est, nullo tempore facere potest. Citius enim materia per eum incineratur
Digitized by Google

quia non operaretur sicut instrumentum organicale, sicut facit calor innatus in composito & influxus in eodē sole & stellis, & non ab igne communi, sicut multi credunt per eorum ignorantiam magnam: nam quando dicimus, quòd lapis per ignem generatus est, non vident alium ignem, nec alium ignem corporaliter credunt, nisi communem ignem, nec aliud sulfur, nec aliud argentum vivum, nisi sit vulgare. Ideo manent decepti per eorum caecas æstimationes inferentes, quòd causa fuerit suæ deceptionis, & quod dedimus intelligere rem vnam pro alia. Sed non est verum salua eorum pace sicut probauimus per illa, quæ philosophi posuerunt in scriptis. Plures enim facti sunt filij Hermetis, & nos similiter sicut in pluribus verbis & locis nostrorum voluminum, & specialiter in arte compendiosa magisterij nostri ad illuminandum euidentiam & certificationem omnium filiorum doctrinæ declaratum est, scilicet, quòd solem appellamus ignem, & vicarium suum vocauimus calorem naturalem: quia defert fortitudines solis cum adiutorio caloris communis sicut patet per eius effectum. Nam illud, quod agit calor solis in mineris metallorum in mille annis, ipse calor naturalis facit in vna hora supra terram. Item nos, & multi alij vocamus eum filium solis. Nam primò per solis influentiam fuit generatus per naturam sine adiutorio scientiæ, vel artis. Et ideo Aristoteles vocauit solem patrem & terram matrem omnium vegetabilium, quia sol impregnat terram calore vinificativo, quæ postea in naturalem conuertit calorem, qui multiplicatus adiutorio caloris ignis in nostro

Digitized by Google

magisterio. Vnde post per ipsos philosophos clamatus fuit filius ignis, vt supra dictum est & ostensum. Idcirco iam manifestatur, quod vt philosophi dederunt eum in magna claritate, ita occultauerunt cum magna obscuritate. Sed tibi qui nihil vidisti, neque perscrutatus es in philosophia, quomodo potes cogitare, quòd melius tibi dare possumus? Vide & considera, aut tibi potest sufficere hoc, quod modo volumus dare sine aliqua rima, hoc est ignis naturalis, qui generatur per solem & multiplicatur cum adiutorio ignis communis ac dispositione philosophica. Nam si aliquis trium ignium deficeret in arte, totum nihil valeret. Ideo apparet, quod filius est solis, quando per eum naturaliter est genitus. Et fit post hæc filius ignis, quoniam per illum creuit & multiplicatus excitit cum virtute innata. Et iterum filius est philosophi, quoniam per eum fuit rectus & gubernatus vsque ad suæ perfectionis finem. Et sic ostensum est quòd tres patres habet. Primus est causa suæ generationis. Secundus est causa suæ perfectionis. Et tertius est causa suæ multiplicationis. Ideo fili dicimus, quod capias terram nostram impregnatam à sole & sacrifica cum substantia benè per puerum nutrimentum subtile. Nam ille debet stare in loco solis, habens & portans fortitudines patris sui secum, & pater concessit filio suum posse. Iste est aurum nostrum influxum, siue sol noster, cùm est nostra anima, & non in alio. Postea est æs nostrum, in quo dictus est sol, & est terra lepreosa & nigra, in qua vulgare corrumpitur. Honora ergo naturam illius, & habeas

Digitized by Google

ejus virtutem in notitia, quia lapis est honoratus, repertus in hospitiis desertis, & est intus inclusus velut magnum secretum & thesaurus incantatus. Item fili materia nostræ medicinæ debet esse benè quatuor rebus mixta ex quatuor elementis. Prima est proportionalis mixtio quatuor elementorum, tali modo, quòd opus est tibi, quòd ignis naturalis adjuvetur per calorem digerentem, & aqua per fluxum sicci, quod versum est in humidum, & aer ad finem quod dictum humidum possit inspissari in terra, & terra propter consistentiam suæ substantiæ & retentionem figuræ virtutis cælestis, quæ forma erat & est in calore & in spiritu. Et in hoc opus est, quòd proportionabiliter misceatur secundum mensuram, quæ dicta est geometrica mensura, & non postea æqualiter in quantitate, sed in quanto requirit ad virtutem & speciem, vel sulfuris, vel medicinæ, & hæc mixtio est prima & principalior res necessaria, quam omnis materia generationis requirit. Secunda est, quòd materia, habeat potentiam benè lapidificativam, vel vegetativam antequam, vocare possit munita vapore sulfuris, & non sicut anima vegetabilis est in plantis, sed sicut in fine capituli de virtute formativa dictum est, & tertia & quarta sunt, prout dicemus planè in capitulo sequenti de fortitudinibus & virtutibus.

Digitized by Google

Quomodo Artista se debet habituare pro imbibitionibus mensurandis, habendo respectum ad fortitudinem ignis, qui dictus est naturæ instrumentum.

CAP. LXVIII.

TAmen fili damus tibi pro memoria & præmeditatione, per sensum quod in imbibitionibus habeas te temperare secundum quantitatem virtutis ignis naturæ, quia tunc oportet, quòd virtus ignis militet contra aquam, sicut victor vi sua & fortitudine ampliare vincit potem suum in bello. Ideo necesse est, quòd virtus aquæ non superet calorem naturalem, quia pro modico resolueretur & dissolueretur ipsius vegetabilis virtus, & conuerteretur in naturam aquæ, sed in maiori calore. Et huius rei dat exemplum natura, quòd fortior debiliorem vincit cum modico adiutorio, quare considera, ne ille minor successus superet, postquam vis cum sensu agere. Nam opus est, quòd sicut aqua vicit sulfur, & vertit illud per dissolutionem ad naturam suam, tali modo nunc est opus, quòd sulfur habeat potestatem vincendi argentum viuum. Nam primò vicit illud, & ipsum vertit per congelationem ad proprietatem suæ nobilis naturæ, & prosequendi illud, & terminandi ad propriam naturam argenti fini, clari & pretiosi. Et hæc conuersio fit per reuersionem differentiæ, quæ mouetur à concordantia, sicut

Digitized by Google

ostendit ratio naturalis, & experientia nobis certificauit confortando virtutem lapidis ei condonando tantum succursum, & quousque habeat potentiam conuertendi argentum viuum nostrum, quod quidem primò ad sui similitudinem suis virtutibus eum conuertit. Fili quoniam omnium corporum mensura & temperamentum fuit per suorum *confortationem* membrorum. Ideo districtè scire oportet, non tantum qualis res sit, sed quot *modis*, & quibus modis potest & debet operari. Et per illud posse visibiliter ostensus est ignoranti effectus, per quem habet notitiam potentiæ, quoniam in rebus generalibus sapiens & ignorans participant in notitia. Et hoc ad cognoscendum rem, quæ coram eis manifestè ostensa est. Et de hoc manifesto æque benè notitiam habebit fatuus, sicut sapiens: quia vnus & alter habebunt notitiam, quod materia est talis, vel talis. Sed quando virtus illius confortata est, & quomodo citius potest facere & demonstrare suam operationem scit vnus & non alter. Nunquid scis fili, quod vna res est ante omnes alias res & generalis, quæ omnem materiam, & omne corpus, & omne membrorum in virtute sua non debilitat, neque confortat, nisi amore operis, quod dicta virtus debet facere insequi & attingere postea consecuta fuerit, vel non, illud opus statim cognoscetur per ignorantem sicut per sapientem, si erit perfecta, vel imperfecta? Sed propter hoc non habebit ignorans iam scientiam maiorem aut notitiam de dispositione materiæ, nisi in quanto ille, qui viderit hominem & dicat, hic homo infirmitatem patitur, vel habet malam dispositionem in corpore, & hæc est ge-

Digitized by Google

neralis causa dicendi ignoranti prout & sapienti, & ita benè cognoscendi per vnum sicut per alium. Sed iam propter hoc ignorans non cognoscet proprietatem dispositionis virtuosæ, per quam corpus vel materia attingat, vel non attingat suas operationes bonas aut malas, & nisi illam cognoscat, nunquam habebit notitiam debilitandi eam, vel confortandi. Idcirco tibi dicimus, quòd totum hoc non potest consummari, nisi per discretionem rationis naturalis informatæ per instrumentum, quod mouetur ab intellectu respectu euidentium experimentorum non sophisticorum, propter quæ omnis ignorans est, quasi exul & bannitus à nostro magisterio per tales ignorantes sophisticos & mendaciis plenos. Testificat hoc philosophus filiis veritatis per euidens exemplum, quòd medicus bestialis est, & nihil scit, qui tantummodò dicit, hoc corpus patitur debilitatem virtutis, non melius indicat de dispositione corporis, quàm vnus rusticus ruralis, qui nec magis, nec minus dicit: imò illud dictum dicetur & multiplicabitur in ore rustici. Quare manifestè patet, quòd nisi ratione euidenti ac discreta dispositio virtutis proprietariæ non est cognita, per considerationem artis, nunquam sciet augmentare illam virtutem, qua crementum factum est per viam confortationis & debilitationis. Nam confortatio vnius non potest fieri sine debilitatione alterius, sicut manifestè paruit omni tempore, & apparebit in dispositione lapidis nostri.

Quo-

Digitized by Google

Quomodo debilitatio vnius est confortatio alterius. Et quomodo per confortationem virtutis mineralis generatur lapis noster.

CAP. LXIX.

Illi omnis debilitatio corporis dissolutio est, & omnis dissolutio ipsius est eius labilitas temperamenti. Et omne temperamentum est restauratio rei deperditi, & ideo conuenit, cùm lapis noster habeat debilitari per dissolutionem, diuisionem, & corruptionem, quòd virtus aquæ, in qua individua naturę fugiũt, cum omnibus sui speciebus & virtutibus elementalibus habeat se confortare ad faciendum coniunctionem & vnionem rerum alteratarum in noua generatione mixtarum, vt per succursum huius confortationis virtus aquarum confortatarum possit melius & acceptabilius appropriari contra debilitatis aduentum, & bona exuberatione obtinere potestatem vincendi virtutes lapidis nostri debilitati ad conuertendum in illam & suam qualitatem ac naturam. Et per hanc conuersionem sic factam per debilitationem vnius, & confortationem alterius est lapis noster comparatus homini submerso in imo aquæ golfo magno. Per hunc modum oppositum patenti ratione nobis ostendit sapiens natura, quòd virtus lapidis debilitata potest confortari per debilitatem virtutis aquæ confortatæ per modum aquæ, quòd habebit potestatem conuertendi aquã in suam naturam, scilicet, quoniam illud, quod

Digitized by Google

erat de natura humida in naturam ſiccam reuertetur per modum temperamenti, & quòd illud, quod erat de natura frigida, conuertetur in calidam, & in hoc ſolemni ſolutione. Sed autè opus eſt, quòd natura ſicca conuertatur in humidum: nam in omni tranſmutatione elementorum talis tolerantia, & paſſio præcedit tranſmutationem ſubſtantiæ, ſcilicet antequam ſubſtantia poſſit tranſmutari perfectè quòd virtus elementi tranſmutantis obtineat in ſuo poſſe partes elementi tranſmutandi, & quòd fixetur in illo ante tranſmutationem ſubſtantiæ, & ſe miſcendo tali modo, quòd illud elementum habebit materiam in aliquo alio elemento. Et ideo eſt aſſignata ratio, qualis differentia ſit inter elementum, & alterius elementi virtutem, ſcilicet, ſi intelligis doctrinas notatas ab Hermete & notandas in noſtro magiſterio, quæ dicunt opus noſtri lapidis dulciter & magno ingenio habet aſcendere de terra in cœlum. Et alibi opus eſt, quòd de cœlo in terram deſcendat, & ibi recipiat ventum quietis, qui lapidem fixat portatum in ventre venti volantis. Qualitercunque ſit fili, ſic intelligas, quia noſter lapis per paſſionem & tolerantiam ſuæ naturæ habet opus tranſire per qualitates omnium aliorum elementorum, antequam ſit perfecta medicina. Et ideo ſi ſiccum petroſum verſum eſt in frigidum petroſum, ibi habet pati. Et ſi frigidum lapidoſum, quod eſt paſſum vertatur in humidum, ibi etiam habet pati, quouſque ſit perfectè humidum. Et ſi humidum petroſum vertatur in calidum, ignis noſter accenſus eſt inextinguibiliter, neque vnquam deficiet, & medicina noſtra ad complementum perfectum

Digitized by Google

est deducta. Quia nobilis natura reliminando & rotando per omnia sua elementa transiuit, vbi calores & caliditates sustinuit, quare tam nobilis est.

Quòd conuersio lapidis in argentum viuum, non est, nisi conuersio elementorum vnius solius naturæ.

CAP. LXX.

Deo fili tibi sit declarata doctrina philosophi dicentis, quòd conuersio lapidis in argentum viuum non est, nisi mutatio naturarum. Non intelligas tamen, quòd substantia lapidis nostri sit plures vel diuersæ naturæ, cùm non sit nisi vna tantùm substantia conuersa de toto in naturam frigidam, primò antequam homo faciat de ipsa quicquam, quousque acceperit appetitum se transmutandi in aliud elementum, seu qualitatem alterius. Et ideo tunc portamus eum in elementariam diuisionem in quatuor partes secundū instinctum, & statum suæ naturæ, quæ vult separari omnibus viribus suis à corruptione, vel à re, quæ in eo est corrupta, in qua multùm patitur, intantum, quòd ad mortem venit, & qualibet ipsius pars ad proprium elementum suum. Quia nulla pars naturæ potest esse sine elemento proprio de qualitate, cuius induta est, quousque veniat ad expoliationem eius virtute alterius, quam qualitatem appetit natura, nec tota natura in solo elemento frigiditatis ab extra quousque per elementum sit termi-

Digitized by Google

nata ignis, quia tunc est de natura magis calidæ. Fili attende, quando dicimus elementatum, hoc est elementum, quod per naturam suam, quæ est vna pars nostræ totius naturæ lapidosæ, in qua est vnum elementum elementale. Et elementale dicimus ad differentiam, quia vnum solum elementum elementale tardat corruptionem fiendam, & tardat generationem in seipso. Et ideo simplicia elementa parum operantur, & proficiunt in hac arte, quia in ipsis non sunt essentiæ primæ elementorum, in quibus sunt virtutes, quæ mundificant, generant & corrumpunt. Et ideo scias, quòd elementa simplicia sunt extra corruptionem & generationem, & causa est, quia non sunt obedientia humorali vel radicali naturæ, quę omnia facit nasci. Et ideo nos & omnes philosophi prædecessores dicimus, quòd magisterium nostrum non potest fieri naturaliter, nisi de quatuor elementis, quę dicimus composita coniunctim & diuisim. Et in illis natura, quæ est homogenea metallorum, quiescit integraliter & deportatur.

Quomodo lapis noster mutat se in omnibus qualitatibus elementariis.

CAP. LXXI.

HÆc est lapidis nostri natura, quæ potest mutari in omnes qualitates elementales, in quas bonus considerator artis vult mutare. Et ista elementa dicta sunt qualitates compositæ, quæ habent posse conuertendi naturam hanc de qualitã-

Digitized by Google

tem qualitatem, primò, in siccum, secundò, in humidum, tertiò, in frigidum, quartò, in calidum, secundum quod pars naturæ per diuisionem, vel tota per coniunctionem ad complexionem sui elementi fuerit confortata vel debilitata. Fili, lapis noster nunquam fieri potest, nisi de pura natura, prout quilibet sapiens Artista scire duobus modis potest, scilicet, scientia speculatiua, cum intellectu moderata, & experientia visibili perfectæ luciditatis & claritatis magnæ. Et de hac sola natura facta est tantummodo nostra medicina, & sine ista non, prout declarare proponimus in secunda parte huius libri. Cui nihil miscere velis, si videre ipsius potentiam intendas, nisi tantummodo res, quæ sunt de *suâ propria* natura, à quibus habet confortari atque nutriri, quousque fortitudo suæ naturæ, quæ debilitata fuit, crearet per nutrimentum perfectum contra bellum ignis. Fili quoniam hæc materia est de substantia subtili, & statim intrans ac penetrans elementorum qualitates, & in qualitatem illius elementi, quam reperit abundantiorem in illa conuertitur: ideo quando lapidis noster rotatur, & ruminauit omnia elementa secundum velle naturæ, & intrauit purus, & mundus in regione ignis sui, tunc ignis philosophiæ perpetuò accensus est, quamdiu elementa durare poterunt in mundo, & mundus deficiat, quia lapis noster est, sicut materia elementorum, in qua formam suam ponunt, & in qua retinentur, prout natura in omni generatione demonstrat. Et quia lapis noster est subtilis substantiæ, in ea descendunt purorum elementorum qualitates, & conclauantur, & capiuntur, sicut fumus cum tarido,

Digitized by Google

Nam elementa sunt, quæ dant tot virtutes eidem substantiæ, quod penetrare, intoxicare, ac impotionare potest, & mirabiles operationes facere per potentiam, quam accepit & acquisiuit in bello magno altarum & bassarum virtutum, & potentiarum. Et ideo ipsa vincit omne superius & inferius cum fortitudine sua magna, & est in natura secretissima res & multum mirabilis, quam simplices tenent & reputant ad miraculum, vel incantationem, aut artem magicam, cùm ipsorum memoria non possit eas habilitare ad intelligendum magisterium nostrum, quod per naturam, & in natura, & de natura fit.

Quòd tota substantia nostri lapidis est essentialis.

CAP. LXXII.

O Vos pueri doctrinæ intelligatis, quòd si hæc natura non esset de subtili substantia tota, omnis essentialis essentialitas elementorum purorum non posset imprimi, nec posset supra substantiam dominari. Et si elementa illa, quodlibet secundum suam naturam non dominarentur bassis elementis in qualitate, substantia non posset intrare neque penetrare, nec ingressionem habere. Et nisi habeat ingressionem, non posset colorare. neque per consequens dominari, & dare alias differentias speciales secundum complementum actionis nostri intellectus, quod medicina nostra habebere debet secundum proprietatem suam igneam,

Digitized by Google

per quam oportet, quòd ignis dominetur, & hospitetur in ista suprà dicta substantia. Item, etsi hæc natura de subtili substantia non esset, non posset habere fusionem vniformem, neque dulcificationem continuam, nec vna pars benè consequeretur aliam, & per hanc proprietatem opus est, quòd aer in dicta substantia dominetur, hoc est, quòd lapis noster de natura aerea sit generatus. Nam alio modo proprietas aeris in eo dominari non posset, nisi de veracius substantia generaretur. Pari modo per oppositum est de duobus aliis elementis; sed pro causa antè dicta ipsorum substantia in aeris substantiam conuersa est. Quare tibi sit reuelatum, quòd substãtia aeris exiuit à substãtia aquæ, sicut aquæ substantia exiuit à substantia terræ. Quare patet, quod à terra exiuit tota lapidis nostri substantia mirabilis: quoniam si natura ipsius non esset in aliquo esse substantiali, iam siccitas neque frigiditas, quæ debent esse in temperamento ignis & aeris in dicta natura non possent ligari, prout opus est ad perfectam fixionem. Ideo necesse est tibi terram habere subtilẽ, & non illam, quam cum pedibus calcas, sed illam, quæ volat supra caput tuum, quam accipe & amplectere, & charam tene, propter ipsius proprietatem; quia sine ipsa nullum fixum temperamentum fieri potest. De istius temperamenti natura philosophus loquẽdo dicit, quod non est calida, nec frigida, nec humida, neque ficca & tamen vtrumque est. Dicimus, quod non plus tenet de vna quantitate, quam de alia, nisi quantũ opus est temperamento suæ proprietatis, quæ per concordantiam facta est de differentia speciali nouem elementorum. Et qui ad tale veniat tem-

Digitized by Google

peramentum dignus erit ponit ad modum duode-
cim parium.

Quòd medicina debet esse de subtili substantia.

CAP. LXXIII.

IDeo vos intellectu filij potestis cognoscere, quòd medicina nostra debet esse de paraclesubtili substantia: quia sic nobis dimisit philosophus in scriptis per doctrinã probatam in veritate clarè experientiæ dicens. Quare tibi dicimus, quod opus est, quod de fortiori & subtiliori substantia & fusionis liquabilioris medicina nostra sit, quàm sint corpora metallorum & fixioris rectificationis, quàm argentum viuum in sua natura. Ideo tibi dicit philosophus Hermes, quòd separes subtile à spisso, & purum ab impuro ad habendum dictam substantiam, & simplum à grosso, vt de leuiori & meliori puro nostra possit fieri medicina ad finem perfectionis, sed in faciendo ipsam separationem non est parua scientia. Sed multi sunt, quibus propter intellectus cæcitatem hæc separatio est abscondita. Et quando ipsi non intelligunt illud, etiam non intelligunt rem, in qua in præsumptione inflati sunt, quòd æstimant intellectum habere apertum, & habent ipsum totum inseratum & clausum, sicut ista ars potest eis manifestare in clara experientia, quæ est in veritate. Ideo ista scientia tibi sit speculum veri intellectus, si viam rectam habere cupis in aliis scientiis, quia ista tibi monstrat ratione tangentem veritatem per claram experien-

Digitized by Google

sum, quia non suffert aliquam probationem, nec rationes, nec argumenta logicalia, quæ sunt longinqua & remota de claro intellectu. Et plures alij sunt qui nō possunt intelligere, nisi quatum possunt corporaliter videre: scilicet, res quotidianas & mundanas, & in illis per nimiam visitationem intellectus ipsorum est iunctum & ibi arrestatum. Et ideo, cùm illud est oppositum, & contrarium sine aliquo medio ad nostrum rectum & verum intellectum, & ille de causa ipsi proiecti & multum remoti sunt de nostro naturali magisterio, sicut populus expulsus & condemnatus de nostro supremo secreto. Tibi autem fili, qui nos intelligis, es de electis, in arce nostra diuisimus testamentum nostrum, in quo thesaurum perpetuum inuenies, si in manibus tuis peruenire possit, & à te obtineri. Audi quid dicimus, quoniam non bresca, nec zaccara, nec balsamum aromaticum, quod tantum te faciet delectari, sicut faciet nostrum confectum, si semel tantum gustaueris vnum paruum saporem, iuro tibi, quod de illo habebis maiorem famem comedendi, quàm prius.

De recapitulatione, quomodo de vna sola natura sit omne id, quod quæritur.

CAP. LXXIV.

REcapitulando dicimus fili, quòd res ista cùm sit vnius solius naturæ, & de ista tantummodo facta est, quam omnes non habentes, vel pauperes, aut dolentes, & eriam habentes & diuitias

Digitized by Google

considerantes, & postulantes desiderant & petunt. Quapropter ista natura per concordiam amorosam, & absque violentia aut fortificatione combustibili, & sine triturationem aut de mollitione per calorem sui ipsius absque sensibilitate suæ proprietatis naturæ mutatur de una qualitate in alteram. Nam ea existente in sua prima natura vel qualitate non valet tantum de fumo, nisi quando transiuit per rotam circuli, tunc est incomparabilis & perdurabilis thesaurus. Fili adhuc tibi dicimus, quòd antequã hæc natura possit pertransire per rotam circularem elementorum, necesse est, quòd diuidatur in quatuor partes, vt pertransire possit per quatuor qualitates elementarias, scilicet, de sicco in frigidum, & de grosso in simplum, de frigido in humidum, & de porroso in leue, & de humido in calidum, & de aspero, leue, aut suaue, aut dulce, & molle & placidum per dulcificationem amari. Sed hæc diuisio non potest fieri per mutationem naturæ sine perditione proprietatis, nisi natura, quæ est in massa dura & sicca cum omnibus suis partibus reuertatur ad similitudinem ipsius primæ naturæ, in qua mundus erat primò constitutus diuina potentia in modum formæ confusæ, in qua erant omnia confusa, sine quibus natura complere non poterat operationes suas, quando Spiritus sanctus diuinus portabatur super aquas, quę occupabãt partes omnium aliorũ elementorum, sicut Deus & Dominus noster creator supremus naturę ordinauerat in eodem momento sine temporis occupatione, antequã placeret facere mirabilem ipsorum separationem siue diuisionem. Hanc operationem fecit redem-

ster ostendendo primæ naturæ, qualiter operari debebat per nobilem intelligentia. Et hoc non intelligatur, nisi de tota natura, quæ primò fuit creata ex nihilo, & post in tres partes diuisa cum certa mensura. Et de prima puriori creauit Angelos & cœlum imperiale, per hanc luciditatem & puritatem participant animæ puræ Angelis in natura, qua participatione facta est inter eos vnio vero in glorificatione magna, & de secunda parte naturæ minus pura fecit Deus firmamentum, sicut suprà declarauimus in capite formæ maioris: solem etiam stellas: & lunam, & dedit cuique suam virtutem, quæ in natura cum rebus inferioribus participant. Et de tertia parte minus pura fecit Deus hunc mundum, & composuit quæ in eo sunt, prout scriptum in hoc præsenti testamento in modo tibi dicto. Sic fecit Deus Dominus noster naturam diuersam, vt quælibet causa ad suam propriam posset fieri restitutionem: nam de puriori fecit rem meliorem, de impuriori verò minorem. Et sicut scriptum est in ratione naturæ, quantò res est melior, tantò ab altiori natura procedit. Quare patet, quòd natura inferior minus in puritate perfecta indiget alia in omnibus operibus suis, antequam ad suæ perfectionem operationis perueniat. Si ergo natura superior dat sibi de puritate sua tantò plus, quantò melius inferior natura appropinquat ei ac suæ claritati, luciditati, puritati, ac lumini ipsius per attractionem superioris naturæ: quæ facta est propter conuicinitatem, ac sortem, & vniformem nexum coniunctionis ante ipsorum diuisionem, & hoc propter associamentum rerum quin-

Digitized by Google

tarum, & quintæ essentiæ libro declaratarum sub consideratione tibi fili tradita per agiographum spiritum. Quapropter apparet, quòd primò erat totum vna natura.

Quomodo debet intelligi magisterium respectu constitutionis mundi scilicet istius magni mundi facti per Deum.

CAP. LXXV.

NVnc loquemur de tertia parte, hoc est, de natura bassa. Ista est natura, quæ facit diuersitates tantas in hoc mundo. Et de ista dixi superius, quòd tu debes strictè intelligere, aliter poteris in errorem cadere. Et ideo nolo magis tibi dicere, nisi tantum quod tibi possit sufficere ad intelligendum secretum, quod datum est nobis. Vnde fili intellige huius magni constitutionem mundi, quem Deus omnipotens post naturæ creationem fecit in forma confusa, scilicet, quod omnia elementa erant mixta tali modo, quòd nec ignis, nec terra, nec aer apparebant, nisi in forma confusa aquæ quæ vsque ad circulum attingebat lunarem, sic quòd ignis calorem, nec aer humiditatem habebat, nec terra siccitatem, imo totum in frigiditatem versum erat propter suarum confusionem naturarum. Quoniam de quanto natura aquæ magis erat frigida, de tanto naturam in calidam magis stringebat, scilicet ignis, ad pre-

Digitized by Google

fundum aliorum elementorum, & per consequens naturam aeris, magis puram, cùm aer sit cibus & materia ignis, sic quòd posteà, cùm mirabilis ipsorum per potentiam diuinam facta fuit diuisio, & quodlibet eorum fuit associatum & hospitatum in suo loco secundum debitum naturæ, fuit posteà repertum, quod in terra remásit de igne & aliis elementis, in quibus est res, quæ rebus coniunctis participat. Ac si vitrum plenum aqua lunaria in medio aeris rumperetur & præcipitaretur deorsum cum substantia & sapore aquæ, & aqua plena de substantia quinta ascendendo in natura sua alta approximetur, cùm hoc facere sit debitum naturæ. Hoc sit tibi per figuram reuelatum, quia debes scire, quòd natura non operatur, nisi per suum velle, eò quòd respicit voluntatem magistri sui Dei Domini nostri, vt sibi satisfacere possit, quia eam creauit, & per illam voluntatem Deus fecit, & facit per naturam omnia, quæ videmus, & non per miraculum, sicut tempore diluuij, quando per amicabilem concordantiam Deus supremus subtraxit stellarum virtutem, quæ trahebant aquas è maribus, quæ in alto pendent supra regionem aeris, & posteà ceciderunt inferius in pluuiis, aut grandinibus cooperiendo totam terram, quia deuiatæ fuerunt à parte illius climatis in aliud, vsquequo ad ipsarum locum reuersæ sunt ad complendum diuinum velle. Fili si Deus vellet, quòd duo montes vnus ab oriente, & alius ab occidente in vno congregarentur in medio terræ, & essent, vnus mons statim fieret, & non per miraculum, sed aperta & habilia per instrumenta sumosa, quæ Deus posuit in natura per sapien-

Digitized by Google

tiam totius ipsorum concordiæ, per quam sua faciunt actiones. Et sic totum opus naturæ non est occultum Deo, sed mundanis hominibus. Ideo fili, si aliquid facere vis omni tempore, fac per naturam, & inde scias concordantiam naturæ, quia sine ipsa vllo tempore nihil facere poteris. Ideo quia nulla res mundi, quæ faciendo est, est extra terminos, nec itinera naturæ, quin per illam, & de illa, & in illa sit facienda.

Quomodo terra plena est intelligentiæ, & quomodo operatur. Et de creatione Adam & Euæ. Et quomodo magisterium nostrum assimilatur operi creationis hominis.

CAP. LXXVI.

QVoniam fili potes intelligere, quòd tota terra plena est intelligentiæ ad operationem naturæ inclinata, quæ intelligentia mouetur à natura superiore. Ita quòd natura intellectiua inferior in quantum assimilatur naturæ superiori. Nam per intelligentiam adiuuatur à suo simili per conuersionem & potentiam attractiuam. Deinde post illam mirabilitatem naturalem, creauit Deus Adam de limositate elementorum, scilicet de limositate terræ, aquæ, aeris, & ignis, & viuificauit eum à sole sancti Spiritus, & de luce, & claritate & lumine mundi. Et ex omnibus resultauit in eo mixtionem rei quintæ in suo composito, sed magis specialiter fuit creatus de terrestri elemen-

Digitized by Google

to, prout ex ipsius delicto patet. Et sic ex illa limositate Deus omnium creator constituit, & fecit naturam homogeneam, à qua fuit Adam formatus, à quo successiuè transcreauit Euam. Quo facto præcepit naturæ, quòd haberet multiplicare, & multiplicauit ipsorum species doctrinam capiendo à massa confusa mundi, & per intelligentiam nobilem, quæ primò confusa erat, & postea diuisa. Hæc enim est generalis regula operandi, quam Deus & Dominus noster dedit naturæ, & nobis monstrauit per figuram. Et qui habet aures audiendi, habebit totum in suo intellectu: quia hanc insequendo doctrinam natura omnia sua facit opera. Quare patet, quòd qui ignorat hanc diuinam doctrinam extra naturæ opera est. Noster lapis assimilatur in operatione operationibus naturæ animalis, & naturæ vegetabilis, & naturæ mineralis & melius. Quoniam assimilatur & assimilari debet creationi hominis, qui de limositate factus erat. Ideo fili, si vis operationem nostram per naturam facere, insequere operationem doctrinæ naturæ. Nam ei non est datum, quòd per aliam doctrinam possit operari, nisi per illam, quam habet à Deo magistro suo præceptam & doctam per intelligentiam perfectam, per quam suæ mouentur operationes, nec festines. Et ex hoc sit speculum tuum natura, quæ breui tempore res suas non format, sed tempore certo ad assimilandum magisterium operatio eidem constituta.

Digitized by Google

Quomodo operator debet res suas ordinare ad assimilandum magisterium operationi creationis vniuersalis in creando massam confusam, quæ continet omnia quatuor elementa.

CAP. LXXVII.

POst hæc fili tempus est, quòd ponas in ordine naturam, qua indiges cum recta notitia, scilicet per reductionem, quæ per retrogradationem facta est illius in formam confusam, respectu massæ huius mundi, quousque versa sit in qualitatem frigiditatis magnæ, in qua primò fuit. Et quando sic erit versa notare potes & cognoscere, quòd non est nisi vnum compositum per artem respectu naturæ confectum, vt si absque artis adiutorio factum esset per naturam ad consequendum sui intellectus finem, qui est creare perfectum metallum, vel medicinam perfectam respectu naturæ, quæ per artem adiuuatur, & in hoc composito continentur quatuor elementa naturæ mineralis, simplicia & composita, per quæ resultant quatuor qualitates elementariæ. Et per hanc primam conuersionem lapis noster in naturam frigidiorē vertitur. Et ideo oportet, quòd aqua ibidem dominetur, & in se contineat alia elementa, ex quibus natura per diuisionem se habet, postea verti de qualitate in qualitatem. Et hæc est res nostra, quæ in se continet omnia, quibus indiges in nostro magisterio. Et ideo dat intelligere ratio scripta philoso-

Digitized by Google

losophicè per Hermetem, quòd sicut omnes res factæ fuerunt ex vna sola re per potentiam supremam sanctificam, & exiuerunt à massa confusa globosa, voluntate diuina miraculosa: sic lapis noster natus est, & exiuit ab vna compacta massa confusa, in qua omnia sua quatuor elementa sunt contenta per naturam creata, de qua per voluntatem Dei & operationem naturæ noster lapis posteà nascitur.

Quomodo philosophi appellauerunt massam confusam, & de diuisione ipsius, & de natura elementorum suorum.

CAP. LXXVIII.

PRo hac massa confusa nominanda fili similitudinarie philosophi eam nominauerunt totum mundum. Nam ipsa sunt quatuor elementa confusa, quæ separari possunt, & diuidi quodlibet ad partem suam, impregnata ex natura quinta, & per quam separantur & sunt separata. Ergo fili, elementa ab illa massa separa per industriam sapienter, quę à nobili mouetur intelligentia, & reperies naturam, quæ in ipsis est, in quatuor partes diuisam, & quælibet pars illius naturæ ornata erit & induta qualitate sui elementi. Quia pars, quæ remanserit pro terra, erit in siccitate complexionata. Et illa, quę pro aqua remanserit magis pura & magis subtilis, est conuersa in qualitatem frigidam. Illa, quę pro aere remanserit, reperietur in qualitatem humidæ communicantis qualitatem ignis. Vide

Digitized by Google

ergo filii naturam, quæ erat in toto composito integraliter, primò frigida, & postea reuersa est in principalibus qualitatibus elementariis, scilicet, in siccitate, frigiditate, & humiditate, & calore per diuisionem elementorũ. Et sicut quodlibet elementum habet participationem cum sibi propinquiore, sic quælibet pars huius lapidis vel naturæ habet maiorem affinitatem sibi propinquiori, quàm habeat illi, quæ sibi est remotior. Et hoc est propter posse elementorum ac eorum qualitatum, in quibus vaporabiliter diffusa est dicta natura quinta, quam tantum diligimus. Fili istæ qualitates elementales dictæ sunt appropriatæ elementis propter grossitiem & simplicitatem dictarum partium, in quibus jacet natura pura cum magna corruptione, à qua corruptione si scias eam amouere, habes nostrum magisterium certificatum per certam præparationem. Nam lapis noster nunquam inuenitur, nisi in ventre corruptionum, & dehinc eum extrahimus, substantia vnde mouetur corruptio, est multùm pinguis, lutosa & fortiter vnctuosa aerea, in ventre cuius est ignis, quem petimus, & in ipsa eum accendimus. Et ideo tibi reuelauit Morienus sagax Romanus per bonitatem subtilitatis, cui non fuit alter similis in securitate per bonitatem præparationis metuens Deum, fidelis, benignus dando totum suum consilium dicens, quòd scientiæ hominum manifestè coniunguntur, mansio cuius manifestatur in carne, & sanguine, & in profundiori ventris. Et alibi tibi reuelauit, quòd secretum nostri lapidis est in coxis & femoribus calidis hoc est in profundiori elementorum compositorum

Digitized by Google

ex quibus elementa sunt per ea, quæ superius dicta sunt. Ideoque supra dictum est, & adiungendum propinquiora propinquioribus, & affines suorum affinium. Nam scis, quòd natura sicca vel pars illius, quæ est sui elementi terrestris, non habet potestatem vertendi se in naturam humidam, nec se ligandi parti humidæ, quæ est de natura aeris propter duas causas contrarias. Vna est, quòd terra & aer sunt contrarij, & in qualitatibus discrepantes. Quoniam terra per naturam, quam habet, est sicca & frigida, & aer per partem naturæ quam tenet, est humidus & calidus. Et ideo natura sicca in humidam, & frigida in calidam conuerti non possent, nisi primò quælibet ipsarum per sua transeant media, quæ sunt germana extremitatum. Quoniam scriptum est pro reformanda natura, quòd contraria existentia quælibet ipsorum in sua natura non benè possunt simul ligari, nisi primò mutantur de sua contraria qualitate in mediâ, quę participat veris extremitatibus per affinitatem natura. Et ideo naturæ terrę non potest conuerti in naturam aeris, nisi primò vertatur in naturam aquæ: nec natura ignis potest conuerti in naturam aquæ, nisi primò vertatur in naturam aeris. Quoniam nullus transitus potest fieri vnius extremi ad alterum, nisi prius transeat per media germana. Nam quando volumus facere transitum de prima extremitate ad tertiam, oportet transire per gradus medios. Quare filî aqua & aer sunt germana media elementalia scalæ rotundæ, per quæ natura ab extremis elementalibus habet transire antequam operationes suas complere possit vertendi ad perfectionem. Nam aqua est

Digitized by Google

frigida & humida, & per frigiditatem participat cum aere, & per suum humorem rarificat terram, eam alleuiando. Et per frigiditatem suam aerem condensat, eum constringendo. Ita, quòd quando aqua conuertit terram ad naturam suam, postea potest eam in aerem conuertere per concordantiam humiditatis, quam terra ab aqua suscepit, & frigiditatis, quam aer recepit ab aqua, quæ eum constrinxit, & sic per consequens est aer medium ignis & aquæ, cùm aer sit humidus & participat aquæ, & cum calidus participat igni, & per suum humorem condensat ignem & vertit eum in naturam aeris per inspissationem, & per suum calorem attenuat & intenerisat aquã & vertit eam in aerem per leuigationem. Et ideo quando aqua in naturam aeris est conuersa, aer eam conuertit in naturam ignis. Vel quando ignis conuersus est in naturam humidam aeream, humiditas & frigiditas eum conuertit in naturam aquæ secundum id quod iacet in intentione naturæ, vel boni & perfecti artificis. Nam sicut aqua est de materia aeris & terræ, ita aer est de materia aeris & terræ. Et vnum est materia alterius.

Quomodo elementa subtiliantur, & ingrossantur per rotam circularem, quæ per philosophos huius artis dicta est Cathena aurea.

CAP. LXXIX.

IDeo fili tibi dicimus si velis nos intelligere quando terra per suum contrarium erit subtiliata, vertitur in naturam aquæ propter qualita-

Digitized by Google

tem, scilicet, frigiditatem, quæ participat inter siccitatem & humorem. Et quando aqua illa plus subtiliatur, per ignem in naturam aeris vertitur. Et quando ille aer plus subtiliatur, vertitur in naturam ignis, & per consequès per retrogradationem est, quòd quando natura ignis ingrossatur, convertitur in naturam aeris humidi, & tunc ignis tantum de calore suo perdit, quantum humiditas potest sibi contrariari par hebetationem suę ingrossationis. Et quantò hæc natura humida melius condensatur per inspissationem, tantò melius in aquæ naturam convertetur, quæ per suam condensationem mortificavit maiorem partem caloris. Et perdit magnam partem humoris per indurationis approximationem naturæ aeris ad qualitates terrestres, & quando hæc aqua magis inspissatur, tunc vertitur in terræ naturam, & propter sui frigiditatem amittit partem sui humoris gyrando se & portando in siccitatem. Quare si vis ignem nostrum accendere, administra ei cibum lenem & tenuem quia eius hebetatio & mortificatio non venit nisi per crassitatem & grossitiem materiæ, sicut patet in declaratione prædicta. Quando igitur voles de terra ignem facere, subtilia terram quantum poteris, & quando velis de igne terram facere, condensa fortiter ignem. Dicimus quod aer & aqua causa sunt ingrossationis ignis, & melius aer quàm aqua, & melius aqua quàm terra. Et minus terra, quàm aqua, & aqua minus, quàm aer. Sed terra omnibus suis viribus inspissat aquam, eam vertendo ad suam naturam terræ; & aqua se condensando & convertendo ad naturam aeris inspissat aerem, & vertit eum ad suam

Digitized by Google

propriam naturá aquæ. Et aer se ad naturam aquæ conuertendo per inspissationem condensat ignem, & facit eum conuerti in aerem per suæ subtilitatis ingrossationem. Similiter ignis omnibus suis viribus nititur aerem vertere ad suam ignis naturam per subtiliationem suæ puræ substantiæ: & iste aer conuersus ad naturá ignis subtiliat aquam. Et eam vertit ad naturam aeris per rarefactionem alleniationis. Et hæc aqua versa in naturam aeris rarificat terram, & facit eam versi in naturam suam aquæ per subtiliationem suæ grossæ substantiæ. Et per hunc vltimum ordinem relucet secretum compositionis aquæ nostræ filiis intelligentibus, cùm viuaciter apparet, quòd natura sicca non potest in humidam conuerti, quousque in naturam frigidam conuertatur. Fili manifestè tibi portam naturæ aperimus ad intrandum, omnia opera sua, si intelligas, quia superiora elementa causa sunt subtilitatis inferiorum. Et subtiliatio causa est viuificationis & animationis. Elementa verò inferiora sunt causa ingrossationis aliorum elementorum. Et hoc ratione attractionis proximioris consonantiæ, quæ iacet in suis naturis, vt super extitit declaratum per terram & per ignem, & ingrossatio causa est mortificationis, & hebetationis caloris animalis. Et nos bono iuramus animo, quod subtiliatio non fit sine ingrossatione, nec ingrossatio sine subtiliatione, nec dissolutio terræ sine congelatione aquæ, nec aquæ congelatio sine dissolutione terræ. Fili in spiritu dissoluitur corpus congelatum, & per corpus constringitur spiritus congelatus, quia congelando spiritum, dissoluimus corpus, & corpus dissoluen-

Digitized by Google

ib, congelamus ſpiritum. Fili vide & aſpice multiplicationem veræ tincturæ, quam Deus dedit naturæ ad tranſmutationem faciendum, quia de vno pugillo terræ, & nouem aeris facimus decem aquæ. Et ideo de vno pugillo huius aquæ, & nouem ignis facimus decem aeris, per ſcalam viuificationis aſcendendo ad ſubtiliationem naturæ groſſæ in naturam ſimplam, & ſuperiore ſimiliter de vno pugillo ignis, & nouem aquæ fiunt decem aeris mortui, qui eſt aqua viua. Et de vno pugillo iſtius aeris mortui, & de nouem pugillis terræ fiunt decem aquæ glorioſæ. Intellige fili verba, quoniam hæc eſt doctrina, per quam omnis mentura & omne temperamentum fiunt. Et eſt neceſſarium, quòd in noſtro magiſterio fiant, ſine quibus fieri non poſſet. Hęc eſt cathena deaurata & rota circularis totius mundi, per quam natura ſagax omnia ſua regit inſtrumenta rotando & circulando, tranſeundo in circuitu, quam ſupremus creator conſervare in ſuis diuinis mirabilibus & infinitis potentiis voluit & vult.

Quomodo Artiſta debet ſcire corde tenus rotam circularem, & naturam conuerſionis elementorum reſpectu primæ & ſecundæ qualitatis.

CAP. LXXX.

OPVS eſt tibi fili hanc rotam corde tenus ſcire perfectè, ſi ad noſtrum magiſterium velis peruenire. Quia tibi diximus, quòd elemen-

Digitized by Google

ta per naturam iam dictam vadunt rotando per ipsius circuitum successiuè, quousque compleuerunt eorum circuitum, & circulum, qui est perfectio operationis eorum, & per scientiam suæ circularitatis apparet clarè istud, quod superius diximus per primam rationem. Alia ratio, quare natura sicca, quę est in terra, in naturam aeris conuerti non potest, nisi per suum medium, est diuersitas grossitiei & subtilitatis, vel grauitatis & leuitatis, per contrarietatem partium naturæ, aut materię illius, sicut de superius dictis qualitatibus iam complexionatis. Quia omnes aliæ res, quæ considerari possunt in istas pro maiori reducuntur, videlicet, fluxibilitates, & soliditates quæ reducuntur ad humiditatem & siccitatem, & leuitas & grauitas quę reducuntur ad subtilitatem & grossitiem. Et notetur hic primus gradus. Ideo te intelligere oportet, quòd pars naturę, quę est in terra, grossa est & grauis, frigida & sicca. Et ideo frigiditas, grossities, & grauitas cum siccitate causantur à natura, quę est in terra nobiliter causatę sunt; & natura, quę est in aqua, est mediocriter grossa & grauius mediocritérque subtilis & leuis, humida & frigida, per hunc secundum gradum, & ideo causantur ab eis grauitas cum frigore, & leuitas cum humiditate. Et natura, quę est in aere, subtilis est & leuis, calida & humida. Et ideo causantur ab illa leuitas cum humiditate, & suauitas per caliditatę. Et notetur hic tertius gradus. Et natura, quę est in igne, multùm subtilis est & leuis, & multum ac fortiter calida & sicca, & ideo causantur ab illa leuitas cum siccitate, & caliditas acuta. Per hanc doctrinam fili debes intelligere, quòd in

Digitized by Google

nostro magisterio naturali, non debent elementa definiri secundum quod sunt principium motus de loco in locum, sed secundum quod sunt initium alterationis. Hanc met viam insequuti sunt, & sequuntur medici. Et ideo dicunt, quòd terra est elementum, per quod omne corpus ad corpus defertur sanabile, & per quod corpus sanabile frigiditati & siccitati in substantia participat, de sua ratione multum grossa, & aqua participat cum frigiditate & humiditate in substantia mediocriter subtili. Et aer participat humiditati & caliditati mediocriter subtilibus ratione suæ naturæ. Sed ignis participat calori & siccitati in substantia multum subtili, & fortiter actiua, ratione suę simplicis naturæ. Fili hoc vltimum capitulum aperit tibi portam, & postea firmat, quia tibi suprà diximus, quòd de vno pugillo ignis & nouem aquæ fiunt decem aeris mortui, quæ est aqua viua.

De causa & ratione, qua elementa non possunt conuerti, & etiam causa, per quam benè possunt conuerti.

CAP. LXXXI.

PEr hanc descriptionem elucidata est ratio secunda, quare natura sicca non potest in humidam sine medio suo conuerti. Et per illud medium transeundo patenter extitit declaratum descriptione prædicta, quòd elementa sunt causæ suæ mutationis & alterationis, prout hoc probari potest experientia visibili & vera manifestè in nostro

Digitized by Google

magisterio naturali, absque alia logicali probatione. Fili accipe de nostro aere, & de terra modicum, & perfora latus eius acuta lancea tota calida, & videbis à ventre suo exire tantùm de cholera nigra cremata & combusta, quod habebit potentiam intoxicandi & impotionandi totum mundum. Retine igitur illam, ne à te recedat, quia tibi bona erit contra inimicos tuos. Postea perfora aliud latus eius cum punctura magni serpentis, tantummodo quousque totum phlegma exiuerit, nec amplius habeat infra suum ventrem. Deinde crema & combure, quousque sit prope mortem, & quòd anima exiuerit, & corpus sit in puluerem reductum indutum de nigris oculis. Scias, quòd natura illius est remissa grossa & grauis, frigida & sicca, per proprietatem, quæ est in eius elemento terrestri, aeri contrario, in toto sui natura & proprietate. Quare si ipsum in naturam aeris vis conuertere, adde ei de capite rubeo nonam partem. Et natura huius rubei capitis est vna substantia multum subtilis & leuissima, & in complexione multum calida, & sicca & acuta. Post hæc adde illis duas partes de pedibus albis. Natura illorum pedum alborum est vna substantia grossa mediocriter, & in qualitate mediocriter frigida. Et per hanc proprietatem participat oculos nigros, est adhuc in substantia mediocriter subtili per suam qualitatem humidam & caldam. Et per hanc proprietatem participat substantiæ aeris. Et ideo sit tibi reuelata definitio aquæ & aeris in suis dispositionibus, tanquam amica contrarietatum, quæ sunt in composito isto, scilicet ignis & aquæ, terræ & aeris, nesci

mixtum medium purum, ad vnionem mixtionum qualitatum alteratarum ipsorum in forma terræ congelatæ albæ, multùm subtilis, & transparentis secundum per spiculatem aquæ aereę, iam congelatæ per vaporem materiæ dictæ terrestris, iam confectus per calorem acutum.

De symbolo, retinaculo elementorum.

CAP. LXXXII.

Fili, in hac natura ne, grossities, & grauitas substantiæ terrestris, naturæ inferioris habet potestatem retinendi aquam, per totam suam naturam, per vaporem homogeneitatis frigidæ, quæ est qualitas grauis participans illis duobus elementis, quæ sunt de natura sua, sed sis securus, quòd frigiditas dominatur in retentione, attractionis aeris, quæ facta est per confortationem caloris acuti cum sapore humoris, qui est materia ignis, & totius naturæ. Ergo fili, pone de calore alto in natura inferiori, ad confortandum suam siccitatem, & mortificandum suam frigiditatem, per temperamentum cognitum ratione naturæ. Nam scias, quòd maxima frigiditas est mortificationis ignis causa, & durificationis, & grossioris naturæ attractatiuæ causatæ à calore & humore. Fili calor naturæ debet per humiditatem radicalem temperari, vt vapor calidus per nimiam suam siccitatem non cremet, aut ardeat materiam nostri rami infantis, quæ temperantia facta est tantummodo per additamentum naturæ sui humoris,

Digitized by Google

quousque veniat ad gradum illius acuitatis temperatę, per quam possit penetrare inuisibiliter omnes partes naturæ humidæ, & ponere formã suam, ac eam figurare in materia aeris. Debes videre fili, quomodo hoc temperamentum debet fieri, qualiter, & in quo loco debeat creari. Et tibi diximus, posse naturæ reuelando, quòd per subtractionem humidi radicalis fit, quousque calor naturæ excitatus & expeditus per stimulationem nobis monstrat dictam actionem. Ideo tibi opus est, ne illam transeas, ne compositum se relegatum reperiat, vel separatum à tota sua natura. Quia postea nollet videre eam, nec postea posses tam promptet & celeriter infigere naturam deperditam in corpore sine parte ipsius. Et si hæc pars, esset omnino remota à corpore prædicto, & postea nollet in suum initium ponere per viam corrigendi defectum, esset tibi multum graue, propter causam tardationis, & sicut prædiximus, natura ipsius non esset ita benè radicaliter, & per suas proprietates infixa in suo corpore per hanc artem, nisi fieret hoc ingenio forti atque subtili huius magisterii, quod est multum graue fieri, tanquam per artem naturæ, quæ multum omnibus suis adhærentiis intelligentiis ad complendum & finiendum complete suas operationes non ministraret, quia per artem à Deo non est intellectus tam subtilis, quòd primæ virtutes in corruptionibus suis primis occultæ, & in corruptione suorum obiectorum debilitentur. Ideo fili opus est tibi, quòd possis eo in prima corruptione, & intelligas benè illius processis vltimæ conclusionis ordinationem,

De qualitatibus accidentalibus. Et de vnione naturæ.

CAP. LXXXIII.

Post hæc opus est tibi, vt scias acuitatem prædicti vaporis calidi ab ipsomet igne creari, qui procedit ab illa natura, qui quidem ignis est quarta pars totius naturæ in quatuor partes diuisæ, & ideo humorem penetrando per suam acuitatem ignis digerit, & adiuuat grossam naturam cum natura simplici per continuationem, ac copulationem minerarum suarum, & minimarum partium insimul coniunctarum vniformiter ad modum naturæ homogeneæ, sic quòd natura sicca, & grossa per suum confortamentum retinet naturam humidam, & subtilem, per ingrossationem naturæ simplæ per coagulationem. Et natura simplæ per conuersionem rarificat grossam per subtilem vnionem. Sic apparet manifestè, quòd in quanto natura grossa de simpla retinuerit per attractionem naturæ calidæ & humidæ, intanto est propinquior subtilitati aereæ, quàm esset in sua natura, & habet maiorem perfectionem, in quanto etiam natura simpla magis adiuncta, vel addita, cum natura grossa per condensationem, intanto erit grauitati & ponderositati propinquior & minoris perfectionis. Et sic fili potes intelligere multiplicationem, vel diminutionem operatiuarum virtutum. Nam philosophus in libro Meteorum ait, quòd natura terrestris in loco generationis

Digitized by Google

metallorum continet in se virtutes cœlestes, per quas commertitur sua indiuidualitas in formam, naturam, & speciem metallorum coadiuuante virtute naturæ terrestris. Alio modo, si virtus naturæ terrestris superet in potentia virtutem naturæ cœlestis, quæ erat in specificatione metalli magna siccitas, & magna frigiditas naturæ grossæ condensaret humidum, quòd formam debet recipere metalli in naturam & conformitatem terræ, & non in forma metalli propter defectum virtutum cœlestium, quæ non sunt in dicta natura. Quare filij veritatis intelligere possunt, quòd forma metalli venit, & est à virtute cœlesti, influxa in materiæ ipsorum profundiori, ideo dictum est per rationem Meteoricam, quòd anima est in semine naturæ, sicut magister in suo artificio. Fili, talis virtus cœlestis est in proprio loco generationis metallorum, & ideo est forma metalli. Facias ergo tunc fili, quòd in loco generationis aut conuersionis talis sit potentia cœlestis, quæ possit transformare humidum indiuidui sub conseruatione actionis, appetentis hanc ex natura terrestri, in formam & speciem transparentem & finissimam, per congelationem terrestris ficci, hæc erit res magnæ virtutis. Quia terræ virtus, per temperamentum frigus, & per siccum complexionatum, operata est congelando, inspissando & retinendo. Et virtus cœlestis formatiua influxa cum virtute terræ, format speciem in colore cœlesti, quando materia congelatur, sic quòd congelando transformatur species, & informando illam congelatur materia. Quapropter fili scriptura præcipit, quòd habes argentum viuum tot vicibus abluere, quo-

Digitized by Google

usque vertatur in colorem clarum cœlestem. Et hæc est terra, in qua animas nostras seminamus, & in illa est congelatio nostra, & non in alio loco, & per hanc retinentur simplices spiritus quinti fugitiui, qui habent formare, & debent formare terram claram in virtute & forma elixiris per specialem differentiam, quæ mouetur à nobili concordantia quintarum rerum, sicut clarè notabimus in secunda parte huius libri dicta practica nostra.

Quomodo tota intentio operatoris debet esse in præparando materiam lapidis, & in suo temperamento.

CAP. LXXXIV.

PRopterea potest tuus sentire intellectus rationabili consideratione, quòd quantò magis materia erit debitè præparata & subtiliata, tantò virtutes cœlestes naturę superioris obtinebit, & in se retinebit, & quanto minus, minus. Fili videas ergo & audises, quomodo aqua mutatur in aerem, & aer in ignem, si vis habere præparationem naturæ. Si velis de materia terræ ignem facere, opus est tibi à principio, vt eam benè subtilies, & quòd in naturam aquæ & aeris transmutetur, & quando in contrarium voles operari, intentione cognita elementa in contrarium mutabis. Veruntamen facias factum tuum ex re simpliciori: quoniam in illa appropriatur virtus cœlestis tanquam for-

Digitized by Google

ma rei simplicioris, & hoc est secundum actionem materiæ & causam naturæ. Et tenet super hoc dictum philosophi vij. Metaphysicæ. Quòd secundum proprietatem materiæ ei erit appropriata certa forma, & propria secundum suam actionem. quare si materia est simplex, appropriabit sibi formam nobilissimam & multum puram, causa suæ simplicitatis & similitudinis, quæ nascitur a proprietate naturæ superioris simplicis. Ideo quando voles contemperare lapidis substantiam, pone ipsam in loco generationis, vel conuersionis ad qualitates, de quibus vis per notitiam certam, quòd lapis tuus mutetur, videlicet, in humido calore: quia hæc est qualitas, per quam causatur dulcedo in lapide amaro, per conseruationem humidi lapidis in suo igne, quousque possit æternum ignem pati.

De demonstratione præparationis lapidis per differentiam exemplificatiuam in operatione naturæ in suis mineris.

CAP. LXXXV.

TAli fili modo natura vtitur temperamento in mineris per successiuam operationem, quamuis accidenti fortuito multum erret. Nam si materia sulfuris & argenti viui depurata, & ducta ad spleni- ditatem, reperit locum suæ retentionis & congelationis siccum, terrestrem, fuscum & immundum vel frigidum sine temperantia aliqua, generatio istius conuerteretur in complexionem intemperatam,

Digitized by Google

ptatam, salsam, terrestrem, crudam, ponticam, & amaram, & accipiet formam specificam, secundum speciem, ad quam virtus cruda terrestris & complexio loci mouet materiam sulfuris & argenti viui, ad formam secundum suum actum, sicut manifestè in omnibus generibus visum est de extremitatibus & mediis aliis metallicis. Quia illorum materia non est aliud simpliciter, nisi sulfur & argentum viuum mixta simul vaporabiliter, & specificata in terrestrem speciē atramentosam, & vaporem grossum terrestrem, qui nascitur à loco transmutabili generationis. Fili reuerte igitur materiam grossam in simplam, quousque induerit virtutem cælestem, quæ habet claritatē in lapide nostro formare, propter hoc, quia potes istud bene facere in elementali reuolatione, si intelligas elementorum conuertibilitatem. Fili vapor grossus atramentosus, à quo creatum est atramentum, est multum acutus & ponticus, & ideo partes penetrat sulfuris & argēti viui depuratorum, & penetrando inficit illam materiam depuratam, congelando in speciem illius vaporis atramentosi & lutosi terrestris, qui mixtus est ipsis. Quare patet id quod diximus, quæ est maior porta, scilicet, quòd virtutes terrestres non obtineant super cœlestes, sed è conuerso, & habebis rem petitam. Per hanc mixtionem apparet, quòd si medium inter lapidem & metallum, cùm dicta mixtio facta sit in materia lapidis, & in materia metallorum, & corporum liquabilium: quia medium est omne illud, quod aliquo modo cum lapide participat ab vno latere, & in aliquo modo cum metallo in alio latere, dicens adhuc magis proprietas lapidis est, non

Digitized by Google

posse fundi. Et proprietas metalli, quam ex eius materia tenet, est posse fundi per calidum & siccum. Ergo per hæc notare potes, quod lapides sunt in genere terræ siccæ, & metalla sunt in genere aquæ humidæ. Medium ergo vocatur omne illud, quod cum duabus extremitatibus participat illorum. Sed aliqua illorum sunt, quæ magis participant cum siccitate, & illa continent calidum & siccum, constant calido & sicco, vt Marcasita, Antimonium, &c. Sed aliqua illorum mediorum sunt, quæ melius participant gradui humoris, & de illis distillatur aqua per calorem & siccitatem, vt sal gemma. Per hoc fili relucere potest doctrina ante oculos tuos declarata per hoc quod est de proprietate metalli, est humidum aquaticum, & argentum viuum separatum per artem magisterij tibi reuelati. Habe igitur fili notitiam naturæ mediorum, quia de ipsis totam scientiam nostram trahimus, & potestatem ponendi argentum viuum in opere, & trahimus argentum viuum à suis cauernis vitreis, & cum illis portatur lapis ad suam primam naturam, qui est supremum medium purgatum ab originali macula.

De extremitatibus nostri lapidis, & quæ sunt & vnde extrahuntur.

CAP. LXXXVI.

POtes cognoscere potes, quod argentum viuum nostrum est prima extremitas lapidis nostri, & in primo gradu, & in secundo est vltimus complemen-

Digitized by Google

tum, & modo tali per artificium nostrū subtiliter inuentum, & ingenio naturali trahimus extremitates ex prædictis mediis, quæ participant cum lapide nostro, sicut natura sapiens dedit nobis scire: nam aperte nobis ostendit modum qualiter transmutat naturam de mediis argēti viui in metallum perfectum, hoc est fili medium commune ad trahendum & ponēdum summum medium de potentia in actum. Tamen fili debes intelligere in tua operatione metalla loco mediorum, quæ sunt extremitates naturæ. Nam quanto media sunt nobilioris naturæ, tanto extremitates sunt nobiliores & digniores in potentia. Et ideo de ipsis mediis extremitates separamus, scilicet, viuum argentum argentorum viuorum, & elixir perfectum, quod est medicina medicinarum. Quoniam in omnibus mediis aliquo modo secundum formas confusæ sunt extremitates. Alio modo nisi ibi essent, non possemus in actum ponere, quod est in potentia naturę, & sic inseparabiles essent propter impotentiā ibidem existentem. Item natura nobis manifestat secundum quod experientia certificat, quòd natura illorum cōminuit argentum viuum, & illud mortificat constringendo & congelando, & post ipsius congelationem commiscibile est corpori, & tunc operatur, & non antè, omnem colorem dando, quo indigemus, & virtute suæ siccæ naturæ terrestris retētum est, & fugere non potest à corporibus quibus miscetur. Apparet igitur, & est sine dubio, quod vapor extremorum est causa constructionis argenti viui & in natura, & in nostro magisterio, quod esse non posset, nisi conuenientiam vnius, & disconuenientiam alterius haberet contra se per

Digitized by Google

differentiam concordantiæ, prout apparet in fuis coloris conseruatione per conuenientiam conseruatiuam. Ideo vocata est hæc substantia leo viridis, & serpens viridis leporarius, & argentū viuum & pastura basilisci philosophici. Sed nos illum vaporem, propter potentiam præsentem appellamus magis propriè humorem menstrualem, qui quidē humor ab argento viuo deriuatus est, quamuis alteratum argentum viuum sit per corruptionem & fragilitatem terrestrem, quæ sibi aduenit, & hoc argentum viuum cum corpore coniunctum, sunt duo spermata, à quibus nasci facimus dictam aquā viuam, quæ est argentum viuum nostrum, & aqua vitæ, quæ corpora mortua resuscitat.

Quomodo menstruale est causa mortis argenti viui.

CAP. LXXXVII.

PEr istum humorem menstrualem declaramus quem nos dicimus, quòd argentum viuum est causa mortis suæ, quia ipsemet seipsum interficit, & postea occidit patrem & matrem suos, & extrahit eis animas à corporibus, & epotat omnes ipsorum humiditates, facitque ipsos nigrescere sicut carbonem. Deinde eos resuscitat tali ac ita magno splendore, quòd per illam resuscitationem pater & mater sui cum ipso viuent, nec vnquam morientur. Et pro certo, in præsentia & voluntate certorum sociorum argentum viuum vulgarē congelamus per suum menstruale, & aliàs vni de sociis

Digitized by Google

nostris, in cuius eramus societate expressè, quasi ad duas Leucas prope Neapolim, in quo loco in præsentia Physici regis & vnius fratris de sancto Ioannis de Rhodis, & Bernardi de la Bret, & aliorum congelari faciamus argentum viuum per suam menstrualem naturam. Et quamuis hoc vidissent, & manifestè palpassent, tamen non potuerunt scire, quid esset, nisi simpliciter solummodo rustico more, regia maiestate salua. Et si realiter ac philosophicè cognoscere potuissent per speculationem intellectiuæ virtutis dictum menstruale ac suas virtutes, artem ac scientiam absq; dubio habuissent, prout dicti socij, qui per nos multum benè intellexerunt manifestè & habuerunt. Et tunc argentum viuum vulgare digni fissent ad creandum lapidem, & ad exuberandam suam humiditatem, & ideo nos cogit ratio, quòd ignorantiæ habeamus illud celare. Et tibi fili non celauimus, neque celare volumus, cui, & quando diximus, quòd rem vilem accipias, ac eam facias tuos amplexari parentes, quousque penitus crepentur, & sint velut mortui, & recipe ab ipsorum ventre argentum viuum, & quo lapidem formes, & postea medicinam, quæ nos omnibus est conferenda, & sic vertetur de pauco in bonum, & de bono in melius. Benedictus Deus supremus conditor & redemptor noster, qui de tam vili re pretiosam ita creauit, quæ teneat in se proprietatem & virtutem, ac virtutem ac proprietatum possessionem, quæ in alia non est.

Digitized by Google

Quod argentum viuum philosophorum, non est argentum viuum commune, & quare sic rarò inuenitur lapis super terram.

CAP. LXXXVIII.

POst hæc intelligere potes, quòd argentum viuum nostrum non est vulgare. Imò argentum viuum nostrum est aqua alterius naturæ, quod reperiri non potest supra terram, cùm in actionem venire non possit per naturam absque adiutorio ingenij, & humanarum manuum operationibus respectu naturæ. Et ideo, cùm natura sola non possit eum trahere in actum à rebus, in quibus erat in potentia, nisi per tenebrosam resolutionem, & ideo est nobis opus, si velimus nostram creare medicinam, quòd de illis, in quibus potèialiter erat, nos trahamus de potèia in actionem respectu naturæ per industriam rationabilem boni magistri ac operatoris, per viam generationis facte per præmeditatam corruptionem, quæ nobis philosophia concessit, & scire dedit: quare ad nos illius generatio spectat, virtutem ac potentiam naturæ sequendo, quam virtutem philosophiæ nostræ germanæ ad naturalem reperimus, & non rustica virtute, quæ contra naturam est. Et hac ratione illud argentum viuum nostrum est, & non rusticorum, qui impotentes sunt ad humificandum naturam mineralem. Post quam ergo supra terram generari non potest per solum artificium naturæ, nisi nostri artificij adiutorio magistrali, per nos philosophicè

Digitized by Google

speratio, sine aliqua ruralitate vulgari, ideo in sua generatione opus est, quod nos subtiliter introducamus actionem naturæ metallicæ in materiam, vnde debet generari, ad quam rem peragendam omnis vulgaris rusticus absurdus est penitus & cæcus. Quia ei defecerunt rationes nostræ philosophicè, quæ regunt intellectum ad directionem absq; deuiatione per A. B. C. D. punctualem magisterij nostri. Quare patet, quòd argentum viuum nostrū non est de vulgaribus, quoniam natura non potest eum creare supra terram, neque rusticus, similiter argentum viuum nostrum est, & penitus nostræ philosophiæ, sicut filius est patris, qui ipsū genuit. Ideo scias fili, quòd causa quare lapis noster supra terram ita modicè reperitur, est: quia non est in potestate naturæ per creatorem superiorem concessa, quòd illum possit generare sine ingenio & operatione manuum humanarum. Et quia homines ignorant naturam, & naturalem illius commixtionem & operationem, ideo rarus est & paucus in actione manifesta, quia succurrere non possunt naturæ, ratione suæ ignorantiæ, quousque per philosophiam transierint vniuersalem, & desideratam, quæ reuelat eis res, quæ eis erant absconditæ & celatæ, atque ignotæ.

Quomodo magisterium istud fit per naturam, & per operationem artis & scientiæ, & non miraculo, & de ipsius demonstratione.

CAP. LXXXIX.

NOn credas tamen fili, quòd hoc per aliquod miraculum fiat, nec arte confusa, sicut alie

Digitized by Google

qui fatui credunt: imò fit secundum cursum naturæ per artem notam, de qua certam habemus operationem, quæ nobis attulit desiderium nostrum per præparationem, quia mundat & purificat naturam vilem & immundam, & ponit & convertit in naturam nobilem, & hoc in humido, calidumque in frigidum, si hæc mutatio non esset terrestris, natura dominaretur superiori naturæ, & converteret naturam individualem homogeneam ad suam naturam grossam & terrestrem, & quòd hoc sit verum, apparet per experientiam incontradicibilem. Nam quando argentum vivum ponitur in vapore sicco atramentali, sicut est aqua acuta, statim dissolvitur per incisionem & penetrationem, quæ movetur ab acuitate fortis patenter, & in dissolvendo convertit se in naturam atramenti terrestris, non capiendam formam metallicam, nec formam clarum, nec coelestinam, sicut apparet post operationem dictæ aquæ, & suam congelationem in forma lapillorum croccorum, quæ croceitas à terreitate pontica & sulfurea procedit, quæ vltra mensuram erat in dicta aqua mixta per parua frusta cum commistione & simplicitate homogenea, quæ simplicitas erat recepta & ligata per dictam terreitatem sam, mutatione lucis & claritatis atque luciditatis in obscuritatem. Consimiliter per operationem mediam in contraria forma vertitur argentum in vivum mixtum cum atramentis per ablutionem aquæ & ignis, qui totum suum vaporem grossum devorat & consumit, antequam mixtio illius fiat cum argento viuo, quòd per simplicitatem naturæ grossæ vertitur in simplicitatem, mediante aquitate moderata

purgatur, & miscetur cum illo, quod magis participat sua natura in lucidirate cristallina, sicut apparet post sublimationem suam. Et inde mouetur causa, per quam commendamus temperatiam ignis ad sublimationem argenti viui quousque acuitas, quæ nimio igne grossam terrestreitatem portat, quæ dat infectionem argento viuo vt sit penitus expuata, vel euaporata. Ideo quia ista per expressionem loci ignis, portat naturam suam in ventre fue, sicut apparet in equarum fortium confectionibus, de qua natura non indigemus: quia nostri magisterij corrupto est. Sed quòd velis nos benè intelligere per hunc modum. Accipe igitur aeritatem simplicem, & ablue optimè, & fac sine aque aquam, & eam præpara præparatione philosophica, quousque per quinque planetas transierit, & postea pernenit ad lunam, & quando per sex transierit, venit ad solem, qui clarificabit & illuminabit omnia. Fili, quod dictum est, nobis notificat præparationum multitudinem, per quas habes ire, & in qualibet præparatione per virtutem eius infixa est cuiuslibet planetæ complexio, & ideo si individuus natura reperiat aptum & habilem locum suæ generationis in forma metalli, vel locus ille generationis est complexionatus à natura plumbi secundum suum planetam, vel Iouis, vel Martis, Veneris, Mercurij, Solis aut Lunæ. Si ad naturam Saturni sit complexionatus propter suam debilem digestionem, transmutabit individuum in formam & speciem plumbi crudi, lutei & immundi. Et si ad naturam Iouis, Martis, aut aliorum, & individuum conuertetur in naturam loci, ad quem addetur propter eius

Digitized by Google

infectam digestionem. Et vltrà, quoniam si locus prædictus generationis est complexionatus ad naturam Mercurij, erit debilioris digestionis, & minoris potentiæ ad terminandum individuum in forma corporis duri. Et ideo conuertere non potest, sed tantùm inspissare, & de natura aeris conuertit in naturam aquæ per condensationem, quam capit aer de suis paruis partibus terrestribus modicum digestis, quæ immiscentur cum eo vapore elementali, defectu constrictiuæ virtutis, & ideò inspissatur in rem crudam, se reincrudando per actionem vniformis caloris & humiditatis vnctuosæ, laxatiuæ, tartareæ, sicut lac facit in mammillis.

De natura abortiua corporum imperfectorum, & de temperantia vasis naturæ.

CAP. XC.

IDeo fili tibi sit manifestum, quòd corpora suprà dicta non sunt nisi abortiua, quæ terminum suæ perfectionis habere non potuerunt, sicut illi, qui nati sunt & nascuntur in locis menstruosis indigestis & corruptis, patientibus infirmitatem lepræ, & corruptionem in suis corporibus, & hoc facit natura ob defectum debitæ præparationis & naturalis caloris, quinon potuit benè digerere menstruale, quod est in materia metalli, vel per suæ nimiam excitationē, vel stimulationem caloris adurentis, ardentis, & cholerici, vel individui, vel loci sui nimis mutabilis, in quo plurima acoidetia inue-

Digitized by Google

ries possunt adtendere: cum sit continens totius naturæ omnis generationis. Quare si locus mutationis individui sit talis, quod sit tali modo temperatus, quòd per suum digestionem, vel bonam temperandi am habeat magis potestatem de puro illeum conformatione mutatiua germē suum clarum & purificatum, congelabit & transmutabit illud in finum lunam, & puram per vaporem sui sulfuris iam à macula originali purgati leprosatis, qui dicitur locus dictæ transmutationis, vel in solem perfectum secundum bonam temperantiam, quam capiet humidum individuale à locodicto generationis & digestionis completæ, aut incompletæ. Nam illic, vbi locus generationis est Solis, & commutationis & congelationis humiditatis Mercurialis in finum solem, ibi certè dominatur ignis cum multum nobili temperantia & in loco generationis lunæ, dominatur aer cum cœlesti virtute. Et ideo clarificatur, & demonstratur, quòd fumus aut vapor menstrualis terrestris, & argenti viui non debent excedere, neque superare pondus metalli puri, nisi æqualiter illi aliàs in præparationibus est auisandum. Quare patet, quòd si sit plus de virtute terræ in loco generationis, quàm habeat de lumine & de nobilitate, quæ veniunt per mixtionem planetarum in dicto loco, congelatum accipiet & obtinebit tenebrositatem, fuscositatem, ponderositatem lutulentam, & frigiditatem, sicut plumbum. Quare patet, quòd in plumbo dominatur elementum terrestre, sicut in auro dominatur elementum aëreum cum temperantia perfecta. Et si dictus locus in plus participaret cœlestibus virtutibus, & minus in

Digitized by Google

terrestribus, esset fulgens ac resplendens absque aliqua corruptione, fixum & solidum per mundificationem partium, quòd demonstrant ignitiones & ponderositates exiccationes, quemadmodum est de hoc per contrarium, est dicta propertio constituens speciem auri, ad quam proportionem venit materia depurata in illum terminum proportionalem in materiæ congelatione per frigiditatem loci & per calorem locati, quæ importunit omnem calorem naturalem ventris materni per terminatam digestionem, & mater mortua remansit absque aliqua virtute, & in frigiditatem versa, quæ constringit Mercurium congelando plenum esse perfecto in metallorum forma.

Quomodo Artista debet notare virtutes minerales propinquiores perfectioni. Et de operis abbreviatione per fermentationem.

CAP. XCI.

QVare de omnibus, quæ tibi diximus, fis avisatus simul & singulariter, multum notando virtutes minerales perfectioni propinquas. Quia tibi diximus, quòd argentum viuum depuratum potest reuenire ad naturam illorum, quibus adiunctum est, & intellige hoc tam in parte prima, quæ est purgationis & creationis lapidis, quàm in secunda, quæ est fermentatio & mutatio eius in finem & veram medicinam. Quando igitur transieris ad secundam partem

gradus secundi, adde iam curatum sulfur cum fermento laurato & abluto, quod appellatum est vngentum, vt totum conuertatur in fermentum; ergo totum vngentum erit: quoniam scitum est, & cognitum, quòd ille, qui dat formam, cum eo concordat quod illam recipit. Item apparet, & suprà positum est, quòd omnis generatio debet esse ex conuenientibus naturæ quæ formas portat, & virtutes cœlestes in se, & hæc est causa, quare præparatio nostra suppleri non potest, nisi fortè virtute longitudinis temporis per multos errores in prima parte fermentum supplet, & complet per suas virtutes benè temperatas, & multum benè digestas, temporis per brevitatem, sine impedimento magno. Si hoc scias in secunda parte facere, & in hoc transimus cursum naturæ, quia finit suam operationem vna digestione sua sola. Et nos facimus per fermentum illud, quod natura digestione sua iam compleuerit. Et ideo habeas in te præparationes notas, & patientiam in longa ipsarum mora. Nam omnis prolixitas temporis est in opere naturæ, quia non operatur nisi per minimè. Et præparationes nostræ non fiant, nisi per illam in terminis reuolutorum temporum perfectæ sunt, sicut res aliæ per naturam creatæ. Fili nisi nostras agnoscas præparationes, nunquam habebis thesaurum omnibus electis præparatum, & beati, qui illum intelligunt.

Digitized by Google

Quomodo Artifex debet intelligere, quando lapis perdit suam naturam & minuitur, ad illum emendandum.

CAP. XCIV.

PEr hæc fili tibi dicimus, quòd opus est tibi, quòd scias in prima parte emendare lapidem, qui perdit de sua prima virtute temperata in toto regimine præparationis: nam in illa præparatione indiget reuerti, & transire de illa ad mortem per partem gradus secundi. Ideo fili tibi dicimus, quòd de quantò magis elongatur à suo temperamento per mortificationes corporis factas in prima parte, tantò magis perdit de sua prima natura, & est corpus passum tanquam homo in magna existens infirmitate per turbationem suarum spiritualium virtutum ab eo separatarum, & elongatarum per resolutionem ipsarum, quam continuè passum est. Et hanc rem labilitatem clamamus, quando corpus à suo nobili temperamento remotum est, vel à coæqualitate sua complexionali inquantum patitur, quia ei deficit ipsum quod ei confortaret. Et inquantum sui elongamenti partem accepit, tanto melius per viam confortationis appropinquat per reductionem naturalem, vel attractionem ad temperantiam naturalem, & de tanto quòd magis extendes rotam in portando corpus ad longiorem corruptionem & mortificationem sub aliqua conseruatione caloris naturalis, de tanto erit maioris vitæ & perfectionis, si postea

Digitized by Google

per confortationem ſuorum ſpirituum deperditorum reducatur ad ſuum temperamentum. Et hoc eſt ratione illius, quod accipiet in ſua prima attractione facta in regimine reductionis, quę ſuperabit in melius, quam perdiderat in ſua mortificatione. Quoniam temperamentum non fit, niſi per reſtaurationem rei deperditæ, ſcilicet ſpirituum deperditorum viuificatorum, & reſtauratio nequit fieri abſque naturali attractione, neque attractio abſque euacuatione, neque aliqua euacuatio ſine mortalitate quadam, quæ fit per crematione & combuſtionem corporis & calcinationem, & euacuationem humidi radicalis.

Ad ſciendum, quomodo lapis eſt remotior à ſuo temperamento.

CAP. XCIII.

SCire debes quo tempore lapis eſt à ſuo temperamento remotior, quando corpus eſt crematum, & à ſuo ſpiritu vacuum & inanimatum, tunc remotior eſt, quàm poſſit eſſe à ſuo temperamento, & finiuit rotam corruptionis ad eſſendum locus proprius generationis. Et quantò plus humorem ſuperfluum in ſua ſolutione perdidit, tantò plus attrahet ad ſe dictum humorem exuberatum in ſua reductione. Exemplum, ſi corpus perdat B. & C. in ſuis ſolutione & corruptione per rotam extenſam id inueniet, & attrahet D. & E. qui æquipollent perditioni de B. & C. Et vltrà ad plus penaturam in regimine reductionis attrahet F.

Digitized by Google

& G. qui sunt exuberati per D. & E. propter fermentationem de B. & de C. Et si corpus non prædat nisi B. per minorem rotam, non potest temperari loco ipsi, nisi C. & postea D. exuberatum & proeundo ad temperamentum maiusquia sanitas non suffert, nec cursus naturæ, & in quantitate temperamentum tolle minoris. Et minus perfecti causa suæ minoris corruptionis, in eamo est magis temperantia nota extensæ ad duplicem perfectionem, quæ à maiori nascitur exactione humiditatis in profundiori ratione superfluitatis fœtoris solutionis, & mortificationis. Et per hæc intelligere potes totam intentionem nostram, scilicet, quòd totum magisterium nostrum non est, nisi colligatio humoris resolutis, vel resolutio vaporis, & congelatio alterius, vel mortificatio vaporis, est spiritualis, & vivificatio alterius, quæ est corporalis. Quoniam quocunque modo lapis fit dissoluendus, in eodem modo componendus est. Et hæc colligatio nihil aliud est, quàm argenti viui exuberati & fixi multiplicatio. Per cuius multiplicationem noster lapis venit ad maiorem perfectionem & temperantiam.

De causa supplementi diminutionis corporum imperfectorum, & quomodo lapis noster complebit eorum defectum. Et de interligamento ad respectum elementorum naturalium.

CAP. XCIV.

IN hoc fili est complementum diminutionis corporum imperfectorum, quę deficiunt à quo-

Digitized by Google

dam-

[illegible] perfectionem [illegible] perfectionem. Quarto quæret, quòd nostra medicina portat complementum [illegible] in corpore perfecto, scilicet [illegible] & inspissationem [illegible] & inspissationem [illegible] & [illegible] permanentem. Fili consideratum illud quod tibi ostendimus, quia totum [illegible] manifestatum tibi primas causas [illegible] nostri, & sine illo [illegible] non potest [illegible]. Ideo illud intelligas, quòd [illegible] in sextamento nostro per [illegible], & vide, qualiter doctrinæ [illegible] & [illegible], & in quibus melius conuenit, & quando fiendæ sunt, & quot sunt regimina, & quod valet primò, & quod vltimò, & quæ proportionem habent. Quia iam tibi diximus, quòd magisterium nostrum non est, nisi vnius formæ corruptio, & generatio alterius per conservationem suæ speciei multò magis resplendentis. Ideo fili, quòd quantum potes naturali corruptioni per tuam dissolutionem appropinquare appropinqua, & illud, quod elongare potes, ab illo elonga, & cum venies ad corruptionem primæ formæ, verissimi passus, & ad generationem secundæ formæ, quæ nobis generationis est. Fili nostri magisterii regimina sunt intelligas & inseparata. Quia primum adiuuatur à tertio & à secundo, & tertium à primo & à secundo, & secundum à primo & tertio. Et quando eris in primo, media ipsum de secundo & tertio. Et quando eris in secundo, manu læua ipsum à primo & tertio. Et quando eris in tertio, manu læua ipsum à primo & secundo. Et omnia ista ligantur vnum cum alio, non tantùm sola operationis mixtione diuer-

Digitized by Google

sa, sed per decoctionis diuersam digestionem, quo reducuntur per reiteratam putrefactionem. Quare tibi ostendimus, quòd totum non est, nisi vnum solum regimen decoctionis, quod per diuersas mixtiones operatiuas cum intentionibus ordinatis primum gradum adimplent magisterij nostri, quem si benè intelligis, intelliges secundum & tertium, quod est tota veritas adimplens magisterium nostrum. Fili intentio naturæ est multum ordinata per opera creatiua. Intellige ergo naturæ intentionem & suæ operationis, & totius reuersionis eius, quia prima mutatio respicit ad vnum actum, & per intentionem illius ipsa agit, & per illam transitur ad actionem secundam mutatiuam, quæ tertiam respicit mutationem. Et nulla istarum finiri potest sine alterius adiutorio, cùm se habeat fieri per contrarias operationes, prout sentire potes per corporum solutionem, quæ est causa congelationis spiritus, & congelatio spiritus est causa dissolutionis corporis. Sic se quilibet respicit actum suum differentem cum ratione discordantiæ. Hæc est creatiua elementorum conuersio, quam intelligere benè tibi opus est, & si benè intelligis, respiendebit intellectus tuus vberaliter & plenè, & confortatio & debilitatio, quæ factæ fuit in nostro supremo secreto, & in omni corpore naturæ. Nam per illa est omne temperamentum, vel distemperamentum nostri magisterij, quæ sunt latitudo complexionis.

Digitized by Google

De latitudine complexionis, & quomodo ex duobus terminis comprehenditur.

CAP. XCV.

Omnis latitudo complexionis sili, cuiuscunque sit speciei, ad temperamentum, vel distemperamentum vertitur. Et ideo primæ differentiæ complexionis sunt duæ tantùm, scilicet, Temperata complexio, & distemperata. Temperata est illa, in quâ primæ qualitates per mixtionem distemperantur, quousque veniant ad illum terminum, per quem resultet melior dispositio compositi secundum illum modum, qui speciei debetur. Nam in qualibet specie absolutè est temperamentum, quod quidem est tale ad suam speciem respectu suæ individualitatis, & complexio distemperata est illa, in qua corpus solare à meliori dispositione recedit per dominationem quarundam qualitatum primarum. Quare apparet, quòd cùm in nulla complexione possit aliqua dominari qualitas, nisi simpliciter vel compositè, ideo omnis complexio distemperata, vel erit simplex, vel composita. Simplex est illa, in qua vna qualitas tantùm dominatur, sicut in nostro lapide siccitas cum qualitate simplici dominatur. Nec intelligas, quòd dicamus adeo simplam, quin cum aliis participat in aliquo: nam hoc esset contra rationem complexionis, cùm sit qualitas composita de quatuor primis. Sed quia per iudicium euidentis notitiæ, quam nobis concessit natura sapiens per sensum

Digitized by Google

manifestum, nos vidimus ac scimus, quod vna illarum quatuor tantum dominatur multum suæ contrariæ. Et ideo dicere voluimus quando lapis reducitur, verti debet de humiditate magna in magnam siccitatem, & in humiditatem minorem, & frigiditatem minorem, ac minorem caliditatem. Quare apparet, quod cùm per istam siccitatem elementi terrestre determinetur nostri lapis humidus in naturam terræ aereæ per regimen deductionis naturaliter convertitur. Propterea voluerunt aliqui dicere, quòd noster lapis siccus erat in vltimo gradu, & remotior sui perfecti temperamenti, ex passus ratione suæ siccitatis & acuitatis. Quare voluerunt illum cibum foras educere ad suum temperamentum cum nutritiva humiditate fermentabili. Sed hoc contra stabilem rationem visum est per naturæ sapientiam, & suo intellectui magnum inconveniens cùm lapis noster per regimen reductionis iam sit informatus per oppositas qualitates differentiales per concordantiam, per quam informationem omnis res suo temperamento se temperat & appropinquat. Quoniam cùm lapis noster fuerat per secundum regimen occisus mortuus ac subuersus in gurgite Saturniæ magnæ, & sua pastura & in qua se habet nutriri, fuerat de toto cremata, arsa, & combusta, deficiens à vita perfecta, quæ est causa approximationis nobilis temperamenti, idcirco visum est, quòd lapis noster est remotior, quàm esse possit à temperamento suo existens in regimine secundo & stans infra illum terminum, in quo sunt duæ complexiones magis extremæ & longinquæ, quia opus est quòd materia non sit ad contrarium projecta extra pri-

Digitized by Google

mei latitudinē, sed quòd participet quodammodo alicui de cōplexionibus metallinis, quæ sunt proximæ extremitati. Et quòd materia non transeat vltra extremas complexiones, quæ participant morti. Alio modo, si intensius, vel remissius procederent contra naturam à qualitatibus fortibus & oppositis, & ibi penitus deficeret dicta materia à complexione metalli, intantum, quòd postea saluari sub illa non posset indiuiduum metallinæ speciei, sicut apparet in combustibilitate materiæ, quando per ignem nimium corrumpitur, omnino separatur à natura sua ob defectum informationis naturalis. Fili vide ne corpus tuum omnino recedat à natura sua, hoc est à suis particularibus complexionibus vltimatis, quæ continentur sub latitudine temperamenti, & in tali puncto materia existente dicimus, quòd à suo temperamento est remotior: sed si velis propter hoc dicere, quòd magisterium nostrum haberet incipi per tertium regimen, deficeres ab intellectu nostri operis, cùm adhuc non habeamus subiectum aut materiā conuenientem, in qua & per quam elementa fruanda sunt. Quare opus est, quòd per tertium regimen de terra & aqua noster lapis procreatur.

Quomodo substantia sulfurea exibit ab extremitatibus, quando lapis creatur.

CAP. XCVI.

Dicimus ideo, quòd noster lapis primò creatur, vt sulfurea substantia calida & sulfurea

extrahatur à ſuis extremis, & quod ille contemperetur cum humore, & cum calore, qui eſt ſecundum inſtrumentum perfectiuum naturæ, & medium participans immediatè dictæ ſubſtantiæ, per quod recipit metalli tincturam, quæ eſt in dicto inſtrumento. Sic ſili trahimus lapidem noſtrum ab extremitatibus, in quibus ſunt media confuſa, vt non ſit vnum nec alterum: ſed vt ſit medium, aut neutrum dictis extremitatibus, ideſt, inter eas, à quibus materialiter exiuit, quam neutrum vocamus, ſecundum conſiderationem expreſſam in tractatu de intentione Alchymiſtarum ſapientium, & ſubtilium: non quòd ſit neutra propter negationem extremitatum, ſed propter participationem vnius & alterius. Et omnes extremitates ſuæ ſunt corpus dictæ ac ſpiritus, de quibus corporibus neutra cum omnibus mediis procreantur, & ſunt procreata. Cum igitur tale neutrum ſit à ſuis extremitatibus procreatum mineralibus certis & notis, abſque dubio in naturis eorum participat indiſtinctè, ſecundum iudicium ſenſus & experientiæ. Et per conſequens, ſic habebit & poſſidebit certas extremitates ſubtiles & mixtas & indiſtinctas abſolutè. Et ideo dictus eſt neutrum, nec ſanum infirmum. Et ideo habet in ipſis indifferenter operari per ſuam proprietatem neutram, & corpora infirma reddere nec ſana, neque infirma, quouſque virtus ſanitatis in eo ſit integrata. Et ideo patet, quòd hoc eſt propter cauſam imperfectam, quæ venit à ſua infirmitate & ægritudine. Poſteà fac de illa neutralitate extremitatem perfectam, ſicut eſt imperfecta. Tu adiunges ei alia vice de ſua natura homogenea,

Digitized by Google

ex qua creari debet in parte videlicet simpliciter vsque ad finem vt de perfectione sanitatis, quæ est in aere, tollat infirmitatem & ægritudinem neutri, & quòd virtus vnius per alterius virtutem confortetur, & quòd infirmitas & ægritudo dicti neutri, quæ ex parte terræ, & aquæ venit, sit commenstrabiliter per humorem & calorem alienata, & tunc inuenies appropinquatum extremitati perfectæ ac temperatæ, & non tenet nisi mediam partem ægritudinis, & duas sanitatis. Altera vice fac istud extremum imperfectum, & adde ei duas operatiuas virtutes, videlicet aerem & ignem naturales, & reperies ab extremitatibus & mediis imperfectis reuersum ad extremitatem plenam sanitate, & omni temperamento. Intellige fili, nam omnia hæc diximus, post considerationem cap. 168. quod incipit: Lapis noster remanet in omnibus suis elementis, &c. Laus, honor, & gloria Iesu.

Finis Theoricæ testamenti.

Digitized by Google

INCIPIT PRACTICA MAGISTRI RAYMVNDI LVLLI super lapide philosophico.

Et primo definitio, quæ res est, seu quæ scientia, vel ars Alchymia.

CAP. I.

ALCHYMIA est vna pars naturalis philosophiæ occultæ cœlicæ, magis necessaria, quæ constituit & facit vnam artem & scientiam, quæ non omnibus est nota, & docet mundare & purificare omnes lapides pretiosos, non perfectos, sed deciſos, & ponere ad verum temperamentum, & omnia humana corpora lapsa & infirma restituere, & ad verum temperamentum reducere ad optimam sanitatem, & etiam transmutare omnia metallica corpora in veram lunam, postea in verum solem, per vnum corpus medicinale vniuersale, ad quod omnes medicinæ particulares reductæ sunt, & fuerunt. Et per quod integratum & factum per vnum manuale regimen reuelatum est philosophiæ filiis perfectis, mediante ignis calore, respectu sex latitudinum caliditæ-

Digitized by Google

tis, quæ in tres principaliter reducuntur. Primus vocatur Hebetatus, & iste prohibet & defendit motum naturæ integralem. Et ideo ducit & inducit putrefactionem in rebus mixtis, sine qua putrefactione venire non potest animatio in rebus elementatis. Secundus calor est calor excitatus cum calore tolerabili vivificationis, & hic calor ducit & inducit generationem & multiplicationem. Tertius est calor excessivus & mortalis, qui destruit omnes sensus & instrumenta, instinctus, & appetitus naturales, per quos fiunt corruptiones, generationes & multiplicationes. Fili hæc scientia appellatur flos regalis, per quam intellectus humanus rectificatus est, vi experientiæ, respectu oculi, & veræ notitiæ, cum experientiæ suæ pati non possunt aliquas probationes phantasticas, sed omnes alias scientias viuaciter intrare ostendit intellectui; quomodo habet virtutes diuinas penetrare, quæ velandæ sunt: etiam per naturam intelligimus illud, quod est, unde plures fatui & infames credunt, quod nihil est: sed nos scimus, si hæc res sit an non. Et ideo secretum hoc non erit notum ignoranti. Nam per scientiam talem, intellectus est expulsus superfluitatibus, quæ ipsum removent à tota veritate, & alio modo hæc scientia nominatur vexillum & instrumentum philosophicum, per quod boni philosophi, & antiqui Poetæ sensum ipsorum direxerunt ad quamlibet scientiam, ad intrandam per hoc in omnem experientiam, per artem fiendam, secundum naturæ cursum per realem notitiam.

Digitized by Google

Quomodo practica traditur per duplex instrumentum. Et quæ sunt instrumenta quæ dat.

CAP. II.

FIlii in hac secunda parte practicali fuit, & est intentionis nostræ practicam tradere, ac modum practicandi duplici instrumento. Primum instrumẽtum est memoratiua practica, aut recordatiua, vel recolitiua. Secundum est practica operatiua, totum infimul mixtum, tamen successiuè, per modum & formam Alphabeti factum secundum cuiuslibet regiminis determinationem, & hoc vt melius regale magisterium intelligas, & illud formare per artem, ad faciendum & consequendum practicæ factum quod est certum: quoniam ante oculos tuos actione tibi nota per experientiam claram ostendemus. Et quia virtus principij currere, neque discurrere aut fluere non potest vsque in finem, nisi virtute media, extremitatum copulatiua mediante, hæc procedit à ratione: quæ dicit, quòd nos formabimus per memoratiuam artem suprà dictum instrumentum, maximè cum ita sit prout dictatus nobis ostendet naturæ realis, quòd theorica intellecta non debeat separari per vnum passum, nec elongari à practica scita. Nam vna formæt aliam, & suos corrigit defectus. Et ideo posuimus practicam memoratiuam secúdum hanc scientiam in forma media, quæ naturaliter exiuit de suis propriis extremitatibus, & sunt propriæ extremitates suæ, practica operatiua in secundo

Digitized by Google

sancte, & in primo sua soror, scilicet theorica. Et illa sunt verorum instrumentorum principia, quæ integrant & perficiunt totam scientiam & artem, quæ formatur per primum. Quia numquam erit ars aut scientia, nisi primò inchoetur, & incipiatur à suis certis principiis.

De secunda diuisione huius partis per instrumentum memoratiuum.

CAP. III.

Iste liber, qui est dictus & nominatus secunda pars, diuisus & partitus est in quatuor operationes principales. Prima est dissoluere, secunda abluere, tertia congelare, quarta est materiam fixare. Prima & principalis operatio est in duas partes solutiuas diuisa, sicut in nostra theorica tetigimus: per primam facimus de pluralitate vnionem, per secundam devnione pluralitatem, prout tibi per honestam & pulchram doctrinam ostendetur. Fili omnes operationes istæ tibi datæ sunt intelligi per certas & determinatas distinctiones alphabeticas, scilicet per modum Alphabeti A. B. C. & figurarum, & definitionum, mixtionum & applicationum.

De prima distinctione, quæ est de A. B. C.

CAP. IIII.

PRo prima distinctione, quæ est A.B.C. in prima operatione A. significat Deum Dominum

Digitized by Google

noſtrum, qui omnia creauit, ac à quo omne procedit. B. ſignificat argentum viuum, quod eſt communis ſubſtantia, ſtans in omni corpore corruptibili prout per eius proprietatem apparet: quia habet corrumpendi actionem & generandi, coniungendi, diuidendi, inſpiſſandi, groſſificandi, rarificandi, indurandi, mollificandi, augmentandi, diminuendi, diſſoluendi, congelandi, calcinandi, mortificandi, viuificandi, crudificandi, maturificandi, abluendi, deſiccandi, humefaciendi, calefaciendi, refrigerandi, lenificandi, blandiendi, aſperificandi, dulcificandi, amarificandi, confortandi, debilitandi, intrandi, ingreſſionem faciendi, tingendi, pondus dandi, incerandi, paſcandi, impregrandi, ingroſſandi, ſublimandi, ac primum materiam faciendi, deſponſandi, ac primum matrimonium faciendi corporis ac ſpiritus, fixandi, obſcurandi, & accendendi. Per hoc enim argentum viuum, ſciant omnes doctrinæ filij opera naturæ per ſuas proprietates diſcernere, & plures ac multas ex illis per ſuam proprietatem reducere de potentia in actionem, & illius operationes ſecundum quod inſtinctus & inſtitutio naturæ vult regulare & ordinare. Et ideo tibi dicimus, quòd cùm ſit pater omnium liquabilium, propter conuenientiam & communitatem ſuæ propriæ naturæ, tene ipſum charum & ſecretum, & noli diffamare. Iſte eſt materia naturæ, ſine qua aliqua res naturæ non generatur corporalis, quæ ab eo principium non habeat ab vna limoſitate, in qua eſt natura, quæ operatur, percutit, & ſemper fabricat, ſine ſuæ tranſitu menſuræ. C. ſignificat ſalis petram, qui communem habet natu-

Digitized by Google

cior & fundem argento viuo per proprietatem fuę fortis naturę. D. significat vitriolum exoqueum quod corrumpit & offendit omne illud, quod non est de natura, & esse communis argenti viui. B. significat menstruale, quod conuenit naturis trium dictarum coturni, simul, Argentum viuum, purum, & resplendens significat. G. significat Mercurium, quem scimus. H. aurum significat, quod tantum est honoratum. Quæstio, quare posuimus A. in hac arte, hoc est, quia sine Deo Domino nostro nihil creatum aut generatum est, nec opus inceptum, neque sine ipso consummatum, & quia ipse est efficiens causa principalis & finalis omnium creaturarum & operationum, digna & vera ratio nobis ostendit, quod præponatur, & antepo-natur, tanquam formator & creator totius creati, quódque ipso mediante ac sua immensitate Artista in hoc illuminetur opere, qui quidem coram oculis suis habere debet Dei creatoris nostri bonam, veram, fortem, ac principalem memoriam.

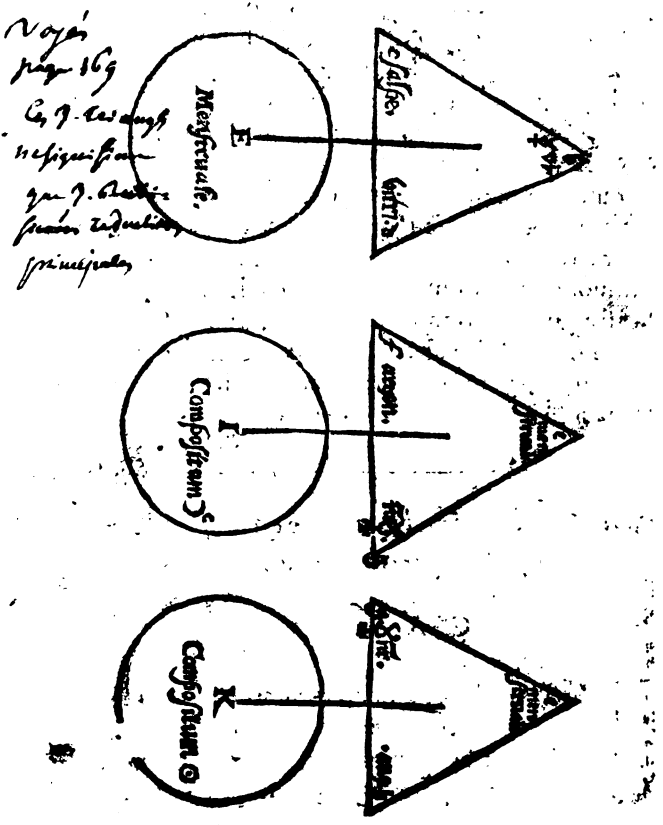
De secunda distinctione, quæ est de figuris primæ partis solutiuæ.

CAP. V.

HÆc figura docet, quòd mediante A. componuntur sex dictæ figuræ, pro prima parte solutiua, scilicet, tres triangulares, & tres circulares. Prima circularis figura significatur per E. & est

Digitized by Google

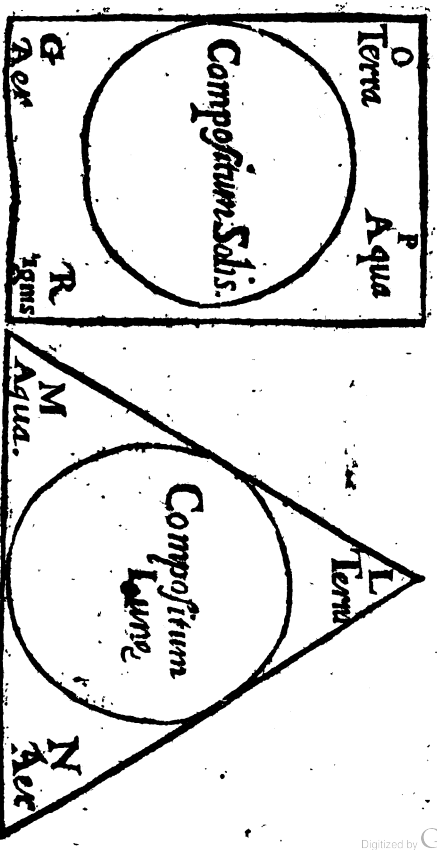
facta de B. C. D. Secundus circulus per I. significatus est, factus à secundo triangulo, compositus de E. F. G. Tertius circulus significatur per K. factus à tertio triangulo, composito de E. G. H. & istæ figuræ tantum pertinent ad primam partem solutiuam, quæ magis proprie vocatur liquefactiua.

Digitized by Google

Decertia distinctione quæ est de figuris, de secunda parte solutionis.

CAP. VI.

Digitized by Google

TErtia distinctio docet, qualiter de dictis duabus figuris vltimis circularibus, scilicet de I. & K. in quibus est confecta prima figura de Luna diuisione formentur duæ aliæ per modum, qui postea patebit in capite subsequenti. Ideo sciendum est primò, quòd per figuram circularem de I. significatum est compositum, & compositio lunæ: per aliam figuram circularem de K. significatum est compositum, & compositio solis: à dicta figura I. trahuntur, & exeunt. L. M. & N. Et istæ tres literæ constituunt primam figuram sequentem triangularem tertiæ distinctionis: & ab alia figura de K. circulari sunt per diuisionem separatæ. O. P. Q. R. per quas est figura sequens constituta & facta quadrangularis: per hanc literam L. terra est significata: per N. aer, & per O. est significata terra compositi rubei pro sole, & per R. est aqua dicti compositi significata; per Q. est significatus aer: per R. significatus est ignis terræ nostræ rubeæ siue compositi, qui est dictus lapis noster. Et istæ duæ figuræ tantùm spectant ad partem secundam solutiuam, per quam integrata est, & perfecta prima & principalis operatio, quæ est dissolutio facta per reductionem illius in argentum viuum: opus est fili, quòd benè scias istud A. B. C. corde tenus: nam si vis practicam habere, quæ sit formata per artem in latione theoricæ, quæ promptè veniet ad memoriam tuam firmam per nobilem intellectum. Si studuisti, etiam habebis habituatam practicam in figura reali, quam in actionem ponere poteris ad tuum velle, sine vexatione magna. Et nisi corde tenus scias dictum A. B. C. practicare, non poteris, neque quid incipere, & sic à

Deo

Digitized by Google

Deo impeditus eris, quòd nescies quid agere: quia ignorabis specierum receptiones, quas literæ significant, neque illas miscere tali modo, quo natura requirit, neque tales facere mixtiones, quæ tibi, & omni Artifici practicali atque practicanti opus est scire facere, vt dictæ mixtiones sint operationes naturæ, quódque dictæ literæ, vel ipsarum significata sint propria materia, & propria res postulata.

De secundo instrumento practicali, & primò de prima parte solutiua.

CAP. VII.

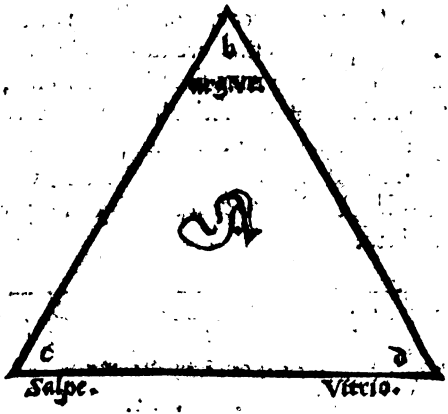
Instrumentum practicale, tantum valet dicere, & scire ponere theoricam, ad factum operatiuam, mediante instrumento, quod est memoria, quæ tibi habet ostendere, qualiter dictæ literæ sunt figuratæ pro prima parte solutiua, quæ sunt sex figuræ principales. Quando igitur tale instrumentum habes habituatum, reduc illud in practicam, conuertendo ipsum ad primam figuram quæ composita est de B.C.D. in modum, qui sequitur.

De figura prima triangulari, quę demõstrat principium practicę, & de intentione triangulari.

CAP. VIII.

Super hanc figuram sequentem, quæ est prima triangularis, tibi ostendimus principium districtum practicæ & dicimus, quòd fit, vel fieri debet

Digitized by Google

de duabus substantiis corporalibus, & de vna substantia essentiali & accidentali, deportata in corū ventre, prout per hanc figuram tibi præsentabitur. Fili intentio, quare hunc triangulum facimus, est, vt de ipso per artificium, diuina bonitate de A. mediante, nos trahamus & habeamus tale menstruale humidum, temperatum à calore contra naturam, in quo & per quod metallica corpora possint in argentum viuum dissolui, quod est elementum omnium corporum liquabilium, & prima materia, & quòd in illo possit nostrum siccus lapis continuari, de argento viuo creatus. Cum ergo fili hic sit primus distinctus, & primus introitus in nostro magisterio, applica te ad puteos, vnde exit temperamentum libratim redditum, prout fili sine mora alterius traditatis dicemus.

Digitized by Google

De prima dispositione, incipiendo opus in forma practica.

CAP. IX.

TV in virtute ac honore de A. primò recipies vnam partem de D. & dimidiam partem de C. quæ simul optimè mollentur & cribellentur super marmore subtiliter pulueriſentur, & benè miſceantur: ponéſque in vna cucurbita vitrea, ſituata in furno & ſuperpoſito alembicò, in quo per reſolutionem ſecundantur ſpiritus, & condenſantur, & lutabis iuncturas vaſorum, cum panno lineo impaſtato & madefacto in luto, facto de flore farinæ, & albuminibus ouorum diſtemperato, vt proprietates trium Mercuriorum vnitæ, ſcilicet ſalſuginoſus, vitrioſus, & aquaticus ſimul iunctæ & in vaſi poſitæ, non perdantur, vel non perdamus. Et aduerte, ne dicti pulueres in cucurbita poſiti tranſcendant, neque ſuperent pondus octo vnciarum, & ad tempus abbreuiandum, pones in aliis duabus cucurbitis, de pari pulueré ſecundum pondus octo vnciarum in qualibet cucurbita, & illas colloca ſupra furnellos longos, per modum, quem declarabimus in capitulo furnorum, nec pone niſi tres cucurbitas ſupra vnum furnellum: nam ignis non poſſet pluribus æqualiter miniſtrare, prout requirit mixtio naturæ, & ſint dictæ cucurbitæ collocatæ, vna ab alia remotæ quinque, vel ſex digitorum ſpatio: & lutentur fundi cucurbitarum de terra argillata percuſſa ſortiter cum pilis ani-

Digitized by Google

malium, quantum illi fundi furnellum intrabunt per tria foramina summitatis dicti furnelli, & ad spissitudinem materiæ: & pone cineres puros benè cribellatos subtus benè compressos ad spissitudinem quinque digitorum, & pone ad nasum cuiuslibet alembici phialam vnam vitream colli longi ad finem, quod continens illarum phialarum non sentiat furni calorem, ne aqua phialarum possit refluere, neque spiritus recedere aut fugere. Postea habeas lignorum serraturas, de quibus prouisionē habeas magnam, & accipe duas partes, & partem dimidiam marci torcularis vindemiarum, aut de tomba minuta, vel de tanno sicco, & misce cum dicta serratura. Et de tali compositione fumum tuum imple, pòst ignem tuum accende in duabus extremitatibus & eum accendere permitte. Nam alius ignis non est tibi faciendus, quousque videbis distillare sex guttas aquę, vel 10. aut 15. vel 20. Et quando ad viginti distillauerit, fac ignem cum paruis lignis, siue busquetis lignorum siccorum, & sic paulatiuè incipe facere ignem flammæ in directo materiæ. Et vide, quando distillabit, quòd aqua sit clara, & quando erit ad quindecim puncta, & aqua erit clara, & funi subtiles continuo ignem illum æqualiter. Et si videas, quòd de quindecim pūctis ad duodecim reuertatur, aut minus, fortifica ignem, & continua secundum punctum suæ distillationis, & postea tertiò fortifica ignem tuum de vno puncto vltrà, & continua vsque nil plus distillet, & tunc dimitte ignē facere, & claude furnum tuum, & refrigerari permitte, & si aqua sit fina & clara sine aliquo colore turbido, vel sine turbulentia, hanc accipe & custodi, & phialam

Digitized by Google

ſtrue cum cera tepida, ne aliquid reſpiret, nec aer intret, quia ſtatim corrumperentur ſpiritus qui ſunt ſubtiles per aerem, qui intrat plenum immunditia ac extranea natura. Recordare quando incipies ignem facere lignorum ſiccorum, quòd vaſa tua debent eſſe habituata de paſta ſupra dicta, atque lineis pannis circundata, phialæque benè lutatæ ad naſos alembicorum, de luto eodem ponendo vnam paleam inter naſum alembici & bendam lineam. Nam plerumq; dum ignis operatur, aer vult exire & reſpirare, quando continentem non habet, qui eum poſſit retinere. Nam calidus & caloroſus eſt, & ſubiectum quod eum retinet, calorem excellentem pati non poteſt. Et ideo indiget aliquo loco, in quo valeat reſpirare. Aperi ergo ei foramen, quando ſufflare audieris. O pater, quomodo feciſti practicam ita longam? Fili, vt ſis habituatus in omnibus rebus paruis & magnis, & vt habeas ſpecialiter & generaliter ignium notitiam, & aliarum operationum, per præſens capi, & etiam omnium lutamentorum: quia noſtræ non eſt intentionis, quòd amplius de ipſis dicamus, cùm ſapienti intuenti & intelligenti mediante prædicto nihil eſt ibi ſubtile. Et quia poſteà dicere potes, quòd menſtruale fœtens eſt ad tuum præceptum, quod eſt res vilis, per quam omnia corpora in eorum primam naturam breuiter conuertuntur, & eſt pura & propria origo rei mirabilis & vltiſſimæ, ſed cum intellectu claro ipſam cognoſcere ſciàs. Fili, menſtruale hoc elementariè factum, eſt vnum corpus organiſatum & aquoſum, per altam virtutem, quæ quartum elementum eſt, quod eſt ignis caloroſus, quæ miſcet

Digitized by Google

omnes res vniformiter, ad quam mixtionem homo non potest attingere, nisi sit ignis magister, qui de tribus rebus vnam fecit per suam reductionem, prout vult natura, quæ hoc vniformiter miscet cum humore, qui est principium naturæ maioris operationis. Quæstio, Pater quid est tertium? tu non posuisti. Fili, forma sine materia stare non potest, nec res quæcumque fieri potest, si forma defecerit, nec D. potest esse sine B. qui habet res formare, quę in mundo sunt, hoc est argentum viuum, & inde nomen habet, prout in theorica dictum est. Sic dicimus de C. quod formatum est de B. quoniam sic vult A. propter quod probatum est, quod plus est ibi de B. quàm de C. vel de D. & hæc est causa, quam per proprium nomen menstruale vocamus, & hoc est, quia in simplici vnitate seipsam collocauit cum magna potestate, quam lucrata fuit à tribus propriis substantiis coniunctis in vnam, quæ est virtus communis cuilibet corpori, minerali & lapidi similiter, & est rei vegetabili subalternata, prout tibi traditum in proprietario nostræ præsentis artis. Quare tibi dicimus, quòd benè eius virtutem agnoscas, ac suam potentiam: nam postea cum illa alias cognosces, quæ sunt maioris potentiæ valoris. Quare in memoria habeas primam ipsius figuram per E. significatam, quæ est hic præsentata.

Digitized by Google

De prima parte solutiua per formam practicæ, Et de liquefactione.

CAP. X.

FIlli lucem mundi, vel partem ipsius oportet, vt nunc dissoluas per liquefactionem omnium suarum partium, quæ sunt substantiales & accidentales custodiantur in trituratione facta motu ignis contra naturam, vnde stolidi delusores ignorant eius mensuram, & ideo hoc modo facies absque tangendo materiam pedibus aut manibus. Tu in virtute A. vnam vnciam accipe de F. benè purgatam per capellam, vel cinericium forte. Et illud benè percussum in rotellas scinde per petias paruas, curtas & strictas. Postea in duas partes æquales diuide, & accipe duo vasa vitrea, solutoria nuncupata: sed melius liquefactoria sunt dicta & vocitata, quorum in hoc regimine forma & mensura tibi demonstrabuntur in capitulo vasorum, & in quolibet istorum duorum pone vnum vnciam cum dimidia de E. scilicet octauam partem totius menstrualis, profice statim intus quamlibet partem de F, & incontinenti non negligenter obstruas os vasis suo cooperculo, & luta benè iunctura de luto iam dicto, vel de cera clara & munda, quo facto, pone in balneo Mariæ calido per triduum, vt Deus det tibi bonam diem.

Digitized by Google

De liquefactione G. qui est Mercurius Philosophorum.

CAP. XI.

FIli vnam vnciam accipias de G. & pone in phialia vitrea longi colli, in qua prius posueris tres vncias de E. & statim obstrue, vt nihil respiret de suo cooperculo cum cera communi, & benè sigilla, & pone in balneo Mariæ calido per biduum naturale, & post biduum in aquam claram reperies dissolutam.

De coniunctione & matrimonio dictarum liquefactionum.

CAP. XII.

POstea accipies F. & aquam in aliam ampullam colabis vitream mundam, & vas multum benè inclinabis & cautè, ne terra de F. cum aqua colari possit, nec aqua turbari & dictam phialam, vbi posueris aquam de F. obstrue, vt suprà de aliis dictum est, & ad partem pone. Postea incontinenti super solutorium de F. quod debet dissolui, pone suum alembicum, qui districtè & sapienter iungatur cum luto suprà dicto, post hoc supra cineres cribellatos situetur, & ponatur inde supra furnellum, & fac primum ignem, faciásque distillari, & humorem aereum in phiala vitrea sume, & fac de

Digitized by Google

fraturis lignorum ignem, & quando humor quasi distillatus fuerit totus, fortifica ignem de carbonibus paulatim, secundum quod videbitur ad punctualiter calcinandum terram, sed à nimio calore custodi, nam vidimus, quod ad calorem solis factum est. Intellige benè, nisi velis fatuus fieri, & da hunc calorem continuè per vndecim horas, pòst furnellum obstrue, & vade dormitum, & de mane accipe tuum calcinatorium (quia sic nominatur propter operationem suę proprietatis, quod tibi offert actus materialis) & infra proiicies menstruale sæpè dictum, in quo G. dissolutus est, & illud videbis operari, & fumum in altum ascendere, & metallum calcinari cum liquefactione, sed melius quàm antè obtura de proprio cooperculo, quod intrat intus, & caue ne ponas in alium calorem, quousque fuerit optatum sua propria virtute, & postquam operatum fuerit, & requieuerit, luta benè iuncturam cum cera communi, & sic lutatum pone in calido balneo Mariæ per triduum naturale, prout alias fecisti, quia sic expedit, postea aquam cela, & humorem distilla, & calcina terram, vt suprà dictum est, & toties reitera, quòd tota terra sit dissoluta per istud regimen in forma liquoris, & semper limum solutum, ad partem ponè, vel oleum arte dissolutum, quod est substantia corporis per aquam depurata, & portata per aquam venti. Et quando totum erit dissolutū insimul coniunge, postea pone per mensem cum dimidio ad putrefactionem in calore temperato, vbi vas optimè sit lutatum cum suo dicto cooperculo, & sic debet fieri figura de I.

Digitized by Google

De coniunctione rubei.

CAP. XIII.

POstquam diximus de albo, dicemus nunc de rubeo. Fili corpus solis totum essentiale est respectu argenti. Ideo aniſari debes, qualiter eum habeas transmutare, per quæ, & cum quibus: nam omnia ipsius opera concordant in vnius operationis essentia, si scias considerare illud, quod principaliter philosophicè dicemus de aqua corruptibili, quæ sua virtute magna liquefacit & fundit solem & in aèrem superius fert, quod est nostrum secretum, & omnis alterius philosophiæ.

De aquâ corruptibili.

CAP. XIIII.

TV in virtute A. recipe vnam vnciam aquæ compositi argenti per alembicum distillatæ, & in illam proiice ℈ j. de G. vegetabili, postea pone intus de auro fino, secundum pondus G. Pòst pone in balneo Mariæ per triduum, vel quatriduum. Et infra illum terminum reperies, vt carbo nigrum, tunc infrà pone duodecim partes de E. pòst ad putrefactionem pone per mensem completum.

Digitized by Google

De alia aqua corruptibili.

CAP. XV.

REcipe duas ℔ j. de G. vegetabili, & humorem eius per alembicum extrahe cum duabus vnciis, vel tribus aquæ rectificatæ simpliciter, quæ est aqua viua, & proiice intus tuum solem, quem dissoluere volueris. Hæc dissolutio est sub conseruatione suæ formę. Ideo sapientes Physici faciunt de illo potabilem aquam, separando per alembicum, pòst infra proiiciunt de iure, vel iucco lunariæ, quantum volunt, & quod vident aurum totum dissolutum in illa aqua vegetabili in colore solis, & sic de tribus rebus formamus figuram circularem, significatam per K.

De secunda parte solutionis, quæ est solutio & separatio elementorum.

CAP. XVI.

FIli, quando tuum album compositum per mensem cum dimidio putrefactum fuerit, tunc erit benè animatum, & virtutis magnæ & benè appretiatum, & ab isto separabis elementa per modum, qui sequitur. Amouebis à vase, in quo tua est materia, cooperculum, & superpones alembicum, optimè lutabis, & in balneo Mariæ calido pones, prout melius ac discretius scies, & sicut per nostram doctrinam ostendetur. Et primò recipies aquam, quæ per distillationem exibit per le-

Digitized by Google

uem ignem æqualiter continuatum, quousque nihil distillari possit, tùc ab igne cessa, & infrigidari permitte. Postea vas accipe, & super cineres pone in alutello, & paulatiuè vigorando ignem in furnello, aerem distilla totum cum suo igne mixtum, & illum recipe in phiala vitrea, quam obtura benè, vt dictum est, & ad partem pone, illud autem, quod in fundo remanebit, cucurbitæ combustum & arsum, erit tanquam terra sicca & nigra. Pater quare aquæ distillatio fit in calido & humido, cùm aer distilletur in sicco & calido? Fili ratio est, quia substantia aquæ de natura subtili ostenditur. Quare opus est illam aquam extrahi per substantiam humidam & calorem subtilem multum, cùm artificialiter non posset esse subtilior separatio balneo Mariæ, in omni quod visum est, quia aqua stans in sui natura ignitionem non substinet, & ideo necesse est, quòd cum igne per medium corrupto, separetur. Sed aer & ignis, qui sustinent ignitionem, supra cineres distillantur, quoniam partes grossæ & calores terrestres separantur, & ad aera superius ascendunt. Sic diuides, & separabis tria elementa, quæ ad album sunt, significata per L. M. & N. quia ad album non est ignis, sed ad rubeum sunt omnia quatuor elementa significata per O. P. Q. R.

Quomodo Artista debet habere terram fixam.

CAP. XVII.

FIli post hanc separationem habebis terram fixam, & quòd nihil ex ea possit amplius subli-

Digitized by Google

nari, & hoc post rectificationem quatuor elementorum, per quam secundum regimen est constitutum, quod est vnum de quatuor principalibus regiminibus, in hac separatione sitaris superare proprietatem Mercurialem in tua mixtione. Nam si hoc feceris, naturæ victricis magister eris. Et hanc rem intellige in præmissa mixtione prima, prout tibi diximus in theorica nostra. Ideo tibi necesse est, quòd Mercurialium proprietates superent proprietates fœtentis menstrualis, si velis inuentor esse pretiosæ perfectionis naturæ. Fili ratione huius vocabuli proprietates tibi datæ sunt omnes res ad cognoscendum, videlicet materiarum virtutes, & sicut in proprietatio huius artis capite 2. & 4. sequentibus extitit declaratum. Ideo, quia proprietas quælibet, quamuis non sit nisi vna omnibus mineralibus communis, veruntamen ipsa determinationem recipit à sua causa, sicut visibilis experientia cum lumine claro nobis effectualiter ostendit post eius diuisionem per quatuor elementa, & sicut videre potes manifestè modo simili, quia proprietas, quæ est in parte terræ desiccat multum, congelat & fixat. Et illa, quæ est in aqua, refrigescit multum, dissoluit & lauat. Et illa, quæ in aere est, humectat, madidat, lenificat & fluere facit partes discontinuatas, & quæ in igne est, calefacit & tingit. Adhuc accipit hęc propietas aliam determinationem secundū materiam elementi sui in grossitie & subtilitate, per varietatem & variationem, proter quam sunt quatuor ignes principales obseruandi ad respectū substantię proprietatum quatuor elementorum. Ideo, quòd proprietas, quæ est in terra grossioris est

Digitized by Google

substantiæ, & fixioris naturæ, pes quam contra ignem maiorem tolerantiam habet. Ideo sibi proprius debetur ignis, secundum suæ naturæ exigentiam, & sic est de aliis elementis. Quare patet, quod sub conseruatione suæ proprietatis materia gubernatur per certos gradus excitantis caloris & stimulantis. Ideo, quando separabis elementa, respice, quòd materia non euacuetur à proprietate sua per nimium ignem vel excessiuum, nec contra naturam. * Nam adhuc illa elementa sunt dissidentia & inimici mortales generationis, nisi Geometriæ regula obseruetur, cum qua trahere poteris per tuum velle aerem, & sine hac regula non. Fili hîc est secretum, quod valet melius omni denario, ad trahendum extra naturam, quæ est verus Mercurius proprietate plenus. Fili practicam tibi diximus, qualiter eam poteris extrahere cum igne appropriato. Sed nunc dicemus totum nostrum instrumentum, per quod poteris custodire, & rectè ducere, & opus dirigere. Quando tu volueris aerem trahere à suo proprio hospitio, tibi opus est assimilare naturæ tuum opus. Fili in subiecto vacuitatis sunt extrema & media secundum magis & minus, propter quod vnum elementum fugit in aliud, & in illud reuertitur, necessitate naturæ, prout manifestè tibi exemplificabimus, per aquam, in qua dissoluitur tantundem salis, quantum continuari potest in humido aquatico respectu aeritatis salis. Quapropter tibi ostendimus, quòd humidum est porosum, & foraminibus plenum, in qua porositate continuatur sal, quod est lapis naturalis in aqua deportatus, qui est dominus lapis, in sede sua existenti. Fili

* *Alias quia ambo hi ignes sũt destructores & inimici mortales generationis.*

Digitized by Google

fides fua sunt pori & parua suarum aquarum foramina, quæ primò erant plena aere nimio subtili, & pòst implentur de re se inspissante. Quare patet, quòd in quanto magis inspissatur, tanto fugit rarefactionem, & vadit ad condensitatem, quando pori & foramina parua implentur materia grossa, per euacuationem simplicis, quia nullo tempore est dare vacuum naturæ, plus enim destraheretur, quàm illud possit pati, & ex hoc exemplum ostendunt Physici in scientia ventosorum, & nos in extractionibus aerum naturalium. Vnde voluerunt aliqui philosophorum antiquorũ dicere, quòd natura vacua erat ab omni entitate, quando omnes res attrahuntur à suo proprio gradu, sed non habent de natura profunditatem omnem. Ideo, quia quãuis calor ignis consumat materiam aeris humorosam, & porosam reddat, dicta tamen materia adhuc habet dictum locum plenum non obstante, quòd attrahat secundum proportionem naturæ vacuæ à dicto loco plus quàm perdiderit, prout apparet in conualescentibus post infirmitates magnas, natura quorum plus appetit, quàm digerere possit, & tamen locus ille propriè secundum veritatem nunquam moratur vacuus omnibus entitatibus naturæ. Sed solummodo à sua materia magis simplici, quæ ibi participat secundum scientiam nostram sensibilitatis inter simplex & simplicissimum, quę sunt extremitates magis simplices, sicut est aer, in quo spiramus duarum extremitatum suarum respectu, videlicet elementi aquæ simplicis & aeris puri simplicissimi, qui per clericos æther vocatur, quia propriè & post ignem existit, & si hoc erat verum, nullum elementum

Digitized by Google

veram sphæram haberet animationis & stationis & maximè ille aer, qui vocatur æther, qui distare non potest ab igne, neque per eius calorem corrumpi, qui semper sibi sit propinquus & iungens. Ideo declaratum est, quòd nunquam vacuitas data est naturæ, quin sit de alio in basis sphæris, quia ignis ibi locum habet, sicut natura suam est appetens perfectionem. Alio modo corrumperetur, & remaneret inanimatus locus naturæ, qui est sphæra circa vnius elementi, vel alterius, & nihilominus sine virtute, & sine attractione, & per consequens remaneret à sua vacua, quod non fuit aut erit vnquam requisitum per naturam, quòd remaneat absque suis potentiis, quare vastare materia simpliciore, scilicet, aeris, quæ enim corrosa in hac sphæra, quæ sibi data est & propriè sibi debetur per medium ponderositatis & leuitatis deinde omni tempore in omni loco remanet altera simplex, quam ignis destruere neque vastare potest. Sed quantum ad hanc materiam simplicissimam, cùm sit sufficiens, aut sufficienter occupatiua, vel repletiua loci dictæ sphæræ, secundum suam substantiam, ideò volens natura in dicto loco per suum instinctum & institutionem recuperare per restaurationem suæ deperditæ materiæ cuncta simili vel ei pari, desiderans semper ad suam perfectionem attingere recuperat eam in attractiua virtute, cum appetitu magno ad se trahendo aliorum elementorum substantiam per ipsorum rarefactionem, quousque natura debitum suum recuperauerit; scilicet illud, quod per ignis calorem perdiderat, & quantò plus locus euacuatur, tantò magis illorum elementorum natura attrahit per suum

Digitized by Google

sum magnum appetitum, & habet maiorem vim maioris attractionis, vt tibi diximus, sicut apparet in condensatione aeris & pluuiarum. Et sicut videtur, quando natura vitalis, in restauratione confortans, rectificat membrum vulneratum, quod est vna de partibus substantiæ suæ veræ individualis, in qua portatur, & ista est ratio radicalis & posse naturæ, sine cuius intentione nihil facere potes, quia per istam elementa ascendunt & descendunt, ingrossantur & rarefiunt, componunt & associant, disligant, & subtiliant vi amoris. Et quantò ignis simplicior est cum actione magna in dicto loco naturæ, tantò fortioris deperditionis suæ materiæ est dictus locus continens, & per consequens attractionis fortioris. Fili si hanc rem intelligis benè, scies qualiter omnes res mundi per naturam factæ sunt, & quomodo eas facere poteris respectu naturæ, si aerem habere poteris qui per naturam causatur. Sed animatio quintæ essentiæ rationalis, nulla res est, quæ sciat facere, nisi Deus creat illud, Ideo certas res habemus, & alias scientias multas, ad plures artes & scientias, de quibus hæc est vna, quæ est forma ad sciendum omnes alias, à subtiliori subiecto per naturá causatas: nam illud quod facit natura, destruere possumus, & postea reformare intus ponendo naturam, sine qua quæuis cura fieri nequit per physicum. Et hoc tibi datum sit ad diuidendum quatuor elementa, quod est maximum secretũ, ad formandum instrumentum. Et sicut de albo cõpositũ feciſti, fac de rubeo, propter quæ figuram sequentem aspice, quæ docet, quomodo elementantur elementa, & qualiter vnum elementum intrat in

Digitized by Google

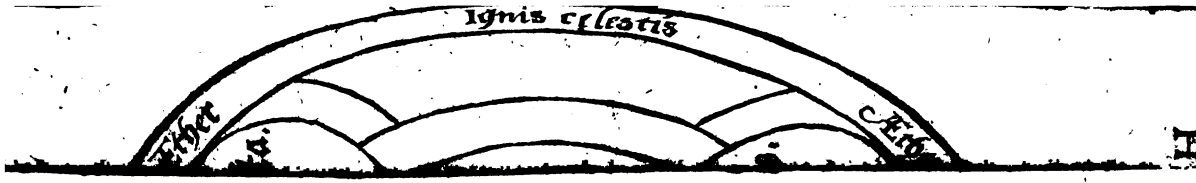
aliud circulariter per artificium naturale. Figura sequens ostendit, quomodo elementa per artificium constituunt vnum elementum rotundum: ita quòd minima pars vnius est in parte minima alterius, aliter non esset vera nec bona mixtio in terminatis corporibus, nec per consequens esset bonum ad aurum, vel argentum operandum.

De operatione secũdi regiminis, quod est lauare. Et primò de aqua & aere, qui habet generare.

CAP. XVIII.

FIli quando diuiseris elementa lapidis seu lapidem per elementa quatuor, opus est vt ea purges per hoc secundum regimen. Sed primò sciendum est, substantiam quatuor elementorum & eam cognoscere, vnde tibi dicimus, quòd terra & ignis similes sunt in substantia lapidea, & ideo necessaria est præparatio ignis calcinatiui. Et alia duo, scilicet, aqua & aer, sunt in substãtia aquosa, & natura aquatica. Et idcirco, opus est, quòd scias præparationem ordinatam, ad exigentiam suæ naturæ, quia aer & aqua indigent præparatione, quæ fit per septenas distillationes, aut plures, quousque omni adustione vacuentur, quæ venit ex parte menstrualis, & tunc quilibet ipsorum plenus vera tinctura, manebit sine crematura vel adustione. Fili aquam & aerem distillabis ad partem quemlibet in sua rectificatione, & vase per se, & fæces aquæ pones cum terra, quas in qualibet distillatione facies. Et post sextam distillationem

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

iones vnam guttam vel duas ſuper calidam lamiſ-
nam argenti fini & puri, quæ ſi nigreſcat, non eſt
omni adustione ſua vacua. Pone igitur ad ſepti-
mam diſtillationem & plus quòuſque argentum
dimittat abſque corruptione nigra, & tunc habe-
bis aquam vitæ, cum qua terram ablues, & Mer-
curium philoſophicum, confortatiuum & medium,
quod facit matrimonium tincturarum. Et ſicut
feciſti de aqua lunæ, facias de aqua ſolis, & ſicut
audiuiſti de aqua, ſic etiam intellige de aere, &
illud, quod remanebit poſt aeris diſtillationem,
erit ignis tinctura totus plenus, & aurum & anima,
& vnguentum philoſophorum, ſine quo dictum
magiſterium compleri non poteſt. Et intellige fili,
quare dicimus, quòd ignis diſtillatur cum aere, &
non cum aqua. Fili aqua non habet aeris officium
facere, ſed tantummodo lauare & non tingere. Nã
ſi tingeret, ignis abſque humore maneret. Quia
aqua fugit ignem nec faceret tincturam fuſibilem
defectu humiditatis, ideo tibi dicimus, quòd
diſtilles ignem per aerem, quia in qualitate diſ-
cordant, & aqua fugit ignem, quia induta eſt
qualitate igni contraria. Per hoc autem diſcor-
dant. Sed aer, quia eſt aqua magna digeſtione
extincta, eſt oleum, & etiam tinctura fortis, &
magnæ mixtionis. Et ignis eſt ſua tinctura, & cor-
pus fortiter digeſtum. Et ſpiritus eſt aer, qui ignem
intra ſe portat. Conſidera fili ad ea, quæ tibi dixi-
mus & dicemus, ſcilicet, quòd velis operari lapi-
dem humidum, qui eſt ſubſtãtia limoſa ad aquam
& terram tantum, quia de illis duobus proueniet
purum ſulfur, & ſulfur ſiccum cum velis opera-
ri ad ignem & aerem, cum iſta ſint tinctura & pars

Digitized by Google

fectio totius magisterij. Fili si misceas ignem lapidis cum Mercurio, statim sine separatione rubeus efficietur. Et ideo quando voles facere permanentem tincturam, sulfur tuum in igne lapidis rubifica, & omni tempore se amabunt.

De ablutione ignis & terræ.

CAP. XIX.

FIli quando ignem voles abluere, primò separabis aerem, in quo quiescit per distillationem, & omnes fæces, quæ coloris sunt, inter nigrum & rubeum infimul pones, in quibus pones suum pondus de aqua prima, & postea totum distillabis, quousque non remaneat nisi ignis siccus, & hoc septem vicibus reiterabis, & inuenies ignem tuum rubeum in puluere subtili. Fili sic de terra facies, quousque vacua sit ab omni humiditate, & humiditas, quam separasti à terra, est oleum album, multum pretiosum incerando, & quia naturę corporis magis participat, tanto ab eo difficilius separatur, & per consequens tenetur pro re pretiosiori pro complendo omne elixir. Et quando videbis terram inter ponderosum & leue in modum puluueris esse, pone de ipsa modicum super calidam laminam cupri, & vide si de ipsa aliquid euaporet, si aliquid euaporet, reuerte ad regimen calcinationis, quòd si non, ostendit quòd priuata est & mundata ab omnibus spiritibus suis, qui eam tenebant inuitam. Custodi ipsam multum charè: nam ipsa est magnesia, quæ dabit tibi illud, quod

Digitized by Google

petis post suam resurrectionē, & quando, sicut prædiximus, quatuor elementa purgauerit, custodi eam benè, quodlibet ad partem in suo vase vitreo benè obturato cum cera, & maximè & specialiter oleum: nam aer subinde aliquam corrumperet & consumeret propter conuicinitatem naturæ, quæ in ipso est, quod quidem aereum est ac multum volatile, & tibi sufficiat quod diximus de benè lauando omnia quatuor elementa.

De tertia operatione, quæ est creare lapidem de suprà dicta substantia præparata, de quatuor elementis.

CAP. XX.

ISti nostri lapidis operatio tertia est, quòd tu reducas aerem, qui est significatus per M. post suam rectificationem cum O, qui reducitur cum L. quia ipsi duo sunt duo elementa siccà naturæ fixæ. Adde ergo O. de composito rubeo cum L, quæ est de compositio albo, vt mixtio, quæ per confortationem fit, sit vtilior præparatio de O. & L. sic vt recipiant & recuperent maiorem humiditatem per attractionem, quam in sua calcinatione perdiderunt, per quam priuatum est ab omni humiditate. Et ideo quando siccum est, & omni humiditate sua vacuum, specialiter libentissimè sumit humidum aquaticum epotat. Et si tu nos intelligis, intelliges id, quod diximus in nostra theorica in capitulo sexagesimo tertio, quod incipit, Intentio naturę fili; & super illo, quod diximus de

Digitized by Google

perfecta præparatione, quæ succedit purificationem elementorum supra dictorum. Fili hæc præparatio valet omne aurum: nam per eam lapides fini fiunt & pretiosi acommunes perlæ & margaritæ. Ergo fili ad consequendum dictam hanc præparationem, accipias M. ad consequendum naturam, & suum affectum & illud diuides in duas partes ad pondus de O. & L. quoniam meditetur de M. ad plus est necessarium vt custodias, & quod alia pars sit æqualis ad pondus de O. & M. diuisum in duas partes, & quamlibet partem pones cum O. & cum L. totum insimul mixtum infra vas simile aliis. Sed illud appellamus isto regimine hymen. Postea obturabis vas tuum de suo cooperculo vitreo cum cera, & pones in fimo, & ibi facies enutriri in pascendo cum modica aqua primò, & postea cum maiori, sicut natura te docet in paruorum puerorum educatione. Et non sis lentus, neque piger de imbibendo terram de quindecim in quindecim diebus, secundum quod videbis, quod comedet & conuerteţ, nec te tædeat hoc opus multis reiterare vicibus, & quando reperies quòd erit congelatum & conuersum, & siccum, pone in sicco igne per diem vnum naturalem. Postea da ei plus M. & fac totum vt tibi diximus: nam in isto opere non potes errare, dum tamen patientiam habueris in longo, & tædioso nutrimento. Fili videbis ibi tot, & tantos colores, de quibus non cures, quousque materia ducatur & terminetur in pulueres albos fines, vel in terram albę foliatę in colore margaritarum transluentium. Et si videris in forma puluerum alborum subtilissimorum, sciasquòd est maioris fortitudinis, &

Digitized by Google

maioris virtutis minralis sulfurei ad congelandum Mercurium, & transmutandum omnia metallica corpora post suam elixationem. Fili non volumus hic tibi longum facere sermonem, ne tuus impediatur intellectus per verba. Nam nostra theorica tibi satis potest sufficere; quam bene converteres in practicam veram per hanc, quam tibi damus. Hæc est res quæsita terra foliata congelabilis, noster arsenicus, sulfur nostrum, quod completum est ad album pro faciendo medicinam ad argentum, sicut tibi dicemus, cùm iam sit sulfur completum album non vrens, per quod medicina fieri debet.

De compositione sulfuris rubei.

CAP. XXI.

FIli sulfur album accipies, & illud imbibes per imbibitionem roborationem de aqua rubea post dissolutionem eius in dicta aqua. Et quando aqua in illo fuerit congelata ad medium sui ponderis totum album erit, tunc ignem carbonum fortifica: nam aliud facere non est opus, quousque videas rubeum sicut scherletum, post fortifica ignem cum flamma, quousque sublimetur. Fili, scito, quod sublimabitur, erit sulfur album, nobile multum, & illud, quod remanebit in fundo vasis fixum, erit sulfur rubeum fixum, sicut sanguis, rubeum, multum clarum & pretiosissimum, & tibi hic sit ostensum, quòd illud, quod erat album, versum est in rubeum manifestum per ignitionem & igni-

Digitized by Google

bilitatem aquæ, quę ibi posita est per substantiam sulfuris albi essentialiter. Et de hac sit tibi speculum substantia plumbi, & pro tanto sibi sufficiat traditio compositionis sulfuris albi & rubei, à quo per artificium quartæ operationis beneficio elixir factum est ad complendum & transmutandum omnia corpora metallica imperfecta, & diminuta in verum aurum, & in verum argentum.

De quarta operatione, per quam fit compositio elixiris. Et primò de compositione lapidis, qui est primum sulfur.

CAP. XXII.

FIlli, quando velis facere medicinam, considera primò cui perfectioni præparationis ducere proponis, & supra quale corpus vis proiectionem facere: nam de illo corpore, supra quod vis facere proiectionem medicinæ, debes in ea ponere, sed si ad vltimam præparationem intendis ducere philosophicè, quale corpus imponas non est curandum, nisi solummodo argentum viuum, quod est medium & mediator omnium, & si non intendis, nisi ad quandam subtiliationis simplicitate frondem medicinam ducere, debes corpus, supra quod proiectionem facere velis, subtiliare: supponamus ergo, quòd sit supra stannum, tunc sic tuum elixir compones, recipe duas partes cum dimidio argenti fini subtilissimè limati, & de illo fac amalgama cum quinque partibus argenti viui communis simul iungendo, &. ducatur

Digitized by Google

se formetur ad modum butyri, quòd partes argenti dicti sentiri non possint. Deinde cape mediam partem Ioois, & illum funde tribus vicibus, & proiice in aceto distillato, & amalgama, & ciba de vna parte argenti viui instimul molendo, quousque fiant vnum corpus. Postea illa duo amalgamata laua, quodlibet ad partem, cum sale communi præparato, & in aceto distillato, dissoluto, quousque acetum exeat clarum, purum & mundum, inde amalgamata duo iunge, & iterum sigilla vbique cum sale & aceto distillato, molendo, & miscendo, & lauando, quousque acetum, vt supra clarum remaneat. Postea laua totum in aqua dulci, vt totum sal exeat, & desicca aquam ad solem, vel ad ignem lentum. Fili magisterium nostrum in duas partes est diuisum, scilicet, in creando lapidem, & componendo medicinam. In prima parte argentum viuum ponimus, tale, vt diximus in tota nostra theorica, & in principio nostri magisterij in practica positum. In secunda parte debet addi sulfur cum materia metalli. Fili sulfur est suus ignis, qui materiam digerit metalli, & argentum viuum, quod ibi nominatur loco medij, & stat inter sulfur & corpus. Et hoc tibi dicimus, vt in verbo rusticano non intelligas, neque communi, sed in verbo philosophicali nos tibi dicimus, quòd alia sunt media cum extremis differentialibus, quia alio modo nō possemus dicere, quando materiæ sunt transmutatæ philosophicè. Et ideo, quando philosophicè dicimus, debes intelligere de materiis iam transmutatis per virtutem, opúsque philosophiæ. Et quando rusticaliter dicimus, intelligere debes de materiis, quas na-

Digitized by Google

tura communis omnibus gentibus creauit, exempiendo ab illa similitudinem. Ideo in verbo philosophico tibi dicimus, quòd alia media sunt, sine quibus tincturæ fermentorum addi, nec misceri possunt cum tincturis vngenti rubei. Et ideo nobis opus est, vt transeamus ex eodem medio ad medium, donec simus in extremis, quæ petimus, Fili cibamentum, quod nostibi dedimus, philosophicè loquēdo, est vnum de mediis inter aquam & spiritum, scilicet, quando in puluerem versum est per alterationem. Et sulfur & aer sunt extremitates: sed absque philosophiæ voluntate tibi dicere poterimus, cùm ibi sit alteratio, quòd argentum viuum vulgariter intellectum, ratione suæ similitudinis, est medium perfectiuum, multiplicatiuum, & completiuum elixiris, quia effectiuum est omnis fusionis metallicæ, & totius ingressionis, ratione sui ponderis, de quo suprà loquebamur ad voluntatem nostræ philosophiæ in sua prima extremitate, quòd eum eleuauit de necessitate, & alteruauit in sua speciali differentia. Secunda extremitas absque voluntate philosophię dicimus, quòd sunt metalla ad componendum elixir. Et alia media & extremitates, philosophicè loquendo, sunt materiæ post earum purificationem mundam, ideo, quia inter sulfur & argentum viuum est puluis factus ex corpore, & argento viuo, & inter dictum puluerem, in quo est sulfur & finis magisterij, sunt ideo argenta viua, quæ sunt causa continuationis partium dicti pulueris in finam medicinam, & inter aquam, est calx, & aer. Fili totum initium & finis huius operis, sit tantummodo per vnam solam operationem, quam vocamus propriè redu-

Digitized by Google

tionem. Fili intellige benè postetatem naturæ, quæ totum debet mutare. Sulfur nostrum est terra subtilis, vel aqua sicca, in ventre cuius ignis naturæ fortiter multiplicatus est, causa suæ siccitatis est terminatio humiditatis caloroſæ, quam accepit à compressione ignis, qui est in suis visceribus & ventre. Fili argentum viuum est liquor inundans & fluens, præseruans iguem à combustione & arsura, & aer est materia sulfuris, in qua compromittitur, & comprimitur ignis per ingenium magisterij respectu naturæ, quousque terminetur in terram siccam & subtilem, quæ est sulfur, & sicut aer, qui est materia ignis induit eius formam in eo: ita argentum viuum est materia sulfuris, & conuertitur in ipsum ratione proprietatis suæ naturæ. Quare fili non mireris, quando res videbis mutari coram oculis tuis per potentiam sulfuris, quia multum calidum est & siccum, & caloroſum. Ideo neceſſarium est, quòd proprietatem ignis habeat, videlicet aperiendi partes totius corporis, & argenti viui, & penetrandi ac terminandi, quia per calorem, quem habet in se, naturaliter aperit poros clausos & sotatos. Et cum ignis sit substantialiter colligatus & collectus in substantia subtili, cũ tota illa etiam vaporabiliter intrat infra totum corpus, cùm eius substantia, per quam ligatus est & collectus, sit multum sicca, terminat & congelat humiditatem, in quam intrauit, secundum sui caloris informationem, qui est instrumentum informatiuum & digestiuum naturæ. Et sic fili dictum sulfur nostrum habet virtutem sigillandi & formandi simile sibi, & omne quod petitur, & non retinendi in

Digitized by Google

se. Et ideo dicimus, quòd est pater & semen masculi, per ignorantiam, cuius multi deciderunt Alchymistæ fatui & non experti, credentes sine igne naturæ fixare amalgamata, non custodientes rectum, neque rectitudinem rei propriæ, quæ deberet eos deducere & adducere ad perfectionem veræ digestionis. Quia argentum viuum minerale res est multum crudæ, & grossæ substantiæ. Quare opus est, quòd fortis virtus sibi administretur, quę iuuet eum duci ad perfectionem, & de hoc largè fuimus loquuti in libello intentionis Alchymistarum. Idcirco fili in nomine illius Domini nostri, qui pro peccatoribus passus est mortem crudelem, incipe nostras alterationes philosophicas facere per hunc modum, faciendo primò signum sanctæ crucis, ne diabolus tibi noceat, & intellige quando dicimus argentum viuum vulgare, hoc dicimus ad similitudinem illius, quod ei assimilatur per artem viuificatum: quia metallorum corpora differentiam recipiunt per illum modum, per quem argentum viuum differt à suis similibus. Et quando similes dicimus, hoc est ad differentiam purorum, & impurorum metallorum, & hoc tibi fili datum sit pro regula graui & profunda in tuo adiutorio ad componendum regalem medicinam in hunc modum. Accipias vnum vas vitreum cum longo collo, vnius palmi, & fundo rotundo, & ore stricto, adeo, quòd non possit intrare, nisi tuus digitus medius largè, & ad modum colli ampullæ factum, & habeat cooperculum, quod subintret, & benè iungatur. Post recipe amalgama, & in sex partibus illius pone partem vnam lapidis nostri in fundo dicti nostri vasis. Dòst artifi-

Digitized by Google

A. Significat Deum.
B. Significat Mercurium.
C. Significat ſalis petram.
D. Significat Vitriolum.
E. Significat menſtruales.
F. Significat Lunam claram.
G. Significat Mercurium noſtrum.
H. Significat Solem purum.
I. Significat compoſitum Lunæ.
K. Significat compoſitum Solis.
L. Significat terram compoſiti Lunæ.
M. Significat aquam compoſiti Lunæ

Digitized by Google

N. Significat aerem, compositi Lunæ.
O. Significat terram compositi Solis.
P. Significat aquam compositi solis.
Q. Significat compositi Solis.
R. Significat ignem compositum Solis.
S. Significat lapidem album.
T. Significat medicinam corporis rubei.
V. Significat calorem furni furneti.
X. Significat ignem siccum cineris.
Y. Significat balnei cineris.
Z. Significat separationem liquorum.
Ʒ. Significat alembicum cum cucurbita.

Digitized by Google

nosè pone tuum amalgama infra, sine violentia ad longum vasis, & quòd cooperiat lapidem totum, modo tali, quòd lapis respirare non possit, quando sentiet calorem, nisi per medium amalgamatis: quia necessaria res est, quòd amalgama nostri lapidis vaporem accipiat, & in suo ventre retineat, & per illum alteretur. Postea colloca vas tuum suo cooperculo coopertum, in furnello, inter cineres compressos vsque ad quantitatem materiæ, vel modicum minus, videlicet de spissitudine dorsi cultelli, vel minus, & hoc fac, vt videre possis alterari materiá, & pòst accende ignem, si vis, de puluere carbonum, vel de serraturis lignorum. Et sic dimitte, vt paulatiuè calefieri incipiat, vel si vis de carbonibus, qui faciant ignem sine fumo. Et quando sentiet calorem, tunc calor sulfuris mouere incipiet, & quòd est in suo vapore inspirabit in substantiam argenti viui, & penetrabit, & congelabit amalgama. Primò in forma argenti fini, demitte adhuc ignem continuari, quia metallica species tibi ostendet, quòd totum sulfur non est adhuc in vapore eleuatum, dum adhuc omnes suos affectus non præstitit, neque virtutes, nec adhuc intrauerunt ventrem dicti amalgamatis, quoniam non debes intentionis esse, quòd habeas creare vnam petiam metalli per dictum sulfur, in quo metallo modica est virtus, sed creare medicinam, in cuius substantia sunt congregatę plures & multæ virtutes, per quas, & in quibus facies postea talia, quæ ad miraculum sunt reputata, per omnem personam magnam & diuitem, nisi sit philosophus, qui suas agnoscat potentias atque virtutes, per quas operatur, & quas tibi dico-

Digitized by Google

mus, dum eas teneas secretè. Fili effectus sulfuris quem debet tradere & præstare dicto amalgamati, est, quòd ratione potestatis proprietatis suæ, conuertit eum in finissimos puluereſ: permitte igitur eum continuare in tuo igne: quia aliter non habes facere, quousque videbis dictum amalgama in puluerem in sua superficie conuersum. Et hoc totum fit in quatuor, vel sex horis, vel modicum plus, aut minus, secundum quòd ignis benè & discretè continuatus est, respectu proprietatis materiæ: sed statim, cum videris signum dicti puluerisſ, amoue à furnello ignem, & refrigescere permitte, vt virtus ignis nostri non debilitetur. Fili si modicum huius sulfuris proiiciatur per talem infusionem, vt tibi suprà diximus, supra multum corporis, tali modo, quòd habeat potentiam super illud, statim illud reducet in puluerem multum subtilem, color cuius erit talis, sicut color corporis, in quo spiritus totus infusus est virtute diuina. Ideo fili habeas intellectum bonum multiplicandi dictam materiam virtute sulfuris primi, antequam facias medicinam.

De multiplicatione nostri secundi sulfuris, & proprietatibus eius.

CAP. XXIII.

FIlli non debes potentias omnium tuorum sulfurum ignorare, potentiæ quorum duobus reperiuntur modis, secundum numerum graduum suarum virtutum, scilicet per signa & experien-

Digitized by Google

usa, quę rectificant claro lumine rationem sensus. Fili virtutes punctualiter, & gradualiter sunt colligatæ & congregatæ per augmentationem, & confortationem in substantia sulfuris nostri. Ergo tibi dicimus, quòd quantò plures habet gradus punctuales, tantò habet maiorem potentiam sua substantia alterandi omnia pondera binalia, & duplicia, quodlibet de decem numeris: & hoc agit propter dictæ virtutis proprietatem, quæ est in eius forma, per quam materia specificata est in substantia sulfuris, & si plus ponas, maiorem virtutem accipiet substantia succedens, propter pluralitatem virtutum captarum & collectarum in præcedenti substantia: exemplum ponamus, quòd primum sulfur in se habeat, nisi quinquaginta gradus punctuales in numero virtutum, propter quam rationem vis experimentalis nos docuit, quòd sulfur, quod non habet nisi vnum gradum virtutis, reseruato pondere simplicis substantiæ, alterat duo pondera, integra, quæ possunt partiri, vel diuidi in 20. numeros, qui sunt dicti & nominati simplicia pondera. Nos numeramus pondera simplicia 1. 2. 3. 4. 5. & 6. 7. 8. 9. vocamus numeros compositos simplices, & 10. vocamus numerum integrum, quia recipit relationem de vno, & ideo gradualis virtus nostri sulfuris correspondet 10. & sic de aliis. Et ideo intellige, quòd per differẽtiam ponderum materiarum conuertibilium, & per intentionem & remissionem virtutis sulfuris, virtus specificat dictam materiam in diuersam formam, sicut declaratum extitit in tractatu graduum magnæ medicinæ. Igitur fili, postquam vna virtus integra punctualiter conge-

Digitized by Google

lat 10. argenti viui in metallum perfectum per proiectionem vnius ponderis supra 10. substantialiter, consequenter vnum pondus 50. virtuum, congelat 500. argenti viui proportionaliter in metallum perfectum, quia nullo tempore virtus minoritatem accipit propter diminutionem sui actus, quin operetur secundum proportionem gradus suæ actionis, prout gradus piperis calidi in quarto gradu, sensibiliter operatur in natura humana ac etiam pars eius propter virtutem, quæ vniformiter stat in toto, & in tota substantia piperis, & ideo pars gradus similiter est in eodem gradu. Quia tantum, quantum substantia & virtus potest continuare, tanto monstrat effectum proprium suæ operationis, quæ dependet à sua gradualitate. Et nisi pondus vnius aut alterius proiiciatur supra minus sui ponderis proportionalis, tunc faciet in illo metallo maiorem combustionem siue ignitionem, & in tanto vltra, quanto igneitas & virtus suæ potentiæ extrahitur digerendo, & vltrà ardendo & comburendo. Et in quanto erit vltra proportionem ponderis conuertibilis, in tanto magis ac melius consequetur effectum alterationis perfectæ, si pondus conuertentis non ei augmentetur proportionaliter tantum, sicut conuertibile est in substantia augmentatum vltra proportionem recti ponderis. Fili, per hanc intentionem si nos benè intelligis, potes habere verum pondus virtutum nostri lapidis, quousque tibi potentiam ostendat simplicis ignitionis non vrentis, & est terminus & mensura, hoc est, quando congelat argentum viuum in metallum perfectum, & eum in speciem specificam auri vel argenti

Digitized by Google

ſulfuris dimittit. Et quando dimittit eam in ſpeciali forma ſulfuris, ideſt, pulueris ſubtilis, tunc oſtendit, quod magnæ ignitionis eſt, nec propter hoc eam minus appretiari debes, ſed fortius honorare, cùm ferri poſſit ad ſimplicis ignitionis terminum, per diſcretionem operatoris ſapientis in doctrina, quam ſuperius ars confert in ſubſtantia multiplicatiua. Ideo multæ virtutes collectæ in vno paruo ſubiecto, ſe extendunt & ampliantur in multam & magnam materiam terminantem eam, & portantem ad aliquem gradum perfectionis, ſecundum actionem potentiæ perfectiuæ, ac exhibitionem ponderũ adminiſtratorum. Poſtea fili ad melius intelligendum partem illorum, quæ diximus per experientiam viſibilem accipe lapidis partem vnam & ei decem partes argenti viui, adminiſtra amalgamati, vel ſimplicis, & vide quomodo terminabitur poſt ipſius tranſmutationem, ſi eam in forma ſpecifica dimittet argẽti, poteſ iudicare, quam virtutem habet. Et ſi perfectè argẽtum viuum non cõgelat, minoris virtutis eſt, & tunc requirit, quòd pondus conuertibilis debet diminui cum pondere conuertentis augmentando: quod ſi dimittat argentum viuum in forma terræ albæ in vna maſſa, virtus eius ignificatiua dat tibi agnoſcendum, quòd fortioris actionis eſt, quam erat in principio, & ideo maioris valoris: nam quantò plus tenet vltra ſpecificationem formæ metalli perfecti, tantò magis poteſt contra aliud argentum viuum, propter potentiam virtutis lapidis in ea diffuſam. Et ſi in formam pulueris dimittat, tunc ſignum oſtendit, quod nobilis & fortis virtutis potentia munitus eſt. Accipe igitur vnum pondus illius

Digitized by Google

pulueris, & appropinqua illud decem ponderibus argenti viui sicut suprà diximus. Et si transmutet in similes puluercs, debet iudicari virtutis excellentis. Continua igitur fili hanc operationem, quousque venias ad illum gradum, quòd vltimò mutat non solum argentum viuum in puluerem, aut metallum perfectum, sed solummodo in terram albam in modum massæ frangibilis. Fili hoc est argentum viuum, quod mutatum est in formam perfecti metalli, & habet virtutem simplicis ignitionis ad æqualitatem sui numeri integri, sed quando hæc virtus respectu dicti numeri in compositione medicinæ nostræ non sufficit, cum proportionabiliter se non extendit, nisi ad terminationem dicti argenti viui ad formam metalli, & non ad terminationem suorum elementorum, quæ in medicinam debent terminari, nisi hoc per aliud pondus fieret, & per ingenium subtile in decoctione longa. Ideo ponere non debes ad finem, quòd non erres, nisi sis multum efficax in scientia & arte, nec adhuc in forma puluerís, quia ignitionis nimiæ foret, & cremaret ac arderet elementa simplicia. Et quando simplicia dicimus, hoc est ad differentiam substantiæ fermentabilis, quam in elixiri ponimus, nec poterimus tibi eius temperamentum ostendere: sed illud, quod in formam terræ mutatur totum in massam frangibilem, illud est contemperatiuum medium simplicis ignitionis artificialis, ad creandum medicinam immediatè, & consertatiuum omnium suorum elementorum. Contempera igitur sulfur tuum, quousque veneris ad pastum terræ, quam massam frágibilem appellamus. Fili, de quantis numeris integris suc-

Digitized by Google

essiue conuertet, tot virtutes integras habebit. Quando igitur de virtutibus suis volueris experiri, noli de toto lapide facere experientiam, sed de parte minori, qua poteris, & aliam ad partem pone, quousque videris, & scieueris quot virtutes, & quantas potentias tenebit. Et quando scies virtutum suarum potentias, adde ei, & da cibum secundum proportionem suæ fortitudinis. Et quia eius virtus est decem ponderum, proportionabiliter ei addere debes & administrare argenti viui 100. pondera, & si 15. adde 150. & si 100. est supra 1000. Nunc igitur pone in actu reali, postquam sciuisti, quantas virtutes integras tenet lapis in minori parte. Quando dicimus minorem, hoc est, propter mediam rationem loquendi, & sic intelligere debes, si multiplicare velis lapidem materialiter, etsi certitudinaliter scias, quòd in se teneat vim 50. integrarum virtutum, tu capies totum lapidem, & pone in 450. pondera argenti viui amalgamati, vel non amalgamati. Quia de quolibet denario subtrahatur pars decima, & hanc subtractionem facimus, vt materia non terminetur in metallum perfectum. Et tunc ipsius ignitio esset hebetata & minorata. Ideo de quanto illud minus ascendit de substantia argenti viui, de tanto plus est superans in actione virtus diffusa, quæ est in sua substantia. Et hanc magis facimus secundum temperamenti rationem. De isto igitur fili medicinam creabis, sicut dicemus: sed primitus dicimus tibi multiplicationem virtutis dicti sulfuris. Fili, nos vocamus sulfur, totam substantiam supra dictã in terram conuersam per primam nostri lapidis virtutem. Hanc igitur

Digitized by Google

accipies, & de illo capies vnam partem, secundum proportionem ponderis materialium quæ ponere vis in elixiri. Nam opus est tibi, quòd de ipsa sit quarta pars, & totum residuum sulfuris pone in ampullam cum longo collo, & illam in calore serua. Si velis, quòd virtus de plurimultiplicetur de mense in mensem, da ei de argento viuo 30. partem ipsius in ampulla, quam firmiter claude: nam aliud non est tibi opus facere. Sic habebis in re tua, & domo duplices mineras pro regnando in Dei seruitio, sed scias tenere secretum. Filii tibi dicere non possemus huius rei potentiam, quia innumerabiles sunt; si tibi scimus veritatem dicere, fines huius mundi; cùm eius potentia, aut multiplicatio sit infinita, quia infinita eius erit duratio. Nos dicimus infinita, non simpliciter, sed ad differentiam vitæ hominis, & durationem huius mundi.

De fixatione, vel de confectione medicinæ.

CAP. XXIV.

FIlii, tibi præcipimus, quòd capias duas partes cum dimidia argenti fini, fac inde, vt tibi diximus amalgama in capitulo præcedenti de multiplicatione lapidis. Postea adde ei partem vnam dicti sulfuris vltimatè congelati, & postea misce totum simul in vitreo mortareo molendo, donec totum fiat vnum corpus. Postea elixir totum humecta cum vna parte aquæ suæ, & nutri totum in ca-

Digitized by Google

bre febrili, sicut in creatione nostri lapidis fecisti, hanc cõtinuando decoctionem, quousq; aqua super eum sit congelata per viã sublimationis, post paulatinè ignem tuum fortifica, quousque ad vltimum per expressionem ignis, omne quod est volatile sublimetur. Scias tunc, quòd corpus efficitur & vertitur in volatile per potestatem volatilis, quod detulit tem fixam. Postea quando vas erit frigidum, accipe illud, quod est sublimatum, & cum vna alia parte aquæ tuæ iterum supra fæces repone, molendo, & imbibendo, & assando secundum quòd natura vult, coque & sublima. Et sic amodo cõtinua dictum regimen vigorando ignem, quousque duæ partes aquæ fixæ sint cum terra: & quòd de illa nihil possit sublimari. Fili omnium istarum fixationum regimen sit in tali vase, quale est illud, in quo reductiones fiunt, nec est differentia inter fixionem & reductionem, quantum ad regimen faciendi, nisi quãtum ad intentionem fixandi, & non tantummodo indurãdi. Et ideo debes ignem tuum multiplicare in fixione, vt humidũ fixetur in igne per ignem, & semper reuerti debes illud, quod sublimabitur supra rem fixam manentem, quousque totum fixum sit, quia sulfur antè dictum, cùm sit fixum & coagulatum per suam proprietatem, & à se congelatum, naturaliter coagulat suum Mercurium, & hoc est per frequentem sublimationem supra rem fixam reiteratam, & hoc facimus, vt dicti sulfuris partes sint in dicto argento viuo benè continuatæ, quod est de suo proprio naturali humido. Fili, si scias benè ab extra disponere naturam, erit tibi & ipsi sufficiens eundi ad perfectionem totius rei, de qua inliger. Quia ipsa, cùm sit

Digitized by Google

multum sagax per suum instinctum, est multum sollicita pro appetitu naturali ad inceratione sui corporis, cuius solicitudinis non habet finem. Et ideo tibi sit declaratus naturæ motus, quod est instrumentum, per quod omnia facit. Fili, si ab extra scis naturam benè disponere, ipsa sufficienter ab intra operabitur, vsque ad vltimum sui perfectionis passum. Quoniam sui motus, per quos intrabit & ponet, ac iunget siccum cum humido, & continuabit humidum cum sicco, ita fortiter ei adhærendo tali ordine actum magna vnitate, quòd melior ac certior homo mundi non posset, aut sciret considerare, quàm magna est perfectio naturæ, ratione & causa motuum adhærentium, quæ sunt propinquiora instrumenta sui operibus. Quære fili tibi sit intellectualiter reuelatum, quòd ratione complendi omnes motus ante dictos, tarditas præparationi debet esse in nostro magisterio, vt natura transire non possit motus suos per lineam transuersam, quæ mouetur ab impedimento contrario, sicut est nimis citò complere, videlicet, antequam naturæ motus per successionem ordinis naturalis sit cõtinuatus intentione rationis perfectiuę. Ideo fili recapitulamus, quòd natura certum habeat tempus ingrossandi, & impregnandi, & certum habet tempus pariendi, certum nutriendi, & certum operandi. Ergo fili, quando terram impregnaueris, expecta partum, & quando peperit, nutri eam vt infantem, quousque pati possit totum ignitionis ignem. Et tunc de illo facere poteris multùm nobilem proiectionem, propter quod ad implendum, vt suprà dictum est. Et Morienus dicit: Creatio hominis sit tibi speculum.

Digitized by Google

De fixione eorum.

CAP. XXV.

SI vis fili scire finem, qui est nostri magisterij perfectio paternali doctrina traditum, hoc est, quod reuerti facias dictam materiam non fusibilem ad perfectam liquefactionem, opus tuum assimilans modo naturæ per reiterationem, ac mollificationem, & quòd partes discontinuatæ, sint continuatæ per talem humiditatem, quæ supra omnes humiditates alias habeat moratiua ad calorem cuiuslibet ignis sine exhalatione aut terminatione ipsius, vt assimileris fili in hoc passu operi naturæ, inquantum est possibile tibi dicimus, quòd ipsa in radice incerationis non cessat suum incerare corpus cum humiditate fusibilium, scilicet sulphuris, & argenti viui: quia nullum aliud corpus magis conueniens natura reperit, quàm in sulphure. Sed bene credas, quòd totum procedat ab argento viuo, & ista humiditas non terminatiua, neque consumptiua, sed potius perfectiua radicalis, multùm subtilis, in qua naturalis calor omnium fusibilium, aut liquabilium, conualescit, quamobrem natura ratione eius instinctus desiderat multum stare in esse, & in specie per longum tempus in suo esse perpetuali indiuiduali, ipsa ratione suæ perfectionis ordinauit, & stabiliuit in nutrimento caloris naturalis tale humidum, sicut dictum est suprà, & infra illud posita est. Ideo fili naturæ sagaci assimilando debes præ-

Digitized by Google

parare per exuberationis viam illam, seu similem humiditatem. Nam sicut vides, quòd natura susceptiua in creatione hominis formauerit partes mẽstruales, non solùm nutrimenti sufficientis ad restaurádum rem deperditam, sed ratione deportandi, ac ponendi ipsum ad maius crementum in tempore suo. Ideo natura dictas partes spongiosas formauit, vt magis de humiditate nutritiua recipiant, & nutrimẽto, quàm deperditio ipsius ascendat. Et ideo re perdita restaurata remanebit adhuc illis partibus spongiosis magna & notabilis quantitas nutrimenti, quam quidem capit fœtus à substãtia indigesta per vmbilicum, quamuis nobilior sit sine comparatione illa, quæ superius ascendit ad mammillas propter necessitatem finis, quòd nutriat infantem post puerperium, quousq; valeat comedere panem. Ideo quia omnis res vitalis re multum temperata indiget: quare natura limitata, omni tempore in suis operibus est hoc facere ingeniata, & sicut in membrorum humanorum formatione prima sufficit quantitas parua seminalis principij: simili modo parua sulfuris quantitas sufficiens est ad creandũ medicinam, sicut per dicta nostra præcedentia manifestum extitit. Sed ad crescendum, & augmentandum illum, & benè perfectè nutrire opus est tibi, quòd exuberare scias dictam humiditatem nutritiuam, assimilando naturæ ratione nutrimenti, quia hoc sciendo est magisterium, & perfectio totius alti secreti huius artis & nobilissimæ scientiæ, & facies sicut tibi dicemus post elixiris inceration em. Ergo fili, quando aqua erit cum terra fixata, imbibe eam cum rorida imbibitione cum vna parte sui aeris; & pòst pone ad mollificen-

Digitized by Google

fum infimo, vbi sit pepanticus & paruus calor, ideò, quòd cum dictis terra & aqua miscebitur per motum, quem in sua contritione facit natura, pòst pone ad sublimandum paulatiuè ignem augmentando, quousque illud, quod volatile erit, sit sublimatum, & humidũ cum ficco misceatur. Post hoc pone volatile supra fixum cũ altera parte aeris per modum roridæ imbibitionis in principio lentum ignem, & postea fortiorem faciendo. Et sic reitera, quia nihil aliud opus est tibi facere, quousque per reiterationem continuam sublimationis, & motu continuo tota res fixetur in vna parte cum dimidia aeris. Et tunc per diem naturalem fortem continuabis ignem, & per secundum diem naturalem fortiorem, & per tertium fortissimum, sicut est ignis ad fundendum cuprum, & sic aqua & natura mediante, aer fixatur in terra, quia natura terræ alleuiatur & subleuatur à natura aquæ & aeris, & natura terræ continet in se aeris naturam, & aquæ similiter, & hanc ipsa retinet. Quia vult perfici à natura calida aerea, quæ docet naturas aquæ & terræ debellare contra ignem per sui concordantiam amoris. Nam in amorem conuerterunt, & fugientem in pigrum, quando aer obuiam prosequitur fugientem, & auis non plumata volucrem plumatam retinet, quòd non possit euolare. Fili pone spiritum tuum, ad intelligendum quæ dicimus: noli potare, nisi comedas, nec comedas, nisi bibas. Hoc tibi dicimus ratione imbibitionis vniformis, quam habes facere de humido cum ficco vicibus successiuis, ad dictæ creationis instantiam exemplo naturæ ad iuuandum calorem naturalem corporis transacti à latitudine

Digitized by Google

temperamenti siue à distemperamento, sicut homo senex, propter sui temperamenti habilitatem, hoc modo non debet vti, videlicet, quòd non bibat nisi comedat, & è conuerso: nam partes siccæ habent fluere in humido & continuari in illo, & simplificari ad naturalem calorem confortandum. Et ideo in fixione aquam miscemus in terram paulatiuè, & sic conuertitur, & cum illa ligatur & fixatur potentia naturæ. Et deinde fixatur aer super illam, quousque per victum victus vincentem vicerit, quia quando aqua est mortua, tunc aer fixatur, & non antè. Nam aer ignem nutrit, sicut aqua terram, & ignis à limositate aeris viuit, & aer à limositate aquæ, & aqua à limositate terræ. Fixa ergo fili primò aquam in terram, vt aer in ea fixari possit, quia natura sic vult potens, & si aquam interfecisti, omnia alia sunt mortua & occisa, aqua tamen sine terra non fixatur, & ideo dicit philosophus hos versus.

Confurgit nullus vnquam sine corpore fructus,
In quo dum moritur semen fructum dare fertur,
Sic cibus in stomacho fomentum suscipit intro.

De inceratione, quæ dat fusionem elixiri perfectam fixionem.

CAP. XXVI.

QVando fixaueris aquam suprà terram, & agem supra aquam successiuè, sicut tibi diximus, tu accipies de medicina & vnam & illam pone in crusibulo terreo supra ignem leuem, & statim,

Digitized by Google

vt sentiet calorem proiice super medicinam è gutta supra guttam, post guttam de oleo suo albo, scias, quòd oleum omnes ipsius penetrabit partes, & insensibiliter corporis profundius intrabit elixiris, & ponet se ibi, & reddet eum fusibilem ingredientem, & benè intrantem. Tunc recipe de ipso modicum, & tenta ipsius fusibilitatem supra cupri laminam ignitam, si resoluatur vt cera sine fumo incerata est medicina, si non & det fumum, repone ad incerandum supra ipsum de oleo suo equando guttam post guttam, quousque faciat signum suprà dictum modo prædicto; Postea infrigidari permitte: quia elixir est completum, & impretiabile pretium, quod omne corpus diminutum & imperfectum conuertit in infinitum, limificum, verum & bonum. Proiice igitur de ipso pondus vnum supra 1000. argenti viui vulgaris abluti cum sale & aceto, & conuertetur in puram lunam meliorem, quàm de minera in omni probatione approbata. Et similiter supra quodlibet corporum imperfectorum si proiiciatur, statim post humiditatem radicalem in argentum verum transformabitur.

De exuberatione humidi nutrientis, vel nutritiui.

CAP. XXVII.

EXuberatio humidi nutritiui, & nutrientis sibi non est aliud, nisi appropriare nutrimenta, & ad temperamentum proportionale qualitati-

Digitized by Google

bus nutriti, vt non sit nimis frigidum, aut calidum, aut nimis crudum, aut multum coctum. Quia si nimis frigidum, mortificaret conuertentes virtutes. Et si nimis calidum, suffocaret & extingueret digestiuam virtutem. Et ideo est opus, quòd omne generatiuum sulfuris, & argenti viui habeat potestatem calefaciendi & humectandi, secundum rationem, & posse nutrimenti, vel per se, vel per accidens. Et quæ per se calefaciunt & humectant, sunt duæ res, de quibus vna est, quasi principium efficiens, scilicet, digestio perfectionalis, qualem facit natura, & illam in vna horafacimus per retrogradationem multum cocti in crudum sufficiens, & per graduationem successiuam multum crudi in coctum sufficiens. Alia efficiunt medicinalis cibus, qui est habilis & aptus choleram generare calefaciendo, & desiccando, & per consequens congregandi phlegma, quod humectat refrigerando in infrigidando fixum non retinet. Et ideo dicitur aqua contra naturam. Sic ipsemet est aptus & habilis, nutrimentale ac nutriens humidum generare, quod est sicut lac, quod in sanguinem conuertitur: namtunc secundum exuberantiam humidi exuberati ipsum ratione suæ notæ mutationis calefacit & humectat argentum viuum, quod est sulfuris cibus, & hoc est in gasto, quod est spiritualis sanguinis generatiuum, quia de substantia sanguinis, qui est humidum exuberatum spiritus generatur in substãtia corporis medicinalis. Et de illo nutrimentaliter vigoratur ipsa prædicta substantia. Quare fili recollige in te ipso per suprà dicta, quòd ad multiplicationẽ sulfuris & argenti viuorum necessaria est ipsorum

perfecta exuberatio, & digestio cum aptitudine maioris & largioris generationis spiritus sanguinei, sed argenta illa viua, quæ de ipsorum natura non sunt apta, nec habilia generare spiritus vinificatiuos absolutè, sicut sunt omnia genera mestnerum per accidens multiplicantia, & in aliis generantia & procreantia generare: sicut aqua vegetabilis Mercurij, quę à natura sua habilis est & apta phlegma generare, tamen si concordat & gaudet in calore, & facilitate sua complexione, multiplicat spiritum vinificatiuum. Et ideo hæc aqua multiplicat fulfue, quando proiecta est in ventribus masculorum cholericorum. Et quando in ventribus fœminarum proiecta est cholericarum argentum viuum multiplicatur multum temperatum, & fortiter exuberatum à calore & humido. Item medicinæ, quæ potentiam habent amouendi omne illud, quod prohibet spiritum nostrum, & ipsum procurant generare, sunt aquis & aer lapidis. Filij speciales fœminarum, si fuerit gradualiter subtilisatum & digestum, tunc propinquius est metallo, quàm sit lapis. Et ideo non euertitur lapis in naturam metalli, quando de puro sanguine fuerit totaliter imbibitus, & non aliter. Quando igitur eum sanguinem habere velis ad imbibendum nostrum lapidem per roridam imbibitionem, pone supra corporis substantiam, à quo sanguinem extrahere volueris tantum de puro Mercurio, quod superet quinque vel sex digitos in vitreo vase longi & stricti colli, & fac subtus ignem paulatinè, vsquequo videris sanguinem supra Mercurium eleuari. Et omne illud, quod per liquefactionem dissolutum fuerit ad partem pone,

Digitized by Google

& adde alium Mercurium. Et hoc opus continua, quousque sanguinem suum habeas in liquore dissolutum, post per alembicum ipsum distilla. Et tunc argentum viuum reperies maioris caloris, quàm erat ante sui exuberationem. Item si ipsum magis exuberare quæris, pone in aliud corpus, & fac vt diximus, quousque traxerit ab eo totum viuificatiuum humorem: tali modo noster lapis altè ad cœlum ascendit, & portatur in ventre venti, scilicet argenti viui: sic tuam exuberationem accidentalem facere potes, & illam multiplicare semper in aliud corpus ad tuum velle, & si sis ingeniosus ac subtilis non proiicias terras, quæ sunt nigræ, & siccæ: nam cum illis potes plures facere res instincta & institutione, multosque lapides creare. Si sis otiosus fili, quòd nescias quid facere, inter magisterium nostrum, & satis habebis facere, tantum, quòd nullas diuitias mundi appretiabis vnam botonem: quia scires, quòd omnia pretiosa mundi ad plenas quadrigas ab vna re vili exitū habuerunt. Fili resistia ab exuberata fermentatione, facta est ratione elongationis corporis à suo vero temperamento, & aqua ad suum menstruale & præparationis istius ad metallum. Si ergo iterum post distillationem corporis dissoluti, aliud corpus noui metalli dissolues, illud, quod postea dissoluetur, appropinquabitur maiori fermentationi propter virtutem impregnatam, & exuberatam, & melius proportionatam à natura metalli, puta per humidum radicale. Et sic per extrema & media, opus est tibi facere exuberationem nostrorum argentorum viuorum. Ideo quòd secundum melius valet, quàm primum, &

Digitized by Google

quartum, quàm tertium, sextúmque, quàm quintum, saluo quòd quodlibet conseruet suam perfectionem, secundum, quod eius natura exuberata fuerit. Et ista multiplicatio semper fit perpetuò, & hoc est causa & ratione virtutis mineralis magnæ & excellentis, quæ in aqua nostra est, per quam lapis, qui non est lapis, delatus est de potentia occulta in actionem manifestam, & à virtute longinqua, & remota in virtutem propinquam per certos operationis gradus, qui sunt infra temperamenti latitudinem ac intemperamenti; & sic se appropriat natura ad perfectionem suam. Scias ergo fili, quòd in qualibet forma sunt gradus, per quos corroborata est virtus per fermentationem & exuberationem: quia res temperata refrenat & arrestat rem intemperatam, & eam multiplicat in virtute. Operatio nostra fili non est nisi discurrere per totam temperamenti latitudinem, & intemperamenti. Et vltra illam artista transire non tenetur. Et si transeat, vltra nostrum erit magisterium.

De compositione elixiris rubei.

CAP. XXVIII.

TAli modo penitus practicam conseruando, qua factum est elixir ad album facies elixir ad rubeum, quia non est in practicando differentia, dum omnia elementa rubea sint, & sicut album multiplicaueris fulfur, multiplicabis rubeum loco argenti, aurum finum imponendo. Et quòd aqua

Digitized by Google

Mercurij sit primò cum igne lapidis rubificati per solem decoctionem, & componatur medicina de tribus fermenti partibus, de tribus aquæ, & tribus aeris, & vna parte cum dimidia ignis. Et quando eris ad reductionem aeris, sublimationem reitera, quousque tota simul fixetur, & pòst continua tres ignes, quos diximus ad album ad finem, quòd elixir melius fixetur & depuretur per digestionem de optesis. Fili hæc optetica digestio dat medicinæ potentiam & actionem, quam debet facere, quia per eam terminatur humiditas & ignis digeritur. Postea tuum elixir trahe, & pone, & in cera infra vnum crucibulum cum igne leni absque timore fugæ ipsius, & pota eum de oleo suo rubeo guttatim, quousque fundere videas, sicut cera, & sine fumo, & sicut stannum supra ferrum ardens, & tunc erit factum vnum, stans, profundans, penetrans, consolidans, tingens, & permanens, de quo proiice vnum pondus supra 1000. lunæ, vel argenti viui abluti cum sale & aceto, & transformabitur in verum & perfectum aurum ad omnem probam, & melius, quàm de minera, in omnibus proprietatibus suis. Fili tibi dicimus, quòd nostrum aurum & argentum nostrum, non sunt aurum & argentum vulgaria, quia ipsorum tinctura addimus magnum ignem additamentum, & facimus eis tradi, & concedi perseuerantiam magnam in igne, per eorum proprietatem operationum nostrarum notarum, atque bonarum multarum vtilitatum ad omnem expellendam infirmitatem.

Digitized by Google

De perfectione & melioratione omnium medicinarum.

CAP. XXIX.

FIli, si post proiectionem vides, quòd metallum in aliud metallum conuersum & transmutatum per medicinam, vel si medicina tua nouerit de satis sufficienti colore, addatur dicto metallo magis de dicta medicina. Et si rubeum habeat nimium colorem (nam album nimis habere non potest) non ponas tantum de medicina, & si posueris, adde plus de metallo ad transmutandum & conuertendum, & si medicina tua non remaneat, vel plenè non resistat contra ignem, defectus est fixionis. Vnde sua deficie iocunditio, & indiget succursu, vel per reiterationem solutionis & congelationis; vel per sublimationem de parte non fixa, supra rem fixam, quousque accipiet resistentiam contra ignis asperitatem: & si videas, quòd fundi non possit, nisi violentia & grauitate ignis, defectus est bonæ incerationis: reintegra igitur, & supple per incerationem olei lapidis guttatim supra ignem lenem proiiciendo in crucibulo, vt suprà, quousque cera fluat. Fili quando incerare velis, adhuc magis pones de re calida & humida, quàm de re frigida & sicca. Sed quando operaberis sub intentione fixandi, pone tunc plus de re frigida & sicca, quàm de calida & humida. Intellige, quæ dicimus, quia huius operis perfectio nihil aliud est, quàm naturarum mutatio.

Digitized by Google

Quomodo medicinæ se multiplicant de bono in melius: & de vno in plures.

CAP. XXX.

QVando perfeceris dictas medicinas, & de ipsis proiectionem feceris, duobus modis potes artificialiter multiplicare illarum virtutes. Primus modus est, quòd facias dissolui eas in aqua Mercurij albi ipsarum, vel rubei, de qua fuerunt procreatæ, quousque fiat facta aqua clara, & postea in decoctione leni facias congelari, & pòst in suis oleis incerari. Et supra ignem sæpè dictum, quousque veraciter fluant supra laminam, quam diximus, & propterhoc ipsarum virtus duplicabitur in tinctura, & omnibus perfectionibus, prout videre poteris in suis proiectionibus: nam ipsorum pondus, quod proiiciebatur supra 1000. proiicietur supra 10000. Et in ista multiplicatione non est pœna magna. Secundus multiplicandi maioris est pœnæ, quia si ea distilles postquam in aquam fuerint dissolutæ sui Mercurij, virtus earum in centesimum multiplicabitur, scilicet, vnum pondus valebit 100. Modus autem multiplicationis est, quòd dissoluas quamlibet ipsarum speciem, singulariter in aqua sua per inhumationem; postea per distillationem separabis elementa, recipiendo primò aquam, pòst aerem, vt est dictum, & remanebit in fundo terræ fixæ substantia clara in forma pulueris, reuertaris aquam supra ipsam post distillationem, quousque totam pota-

Digitized by Google

terit, & quòd illa aqua tota fixa sit cum illa terra, inde adaquare cum oleo suo, & de sua tinctura, quousque sit totum in simul fusum, & totum se fundat supra laminam, &c. Et de ista medicina proiice vnum pondus supra quęcunque corporum volueris conuerti, & certitudinaliter tincturam eius reperies de 100. virtutibus multiplicatam in potentiis tali modo, quòd si vnum pondus primò conuertebat 1000. conuertet in 10000. Quarum si tertia vice prapares, vt dictum est, de tres conuertet 1000000. & sic procedendo in infinitum. Ideo fili notare debes, quòd quantò magis medicina subtiliata est, scilicet, dissoluta, sublimata & congelata, tantò magis & abundantius operatur, quia in qualibet dissolutione lucratur, & acquirit decem pondera in qualibet proiectione, propter virtutem multiplicatam in ea. Ideo fili non tedeat te reiterare solutiones, sublimationes, & coagulationes: nam per tales operationes medicina digeritur, vnitur, & eius virtus multiplicatur, & perfectius operatur & fixatur. Quare fili, si benè dissolueris, & cōgelare, prout diximꝰ, scias, & quod species, de quibus debes operari, cognoscas, ad perfectionē nostri magisterij peruenies, alto & breui secreto, quod nullus reuelare potest reseruato, sicut tibi diximus. Sed si sis bonus indagator, & filius doctrinę subtilis per ea, quæ diximus, & dicemus in libro nostro prędentis testamenti, & codicilli ac aliis, reperies ad plenum, & scies secretum. Et quādo scies, sub anathematis pœna prohibemus, ne alicui discooperias: nam à Deo maledictus est, qui discooperuit. Et ideo philosophi sic celauerunt, & Deo dante celabunt futuris temporibus.

Digitized by Google

De multiplicatione medicinæ in quantitate.

CAP. XXXI.

ILli accipies ℥ j. dictæ medicinæ multiplicatæ in virtutibus, in quam proiicies ℥ 100. Mercurij, & statim quando dictus Mercurius in crucibulo calefieri incipiet, in suam medicinam congelabitur, & proiectionē faciendam supra Mercurium vltimum. Post accipe vnciam vnam dictæ secundæ medicinæ, & fac proiectionem supradictæ ℥ 100. Mercurij calidi. Conuertetur iterum ad nouam medicinam veram & puram. Postea multiplicare habes in quantitate primam medicinam in toto, vel in parte, quia de vna vncia habemus 200. vncias, non tamen paris virtutis, sicut prima, quæ tibi fecit, quod dictum est, nec erit, nisi per dissolutionem & congelationem multiplices: nam vt diximus, poterit multiplicari de vna virtute in infinitas virtutes, & postea in quantitate. Proiice igitur de medicina vltima congelata pondus vnum supra 100. Mercurij abluti cum sale & aceto, & calefac supra ignem. Et quando videbis fumare, congelabitur in purum solem, vel in lunam perfectam, ad exhibendum omni probo ac iudicio, secundum quod elixir album vel rubeum, de quo fili veritatem tibi dedimus sermone completo, ad quod potes absque dubio peruenire, si doctrinæ nostræ sint super hac re laboratæ cum intellectu bono. Habe igitur solicitudinem per modum dictorum regiminum in exercitio practico, & non

Digitized by Google

donabilibus considerationibus intellectus eleuati, & veritatem illorum videbis corporaliter & omnia, quæ tibi diximus inter manus tuas realiter, & de facto reperies, quæ quidem res per se ipsam non fit fortè, ac si diceres, quòd totum per miraculum fieret, sed per artem & scientiam fit, & completur per operationem continuam, & manum operi naturæ ministrando. Iste est lapis supremus fili ab omnibus antiquis philosophis secretatus & occultatus ignorantibus & indignis, tibique reuelatus, qui conuertit omne corpus diminutum, & imperfectum in infinitum solificum vel lunificum secundum quod elixir erit subtiliatum & præparatum. Pari ac simili modo tibi dicimus, quòd virtutem habet efficacem supra omnem numerum aliarum medicinarum, sanandi veraliter omnem infirmitatem, quæ fit, & esse possit in humano corpore frigidis aut calidis naturæ causatam. Et quia est subtilissimæ ac nobilissimæ naturæ, sanitatem humanam conseruat corporis. Et illam in tanto multiplicat, quòd vitum senem facit ad potentiam & virtutem iuuenum pertenire, & omnem infirmitatem præsentem & futuram expellit à corpore per organicos conductus, & omne venenum cassat & destruit, humectat & dulcescit arthreticas & guttas acutas ab omnibus membris, & illud, quod est & fuit in pulmone congelatum dissoluit, ventrémque vulneratum & læsum consolidat, confortat ac sanat, mundificatque sanguinem, & purgat omnes spiritus, & eos in sanitate conseruat. Et si infirmitas est vnius mensis, hæc medicina curat in vno die, si vnius anni, sanabit purè in duodecim diebus, si lon-

Digitized by Google

ginqua sit infirmitas, in vno mense purissimè curabitur. Et ideo non mireris, si hæc medicina supra omnes medicinas fuerit petita, & desiderata ab homine, cùm omnes aliæ vniuersaliter ad eam reductæ sint. Si ergo fili habeas ipsam, habebis thesaurum perpetuum. Et adhuc dicta medicina aliud habet posse: nam rectificat omne aliud animal, & viuificat omnes plantas in tempore veris per suum magnum & mirabilem calorem: nam si de ipsa grani milij quantitatem in aqua dissoluas, & de illa aqua ponas in circuitu stipitis vnius vitis, quantum caperet testa auellanæ artificialiter, nascantur flores & folia, & fructificabit & portabit racemos maturos in mense Maij. Et sic de omni alia planta, quæ res quando facta est, ad miraculum reputabitur, & contra naturæ cursum, quia tales huius rei potentiam ignorant, & credunt, quòd talia per incantationem fiant. Fili hæc res non est nisi calor naturalis infixus in sua humiditate radicali. Et ideo natura per suum instinctum appetit multum esse in profundiori totius elementatæ rei, & in eo cooperatur & multiplicat naturalem calorem corporis, & in centro cuius intrauit, quia omni corpori est communis, & habet posse rectificandi partes omnes, quæ portant virtutem, & illas fixandi in illis, per modum quem diximus in tractatu lapidarij, & facit vitrum malleabile, & plura alia mirabilia magna & ponderosa facit in tribus naturis, scilicet, minerali, vegetabili & animali. Et istam medicinam non est oblitus Galenus in suo libro tertio tegni in canone illo, qui incipit: Vtilias verò vtrorumque. Sed cum talibus verbis occultis, quòd

Digitized by Google

hodie non reperiuntur in mundo, nisi certæ personæ, quæ firma conscientia credere possint, quod de suprà dicta medicina aliqui philosophorum loquuti sunt.

De recapitulatione magisterij in forma diuisionis.

CAP. XXXII.

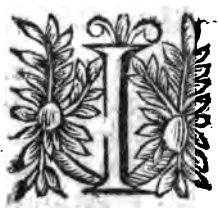
Fili hoc magisterium in tres gradus est diuisum. Primus est diuisus in tres dissolutiones principales, per primum gradum debes lapidem depurare, & fixum volatile facere. Secundus est diuisus in duas reductiones principales. Et per istum gradum medium lapis præparatus fixatur, quousquo quiescere possit, & expectare in ignis pressura. Tertius gradus est per prædictos duos formatus. Et ideo in duas partes diuisus est. Prima est solutio & congelatio. Secunda est fixatio, & per istum tertium gradum est lapis completus, & ipsius multiplicatio fit per operationes primi gradus, ideſt, per primam solutionem & coagulationem.

Finis secundæ partis testamenti, quæ est de praxi.

Digitized by Google

INCIPIT COMPENDIVM

animæ transmutationis artis metallorum, Ruperto Anglorum Regi per Raymundum transmissum.

IAM sæpè & sæpius eloquuti, recolimus in multis & diuersimodis viis practicandi super magisterium pretiosi lapidis philosophorum. Nunc verò ut veritatem lumine perpendas, scias, quòd tria principaliter sint notanda. Primò scias materiam vnde lapis philosophorum & omnes alij lapides pretiosi componuntur. Secundò scias instrumenta, cum quibus operari quis debeat. Tertiò scias, quomodo dicta materia cum instrumento operari & practicari habeat. Circa ista tria noueris, quòd nostrum magisterium versatur.

Quæ est materia nostri lapidis.

PRimò ergo Rex Illustrissime, scias, quòd materia nostri lapidis seu omnium lapidum philosophorum atque virtuosorum, qui per artificium generantur vel componuntur, est anima metallica & menstruum nostrum rectificatum & acuatum, seu lunaria cœlica quæ apud philosophos vocatur

Digitized by Google

Mercurius vegetabilis ortus à vino rubeo vel albo, vt clarè patet, & clarè demonstratum extitit, diuinitus reuelatum in figura indiuiduorum tertij libri quintæ essentiæ conditi Abbati sancti Benedicti apud Parisios. Et etiam in nostro Codicillo tibi misso per Regē Edwardum. Instrumenta sunt duę cucurbitæ vitreæ septem vel octo habentes receptacula, vt demonstratur in nostro testamento tibi cū codicillo misso, in cap. quod incipit, Fili tu nō, &c. Modus verò practicæ in sequentibus ad plenū tractatur. Liber præsens diuiditur in duas partes principales: Prima quidem pars de Theorica huius artis, & manet indiuisa, & incipit ibi, vt immediatè sequitur; Sed tamen oportet Princeps Serenissime, &c. Secunda verò pars est de practica, & diuiditur in duas partes principales. Prima est de compositione lapidis philosophorum, & ibi incipit, Tu ju virtute A. & C. Secunda verò pars huius secundæ partis est de compositione lapidum pretiosorū, & incipit, Opus namq; margaritarū sic condies, &c.

Prima pars.

SEd tamen oportet princeps Serenissime prius nostrum menstruum per magisterium à matre, idest, sordibus vini & flegmate extrahere per officium alembici, & aquatur in distillatione cum vegetabilibus pertinentibus quæ sunt, Apium Syluestre, Squilla, Solatrum, Carduus, Muscatelli, Oliandrum, Piper nigrum, Euforbium, Vicitella seu Flamula, & Piretrum omnium ana & puluerisata. Ex altera parte ipsum menstruum in vase

Digitized by Google

circulationis roretur continuè ſpatio decem dierum in fimo calido, vinatico, aut balneo Mariæ. Item oportet fili cheriſſime primam materiam elementorum & ſulfur naturæ habere. Et quia argentum viuum eſt exiſtens genus metallorum, quod per artificium trahimus, & per artem magiſterij à metallis per elementorum diuiſionem, & purificationem, & fixationem illorum cum agentibus illud per rarefactionem & circulationem ex vna parte: ex altera verò parte per rectificationem elementorum metallorum: hoc quippe genus, de quo intelligimus philoſophari in noſtro codicillo in capitulo quod incipit; Per iſtam diuiſionem elucidatur ſecunda ratio, &c. Et hoc quippe eſt, quod circa huius capituli primum Mercurium per limos intelligimus, &c. Fili recipe de aere & de terra æquale pondus pauco minus vel plus & hoc etiam eſt de natura, de qua intelligimus fieri, & dicimus quòd vnctuoſum humidum eſt materia noſtri lapidis propinquior ſeu proprior, in capitulo 36. quod incipit, Nos tibi diximus quòd quanto humiditas radicalis, &c. per quam humiditatem vulgus intelligit ſulfur fore vulgi. Recordare ò Rex, quod diximus in noſtro codicillo, quod incipit, Fili intendo tibi dicere materiam fermentorum, quoniam quando dicimus quòd per vnam decoctionem, intelligimus aliam menſtrui rectificationem. Habet ſimplicem poteſtatem intelligimus rectificationem primam menſtrui. Et quando dicimus ipſum gradualiter transferendo per aliam coctionem intelligimus aliam menſtrui rectificationem vſque ad tertiam vel quartam. Item etiam intelligas in capitulo

Digitized by Google

alias decoctiones lapidis vt patebit in sequenti practica. Postea fili istam aquam quater rectificatam dicimus argentum viuum vegetabile vel aquam Mercurij. Et ita quicquid per istud capitulum dicimus, de illo intelligimus. Hæc etiam est materia, de qua intelligimus in eo codicillo in capitulo quod incipit, De ista materia: & hæc est ista humiditas, dicta aqua, permanens, quam intelligimus in nostro codicillo in capitulo quod incipit. Nostra humiditas est aqua per totum. Hoc autem Rex clarius patet in libro secundo quintæ essentiæ, quam tacere non credo. Respicias ergo ô Rex naturam menstrui nostri quantum est virtuosa, & quæ dicta sunt de illo, intellige capitulis præallegatis. In tantũ enim per ipsum nobiliatur magisterium lapidis, quòd nullatenus potest exprimi illius abundantia: præsens ratio patet per illos qui metalla corrumpunt cum aquis extra naturam, quia nostrum menstruum ignorant, quia sic fit, quòd eius dissolutio aliquantulum naturæ repugnat, tamen si metallum dissolutum cum nostro menstruo confortarent cum inhumationibus duodecim aut sedecim dierum, & abluerent illud à nigredine, aquam contra naturam confortarent. Sed nesciunt illam confortare cum re naturali. Ideo eorum practica priuatur effectu finaliter, & defectum arti imponunt qui illorum est. Et quæ diximus de cognitione menstrui quæ est vna de rebus, sine qua nihil fieri potest in magisterio huius artis: Hæc tibi de illo sufficiant.

Digitized by Google

De ſpermate metallorum, quod eſt materia noſtri lapidis.

IAM noueris Princeps Sereniſſime quòd metallorum ſpiritus eſt altera pars & materia noſtri lapidis, quam oportet te à corporibus omnium metallorum euacuare. Et iſta euacuatio fit dupliciter, vt inferius practica monſtrabit, quia in duobus corporibus perfectis diuiditur per putrefactionem & elementorum diuiſionem & eorum fixationem. Sed in metallis imperfectis diuiditur per purificationem & ſublimationem ſimplicis vnitatis, & in iſto paſſu errant ignorantes, arbitrantes corpora metallorum cum fortibus aquis communibus, vt ſuprà dixi, cum aquis contra naturam reduci ipſa in materiam primam ſui. Et ſi libros noſtros legiſſent, ſcirent vtique tales liquores intentioni philoſophorum repugnare. Et hoc quod diximus, clarè demonſtratum eſt in codicillo noſtro quod incipit: Ideo diſſoluitur aurum & argentum in rebus radicalibus ſui generis. Hęc eſt enim aqua, cum qua curantur infirmitates incurabiles, ſub conſeruatione ſuæ naturæ, vt patet in codicillo quod incipit: Fili ſublimatio, &c. Et etiam in capitulo quod incipit N. D.E. &c. Etiam Princeps Sereniſſime clarè conſtat ipſos fortes liquores non eſſe de intentione philoſophorum, vt patet clarè & abſque metaphora in dicto codicillo, in capitulo quod incipit, Per iſtam diſtinctionem. Elucidatur ſecunda ratio in cap. quod incipit. Sicut matrix ingeniat per operationem aquarię

Digitized by Google

forma circa finem capituli, nulla enim res est, quæ coniungit metallorum dissolutiones, nisi nostrum menstruum, quia ipsum est aqua, cum qua fit corporum metallorum dissolutio cum earum specierum conseruatione, vt patet in nostro testamento codicilli, in capitulo quod incipit, Sed operari cum aquis fortibus est corruptio; & in capitulo, quia ista habet potentiam cremandi omnia extranea. Etiam de isto menstruo intelligimus in capitulo, quod incipit: Circa illud menstruum, in quo est ignis siccus contra naturam. Et similiter ista aqua menstrualis est, cum qua dissoluitur argentum viuum ad opus margaritarum, quod fit per reductionem istarum in primam materiam, vt inferius in materia pretiosorum lapidum demonstratur. Quare princeps Serenissime aliter non possunt metalla dissolui, nisi animarentur cum menstruo vegetabili, cuius quidem potentia fit resolutio in rebus dissolubilibus.

De instrumento lapidum.

DIximus Serenissime Princeps rem, de qua lapis philosophorum componitur. Nunc verò dicemus instrumenta, cum quibus componitur lapis. Sunt enim vasa, vt clibanus, fimus aut viuderniæ, cum artificis diligentia. Sed antequam venias ad aliquod, scire debes, quòd magisterium in tres partes principales diuiditur, scilicet dissolutionem, separationem & vnionem. Per hoc demonstratur tibi, quòd prius habes corpora dissoluere in nostro menstruo, quòd debes menstrua diuidere

Digitized by Google

à luminaribus, & illa purificare & fixare, & à corporibus imperfectis sulfur naturæ extrahere. Tertio debes vnire elementa cum elementis, vel limum cum limo, aut elementa cum sulfure naturæ. Et ista vnio diuiditur in tot partes, quot sunt mixtiones dictorum & vniones. Primus modus est vnire aerem cum igne. Secundus modus est vnire aerem cum sulfure naturæ, & isti modi sunt in elementis duorum luminarium corporum. Tertius modus est vnire limum exortum ex aere in igne cum limo exorto ex aere sulfure naturæ tantum per se. Quartus modus est, quòd vniatur ignis per se, & aer per se cum sulfure naturæ tantum. Quintus modus est miscere sulfur naturæ cum elementis duobus semel, scilicet cum igne & aere. Et isti modi mixtionis elementorum cum sulfure naturæ accidunt dupliciter, quia aut sunt cum terra sua aut aliena, cum terra verò aliena fit multo multipliciter, quanti sunt modi mixtionis sulfuris naturæ, cùm ad beneplacitum artistæ veniunt. Nam Princeps Serenissime plura opera particularia practicare poteris intellectu veraciter obiectante, quæ intellectus humanus grauiter enarrare poterit, exceptis illis, quæ expressa sunt in tertia parte huius libri, & in magica, & in testamento nostro, & in codicillo, & vade mecum de numero philosophorum & in tertio libro quintæ essentiæ, aliisque libris meis. Quis ergo Princeps Serenissime narrare poterit particularia, quæ sunt in latitudine magisterij post fixionem & purificationem elementorum? Scias ergo purificare elementa & illa diuidere priùs à metallis, quia in hoc totum latet magisterium. Diuisio

Digitized by Google

itaque elementis & sulfure naturæ à metallis, aliud quasi nihil est respectui ad operandum. Nam totus labor & fatigatio est in hoc, scilicet elementorū & sulphuris diuisione. Hic quippe est passus, vbi artistæ dimittunt magisterium, ex eo, quòd illorum diuisio est multum tædiosa, & quia imperiti in prima distillatione arbitrantur se & secundi gradus totum aerem posse distillare, & ex prima distillatione tertij gradus totum ignem à terra similiter distillare. Hoc autem est impossibile & contra cursum naturæ. Quippe Princeps Serenissime verum in præsenti proponimus tibi verbum reuelare, nam aer à metallis diuidi non potest, nisi in 20. vel 24. distillatione vel 30. Nam quot sunt distillationes, tot sunt putrefactiones & reiterationes aquæ & aeris, simul scilicet aquæ menstrualis & in qualibet putrefactione octo indiget diebus aut sex continuis, ita quòd quasi per annum durat diuisio elementorum, sed nos compleuimus elementorum diuisionem in 7. mensibus, & ignis à terra diuidi non potest, nisi in 40. distillatione. Quis est enim, qui per annum tantum laborem vel per septem menses possit sufferre? quasi sunt pauci: & ideo ignorantes principia naturalia arbitrantur cum metallis absque elementorum diuisione veram practicam facere, qui in hoc sunt decepti. Postea sunt aliqui, qui cùm respectè ad illorum libitum non diuidunt eorum elementa & sulfur naturæ, nolunt attendere naturas mineralium, faciunt eorum mixtionem consuetam sine purificatione aliqua, aut sublimatione & subtiliatione, & non perueniunt ad finem quæsitum, sua ruditati nullam imponentes causam, sed sul-

Digitized by Google

pam arti imponunt, quam ignorant & allegant ad tem esse falsam, de quorum numero te Regem vnum esse credimus. Non ergo fatigeris, nec ab opere cesses, & inuenies quod optas: scias enim, ô Rex, combinare principia naturalia, & fiet quod quæris.

De principiis non naturalibus, quomodo intelliguntur.

SEd cùm hæc principia non sunt naturaliter in vna re individuali producta, vt plures errando putant dicentes, quòd vna res in orbe erat, quæ virtutem habeat ad transmutandum omnia metalla super terram, quod falsum est. Item si vis quæras extrema illius per principia naturalia per medium artis transcurrentis in suam miseram, quæ est D.Æ.F. Sed cùm ista sunt contraria ratione suæ extremitatis suæ naturæ, debet accipi E. quę est media dispositio extremitatis naturę illius, quæ collecta est de L. Et sic D. conuertit X.L.M. C.L. in E. à quo quippe D. trahe E. in similitudinem aquæ viuæ in nostro magisterio: & sic D. habet potentiam conuertendi F. in conseruationem suæ naturæ & formarum suarum. Tunc accipies omne illud actualiter quod erat in potētia in opere naturæ, & meliorum mediorum illius rationę extremorum, quia in D.& E. sunt actualiter F.N. O.P.R. decocta purgata, & digesta per ignem naturæ: quare fili conuenient E. N. O.P. cum F. & dum F. conuersum fuerit in E.N.O.P. tunc habebis F. simile naturæ: & hoc fit melius C. quàm cum

Digitized by Google

sunt. Depropter magnam experientiam, & fiat in F. de quo oriatur E. N. O. P, quæ aliter verò non conuertuntur in G. in nostro opere. Et sic G. est proxima & prima materia, de qua creauimus omnes lapides philosophorum; & per aliquos elixir Aqueum vocatur: & ideo, Princeps Serenissime, dicimus quòd omnes lapides non creantur, nisi ex vna sola re, de G. scilicet argento viuo vegetabili & minerali. Ideo, fili, tu ibis ad digestionem de H. & trahe C. de communi potu principum ad actum, & in illo pones F. & semper conuertetur in L. & sic calcinabitur F. sub conseruatione suæ naturæ: postea trahes C. L. de digestione H. & pones in digestionem I. tunc erit L. tale sicut competit & conuenit. Postea de L. C. trahes E. N. O. P. hoc in metallis perfectis per magisterium operationis per K. & exuberationis. Et cùm habueris E. N. O. P. per H I. K. donec E. sit album cristallinum, quod est magis propinquum naturæ de F. ad generandum lapidem philosophorum, quàm erat L. Sunt ergo G. E. N. O. P. magis propinqua F. quàm L. quia sunt quasi fines magisterij, sed magis propinquum est G. quàm E. N. O. P. & ideo est vis, quòd in opere maiori E. N. O. P. vertantur in G. quod est perfectio magisterij: totum enim, quod diximus, non est nisi soluere, putrefacere, elementa separare, purificare atque fixare, limósque concordare seu condensare, atque nostrum menstruum rectificare. Vide fili si capis F. & pones in C. & illud ponis in H. prima figura formatur F. C. H. in cuius medio ponis N. & iterum si recipis N. & ponis in digestionē I. erit L.

Digitized by Google

tunc originatur, & formatur vnus triangulus. Item si capis L. & ponis in C. & ponis in digestionem H. postea per plures digestiones de L.C.H. oritur N.O.P. & formatur alia figura triangularis. Item ex N. O. P. oritur in fundo vasis terra, quam oportet euacuare, & istam terram dicimus L. Si ergo capis L. & ponis in C. & in digestionem H. postea in digestionem I. ex L. C. H. I. oritur. E. & fit alia figura quadrangularis ex O.C.L.H.I. in cuius medio est E. id est anima metallorum, quæ generatur ex dictis literis. Item si capis E. & ponas in Q. & misceas cum C. D. O. & postea si capis D. O. secundum suum pondus, & ponas in alio Q. per digestionem H. tunc ex O. & P. oritur G. & ex E. O. oritur G. Tunc si capis G. & G. & ponis simul in modulis ceræ, vt conuenit, aut si G. ponis cum D. incontinenti oritur vna figura ex duobus quadrangulis, in cuius medio est X. Y. per quam volumus significare lapidem philosophorum. Totum hoc autem magisterium datur per elementorum diuisionem. Hoc quidem fit fili mi, secundum cursum huius artis, ita tamen, quòd scias quaslibet figuras in alias reducere, & si vnam corrumpas, scias aliam generare vsque ad vltimam figuram, in qua omnes aliæ figuræ quiescunt. Et hæc de Theorica tibi sufficiunt causa breuitatis.

Digitized by Google

Dictum est de prima parte, quæ est de Theorica: dicendum est de secunda, quæ est de Practica. Et primò de prima parte. Secundò de secunda, quæ est de compositione lapidis.

TV in virtute A. Princeps Serenissime, accipe aurum, & proiice ipsum in aquam vegetabilem, de qua locuti sumus in nostro codicillo in capitulo quod incipit, Spiritus recipientis & formalis, aliàs generalis est, vt capias de sicco lunariæ, &c. Et in capitulo quod incipit, Et tibi volumus reuelare de natura menstrui, in quo est ignis contra naturam; & in eodem capitulo, quod incipit, Fili cùm illud menstruum sine quo non potest, &c. per totum, vbi satis declarauimus naturam istius & operationem. Et fit aurum ad pondus aquæ vegetabilis, & pone illud totum in digestionem H. per sex dies naturales, & aurum dissoluitur in aquam in colore croci. Postea verò distilla menstruum in distillatione H. in balneo: postea superpone aliam lunariam recentem, & pone iterum in digestionem H. per alios sex dies naturales: & tunc extrahe, & mitte illud quod solutum est in aliam ampullam, & super illud, quod remansit, finitis solutionibus & distillationibus, iterum de menstruo superpone ad quantitatem terræ, & pone in digestionem H. per quatuor dies naturales, & illud quod solutum est de metallo, simul cum menstruo pone in cucurbitam, vt prius: & sic fac vsque ad sex in-

Digitized by Google

humationes & distillationes, & illud quod remansit, finitis sex distillationibus de fæcibus non cures, & distillationes seu liquefactiones, vel etiam dissolutiones pone in digestionem H. & distilla totam aquam per alembicum, & super fæces ponas de alia aqua Mercurij recentis, & pone in digestionem per vnum mensem cum dimidio: posteà tu recipe Q. in quo erat aurum putrefactum, & distilla inde aquam in distillatione H. super fæces mitte tantumdem de menstruo recenti & iterum colloca vas in digestionem H. per sex dies naturales aut decem: quibus finitis pone vas in digestionem I. & distilla aerem simul cum menstruo. Postquàm noluerit plus distillare serua distillationem in vase suo, & super fæces mittas aliud menstruum, & pone in digestionem H. per sex dies naturales, & iterum distilla vt prius in distillatione I. & super fæces mitte de alia lunaria recenti, & pone in digestionem I. & sic reiterabis inhumationes & distillationes in H. & I. vsque ad vigesimam aut vigesimamquintam distillationem. Sed dum fueris in vigesimasecunda distillatione, illam aquam, in qua est aliqua pars aeris, simul cum menstruo ponas ad distillandum in digestione H. & exibit menstruum totum per illam distillationem aut aliam: & si ibi fuerit aliquid aeris, manebit in fundo ad modum aquæ splendidæ aut citrinæ, & si non fuerit eius quantitas, nisi duæ guttæ, aut tres, vel quatuor, non reiteres inhumationes & distillationes. Si verò plus fuerit reiteres inhumationes & distillationes in digestione H. & I. vsque ad viginti sex vel triginta distillationes, vt benè euacuetur terra ab aere, & in qua-

Digitized by Google

libet inhumatione indiget ad minus quinque diebus continuis, donec totum aerem distillaueris, qui sine falso totus distillabitur per distillationes dictas, si benè regulaueris magisterium. Post hoc verò tu accipies vas, in quo sunt omnes distillationes, & distilla eas cum digestione H. tunc totus aer in fundo remanebit, quia non valebit per distillationē de H. aliquid ascendere simul cum menstruo. Cùm verò totum menstruum distillaueris, manebit totus aer in profundo in colore aquæ splendidæ pulcherrimæ, & serua illud, qui aerem dum sic habueris, optimus fuit processus: quippe quem de aere feceristi, eodem modo de abstractione ignis à terra te docemus neque magis neque minus, nisi quia separatio ignis à terra fit cum aere inhumando, & qualibet vice distillando in digestione de K. Vel etiam potest fieri distillatio cum D. & non cum C. quia sicut ignis est nobilius elementum, ideo indiget nobiliori menstruo, vel sine aere, & sicut aerem distillasti cum 30. distillationibus. Quippe cùm sic separatæ fuerint, seu habueris separatam terram à suo spiritu, qui potestatem restringendi habet, quæ euacuatio sic fit. Recipe terram, à qua extraxisti elementa, scilicet ignem & aerem, & proiice super ipsa de aqua vegetabili, & pone ad digestionem de H. ad tres dies, quibus finitis, extrahe illud, quod dissolutum est ad partem in Q. & superpone super fæces de lunaria recenti ad quantitatem terræ, & stet per alios tres dies, & mitte illud, quod dissolutum est in Q. vbi est alterum, & sic facias tot inhumationes in H, & euacuationes in Q. donec modicum maneat de terra. Et cùm dicta euacuatio fuerit facta, con-

Digitized by Google

grega omnes dissolutiones seu euacuationes in alembico, & edistilla per alembicum totum menstruum, & super fæces pone de C. tantum sicut est terra, & pone in digestione de H. per vnam diem naturalem, & iterum distilla. Et iterum Princeps Serenissime reiterabis distillationes & inhumationes, donec tota terra conterfa sit in pulverem impalpabilem, tunc super ipsum mittes D. vel C. Sed Princeps Serenissime melius & rutius fit cum D. & pone in digestione. H. per duos dies, postea distilla per alembicum in digestione de I. & super fæces iterum mitte de D. si cum D. operatus, vel de C. si cum C. operatus fueris, & pone in digestione de H. & postea distilla, & distillationem pone cum altera. Si verò defecerit menstruum, distilla illud, quod per distillationem extraxisti à terra, & operare cum illo. Tot quippe vicibus reiterabis D. super terram, & inhumabis & distillabis, donec tota terra simul cum D. vel C. ascenderit per alembicum, & descendit in receptorio. Ista quippe materia dicitur apud philosophos argentum viuum de consideratione Alchymistarum. Demúmque, Princeps Serenissime, cùm ista compleueris, tunc accipies omnes distillationes, & superpone alembicum, & distilla in digestione de I. quousque materia sit benè desiccata: deinde extrahe terram de digestione de I. & illam ponas in digestione de K. & sublimatur terra, & terra erit ad modum argenti viui in virtute sublimationis: sed tu, Princeps Serenissime, cùm omnia, quæ suprà diximus, compleueris, scias te omnia elementa habere, quibus indiges ad lapidem philosophorum

Digitized by Google

componendum. Quando compositum album putrefeceris, malim tamen fuisse cum ipso D. purificatio elementorum, quàm cum G. cùm G. aliquid retineat de superfluitate: D. verò cùm sit subtilior natura, & per hoc elucidatur capitulum nostri testamenti, quod incipit: *Quant in mer as diuisa de*, &c. id est, Quando diuiseris lapidem per quatuor elementa. Item in purificatione terræ, de qua diximus suprà in parte vltima. Diuisio elementorum elucidatur capitulum, quod recolimus scripsisse in capitulo testamenti, quòd aliàs dicitur vade mecum, de numero philosophorum, in capitulo quod incipit: Cùm autem per iam dictam sublimationem Mercurius diminutus fuerit à corporibus, &c. Item, Princeps Serenissime, dum elementa sic habueris diuisa, interest, vt illa subtilies & fixes.

De sublimatione aeris.

ACcipe igitur in Christi nomine aerem, & pones in alembico, & distillabis cum septies vel 6. cuius eris signum, donec noluerit distillari aliquid. Item si forsan aer conuersus fuerit in pulueres, distillabis & purificabis illum, cùm tantundem de D. & in vltimo distillabis D. & manebit aer inferius: scire tamen debes, Princeps Serenissime, hoc, quod diximus, aeris distillatio & purificatio fit cum digestione de I. Item in sextis potes putrificare aerem cum aqua sua, sicut enim aerem purificasti: ita de igne similiter facias per omnia, sicut de aere diximus, nisi quia ignis puri-

Digitized by Google

ficatio fit cum digestione de K. & aeris cum digestione de I. Item Princeps serenissime hoc, quod diximus de purificatione terræ, innumeris ad plenum in vade mecum, de numero philosophorum in capitulo, quòd incipit: Partus verò fit per viam sublimationis inuenies, &c. per totum capitulum. Dum ergo Princeps Serenissime compleueris ista, quæ sunt supra dicta, tunc habebis totum illud, ex quo componitur lapis philosophorum. Tu quidem fac mixtionem elementorum & rerum pertinentium ad lapidem componendum. Recipe ergo elementa purificata, in qua purificatione necessarium est remanere fæces in fundo vasis. Insuper etiam fæces ignis & aeris seruate partem, & accipe ignem & aerem quodcunque istorum in vase proprio positum, & claude vas cum cera gummata, & pone in loco fœtente per tres dies continuos, quibus finitis, accipe tantum de fæcibus ignis sicut aeris, & de fæcibus terræ sicut est aeris, & si tanta non fuerint fæces elementorum sicut elementum aeris, superadde de terra purificata vsque ad quantitatem dictam, & mitte totum cum fæcibus ignis & aeris & terræ in vase proprio aeris, & claude multum benè vasculum cum cera & mastice & luta: & vasa istorum vasorum, scilicet, vas aeris in terra sepelies, & secum alterum, in quo est ignis superius suspendas in aere in parte altera. Et fac taliter, quòd lapis, vel aliqua res non noceat vitris, & stent ibi dicta vasa per annum continuum, quo facto fabricabis quasdam moles vel modulos cereos, in quibus forma volueris lapidem exire: seu facere, quibus factis aperias vas, quod in terra posuisti per annum, &

Digitized by Google

mittas intus duas vel tres moles, quæ supernatabunt: & sicut sic in vase & instanti claude, & sustinuisti per spatium quartæ partis horæ parum magis vel minus: & tunc quippe implebitur moles vel modulus aere constrictiuo mirabili & inuisibili, quia ascendit superius de aqua terræ. Et transacto igitur tempore, aperias vas, & accipe moles vel modulos, & teneas extra vas, imple illas de aqua, quam per spatium vnius anni suspendisti in aere, & iterum mitte modulos in vase pectino, vbi est aqua terrestris, & statim claudas, & dimitte stare per spatium supradictum, quo finito cum forcipibus argenti trahes moles vel modulos, in quibus misisti aquam ætheream siue aeream, & verte modulos ita, quòd illud, quod est superius, tangat inferius taliter, quòd aqua, quam misisti intus, modulos tangat aquam terrestrem, & stent sic per tres dies continuos ad fortem solem in æstiuo tempore, & in autumno per septem dies: in vere vel in hyeme per duodecim. Scias quippe, Princeps Serenissime, aquam quam in molibus terreis misisti, inuenies intus regenerationem congelatam in modum gummi: & ista quippe gemma vocatur per philosophos Elixir. Ea moles dum in vase fuerint per spatium supradictum, & steterint in vase terrestri: trahes igitur moles tuas extrà, & pone ad partem in vase vitreo, sic cum lapidibus intus congelatis, & sic facies lapides tuos vsque plus. Et ideo habeas de aqua terrestri & aerea, vel ætherea, Princeps Illustrissime, scias, quòd de aqua restrictiua modicum expendisti cum operatione, cùm moles non implentur, nisi eius spiritu inuisibili, cuius virtu-

Digitized by Google

te aqua æthetea conuertitur in lapidem. Ideo dixerunt Alchymistæ, lapis noster componitur ex duabus aquis: ex vna scilicet, quæ facit lapidem volatilem, & ex altera, quæ ipsum fixat & indurat. Cum tali quippe aquæ terrestris spiritu inuisibili de argento viuo vulgi purum argentum facimus ad omnem probam bonum, sicut de minera sine calore ignis communis, qui ratione suæ virtutis eius odore ita ☿ congelabit in probatissimum argentum, sicut basiliscus visu omne animal interficit in instanti. Tu quidem Princeps illustrissime, habeas lapides tuos, videlicet & secundum ordinem magisterij ipsos ad perfectionem D. deducere potes. Igitur ponas illos in quodam vase vitreo benè mundo, & dimitte stare per decem dies ad aerem taliter, quòd sit vas suspensum: quibus quidem finitis, oportet ipsos ponere ad tertiam decoctionem, vt habeat totius perfectionis complementum.

Sequitur decoctio prima, quæ fit cum colore Solis.

REcipe igitur lapides tuos, & pone illos in quodam vase vitreo, quod per Alchymistas perfectorium vocatur, & quod est instrumentum oblongum, tenue in substantia: & claude multum benè vas cum mastice & cum farina siliginis mixtis cum filis panni linei, & pone ad Solem per nouem dies in Vere & in Æstate vel Autumno & in Hyeme per octodecim dies, quibus quidem finitis, erit finita prima decoctio. Tunc oportet ut

Digitized by Google

secundam dirigere, quæ est medium inter primam & tertiam decoctionem : secunda decoctio est, quæ fit aliter cum primo calore.

De secunda decoctione lapidis.

SErenissime Princeps, secunda decoctio vocatur Optates, & fit cum eodem calore, sed aliter ; quia tu capias vas tenuissimum vitreum, quod possis invenire, & maius in quantitate, & impleatur aqua clarissima, & ponatur ad radium Solis, & in parte illa inferiori vbi magis lucet, & vbi magis accipitur ignis per magisterium vulgi, & ponatur vas supradictum cum lapidibus taliter, quòd luciditas ignis tangat vas, vbi sunt lapides, & stet ibi, donec Sol non possit capi per vas aqua plenum. Et continuetur ista decoctio in Vere per octodecim dies, & in Hyeme per quindecim dies, & in Æstate per octo : quibus finitis, est finita secunda decoctio, & oportet tertiam ministrare, quæ est finis complementum lapidis.

Decoctio tertia, quæ fit cum calore ignis communis.

TErtia quidem decoctio fit cum calore ignis communis : & fit in quodam furno, qui vocatur Tripes archanorum, cuius figura est in libro quintæ essentiæ verè situatus, quem te latere non credimus, & fit isto modo. Recipe ergo lapides,

Digitized by Google

quos in vase habes perfectorio, & sic cum vase suo pone in Tripede archanorum per spatium nouem dierum continuando sibi ignem de carbonibus ardentibus : quibus finitis, est finita vltima decoctio, quæ vocatur per Alchymistas Sulfur vel Sulphur D. H. Et in isto, Princeps Serenissime, habes omne, quod à mundo desideratur thesaurum incomparabilem & innumerabilem, cum quo ad finem perfectissimum sequi potest. Et est vnum de secretis ipsos lapides multiplicare : sed quia lapidum multiplicatio redundat in numero tertio vel quarto, cuius quidem duo modi valdè sunt tædiosi, quia sunt per reductionem lapidum ad primum : ideo hîc vnum explicamus, sed vnus modus, Princeps Serenissime, est sensibus valdè placabilis, & est iste, qui sequitur. Et qualiter fit multiplicatio lapidis philosophorum in quantitate tantum.

De multiplicatione lapidis.

MVltiplicatio ista fit cum argento viuo vulgi isto modo. Recipe de lapidibus in quantitate vnius 3. & mitte super centum millia argenti viui vulgi, & tantus est igeis lapidis multiplicatus virtutibus cœlestibus, quòd totum Mercurium in puluerem potest redigere combarens omnes petias minerales existentes in dicto Mercurio sicut visus basiliſci cõburit omnem virtutem animalẽ in instanti, & interficit omne animal: quippe hîc habebis centum millia & vnum pondus argẽti

Digitized by Google

vini conuersi in medicinam, quorum quidem centum millia vnica pars super centum millia & redigit ipsum in puluerem, sicut prius patet ex isto puluere secundo, tertio pone super centum millia 3. Mercurij, redigit ipsum in puluerem, de qualibet nouam multiplicationem vsque ad centum multiplicationes. Quis igitur enarrare poterit multiplicationē medicinæ multiplicatarum quantitatum? quare Princeps Sereniſſime, quia 3. illarum centum millia centum ex 3. multiplicatarum multiplicare potes, seu scies qualibet de noua multiplicatione j. 3. ponendi supra centum millia argenti vini, & fit totum medicina, Princeps Sereniſſime in tantum continuetur proiectio medicinæ super Mercurium, donec ignis lapidis sit extinctus, & conuertatur materia in metallum perfectum, & non fiat ex illo puluis plus. Sunt autem aliæ multiplicationes, vna quidem dicitur virtualis, & quantitatiua simul, & quælibet istarum fit per reductionem ad principium, vt habetur in nostro testamento, in capitulo quod incipit, *Quant tu auras cicabades les dictes coſes en ges ſecta.* Cùm tu perfeceris dictas res, & feceris proiectiones per totum circulum, etiam non eodem libro multiplicatione hic multiplicata, & continuetur, vt patet in capitulo quod incipit, *Fil tu prendas vna 3. de la medicina dicta multiplicata, &c.* Fili tu capias j. 3. medicinæ dictæ multiplicatæ. De altera verò multiplicatione inuenies in tertio libro quintæ essentiæ, in capitulo quod de multiplicatione tractat.

Digitized by Google

De practica branchārum noſtri lapidis.

ET ſi vis, Rex Illuſtriſſime, alium ſcire modum ad noſtrum lapidem componendum, quod per Alchymiſtas dicitur practica branchārum, eſt quòd purifices terram, vt ſuprà te docuimus in practica, in parte illa, quæ tractat de purificatione terræ in *6.* quæ incipit, Dum quippe omnia elementa ſunt ſeparata. Etiam in noſtro codicillo, in capitulo, quod incipit, *Ara fil erceniant aqueſt menſtrual.* In capitulo etiam, quod incipit, *Ara fil neges chediſen:* quoniam dum terram purificatam habueris deinde elementa ab auro & argento, & purificata terra illorum, vt ſuprà dictum eſt in practica recolimus ſcripſiſſe in 3. lib. 5. eſſentiæ, in parte illa, quæ de purificatione elementorum tractat in cap. quod incipit, Rectificatio quidem elementorum ac poteſtatum. Conditionata igitur terra de numero philoſophorum, quod incipit, Cùm autem per illam dictam ſolutionem M. diminutus fuerit à corporibus. Et cùm ſimiliter de elementis, tu potes tantas mixtiones facere & combinationes, quod difficulter numerare potes, ſed vt habeas aliquam practicam abbreuiatam, per branchas arboris aliquas explicamus operationes. Eſt quidem mixtio illa ad componendos philoſophorum lapides. Accipias quinque pondera ignis, & duos aeris, & altera duo M. C. O. I. quintæ eſſentiæ: & ex altera parte tria pondera aeris, & tantum de terra tria pondera, & in mixtione terræ & aeris mittes de M. cœlico tria pon-

Digitized by Google

deta. Item coniunge O. & P. & E. ita quòd O. & P. fit in pondere æquali, & D. fit medietas O. vel P. & de M. vegetabili tantum ſicut de G. ita quòd O. & P. de L. X. ambas dictas mixtiones, & diſtilla, limus primæ quidem mixtionis limi diuiſim cum aeris & terræ, & D. colligetur ad partem & limus ignis & aeris, & D. ad alteram partem colligatur, & fæces conſimiliter. Et mitte de fæcibus in quolibet limo tantum ſicut medietas limi, & ſi non attingit ad hoc, non eſt vis: ſi verò ſuperſunt non, non mutat hoc quod dictum eſt. Et conſimiliter facies de limo primæ mixtionis, & eorum fæcibus denique limos habueris reconditos in vaſis ſuis cum ſequenti practica, ſicut dictum eſt ſuprà: & iſtæ mixtiones elementorum, & ex eorum limis ad doctrinam operis literalis ſufficit cauſa breuitatis.

De mixtione abbreuiata.

TVnc Princeps Sereniſſime quippe proſequi intendimus ad mixtiones abbreuiatas. Et prima mixtio erit, quòd tu des terræ bibere de D. per continuas diſtillationes per quatuor partes ſui, deinde fac quò terra ſit pondera duo, de aere ſex pondera, & de igne duodecim. Et des primò bibere terræ aerem incerando in crucibulo, donec fluat admodum mellis, deinde extrahe materiam, & dimitte illam quietare per decem dies; poſt hæc reitera ſicut eſt mixtum cum aere in alembico ſuo ad parum ignem, & mitte deſuper guttam ad guttam, donec fluat ſicut cera, & dimitte

Digitized by Google

quiescere quatuor dies: postea vtere vnum pondus super centum millia, cuius fuerit E. & fiet metallum auri vel argenti.

De alia mixtione.

ET fiat alia mixtio sic, quòd coniungas tria pondera P. & duo de O. & facias totum corpus vnum. Deinde cera terram suam, & aliam & cum isto igne incerare poteris O. istius metalli, aut illius duorum simul vel trium simul ad æquale pondus vel quatuor.

De alia mixtione.

ITem fiat alia mixtio, vt accipias octo partes P. & vnam O. & coniunge simul, & pone in digestione de H. per octo dies: & postea cera terram istius vel alicuius metalli aut illius ad solutionem & limum. Si verò administrare volueris alicui de P. auri, & de O. argenti. Itaque de P. sint octo partes, & de aere vna, & misce simul, & pone in digestione de H. per octo dies. Deinde cera terram suam vel aliam, & cum hac medicina perfectum aurum facies mixtionem ex contrariis scilicet vnum pondus O. auri, & octo pondera P. argenti.

De alio modo miscendi.

ITem aliter, si accipias de igne auri & de O. eiusdem ad medietatem P. & de terra ad medietatem O.

Digitized by Google

Omitte simul cum septima parte mera quintæ essentiæ, & distilla limum desertum, cum quo potes cerare terram suam vel aliam & fæces quæ remanserunt, & sic consimiliter fæces de argento. Et ita tibi, charissime Princeps, sufficiant causa breuitatis: & per istas operationes, quas sic explicamus, elucidatur capitulum nostri testamenti, in capitulo, quod incipit, *Quant tu auras fixat lagna fe-ne haurens*, Quando fixaueris aquam super terram M, quod incipit, *Que tu prengs de la medicina vna onza & aquella methuas en vn crysal*, Quòd tu accipias medicinam scilicet vnam §. & illam pone in crucibulo. Etiam elucidatur aliud capitulum in eodem libro, quod incipit, *Tota aquella manera fil conseruans la practica quæ ab fara ablanch*. Omnis ille modus, fili, conseruans practicam. Etiam elucidatur aliud capitulum, quod incipit, Fili plumbum tenet succum magnam partem de H. combustibile. Et etiam in capitulo, quod incipit, Similiter facies de Venere sicut fecisti de Saturno. Etiam elucidatur aliud, quod incipit in eodem lib. Ita facies perfectionem istorum duorum metallorum. In quibus quidem tractauimus satis de practica abbreuiata brancharum arboris. Dixi de prima parte secundæ partis principalis: nunc dicamus de secunda secundę partis, quæ tractat primò de compositione margaritarum.

Compositio margaritarum.

OPus namque margaritarum sic condies: primò, quòd accipias aquam Mercurii, factam per modum quem te docuimus in nostra quinta

Digitized by Google

essentia, in libro primo, in capitulo quod incipit, Non reputes me mendacium, &c. vsque ad G. quod incipit, &c. Recipe igitur illam rem, &c. Etiam per modum nostri codicilli, in capitulo quod incipit, Præparatio spiritus lapidei & fermentabilis est, quòd tu accipias succum lunariæ. Etiam per modum nostri testamenti, in capitulo quod incipit, Fili, tu accipies liquorem lunariæ, & fit quantitate duarum librarum vel trium, & in ipsa dissolues ℔j. argenti purissimi per calorem digestionis per sex dies, postea separa fæces per distillationes quæ erunt albæ & pulchræ: Ista est aqua, qua indiges ad dissoluenda omnia sex metalla, & illorum argentum viuum: cum qua quippe formantur lapides, qui pariæ vocantur, per reductionem illarum in suarum primam materiam.

De prima aqua dicimus.

REcipe auri ℔j. & dissolue illud cum quantitate dictæ aquæ, quantum tibi benè visum fuerit in digestione de H. sicut argentum, & dissolvatur in aquam colore croceo, & trahe aquam deauratam per filtrum, & ne cures de illis fæcibus, quæ nihil valent ad propositum: postea distilla aquam per alembicum, & serua fæces secundas.

De aqua secunda.

AQua secunda sic fit. Repice ℔j. Veneris, & dissolue quantum tu volueris aqua prima in digestione de H. sicut tu fecisti de alia, & distilla aquam per filtrum, donec tota fit distillata, & de illis fæcibus ne cures: & distilla aquam illam per alembicum, & serua fæces secundas.

Digitized by Google

De tertia aqua.

TErtia aqua sic fit. Recipe ℥ j. plumbi, & dissolue in tanta quantitate aquæ dissoluentis, quantum tibi benè visum fuerit in digestione de H. postea distilla per filtrum, & dimitte fæces primas, quia nihil valent. Postea distilla aquam per alembicum in digestione de H. & serua fæces secundas.

De quarta aqua.

QVartam aquam sic facies. Recipe ℥ j. stanni purissimi de cornu vagia, qui est in domo Angliæ, & dissolue ipsum in tanta quantitate aquæ, quantum tibi benè visum fuerit in digestione de H. distilla aquam per filtrum, & de fæcibus ne cures: postea distilla aquam per alembicum in digestione de M. & conserua fæces secundas.

De quinta aqua qualiter fit.

QVinta aqua sic fit. Recipe de Mercurio vulgi ℥ j. & dissolue ipsum in vna libra cum S. aquæ dissoluentis in digestione de I. & serua aquam illam, distilla per filtrum, de fæcibus ne cures, secundas verò serua.

De sexta aqua.

SExta aqua verò fit. Recipe ℥ j. ferri purissimi, & dissolue ipsum cum tanta quantitate aquæ, quantum tibi benè visum fuerit in digestione de H. Postea distilla sicut alias aquas fecisti & serua fæces secundas.

Digitized by Google

De septima aqua.

SEptima aqua sic fit, Recipe ℥j. argenti purissimi, & dissolue in tanta quantitate aquæ dissolutionis, quantum tibi bene visum fuerit, & distilla per filtrum, & relinque fæces primas: pòst distilla per alembicum in digestione de Hh. & serua fæces secundas, & de omnibus aquis fæces servabis in vase suo: & istæ aquæ cum earum fæcibus est materia, de qua omnes lapides componuntur.

Sequitur de resolutione.

CVm ergo metalla resoluta fuerint in aquam, & quamlibet illarum recipiendo quemlibet limum in suo vase: & erunt isti limi resplendentes cum virtute minerali, & cum magna limositate, quæ apparata est ad recipiendum virtutes influentiarum cœlestium. Et quamlibet illarum aquarum recondas in sua ampulla vitri cum longo collo & fundo rotundo, deinde claude orificium ampullarum cum mastice & corio alutæ, & quamlibet ampullarum cum sua aqua pones in loco sereno per vnum annum integrum taliter, quòd nullæ res noceat sibi, & ingrauidentur seu impregnabuntur istæ aquæ per virtutem cœlestium curruum, & per subtile ingenium ipsas virtutes cœlestes accipimus, & venamur cùm talis materia sit ad hoc naturaliter disposita, vt gradietur seu ingrauidetur per virtutem cœlestium, in quibus est materia spiritualis constrictiua, & constrictibilis subtiliata atque simplex, cùm per ingenium artificis, quàm per vellet & restaurationem naturæ. Tu quidem sis cautus in resolutione limorum, quia de

Digitized by Google

quolibet limo duas aquas seu partes facias prius distillando medium limi, quem pones ad partem, quia hæc ista parte prima fit aqua terrestris, & aliam partem similiter ad partem distillabis, ex qua fit aqua aerea, quæ suspenditur in sereno loco, ut suprà dictum est, per annum.

De compositione vtiliore & leuiore.

EST autem compositio ista leuior & melior cum aliqua compositione, hoc est, quia dissolutis metallis, Princeps illustrissime, & qualibet aquarum diuisa in duas partes. Tu recipe quintam partem illarum duarum, quas feciſti de una aqua in speciali, & illam mitte cum suis propriis fecibus quas reseruasti ex distillatione alembici, & sororem huius partis, quam cum fecibus semper feci, distilla limum quod idem, quod liquor procedens ex duobus corporibus, scilicet aqua, & fecibus quæ erant splendidissimæ valdè. Et fæces post distillationē remanebant in fundo cucurbitæ. Pones igitur limum ipsum in ampullam cum longo collo & fundo sphærico, & claude fortiter orificium cum mastice vel olibano, & cum quodam corio fortiter desuper, & suspende limum suprà dictum in loco sereno per vnum annum integrum. Dúmque limum prædictum posueris in loco sereno, reuerte operationem ad aliam partem aquarum. Tunc igitur clarissime Princeps, recipe fæces naturales, à quibus resoluti sunt limi prædicti per sublimationem, de illis mittes quamlibet partem in parte sua secundum suam propriam speciem in quadam vitrea ampulla cum lōgo collo in longitudine duarum palmarum, & cum fæcibus

misce aliam partem aquarum, quam reseruasti: quæ verò aquæ sorores illarum, à quibus resoluti sunt limi & claudæ orificium ampullarum, sicut dictum est suprà. Et post hoc sepelias filias in quodam antro terræ in profundo vnius palmi cum dimidio, & ponas circunquaque aliquam rem taliter, quòd lapis non noceat, vel aliqua res, & stent ibi per vnum annum integrum sicut diximus: de aliis quippe taliter componendi sunt lapides philosophici, cum vna est via ad vnum, & ad aliud nisi quia differunt per maiorem sublimationem naturæ, & vniuersaliorem: quare ex eo quòd lapides philosophici corrumpuntur, & veraciter alterantur quia indiuidua quædam in altero indigent maiori sublimatione, videlicet vt suprà in practica diximus: sicut enim de vna aqua duas in magisterio fecisti, sic consimili in altero facies, miscendo aerem in ignem, & terram ad pondus æquale, & fit tantum in pondere de D. sicut omnia alia tria, sed cum O. quod ponet C. misces D. & pones Q. P. D. sit mixta in suo vase, in digestione de H. per 6. dies: quibus finitis, deinde liquorem dissolutum aliàs resolutum resolutione ex Q. P. D. pones in curcubita alembici cum suo rostro rotundo, & pone in digestione de H. per tres dies: deinde extrahe, & pone alembicum, & distilla aliàs, sublima limum desertum in digestione de I. vsque fæces sint siccæ, & limum in aere suspende in ampullam cum collo longo, quam stare dimittas per vnum annum integrum. Igitur cum ista compleueris, recipe aliam partem aquæ, quam reseruasti, quæ est soror limi suspensi, & ponas illam in consimilem ampullam cum longo collo, & supermit-

Digitized by Google

ius omnes fœces, ex quibus limos distillasti, & claude orificium ampullæ, sicut de lapidibus pretiosis diximus, & sepelias illam etiam similiter in horto, in profundo vnius palmi cum dimidio, & fac vt suprà dictum est, & dimitte ibi stare per vnum annum integrum, & tunc habebis materiam aptam cum spiritu subtili ad componendum lapides philosophicos. Et tantum hoc, quod diximus sufficit, Princeps, modus compositionis aquarum per artificium, cum quibus formabis vtriusque lapides: sed quia ad præsens non fecimus compositionem lapidem philosophorum, ideo reuertemur ad præsentis compositionem, quæ est de compositione lapidum pretiosorum.

De carbunculo.

CArbunculus est rex omnium lapidum, sicut aurum est omnium metallorum: vnde si tu, Principum Sereniſſime, vis ipsum artificialiter componere, quod ita sit, & plus virtuosus naturali: recipe de aqua terrestri auri induratiua, quam sepelisti intra per annum, & pone ipsum in vase, quod sit factum ad modum vnius figuræ inferius scriptæ rotundum vel triangulatum, vel quadrangulatum, sicut placuerit. Et in ipsa mole cerea existente, nauigando in vase aquæ terrestris per spatium quintæ partis horæ: quo finito, verte modulum, & cape lapidem cum forcipibus aureis vel argenteis deauratis: & fac taliter, quòd superficies lapidis tangat aquam induratiuam, & stet sic per tres dies ad solem, & deinde extrahes molem cereæ, in qua est aqua ætherea induratiua per virtutem aquæ terrestris in similitudine gummæ. Pri-

Digitized by Google

ceps illustrissime, informatio omnium lapidum pretiosorum est vna, & vno modo fit, scilicet finem suorum colorum accipiunt ex passione diuisarum materiarum quousque sint terminatæ per virtutem vltimæ formationis, quam lapis accipit per virtutem ignis communis in propria forma sub conseruatione suarum virtutum operatiuarum. Cùm ergo ipsum molem extraxeris, extra vas, expolia ipsum lapidem à cera, qua est indutus, & da sibi decoctionem arteticam, sed prius dimitte eum stare per tres dies in vmbra, & continuabis ignem illum per nouem dies in Vere, & in Æstate per 5. finita ista decoctione, da sibi decoctionem, quæ artatesis, per conditionem temporis antedicti. Deinde prosequatur decoctio, quæ sulfur dicitur per quinque dies continuos, deinde trahes lapidem tuum perfectum tum omnibus virtutibus ei pertinentibus sibi per naturam attributum. Dum verò, Princeps Serenissime, tertis prædictas decoctiones, scias quòd lapis stare debet in vase quod perfectorium, cuius figuram inferius demonstrauimus. Scias igitur, quòd omnes decoctiones æqualiter exhibentur omnibus lapidibus, præter adamanti, cuius decoctio longior est ratione suæ duritiei: virtutes enim illorum ponere non curamus in præsenti compendio, cùm intentio nostra in præsenti compendio non sit nisi tractare de illorum compositione: tantum tamen sufficit tibi quòd omnes secundum istam doctrinam compositi sunt tantæ virtutis, sicut quos natura produxit, & etiam fortiores & plures virtutes sunt habentes, quam naturales vt experti sumus. Et satis de virtute cuiuslibet plenè tractaui-

Digitized by Google

mus in nostro lapidario, quem scimus tibi missum à domino rege Edwardo Anglicorum illustrissimo. Ibo hic in summa breui de aliquibus tractabimus, hoc est de illorum compositione, vt compendiosum reddamus, & non prolixum.

Compositio adamantis.

COmpositio adamantis sic fit ex natura argenti terminati in naturam lapidificam. Recipe ergo de aqua argenti terrestri, & pone illam in vase indurationis ad indurandum, & mitte intus molem serream per temporis spatium supradictum. Postea mitte de aqua aerea in mole, in qua formari debet dictus lapis. Postea da sibi informationem in vmbra per tres dies, quæ est prima informatio, quando aqua aerea fit gumma virtute spiritus aquæ terrestris. Post verò administra sibi aliam informationem, quæ fit gyrando molem cum forcipibus argenti deaurati vel de auro scilicet illud, quod est inferius ad superius aliter, quòd lapis sanguis aquam induratiuam, & stet ibi per tres dies continuos ad solem fortem in Æstate, in Autumno verò & Vere per sex dies, in Hyeme per 12. quo facto, fac transire per digestionem, quæ dicitur Oprefs, & per aliam, quæ dicitur Opratefs, per tempus, quod suprà scriptum est de lapidibus philosophicis. Sed in digestione, quæ dicitur Sulfur, stet per quatuor aut tres dies continuos, quia ratione suæ indurationis indiget magis de ista digestione quàm alij. Iste lapis sic compositus, omnibus aliis est solidior. Est enim tantæ soliditatis, quòd ferrum nec ignis ipsum diuidere potest, & fit ratione altitudinis suæ naturæ, & est virtuosior naturali,

Digitized by Google

De balastio.

BAlax est lapis, creatus seu generatus ex duabus naturis duplicis argenti viui æqualiter mixtorum, scilicet ex aqua aerea argenti, & ex aqua aerea auri simul compositis in mole sua, pone ad indurandum in aqua indurativa argenti, & in aqua indurativa auri simul mixtæ æqualiter: deinde, quòd sequatur sibi per istas tres digestiones seu decoctiones, sicut in coctione lapidis philosophorum diximus. Et tenendo processum sicut in compositione carbunculi, aliàs nihil addendo in processu compositionis carbunculi.

De Sapphiro.

SApphirus componitur ex duplici natura argenti viui, aquatici scilicet ex aqua aerea argenti & ex aqua aerea stanni in quarta parte ponderis argenti, & similiter de aqua indurativa argenti, & de aqua indurativa stanni prædicti ponderis indouratum in mole cerea, & decoctis, sicut de aliis dictum est suprà.

De balandina lapide.

BAlandina componitur ex argento viuo ferri & est coloris rubei valdè, & resplendet ratione sulfuris decocto & conuerso in naturam aquæ aereæ ignitæ respiciens naturam argẽti viui, & quia sua natura est ex aere, ideo restringit sanguinem. Recipe ergo de aqua aerea ferri, & imple molem ceream post virtutem restrictiuam acceptam, & indura illam in aqua terrestri restrictiua ferri, & prosequere per informationes suprædictas.

Digitized by Google

De compositione Turchosæ.

TVrchosa est composita ex natura duarum aquarum aereārum, & duarum restrictiuarum. Recipe ergo ℥. quatuor aquæ aereæ Veneris, & j. ℥. aereæ Saturni, & pone ad indurandum in mole cereā in aqua indurativa Veneris mixta cum aqua terrestri plumbi per pondus dictarum aquarum aeris, & da sibi informationes aliorum lapidum.

De compositione Exmiraldi.

EXmiraldus componitur seu generatur ex vna natura duarum aquarum aereārum, & duarum restrictiuarum. Recipe quot partes volueris de aqua terrestri argenti, & cum illa misce, quantum volueris de aqua terrestri cupri, donec videas, quòd habeat intensum colorem vel remissum, secundum quod volueris, & pone prius molem cereæ in propriis aquis terrestribus per spatium quinæ partis horæ, vt melius impleatur virtute indurativa, prius imple molem aquæ aereæ cupri, & pone ad indurandum per vnam partem horæ. Postea verò gyra molem, vt dictum est de Carbunculo taliter, quòd aqua indurativa seu terrestris tangat aquam aeream congelatam, & dimitte sic stare per tres dies continuos ad fortem solem in Æstate, & in Vere & in Autumno per sex dies continuos, in Hyeme per 12. dies: quia istis finitis, extrahe lapidem induratum, & fac ipsum transire per tres informationes vel decoctiones, sicut de lapide philosophorum diximus in practica sua, & per informationes intellige decoctiones tres: prima dicitur Optasis, secunda Opta-

Digitized by Google

tesis : tertia dicitur sulfur, vt suprà explicauimus.

De compositione Eliotropiæ.

ELiotropia componitur ex vnamet natura, de qua componitur Exmiraldus & per pondus & mixtiones aquarum illius. Sed antequam aqua cupri veniat ad perfectam indurationem ita quòd sit in spissitudine sicut albugo ouipies molem tuam cum forcipibus ab aqua indurativa, & mitte super aquam mediæ induratam 4. aut 5. guttas minimas de aqua aerea ferri, tunc molem sumes cum forcipibus argenteis, & mitte in aquam indurativam per vnam partem horæ. Postea extrahe illam, & pone in aqua indurativa per vnam Credo in Deum, & vnum Salue regina, & da sibi indurationem per tres dies ad solem fortem in aqua aerea nostri Exmiraldi gyrando molem, vt de aliis dictum est : postea extrahe illam à cera, & da sibi informationes, vt diximus de Exmiraldo.

De compositione Camaphei.

CAmapheus est lapis, habens colores multos & multiformes : quidam sunt albi, & alij nigri, & alij rubei, & alij inter nigrum & azuritum & album sicut calcedonij. Et quodlibet istorum habet suam diuisam naturam, & virtutem in compositione : sed inter omnes lapidarios rubeus laudatus est, sed vterque sunt boni secundum suam propriam naturam. Et albus componitur ex aqua aerea argenti, & ex aqua aerea stanni, & ex aqua aerea plumbi æqualiter mixtis positis ad indurandum in molem habentem figuram hominis in aqua indurativa argenti & stanni per æqualia pondera.

Digitized by Google

Rubeus verò componitur ex aqua aerea auri, & aqua aerea ferri æqualiter positis ad indurandum in aqua terrestri auri, & in aqua terrestri ferri mixti per æqualia: vel potest componi ex aqua aerea argenti æqualiter mixtis ad indurandum in aqua indurativa auri & argenti. Item, niger componitur ex aqua aerea plumbi, & ex aqua aerea argenti, & ex aqua aerea auri indurati in aqua terrestri plumbi per pondus prædictum. Postea positis ad solem, & quòd transeat per omnes tres informationes.

Quomodo componitur Topazius.

TOpazius componitur ex natura duplici argenti viui reducti in speciem aeris. Recipe ergo aquam aeream auri, & misce cum illa quartam partem aquæ aereæ ferri & pone in molem ad indurandum in aqua indurativa auri, & fac sicut de aliis diximus.

De Compositione Calcedonei.

CAlcedoneus componitur ex aqua terrea ferri, & ex aqua terrea argenti mixtis æqualiter, & positis ad molem ad indurandum in aqua terrestri ferri, & lunæ mixtæ æqualiter. Et quod transeat per omnes tres informationes sicut alij.

De compositione Berilli.

BErillus componitur ex substantia duplici argenti viui: vna verò est de aqua argenti aerea, & altera de aqua aerea stanni, quæ ducuntur in aeris natura mixta æqualiter, & imple molem tuam, vt induretur in aqua terrestri argenti &

Digitized by Google

aſtanni. Deinde da ſibi informationes ſicut de his diximus.

De compoſitione Parlarum.

COmpoſitio parlarum fit ex ſubſtãtia triplici argenti viui conuerſæ in ſubſtantiam aquæ aereæ. Recipe igitur aquam aeream ſtanni, & aquam aeream plumbi, & aquam aeream argenti æqualiter mixti, & indurentur in mole cerea in aqua indurariua ſtanni, & in aqua indurariua argenti & plumbi mixtis æqualiter, & pòſt tranſeãt per informationes, quas ſuprà diximus.

De compoſitione Parlarum per aliam viam.

PArlæ per aliam viam componuntur ſic: Pulueriſa probas minutas in pulueꝛem ſubtiliſſimum, & diſſolue eas in tali aqua, in qua argentum vulgi diſſoluiſti ſuper digeſtione de I. ponendo de aqua dicta, quæ natat ſuper margaritas in groſſitudine medij digiti, & poſt ſolutionem nabit quædam limoſitas ad modum cuiuſdam telæ. Et iſta tela, Princeps Sereniſſime, eſt forma tranſparens parlarum orientalium. Et per hoc quod diximus, elucidatur illud capitulum noſtri teſtamenti, in parte illa, quæ tractat de parlarum confectione, quod incipit, Oſtenſio virtutum liquoris exuberandi. Item, poſtquam ſenties, quòd margaritæ liquefactæ ſunt intus aquam M. ſeparabis aquam cum limoſitate margaritarum in vaſe altero inclinando vas ſuauiter taliter, quòd nihil de fæcibus vadat cum aqua limoſitatis. Si verò cum aqua limoſitatis fuerit aliquid de fæci-

Digitized by Google

bus, cola ipsum per pannum sericum benè mundum : post hoc pone aquam illam, in qua limositas parlarum in ampulla cum longo collo in digestione de H. per nouem dies, quibus transactis, fiet aqua illa cum limositate metalli totum vnum corpus. Et per hoc elucidatur cap. nostri testamenti, quod incipit, *Quando tù neuras cell dictes parles est pasta blanc sacram liquefactes per la virtut de laquet.* Postea verò habebis moles tuas ex auro puro, vel ex argento deaurato à parte interiori, quod ad similitudinem cuiusuis margaritas formatas fore. Et consimiliter baculum auri vel argenti deaurati, & fac, quod omnes moles in partes duas diuisæ sint. Et si moles fuerint rotundæ, vel quouis modo alio factæ, & indiguerint foraminibus, perforabis illas partes, moles coniungentur altera, & imple moles tuas de pasta pulueris, quæ remansit de aqua limosa ita, quòd vterque pars molium sit pasta plena, per foramen molium mittes vnum filum auri : & sic facies omnes, & dimitte stare pastam sic in molibus suis per vnum diem naturalem : quo transacto, si vides, quòd moles possunt diuidi à pasta, trahas grana illa à molibus, & si non, dimitte siccare dum possis grana illa extrahere. Cúmque grana illa extraxeris à molibus iam dictis, ponas illam ad desiccandum in silara marmorea, vel in quadam silara vitri, vel aliqua re vitrea, quæ sit ampla & plana. Et cooperi cum quodam vase vitri, vel cum aliqua re, ne puluis tangat ipsos lapides. Et stent ibi vsque sint benè siccæ. Et per hoc, quod breuiter diximus, elucidatur capitulum in testamento nostro, in nostro magisterio, quod incipit, Præterea po-

Digitized by Google

ilea fiet artificialiter modulus de auro & quantitas, &c. Et post formationem margaritarum & illarum deficcationem tu accipias vnum filum auri longum, & mitte illum per foramen margaritarum, & caueas, quantum fuerit tibi possibile, ne illum tangas cum manu, nisi cum quibusdam forcipibus argenti deaurati, aut de auro: dum verò sic habueris, habeas quoddam vas vitreum, factum ad modum oui gallinæ, & cauillabis illa in vtraque parte. Illud, quod est intra, debet esse depositum. Item, ponas margaritas suspensas per filum auri in aqua limositatis, quam per nouem dies posfisti in digestione de H. taliter, quòd submergantur in aqua, & statim pone coopertorium, & dimitte sic stare ipsas per duos dies naturales: quibus finitis, extrahe margaritas tuas de vase illo, & pone illas ad vmbram, vbi illas sol non tangat per tres dies naturales. Deinde administra sibi formationem Optasim hoc modo: Tu Princeps Sereniſſime, pones tres probas in filo auri, deinde mitte in vnã testam oui, quæ cooperiat omnes tres margaritas, vel plus secundum illarum quantitatem. Deinde alias secundum quantitatem oui, quam voluerit sub se continere, & ponas vas vitreum vel ouum: & sic deinceps, donec ordinatæ fuerint. Et si fuerit tempus æstiuum, mitte stare illas sic ad solem per tres dies naturales. In vere verò & autumno per sex dies, in hyeme per nouem. Sed nullam decoctionem Obteticam, aut Obtatentam consulimus tibi in hyeme alicui facere, & qualibet die gyrabis vna vel vasa supradicta de tribus in tribus, horum quippe finitis diebus trahas margaritas tuas, deinde administra sibi formationem

per

Digitized by Google

per tres dies Infulderis ipsis positis in vase, quod dicitur perfectorium: quibus finitis, ponas margaritas tuas à tripode Athanor, & videbis, quæ naturalibus non inuident in omni perfectione, tunc vtere illis.

Alia compositio margaritarum.

SI autem istam fabricationem consimiliter facere volueris de conchilibus inuentis in ripa maris, quæ colores habent multifarios, quia quædam sunt albæ, vt perlæ communes cum colore orientali, quædam croceæ ad modum auri purissimi similiter colorem habentes orientalem. *Alia* verò cum colore brasilij habentia similiter colorem orientalem. Potes igitur, Princeps Illustrissime, componere perlas tuas de quibus suis conchilibus. Et perlæ erunt illorum colorum, de quibus conchilia erant, de quibus fuerunt compositæ. Fitque pulcherrimum operis ex omnibus istis. Non vidimus verò partem, in qua ista conchilia supradicta reperias, nisi in Cypro prope ciuitatem Famagustæ, & in regione Portugaliæ prope ciuitatem Lisbonæ, in ripa maris. Et in quadam villa Anglia, quæ dicitur Conilla, & in alio loco, qui dicitur portus Syluenæ vsque ad sanctum Vincentium de finibus mundi. Vidimus enim omnia ista dum ad Angliam transimus, propter intercessionem domini Regis Eduardi Illustrissimi. Ergo quæ omnia tibi diximus tam de philosophicalibus lapidibus, quàm de virtuosis vel pretiosis lapidibus sufficiat causa breuitatis. Et quia doctrina quæ tibi tradita est, potes alios

Digitized by Google

quosuis componere recipiendo colorem vnius cuiusque lapidis, & formas illorum & figuras, & tunc facere mixtionem de aquis diuersis secundum doctrinam prius traditam. Et si tu, Princeps Illustrissime ista, quæ verbis grossipedalibus scripsimus, sine aliqua subtilitate operis compleueris, inuenies verum quod diximus. Noli tamen festinare, nec ab opere cessare. Non enim agites naturam propter minas. Et si diuiseritis naturam propter minas operari plus dabit tibi, quàm optas. Si verò, Princeps Illustrissime vis scire rationem, quæ est naturaliter, quia aqua istius doctrinæ tantam habet virtutem, vt per artificium de illarum natura componantur ex vna parte isti lapides, vt illi potentiores, in virtute sint naturales. Ex altera parte philosophorum lapides quæras in lapidario nostro, quia satis prolixè tractauimus in parte prima ad faciendum rationem huiusmodi. Et sic habebit omnium complementum cùm nostra intentio in præsenti compendio non sit nisi practica nuda & theorica cum adiuuamine qui est trinus personaliter, vnus essentialiter, regnans per omnia sæcula sæculorum. Amen.

Finis compendij animæ transmutationis attis metallorum.

Digitized by Google

DE SIGNIFICATIONE *Litterarum.*

A. Significat Deum, qui est huius operis causa prima.

B. Significat quatuor elementa confusa in metallis.

C. Significat lunariam rectificatam in qua solvuntur metalla.

D. Significat quintam essentiam vini, seu quintam essentiam in sua perfectione.

E. Significat animam metallorum, quæ dicitur sulphur naturæ.

F. Significat ipsa metalla.

G. Significat limos elementorum.

H. Significat calorem primi gradus balnei.

I. Significat calorem secundi gradus cineris scilicet.

K. Significat calorem tertij, sublimationem sulphuris.

L. Significat animam corporum, idest, calcem immediatè genitam propter menstrui dissolutionem.

M. Significat spiritus corporum perfectorum.

N. Significat aquam metallorum.

O. Significat aerem.

P. Significat ignem.

Q. Significat instrumenta vitrea.

R. Significat ipsum lapidem.

Digitized by Google

INDEX MATERIARVM COPIOSISSIMVS.

IN THEORICA.

AD sciendum quomodo lapis sit remotior à suo temperamento. Cap. 93. Fol. 239

Ad tenendum secretè lapidis inuentionem. cap. 39. fol. 112

An metalla vel species eorum possint transmutari. cap. 21 fol. 63

de Approximatione temperamenti respectu naturæ. c. 5. fol. 10.

de aquarum fortium natura, & earum approbatione. cap. 60. fol. 164.

Argenti viui & sulfuris quæres sit materia. cap. 65. fol. 177.

de Argenti viui extremitatum natura. cap. 59 fol. 161

Argenti viui materia quomodo reperiatur. cap. 34. fol. 100

Argentum viuum Philosophicum non est argentum viuum commune, & cur tam rarò lapis inueniatur super terram. cap. 88. fol. 230

Ars corrigit & supplet fortitudines, quas in materia naturæ inuenit per mutationem illius in actione puræ formæ. cap. 58. fol. 159

Artista & operator quomodo se habituare debeant ad inueniendum dictum mensyuale & intelligere naturam suam. cap. 55. fol. 151

Artista debet cognoscere naturam, vt possit ei assimila-

Digitized by Google

ri aliquibus casibus, & quomodo instrumenta naturæ æquiparantur instrumentis artis. cap. 24. fol. 69
Artista debet considerare potentias argentorum vivorum duorum, post coniunctiones ipsarum, & differentias sui effectus, respectu suorum effectuum. cap. 46. fol. 128
Artista debet esse virtuosus ad inquirendam notitiam primam lapidis, & ex qua materia sit. c. 18. fol. 57
Artista debet intelligere quando lapis perdit naturam suam, & minuitur ad illum emendandum. cap. 92. fol. 238
Artista debet notare virtutes minerales propinquiores perfectioni, & de operis abbreviatione per fermentationem. cap. 91. fol. 236
Artista debet scire rotam circularem perfectè & naturam conversionis elementorum respectu primæ & secundæ æqualitatis. cap. 80. fol. 215
Artista debet se habituare pro imbibitionibus mensurandis, habendo respectum ad fortitudinem ignis, qui directus est naturæ instrumentum. cap. 68. fol. 190
Artista & operator debet custodire naturam spiritus quintæ essentiæ, sicut formam formarum, & debet illam intelligere, & de mensura ignis. c. 48. fol. 133
Artista quomodo bonos & malos spiritus intelligere debeat, & eos cognoscere per virtutes & naturam aquarum fortium, & de igne elementali, qui elementat elementa. cap. 61. fol. 166.

C.

de Caloris naturalis cognitione, & loco suæ dispositionis ad sulfur procreandum. c. 66. fol. 178
de Caussa & ratione, qua elementa non possunt converti, caussa, per quam bene possunt converti. c. 81. fol. 217
de Caussa supplementi diminutionis corporum imperfectorum, & quomodo lapis noster complebit defectum eorum, & de inverisamento ad respectum naturalium

Digitized by Google

elementorum. cap. 94. fol. 240.
de Complexionis latitudine, & quomodo ex duobus terminis comprehenditur. cap. 59. fol. 243
de Coniunctione fœminæ & masculi, & solis ac lunæ eclipsi, & secunda nascentia argenti viui ad faciendum elixir. cap. 42. fol. 116
de Corporum temperamento & intemperamento, & neutralitate, & medicina, & de instrumentis naturalibus, & innaturalibus & contra naturam. cap. 2. fol. 11
de Corruptione & putrefactione omnium rerum. cap. 27 fol. 82

D.

DEbilitatio vnius est confortatio alterius, & quomodo per confortationem virtutis mineralis generatur lapis noster. cap. 69. fol. 193
De definitionibus huius artis, & de planeta naturæ, & quid sit theorica, quid practica. cap. 1. fol. 9.

E.

ELementa exiuerunt ab vna sola materia, quæ in se continet speciem mineralem. cap. 23. fol. 66
Elementa quomodo subtiliantur & ingrossantur per rotam circularem, quæ dicitur catbena aurea. cap. 79 fol. 212
Ex vnitate argenti viui, quod est factum de pluralitate, exit virtus simplex assimilatiua lapidis. c 45 fol. 125

F.

FErmentorum natura, & eorum aquis, & argentis viuis nostris, & terris ipsorum, de magisterio & cognitione aquæ fortis, & rebus quæ debent eis iungi per concordantiam contrarietatis. cap. 62. fol. 168
de Forma minori, & de principiis naturæ mineralis simplicis per extremitates & media. cap. 3. fol. 14

Digitized by Google

G.

Generatio non potest venire de qualitatibus nimis remotis, & ibi, de differentia inter masculum & fœmellam, ac calore philosophico. cap. 44. fol. 122

de Genere supremo, à quo omnis natura exiuit. cap. 35. fol. 103

H.

de Huius magisterij principiis, & de quibus factum est, & quot sunt in numero, de conuersione ipsorum. cap. 4. fol. 25.

I.

de Ignis effectu & quomodo appelletur in hoc magisterio. cap. 67. fol. 184.

de Informatione caloris naturalis per exercitationem factam per ignem communem, vel de informatione naturalis cum calore, qui est contra naturam. cap. 33 fol. 98.

de Intentione, per quam fit vnio quatuor elementorum, & quomodo potest fieri, & quando & quare est factu. cap. 51. fol. 140.

de Inuentione artis, per quam fit multiplicatio, & de diuersis digestionibus lapidis. cap. 16 fol. 52

L.

Lapidis conuersio in argentum viuum non est nisi conuersio elementorum vnius solius naturæ. cap. 70 fol. 195

de Lapidis creatione, quæ fit per virtutem certæ digestionis, & eius proprietatibus. cap. 20. fol. 62

de Lapidis dissolutione in forma speciali, & de mutatione nominis sui. cap. 12 fol. 44

de Lapidis diuisione & resolutione ad conuertendum ipsum. cap. 11 fol. 40

de Lapidis diuisione in tres causas principales, de muta-

Digitized by Google

tione sua, & de principalibus coloribus, & de qua materia specialiter extractus est. cap. 17. fol. 53

de Lapidis extremitatibus, quæ sunt & vnde extrahantur. cap. 86 fol. 226

de Lapidis gradualibus transmutationibus, vt fiat materia apta ad creandum elixir. cap. 14. fol. 48

de Lapidis humiditate, & de diuersis actionibus ignis elementorúmque grossorum subtiliatione & de nigredine. cap. 28. fol. 84

de Lapidis morte, déque caussis impedientibus generationem & multiplicationem, & quomodo remouentur per exempli demonstrationem respectu naturæ communis. cap. 26 fol. 75

de Lapidis vostri extremitatibus, & quæ sunt & vnde extrahuntur. cap. 86 fol. 226

de Lapidis præparatione. cap. 9. fol. 36

de Lapidis præparatione per ipsius diuisionem in quatuor elementa post putrefactionem suam. cap. 63. fol. 171

de Lapidis præparationis demonstratione per differentiam exemplificatiuam in operatione naturæ in suis mineris. cap. 85 fol. 224

de Lapidis prima cognitione, & de qua materia sit. cap. 19 fol. 59

de Lapidis terminatione ac fine, diuersis figuris, & quomodo est inter lapides, & inter sales, & inter viua, quæ omnes exiuerunt de sua natura. cap. 41 fol. 115

de Lapidis tota substantia, est essentialis. cap. 72. fol. 198

de Lapidis transmutationis vltimo termino, vnde argentum viuum extrahatur. cap. 15. fol. 50

Lapis de qua re sit. cap. 10. fol. 37.

Lapis noster commutat se in omnibus qualitatibus elementariis. cap. 71. fol. 196

Digitized by Google

Lapis philisophicus non est nisi vnus. cap. 7. fol. 34
Lapis noster in omni loco reperitur. cap. 38. fol. 168.
Lapis appellatur ratione suæ proprietatis & naturæ. cap. 8. Fol. 35
Lapis quomodo post inuentionem suam recipit adiutorium ab aliis rebus ad efficiendum elixir completum. cap. 40. Fol. 113
Lapis sortitur diuersa nomina per suos effectus. cap. 47 Fol. 131

M.

Magisterium fit per naturam & operationem artis & scientiæ. cap. 89. Fol. 231.
Magisterium quomodo debet intelligi respectu constitutionis mundi magni scilicet facti per Deum. cap. 75 Fol. 204
Materia de qua re debet extrahi conueniens & magis propinqua, & de conuersione vnius elementi in alterum. cap. 6. Fol. 30
de Materia, quæ desiderat habere vnitatem formæ, vt de sua perfectione in vnitate spiritus quatuor elementa integretur. cap. 36. Fol. 104
Medicina nostra debet esse de subtili substantia. cap. 73 Fol. 200
Menstruale est causa mortis argenti viui. cap. 87. Fol. 228
de Modo philosophandi, cuius principale secretum est congelatio argenti viui. cap. 29. Fol. 88
de Modo procedendi in practica, & quanta res requiratur in magisterio. cap. 31. Fol. 92

N.

de Natura abortiua corporum imperfectorum & temperamento vasis naturæ. cap. 90 Fol. 234
Natura elementales exeunt à masculo & fœmina ad fa

Digitized by Google

ciendam generationem. cap. 50 Fol. 139
de Naturis radicalibus ad consequendam perfectionem & naturam specialiorem matrimonij. cap. 43 Fol. 119

O

OMnes res mundi sunt de sulfure & argento viuo. cap. 27. Fol. 82
Operator quomodo debeat res suas ordinare ad assimilandum magisterium operationis creationis vniuersalis in creando massam confusam, quæ continet omnia quatuor elementa. cap. 77. Fol. 208
Operatoris tota intentio debet esse in præparanda materia lapidis, & in suo temperamento. cap. 84. Fol. 223

P

PHilosophi quomodo appellauerunt massam confusam, & de diuisione ipsius, & de natura elementorum suorum. cap. 78. Fol. 209
de Principijs naturalibus confusis, & quomodo generentur per virtutem successiuæ operationis in aliis naturis. cap. 56. Fol. 155
de Principijs naturæ, & quatuor primordialibus principalibus principijs. cap. 3. Fol. 14.

Q

de QValitatibus accidentalibus & vnione naturæ. cap. 83. Fol. 221
de Quatuor naturalibus virtutibus mutatiuis, & quomodo appellantur, & mutantur. cap. 32. Fol. 94
Quomodo species metallorum transmutant se, & de igne naturæ elementalis caussatæ. cap. 21. Fol. 62

R

de RAtione transitus lapidis ad conuertendum ipsum in medicinam. cap. 13. Fol. 45
de Recapitulatione quomodo de vna sola natura fit omne id quod quæritur. cap. 74. Fol. 201

Digitized by Google

S

Sublimatio separat purum ab impuro, & quomodo debeat intelligere animam, & quid sit anima. cap. 49 Fol. 137

de Sulfuris materia proportionati & æquipollentia sua ad operationem naturæ. cap. 57. Fol. 157

Sulfuris substantia quomodo exibit ab extremitatibus quando lapis creatur. cap. 96. Fol. 245

de Symbolo retinaculo elementorum. cap. 82. Fol. 219

T

Tota lapidis substantia est impregnata spiritu quintæ essentiæ, & de gumma philosophorum. cap. 52 Fol. 142

Tota terra est plena intelligentiæ, & quomodo, operetur, & ibi, de creatione Adami & Euæ: & quomodo magisterium nostrum assimiletur operi creationis hominis. cap. 76 Fol. 206

de Totius artis effectu in summa vniuersali, & quòd totius magisterij effectus non est nisi multiplicatio virtutum substantialium in essentias quintas. cap. 64. Fol. 174

Totum factum lapidis est in cognitione elementorum, & in conuersione ipsorum. cap. 22. Fol. 65

V

de Virtute vniuersali, quæ separat elementa, & coniungit ea, vnde illa creata sit in vniuersali cognitione. cap. 53. Fol. 143

de Virtute informatiua, per quam lapis recipit creationem & multiplicationem in suis instrumentis, & de sulfureitate elementorum & loco generationis. cap. 25 Fol. 67

de Vltima termino transmutationis lapidis per reincrudationem cocti & decoctionem crudi, & vnde extrahitur argentum viuum philosophorum. cap. 15 Fol. 50

Digitized by Google

vnde propria tinctura philosophorum extrahatur. c.30 Fol. 91

In practica.

Alchymia quid sit. cap. 1. Fol. 248
de Aqua corruptibili. cap. 15 Fol. 266
de Alia aqua corruptibili. cap. 15. fol. 267
De Coniunctione & matrimonio dictarum liquefactionum. cap. 12 fol. 264
de Dispositione prima incipiendo opus in forma practicæ. cap. 9. fol. 259
de Elixiris rubei compositione. cap. 28. fol. 303
de Figura prima triangulari, quæ demonstrat principium practicæ, & de intentione triangulari. cap. 8. fol. 257
de Fixatione; vel de confectione medicinæ. cap. 24. fol. 292
de Fixione aeris. cap. 25 fol. 295
de Humidi nutrientis vel nutritini exuberatione. cap. 27 fol. 297
de Ignis & terræ ablutione. cap. 19. fol. 276
de Increatione, quæ dat fusionem elixiri perfectum fixionem. cap. 26 fol. 298
de Instrumento secundo practicali in primo, & de prima parte solutiua. cap. 7. fol. 257
de Liquefactione G. qui est Mercurius philosophorum. cap. 11 fol. 264
de Multiplicatione medicinæ in quantitate. cap. 31 fol. 308
de Multiplicatione nostri secundi sulfuris, & de proprietatibus eius. cap. 23. fol. 286
de Operatione secundi regiminis, quod est lauare, & primò de aqua & aere, qui habent generare. c. 18. fol. 274

Digitized by Google

de Perfectione & melioratione omnium medicinarum. cap. 29. fol. 305.
Practica traditur per duplex instrumentum, & quæ sint instrumenta, quæ dat. cap. 2. fol. 250
de Prima distinctione, quæ est de A. B. C. cap. 4. fol. 255
de Prima parte solutiua per formam practicæ, & de liquefactione. cap. 10. fol. 263
de Quarta operatione, per quam fit compositio elixiris, & primò de compositione lapidis, qui est primum sulfur. cap. 22. fol. 280
Quomodo artista debet habere terram fixam. cap. 17. fol. 268
Quomodo medicinæ se multiplicant de bono in melius, & de vno in plures. cap. 3. fol. 251
de Recapitulatione magisterij in forma diuisionis, cap. 32 fol. 311
de Rubei coniunctione. cap. 13. fol. 266
de Secunda distinctione, quæ de est figuris primæ partis solutiuæ. cap. 5. fol. 253
de Secunda diuisione huius partis per instrumentum memoratiuum. cap. 3. fol. 251.
de Secunda parte solutionis, quæ est solutio & separatio elementorum. cap. 16. fol. 267
de Sulfuris rubei compositione. cap. 21. fol. 279
de Tertia distinctione, quæ est de figuris, de secunda parte solutionis. cap. 6. fol. 255
de Tertia operatione, quæ est creare lapidem. cap. 20 fol. 277

In transmutatione animæ.

de Aeris sublimatione. fol. 327

Digitized by Google

de Alia compositione margaritarum. fol. 334
de Alia mixtione. fol. 336
de Alio modo miscendi. fol. 336
de Balandina lapide. fol. 346
de Balastio. fol. 346
de Carbunculo. fol. 343
de Compositione adamantis. fol. 345 *berilli, calcedonij* 349. *camaphei, eliotropiæ.* 348. *exmiraldi.* 347 *margaritarum.* 337. *perlarum, topazij.* 349. *cuiuschosæ.* 347
de Compositione vtiliore & leuiore. fol. 341
de Coctione lapidis prima. 330. *secunda.* fol. 331. *tertia.* 331
de Instrumento lapidum. fol. 317
de Mixtione abbreuiata. fol. 335
de Multiplicatione lapidis. fol. 332
de Practica brancharum nostri lapidis. fol. 334
de Prima, secunda, tertia aqua. fol. 338. *& quarta, quinta, sexta, septima.* fol. 339
de Principiis non naturalibus. fol. 320
Quæ sit materia nostri lapidis. fol. 312. 313. *de prima parte.* 313
de Resolutione. fol. 340
de Sapphiro. fol. 346.
de Secunda parte, quæ est de practica. fol. 323
de Spermate metallorum. fol. 316

FINIS.

Digitized by Google

RAYMVNDI LVLLI, MAIORICANI

Philosophi sui temporis doctissimi Libri Chymici.

OPERA QVÆ IN SECVNDA parte continentur.

Testamentum nouissimum integrum.
Lux Mercuriorum.
Experimenta.
Elucidatio verborum eius.
Vade mecum.
Compendium de transmutatione metallorum; pro media parte ex antiquo exemplari auctum.
De compositione gemmarum & lapidum pretiosorum.
Epistola accurtatoria ad Regem Neapolitanum.
De Medicinis secretissimis.
Dialogus Demogorgon, qui Lullianis multam præclarè lucem affert,

seu lignum vitæ.

Digitized by Google

Digitized by Google

AD VIROS INGENIO, ERVDITIONE, ET VIRTVTE præstantes, Florianum Danielum Koschvuitzium, Lucam Barthodium, & Valentinum Kosslitium Boleslauiensem, omnis Philosophiæ indagatores strenuos, pædagogos fideles, diligentes, sedulos, amicos charissimos, Michaelis Toxitæ Medici Argentoratensis in hos Lullianos libros Præfatio.

CVM ex amico meo Petro Perna Typographo Basiliensi intellexissem, hoc sibi propositum esse, vt authores Chymicos typis suis ad vtilitatem publicam in lucem prodeant, non potui committere quin illius propositum pro virili mea parte promouerem. Etsi enim ingenij mei tenuitatem non ignoro, tamen pro mea erga illum benuolentia potius

Digitized by Google

errare, quàm in re laudabili illi deesse vo-
lui. Quamobrem primùm & hosce Lullia-
nos libros, & Bonum Ferrariensem integ-
rum typis eius excudendos illi misi. Non
ignoro, multorum reprehensionem me in-
cursum esse: sed nihil eam moror, dum non
mihi laudem quæro, sed Philosophiæ ama-
toribus prodesse studeo. Eruditum seculum
est, & varia hominum iudicia. Hic autho-
rum veterum barbariem auersatur: ille
artem Chymicam in vniuersum tanquam
falsam damnat: alius negat reperiri am-
plius homines, qui eam recte intelligant:
alia aliorum sunt sententiæ: pauci repe-
riuntur etiam inter eruditos, qui hanc phi-
losophiæ partem non irrideant. Hæc cum
ita sint, cum iis loquar, qui in hac lauda-
tissima scientia prima fundamenta posue-
runt: vt eos cohorter, ne pulcherrimarum
rerum exercitationem deserant. Inter
eos autem vos mihi primi occurritis, ad
quos sermonem hunc instituere mihi visum
est: partim propter amicitiam nostram, par-

Digitized by Google

tim propter secretioris Philosophiæ quæ dios antecellitis inuestigationem. Comunxi vos tres primùm propter studiorum vestrorum officiique similitudinem: deinde propter vestrum erga me studium: postremò vt ex vobis quasi vnum faciam. Sic enim Charitum forma à veteribus delineata est. Quid si lapis quoque Philosophicus, qui in his etiam libris tractatur, eandem etiam rationem habeat? ille enim etsi ex trium principiorum connexione constet, mercurio, sale, sulphure, tamen vnica illa medicina est, à veteribus summo quæsita studio. Quòd si ego quartus accedam, vt à vobis nullo modo separari possum, nonne perfectum numerum, de quo iam non dicendi locus, habebimus? quatuor enim elementis lapis noster non destituitur, in quorum singulis tria illa principia latent. Accipietis igitur siue tres, siue vnus, authoris non quidem elegantis, vtilis tamen, & de re quidem vna librum non vnum, sed plures, & me pro vestra erga me bene-

Digitized by Google

uolentia quartum sine amicum, sine consultorem recipietis. Amor enim erga uos meus facit, ut consilium uobis malum dare non uelim: experientia autem efficit, ut si non optimum, tamen salutare à me uobis expectandum sit. Quod igitur illud est? ut si feliciter, uel in arte medica, uel in occultiore Philosophia uersari uelitis, operam detis Philosophiæ Chymicæ, sine qua medicina omnis mortua est. Varios Chymicæ artis scriptores habemus: alij uniuersalia tractauerunt unicam illam medicinam indagantes, quæ non tam ad metalla ignobiliora ad suam perfectionem deducenda, quàm ad morbos è corporibus humanis expellendos, uitámque longius producendam à Deo optimo maximo mortalibus donata est. Alij particularia scrutati sunt: alij utrunque præstiterunt. Hi omnes etsi magnum inter se discrimen habent, tamen uel ob uarietatem, uel quòd, Plinio teste, nullus liber tam malus est, qui non aliquid in se boni contineat, omnes sunt legendi: Nam

Digitized by Google

& olitor aliquando opportunè loquitur: & interdum bonus dormitat Homerus. Itaq; sæpe in abiectis authoribus reperimus, quæ præstantissimi neglexerunt. Variè etiam Raymundus Lullius, & libris varijs hanc artem tractauit, qui ab Anglis, Italisque emunctæ naris hominibus maximi fieri solet. In nouissimo Testamento, & theoriam & praxin habetis scientiæ laudatissimæ. Vade mecum totus theoricus est: Experimenta Raymundi labores tradunt: Compendium ex ipsa appellatione notum est, Medicina magna tota ad humani corporis sanitatem comparandam, si absit, morbósque omnes expellendos, si in corpore continentur, composita est. Gemmas & Margaritas, quarum hîc cõficiendarum ratio tradita est, quis contemnet? Demogorgon Dialogum quasi corollarium addidimus, vt omnia explicatiùs cognoscerentur. Barbariè excusat seculum: obscuritatem hominum ingratitudo, malitia, & Philosophorum consuetudo: qui ignauum vulgus, hominés-

Digitized by Google

que scelerato à sanctissimis scientiarum penetralibus arcuerunt. Dicet aliquis me ineptè facere, quòd hos authores publico, quorum interdum Theophrastus Paracelsus, cui me totum dedidi, non adeo honestè meminit. Ego verò minimè temerè feci, sed consilio certo, vt & huius doctrina, perfectio, veritas, atque compendiosa experientia, & illorum molesta prolixitas, incertæ rerum præparationes, artésque imperfectæ à leuioribus animaduerti melius possint. Vtque appareat non noua Theophrastum omnia constituisse: tametsi noua multa inuenit: sed in natura comprehensa, à veteribus primùm fideliter ostensa, à sophistis deinde turpiter obscurata, è tenebris eruit, purgauit, & omnibus bonis, sedulis, diligentibus in lucem produxit.

Vos rogo, atque oro, vt & hos autores diligenter euoluatis, quos vestro nomini dedico, & inscribo: & alios meliores, Hermetem, Geberum, Morienum, Bonum: & in primis Theophrastum Paracelsum cæteris

Digitized by Google

excponatis, pergat'sque non tantùm discendo magnè euadere, sed etiam discipulis vestris suggestu, & virtutibus generosissimis exemplo esse diligentiæ, studij & laboris. Non hoc vos unquam pœnitebit: quoniam si in huiusmodi scriptoribus exercitati eritis, à sceleratæ nebulonum turbæ, cui dulce est decipere, tuti eritis: & quod ego magno meo malo didici (dum non auri argentique faciendi gratia, vt nouistis; sed ardore quodam Medicinæ veræ consequendæ huic artem magnis sumptibus, multis annis, pluribus molestijs cuilibet credens in errorum tenebris exercui) vos optimo compendio consequimini. Intelligetis longè aliũ Philosophorum sensum esse, quàm vt eum percipiant vel Thrasones glorioſi, vel imperiti, auari, turpes circumforanei: quos sanctissima illa scientia nunquam in penetralia sua intromittet. Dei enim donum est, quare à Deo alienos meritò à secretis suis procul abigit. Bene valete, & meum erga vos studium bonam in partem accipite.

Argentorati Idibus Nouemb. M. D. LXXI.

Google

NOMENCLATVRA LIBRORVM Raymundi Lullij, quos ipse citat in Testamento Nouissimo.

Testamentum Nouissimum.
Liber Mercuriorum.
Epistola Raymundi ad Regem.
Liber Atramentorum.
Liber Lucis.
Codicillus.
Apertorium.
Liber Experimentorum.
Liber artis Matrimonialis.
Origo nostrorum argentorum viuorum vegetabilium.
Ars magna.
Lumen artis.
Magica Raymundi.
Testamentum.
De Quinta essentia.
De Anima metallorum.
Anima artis.
Lucidarium super Testamentum.
Practica Sermocinalis operis minoris.
Opus Margaritarum.
Lumen Solis.
Theorica Testamenti.
Liber de conseruatione vitæ humanæ.
Liber abbreuiationum.
Liber de intentione Alchymistarum.

Digitized by Google

Liber principiorum naturæ.
Liber limus lapidis.
Vade mecum.
Epistola abbreuiationis.
Liber Proprietatum.
Liber Additionum.
Liber de Intentione artis Magicæ.
Liber de modo practicandi.
Liber Lapidarius dictus.
Liber aquarum condimentalium.
De Gemmarum compositione.

DE LAPIDE PHILOSOPHORVM carmen A. de S. ad Guilhelmum Blancum.

Corpus Apollineo viuum dissolaimus igne,
Spiritus vt fiat, quod fuit ante lapis.
Huius & è mediis trabimus penetralibus aurum,
Ægra quod à matris sordibus æra leuat.
Semine natali, postquam seiunximus ossa,
Hæc consanguinea deinde lauamus aqua.
Nascitur ex illis varios induta colores
Ales, & in cælum candida facta volat.
Tum nos igne nouo depingimus illius alas,
Lacte coloratas imbuimúsque suo:
Atque, quod est reliquum, cum sanguine pascimus illam,
Mulciberi rabiem donec adulta ferat.
Hanc volucrem Guilhelme suam ter maximus Hermes
Dixit, & hoc toto non habet orbe parem.

Digitized by Google

P. DR. MEDICVS
Lectori.

Si pulchrum est veterum monimenta recondita posse,
Et sophiæ antiquæ sensa reposta sequi.
Cur non laudetur tenebris qui ducit ab imis,
Et profert longo scripta sepulta die?
Scribere non magis est pulchrum, quàm scripta tueri,
Vt seruare animam quàm dare, non minus est.
Qui primùm scribunt, referunt virtutis honorem:
Abdita qui profert scripta, laboris opus.
Quæ multis scatuit Morieni ars Chymica modis,
Bernardi Treuiri clarior exit ope.
Quo quia te donat Vallensis munere, debes
Propensum in te animum sumere fronte leui.

QVID EST LAPIS?

Est Mercurius albus, rubeus quaque, fixus,
Stella, oui testa media cum pinguedine vitis.

Alius respondit.
Recipe

Testitudinem Solis cum pinguedine vitis,
Iuro altissimo, dixi verum, nec plura licet.

Digitized by Google

TESTAMENTI NOVISSIMI RAYMVNDI LVLLII Maioricani, Regi Carolo dicati.

LIBER PRIMVS.

VM ad nos veniſti, dilectiſſime fili, ac Princeps, in tali caſu & mortis articulo valde quieuit anima mea, cum à te paternam & antiquam tui patris illuſtriſſimi amicitiam, quam per dedignationem interruperam, recuperatam intelligerem. Ideo, mi Carole dilecte, te in filium ſapientię dilectiſſimum vt fidei catholicæ ampliatorem eligam. Et vt rebelles eiuſdem ſacræ fidei expellere poſſis, & alia alta peragere, tibi magiſterium per nos multis librorum voluminibus, ſub philoſophica occultatione diffuſum, clarè, completéque tradam. Et tamen ea quæ tibi declarando dixero, ex parte ſummi creatoris admoneo, vt tã ſecretè quàm poteris retineas, ne theſaurum iſtum indignis diſpergas, & Deus iudicium ã te depoſcat. Accipe igitur in nomine ſanctę Trinitatis & æternæ vnitatis vinum rubeum, quod liquorem lunariæ appellamus, & nigrum nigrius

nigro vocamus. Fili per hoc elucidatur tibi capitulum libri Mercuriorum, quod incipit: Tutecipies de liquore lunariæ quantumvis: & in principio noſtri accurtatorij. Recipe nigrum nigrius nigro, & deſtilla totam aquam ardentem in balneo, & illam rectificabis quouſque ſine phlegmate ſit. Quod cognoſces quando comburit petiam ſicij propter ſui ardorem: quod facies in quingue vicibus, quandoque in tribus. Fili in hoc declaratur tibi clauſula noſtræ Epiſtolæ tuo Illuſtriſſimo patri miſſæ, in clauſula, quæ dicit: Et hoc in ſecunda vice contingere ſolet, & in canone qui incipit: Multi arbitrantur vſque ad ſeptimam rectificari, ſed dico tibi quod ter ſufficit. Et cum habueris tale ſignum, diuidas illam in duas partes, & vnam partem ſerua pro creando menſtruo*, & cum alia parte abſtrahas animam à terra per modum quem tibi dicam, fili modus eſt, quòd tu deſtilles phlegma quouſque maneat ad modum picis liquidæ: & tunc pone ſuper illam de aqua quam rectificaſti tantum, quòd ſupernatet materiam tribus digitis, & bene clauſo vaſe pone in fimo vel balneo in digeſtione per ſex dies, poſtea deſtilla pro filtro in cineribus calidis totam aquam in qua eſt anima, poſtea auge ignem aliquantum & abſtrahe oleum & ſerua. Et poſtea infunde de alia aqua vt prius, & pone in putrefactione per ſex dies vt prius: & poſtea deſtilla pro filtro, in cineribus vt prius, primò abſtrahendo aquam, poſtea oleum, & ſic continua magiſterium per eundem modum, quouſque extraxeris totam animam à terra. Serua illam, quia eſt aqua animata: ſerua oleum pro tinctura. Fili per hoc elucidatur liber Atramentorum in il-

Digitized by Google

parte quæ dicit : Illam aquam diuide in duas partes; Et in illa quæ dicit, Serua oleum pro tinctura, & in libro Lucis mercuriorum. Postea terram siccam & induratam accipe, & in vase benè clauso sustinens ignem pone, & da sibi ignem calcinationis, quousque terra albescat. Fili in Dei amore rogo, noli hoc secretum reuelare. Terra nostra dealbata & sal depuratum per ingenium artistæ. Et per hoc elucidatur clausula libri Lucis Mercuriorum, quæ incipit: Calcina per duos dies cum igne sublimationis. Et super talem terram debes fili, dare animam quæ est in aqua reseruata. Fili modus est iste. Accipe terram albam & depuratam & scias pondus, & pone in vitro, & super eam infunde octauam partem aquæ animatæ vase optimè clauso, & pone in balneo nostro per tres dies; quousque videas spiritum condensatum ardentem in balneo, & illum rectificabis, quousque sine phlegmate sit. Tunc superposito alembico extrahe humiditatem sine gustu, quia anima amplexata est spiritum qui est in ea parte. Et per hoc elucidatur tibi caput, quod est in libro Lucis Mercuriorum, quod incipit: Vnus spiritus intrat alium. Et imbibe secundò cum septima parte aquæ animatæ, & digere vt prius, & destilla humiditatem. Tertiò imbibas cum sexta parte, & digere & destilla humiditatem. Quartò infunde quintam partem aquæ animatæ, vt suprà. Quintò des quartam partem, & digere vt scies. Et continua cum quarta parte semper digerendo & abstrahendo humiditatem, quousque terra nostra sit præglians & alba. Fili per hoc elucidatur tibi capitulum nostri Codicilli intitulati, Illustrissimo patri tuo, quod

Digitized by Google

incipit: Partus nostræ terræ. Fili, scias quod istud caput est generale ad omnem sublimationem Mercuriorum. Tunc accipe terram prægnantem, & pone in vase sublimatorio lutato & bene clauso in igne tertij gradus per viginti quatuor horas: & sublima purum ab impuro. Et sic habebis, fili, vegetabilem Mercurium sublimatum, clarum, resplendentem in sale mirabili. Fili, scias quod philosophi & nos appellamus id proprie, sulphur vegetabile, sal armoniacum, sulphur nostrum, sulphur naturæ, & etiam multa alia nomina imponimus sibi. Fili cum Dei adiutorio illud sulphur potest mirabiliter accurtari. Et modus talis est, quòd accipias picem nostram liquidam, & illam pone in cucurbita in igne tertij gradus, & extrahes oleum quousque sicca remaneat terra & combusta. Fili calcina, vt te docui, & depura terram, sic separa sal ab ea, & super illam da quartam partem spiritus qui est in secunda aqua, & digere vt suprà extrahendo postea humiditatem. Iteratò da quartam partem, & digere, & exicca vt prius, quousque terra sit prægnans. Signum erit quòd amplius nil destillabit. Sublima vt prius, & habebis vegetabile sulphur, mundum & purum, & eiusdem virtutis cum primo. Fili cum Dei timore moneo, ne hoc excellentissimum accurtamentum alicui reueles. Fili, spiritum aquæ secundæ debes extrahere post destillationem primæ, & memorare quod rectificatur à terra, & super terram dealbatam. Fili, per hoc elucidatur tibi capitulum nostri Aperterij quod dicit: Præpara terram cum aqua secunda, & aquam cum terra. Et capitulum nostri libri Experimentorum quod incipit: Sal memo-

Digitized by Google

memorare secundam animam cum secunda terra commiscere. Id fit cum sale extracto à terra dealbata per calcinationem. Et caput quod incipit: Fili, des tibi quartam partem animæ secundæ. Et caput quod incipit: Fili istam proportionem continuabis cum quarta, vsque ad vltimam prægnationem terræ. Fili elucidatur tibi clausula Artis matrimonialis quæ incipit: Et sale depurato, & anima secunda cum proportione quarta. Fili fit matrimonium & vegetabilium partus sine dubio, quod pretiosum est. Etiam nolumus te ignorare, quòd argentum viuum vegetabile nostrum, poteris in alia materia à sua minera extrahere. Fili per hoc elucidatur caput tertium nostri Aperitorij, quod incipit: Est & alia materia abstrahendi argentum viuum. Fili modus est, quòd tu capias herbam, quæ dicitur portulaca marina, apium & aquillam, euphorbium, piper longum & chelidoniam: & ponas vnamquamque illarum in vase vitreo bene clauso, & ponas in igne cinerum, & abstrahes aqua, quam bene rectificatam reddas per septem vices super fæces, & pone in fimo calidissimo per mensem cum dimidio. Fili per hoc elucidatur caput nostræ artis matrimonialis, quod incipit: Fili argenta nostra viua vegetabilia putrefiunt per longum tempus. Et caput nostri libri intitulati, Origo nostrorum argentorum viuorum vegetabilium, quod incipit: Abstracta aqua post putrefactionem à quocunque vegetabili, vel ab omnibus similibus. Et hæc sunt nostra acuentia vegetabilia. Et sic intelleximus cum dicimus: Acue cum vegetabilibus acuentibus scilicet: de istis salibus, & non de herbis simpli-

Digitized by Google

cibus. Tunc superposito alembico abstrahe aquam in B. & illam rectifica semel. Deinde in cineribus extrahe totum vnctuosum siue oleum. Fili per hoc elucidatur caput nostri Apertorij quod incipit: Fili vnctuosum non est nostra contradictione. Et illam aquam serua: postea fæces quæ remanent calcina, vt suprà te docuimus, in calcinatione aliorum vegetabilium, scilicet in vase vitreo bene clauso non aperiendo illud quousque bene infrigidatum fuerit: quia cum senserit aerem, inflegmabitur terra calcinata. Tunc extrahe simul cum aqua quam reseruasti, postea destilla aquam per alembicum cum sale, & scias pondus secundæ terræ dealbatæ, idem, salis abstracti. Et ponas tantum sui ponderis desuper de aqua seruata vt de illa quam extraxisti à sale. Et digere per dies quinque in fimo vel B. postea extrahe humiditatem sequendo regimen prædictorum vegetabilium, & continuabis totum illud regale magisterium vsque ad 8. vices, postea dissolue in B. & congela, & iterū dissolue & congela, & cōtinua vsque ad quinque vices, & habebis sal herbarum vegetabilium acuentium. Et hoc quidem sal, quodcunque sis vegetabile extractum à vino vel à perlis, appellamus sal tartari vel sal nitri. Et hoc intelleximus fieri in arte magna cum diximus: Calcina fæces vini vel tartari, & imbibe eas cum aqua vitæ rectificata & acuata quinquies, quia illæ calcinationes nihil aliud sunt quam destillationes, & per hunc modum augmentabis & perficies sal vegetabile vini & herbarum cum sua propria aqua. Et de hac acuitione & perfectione valde locuti sumus in libro intitulato Lumen artis, tuo illustrissimo patri di-

Digitized by Google

ctum, in cap. quod incipit: Fili acuitio & perfectio istorum salium fit cum aqua sua. Et de hoc intelleximus scilicet in clausula nostræ magicæ: quæ dicit: Acuas cum vegetabilibus pertinentibus quæ sunt apium, squilla, & menstruum vegetabile. Diximus tibi cum reuelatione & auxilio Dei omnem modum faciendi vegetabilia sulphura nostra siue argenta viua, cum declaratione omnium capitulorum ad ista pertinentia. Nunc cum auxilio Dei eius qui est trinus & vnus, elucidationem menstrui vegetabilis ab his salibus descendentis tibi dabimus. Et fili, modus est, quod tu accipias illam partem aquę quam tibi præcepimus seruare pro acuitate menstrui vegetabilis: quod nihil aliud est, quàm aqua ardens summè rectificata, & illam ad hunc modum acues reducendo super menstruum. Fili R. de sulphure vegetabili quod fecisti, vel de vino, vel de herbis ℥ j. & pone in vase vitreo, & super infunde vncias iij. de aqua tibi superius reuelata, & vase bene clauso cum cooperculo suo pone in B. per vnum diem naturalem: postea destilla in cineribus quousq; quod poterit ascendere ascendat: postea scias pondus salis tibi remanentis in fundo vasis: & infunde tres partes sui ponderis aquę ardentis suprà dictæ, & pone in nostro B. per vnum diem naturalem, postea in cineribus destilles: & sic facies tribus vicibus. Tunc tota sal vegetabile translactum est per alembicum cum sua propria aqua, & facta est mixtio, & aqua clara quam simplex menstruum vocamus. Fili per hoc elucidatur tibi cap. Lucis quo dicitur: Fac mixtionem cum aqua, & pone in balneo: & dicitur aqua clara quam menstruum vocamus. Et

** Aqua clara vide f. 159

Digitized by Google

cap. Testamenti quod incipit: Opus namque margaritarum. Et cap. illud quod incipit: Accipe aquam quam cum qua fit aqua Mercurij vulgi. Similiter caput, quod dicit: Accipe aquam ardentem, pone in tertiam rectificationem. Fili intelleximus tertiam rectificationem, quia tribus vicibus facimus transire sal cum aqua, & non aquam vulgarem prout simplicem intelleximus. Fili, hæc est aqua quam menstruum simplex, & menstruum resolubile vocamus, quod in resolutivum menstruum per circulationē reduci potest: vt intelleximus in cap. Facta per multos dies. Et elucidatur tibi quomodo illa aqua dicitur menstruum resolubile & resolutivum. Fili Recipe vas vitreum, quod sit vitrum album & solidum, & sit vas magnum, & pone ipsius libras 4. vel 6. ad plus huius menstrui sic simpliciter soluti. Et vase benè clauso & sigillato pone in B. vel fimo 6. dierum spatio. Et in isto igne conuertetur in quintam essentiam gloriosam & odoriferam præter modum. Quod cognoscetis quando in fundo vasis videbis hypostasim ad modum vrinæ iuuenis bene complexionati, & erit clara & resplendens vt stella cœli. Serua eam in loco calido & humido, vt est balneum, prius lauando eam ab hypostasi sua, & optimè sigillando vas. Fili per hoc elucidatur tibi cap. in lib. quintæ essentiæ, quod incipit: Fili non reputes me mendacium dixisse. Et in cap. eiusdem lib. quod dicit: Si eam posueris super terram, attrahet aues. Et in anima metallorum cap. quod incipit: Sed tandem prius te oportet, Princeps Serenissime, eam per circulationem perficere, & in Testamento cap. quod incipit: Recipe 3. ij. de G. vegetabili, licet ibi de minera

Digitized by Google

intelligamus fieri, quod fit per eandem similitudinem, vt declarabimus suo loco. Et de hoc intelleximus fieri in cap. Testamenti quod incipit: Accipe de liquore lunariæ. Et in anima artis cap. quod incipit: Tu in virtute Dei accipe aurum, & pone in menstruo nostro. Et in Lucidario supra Testamento cap. quod incipit: Tu in virtute Dei, Recipe solem, & proiice ipsum in aquam vegetabilem. Et in practica sermocinali operis minoris, in cap. quod incipit: Modus liquefactionis cum vegetabilibus. Et in Anima artis, in cap. Quod circa ista materia nostra. Et in clausula eiusdem capitis quæ dicit: Materia nostri lapidis, & omnium lapidum qui per vegetabile fiunt, tam philosophorum, quam prerioſorum, virtuosorum, qui per artificium fiunt. Et omnia metalla est menstruum nostrum vegetabile, acuatum, rectificatum, cœlificatum, seu lucerna cœlica, quod apud Philosophicos & nos vocatur Mercurius vegetabilis, ortus à vino rubeo vel albo. Et in Anima artis cap. quod incipit: Liber primus diuiditur in partem, &c. & in clausula eiusdem cap. quæ dicit: Sed tamen per primum oportet te Sereniſſime Rex, nostrum vegetabile menstruum à morte, id est à fæcibus vini & phlegmate extrahere per rectificationem alembici. Et in cap. nostri Codicilli quod incipit: Principia nostra confusa in opere naturali. Et in cap. quod incipit de ista materia. Hæc est illa humiditas permanēs, de qua diximus in nostro Codicillo cap. quod incipit: Nostra humiditas est aqua vegetabilis per totum. Et in clausula eiusdē Codicilli quæ dicit: Est consolatio vltima corporis humani nostrum vegetabile menstruum cœlificatum,

Bb iii

Digitized by Google

Et in cap. eiusdem Codicilli quod dicit : Nulla quippe res est, quæ coniungat metallorum solutionem, & reducat ad finem perfectionis, nisi nostrum vegetabile, seu minerale menstruum. Et in clausula quæ dicit : Ponas metalla ad dissoluendum cum aqua mercurii : hoc est, cuiuscunque menstrui. Et in cap. quod dicit : Et ista aqua habet naturam remouendi omnia extranea. Et in capite quod dicit : Circa istud menstruum in quo est ignis contra naturam. Et in cap. quod incipit : Similiter ista aqua menstrualis, quæ fit cum aqua mercurij vegetabilis ad opus margaritarum, & ad particularia huius magisterij, & qualiter in suo loco dicemus. Et in Anima artis clausula quæ incipit : Si noueris Princeps Sereniſſime nostrum vegetabile menstruum esse aquam claram à phlegmate vili depuratam, acutam cum sup sale. Et in clausula quæ incipit : Quare Princeps Sereniſſime aliter metalla dissolui non possunt, nisi animentur cum menstruo vegetabili. Et istud menstruum sit clarificatum & circulatum. Fili, philosophi appellarunt spiritum viuum, quia metalla viuificat, & aquam vitæ & animam cœlicam, vegetabile menstruum, fimum, stellam dianam : alij sanguinem menstrualem, vrinam : alij vrinam sublimatam : alii aquam sulphuris nostri : alii petram benedictam. Et hæc nomina fecerunt errare incipientes vulgares, credentes ista nomina varias significare res. Scias fili, quod in aliis capit. tibi præallegatis & dilucidatis, intelligimus de menstruo vegetabili circulato, vt tibi clarè ostendimus, & semper intellexi-mus. Et sic fili habes modum faciendi nostrum vegetabile menstruum, resolubile & resolutiuum,

Digitized by Google

cum omnibus capitulis sibi pertinentibus per optimè elucidatum. Memorare ergo eum cum Dei timore, & intra secretum pectoris tui sub pœna maledictionis Dei retineas. Diximus tibi, Serenissime Princeps, & charissime fili, compositionem menstrui nostri, & elucidationem omnium capit. de eo tractantium. Nunc fili dabimus tibi modum cum Dei auxilio dissolutionis nostrorum luminarium, procreatione & sublimatione nostri sulphuris, nec non pro compositione nostri lapidis pretiosi prædicti. Et fili modus est, quòd tu accipias libram 1. argenti vivi vulgi & pone in vase vitreo, & superpone de vegetabili menstruo, quod supernatet per quatuor digitos: pone in B. vel fimo per sex dies, & totum soluetur in aquam gloriosam. Eleua menstruum per B. lene, & in fundo vasi remanebit tibi lumen perlarum, & anima metallorum. De hoc intelleximus in cap. Opus margaritarum sic condes. Et in lib. Lumen solis cap. quod incipit: Oportet nos cum eo incipere & cum eo finire. Et in cap. quod incipit: Nihil aliud est lapis noster, quàm aurum & argentum, & argentum viuum: quæ tria quotidie videmus. Et in lib. Mercuriorum cap. quod incipit; Intelleximus de omnibus tam de nostro quàm de vulgari, & in Theorica testamenti capit. 56. in clausula quæ dicit, quòd argentum viuum non valet vnum ficum putridum: hoc diximus, quia multum valet. Tunc accipe talem aquam gloriosam argenti viui, quæ erit libra 1. & misce cum libris duabus de menstruo vegetabili cœlificato: & totum fiet vna anima cum qua dissolues omnia corpora tam perfecta quam imperfecta procreatione sulphuris no-

Digitized by Google

stri. Et scias fili in veritate & Dei fide, quod nullum naturę sulphur alicuius metallis sublimaretur absque ista aqua argenti viui vulgi. Modus: Recipe auri bene cementati, purificati & calcinati, prout in tertio canone quintæ essentiæ, ℥. iiij. & pone in vase vitri, & superfunde menstruo mixto, in quo est aqua argenti viui, ℥ iiij. & pone in cineribus per vnũ diem naturalem, vt bulliat lentissimo igne, postea pone in B. per duos dies naturales, & illud quod inuenies solutum in hoc tempore, euacua per inclinationem in alio vase, & seruę illud in B. postea super fundas de alio nouo menstruo quantum est pondus salis remanentis insolutæ, & fac bullire super cineres per vnum diem, & in B. per duos dies, vt suprà fecisti, postea euacua quod solutum est, & cum alio seruato in B. pone, Et sic continuabis nostram solutionem regalem, quousque totum aurum sit conuersum in aquam gloriosam. Fili per hoc elucidatur tibi clausula theoricæ Testamen. quæ dicit: dissolue æqua lance librata, & cap. artis fundamentalis quod incipit, Omnes liquefactiones: & cap. in libro de Cõseruatione vitæ humanæ. quod incipit: Hæc solutio est aurum potabile: & in cap. abbreuiationis in cap. quod incipit: Scias quòd peracta destillatione si in ea aurum solueris, & aquam euolare feceris, & demum in loco humido ponas 4. diebus, per se soluetur: & hæc solutio est aurum potabile. Intelligas fili pro salute humana aurum dissolui cum menstruo vegetabili antequam immiscas cum argẽto viuo vulgi: pro metallis verò maximè sine illo. Et de hoc intelleximus in lib. de Intentione Alchymistarum tuo illustrissimo patri conditum in cap.

Digitized by Google

quod incipit: Postquam habueris aurum cum tota sua anima, & in lib. Experimentorum cap. quod incipit: Fili, postquam liquefactionem auri cum mixturamenstrui. Et in lib. Principiorum naturæ, in capite quod incipit: A resoluto & putrificato incipiendus est lapis, & in lib. Limus lapidis cap. quod incipit. Post dissolutionem auri cum menstruo argenti viui tunc procede ad sulphur naturæ. Tunc fili habebis aurum solutum cum omnibus capit. sibi spectantibus elucidatum. Quando ergo cum Dei auxilio ad naturæ sulphur metallorum procedemus, quoniã sine ipso factũ est nihil. Modus est iste fili, quòd tu accipias illud aurũ sic solutum, & ponas in B. & destilles ab eo totum menstruum quousque aurum sit in modum ceræ fusæ. Tunc fili scias pondus dictæ materiæ, quæ statim in vase ad modum liquoris spissi. Et superpone de menstruo illo quod extraxisti ab illa materia per B. partes tres sui ponderis & pone in nostro B. philosophico per vnum diem naturalem: postea pone in cineribus & destilla quod poteris, & quod destillatum est, pone in vase vitreo ad partem in sudore B. Inde scias pondus dictæ materiæ quæ remansit in vase, & superfunde tres partes sui ponderis de menstruo prædicto, & digere, vt primò per vnum diem in B. dein destilla in cineribus. Et tantum reiterabis hoc magisterium, quousque tota substantia auri transeat per alembicum simul cum menstruo. Tunc fili, omnes destillationes simul in vno vase ponas, & in B. destilla menstruum: & in fundo vasis remanebit tibi liquor serenus, quem in B. serua. Et menstruum ab eo extractum in alio vase serua

Digitized by Google

in B.Fili per hoc elucidatur tibi caput, in lib. misso tuo charissimo patri, in cap. quod incipit: Recipe de Mercurio quem scis. Fili istud animam metallorum vocamus. Et hoc intelleximus fieri in cap. nostri Codicilli quod incipit: Post iam dictam dissolationem: & in lib. Principiorum cap. quod incipit: Cum sic autem menstruum à materia aurea liquorosa, & Mercurio quę scimus abstraxeris, & in lib. Lumē solis in cap. quod incipit: Mercurius iam nobis natus est liquor serenus. Fili postea accipe terram tibi remanentem in fundo vasis, quę est illa, ex qua extraxisti animā auri superius iam tibi dictam & calcina eam isto modo: Recipe mēstruum quod tibi præcipi in B. seruare, quod est illud quod ab illa anima iam superius reuelata extraxisti per B. & superfunde super terram tantum sui ponderis, & pone in nostro B. philosophico per vnum diem naturalem, postea in lentissimo cinere vel igne lucernę destilla. Et iterum superpone de eodem menstruo tantum sui ponderis, & digere in B. per vnum diem & destilla in cinere vt prius. Et hoc vsque ad 10. vices reiterabis, donec terra sit conuersa in puluerem impalpabilem. Post pone super terram quæ est puluis impalpabilis de menstruo quod ab eo puluere destillasti. Et pone in digestione in B. per 2. dies: postea destilla in cinere totum quod poterit destillari: postea imbibe vt suprà, & digere in nostro B. per duos dies, & in cinere destilla: & hoc reiterabis vsque ad decem vices, semper cum nouo menstruo eiusdem quantitatis: vel donec tota illa terra puluis tranſeat per alembicum simul cum menstruo. Fili istam terram sic liquefactam & transactam, vocamus in lib. de

Digitized by Google

Inceptione Alchymistarum tuo illustrissimo patri condito, argentum viuum, & per hoc elucidatur tibi cap. Animæ artis tuo patri missum, quod incipit: Secunda pars in clausula quæ dicit, Quousque terra transeat per alembicum, simul cum menstruo. Fili accipe omnes destillationes in quibus est terra illa, & ponas eas in vase vitreo cum suo alembico, & destilla totum menstruum ab eis, quousque tota terra remaneat sicca. Tunc oportet te illam præparare donec sit apta ad recipiendum nostrum Mercurium, id est illam animam, quam superius seruasti, quem Mercurium, quem scis, glorioſum vocamus. Et modus est, quod tu accipias pondus dictæ terræ & ponas desuper quartam partem dicti menstrui, in quo est tuus Mercurius. Et ponas in balneo per sex dies in vase vitreo optimè sigillato: postea aperi vas, & in cinere lentissimo superpositio alembico humiditatem superfluam destilla. Postea auge ignem per alium gradum, & liquorem siue oleum quod ascendit serua. Et iterum pone de menstruo suo in quo est semen suum, & digere per sex dies vt suprà & destilla humiditatem, postea oleum cum alio repone & optimè serua pro incorporatione Mercuriorum. Et sic continua, quousque terra nostra sit disposita ad amplectendum animam suam. Fili, signum est quando biberit, & retinuerit quatuor partes plus sui ponderis: vel quod si per laminam auri vel argenti ignitam, modicum ponas, totum quasi volabit in fumum. Quod si non fecerit, reitera quousque tale signum faciat. Fili hoc intelleximus fieri in toto cap. figuræ fundamentalis nostri Testamenti, in cap. quod

Digitized by Google

incipit : Cumque eam præparaueris, & signum prædictum assecutus fueris, & cap. lib. Lumen solis quod incipit : Terra prægnans & præparata est illa, quæ debet sublimari. Tunc Princeps Sereniſſime oportet te illud scire, scilicet eius sublimationem, quia hanc terram appellamus lunacrum philosophi, buſo, venenum peſſimum. Et debet esse alba, & aliquantùm viridis : quia sua siccitate Mercurium fuum, siue animam in naturæ sulphur conuertit. Et modus sublimationis est, quòd tu ponas eam peroptimè pulverizatam in vaſe vitreo bene solido, habente collum longum optimè sigillatum. Et ponas in igne quatuor graduum cum forti igne quantum poteris, incipiendo primum lento igne, procedendo, & continuando, & fortificando vſque ad 4. vel 6. horas. Et aſcendet metallorum materia, ad latera vaſis admodum argenti viui. Fili per hoc elucidauimus tibi multa capitula noſtrorum librorum, quos fecimus, & multa alia addemus, in teſtimonium declarationis. Et primo, fili mi, elucidatur tibi cap. noſtri Teſtamenti quod incipit. Cum tu diuiſeris lapidem in purificatione terræ, hoc est, noſtrum sulphur metallorum, & cap. in Vade mecum de mercurio philoſophorum, quod incipit : Cum autem per iam dictam sublimationem mercurius diminutus fuerit. Et cap. eiuſdem lib. quod incipit : Putrificatio terræ fit per viam sublimationis in vaſe terræ, & cap. Teſtamenti cum in cap. quod incipit : De documenti natura reſpectu corporis & Mercurij ; & infra clauſula quę dicit, Quouſque noſter ſuperius aſſumet pennas, & cap. Teſtamenti de natura ſupremi fermen-

Digitized by Google

ti, vbi significauimus naturam eius sulphuris glorioſi. Et in Anima artis cap. quod incipit : Fili oportet quod habeas sulphur naturæ metallorum. Et hoc intelleximus fieri in noſtro Codicillo cap. quod incipit : Per iſtam diſcretionem sulphuris & terræ. Et in eodem Codicillo cap. quod incipit : Fili, intentio noſtra eſt tibi dicere naturam fermenti sulphuris. Et in Epiſtola abbreuiationis cum dicimus: Recipe vnciam j fermenti ſoluti. Et de eo intelleximus fieri in Lucidario ſuper Teſtamentum cum dicimus : Tu in virtute Dei Recipe ſolem, & pone in aquam vegetabilem; & in lib. Lumen Solis, cap. quod ait : Sulphur quod albificat in compoſitione prima arboris philoſophalis, ſcias quod debet eſſe ſublimatum à ſuo metallo, ſiue albo ſiue rubeo. Et in libro Proprietatum cap. quod incipit : Propria rectificatio ſulphuris, eſt depuratio per ſublimationem à ſuo metallo, ſiue perfecto ſiue imperfecto. Fili vtclarius intelligas, variis nominibus philoſophi illud glorioſum ſulphur appellauerunt, ſecundum varias rerum operationes. Dixerunt quidam, ſal armoniacũ, ſal ignis, ſal alcali, aqua maris acuta, aqua ciſmans, ſal amarum, vitriolum, vitella ouorum, ſtella diana, ſtella matutina, aqua volans, aqua ſoluta, vmbra ignis, ſal noſter, ſal condimenti, ſal anathron, ſal nitri, cinis boracis, ſal gemmæ, ſal ſaponis, nubes congelata, ſoza, ventus congelatus, gelu, ventus corporeus, ſecretum naturæ, aqua maris congelata, arſenicum ſublimatum, puluis ad altum volans, ſulphur exaltatum, Mercurius ſublimatus. Fili chariſſime, iſta nomina diuerſa à diuerſis ſapientibus data, de

Digitized by Google

una sola re, id est, de vno solo nostro sulphure intelligas: & hoc est quod tibi reuelamus cum suo magisterio. Et hoc idem facit vulgares & insipientes errare, propter eorum imperitiam, faciendo nos postea culpabiles. Fili, quod tibi diximus de vno, intelligas de omnibus, tam perfectis quam imperfectis dixisse: quia idem est magisterium omnium. Hucusque fili dedimus tibi modum faciendi sulphura cum omnibus suis magisteriis & declaratione integra cap. sibi pertinentium. Modò autem dabimus tibi modum faciendi primas radices arboris philosophalis cum omni suo regali magisterio, postmodum de trunco & branchis & floribus toti arbori pertinentibus, cum gratia & iuuamine illius qui est trinus & vnus. Et quia in magisterio istarum primarum radicum primæ arboris vegetabilis, oportet te elementa separare, de hoc tibi proculdubio modum impendemus. Modus est, fili dilectissime, Oportet te habere aliam materiam metallicam argenti factam per modum quem fecisti de auro. Et cum habueris sic ista duo sulphura id est auri & argenti, oportet te postea procedere in diuisione, per modum quem te docebimus. Fili modus est, vt tu accipias sulphur auri iam dicti, & ponas in vase vitreo, & superfundas illi de menstruo vegetabili, cælico, iam tibi noto, tantum sui ponderis, & ponas in digestione B. per 6. dies: inde per B. destilla: postea infunde de nouo menstruo ad sui pondus, & pone in digestione in B. per 6. dies: postea pone in cineres per vnum diem totum destillando quod poterit destillari, & pone cum alio destillato prius. Et iterum pone de nouo menstruo & digere, & destilla vt

Digitized by Google

prius. Et tantum reitera hoc regale magisterium integraliter, quod tota terra siue sulphur dictum euacuetur aere suo: id quod fit viginti duobus vicibus; si scieueris laborare: postea accipe omnes destillationes & pone illas in B. & destillas totum menstruum, & vide si totus aer maneat ad modum liquoris, tunc cognosces terram esse euacuatam aere suo. Quod si non fuerit, reitera cum nouo menstruo, in B. digerendo, & in cinere distillando vt suprà, vsque ad tres vices: & tunc totum sulphur nostrum erit euacuatum suo aere. Tunc accipe aerem quem seruasti, & pone super ipsum totum suum menstruum, quod est illud cum quo euacuasti aerem, & super inde super terram sulphurizati, & pone in digestione in B. per 8. dies: postea in dicto B. extrahe totum menstruum per vnum diem, & per alium in cinere extrahe totum aerem & ignem quantum potueris, scilicet in alio receptaculo. Quod cognosces, quando aer incipit mutare colorem subrubeum: serua istum ignem ad partem, & iterum pone aerem cum dicto menstruo abstracto ab eo, vel cum alio: & pone super terram in balneo, & digere per 6. dies, & destilla in dicto B. totum menstruum per vnum diem, & ignem in cinere, separando deinde quodlibet de per se vt suprà fecisti. Et serua ignem in B. & iterum pone aerem cum menstruo, & pone totum super terram in qua est ignis, & digere vt suprà: & tantum reiterabis totum magisterium, quod terra sit bene euacuata suo igne, quod fit in 40. vicibus seu iterationibus. Ideo Princeps illustrissime intellexisti hoc fieri in clausula Lucidarij nostri Testam. dicente, nouerit in nostro opere etiam liquorem.

Digitized by Google

Et in libro Animæ aeris, cap. quod incipit Dixi-mus, Serenissime Princeps. Ideo primo est aqua celestina, secundo aer, tertio ignis, scilicet liquor, de quo lapis philosophorum componitur: & tractamus de difficultate & tempore separationis elementorum. Tunc oportet te filii terram sublimare: & per hoc elucidatur tibi verbum Lucidarii Testamenti dicens, Oportet te terram sublimare. Et totaliter in lib. de Proprietatibus, quod incipit: Sublimatio terræ fit, vt fiat Mercurius de intentione Alchymistarum. Et in lib. Lunæ Solis cap. quod incipit: Mercurius de intentione Alchymistarum est, terra sublimata: & in lib. Additionum cap. quod incipit: Noster Mercurius est aliquando terra subtilis dealbata: & in Anima artis, clausula quæ dicit: Ista quippe materia est terra & argentum viuum de intentione Alchymistarum. Postea intellexi fieri posse separationem terræ ab aliis elementis, quam sublimabimus per hunc modum. Fili, accipe illam terram quæ remansit post separationem aeris & ignis, & ponas illam in vase vitreo, & superfundas de menstruo vegetabili ad quantitatem terræ: & ponas in B. per vnum diem naturalem: postea per alium diem in cinere destilla: & iterum pone de dicto menstruo ad pondus terræ, & digere in B. per vnum diem, & destilla in cinere per alium diem & iterum reitera digerendo in B. & destillando in cinere, donec tota terra conuersa sit in pulverem impalpabilem. Tunc accipe illam, & pone le menstruo ad pondus illius, & pone in digestione in B. per duos dies, postea destilla in cinere per diem, & pone destillatum in B. Tunc accipe terram & repone

Digitized by Google

ponas de alio menstruo ad pondus ipsius, & digere per duos dies, & destilla vt prius & iterando inhumationes & destillationes procedes donec terra sit transacta per alembicum simul cum mẽstruo: Ista terra sic cum menstruo mixta, dicitur argentum viuum exuberatum, de intentione Alchymistarum, vt intelleximus in lib. Additionum cap. quod incipit. Exuberatio nostri argenti viui fit cum nostra aqua & terra. Pone ergo istas destillationes in quibus est ista terra ad destillandum per B. & extrahe menstruum, & remanebit terra ficca & preparata in fundo vasis, serua. Sic fili habes elementa sulphuris auri diuisa cum Dei auxilio. Tũc Princeps Serenissime oportet te habere sulphur argenti viui, & de eo elemẽta separare similiter separando aerẽ cum aqua menstruali, & ignem cũ aere & aqua, & terrã cum menstruo sublimare, & eodẽmet menstruo per alembicũ facere pertransire. Habes etiam fili elementa sulphuris albi, & elementa sulphuris rubei separata & diuisa. Et de hoc intellexi fieri in cap. nostri Testam. quod incipit. Quãdo tu impastaueris, &c. & in cap. lib. de Intentione artis magicæ bona tuo patri misso, quod incipit: Post quatuor elementorum separat. Modò fili charissime oportet te ista intelligere in clausula Lucidarij testam. quę incipit: Item postquam elementa separaueris, fili modus est quod tu accipias mẽstruum siue aquam cum qua separasti elemẽta sulphurum auri & argenti: & isto modo dissolue pro qualibet libra de mẽstruo scilicet cum quo dissoluisti aurum, ʒ j. auri, & in menstruo cum quo dissoluisti argẽtum ʒ. i. argenti. Et pone quodlibet de per se in vase circulationis in B. vel infimo per quin-

Digitized by Google

decim dies & ibi fortificabitur in suam naturam mensstrualem. Fili hanc aquam appellamus Mensstruum elementatum, aquam ablutam & abstractam à fecibus terræ. Et hoc intellexisse fieri in capite nostri Testamenti quod incipit: Quandò ea diuiseris, Et in clausula Lucidarij Testamenti quę dicit: Post hoc nota, Tu accipe dictam aquam vegetabilem fortificatā per vas circulationis & Hermetis, quod est pellicanus; & extrahe spiritum quintæ Essentię. Fili dilectissime habes duo Elementa, aquam quam dicimus menstruum, præparatam ad opus, prepara ergo alia cum Dei auxilio per hunc modum. Accipe duo elementa sulphuris auri, scilicet aerem & ignem, & pone simul in vitreo vase destillatorio, & pone in cinere ad destillandum cum igne temperatissimo, quousque ex quinque partibus habeas tres partes destillatas in receptorio. Tunc dimitte infrigidari, & quod destillatum est accipe de per se, & septem vicibus destilla de per se, & serua ad partem, & postea redi ad destillandum quod reliquisti, quando ex quinque partibus destillasti tres: & super duas quę remanserunt continua destillationem quousque videas ignem cōgelari ad latera vasis, dimitte infrigidari quousque ignis congelatus fuerit. Et ille ignis quem extraxisti quousque ignis congelatus fuit, dicitur aer secundus & tinctura, & vocamus eum nostrum secretum, & nostrum thesaurum, & vaporem clamotorum. Istud etiam rectificabis fili per septimam destillationem seu rectificationem, & serram quam post destillationem primi & secundi auris abstraxeris à vasis in quibus aerem primum & secundo destillasti, pones in igne congelari. Et illa terra

Digitized by Google

gais appellatur. Nunc fili præpara hunc ignem illo modo: pone illum in vase destillatorio, & pone desuper de sua propria aqua, quæ est illa cum qua separasti elementa sulphuris auri, quando tibi præcepimus deducere ad spiritum 5. in vase Hermetis: & diximus aquam albam à fæcibus terræ 5. partes sui ponderis, scilicet super ʒ. j. de dicto igne, ʒ. v. de dicta aqua: & pone ad digerendum in B. per 8. dies: postea in cinere lentissimo destilla, & iterum pone de noua aqua scilicet 5. partes, & digere & destilla vt suprà, & totum reitera cum isto regimine vsque ab septem vices: & sic habes ignem sulphuris calcinatum philosophica calcinatione. Et sic habes ignem & terram simul calcinata philosophica calcinatione. Et sunt duo elementa sulphuris rubei præparata ad limos desertos. Et nota quòd debes ponere terram sulphuris albi quam calcinasti & præparasti post separationem elementorum sulphuris rubei cum terra, quam extraxisti ab aere mixto cum igne, & ambas pone cum igne congelato. Modo fili accipe terram sulphuris argenti, quæ tibi remansit post separationem elementorum, & illam præpara quemadmodum fecisti, calcinasti & præparasti terram auri: post separationem elementorum simul cum menstruo sublimati, & in puluerem impalpabilem reducti, & cum eodem menstruo per alembicum portando & faciendo transire: & hoc totum, si præparationem hanc terræ sulphuris argenti facias cum menstruo, cum quo separasti elementa sulphuris argenti, tunc habes terras sulphuris auri & argenti præparatas de per se. Quod cognosces per signum tibi dictum, scilicet ponendo parum super laminam lunæ

Digitized by Google

ignitam, cui olabrum fumum maior pars. Tunc R. illas terras equali ponderc & vacuis, & pone in vaso præparatorio: post accipe menstruum cum quo præparasti elementa lunę, & in eo ponas in lib. j. ℥. sulphuris vegetabilis, quod tibi demonstrauimus facere ex terra vini, & distillando facias totum per alembicum transire: & tunc habebis menstruũ cum quo extraxisti elementa sulphuris lunę animatũ & actuatum. Tunc fili oportet te terras sulphurũ antedictorum, id est, auri & argenti simul miscere & præparare, dando sibi quartam partem sui ponderis dicti menstrui, digerendo & desiccando, vt in creatione sulphuris sic quousque biberit 4. partes de dicto menstruo, & sic disposita ad sublimandum: quam sublimabis in igne quarti gradus. Et nota quòd omnes istæ præparationes & destillationes terrarũ deberent fieri in B. & sic habes fili sulphur nostrum, siue materiam, siue terram vegetabilẽ & metallicam, in vno genere varietam ad componendũ lapidem glorioſum, actum & virtuoſum, qui tibi transformabit argentũ viuum vulgi in perfectum solem vel lunam sine inuamento ignis, sed tãquam oculus basiliſci, qui solo intuitu interficit animalia. Quem sic cõponas. Sed interest fili, vt per compoſitionem radicum istarum, tam sublimis & altæ arboris quas limos deſertos appellamus, in quibus tota virtus cœli & terræ ad hoc magiſterium pertinens infunditur, magnam diligentiam adhibeas, & summo ingenio cõponas. Et modus est quòd tu accipias de terra siue sulphure vegetabili, quod vnisti in vno genere per sublimationem, quæ est illa quam appellasti terrã sulphuris in vno genere vnitam. Et eam ponas in vaſe vitreo & superfundas

Digitized by Google

menstruo cum quo separasti elementa sulphuris lunæ, & præparasti dictum genus terræ, tantum sui ponderis, & pones in B. philosophico per tres dies naturales. Et in illo tempore resolvetur totum, quod sit solutum penes in B. vulgi, & destilla mēstruum, & terra suo generi vnita per sublimationē feminebit & oleum. Quod oleum unguētum philosophorum appellamus, & vnū de secretis quod procuramus occultari. Et per hoc declaratur tibi cap. Testamēti quod incipit: Procurabimus illum arcanū quando posuerimus eum. Tunc accipe de isto oleo terræ, siue unguento supradicto drach. ix. & de albe lunę prius rectificato ℥ j. pone in igne cineris & destilla, & quod destillatur, (quod est ferè totū) dicitur limus desertus terreus. Serua illum ad tempus. Tunc accipe de elemēto ipsius sulphuris auri iam præparati & cōgelati drach. xx. & de elemēto aeris lunę drach. j. & de elemento aeris sulphuris auri drach. aliā, & pone totum in cineribus & destilla, & quod destillatur ex eo quod erit ferè totum, dicitur limus desertus ethereus: serua ad tēpus. Tunc accipe de elemento ignis sulphuris auri drach. ℥. siue ij. & iterum rectifica illud isto modo, ponendo super eum quinque partes de suo proprio mēstruo, quod est cum quo separasti elementa eiusdem sulphuris auri, & pone ad digerendum in B. per vnum diem naturalē: postea in cinere destilla quod poteris. Et iterū pone de dicto menstruo, & digere, & per cinerem destilla, & reitera totum, quod totum transeat per ignem cineris. Tunc accipe tantum sui ponderis de dicta terrea vegetabili, vnita & sublimata simul, & vnias simul, & non destilles, sed sic dimittes: & dicitur limus desertus non vaporisatus.

Digitized by Google

Item accipe drach. j. dictæ terræ & ʒ j. olei ueris lunæ & misce simul, & facias idem magisterium quod fecisti cum præcedenti auro: & dicitur limus terreus, defortus, lunificatus, vaporisatus: & hoc intelleximus fieri in lib. Lumen solis in cap. quod incipit: Nota tota elementa vaporisamus. Et quia fili voluimus tibi totum magisterium declarare, volumus præambula facere. Sed totum particulariter declaratur, & habes cum Dei auxilio limos desertos pro lapide excellentis virtutis. Modo nobis videtur dare modum cœlificandi & præparandi illos ad virtutes cœli & terræ recipiendas, & modus est iste. Quod tu accipias vasa aerea vel ferrea quæ sunt virgulata, & sint sicut illa in quibus cantant psytaci, sed virgulæ sint magis strictæ, ita quod non possit intrare aliqua terra, nec cœlestis nec terrestris, sed solum vapor cœli & terræ, quos habebis per influxum: & cum Dei gratia accipe limum factum ex 10. 3. vel ʒ. si poteris tantum habere terræ vel sulphuris vnici, quod est illud quod vnisti ex terra sulphuris argenti, & appellauimus oleum vnguentum, & ex vna drach. aeris lunæ & ʃ. aeris solis simul mixtis; & istum limū ponas in vase vitreo cum longo collo optimè sigillato sigillo Hermetis, & istud ponis in vase virgulato, & ponas subtus terram per vnum brachium vel duos, & dimittas ad annum cum dimidio vel ad minus per annum, cooperiendo benè illud cum terra sua, & seruando ab omnibus periculis & in isto tempore efficitur vna aqua potens, mirabiles habens virtutes fixatiuas lapidis: & habet mirabiles virtutes acquisitas à cœlo, quas attraxit à vaporibus terræ, plus quàm à

Digitized by Google

duobus arcatis fortis artis. Fili super hoc quiesce. Tunc accipe limum quem feciſti de 10. drachi gnis ſulphuris auri, & ex j. drach. aeris ſulphuris lunæ, & illud pone in alio vaſe vitreo cū lōgo collo Hermeticè ſigillato: & pone in alio vaſe virgulato, & pone ſuſpenſum in aere, arbore vel loco abdito ab omni vento, puluere, & omni periculo. Dimitte ad vnum annum cum dimidio, vel ad minus anno integro, vt de alio diximus, & ita efficietur vna aqua clara habens virtutem indurandi, fixandi, congelandi, penetrandi, faciendi lapidem volatilem, & dicitur Mercurius aeris acutiſſimæ penetrationis. Quo facto accipe limum non vaporiſatum nec coliſicatum, qui eſt ille quem feciſti ex j. drach. elementi ignis ſulphuris ſolis, & ex j. drach. terræ vnitæ, & illum quem feciſti ex j. drach. terræ ſulphuris vnitæ & j. drach. aeris lunæ, & illas pone quodlibet de per ſe in vaſe vitreo ſigillato, vt de aliis eſt dictum. Et ponas ſubtus terram per vnum brachium, per annum integrum in vaſe virgulato, vt de aliis dictum eſt; & in illo tempore efficitur vna aqua habens mirabilem virtutem coniungendi: & ſuper hoc quieſce. Tunc accipe limum quem feciſti ex decem drach. ignis vel aeris, & 9. terræ, & accipe quod ſupereſt, quod eſt aer lunæ, quia non accepiſti ab eo niſi drach. iii. quando feciſti limos: & illud pone ſuſpenſum in aerem in vaſe vitreo ſigillato, & in vaſe virgulato, vt de aliis feciſti, & ibi accipiet virtutes tertias, quæ ſunt media conjunctionis inter limum terræ, & limum ignis & aliorum. His peractis accipe aerem ſecundū, qui eſt ille quem abſtraxiſti ab igne congelato drach. x. & terræ vnitæ drach. j.

Digitized by Google

quæ est ille aer quem tibi diximus oleum philosophicum, & thesaurum philosophicum: & pone de per se in alio vase vitreo bene sigillato, & in vase congelato: & pone ad aerem prope alia quæ posuisti ad annum integrum. Quo facto accipe menstruum cum quo separasti elementa sulphuris lunæ, & pone in quolibet vase, in quo est menstruum lunæ, drach. j. sulphuris vegetabilis, & pone in balneo, postea in cineribus, quousque facias pertransire totum simul cum quolibet menstruo de per se. Tunc quodlibet menstruum sic rectificatum vel viuificatum & animatum pone in vitreo vase sigillato de per se in suis vasis virgulatis: & ponas ad aerem suspensum prope alia ad annum vnum. Quo facto accipe oleaginei tatē lunæ, quæ est illa quam abstraxisti à terra lunæ, quando præparabas eam pro ceratione sulphuris lunę, quam præcepimus tibi seruare, & diximus quòd de sapientia retinebit: & diximus quòd erat pro ceratione, & ponas in vase vitreo sigillato, & ponas in aere, & ibi efficitur aqua fluxibilis & virtuosa, mirabilis penetrationis. Et quod diximus de oleagine inceratiua alba, dicimus de oleagine inceratiua rubea. Et habes sili lapidē in 8. partes diuisum, tres in terra, & quinque in aere: & plucidatur tibi cap. in lib. Lumen Solis, quod incipit: Octo quidem elementa, &c. His autē peractis oportet te, Princeps Serenissime, duas arbores philosophicè componere, habētes radices fundamentales distinctas, vnā albam & vnam rubeam, quelibet transmutantem de per se Mercurium vulgi in aurum vel argentum sine ignis iuuamento & minerali meliora, quibus simul mixtis, efficitur arboris truncus vel brachia, ex qua per

Digitized by Google

sublimationem causantur quatuor riuuli cum suis fontibus. Et elucidatur tibi tota figura quarta cum suis cameris. Et filii modus compositionis primæ radicis est, quòd accipias limum non vaporosum quem sepelisti in terra, & est ille quem fecisti ex vncia j. terræ veritæ generi suo simul sublimati, & vnc. j. aeris lunæ: & pone in vase vitreato putrefactorio: & tunc accipe menstruum acuatum cum sulphure vegetabili, quod est illud quod suspendisti ad aerem, & est album menstruum, scilicet illud cum quo separasti elementa sulphuris lunæ, & diuide in duas partes æquales, scilicet vnc. 12. & vnam pone cum dicto limo albo non vaporisato & pone in B. philosophico per duodecim dies postea aperi vas & superfunde aliud, & sic facies de duodecim in duodecim dies quousque menstruum album sit in vna substantia cristallina cum illo limo terreo non vaporisato. Tunc accipias limum terreum non vaporisatum, qui est ille quem fecisti ex decem drach. terræ, simul sublimatæ, scilicet terræ sulphuris auri, & sulphuris argenti, quæ vnisti per sublimationem post separationem elementorum, & illud diuide in duas partes, & vnam partem serua pro compositione arboreæ radicis & aliam partem diuide in quinque partes æquales, & vnam partem pone cum materia quæ est in vase cum substantia cristillina, quæ est illa quam superius fecisti ex limo non vaporisato, & menstruo albo: & pone in B. per quinque dies: & postea aperi vas & pone aliam partem vt prius de dicta materia, & permitte in B. per alios octo dies, & sic facies de octo in octo diebus, donec illas quinque partes posueris: postea ponas in

Digitized by Google

stupha sicca vas sigillatum optimè in calore solis per 10. dies, & congelabitur ad modum gummi, & super hoc quiesce: postea habeas de menstruo quantum tibi placet, & acue & fortifica cum argento hoc modo, in lib. j. menstrui ponas ℥ j. lunæ calcinatæ, & tunc destillabis & digeres, vt moris est, quousque totam animam lunæ attraxeris, quod erit quãdo soluerit dimidium vel drach. iii. & illud mẽstruum taliter cum vigore lunæ acuatum & fortificatum, dicitur vapor potentialis. Tunc de isto menstruo sic facies: Accipies de argento bene depurato & amalgamato cum quinque partibus Mercurii viui, & destilla vt transeat per alembicum, & procede vsque ad sulphur rubificatum. Tunc accipe sulphur prædictum, & scias pondus, & cum vnc. iiii. dicti sulphuris ponas ℥ i. dictæ gummæ, quæ est illa quam feciſti, & peroptimè mole in mortario vitreo, & ponas in vase vitreo cũ collo longo; postea accipe elementum aeris lunæ quod suspendisti in aere, & diuide per 10. partes æquales, & vnam partem superfunde dictæ materiæ, & pone in B. per 10. dies postea aperi vas, & superfunde aliã partẽ & permitte stare per alios 10. dies semper vase bene clauso: postea aperi & superfunde aliã partẽ, & sic facies de 10. in 10. diebus. Tunc est materia tota admodum olei cristallina Quam pone in igne sicco ad modum caloris solis per 25. dies, & congelabitur, & erit materia tendens ad lucidi-tatem. Tunc accipe oleaginem quam tibi præcepimus suspendere in aere, & est illa quam extraxisti dum calcinabas terram lunę pro cerationę sulphuris primi, quod diximus tibi retinere Mercurium & per se, & illam misce cum oleagine quam ab-

Digitized by Google

fraxisti à sulphure quod posuisti cum illa gumma superius dicta pro compositione radicis arboris, & divide totum in 5. partes, scilicet oleagines mixtas. Et cum una parte incera guttatim ponendo vas in cineribus calidis: postea sigilla & pone B. per 8. dies: postea aperi vas & superfunde oleum guttando, & permixte per alios 8. dies in B. & sic facies de 8. in 8. diebus quousque totam oleaginem bibat. Tunc pones in igne sicco temperato per 8. dies & indurabitur. Tunc auge ignem per alios 8. dies & dealbabitur. Tunc iterum solue in B. & iterum congela in igne sicco, & hoc facies quater. Tu pone in vase vitreo sigillato, & pone subtus terram spatio vnius cubiti per 15. dies & in illo tempore efficitur ad modum gummæ cum claritate adamantis. Fili cum ista medicina facimus argentum melius minerali sine iuuamento ignis, sed solo odore illius. Et hoc procedit ex virtutibus cœli quas acquirunt influxas mediante aere & vapore terræ. Ideo tanquam visus basiliſci operatur, & sic cognosces eius virtutem in ista. Fili ista gloriosa materia quam primæ radicem totius naturæ appellamus, semper remanet illæsa & immutabilis & incorruptibilis. Quiesce super illam. Fili diximus tibi vsque modo de medicina incorruptibilis pretij, ideſt, de prima radice alba: modò fili dicamus compositionem alterius radicis rubeæ cum Dei auxilio. Fili accipe limum non vaporisatum rubeum, quem fecisti ex terra rubea. Et in igne congelato quem sepelisti in terra, & pone in vase vitreo cum collo longo. Et tunc divide mẽstruum rubeum cum quo separasti elementa auri, quod est illud quod suspendisti in aere in duodecim passes æquales, vt de albo feci-

Digitized by Google

lti, & vnam partem superfunde in vase cum pre-
dicto limo, & pone in B. per duodecim dies: po-
stea aperi vas & superfunde aliam partem & per-
mitte per alios duodecim dies in B. & totum hoc
excellens magisterium reitera de 12. in 12. dies:
quousque omnes 12. partes dicti menstrui posueris
cum dicto limo, vt fecisti in compositione radicis
albi, quousque sit in substantia cristallina seu ru-
bea. Tunc accipe dimidium limum terreum quem
seruasti quando dimisisti illum pro cõpositione ra-
dicis albi. Et est limus iste qui dimittitur pro com-
positione istarum radicum, limus factus ex drach.
x. terre vnitę lunæ, & drach. j. aeris lunę, & vna
aeris solis, & illam partem diuide in 5. partes, & vnam partem pone super materiam cristallinam
rubeam in B. 5. dies: postea aperi vas & superfun-
de aliam & permitte per alios quinque dies, & sic
de quinque in quinque diebus donec omnes 8. par-
tes posueris. Tunc pone in nostro Athanor ad con-
gelandum per viginti quinque dies vt de albo fe-
cisti, & super hoc quiesce. Tunc accipe limũ ethe-
reum quem fecisti ex duodecim drach. ignis sulp-
huris solis, & drach. j. aeris eiusdem solis, & divi-
de illum in 10. partes æquales: & vnam partem
pone super illam gummã quam congelasti: & pone
in B. per decem dies: & postea aperi vas, & immi-
nies totum solutum, superfunde aliam partem: &
sic facies de 10. in 10. dies quousque omnes di-
ctæ partes dicti limi imbibantur, & iterum congela: postea facias de alio sulphure auri amalgamato
cum 8. partibus argenti viui vulgi, vt supra fecisti
de luna per eundem modum. Fili regula generalis
est, vt ista sulphura sumantur à corporibus perfe-

Digitized by Google

dis vnumquodque de per se cum menstruo vegetabili, vel variando, vt dicuntur sulphura duorum luminarium, scilicet auri & argẽti huic magisterio pertinencia. Et scias pondus dicti sulphuris auri, facti ex auro & argento viuo vulgari cum nostro menstruo: & cum ℥iiij. pone drachmas dictę gummę rubeæ secundo cõgelatę, & in mortario vitreo mõla, quousque totum fiat vnum corpus. Et fili tantum facias de dicto sulphure, quod possis cum eo dictam gummam proportionare. Q. o facto accipe secundum aerem quem diximus thesaurum philosophorum, & diuide in 5. partes æquales: & cum vna parte imbibe materiam tuam, & totum pone in B. per 10. dies vt suprà: & in isto tempore totum erit solutum, pone aliam partem dictę veris secundi, & permitte in B. per alios decemdies, & sic facies quousque omnes 5. partes ponas: postea pone in stupha vel Athanor in calore solis, & in 8. diebus cõgelabitur. Tunc Recipe oleaginem rubeam, quam suspendisti in aere, quæ est illa quam diximus retinere Mercurium de per se, & cum ea pone aliam, quam extraxisti à terra auri & argenti viui vulgi, quando ex ambobus simul fecisti sulphur, & illas sic mixtas in 12. partes diuide, & cũ vna parte incera totam medicinã rubeam, & illam in calore solis per 8. dies permitte. Aperi vas, & pone aliam partem, & exicca in eadem stupha per alios 8. dies: postea cõgelando in eadem stupha sicca quousque amplius nolit cõgelari. Tunc pone in vase aureo vel vitreo bene clauso, & pone subtus terram per vnũ cubitum, & in spatio 15. dierum efficitur vna gemma carbunculi, cuius vna gutta proiecta super Mercurium viuum habet potestatem conuertendi

Digitized by Google

mille millium partes in verum aurum, sicut nos fecimus sine iuuamento ignis, sed tanquam visus basiliſci. Et illa medicina remanebit semper illæſa & incorrupta pro aliis proiectionibus. Fili nos fecimus iſto modo proiectionem cum eadem gutta medicinæ vſque ad centum vices ſupra centum, & ſemper facieba nobis aurum. Ecce Princeps Sereniſſime, habes ſecundam radicem totius arboris naturæ altiſſimæ compoſitionis, & inæſtimabilis proiectionis, & effectus tranſmutationis ſine iuuamento ignis, & hoc fili prouenit ex influxu planetarum cœli & vaporum terræ, ex quibus conſtituuntur iſtæ duæ radices vnius arboris. Ex quibus deriuantur aliæ quatuor radiculæ, ex quibus formatur prima figura totius naturæ. Sed antequam deueniamus ad compoſitionem dictarum radicum, dabimus tibi modum deriuandi & eruendi medicinas latitudinis, quæ ab his deriuantur, quas appellamus herbas radicum arboris philoſophicæ. Et fili modus eſt, quòd tu habeas de ſulphure puræ lunæ apto per modum tibi iam notum & datum, & ab eo diuidas elementa ſecundum doctrinam ſuæ diuiſionis tibi dilucidatam: vt cum menſtruo aerem, cum menſtruo & aere ignem, & cum menſtruo terram ſublimando, & menſtruum ab ea per alembicū euacuando, quouſque ſit terra præparata in puluerem impalpabilem ſecundum ſignum tibi notum. Tunc accipe illam terram & pone tantum ſui ponderis cum ea de lapide albo iam facto & deducto ad altiſſimam ſanguineam, & tantum ſui ponderis de ſua aqua, ideſt, de menſtruo, & ponas totum in B. per 8. dies, & in illo tempore totum ſoluetur. Tunc ac-

Digitized by Google

ſipe elementa aeris ſulphuris lunæ, quod feciſti, & diuidas in decem partes, & vnam partem ſuperfunde, & in B. ponas, & dimitte per decem dies: poſtea aperi vas, & ſuperfunde aliam partem, & per alios decem permitte: & ſic facias quouſque totum ſit ſubſtantia criſtallina. Tunc accipe ignem dicti ſulphuris lunæ, & diuide in 8. partes æquales, & vnam partem ſuperfunde, & tene in B. per 8. dies, vel 10. & aperi vas, & pone aliam partem: & ſic facias quouſque totus ignis ſit coniunctus, & erit ſubſtantia criſtallina, quam congela in ſtupha, & erit ad modum gummæ: incera illam cum duodecima parte oleaginis, & ſicca vt ſuprà: poſtea cum alia duodecima parte incera, vſque quò duodecim partes oleaginis bibat: poſtea deſtilla, & congela vſque amplius congelari non valeat. Et erit medicina altiſſimæ proiectionis, & eſt iſta radicula alba deſcendens à prima radice alba fundamentalis arboris, &c. Fili per eundem modum cõponas radiculam rubeam dependentem à radice rubea fundamentali per idem magiſterium cum ſubiecto auri, diuidendo ab eo elementa, & coniungendo vt ſuprà: & habes radiculas albas & rubeas dependentes à duabus radicibus. Modò autem dabimus tibi modum componendi herbas illarum radicum: & modus eſt quod tu accipias, ℥ ij. de ſulphure lunæ, & de iſta medicina alba vel rubea, quam dicimus radiculam drach. j. & de menſtruo vegetabili libras 3. & pone in vaſe circulationis in B. vel fimo ad circulandum vſque tranſeat per colores ſuos, ſiue albos, ſiue rubeos, & generetur ab eo infans, quod fiet in 45. diebus: & efficitur in iſto tempore in fundo vaſis lapidis ro-

Digitized by Google

tundus : munda eum à fæcibus suis circumcirca, & sic solutum dissolue & congela, & sic erit alba vel rubea medicina. Et fili per hoc elucidatur tibi caput in libro de Modo practicandi, quod incipit, In principio picturæ arboris philosophicæ, quod tangit primas radices albas, vel rubeas. Ecce fili habes radices cum suis radiculis & herbis latitudinalibus completas : modò dabimus tibi truncum arboris rubeum vel album per hunc modum. Accipe sulphur auri factum per doctrinam tibi traditam, & diuide elementa per modum quem te docuimus suprà, & subtilia terram cum suo menstruo, & fac illam stare super laminam ignitam sine fumo, secundum modum doctrinæ tibi superius traditum in calcinatione aliarum terrarum metallicarum, & oleaginem colligendo vt de aliis dictum est, & illa per alembicum facies transire, & non oportet te sublimare, postea menstruum quod est aqua sua, facias de per se sæpius destillare, & terram quam fecerit cum terra prædicta ponas. Tunc aerem de per se destilla sæpius, & terram quam fecerit cum terra prædicta ponas: post aerem super ignem ponas, destilla in cineribus quousque ex quinque partibus habeas tres postea destillationem continuabis quousque ignis coaguletur ad latera vasis, & aerem secundum seruabis : vt suprà feciſti in alia separatione elementorum, quod diximus thesaurum. Tunc illum septies destilla de per se, & terram quam feceris cum igne congelato ponas: postea ignem congelatum cum menstruo ponas, & calcinabis digerendo & destillando, quousque per menstruum & ignem ascendere facias totum, secundum doctrinam tibi tradi-

Digitized by Google

traditam in separatione elementorum sulphuris auri, & rarificationis eorum pro compositione lunarum. Postea accipe terram prædictam, in qua posuisti terras elementorum, in 12. destillationes earum & pondera illam, & cum ea pone tantum sui ponderis de medicina primæ radicis arboris iam dicti, quæ fuit ad modum carbunculi, & superfunde de menstruo tanti sui ponderis: quantum est totum, & pone in B. per 12. dies, & inuenies totum solutū: tunc diuide aerem in decē partes & unam superfunde, & in B. per 10. dies tene: & aperi vas, & superfunde alia quousq; totum ponas sicut in cōpositione radicum fecisti. Tunc diuidas ignē in 8. partes, & unam partem superfunde: sit in B. per 8. dies: indeclā superpones & digeres per alios 8. dies: in B. & sic facies de 8. in 8. dies, quousque totū ponas. Recipe postea secundum aerem, qui est noster thesaurus, & in 8. partes diuide, & unam partē superfunde materiæ, & pone in B. per 5. dies. Aperi vas & superfunde aliam, & sic facias quousque totum thesaurum ponas: Tunc pone totum in sulphā ficcā per 25. dies ad congelandum postea. Recipe oleaginem quam extraxisti à terra auri, quando fecisti sulphur ex eo, & quādo diuisisti elementa à dicto sulphure, & diuide in 12. partes, & cum una parte incera & in cinerem ficca, & sic facies donec cum dictis 12. partibus inceraueris. Tunc proceleral dissoluendum, & congelandum, quousque amplius congelari non valeat, & sera. Ecce ecce ali habes medietatē trunci arboris rubeā. Cetera pone igitur aliam medietatē albam per eundem modum, vel variando vehementando, & habebis etiam totum totius arboris, qui dicitur truncus

Digitized by Google

diuisus. Demonstrabimus tibi postea de toto integro truncо cum magno accurtamento, & mirabili effectu transmutationis: & quia oportet nos totum integraliter dicere, cum Dei auxilio incipiemus. Et modus est, quòd tu incipias per subtilem modum compositionis, componere truncum integralem: postea dabimus tibi modum componendi brachas cum suis ramulis & floribus ab eo dependentibus & filii, modus est: Quòd tu accipias limum non vaporizatum factum ex ℥j. elementi ignis, & ℥j. terræ sulphuris simul sublimatæ, quam in terra tepefisti: & pone in eo limum æthereum qui est in aere, tantum quod supernatet. Quod est illud quod fecisti ex 10. partibus elementi ignis sulphuris auri, & vna elementi aeris eiusdem, & totum efficietur vna gumma, vt de aliis dictum est. Et fili, ista gumma congelabit nobis Mercurium vulgi in aurum, sicut de minera, vt de aliis dictum est: postea accipe limum terræ factum de 10. partibus terræ sulphuris simul sublimati, & vna aeris sulphuris lunæ, & vna aeris sulphuris solis: & ponas in ampulla argentea vel vitrea sicut posuisti aliam, & taliter quòd possis illã capere, & facias supranatare de limo æthereo facto ex 10. partibus aeris sulphuris lunæ, & vna terræ antedictæ, & vna aeris sulphuris auri: & efficitur gumma quæ transformabit metallum imperfectum, vt de aliis dictũ est. Tunc accipe illam gummam terream, & pone in vase vitreo, & postea accipe bis tantum sui ponderis de mẽstruo albo tibi noto, cum quo separasti elementa sulphuris lunæ: & diuide in 12. partes æquales, & vnam superpone cum dicta gumma, & pone in ℔ in vase vitreo per 8. dies, & resolvetur. Aperi

Digitized by Google

vas, & pone aliam partem de illis 12. partibus, & dimitte per alios 9. dies: hoc iterabis quousque omnes 12. partes posueris. Tunc accipe limū ætherem factum ex 10. partibus siue drach. vel ℥ aeris sulphuris lunę, & vna parte sulphuris auri, & illum in 10. partes diuide, & vnam partem pone in vase in quo stant duo limi & menstruū in forma cristallina, & permitte in B. per 10. dies: & aperi vas, & superfunde aliam partem de dictis 10. partibus & permitte in B. per alios 10. dies, reiterando donec omnes 10. partes posueris. Postea accipe limum factum ex 10. partibus ignis sulphuris auri, & vna aeris eiusdem, & vna aeris sulphuris lunæ, & illam diuide in 8. partes equales, & vnam pone in vase in quo stat tota materia iam compposita, & dimitte in B. per 8. dies, postea aperi vas & superponas aliam: & hoc facies donec omnes 8. partes posueris. Postea accipe limum factum ex 10. partibus secundi aeris, & vna parte ignis sulphuris auri, & est illud quod appellamus thesaurum, & illud diuide in 8. partes, & pone vnam partem supra materiam compositam, quæ stat in vase vitreo, & per 8. dies in B. permitte: postea aperi vas & superfundas aliam, & sic facies quousque totum ponas de 5. in 5. Fili per hoc elucidatur tibi caput nostri Testamenti quod incipit: Ne mireris, quia tam longum tempus enarrauimus, quia oportet te habere patientiam. Modò Serenissime Princeps, accipe oleaginem illam, quam in aere seruasti, & in 12. partes diuide, & partem post partem supra materiam digerendo in B. de 12. in 12. dies: & in stupha siccando, postea dissoluendo & congelando, quousque amplius congelari non valeat. Et erit materia alba

Digitized by Google

in calcē adamantis, transmutans omne corpus imperfectum in verum argentum. Et dicitur truncus albedinis panetus, ad rubedinem. Tunc fili procedendum oleaginē vltra quam supra fermenti in aqua ingerendo & digerendo, & desiccando, & dissoluendo & congelando, vt in albo fecisti, & fiet materia. Et Carbunculus transmutans in aurum perfectum. Et dicitur truncus arboris rubeus & completus. Ex quo desinantur duæ branchæ principales, vt in præsenti ponemus. Et quia Princeps Serenissime sublimiori doctrina & cum alta dependentia, hoc cognoscas attētè aduerte. Et accipe totam materiam compositam ex limis & menstruo, antequam oleaginem in ea ponas, & ponas in stupha ficca per 20. dies, & optimè sigilla vas & congela: postea pone illam in vase apto sublimationi, & pone in igne tertii gradus per spatium 40. horarum, & sublima partes elementales albas, quæ sublimabuntur ad latera vasis, & partes elemētales rubeæ remanebunt in fundo rubicūdissimę ad parem. Quas pone in suo vase (albo separato) in igne quarti gradus, & da ignem fortiorē quòd poteris, & sublimabitur tibi ad latera vasis, & erit iteruens & mirabile, quod transcēdet claritatem Carbunculi. Fili per hoc elucidatur tibi caput nostri Testamenti quod incipit: Fili sulphur album, immo illud verbum, quod dicit: Subtiliter, & rubrū menet in fundo vt scarlata rubeū & sublimabile. Licet ista summa se extendat ad ramulos sub brācharum, & ad accurtationē arboris accurtate, & earum particularium, vt in compositione sua edocet, & per hoc fili elucidatur tibi cap. libri Lumen solis, quod incipit, Si album sublimaueris à rubeo se-

Digitized by Google

recta brancharum sunt tibi parata. Et in libro Additionum capite quod incipit Sulphur album & rubeum sunt truncus arboris. Accipe sulphur illud album fili, quod sublimasti, & pone in vase vitreo, superpones de menstruo, & pone in B. per 8. dies: extrahe menstruum, & remanebit tibi oleum & unguentum philosophorum. Fili per hoc datur tibi caput nostri Testamenti quod dicimus. Coacti sumus velare arcanum ubi possimus. Licet hæc verba se extendant ad alias compositiones. Tunc habeas aquam argenti vivi vulgi, quam tibi ostendimus facere in præcedentibus & discursibus libroj. illius atque ij. hunc sicut, & alias, & eam dimidia auri hoc scilicet in B. Tunc accipe sulphur album quod solvisti, & pone in dicta aqua, vbi est corpus solutum secundum debitam proportionem, ita quod cum 4. aquæ ponas vnã dicti sulphuris, & pone in stupha ficca per 15. dies, & congelabitur in materiam cristallinam. Tunc accipe oleaginem quam servasti album, quæ est illa aqua quam diximus tibi non ponere in materia compositæ, & cum ea incera dictam materiam dividendo eam in tres partes, & pro qualibet vice ponas partem vnam digerendo & desiccando per 8. dies, vt de aliis dictum est: & sic facies quousque cum omnibus tribus partibus incereris totum lapidem. Procede ad dissolvendum & congelandum quousque amplius congelari non valeat, & factum est tibi vinum transformans argentum vivi vulgi, in argentum tam bonum sicut de minera, sine juramento ignis. Et est prima brancha arboris alba. Tunc accipe sulphur rubeum quod in alio vase sublimasti, & pone in vase vitreo cum menstruo, & fac de eo oleum & unguentum,

Digitized by Google

ficut de albo feciſti, & diuide in 8. partes, & pone partem poſt partem ſuper medicinam glorioſam albam digerendo in B. & ſiccando in ſupha. Tunc accipe oleaginem rubeam & diuide in 12. partes, & cum vna parte incera & digere & deſicca, poſtea congela: & ſic facies quouſque omnes eas partes ponas: poſtea procede ad diſſoluendum & congelandum, vt in albo dictum eſt, quouſque congelari amplius non valeat, & habes venenum rubeum transformans ſine iuramento ignis, vt de albo dictum eſt. Ecce fili, habes duas branchas principales, quarum ponemus ramulos & flores cum ſuis multiplicationibus & accurtationibus: poſtea dabimus tibi doctrinam noſtræ arboris vegetabilis miro modo accurtandæ, cum omnibus ſuis radicibus, trunco branchis & floribus, & in ſermone naturæ mira modo accurtatæ. Et fili modus eſt vt tu accipias ſulphur album per modum tibi traditum, & ab eo diuidas elementa per modum ſuæ diuiſionis ſuperius dictæ, & ea elementa cœlifices in aere & terra, vt de aliis feciſti, quando cœlificaſti pro compoſitione aliarum medicinarum, & illa fixes cum parte medicinæ iam dictæ ſiue rubeæ ſiue albæ, & ſic poteris in infinitum procedere. Et eſunt medicinæ tranſmutantes ſine iuramento ignis, & poteris multiplicare radices, truncum, branchas & ramulos & flores cum elementis ſulphuris auri, rarificatis & cœlificatis, ſimul coniungendo terram cum tanto ſui ponderis de medicina, & aquam ſine menſtruum in 12. partes diuidendo & partem poſt partem ponendo & in B. digerendo: poſtea aerem in 10. partes, diuidendo, & partem poſt partem in B. coniungendo: poſtea

Digitized by Google

ignem in 10. partes diuidendo, & coniungendo partem post partem in B. postea oleaginem auri in 10. partes diuidendo, & partem post partem incerando, & in stupha siccando, vt in ceratione aliarum dictum est. Postea dissoluendo & congelando, vsque amplius congelari non valeat. Et poteris per latitudinem huius rubeæ arboris, in infinitum multiplicando.

Ecce fili habes totam arborem altiorem totius latitudinis naturæ, cum toto complemento compositam. In virtute Dei modò componemus duas branchas cum magna breuitate accurtatas, vnam vegetabilem, aliam mineralem, cum suis radicibus, truncis, branchis, ramis, floribus & mineris, & accurtationibus, simplicibus, & incerationibus cum vulgari multiplicatione, explanando tibi. Non arbitreris fili lapidem magnum nostrum non posse componi, sine eo quod facias montes desertos in aere, vel in terra suspensos vel sepultos, sed credere mihi quòd possis cum respectiua accurtatione altissimum lapidem in hunc modum componere: primum à radicibus incipiendo lapidis vt in alia arbore feciſti. Accipe sulphur lunæ factum per doctrinam tibi traditam & notam, & pone illud in vase vitreo, & superinfunde tantum sui ponderis de menstruo vegetabili iam tibi noto, cum quo feciſti illud dictum sulphur. Et pone in B. per 8. dies, & eo tempore totum erit solutum. Accipe vnc. j. & pone in B. & destilla menstruum per illud; postea pone vas in cinere (quod est ignis secundi gradus) & destilla aerem quantum poteris, & super materiam infunde de nouo menstruo, & sit tantum sui ponderis, & pone in B. per alios

Vegeta cc

Digitized by Google

8. dies : & postea per B. destilla menstruum & aerem in cinere, & tantum reitera hoc totum magisterium, quod totum aerem separes per ignem cineris. Postea pone super istum aerem totum suum menstruum cum quo illum separasti, & totum pone super terram quæ remansit, in qua est ignis dicti sulphuris lunæ, & pone totū in B. per 8. dies; postea separa menstruum per B. & pone vas cineribus & destilla per aerem. Postea in igne quarti gradus, qui est arena, destilla ignem & serua ad partem : postea pone menstruum supra aerem, & aerem & menstruum simul super terram quæ remansit, postea pone in B. per octo dies & digere; postea separa menstruum per B. & aerem & ignem per cineres, & tantum reitera istud regimen, quod totum ignem separes à sua terra. Filj gradus ignis dabit tibi cognitionem istorum elementorū, quia aliter non cognoscuntur. Ideo valde vtilis est doctrina ad cognoscendum modum ignis & gradus eius. Gradus ignis B. est ignis primi gradus. Ignis cineris secundi gradus. Inflammationis tertij gradus. Ignis arenæ & cineris est quarti gradus. Aliter ignis secundi gradus est ignis arenæ. Et ignis fornacis, quam poteris scilicet carbonum, ad fundendum est ignis quarti gradus. Postquam habueris ista elementa ita separata, habes illa subtiliare & rarefacere. Accipe illam aquam quæ est menstruum & destilla in balneo de per se septies. Et si fecerit aliquid de terra, pones illam cum terra quæ tibi remansit : postea accipe aerem & destilla illud de per se septies, & terram quam fecerit pones supra ignem. Tunc aerem de per se adhuc septies de-

Digitized by Google

ſtilla, vel donec noluerit amplius deſtillare, ſed in pulverem conuertitur. Tunc accipe menſtruum & pone ſuper illum & digere in B. per tres dies; poſtea in eodem B. menſtruum deſtilla, & in cinere aerem, & ſerua. Et iterum reitera iſto regimine donec totus aer ſit tranſactus per alembicum mediante menſtruo in igne cineris. Tunc habes illum purificatum: ſerua in vaſe & erit ad modum olei, ſcilicet aer ille. Tunc ignem accipe & deſtilla ſepties de per ſe, vel donec noluerit amplius deſtillare, & erit pulvis rubicundiſſimus, & terram quam fecerit in qualibet deſtillatione, pone cum alia terra; poſtea ſuper illam pone de menſtruo quinque partes ſui pulveris; digere in B. per tres dies: poſtea per idem deſtilla menſtruum, & per cineres deſtilla, & iterum pone octo partes menſtrui dicti, vt ſuprà, & deſtilla menſtruum per ignem & per cineres, & reitera iſto regimine, donec totus ignis, qui remanſerit ſit tranſactus in cinerem & B. mediante ſuo menſtruo fuerit ad modum olei. Ecce habes fili elementa ſulphuris ſeparata, purificata, rareficata. Tunc accipe terrã illam & cum menſtruo præpara, ſublimando, digerendo, quouſq; currat ſupra laminã, vt de aliis dictũ eſt: & ſic terra eſt præparata ad opus & argentũ viuum de intentione Alchymiſtarum & ſulphur terræ. Ecce habes 4. elementa ſulphuris lunæ ad opus præparata. Tunc oportet Princeps Sereniſſime, terram ſulphuris auri præparare, ſeparare, ſubtiliare, rarefacere: & modus eſt quod tu accipias ſulphur auri, & ponas in vaſe vitreo, & deſuper de menſtruo cum quo feciſti illud ſulphur, tantum ſui ponderis in B. digerendo, & per cinerem deſtillando

Digitized by Google

vt de albo dictum est, quousque totus aer transeat per cinerem. Tunc aerem & menstruum super terram & ignem ponas, & digere per 8. dies, & in B. extrahe menstruum in cinere aerem, in arena ignem, quoad poteris, & hoc reitera quousque tyrus ignis sit à terra euacuatus. Tunc habes elementa sulphuris auri, separata fixa: & rarifica illa quoad poteris: & fili, modus est quod tu accipias aquam quod est menstruum, & illam rectifica septies sicut de albo fecisti, & terram quam fecerit, cum terra ponas, & destilla per cineres, donec videas quod ex 8. partibus habeas tres: & tunc permitte infrigidari, & serua aerem de per se. Et frigefacto sequere tuam destillationem super illas duas partes quæ remanserunt in fundo vasis, quousque congelatum habeas in fundo vasis, vel ad latera alembici. Et istud quod abstraxisti quousque congelatus ignis fuit, est aer secundus, tinctura, thesaurus noster, oleum nostrum occultum. Tunc illud de per se rectifices, & terram quam fecerit in qualibet destillatione, pone in igne congelato, in fundo vasis. Et habes aerem secundum purificatum & rarificatum, & elementa separata, præparata & rarificata. Iterum oportet vt illa disponas ad opus. Et modus est: Accipe ignem congelatum suprà dictum, & super eum ponas de menstruo 5. partes: & in B. digere, & in eodem destilla. Et ignem in cinere ponas, & des illi calorem solis ingeniosè per duodecim horas, & iterum pone de menstruo vt suprà, & digere, destilla, & calcina, & reitera per octo vices & erit pulvis rubeus, in quo est tinctura. Tunc superpone de dicto menstruo, quod est sua aqua 5. partes, & pone in B. per tres dies na-

Digitized by Google

turales, & in eo tempore solvetur. In eodem B. menstruum destilla, postea in cinere vel arena destilla ignem quem poteris, & iterum reitera donec totum transeat per alembicum: ita ignis qui erat pulvis rubeus, modò fit oleum destillatum, & perfectè rectificatum. Modò accipies aerem & supra illum 8. partes menstrui pones, digere, destilla & calcina, vt de igne dictum est, vsque fit pulvis: postea cum menstruo suo solve, digere & destilla, vsque fit oleum, vt de igne fecisti. Tertius aer non indiget præparatione alia. Terram præparabis vt de aliis terris sulphureum dictum est, & in vno genere vnies. Ecce fili, habes elementa sulphuris, separata, lucida, & calcinata & rectificata. Cum quibus opus nostrū fiue radices incipere possis. Quod sic facies: habeas ℥. de amalgamate facto ex vna parte auri, & vna argenti, & quinque Mercurij, & pone in vase vitreo, & pone in eo ℥j. terræ ℥j. ignis rectificati: & totum sit prius optimè tritum in mortario vitreo, & in eodem vase ponas desuper tantum sui ponderis de menstruo cum quo præparasti & separasti elementa, & terras elementorum quas iunxisti simul, & digere in B. per decem dies: postea pones in igne moderatissimo de serratura in cineribus per alios decem dies vase bene sigillato ad congelandum: postea auge ignem per vnum punctum, & spatio 24. horarum totum calcinabis ingeniosè: postea aperi vas, & habeas ℥6. dicti menstrui, quas diuide in tres partes, & vnam partē superfunde dictæ materiæ calcinatæ, & digere, congela & calcina: reitera hoc magisterium physicaliter, donec totam aquam posueris cum igne, terra, & amalgamate simul mixtis,

Digitized by Google

quousque in puluerem conuertando, tunc oportet te Princeps Serenissime, aerem imponere, vt medium habeamus lapidis magni & benedicti. Et sic facies: Recipe aerem sulphuris lunæ, & sit ad pondus terræ, scilicet terra sulphuris lunæ, & sulphuris auri, quas simul vnisti, & illud in decem partes æquales diuide, & vnam partem pone super materiam, superius vnitam, & physicaliter calcinatam: & ponas in B. per decem dies, & totum solueatur: postea pone in cinere per alios decem dies, & congela. Et postea per spatium 24 horarum calcina ingeniosè & si aliquid sublimabitur, redde super terram, & tantum reitera, quod totum aerem cum terra calcinatam siccas & vnias, & in calcem reducas. Tunc accipe totum ignem sulphuris lunæ, & diuide illam in 5. partes, & pone vnam partem supra materiam siue calcem physicam iam dictam, & pone in B. per 8. dies: inde extrahe & congela in stupha, & ingeniosè calcina, vt supra: & reitera istud regimen imbibendo, dissoluendo, congelando, & calcinando, quousque totus ignis dicti sulphuris alibi sicihi positus, consumptus, & in calcem redactus. Et tunc sili habes calcem philosophorum veram, & firmam, & physicam lapidis alibi benedicti. Tunc accipe oleaginem quam seruasti, quæ est illa quam extraxisti, quando præparabas terram illam cum menstruo, pro ceratione sulphuris lunæ, & incera calcem guttando, guttam post guttam per duodecim pausas: postea in cinerem ingeniosè: postea iterum gutta & sicca reiterando donec totam oleaginem ponas. Tunc erit medicina diaphanis quam per 16. dies dissolues in B. & per 24. congelabis in stupha, donec amplius con-

Digitized by Google

galli non valeat. Et prima radix arboris vegetabilis accurtatę, munda, alba, & excellens. Modò filij oportet te ipsam tubcam facere. Et modus est: Accipe aeremsulphuris auri, & diuide in decē partes, & vnam pone supra medicinam albam proximè dictā & pone in B. & digerendo dissolue per duodecim dies, in cinere per decem dies congela ingeniosè: postea per viginti quatuor horas calcina cum magno ingenio: inde aperi vas, & pone aliam partem, & reitera dissoluendo, congelando, & calcinando; quousque omnes decem partes aeris sulphuris auri cum materia connectas: postea accipe secundum aerem qui est thesaurus noster, & diuide in 8. partes æquales, & cum vna parte incera desuper guttādo supra cineres, & pone in vase ad digerendum & dissoluendum: pone in cinere, & ingeniosè per viginti quatuor horas calcina. Inde pone aliam partem reiterando totum regimen quousque totum aerem secundum ponas, & in calcē cum medicina dicta calcinata reducas: postea accipe igotem rarificatum, & diuide in octo partes æquales, & vnam partem pone cum dicta materia, & in B. per octo dies digere, & per alios octo dies in cinere exicca, & per viginti quatuor horas ingeniosè calcina: Inde aliam partem perfunde digerendo, exiccando, & ingeniosè calcinando, donec dictas octo partes ponas, & in calcem conuertas, & erit vt carbunculus rubicundissimus: calx philosophorum, tinctura firma, Elixir, lapis benedictus, radix arboris accurtatæ rubea. Tunc accipe oleaginem auri quam seruasti, & est illa quā extraxisti à terra auri, quando illam

Digitized by Google

præparasti pro ceratione sulphuris ipsius: & illud diuide in duodecim partes, & cum vna parte intera calcem philosophicam iam dictam (quæ est totus lapis, & secunda radix arboris accurtatæ) gutratim, deinde pones in stupha sicca & exicca. Iterum pone aliam & exicca, reitera quousque omnes duodecim partes posueris, & in calcem reduxeris. Tunc in B. pones: & in spatio 15. dierum soluetur, & habebis calcem in oleum, & si vis isto modo, scilicet in oleum seruare, serua: sin autem in stupha congela & sicca: & erit lapis excedens omnem lapidem & rubicundissimus: & dicitur secunda radix arboris accurtatæ, quam potes in in duas diuidere radiculas: & ex eis poteris herbulas vt dictum est de prima cõponere. Sed miro modo & ab alio diuerso, accurtabis per vnam viam minerarum, altæ proiectionis & infinitæ multiplicationis, vt tibi ostendemus clarè. & modus est, quòd tu accipias de medicina iam dicta, & ponas sublimatum Mercurium per viam minerarum vsque facias massam frangibilem. Isto modo: Accipe ℥i. dictæ medicinæ, & pone in vase vitreo cum collo longo: & ponas desuper vnc. 5. de amalgamate facto ex vna parte auri & 5. argenti viui & vase optimè sigillato ponas in igne serraturæ, vel carbonibus paruis per sex horas. Et respicias quando videbis eum congelatum ad formam metalli, quam non debes totaliter in metallum transformare: & per hoc elucidatur tibi cap. nostri Testamenti quod dicit, Non esse intentionis quod facias vnum frustum metalli, sed sequere ignem vsque ad alias sex horas, & videbis materiam in formam pulueris rubicundissimi transfiguratam,

Digitized by Google

propter vapores sulphuris penetrantis amalgama. Fili per hoc elucidatur tibi cap. nostri libri 4. Particularis, quod incipit, Incipiamus fili cum sulphure facere cineres. Et cap. lib. Lumen Solis, quod incipit: Vapores nostri sulphuris penetrant nostram amalgama. Et cap. in lib. de Proprietatibus quod incipit: Proprietas nostri sulphuris siue lapidis est pulverizando suas virtutes multiplicare. Oportet virtutem suam isto modo multiplicare. Accipe vnam partem dicti pulueris, & proiice supra decem partes amalgamæ factæ ex vna parte auri, & 5. argenti viui & conuertetur in pulueren. Etiam de illis decem vnam proiice super alias 10. amalgamæ vel amplius Mercurij. Et sic procedas quousque videas materiam non in pulueren, sed in massam congelatam, duram & frangibilem. Et de illo facies experimenta, primo de vna parte, quod partes conuertit in metallum: quia tunc tu vides finem proiectionis, quando conuertitur in massam frangibilem, vt tibi dixi. Et habeas mentem supra quot pondera se extendit ille puluis sulphuris medicinalis, computando à prima proiectione vsque ad massam frangibilem. Tunc accipe illam massam frangibilem vltimò congelatam, quam diximus sulphur vltimum congelatum, & ab eo diuidas vnciam j. vel lib. j. secundum quod tibi placuerit, & serua pro proiectione in tuis necessitatibus. Residuum verò ponet in vase vitreo cum longo collo bene sigillato, & tenè semper in igne nutritionis, & de 30. in 30. dies dabis illi quinquagesimam partem Mercurij vulgi, & conuertetur in massam, de qua abstrahe quintamdecimam partem pro proiectione, & supra residuum,

Digitized by Google

pone quinquagesimam partem ad congelandum in massam, & sic in infinitum facies. Et sic fili habes materiam sulphureaqui, quæ nunquam deficiet tibi in infinitum. Poteris quidem fili hanc minetram facere cum sulphure albo vel rubeo, auri vel argenti, sine eo quod separes elementa, nec facias medicinam supra Mercurium secundum modum minetarum, quem prius inuenisti quod tibi nominauimus faciendo frangibilem massam, & reseruando partem pro proiectione, & in vase vitreo aliam partem ponendo vt prius, & cum igne lentissimo illam nutriendo & conseruando, & quinquagesimam partem de mense in mensem dando, & quintam decimam partem pro proiectione accipiendo, & modus est: Accipe vnciam j. auri amalgamatis cum vnciis ij. Mercurij viui: pone in vase vitreo cum longo collo: post dissolue ℥. ij. auri cum menstruo vegetabili magno, vel de minera, & facias per alembicum transire, & menstruum per B. extrahes vsque ad medietatem: postea cum residuo ponas vnciam j. sulphuris vegetabilis, vel de G. vegetabili si cum eo operatus fueris. Tunc extrahe totam aquam per B. & remanebit tibi oleum auri: cum quarta parte ipsius incera amalgama: & in igne per octo dies cum licinio lucerne congela: postea in cinere per vnam diem naturalem exicca magis. Et sic partem post partem ponendo ignem paulumper augendo: & si quid sublimatum fuerit redde supra fæces, donec dictas quatuor partes olei posueris, siccaueris & fixaueris, cum tota materia. Et habebis iterum calcem physicam, quam pones ad soluendum cum menstruo in vase apto: postea congela & solue & iterum calcina, & conuertes

Digitized by Google

uertes Mercurium in aurum cum altissima poiectione. Et poteris cum vna alia maneria dictas herbas radicum cum meliori accurtamento componere, & dicuntur cameræ. Et modus est, quòd tu accipias menstruum tibi notum, & in eodem dissolues sulphur, & facies per alembicum transire. Et per B. menstruum euacuabis, & sulphur remanebit vt oleum in fundo. Accipe de eo quantum vis, & pone in cinere in vase sigillato per 20. dies & fixabitur. Incera cum eo sulphur corporis imperfecti, factum per doctrinam tibi traditam aliorum sulphurum, & incipit. Recipe calcem cuiuscumque corporis volueris, & habebis medicinam penetrantem & tingentem albam siue rubeam, & dicuntur branchæ accurtationis arboris. Poteris & in alia maneria magis accurtare. Quòd tu accipias vnc. j. dicti olei & ponas cum vnc. 7. Mercurij septies sublimati cum vitriolo, & semper sublimes terendo quod est superius cum eo quod est inferius, donec totum fixetur. Solue & cõgela & erit tibi medicina conuertens. Modò dabimus tibi accurtationem magni trunci arboris vegetabilis lapidis accurtati. Et modus est, quod tu accipias aurum, & illud cum menstruo dissoluas, scilicet vnc. iij. & tantundem lunæ simili menstruo dissoluas: postea per alembicum transire facias. Tunc totum coniungas, & in comet dissolue ℥. j. auri, & ℥. j. argenti, & per 25. dies putrefacias, & per alembicum elementa separes, secundum doctrinã physicalem tibi traditam. Tunc recipe terram, & eam prepara vsque currat supra laminã, vt de aliis dictũ est: postea accipe vnc. j. argenti, & mediã auri purissimi, & amalgama cum vnc. viij. Mercurij viui.

Digitized by Google

vulgi, & pone cum eo terram quam ſeparaſti: poſtea pone de aqua ſua quæ eſt aqua cœlica, diuidendo eam in octo partes, & ponas vnam partem ſupra in B. per octo dies digere: & igne lentiſſimo congela, & iterum pone aliam partem & digere & deſicca: & reitera donec tota aqua ſit coniuncta & amalgamata cum terra. Tunc erit ad modum pulueris ſubtiliſſimi. Tunc accipe aerem lunæ, & diuide in octo partes æquales, & vnam partem pone cum materia, & digere per octo dies, & ſicca, & ſublima per diem: & ſi quid ſublimaretur terendum eſt cum materia remanēte in fundo. Et iterum pone aliam partem, digere, ſicca & ſublima, vt prius, quouſque aer ſit coniunctus cum materia. Tunc accipe ignem dictæ lunæ, & diuides in quinque partes, & vnam partem ſuperpone & digere per octo dies, & exicca, & repone aliam partem, continuando vſque totum ignem lunæ poſueris. Et habes medicinam albam fugentem & penetrantem, & conuertentem quodcunque corpus imperfectum in metallum perfectum. Pone illam in vrinali, & habito pondere accipe de aqua ſua ſiue de menſtruo rubeo in quo ſeparaſti elementa auri & argenti ſimul. Et iterum diuide in duodecim partes, & vnam pone & digere in B. per octo dies, & ſicca vt ſuprà. Et pone aliam partem cōtinuando quouſque totam aquam imbibas cum materia, & totum in puluerem ſiue medicinam conuertas tranſparentem. Tunc aerem auri accipe, & totum diuide in decem partes, quarum vnam poſt aliam ſuperpone dictæ materiæ, digerendo per octo dies vel decem, exiccando vt ſuprà, quouſque totus aer fixetur. Tunc accipe

Digitized by Google

ſtiem auri & in octo partes diuide, & partem poſt partem ponas per modum tibi ſuprà annotatum digerendo & deſiccando, & ſic habes medicinam rubeam accurtatam minori tempore, quam poteris multiplicare per vias ſupradictas. Intereſt modo fili, dicto de trunco arboris accurtationis, dicere de particularibus maioris accurtationis. Et modus eſt, quòd tu accipias aurum & argentum quando ſoluta fuerint, & putrefacta ſine eo quod ſepares elementa, & pones ad circulandum quouſque fixetur: poſtea cum menſtruo diſſoluas vſque ſit oleum. Et cum iſto oleo ſic ſoluto, incera ſulphur imperfecti corporis: Et habebis medicinam albam ſiue rubeam ſecundum quod poſueris fermentum. Et fili fermentum eſt, quòd quando volueris ponere ad circulandum ſolutionem auri, & lunæ ſimul, & volueris quòd ſit album, pone tantundem lunæ ſolutæ in alio menſtruo, & ſi vis rubeum pone aurum. Et ſi volueris perfectiori modo, diſſolue lunam ſiue aurum in aqua argenti viui tibi ſuperius annotata: & in caput, Opus namque margaritarum, ſi vegetabilem operatus fueris. Si verò mineralem, redeas ad practicam Teſtamenti, vt ſuprà, & illam mixtionem fixa, diſſolue, & congela, vſque ſit oleum. Fili iſtud oleum facit tibi miram proiectionem: Et potes eam multiplicare cum ſulphure corporis imperfecti iam tibi monſtrati, cerando, vel cum argẽto viuo ſublimato ſepties cum vitreolo, vt ſuprà tibi diximus. Et ſic habes totam doctrinam accurtatoriam, magnę arboris & minoris, cum ſuis accurtationibus, & cum omnibus radicibus, herbis, truncis, branchis, ramis, floribus, puluerib⁹, & puluerizationibus.

Digitized by Google

sine mineris & cameris: & particularibus multiplicatis & fixatis. Modò ad dissoluendum cum animali procedamus.

De parte Animalis lapidis.

Et fili est alius modus huius sulphuris naturæ animalis. In qua est subtilissima scientia, sicut in vegetabilibus: quod facies per modum quem te docebimus & fili modus est, quòd tu accipias vrinam iuuenum bonæ complexionis, & ponas in vase vitreo per quadraginta dies, donec putrefacta sit. Et fili per hoc elucidatur tibi cap. nostri Codicilli tuo Illustrissimo Patri conditum, quod incipit: Vade mecum, de Mercurio philosophorum, in clausula quæ dicitur: Recipe vrinam Mercurii viui. Et cap. 3. practicæ secretorū naturæ Theoricæ, in cap. quod incipit: Recipe vrinam, & pone in vase vitreo per quadraginta dies. Et postea accipe cucurbitam & superposito alembico in B. per spatium 40. horarum destillabis aquam claram, & remanebit in terra spiritus. Exicca bene totum & aquam septies rectificabis: & sal album quod fecerit in qualibet destillatione collige caute, ne aerem sentiat. Et pone in aqua sua. Fili per hoc elucidatur tibi cap. libri Experimentorū in cap. quod incipit: Et sal quidem cum sua aqua ascendit, Ab aere caueas fili: si enim aerem sentiret, totum euanescceret: postea terram & aquam simul in B. pone vel fimo per quatuor dies: postea in eodem B. aquā destilla, & pone iterum super terram, digere & destilla iterum vt prius quatuor vicibus. Tunc Recipe aquam de per se, & pone in fimo per duos dies

Digitized by Google

naturales. Et in B. destilla, & iterum infimo putrefacias. Et destilla, & continua hoc regimen 7. vicibus. Tunc aqua est optimè rectificata & limpida. Completo isto opere redde aquam super terram & dimitte in fimo, postea in B. destilla & exicca terram. Et deposito alembico, & posito alio cooperculo vel sigillo sublima per viginti quatuor horas naturæ sulphur animale. Tunc collige illud, & super terram quæ remansit superfunda aquam suam, & pone in fimo, & destilla in B. & exicca, & sublima ut prius, reiterando donec totum sulphur sit sublimatum. Fili per hoc elucidatur tibi clausula theoricæ tibi prælegatę quæ dicit, Terra quæ remanet est damnata, quæ rectificata est per nos. Et clausula in Vade mecum quæ dicit, Puluis inanis non intrat nostrum secretum. Et in clausula Testamenti tuo patri conditi quod incipit, Partes nostræ terræ. Fili diximus tibi cum reuelatione omnem modum faciendi vegetabilis sulphura nostra, & etiam sulphur animale cum declaratione totius magisterij: Nunc cum auxilio Dei elucidamus tibi, quòd vna est via & modus in animali & in vegatabili nihil variando.

De parte lapidis mineralis.

Nunc ad mineralia procedamus. Et modus est quòd tu accipias vitrioli, cinnabrij, & salis nitri an. lib. 1. pone in vase vitreo, & fac aquam fortem sicut moris est, primò incipiendo igne lento, & fortificando vsque videas aquam destillare à duodecim vsque ad quindecim puncta. Et cum aqua fuerit destillata, da ignem fortem prout moris est

in aqua philosophorum acuta, & spiritus minerales intrabunt aquam suam. Fili in hac aqua dicimus B. significare vitriolum, C. sal nitrum, D. cinnabrium. Tunc accipe aquæ illius lib. j. & in ea ponas lib. ſ. de Mercurio quod significamus per D. Et pone in balneo per duos dies. Inde destilla in cinere donec videas cinnabrium facere capillos albos, & incipiat sublimari. Iterum pone de alio cinnabrio lib. ſemis: & digere & destilla vt ſuprà, reiterando quinquies toto regimine seruato. Fili hanc appellamus aquam calcinatiuam, quam in principio nostri Testamenti in practica magicæ artis inuenies. Tunc diuide illam in duas partes, vnam partem serua pro calcinatione corporum perfectorum: Aliam autem partem pondera, & si fuerit lib. j. pone lib. j. vel dimidiam, quod sufficiet, aquæ vitæ summæ rectificatæ & acutæ cum sale tartari vel vini, quod melius est. Et teneas vas in manibus, & non ponas in terra, nec alio loco, donec ceſſauerit furor. Et est commixtio vegetabilis cum minerali: sigilla cum cera, & permitte per diem: postea in B. pones per duos dies, & destilla deinde in cinere. Et habebis aquam limpidam & clarificatam, ponderosam: quam clarè inuenies annotatam in epistola nostræ Abbreuiationis, in clausula quæ dicit: Tunc nota post primam calcinationem & putrefactionem, quæ fit per primam aquam bene limpidam & clarificatam. Et in arte Magica, quæ incipit, Cape vegetabilem ignem solutum in aqua calcinatiua. Tunc pone illam in vase circulationis optimè sigillato per sedecim dies in B. conuenienter, donecre ddas & videas aquam bene vni-

Digitized by Google

tam, & in fundo vasis ad modum salis crystalli-
ni. Serua eam. Tunc accipe vnc. j. lunæ bene co-
latæ, & cineritiatæ in tenues laminas redactæ,
& pone in vase vitreo cum longo collo, & super-
pone vncias iij. de aqua calcinatiua superius re-
seruata: & pone in B. per tres horas. Tunc in eo-
dem B. aquam destilla, donec videas quod luna
remaneat in colore viridi, & humida & congre-
lata ad modum ceræ. Tunc recipe illam, & po-
ne in igne serraturæ, & destilla spatio duodecim
horarum, humorem. Et caue à forti igne, sed
sit ad modum caloris solis, & sic habebis lunam
optimè calcinatam. Tunc accipe vnc. iij. aquæ
calcinatiuæ antedictæ, & aquæ limpidæ clarifi-
catæ & circulatæ, quam superius diximus, &
vegetabile, & menstruum fœtens vnc. j. & vnc. j.
salis vegetabilis: & totum pone in vase vitreo
optime sigillato in B. per duos dies. Et in illo
tempore inuenies totum vegetabile solutum &
conuersum in aquam claram, vt est tibi annota-
tum in arte magica in cap. præallegato, quod inci-
pit; Vegetabilem ignem solutum in aqua calcina-
tiua: & in cap. quod incipit: Recipe sal cum aquâ.
Tunc accipe vas in quo est totum, & superfunde ei
vnc. j. illius lunæ calcinatæ, & tene vas in manibus
quousque operetur sua propria virtute. Quo facto,
pone in B. per 2. dies, & ibi totum vel maior pars
in liquorem conuertitur. Extrahe hunc liquorem
cautè per inclinationem, & serua in alio vase. Et
vas in quo remansit materia argentea pone in igne
serraturæ, & lentissimo igne humorem destilla,
& cum alio seruato repone. Et supra calcem quæ
remansit pone de alia aqua calcinatiua, seu G.

Digitized by Google

vegetabili, tres partes ſui, & diſſolue tenendo va[illegible] in manibus, & fac per totum vt prius, reiteran[illegible] donec totus limus ſit conuerſus in liquorem. Tu[illegible] recipe auri puriſſimi ℥ i. eum calcinando & diſſol[illegible] uendo per eundem modum, nil variando, vt de luna feciſti donec ſit conuerſum in liquorem, vt de luna dictum eſt. Tunc ſi volueris ad lapidem procedere, facias iſto modo: ſi ad particularia, ſuo loco notabimus. Recipe liquoris ſcilicet auri & argenti, & pone ſimul in vno vaſe deſtillatorio, & deſtilla in cinere, & ſi quid remanſerit diſſolue cum G. vegetabili, quouſque per alembicum facias pertranſire. Tunc accipe tuam diſſolutionem, & cum ea pone ℥ i. de G. vegetabili. Et ſi volueris procedere ad album, pone intus ℥ i. lunæ puriſſimæ & totum pone in vaſe putrefactorio in fimo vel B. per 45. dies. Tunc extrahe & ſuperpoſito alembico deſtilla totum quod poteris, & hoc appellamus ſulphur, vt habes annotatum in noſtro Teſtamento, in parte practicali, vbi dicit: Fili, illud ſulphur præparat terram. Tunc iterum pone quod deſtillatum eſt ſuper terram, & digere in B. & deſtilla in cinere totum quod poteris. Inde à deſtillato aquam per B. extrahe, & per cinerem conuenientem aerem ſepara, & ignis remanebit in fundo, & dicuntur elementa ſulphurea. Tunc præpara terram cum aqua ſua propria, vt alias terras corporum feciſti, quouſque currant ſupra laminam. Tunc facias amagalma cum vna parte argenti puriſſimi, & media parte ſtanni fini, & 5. partibus argenti viui vulgi. Recipe de iſto amalgamate vnc. iiii. & de terra præparata vnc. i. & mole in mortario vitreo. Tunc recipe aquam ſuam, & diuul-

Digitized by Google

de in 10. partes æquales, & pone vnam partem ſuper materiam & digere in B. per vnum diem, & per alium in cinere congela. Et ſuperpone aliam partem digerendo, congelando & reiterando iſto regimine, quouſque omnes decem partes ponas. Tunc accipe aerem, & diuide in 5. partes, & vnam partem ſuperpone materiæ: digere in B. per duos dies, & in cinere exicca per vnum diem, & per alium ſublima. Et quod ſublimatum fuerit redde ſuper fæces ſubtiliter terendo & ponendo aliam partem dicti aeris, digerendo, congelando, ſublimando, & reiterando, toto regimine iſto ſeruato, quouſque totum aerem poſueris & fixaueris. Tunc accipe ignem, & diuide in 5. partes, & procede ponendo vnam partem poſt aliam digerendo in B. & ſiccando in cinere, quouſque totus ignis fixetur in materia ſua. Tunc da ſibi ignem in ſtupha ſicca per viginti quinque dies, & dealbitur. Et procede ad ſoluendum & congelandum, & habebis mineralem lapidem breuiſſimo tempore cum tota virtute creatum. Si ad rubeum procedere volueris, loco vnc. i. lunæ, quam poſuiſti in liquore mixto, quem poſuiſti in putrefactione, cum quo poſuiſti vnc. i. de G. vegetabili, pone vnc. i. auri, & amalgama. Quod feciſti ex argento, ſtanno, & Mercurio, facias ex auro & Mercurio: & in omnibus aliis procedas, vt feciſti in compoſitione lapidis albi, nil variando nec etiam mutando. Potes tamē procedere alia maneria ad rubificationem huius lapidis albi. Et fili modus eſt, vt tu accipias tantumdē auri quantum tu poſuiſti de argento in lapide, quando diſſoluiſti pro lapide cōponendo. Et pro amalgamate quod ibi poſuiſti,

Digitized by Google

quod fuit vnciæ iij. scilicet illud dissolues duplici modo, seu isto modo, quod tu accipias aurum calcinatum, & dissolue cum menstruo suo minerali secundum doctrinam superius tibi traditam, scilicet cum aqua calcinatiua, & destillādo humorē: postea digerendo, dissoluendo & congelando quousque sit in liquorem reductum: inde putrefacias & in cinerem congeles: post in B. dissolues, in 12. partes diuidas, & lapidem album cum eo inceres, ponendo partem post partem, & digerendo per vnum diem in B. & per alium siccando in cinere, & sic procedendo quousque omnes 12. partes auri soluti cum menstruo, & cum eo transacti per alembicum, siue fixatæ super lapidem album, & erit lapis rubeus tingens firma tinctura, conuertens in aurum, vt prius conuertebat in argentum. Vel hunc breuiorem modum compone: Recipe de menstruo fœtenti, vel de G. vegetabili libras iiij. & pone intus libram j. Mercurij viui: & pone in B. vel fimo equorum per 6. dies. Et totum conuertetur in aquā: destilla per B. & habebis aquam mercurialem verē mineralem: pone in ea vncias iij. cum dimidio auri calcinati cum G. vegetabili, vel cum argento viuo, vt habes in doctrina sexti Canonis primi libri quintæ essentiæ. Tunc totum pone in B. per 3. dies, & totum soluetur in oleum rubeum subnigrum, pretiosum & permanens: postea pone totum in cineres ad fixandum ad 22. dies, & fixabitur ad modum lapidis: & si aliquid aquæ ibi remanserit, euacua per inclinationem, & si non sit curandum dissolue in B. vsque quo maneat in oleum. Et cum isto oleo incera lapidem, cum diuidendo, postea incerando, digere-

Digitized by Google

do, deficcando, vt cum alio feciſti, & habes totum mineralem lapidem & perfectum. Reſtat tibi modò ponere ſuas multiplicationes : poſtea tradetur tibi notitia de omnibus ſuis particularibus & cùm omnibus ſuis accurtationibus, & multiplicationibus. Et modus multiplicationis eſt, quòd tu accipies vnciã j. dicti lapidis albi vel rubei, & ponas in vaſe vitreo cum collo longo, & de ſuper vnciã j. de amalgamate, ſecundum conditionem medicinarum ſiue albæ ſiue rubeæ : & vaſe optimè ſigillato pone in igne ferraturæ, vel de carbonibus paruis per 6. horas. Et reſpicias quando videbis materiam in forma metallina, ceſſa ab igne, quia non debes eſſe intentionis vt facias vnum fruſtum metalli. Et ſi non fuerit in forma metallica, ſequere ignem quouſque habueris tale ſignum, vel quòd fuerit in forma pulueris albiſſimi, vel rubicundiſſimi, ſecundum conditionem lapidis quem tibi propoſuiſti. Et tunc ſignum eſt, quòd vapores ſulphuris penetrauerunt amalgama. Fili hoc habes accurtatum in capite Lumen ſolis, quod incipit ; Vapores noſtri ſulphuris penetrant amalgama. Et in libro de Proprietatibus caput quod incipit : Proprietatis noſtri lapidis, præcipuè mineralis, eſt pulueriſando ſuam virtutem multiplicare, & in capite 4. libri practicalis quod incipit, Incipiamus cum lapide facere cineres. Tunc fili, mineras, quæ ad minerale magiſterium pertinent, compones ſuam virtutem multiplicando. Accipe dicti pulueris vnam partem, vt puta vnciam j. vel libram j. Et illam proiice ſuper 10. partes amalgamatis facti ex. j. parte lunæ, vel ſolis, & 5. Mercurij ſecundum conditionem pulueris. Et totum

Digitized by Google

conuertetur in puluerem. Et de illis 10. partibus, vnã ſuper alias 10. amalgamatis, vel Mercurij ſimplicis proiicias, & ſic procedas cõputando & proiiciendo, quouſque videas materiam, nec in puluerem, nec in metallum cõuerſam, ſed in maſſam duram frangibilem. Et de illa facias experimentũ ſcilicet, quòd partes vna pars poteſt in metallum conuertere. Et iſto modo neceſſario inuenies ſinẽ proiectionis, aliàs nunquam inuenies, niſi prius conuertatur in maſſam duram frangibilem, vt tibi diximus. Et habeas menti ſuper quot pondera ſe extẽdit, ille puluis lapideus ſulphureus. Tunc accipe illam maſſam frangibilem vltimò congelatam, quam diximus ſulphur vltimò congelatum, & ab illo diuidas vnc. 1. vel libram 1. & ſerua totum reſiduum, vel totum pone in opere: & pone in vaſe vitreo cum collo longo optimè ſigillato. Et pone ſuper ignem temperatum, quem dicimus ignem nutritionis, vt inuenies annotatum in libro de Proprietatibus minerarum, in cap. quod incipit: Nutritur in igne vt ſalamandra, & de 30. in 30. dies da ſibi quinquageſimã partem Mercurij viui, & conuertetur in maſſam, quam poteris extrahere pro proiectione, & in tuis neceſſitatibus, & aliã quinquageſimam partem ponere, & ſic in infinitum facere. Ecce fili habes lapidem mineralem cum tota ſua minerali multiplicatione, quod nunquam deficiet tibi in infinitum. Modò ad accurtationes redeamus. Et modus accurtationis, fili eſt, quod tu accipias corpora ſoluta, & in liquorem conuerſa per doctrinam tibi datam: & quando fuerint vnita, & puluis facta, ſine eo quod magis deſtilles, & in elementa diuidas, ſimul in vaſe vitreo optimè

Digitized by Google

sigillato in cineribus pones ad ignem conuenientem per 22. dies continuos, & ibi rotando totum fixabitur in fundo vasis. Tunc accipe vas cum tota materia, & pone in B. per 9. dies, & totum soluetur in oleum. Et sic facies soluendo & congelando, donec amplius non poterit congelari. Tunc habes oleum pretiosissimum, cum quo si inceraueris sulphur Iouis vel Saturni, factum per doctrinā tibi traditam, fixabitur in medicinam penetrantem, tingentem, secundum materiam olei albi vel rubei. Poteris etiam aliter multiplicare. Et modus est, quod tu scias pōdus dicti oleis & pro qualibet vn. j. ponas vn. 7. Mercurij viui septies sublimati cū vitriolo Romano. Et cum dicto oleo septies sublima, & semper quod sublimauerit septies super fecibus reddendo, fixabitur Mercurius in medicinā penetrantem & tingentem. Cuius vna pars centum partes argenti viui retinebit in tinctura firma, & tingens secundum conditionem olei. Poteris etiā accipere vnc. j. de oleo sic soluto, & ponere in vase vitreo cum vnc. 100. argenti viui vulgi, & vase bene sigillato in cineribus calidis per 8. dies tenere, & totum cōuertetur in aurum purissimum vel argentum, secundum materiam olei. Potes etiam alio modo hanc medicinam componere: & modus est, quòd tu accipias cinnabrium, vitriolum, & salnitrum ana, & pone in vase cum longo collo, dando sibi ignem cinerum quousque tota humiditas exeat. Tunc claude vas cum bombice, & da sibi ignem per 24. horas, & sublimabitur super fæcibus vna massa alba vt nix in forma capillorū. Collige cautè, & imbibe cū oleo tartari: postea pone sub fimo equino per 6. dies, & conuertetur in argentū viuum

Digitized by Google

currens, quod transiges per corium: postea pones tantum super eum de alio argento viuo sine aliqua preparatione. Pone totum in fimo per 6. dies: inde destilla in cinere, & destillabit tibi argentum viuum quod posuisti in forma aquæ phlegmaticæ, serua eam. Tunc accipe quod remansit in fundo vasis ad modum salis cristallini, & dissolue totum cum menstruo fœtenti in B. per 6. dies. In eodem extrahe menstruum & remanebit in fundo oleum argenti viui penetrans & clarum. Ecce habes duas aquas argenti viui factas per varium modum. Accipe de qua volueris (sed melior est vltima) libram j. & pone intus vnc. iij. vel ad minus ij. solis vel lunæ secundum quod operari volueris: & ponas in B. per 6. dies, & totum soluetur in oleum. Tunc accipe corpora in liquore deducta & mixta, antequam ponas in putrefactione: & si volueris operari ad rubeum, pone cum eis vnc. j. de G. vegetabili, vel de sale vegetabili, quod est sal vini, & vnc. j. auri calcinati, vt suprà de sulphure fecisti, & pone in B. per tres dies, & totum soluetur. Tunc pone totũ hoc solutum cum aqua Mercurii, in quo est aurum solutum, & si volueris putrefacere per mensem philosophorum, scilicet per 44. dies, melius erit: sin autem, pone vas optimè sigillatum in Athanor per 22. dies, & totum congelabitur. Tunc auge ignem per vnum punctum, & per alium diem de ignem sublimationis, & conuerteretur in oleum, & non amplius congelabitur. Cuius vna pars centum partes Mercurii, vel cuiuscunque corporis conuertet in verum solem vel lunam. Et si cum putrefactione processeris, tene vias tibi notam, & est nobilior medicina. Hanc medi-

Digitized by Google

tiam poteris multiplicare sicut feciſti ſuperius medicinas accurtatas, ſimul incerando ſulphur Iouis, vel Saturni, vel argenti viui ſublimatum cum vitriolo, vt de aliis feciſti. Aliud accurtatorium. Poteris breuiori modo hanc medicinā componere, ſcilicet quando habueris lunam in liquorem conuerſam: Accipe totum liquorem, & pone in duobus vaſis circulationis, ita quòd roſtrum vnius intret roſtrum alterius: & pone cum eo liquore ℥ vi. de G. vegetabili, vel de aqua vitæ ſimplici acuta, cum ſale tartari vel vini, & pone in igne cinetum per 22. dies, ſi fuerit ad rubeum: ſi fuerit ad album, per 10. dies, & ibi rotando fixabitur in fundo vaſis. Diſſolue & congela vſque amplius nolit congelari, vt ſuprà dictum eſt. De iſto oleo potes centum partes Mercurii retinere per 8. dies in igne lento, vt ſuprà dictum eſt: vel potes incerare ſulphur Iouis vel Saturni, vel fixare argentum viuum ſublimatum cum vitriolo, vt ſuprà dictum eſt. Et eſt alius modus breuior, ſcilicet quòd tu accipias quam factā ex vitriolo, ſalenitro & cinabrio, vel ex duabus vitrioli partibus, & vna ſalis nitri tantùm: & poſtea eam acuas quinquies cum cinabrio vt de alio ſulphure vegetabili dictum eſt. Tunc accipe de iſto G. vegetabili, ſiue menſtruo fortenti vncias iv. & de aqua vitæ rectificata & acuata cum ſale tartari vncias iv. ponas ſimul in vno vaſe, & deſtillabis in vno vaſe in B. per 9. vices. Et in iſto tempore conuerteretur totum in vnione vna, ſicut gelu aut glacies. Pone intus vnciam 1. auri calcinati, & pone in B. per tres dies, & totum conuertetur in aquam claram. Pone in cinere ſicco per 20. dies, & erit conuerſum & fixum

Digitized by Google

currens, quod transiges per cornum: postea pones tantum super eum de alio argento viuo sine aliqua præparatione. Pone totum in fimo per 6. dies: inde destilla in cinere, & destillabit tibi argentum viuum quod posuisti in forma aquæ phlegmaticæ, serua eam. Tunc accipe quod remansit in fundo vasis ad modum salis cristallini, & dissolue totum cum menstruo fœtenti in B. per 6. dies. In eodem extrahe menstruum & remanebit in fundo oleum argenti viui penetrans & clarum. Ecce habes duas aquas argenti viui factas per varium modum. Accipe de qua volueris (sed melior est vltima) libram j. & pone intus vnc. iij. vel ad minus ij. solis vel lunæ secundum quod operari volueris: & ponas in B. per 6. dies, & totum soluetur in oleum. Tunc accipe corpora in liquore deducta & mixta, antequam ponas in putrefactione: & si volueris operari ad rubeum, pone cum eis vnc. j. de G. vegetabili, vel de sale vegetabili, quod est sal vini, & vnc. j. auri calcinati, vt suprà de sulphure fecisti, & pone in B. per tres dies, & totum soluetur. Tunc pone totũ hoc solutum cum aqua Mercurii, in quo est aurum solutum, & si volueris putrefacere per mensem philosophorum, scilicet per 44. dies, melius erit: sin autem, pone vas optimè sigillatum in Athanor per 22. dies, & totum congelabitur. Tunc auge ignem per vnum punctum, & per alium diem de ignem sublimationis, & conuerteretur in oleum, & non amplius congelabitur. Cuius vna pars centum partes Mercurii, vel cuiuscunque corporis conuertet in verum solem vel lunam. Et si cum putrefactione processeris, tene vias tibi notam, & est nobilior medicina. Hanc medi-

Digitized by Google

lunam poteris multiplicare sicut fecisti superius medicinas accurtatas, simul incerando sulphur Iouis, vel Saturni, vel argenti viui sublimatum cum vitriolo, vt de aliis fecisti. Aliud accurtatorium. Poteris breuiori modo hanc medicinā componere, scilicet quando habueris lunam in liquorem conuersam: Accipe totum liquorem, & pone in duobus vasis circulationis, ita quòd rostrum vnius intret rostrum alterius: & pone cum eo liquore ℥ vi. de G. vegetabili, vel de aqua vitæ simplici acuta, cum sale tartari vel vini, & pone in igne cinerum per 22. dies, si fuerit ad rubeum: si fuerit ad album, per 10. dies, & ibi rotando fixabitur in fundo vasis. Dissolue & congela vsque amplius nolit congelari, vt suprà dictum est. De isto oleo potes centum partes Mercurii retinere per 8. dies in igne lento, vt suprà dictum est: vel potes incerare sulphur Iouis vel Saturni, vel fixare argentum viuum sublimatum cum vitriolo, vt suprà dictum est. Et est alius modus breuior, scilicet quòd tu accipias aquam factā ex vitriolo, salenitro & cinabrio, vel ex duabus vitrioli partibus, & vna salis nitri tantùm: & postea eam acuas quinquies cum cinabrio vt de alio sulphure vegetabili dictum est. Tunc accipe de isto G. vegetabili, siue menstruo fœtenti vncias iv. & de aqua vitæ rectificata & acuata cum sale tartari vncias iv. ponas simul in vno vase, & destillabis in vno vase in B. per 9. vices. Et in isto tempore conuerteretur totum in vnione vna, sicut gelu aut glacies. Pone intus vnciam i. auri calcinati, & pone in B. per tres dies, & totum conuertetur in aquam claram. Pone in cinere sicco per 20. dies, & erit conuersum & fixum

Digitized by Google

in medicinam. Quam si dissolueris & cōgelaueris, vna pars cadit supra 30. lunæ in veram solem. Et si volueris hanc medicinam per aliam facere viam: Accipe tantū de menstruo minerali puro, id est, de aqua forti superius dicta; acuata decies cum cinabrio, & pone intus aurum, & dimittas in putrefactione per 20. dies, & totum soluetur. Tunc extrahe aquam per B. quousque remaneat in quantitate auri tibi positi. Cōgela in cineribus vase sigillato: postea aperi vas, & pone desuper aquę eiusdem cōditionis cum prima, in quantitate pluerū, seu rei congelatæ, & in B. dissolue, & in cinere destilla: & sic procede toto regimine obseruato vsque ad 10. vices: & sic habebis medicinam merè mineralem, verissimam, quam poteris breui tēpore complere, vt habes annotatum in epistola abbreuiatoria in clausula quæ dicit: Iam nota post primam calcinationem & putrefactionem, quæ fit per primam aquam bene limpidam, & clarificatam 10. diebus: minori autem tempore non potest fieri. Et in fine huius clausulæ vbi dicit: Hanc medicinā in 8. diebus ad maximum cōplere poteris. Multiplica eam vel incera cum ea sulphur Iouis vel Saturni, vel pōnas supra Mercurium, vt de aliis dictum est. Ecce habes totum mineralem lapidem cum suis particularibus accurtationibus. Sed nota, quòd istum lapidem possumus etiam aliter componere, sed maiorem: & est modus, quando habes corpora soluta, vnumquodque de per se iam conuersum in liquorem, pone vnciam j. de G. vegetabili, & vnciam j. lunæ fine, & partes 12. de aqua vegetabili, & putrefacias de per se, & separes elementa ab vnoquoque de per se, postea vnies terrā, & prepares simul prius

cum

Digitized by Google

cinerea lunæ separando eam per B. ab aere & igne, quousque fit puluis albissimus: postea præpares cum aqua rubea, scilicet cum aqua solis, quousque fit dispositæ ad sublimandū, quod cognosces quando super laminam ignitam euolat in fumum: postea sublimabis & sublimabitur album sulphur, & rubeum remanebit in fundo. Tunc proportionabis terrā siue sulphur album cum amalgamate facto ex lunę & Mercurio & Ioue, vt suprà feciſti in alio modo compositionis huius lapidis. Et super hoc fixabis elementa sua alba, imbibēdo, digerendo & desiccando, vt in superiori doctrina tibi traditum est: Et tunc sulphur rubeum quod remansit in fundo vasis coniunges cum amalgamate facto ex auro & Mercurio, & proportionabis, vt suprà in albo feciſti: & elementa sua rubea fixabis supra corpus, & cum sua oleagine fixabis & cerabis, vt diffusam habes doctrinā in superiori parte. Et habes lapidem mineralem album & rubeum per aliū modum compositum: quem poteris multiplicare per modum minerarum, vt suprà te docuimus, & modum tibi clarum dedimus. Sic habes totam doctrinam chymicam tam vegetabilem animalem, quam etiam mineralem cum omnibus suis circumstantiis diffusā absque dubio: per quam peruenies ad illud secretum & effectum altiorem, ad quem pauci operantes possunt peruenire, nec potuerunt nostris diebus, & hoc vocatur donum Dei, eò quòd sicut Paulus Apostolus inquit: Hoc donum non conceditur nisi diligentibus, à quo cuncta bona procedunt, vt Iacobus apostolus testatur: Quòd omne donum optimum & bonum de sursum est descendens à patre luminum, apud quem non est

Digitized by Google

trãsmutatio, nec vicissitudinis adumbratio, & qui timet Deum faciet bona. Ergo non dispones animum tuum in vanis rebus, nec in peruersis cogitationibus, dum gratiam Dei consequi volueris: Quia maximus Deus superbis resistit, humilibus verò dat gratiam & gloriam. Cui laus & gloria sit in sempiternum. Amen.

TESTAMENTI NOVISSIMI RAIMVNDI LVLLI, de Practica.

LIBER SECVNDVS.

FIL, ad componendum dictam medicinam matrem & Imperatricem omnium metallorum & medicinarum, oportet te habere tres fornaces, Vnam ad calcinandum, & destillandum per cinere, alimas ad inhumandum per balneum, & aliam, quæ sit præsto ad opera interrupta, scilicet ad corrigendum errores, secundum quòd tibi signum naturæ monstrabit. Et debent esse furni rotundi ab intra, & cum tribus mediis factis ac ostiis terræ, & solaris terræ,

Digitized by Google

quæ suffert ignem, ruptis in medio, totum in rotundo ad quantitatem coronæ vnius Clerici, vel ad longitudinem digitorum quatuor per talem modum, quòd possit cooperiri & aperiri: & quum necesse fuerit, cum suamet petia, & ab vno medio ad aliud si medius palmus benè longus, & quodlibet medium habeat suam portam, quod possit claudi & aperiri, secundum diuersitatem focorum, & sint omnes simul coniuncti, vnum post aliud, vt longitudine, & in furno in medio fac vnum conditum in quolibet de suis mediis ad finem, quod potest id recipere calorem aliorum per sursum & deorsum, & quod prædicta conducta inferius contra solaria, & quod possit claudi & aperiri, quando fuerit necesse, & habebis fornaces perpetuas, ad continuandum ignes diuersos, quos medicina adhibet in finem illius: & quando volueris aliquid facere, apta tuas fornaces, secundum quod res requirit, vel in Balneo, vel in cineribus, vel in igne flamineo. Quia in Balneo distillamus aquas, in cineribus separamus nostra aerea, & calcinamus terram in forma aquæ claræ: & in igne flammæ fixamus spiritus, quia est opteticus. Et iste est, qui dat medicinæ potentiam actualem ad omne, quod ipsa facit. Et si pendente magna medicina, vis philosophari, in ea practica, oportet te habere furnellos paruos solummodo de vno medio: quia medicinæ particulares, non requirunt tot diuersitates digestionum, nisi solummodo res, quæ fieri possunt in dictis fornacibus, sicut postea dicemus. Et hoc est magna habituatio lætitiæ, ad digerendum spiritum in omnibus operibus

Digitized by Google

noſtris, ad habēdum patientiam in tarditate decoctionis magnæ medicinæ, quia non ſtando ocius, poteris facere multa alia.

De Vaſis.

Fili, tu debes intelligere, quòd ad componendum omnes medicinas, non indiges niſi forma vnius vaſis, quod eſt de tribus fruſtis, ſcilicet, de vno coopertorio, & de vno alembico, & de vna cucurbita. Sed illud accipit differentiam nominis ſecundum diuerſitatem ſuæ operationis: quia quando eſt pro intentione diſſoluendi, dicitur diſſolutorium: vel putrefaciendi, dicitur putrefactorium: diſtillandi, dicitur diſtillatorium cum ſuo alembico: vel ad calcinandum, dicitur calcinatorium, & mortificatorium: vel congelandi, & dicitur congelatorium, & reductorium, Sublimatorium, adiutorium, viuificatorium, ceratorium, & inhumatorium, putrefactorium, attenuatorium, condenſatorium, &c. Et ſemper non eſt forma, niſi vnum ſolummodo. Sed quælibet medicina requirit ſuum vas formatum, ſicut dictum eſt de vitreo cum ſuo coopertorio, & cum ſuo alembico.

De Medicina.

Fili, quando nos dicimus in iſto capitulo medicina, hoc dicimus per intellectum ſimplicis per ſe, & compoſiti per ſe, ſine coniunctione aliorum elementorum, & ſic de quolibet aliorum elementorum compoſiti, ſicut eſt lapis, qui eſt creatus

Digitized by Google

de duobus simplicibus elementis, scilicet de terra & aqua, vel elixir, quod factum est de compositis & simplicibus, & de compositis, sicut de sulphure, & de fermentis: & de simplicibus, sicut aqua & aere. Et ideò fili, cum aqua præparatur, indiget suo proprio vase facto, sicut superius dictum est, sicut medicina simplex, & aer similiter, sic de aliis elementis, & medicinis simplicibus. Quare tibi manifestetur, quòd duæ res possunt simul fieri in vno vase & tẽpore. Noli successionem vel moram seu longitudinem temporis propter defectum vasis ægreferre, quia aliquando duo simul potes facere, aliquando tria, quod tu non posses facere, si esses in penuria vasorum, quæ omnia sunt vnius formæ, & illa forma sufficiat tibi ad componendum & ducendum ad finem realem medicinam.

Quomodo debes intelligere elementa,

CAP. I,

FIlli, ita debes intelligere, Elementa sunt omnia composita, quia natura non debet sustentari, nisi in materia simplicis compositi, cum aliis elementis composita, de materia fina & clara elementaliter per virtutem elementatiuam, in qua sustentatur virtus vegetabilis. Quapropter fili, nostra elementa sunt in quolibet illorum, & quodlibet illorũ est in forma circuli & circulatur cursibus simplex mixtum. Fili, modum cuiuslibet elementi nos accipimus per ratione suę terminatæ proprietatis,

Digitized by Google

sicut aqua per suam frigiditatem, & ignis per suam caliditatem, & sic de cæteris. Ad hoc per respectum ad talem determinationem vocamus nos corpora, animalia vegetabilia, & mineralia elementa, quodlibet secundum dominationem elementi, quod dominatur in quolibet ipsorum. Et propter hoc, quod successiuè sunt naturaliter generata secundum gradualitatem suæ diuersæ simplicitatis & grossitiei mediocritatis accipientes diuersas formas, & diuersa elementa. De quibus nos vocamus elementa, & maximè corpora minerali, quia quælibet vna pars est similis alteri in suo toto. Et propter hoc nostra medicina vocatur ignis: quia determinatè ipsa habet complexionem ignis, non obstante, quòd sit composita ex compositis elementis, & contemperata cum qualitatibus contrariis: & quia vnum compositum est ingressiuum in aliud, accipit formam homogeneam per variam mixtionem, quæ dicitur vnio alteratarum, quæ penes se habet mixtibilitatem, causa veniendi ad compositionem, cum potestate suarum rerum alteratarum, scilicet elementabilitatem & vegetabilitatem. Tunc igitur perficitur circulus sphæricus cum quatuor circulis sphæricis, qui faciunt quadrangulum, quando erant diuersificati, sicut istæ figuræ tibi demonstrant hîc.

Quomodo intelligere debes elementa.

CAP. II.

QVare fili intelligere debes, quòd nostra elementa sunt composita, & elementata: quia in

Digitized by Google

nostra terra est ignis illuminatus, & ideò est ipsa elementata per complexionem sibi appropriatam ex parte ignis: & similiter ignis & aer in ipsa continentur, & tamen illis participant secundum magis & minus, & proprietatem suarum extremitatum. Et sic est de aliis elementis; quia in nostra aqua est ignis, & aer in terra; sed ignis ad magis profundum omnium suarum regionum, requiescit magis remotè, quàm facit terra & aer. Et propter hoc istum ignem nos multiplicamus cum calore aliorum, & istum contemperamus cum frigiditate aquæ, & fixamus in humido aquatico, quod est materia sulphuris: quia humidum est materia nostri ignis, sicut oleum est luminis, quod ardet in lampade, & cum tali materia fili augetur & augmentatur noster ignis, quousque sit sulphur: quia ignis terræ, qui comburit & ardet manum, mutatur in substantiã aquæ Mercurialis, & fit sulphur non ardens, per temperatam frigiditatem aquæ incombustibilis: Et post modum convertitur in substantiam aeriã, quando ponitur in fusione. Et iste est noster ignis, quem tu debes infigere per certa regimina reductionis in materia humida, quæ est terminus ad deducendum in materiam secreti sulphurũ per humidum radicale: quia quantò tu magis occultas in subtili materia, magis suum humidum radicale multiplicatur, tantò magis operatur suum humidum radicale: & quantò sua materia est magis subtilis, & magis occultè penetrat, cum firma radiosa alteratione. Propter hoc fili, sit tibi dictum amisamentum huius naturalis operationis, quæ debes gubernare cum longa mora. Quare in pluralitate temporis conjungitur pluralitas pa-

Digitized by Google

tium in vnam substantiam in qua est vnica, quæ potens virtus, quæ est tota essentialiter composita de igne composito, cum humido radicali. Et ideò cum sit ignis compositus ex pluribus partibus ignitis, habet potestatem ignibilem ad ignicndum alias partes: & cum illæ partes sint ignitiuæ, sunt coloratiuæ, quæ habent potestatem colorabilem ad colorandum & tingendum alias partes. Et dependet coloratiuum de ignificatiuo, & de ignificabili colorificabile, & de ignificare venit colorificare. Et hoc est, quòd nostre tincture non est nisi purus ignis compositus ex multis partibus essentialibus coniunctis in vnum per artem claram & scitam: Vnde dicimus, quod noster ignis facit in vna hora, quod Sol & Stellæ faciunt in numero mille annorum. Considera ergo fili, & intelligc, quomodo & qua via noster ignis nutritur & crescit, quousque venit ad illud posse, per quod extendit virtutem sulphuream per suam proprietatem, quæ congelat omne argentum viuum. Fili, accipe extremũ spirimentale A. ratione Philosophiæ nostræ, quę docet potentiam in nostro magisterio, quod sicut calor naturalis simplex terminat suum humidum radicale simplex digerẽdo & congelando illud secundum subtiliationem tibi limitati ad proportionem virtutis caloris naturalis digerẽtis, sicut manifestat primum regimen reductionis in substantia sulphuris, sicut calor congelatus & multiplicatus in humido maturato, digerit, & maturat, & congelat naturam aridam argenti viui vulgaris compositam materiam in forma metalli. Vnde fili, multiplica ignem in subtilia, subtili argenti viui, & congelabit id omne compositamentum, quia

Digitized by Google

natura demonstrat, quod natus infans vel puer lactens non potest capere cibum magnum, nisi per calorem naturalem enutricis non digeratur, nisi prius coquatur & subtiliretur, & in sucum lactis conuertatur, quod est cibus & proprium nutrimentum infantis. Et hoc requiritur naturaliter naturae in suis propriis actionibus iam nutriendum factum ad finem, quod hoc non potuit capere in cibo grosso, quod attrahit & sugat in substancia lactis, quousque nutritus possit capere cibum grossum. Fili, cuius speculum sit generatura, & nutritio infantis humani, ad creandum nostrum lapidem. Et hic jacet totum secundum sanitatem, ad quod quilibet bonus philosophus debet suum intellectum dirigere.

Renunciatio elementorum & notitia illorum, argentum vivum philosophorum.

CAP. IV.

Fili, nostrum argentum viuum, vel pars illius est aqua distillata à terra sua, & terra similiter est nostrum argentum viuum animatum: & anima est calor naturalis, qui stat colligatus in prima essentia elementorum argenti viui. Quare te scire facimus, quòd aqua debet habere modicum de hoc calore, aliter non esset animata. Et ad hoc faciendum habemus elementativitatem, quæ elementat & animat elementa, cõplacente solutione & putrefactione, quę naturaliter naturali calore penetrãte omnes partes elementales, diffundit per totam

Digitized by Google

naturam essentialiter, & diffuse ligatur cum dictis partibus essentialibus, per partes minimas ad finem, quod in separatione elementorum trahitur per distillationem. Et materia cuiusliber elementi manebit animata ex igne naturali, qui est calor vivificativus, de quo omnia elementa exuberantur. Et quanto gravius aqua distillata fuerit, tanto magis ipsa erit ligata cum partibus essentialibus argenti vivi, quibus est copulatus calor naturalis, sicut apparet in oleo & in rebus calidis liquidis. Quare fili considera differentiam, quæ est inter aquam & oleum quia visus demonstrabit dissimilitudinem, non per suam solam speciem, sed per suum effectum, si scis comprobare per intellectum, si theoricus es in nostro magisterio. Cum igitur una pars caloris naturalis separatur à maiori virtute, cum ita sit, quod ipsa perdatur in sua fluxione à calore naturali, & à suo proprio & connaturali humido. Sed cum alia vice ibi reducitur, per coniunctionem illam recipit corpus cum magno appetitu, per confortationem & restaurationem integram. Et sic simul coniunge cum sulphure, & humiditatem cum sua simili humiditate: quia virtus ignis materiæ multiplicatur in se, ratione sui essentiæ, & suæ naturæ: quia facit humidum radicale totum novum, sicut per experientiam demonstrabitur tibi potest monstrari lapidis Lunariæ magnæ. Similiter post separationem elementorum, cum semper habeat appetitu ad humidum propium; cum quo calefiat calor naturalis, & in quo imprimit suam formam, & suam similitudinem. Videas sit per hoc, quod materia, in qua calor debet operari, & imprimere suam essentiam, sit hanc subtilis

ad finem, quod totum possit fieri ignis & humidum radicale, & materia subtilietur per decoctionem longam & suauem, cum regimentis contrariis, quæ sunt operationis naturæ. Fili, intellige hîc, quod duplicem calorem oportet te habere, ab igne communi, scilicet humidum colligans, & coniungens cum nutrimento spiritus, & ignem siccum dissoluentem & destruentem phlegma; post condensationem spirituum terminatorum per ignem humidum.

Quomodo debes intelligere actus ad contemperandum elixir, & de contemperatione veri elixiris.

CAP. V.

FIli, tu debes scire per intentionem ad contemperandum Elixir tuum, quod omne temperamentum est constitutum per primas qualitates ligatas in immediatis essentiis: quia te oportet in illis ipsum attemperare per confortationem, quia sic vult natura. Sed cum tu potes videre, quod proprie quãtitates non possunt haberi nisi sub forma substantiali, & composita visibili, tibi expedit, quòd substantia cuiuslibet elementi non turbetur in tempora medicinæ per quantitates alterius, quæ est illomet per defectum præparationis, & substantia cuiuslibet elementi sit medicina subtiliter depurata ad finem. Quare manifestum tibi sit, quòd in aqua est aliquod de terra indigesta, quæ dicitur sustentatio spiritus, post suam præparatio-

Digitized by Google

nem malè rectificabitur propter hoc, quia ipsa habebit in suo ventre de quátitate sicca, quæ est prima qualitas terræ, & per illam conturbabitur lapis frigidus, ad faciendum suam actionem: & sic est de aliis elementis. Videas, quare per defectum præparationis siccum non confundit humidum, nec frigidum siccum, nec humidum frigidum, nec frigidum humidum, nec humidum calidum, quia aliter lapidem non poteris temperare, nec illum ducere ad certum gradum specificè. Cum tibi expediat diuisibiliter quod tu scias, quantum debes ponere de quolibet elemento. Et ideò, quando elementa rectificantur cum gradibus separationis, hoc facimus ad finem, quod quatuor qualitates elementales, & quod quilibet illorum sit fortis secundum quantitates elementi sui tantum quátum est possibile: quia de quatuor qualitatibus excellétibus oportet, quod contemperes lapidem. Et dictæ qualitates excellentes non inueniuntur nisi in simplicibus elementis, & elementa simpliciantur per vim præparationis ad finem, quod quantitas vnius non impediatur per quantitatem alterius. Et ab illius resultat temperamentum secundum confortationem vel debilitationem, quæ fiunt per viam reductionis. Et sic ligantur iterum elementa, & fiunt quasi aqua composita, quæ continet in se omnia quatuor elementa præparata, quæ aqua fixatur per minimas partes, & congelatur in suo fine per modum reductionis, & per talem modum elementa contemperantur cum minima actione qualitatum contrariarum, & resultat vnum compositum complexionatum, in temperamento calidi & humidi, frigidi & sicci. Attamen prius cum

Digitized by Google

frigido & humido, & post per illum est magis humidum & calidum, quousque venit, quod elixir fit cum nobili temperamento.

De tribus instrumentis, sine quibus opus non potest fieri.

CAP. VI.

FIli, in hac arte debes considerare tria subiecta instrumentalia, scilicet vegetabile, quod est principale matuatiuum omnium substantiarum, & elementale, quod est principale mixtatiuum elementorum, & instrumentalitatum: quoniam sine illo alia nō possunt esse, quia omnia ista tria requirunt, quōd fint vniuersaliter in materia, ex qua fit nostrum magisterium, quia si vegetatiuum nō esset in materia, non posset transmutari, sicut natura requirit, secundum sua organica instrumenta. Fili, principalis & nobilissimus effectus huius instrumenti est ignis naturalis, & si elementatiuum non est ibi, elementa non possunt misceri cum bona elementatione. Et si aqua non elementatur de aliis elementis, & specialiter de terra, iam ista non poterit cibari, nec per consequens habebit substantiam ad constituendum: nec instrumentum vegetabilitatum habebit substantiam, quod possit nutrire. Et her hoc potes intelligere quod in omni nutrimento parum prosunt simplicia elementa, cum manifestè tibi natura ostendit, quod elementa quæ ipsa miscuit cum suo instrumento elementatiuo faciunt naturales effectus per suam

Digitized by Google

mixtionem. Et similiter quantum sequitur naturam, tibi ostendit practicam; quòd melius & citius operantur & faciunt multos effectus elementa mixta, quàm faciunt simplicia, propter hoc, quod elementa mixta manent in primis essentiis elementorum, & de illis cibantur omnia per virtutes suorum instrumentorum, & sic ligantur simul, quia maior pars vnius ligatur cum maiori parte alterius, omnes insimul alterantes se per suas proprias qualitates. Sed illa colligatio, fili, sit in diuersis proportionibus, sicut tibi dicemus per capitulum succedens, & diximus in capitulo suam animationem, vel de sua animatione, & in capitulo immediatè præcedenti. Patet, quod requiritur, quod materia non sit vacua tali instrumento vegetatiuo, per quod talia debent elementari. Et instrumentatiuum non est in elementandum elementa ad intranduin compositionem sulphuris mediante instrumento vegetatiuo. Et sic tibi manifestetur, quòd vnum non potest esse sine alio, semper cum differentia successiuorum operatorum: quia quando volumus ponere instrumentalitatem in materia, nos vadimus ad regimen dissolutionis, quod superius tibi dedimus. Et hic incipis videre elementalitatem & instrumentalitatem. Et quando volumus quòd ipsa elementet sua elementa, nos vadimus ad secundum regimen resolutionis, & statim hic incipit nasci vegetatiua, quæ est causa transmutandi & elementandi elementa cibata, per elementatiuitatem in sulphur, per operationem tertij regiminis, per quam fit congelatio naturæ. Fili, cum materia ex qua id creatum, quia dicitur argentum viuum, est parua & prima ma-

Digitized by Google

teria metallorum, in qua materia sunt vniuersaliter omnia tria instrumenta infixa per virtutem dictarum operationum, quę habet potestatem transmutandi vnum metallum in aliud, cum perfecta & minerali transmutatione, & super hoc dixerunt aliqui Aristotelenses philosophi, quòd impossibile est transmutare species metallorum nisi primò reducantur in suam primam materiam, vel naturam, cum omnibus suis instrumentis, & quod dicta prima materia imminuta in illis, & per quæ faciat artificialiter artista suas transmutationes, per respectum ad naturam. Propter hoc habemus à natura tria nobilia regimina operationis, per quæ causamus omnia tria instrumenta, quæ mutant materias in hoc, quod diximus.

Colligatio fit in diuersis proportionibus.

CAP. VII.

FIlli, colligatio vel mixtio elementorum fit in diuersa proportione, secundum proprietatem cuiuslibet elementi, per talem modum, quod cuilibet elementorum sit ingressum per elementatiuitatem, in quodlibet elementatum. Semper in actione vnum elementum est magis forte quam aliud in suo mixto: & hoc est in omnibus mixtis & elementatis. Quia elementare non est aliud quàm miscere, seruata tamen diuersitate suæ differentiæ. Et istas colligationes factas in diuersis proportionibus nos vocamus numeros: quia per hoc elementa stant ligata in elementatis. Et ideò,

Digitized by Google

operatio quæ fit per actionem aliquando inuenitur ignis elementatus nimis elementatus, nimis actiuus, propter hoc, quod de humido, cum quo est ligatus, habet adhærentiam, & cum illo, de quo exiuit, quod nō haberet ignis per semetipsum, & per terram, vel de terra: cum qua est ligatus ad motum deorsum continuè, in hoc, quod corrodit, & per humidum aereum habet nutrimentum, sicut iam diximus in capitulo, & in multis aliis. Et totum hoc posset habere ignis simplex. Fit ideò ignis inextinguibilis est, eo quod sit ignis simplex. Sic sibi est de frigiditate aquæ, quæ continetur per siccum terrestre, quando locus est ibi apertus ad finem, quod ista possit intus intrare suum ventrem in loco spiritus aerei. Attamen ipsa acuitur per acuitatem ignis ad penetrandum, & quando est intus corpus, ipsa est magis apta ad infrigidandum illud & indurandum cum tota mixtione. Et hoc non posset facere aqua simplex: per talem modum est de sicco terrestri, quia id non posset intrare ad desiccandum & congelandum corpus humidum, si istud non haberet adhærentiam & acuitatem aliorum elementorum sicut apparet per nostrum lapidem sulphureum: propter hoc sit tibi data in clara notitia causa, quare & quomodo dictus lapis oportet vt creetur ex quatuor elementis rotatis in quatuor circulis sphæricis ligatis cum ligamentis cathenarum deauratarum, sicut sua actio tibi potest manifestare cum clara experientia. Et quia talem actionem non simplicia elementa vocauerunt antiqui philosophi dictum colligamentum, mixturam mineralem, per quam resultet quædam alia virtus vltra tria instrumenta

quæ,

Digitized by Google

quæ superius diximus in elementato: quare dicimus ad finem, quod in temetipso recolligas omnes virtutes, quæ constantur in composito, quod ipsæ sunt quinque in numero, scilicet actio simplex cuiuslibet elementi, quæ assentitur, est magis illi propinqua secundum naturam, & ista est instrumentalitatiua: secunda est virtus proportionis mixturæ. Tertia est virtus, quæ adiuuat actionem mixturæ elementorum, per quam cum dictis elementis constituunt mixtum, & ista vocatur elementatiuitas. Quarta est virtus cœlestis; & quinta est virtus instrumenti vegetabilis. Per istas quinque virtutes fili constituitur & formatur actio in nostra medicina. Et eodem modo locus vasis mineralis cum adiutorio illius semper cum sua natura non intrat in medicina solum modo essentialiter, sicut faciunt dictæ quinque virtutes. Fili, quando nos dicimus virtutem cœlestem, intelige virtutem ignis communis, quæ debet mouere instrumentum vegetabile, quod est intus materia formatiuum & sigillatiuum tantum quantum est bene formatum per ignem communem per respectum ad naturam. Et ignis communis est formatus & gubernatus per sapientem practicam humido per respectum ad virtutem cœlestem, & sic nos volumus philosophicaliter, secundum quod sua actio requisiuit in nostro magisterio.

Digitized by Google

Quomodo debes considerare subiecta cum quatuor conditionibus.

CAP. VIII.

Illi subiecta capiuntur in hac arte dupliciter, scilicet pro instrumentis, sicut superius nominauimus, per quæ nostrum magisterium adimpletur. Alia subiecta instrumentalia non pertinent nisi ad res viuas, quæ ars non potest retinere propter raritatem materiæ suæ: & ideo illa viuaciter generare, si intellectus non suppleat cum subsidio aliquorum spermatum diuinorum; suppleat per scientiam naturæ stellatæ organisantè per harmonias cum instrumento sensualitatis, quod per artem experientiæ se totum declarat, natura coadiuuante à supernis per aliquas multas vices, in tantum, quod loquitur certas res & moueri faciebant cum aliquibus virtutibus infusis & monstrum supernæ influentiæ, sicut faciunt lapides verba, & herbæ, in quibus multa virtus inest, & nascitur per quinam essentiam supernæ naturæ matris. Et naturæ infimæ, per suos bonos motus, & subtiles mixtiones, vade virtutes chasantur in materiis simplicibus ligatis cum grossis, secundum intellectum spiritualem supernæ naturæ, quæ facit postmodum miracula: sicut dicemus cuilibet bene intelligenti in volumine sensibilium. Debes intelligere per alium modum subiecta in loco materiæ, in qua stando sua dicta instrumenta, quæ sunt transmutamentum illius secundum specialem differen-

Digitized by Google

tiam ſuæ propriæ & naturalis concordantiæ, & determinatio dictæ materiæ. Et ideò fili, dicimus tibi, quod tu debes conſiderare modum iſtorum ſubiectorum tantum materialiter, quantum inſtrumentaliter cum quatuor conditionibus vſque ad finem, quod per illa mouetur intellectus habituatus, & conditionatus ad diſcurrendum dicta ſubiecta materialiter & inſtrumentaliter ſua elementata ad ſimplicitatem groſſam materialiter, & ſic etiam ſublimare inſtrumentalia omnia ſimul cum materialibus. Et hoc ſecundū quodlibet ſubiectum tam materiale quam inſtrumētale, ſtat ad conditionatum per ſuam eſſentiam, & per ſuam naturam: quia ſubiectum materiale & inſtrumētale, quod eſt leo viridis, habet vnam conditionem intra ſe, & aliam in fumo gelato: habet conditionem in leone viridi, dominatur ſubiectū materiale, ratione ſuę groſſæ ſubſtantiæ, quod impedit inſtrumentale, quod non oportet, quod hinc recedat per ignē extraneum quo ſit infixus in ſubſtantia ſubtilem per operationem, & in fumo gelato inſtrumentale dominatur ratione raritatis ſuę materię & pro ſpeciali. Poſt id quod ipſum recipit de aqua vel de aere, in quo ſunt ſine anima viuificatiuæ, quæ quæ ipſum viuificant: & poſt ſicut res viuificata operatur cum re viua. Et de hoc tibi damus exemplum de argento viuo ſublimato, quando eſt viuificatum, quod facit impreſſionem, ſed poſt ſtatim perdit per ſublimationem, ſi poſtmodum non recipiat per ignem, quaſi adducit vitam per operationem ſcitam & cognitam per autenticum operarium. Prima conditio ſterilis quam tu debes habere cum ſcientia habituata, eſt, quod de quoli-

Digitized by Google

bet subiecto extrahas suam proprietatem virtuosam cum conseruatione suæ essentiæ cum propria diffusione, & per viam practicæ formatæ trahas potentiam in actum ad finem, quod differant ab alio subiecto. Secunda conditio, quòd in practica obseruetur differentia subiectorum: tam materialium, quàm instrumentalium: sit vegetatiua Leonis viridis differentia à vegetatiua sulphuris in virtute & substantia, quod est fumus aquæ congelatæ per grossitiem corporalem fixam & perfectam. Tertia conditio est, quod concordantia, quæ est inter vnum subiectum & aliud, tam materialiter quam instrumentaliter non destruatur sicut concordantia, quę est inter terram & aquam, & aerem, & ignem, vel inter corpus & spiritum: quia spiritus concordat cum corpore, cum corporalitate, & instrumentalitate, cum differentia & concordantia, per concordantiam vnitatis, quam dissolutio fecit ex illis duobus. Quarta conditio est, quod nobiliori subiecto attribuantur nobiliora elementa participantia in essentia cum nobilioribus principiis, sicut in lapide, quando est creatus, est nobilior in virtute & in substantia, quàm est sua minera, de qua exiuit, in aere magis quam aqua, & ignis magis quàm aer, & mixtum magis quàm simplex. Et per tales conditiones potest ciò habituari intellectus illius, qui vult esse practicus in operationibus naturæ, mediante secreto perfectiuo contento in tractatu compendioso, qui vocatur: Vade mecum, de numere philosophorum.

Digitized by Google

De Temperamento lapidis, & quomodo ſtat in quatuor Elementis, cum diſtemperamento.

CAP. IX.

FIlli, noſter lapis moratur in omnibus quatuor elementis ſuis, & totus eſt in quolibet illorum poſt ſuam ſeperationem, quæ vocatur mixtio rerum mixtarum, quia eſt totus in terra magis mortuus: ſicut arena ſabuli ſtat, & iacet ſine vita, per magnam ſiccitatem. Adhuc tibi magis dicimus, quòd ille eſt totus in ſuo aere. Sed quia hic ſtat ſubmerſus in ſuo magno mari, ſuffocatus eſt calor ſuus naturalis per humiditate in excedentem. Adhuc dicimus magis, quòd lapis noſter eſt totus in igne, ſed quia iacet imbibitus per magnum calorē, manet incombuſtus ſine condimento totius actus vitalis. Quapropter tibi reueletur, quod in nullo extremorum ſtantibus qualitatibus excellentibus ſtat complexio temperata, per quam reſultant omnes actus vitæ, niſi in ipſis mixtis in quantitates excellentes omnes ſimul debitè coniungantur in vno mixto, ſcilicet, quod lapis calidus & lapis humidus, lapis frigidus, lapis ſiccus æqualiter inſimul temperantur, erit commixtio peculioſa, quæ debent originem veri temperamenti per actionem manualem, quantum primarum excellentium, quæ ſunt elementorum. Et per hoc tibi manifeſtetur, quomodo noſtra complexio naturalis quantitas eſt, excellens niſi in elementis, cum ipſa mixta rumpuntur in actione iuncta per

Digitized by Google

mutationi, quousque perueniunt ad istud medium, in quo species perfecti mixti potest constitui. Quare fili, cum iam constet, quòd nouus actus vitæ stet sine medio, iunge aquam cum terra, sicut natura requirit, in partibus minimis, quousque resultat noster lapis, quia non est nec vnum, nec aliud, & dicetur quoddam monstrum, quod est de natura incompleta, quando aqua fuerit gelata per vaporem terræ, & medium approximatum ad naturam aeris, sed tenet adhuc multa de natura ficca primi extremi, non possit adhuc contemperare per aerem, nisi grauiter fieret ad humidum impressio, cum adhuc non participat cum isto, quantum facit cum terra. Reduc igitur per diuersas vices de aqua super terram albam, ad finem, quod fixetur cum ipsa, & sit medium magis approximatum aeri quàm terræ, & quod frigidum comprimat humidum ad magis profundum, tunc erit medium proportionatum in siccitate, ad tolerabilitatem naturæ aeris, per virtutem frigidi aquatici: coniunge igitur aerem humidum cum ficco proportionabiliter, temperando per aquam ad finem, quod virtus vnius extremi exaltetur super aliam, & vnum contemperet aliud, & quod siccum per humidum, & humidum per siccum totum simul inspissentur, per continuationem duarum partium, ad finem, cum fueris in tua proiectione, acquirat humiditatem ficci: quia nostra Impressio non fit nisi per humidum ligatum in ventre ficci, & siccum in ventre humidi: & ligatum fit per passionem vnius & alterius, per decoctionem in igne temperatiuo. Et post talem ligaturam quando humidum sentit frigidum, tunc se claudit in ventre ficci. Sed

Digitized by Google

quando ſiccum inuenit calorem excellentem, ab illo ſe defendit in ventre humidi, & humidum retinetur per ſiccum, ad finem, quod totum poſſit pati ignem: Et per humidum datur impreſſio in ſiccum, quæ eſt aqua vitæ mortuorum. Fili, ſi tale ſiccum per ſe conuerſum in corpus nouum, ſimul acceperit impreſſionem, per virtutem & impreſſionem viuorum humidi in ſiccum, in tali modo, quod in pugna ignis ſiccum defendatur per humidum à ſeparatione ſuarum partium: eodem modo, quod humidum prohibeatur per ſiccum, de ſua exhalabilitate tardè & grauiter poſſit tale corpus perdere, deinceps impreſſione iam facta. Fili, igitur ſerua, quod quando vapor ſicci fuerit intimum exhalatus, & conſtrictus, & expreſſatus per humidum frigidum cõſtrictum in nouum corpus, lucens & reſplendens ſicut criſtallum per illum in ſe per humidum, vel cum humido aereo calido laxatiuo. Ad finem, quod partes ſicci conſtricti ſe continent cum lamina criſtallina alba, fluente, ingrediente, trahente & penetrante ſine vaporabilitate, & mortalitate aliqua, ſed conſoliditate, quæ eſt prima virtus humidi radicalis, & argenti viui, & vita omnium liquibilium corporum: & ſic terminatur in fine quæſtio ignis philoſophorum per ſua propria media deducti ad ſuum finem perfectum, per intentiuitatem rei, quam poſtulabas. Vnde vera principia reſpiciunt ad ſuum finem: & fines ad alia refluunt per media, ſicut iam viſum in proiectione, quæ venit à metallo, & in metallo terminatur per conſeruationem naturalium mediorum, vbi ſunt extrema, finium, & principiorum. Et ideò tibi dicimus, quòd lapis non ſit,

Digitized by Google

quousque quatuor vicibus benè dissoluatur, & post congeletur. Quia tunc infinita media extremorum iam proiecta in extremo temperato, reuertitur gratis per nobilem naturam à sua medietate: quia sicut tibi diximus, nunquam natura vadit ad perfectionem, nisi per transitum suorum primorum, mediorum: quia tunc constringuntur & rumpuntur qualitates propriæ omnium elementorum, quousque veniunt gratis ad proprium temperatum, & diuidualia, quæ sunt pura natura summorum metallorum.

Quomodo debes intelligere ignem Mercurij, & quanta est differentia inter ignem vulgarem & philosophicalem.

CAP. X.

FIlli, sublimatio Mercurij (humanos) intelligimus, & omnes philosophi, & decoctio illius, quousque efficitur sulphur aliqua pars illius, & alia argenti viui, & depurantis illud à suis vnctuositatibus. Fili, si intelligere vis naturam sublimationis, tu debes scire principaliter duo, scilicet materiam grossam simpliciare, & dirigere & sublimare calore, qui est instrumentū naturæ, sine separatione sui proprij subiecti. Simpliciare & dirigere materiam sunt per diuersas decoctiones, quas ipsa capit ab igne contra naturam excitato per rationem: per talem modū, quod calor naturæ, qui format omnia, non separetur, nec suffocetur à dicta materia, imò oportet te illam sublimare & exalta-

Digitized by Google

te, & augmentare simpliciando, digerendo dictam materiam per longas & lentas decoctiones: quia ipsa materia accipiet, sicut diximus, de igne contra naturam. Et ad hoc faciendum tu debes imitari quemlibet sapientem philosophorum, qui debet naturam respicere. Secundariò fili, quando sapiens philosophicus vel medicus vidit materiam duram, & compactam videlicet in diureticis, oportet, quod vtatur medicinis digestiuis, diuisiuis, & incensiuis, ad finem, quod materia dura mollificetur sine destructione naturæ propriæ leui adustione. Secundariò, Oportet quod ipse vtatur medicinis laxatiuis, ad finem, quod materia digesta expellatur, & diligenter euacuetur. Tertiò, Oportet, quod vtatur ipse aliquibus confortatiuis ad confortandum naturam, quæ per violentiam medicinæ fuit laxata & debilitata in sua euacuatione. Quartò, Oportet, quod ipse vtatur aliquibus resumptiuis & restauratiuis, ad finem, vt hoc, quod natura perdidit in sua euacuatione restauretur sibi. Totum hoc similiter operarius imitari debet in nostro magisterio, cum operationibus superius dictis: quia primam operationem ipse debet attendere L. & K. per illam L. & M. & N. O. P. Q. & R. Et per hoc tertiam reductionem de M. in L. & O. Et per hoc quartã debet intelligere reductionem de N. in hoc quod est ingressus de L. in O. Et quando tu volueris habere N. per M. de L. tu debes vti tanta euacuatione, & cum lentitate & patientia, quousque parum spolietur, & diuidatur de N. & quod proprietas naturalis vegetatiua non seperetur ab L. per M. S. magna euacuatione, quia euacuatio M. S. subitanea est & repentina. Et sic

Digitized by Google

erit repletio, calefactio, vel infrigidatio: sunt totaliter fallacia vocibilia, & deceptibilia, & inimica naturæ. Fili, L. non euacuetur, de N. nisi propter hoc, quod peccat seu deficit in attrahendo M. & in desideratione omne cum L. conuertere in suam naturam. Sed quia L. est impedimentum per M. in retinendo M. denudat L. de N. quæ impediebat amorem de L. & de M. Et propter hoc potes in temetipso recolligere, quòd tria sunt principaliter necessaria in nostra sublimatione. Primum est dissolutio, secundum constrictio, tertium restauratio. Dissolutio est ad euacuandum res plenas, constrictio ad indurandum res dissolutas, & restauratio ad reimplendam naturam. Semper tamen fili, restaurationem debes facere paulatim, cum dura congrua, id est temperata, quod natura in suis vasis euacuatis solet multum appetere: & ideò magis acciperet, quàm ipsa posset conuertere, vel digerere: nisi per sapientem & naturalem operarium non tenetur in igne diætæ. Et ideò tibi diximus in nostra Theorica, si nos voluisti intelligere, quòd natura citius conuerteret paruum, quàm magnum, paruum modicum ad modicum diuisum in partes, quàm facit grossum indiuisum totum simul. Et sic multiplicatur nostrum argentum viuum, & fixatur per digestionem, & conuersionem, quod ignis naturæ facit in suis partibus per quatuor elementa. Quando igitur fili volueris sublimare Mercurium nostrum, primò separabis elementa sua per talem modum, quod suum instrumentum in quo stat proprietas, non possit sentire ignem extrinsecum, nisi solummodo illum, qui est sibi missus contra naturam ad corrumpendum sua elementa

Digitized by Google

paulatim ad finem : quod noſtrum ſparuerium ſeu auſtur reſumat plumas, quas perdidit, & quod ille poſſit volare : & coquitur ſuo igne per ſpatium temporum, quod ipſe requirit in nutriendo cum ſuo lacte, ſicut infantem inter mammillas ſuæ caræ matris. Pòſt fac ipſum volare ad cœlum, quouſque bibit aerem, quod ipſum forte vel multum indiget. Et ſic ipſe recuperabit poteſtatem ad penetrandum quodlibet corpus, & ad mutandum illud in N. vel in F. Fili, ſublimatio eſt vnum generale ad omnes operationes, particulariter & generaliter : quia ſecundum opera aliquando ſublimatio accipitur pro omnibus, quæ requiruntur in perfectione magni operis. Et aliquando accipitur pro qualibet dictarum operationum, vel fiant per humidum, ſicut diſſolutiones : vel fiant per ſiccum, ſicut indurationes. Intellige, quod dicta operatio cum intentione perfectionis ſuæ naturæ, tantum quantum poteſt pertinere ad regimen dictæ operationis. Vnde multi infideles fuerunt excæcati & decepti, ſicut patet in ſuis notis & damnatis, ſcilicet in epiſtola Demoſchielis Iudæi, Abrachali Rabbi, qui intellexerunt noſtram ſublimationem fieri cum igne extraneo in ſicco : & alij in igne humido cum cibo extraneo : & alij ſicut Raſis in Maldee, & Eſtul, qui reprobauerunt ſublimationem fieri cum igne contra naturam. Vnde nos dicimus, quòd generatio non eſt ſine corruptione. Et licet ſit ſic, quod ipſi potuiſſent intelligere, quod ignis naturalis ſemper non poteſt excitari, ſine illo, qui eſt contra naturam, quod ipſe poſſit quicquam facere, videntur, quòd tales dabant ſcientiam ignorantem, vel pal-

Digitized by Google

liosam cum tenebrositatibus, sicut fecerunt Kesu, Marabh, Kalistis, Hezodi, Zeber, Arabici, & multi alij, qui confusè, & cum magna corruptione, notificauerunt nostram sublimationem sub operationibus extraneis, quod nunquam fuit de more philosophiæ: nec adhuc sub velamine voluerunt istam intelligere, cum nullo modo locuti fuerint de perfectione, per modum traditionis, nisi solummodo in forma tenebrarum: per quod apparet, quòd si tales nõ dederunt, nõ facilè cognoscebant cæteras operationes, sine quibus non potest fieri nec integrari, per quod apparet per suas extraneas operationes, cum quibus opus potest fieri. Item quod supradictum operentur per ignorantiam, manifestatur per hoc, quòd rem magis perfectam nesciebant nominare, nec cuius nomine erat, quæ super omnes alias materias contra ignem exuberatur, & multiplicata cum talibus sublimationibus, sicut noster diximus, & non cum aliis, quæ sunt destructiuæ totius generationis. Et in hoc excitando non debet abscondi turbæ Christianæ, ad finem, quod gloria bonorum reuelent malis: quia non est credibile, quod talis populus descendens à veritate, sicut maximè fuit iste proditor, iniquus, reprobus, &c. De quo plura verba & scripturas Pagani. Sed quòd velis capere, quomodo tu debes capere gratia Dei erit, si ibi attendis concessum testamentum prius vbicunque sis elongatus.

Digitized by Google

De diuersitate ignis contra naturam, secundum diuersitatem medicinarum, in forma practicæ: & quomodo debes illam conseruare.

CAP. XI.

DIcimus tibi fili, quod tu potes operari in corporibus solummodo, vel de argento viuo, vel de alio: sed hoc circa, vel diuersa intentione, quam habes in tua practica, secundum hoc, quod operatus fueris vel de corpore, vel de spiritu, vel de ambobus insimul. Quare si tu habes intentionem operandi in corpore solummodo lapidem nostrum, tu potes facere lapidem cum tali intentione, quod Mercurius crudus conuertatur in coctum commensuratum à natura. Fili, ista diuersitas considerationum fit propter diuersitatem cocti & crudi. Nunc posito, quòd quodlibet debeat transire per quatuor media operatiua, quasi quantum est factum cuiuslibet, cum per illum conuertatur in lapidem philosophicum. Sic erunt septem media operatiua, scilicet B. C. D. E. F. G. H. per B. significatur operatio liquefactionis, per C. solutio & elementatio, per D. elementatio & congelatio, per E. sublimatio, per F. elementatio & congelatio, per G. solutio & elementatio, per H. liquefactio, & per B. C. D. E. intelliguntur opera Mercurij, vel argenti viui: Et istæ fiunt successiuæ decoctionis. Et

Digitized by Google

per E. F. G. H. intelliguntur operationes corporum : & istæ fiunt per retrogradationem incrudarum: & nominamus literas corporum H. G. F. E. quarum quælibet istorum finitur in E. Sed pro tanto, quod corpus conuertitur de H. in G. Mercurium, non potuit gradualiter à B. in C. nec de C. in D. statim, sicut corpus conuertitur in A. G. in F. quia quælibet res conuertitur citius in hoc, quod fuit, quàm in hoc, quod nunquam fuit secundum instinctum naturæ : & citius fœdatur res munda, quàm mundetur res fœda. Et vbi quæcunque res tardius fit, citius deficit, vel destruitur ratione partium impurarum, quæ volunt reformationem. Et ideò quando operatus fueris de Mercurio, habebis semper satis de materia in principiis suarum decoctionum. Et hoc ratione suæ grauitatis, cruditatis, & grossitatis : quod id non potest conuerti in naturam elementorum mediorum perfectorum, indiget duplici decoctione, ad eleuandam suam grossitatem, quousque veniat ad perfectionem de E. per successiuam decoctionem, in qua F. potest reduci eum reuersione reincrudationis. Igitur fili intellige, quòd postquam D. transierit in E. transibit in F. & ab F. in G. & à G. in H. & ab H. in I. & ab I. in K. & à K. in L. Istæ literæ, fili mi, intellige, quando E. vult graduari in F. & A. B. in G. &c. Tunc accipias F. G. H. per alia significata, quia per F. tu debes intelligere liquefactionem fermentorum, & G. solutionem solutionum : & per I. multiplicationem in virtute : & per K. multiplicationem in quantitate : & per L. intellige metallum perfectæ transmutationis, per virtutem

Digitized by Google

medicinæ. Et totum hoc intellige operatione perfecta, soluendo Mercurium, vel argentum viuum. Semper tamen fili, non obstante, quod tibi diximus, quòd Mercurius indigeat propter magnam suam cruditatē decoctionibus duplicibus iteratis. Hoc dixi propter rem commensuratam supernæ naturæ, quæ respicit ad maiorem perfectionem ad æquipollentiam virtutis sulfuris. Item quod omne corpus perfectum est conuersum, vel potest conuerti: & ideò ipsum indiget duabus literis. Sed si talem rem commensuratam non habes intentionem faciendi, tu potes modo bene abbreuiare tuum opus in transeundo statim successiuè à B. in C. & à C. in D. & à D. in E. Sed illud est, sicut diximus tibi, non erit tale nec de tanta virtute, sicut est sublimè commensuratum in supernæ naturæ: quia suæ decoctiones fuerunt generatæ de tanto. Vnde cum materiarum secundum suam exigentiam subtrahitur virtus, & vis, quia virtutes & vires non veniunt nisi propter nobilitatem materiarum exeant, & in virtute vnius quòd nos vocamus Lapidem philosophicum, & medium: quia sicut clauis coniungens duas res, facit tenere simul, sic natura coniungit hæc duo in vnum corpus virtuosum. Vnde ipsa multum respicit, quod vnum vult coqui, & aliud incrudari, ad consequendum officium, cum subtili artificio, sicut vult magister, per voluntatem Dei, quem sequitur. Vnde tibi diximus fili, quòd sicut vnum demonstrat in suis decoctionibus diuersas passiones: sic aliud in suis reincrudationibus ostendit visibiliter diuersas potestates, quod sicut superius tibi diximus, Mercurius est grossum ter-

Digitized by Google

restre propter suam magnam eruditatem, sicut sua natura demonstrat viuaciter in suis primis decoctionibus: Sic per contrarium corpus perfectum ostendit actiones, & accidentia contraria, per nobilem, & magnam decoctionem, quam ipse recepit longo tempore à natura, sicut sua materia demonstrat retrogradatione, & reincrudatione. Et sicut crudum demonstrat multitudinem materiæ, sic coctum per suum contrarium demonstrat paucitatem: & hoc per suam bonam elementationem; digestionem, & sublimationem: elementa cocta fixa soluuntur & fugiunt à crudo, quod ipsa incrudauit per volatilitatem, si non habet retinaculum, quod debetur naturæ; scilicet vel de temperamento proprij menstrualis cum informatione, vel de primo Mercurio, cum tu debes intelligere cum spirituali ratione, quod natura requirit: Et sicut spiritus est plenus splendore & subtiliatione, & rarefactione, & hoc totum non potest venire nisi per tolerationem materiæ, & tolerantia eius venit sibi per actionem ignis, qui est excelsum elementum qui totum comburit, & totum depurat & ducit quamlibet rem in simplicitate. De tanto igitur sicut tuus Mercurius respondebit simplicitati, tantum operatur & non plus: & quanto magis purum operabitur in luciditate clara. Quare tibi declaratur, quod de solo Mercurio, vel de solo argento viuo potes facere opus perfectum vel imperfectum: si perfectum fiet per rationem longarum decoctionum & digestionum duplicatarum: si imperfectum, hoc erit propter breuitatem suarum decoctionum, non ad plenam integrationem, quod ipsum habet à sua volabilitate. Sic de-

tur

Digitized by Google

tur ratione suæ propinquitatis, & facilitate, quam ipsum habet à sua volabilitate. Sic fili trahimus nos ab illo opere magis propinquo, & leuius, sed non perfectius, nisi cum adiutorio suarum decoctionum, vel per integram mixtionem suæ materiæ in corpore perfecto, sicut tibi dicemus, quando locuti erimus de operationibus corporis.

De reincrudatione corporis perfecti, & de suæ diuersitate, & de accidentibus, & de pondere.

CAP. XII.

PEr res superius dictas, potes fili naturaliter intelligere, quomodo reincrudatio crudi secundum cursum naturæ, quousque ambo separatim conuertuntur, per quæ opus melioratur, & fortiter corrigitur in tantum, quantum habet duplicem respectum, ratione corporum & spiritus: quia sicut illi, contrariantur in suis actionibus, passionibus & operationibus, quia spiritus de natura sua semper respicit veram fixionem in vero magisterio, & corpus fixum per modum contrarium, nititur volare in forma aquæ, & corpus fixum per modum contrarium claræ, & spiritus congelatus manet sicut terra alba, bruna sicut sal vel crystallum vel talcum spissum, de qua terra oportet te separare istam pretiosam animam, quæ tardius recedit à corpore, & hoc cum aqua corporis: & de eo intelligo, quod solutio spiritualis corporis non fit sine congelatione naturali spiritus, sicut tibi diximus,

Digitized by Google

vel elucidamus per totam philosophiæ in compendio huius artis. Nec congelatio spiritus fieret sine congelatione corporum. Attamen intellige sic de solutione spiritus fixi, & corporis volatilis, per primum spiritum ante suam constrictionem, & non corporis fixi sulphurei inducti nigrum occultum, quia est dissolutum per congelationem & constrictionem sui argenti viui quod accipit ab igne naturæ, & non contra naturam. Fili hîc pugnant contrariæ operationes, quia sicut ignis corpus videtur quasi fuscum & tenebrosum, pòst quãdo corpus totaliter alleuiatur, spiritus impletur magno grauamine. Vnde cum tu volueris corpus multum bene dissoluere, congela de ponderosa, qui ipsum portabit in suis manibus. Primò fac, quod illud conuertatur in H. & ab H. in G. per incrudationem, pòst de G. in F. cum retrogradatione, & postmodum F. in E. conuertetur in lapidem per virtutem spiritus reducti, qui non est argentum viuum vulgariter totum, imò est de corpore primæ congregationis, & de virtute suæ propriæ substantiæ est inductum sine extraneo grauamine. Quare velis attendere, quod opus de M. respiciat ad constringendum, & inferius manendum, & id corporum ad laxandum & dissoluendum, & spiritum altè ascendendum. Per hoc tibi monstratur quod si ambo duo simul sunt bene præparata, opus minerale facies sine grauitate citius, quam faciebas, si de vno solo, & multò melius: quia tunc vnum stat in hoc, quod aliud habet, & vnum melioratur per adiutorium alterius. Incipe igitur tuũ opus ab istis duobus insimul, sicut tibi diximus in lapide maiori. Et habemus intentionem tibi in

Digitized by Google

tamis statim : cum tibi dixerimus de duplici accidentia, quæ causatur ex corpore & spiritu, quando dominatur insimul.

De duplici respectu corporis, & Mercurij, & de suis operationibus contrariis.

CAP. XIII.

QVando opus sit de Mercurio, & de corpore simul, tunc causantur in magisterio multa accidentia contraria contra materiam: resoluit spiritus à corpore fixo in aquam nubium, & corpus de spiritu volatili constringit in terram congelatam. Sic per contrarium modum ignis naturæ congelat spiritum, dissoluit à corpore fixo in terram gummosam, & corpus spiritus volatilis fixi per ignem contra naturam non resoluit in speciem aquam nubium, sed in aquam philosophicam. Quare fixum per virtutem ignis naturæ effectus est volatile, & corpus spiritus, spiritus corpus, & humidũ siccum, & ponderosum leue: sicut per virtutem contrariam ignis contra naturam volatile fiet fixum, & fixum volatile, & corpus spiritus, & spiritus corpus, & siccum humidum ad modum aquę nubium, & ponderosum & constrictum. Et ideò fili intellige, quod ignis contra naturã sic vocatur, quia est per suam naturam contra omnes operationes naturales, cum sit visum, quod hoc quod ignis naturalis componitur, iste disponit semper, & ducit ad corruptionem. Et ideò corrumpitur omne complexionatum, nisi ignis naturæ sibi dominetur : vnde tibi dici-

Digitized by Google

mus, quod talis ignis vel operatio istius non est de virtute vel operatione nostri magisterij, imò est ignis turbinis, qui est purus naturalis. Vnde fili, sol noster stat totus in signo Arietis exaltatus, quãdo vides materiam, quòd stat tota confusa. Ideò fili tibi dicimus, quòd nostrum magisterium debet incipi, quando ingreditur in Arietẽ, vel quasi, ille exaltatur in opera à nobis: quia tunc potest dicere scire, & discernere verè intellectum, quem philosophus tibi dat, quando dicit, quòd primus gradus sublimationis debet tantum assiduari super lapidem, quem scio, quousque exaltetur & sublimetur: & dicimus tibi, quod ipsa nihil aliud est, quam ignis, quia potentia in actum, quem tu debes intelligere, quod non decipiaris: quia sine illo non fuit opera, qui dixit tibi. Vnde multa sunt accidentia, quæ causantur per talia opera contraria, sicut tibi reuelatum est in Proprietario satis leuiter. Quare fili, cum solutio vnius nunquam fit sine congelatione alterius, non debes dubitare, vnde poteris habere terram, nec aquam etiam ad faciendum magisterium cum igne appropriato. Vnde terra est de prima substantia argenti viui constricti vel congelati, impregnati virtute corporis in igne Solis per quod argentum viuum manet sublimatum philosophicaliter, sicut priusdictum est. Et aqua est de prima substãtia metalli, in qua substantia humiditas aerea argẽti viui appropriatur, quæ respicit perfectionem suæ naturæ terræ primæ impregnatæ ab igne naturali, in qua est virtus cœlestis, quę viuificat, & illuminat terram Mercurij, quę inferius est mortua: ideò appetit ipsa aquã cũ instinctu recuperandi rem perditam. Sed cum illa

Digitized by Google

ies, quæ est humiditas viuificatiua, fermentetur cum corpore, exuberata, sicut tibi diximus: ideò reputatur melior, quam erat antè, per multiplicationem coctæ humiditatis. Et sic per aerem adiuuantur elementa, ad finem, quod coniuncta per exuberationem possint cum maiori instinctu alias adiuuare: quia M. & P. adiuuant Q. & R. & N. quæ L. & O. per corruptionem de Z. quæ est causa solutionis de L. & O. & post M. & P. adiuuant L. & O. ad recipiendum Q. R. & N. Post adiutorium suæ exuberationis per coniunctionem de Y. quod est contra Z. sicut tractamus alibi, quomodo elementa sunt coadiuuantia ad componendū, & corrumpendum omne corpus, cū adiutorio de Y. & de Z. quæ sunt instrumenta generationis & corruptionis.

Nunc dicemus per viam Practicæ ad Ramos Tinctuæ, in quibus poteris fili quiescere & solatiari, & primò de corpore solari, cum adiutorio de A.

CAP. XIV.

FIlli, tu scire vis transmutamentum primi corporis Lunaris, cum clara practica: oportet te separare ab illo argentum viuum, quod est terminatum per siccū terrestre: quia illud est, quod dat albedinē argento, & non est aliud, quàm humiditas terminata in speciem argenti, per virtutem sui sulphuris. Ideò oportet te, quod tu intendas ad resoluendum istam humiditatē in tua reductione, quod non habebat in sua condensatione, & trahes per istum modum. Accipe ʒ j. corporis lunaris optimi

Digitized by Google

& ſicut tibi diximus, liquefac ipſum in ſex partibus de E. rectificati, tamen ſine reiteratione calcinationis. Poſteà pone totum ad fermentandum in calore ſtercoris humidi per octo dies, & inuenies ſubſtantiam corporis in fundo vaſis, nigram ſicut carbonem. Fili, illud eſt ſulphur, quod debet dealbari per condenſationem ſui humoris per duplum ad naturam, quam ſuperius tibi diximus: qui humor erat condenſatus, ante ſuam liquefactionem in ſpeciem coloris metalli: & cum continuatione partium dicti ſulphuris nigri: ſed nunc eſt ſeparatus ab iſto per liquefactionem. Pone tuam materiam in balneo, & de illo humido liquefacto, elementa tua elementa commixtione elementi inſtrumentati. Sed primò elementabis aquam, & poſt cum aqua elementata, elementabis partem, quam volueris conſtituere in aerem, quouſque appareat tertium inſtrumentũ vegetatiuitatis. Tunc igitur reduc aquam elementatam ſuper terram ſiccam, & ſuper ſuum ignem excitatum, & coque totum, ſicut tibi diximus, quouſque humidum per reſpectum ad naturam benè teratur, non in metallum, ſed in ſulphur album: quia non eſt tranſitus de extremo ad extremum niſi per medium ſuum. Fili, medium conuerſum dicti humidi eſt ignis terræ, ſed medium cõuertens argentum viuum in metallum eſt ſulphur in forma pulueris ſubtilis, ſicut tibi diximus in ſua multiplicatione. Et hoc tibi manifeſtetur, quod corruptio argenti viui terminati in ſpeciem metalli per curſum naturę cum noſtro artificio, per mutationem illius in ſuam primam materiam, eſt generatio ſulphuris. Si igitur argentum viuum non corrumpitur, & in quatuor

Digitized by Google

elementa diuiditur generatio ſulphuris non fiet vnquam: quia oportet, quòd ſulphur ſit de materia ſubtili & puriſſima. Vnde creatur argentum viuum, oportet, quod ſit de ſubtiliſſima ſubſtantia in forma aquæ claræ. Et ſic non poteſt eſſe ſine mutatione ſuæ naturæ, nec ſine diuiſione ſuarum partium. Corrumpe igitur argentum viuum & de ſuis partibus diuiſus ſubtilibus & ſublimatus ſit forma lapidis, quod petis: quia magiſterium debet fieri, & gubernari ſcilicet, quia magiſteriũ latet in corrumpendo argentum viuum & deuiando à ſua ſpecie. Et poſtquam cum adiutorio virtutum ſuæ materiæ induxeris & portaueris illum in ſpeciem alterius ſcilicet ſulphuris, & ſic mutabis naturam, & natura formabit hoc quod petis per operationes certorum graduum ſucceſſiuorum. Dum tamen tua opera aſſimilentur, cum quibus natura procedit, & deſiderat procedere, ſicut cum purgatione dicti ſulphuris, & creatione illius, quæ fiunt cum tali decoctione & cum tali ſublimatione, ſicut ſuperius tibi diximus, ſi nos intellexiſti philoſophicaliter, ſicut natura requirit, & tali operatione ſui principij argẽtum viuum quale dictum eſt inſtrumentum elementatum, & purgationem totius diuerſæ ſubſtantiæ per quatuor elementa, & cum tali bona commixtione, ſicut tibi diximus de his duobus cum materia metalli fermentalis. Tunc igitur fili veracitet in iſtam materiam per virtutes ſulphuris, & argenti viui ſpecies metalli induitur & mutatur. Nec vnquam homo verum aurum, nec verum argentum facit, ſeu faciet, ſi per illam viam non procedit, cum non ſit niſi vna ſola natura limitatæ operationis. Ideo oportet, quod ſpe-

Digitized by Google

cies maneant in materia simili metallo priori, cum manifestè sit necessarium, sicut superius tibi ostensum est, quòd suum argentum viuum conuertatur in sulphur, & pòst reddatur sibi species, quàm amisit in forma aquę claræ, quam nos oleum vocamus, vnde causantur species nouæ per generationē quæ ducit illas de potentia in actum. Quare tibi reueletur. Omnes illi, qui dealbant cum rebus albis, & citrinant cum similibus speciebus, sine corruptione suorum indiuiduorum, verè omnes isti sunt deceptores, nec cum toto hoc possunt facere aurū verè, nec argentum viuum si per operationes contrarias, non habēt suum sulphur album & rubeum: quia licet sic sit, quod ipsi habeant artem ad extrahendum argentum viuum suum à corporibus, cum adiutorio liquefactionum per sublimationes, & quod omnia indiuidualia corrumpantur à speciebus, adhuc per talem corruptionem non poterunt facere veram tincturam ad album, nec ad rubeum, quæ est per nouam generationem renouatum, & in corpus subtile album, & resplendens conuersum. Tunc per tale album renouatum fit vera tinctura ad album, & per ignē lapidis ad rubeum: quia cum motus corruptionis sit cōpletus, & dicta renouata, nunquam iam deinceps tincturæ factæ de illis, poterunt venire ad corruptionem, quia sunt depuratę intus & foris, & terminatæ in magna luciditate. Sed pauci sunt, qui sciunt procedere per istā viam, quia ignorant opera naturæ. Et ideò aurum & argentum illorum non possunt sustinere ignem, imò consumuntur & corrumpuntur, & conuertuntur in terram corruptā. Et hoc est, quia & cum tales posuerunt metallum in motu corruptionis, expedit

Digitized by Google

quod illud totaliter corrumpatur, & in fæces conuertatur super perditione totius suæ speciei, propter hoc, quod ipsi non interrogauerunt totum cursum suæ corruptionis: & si fecerunt, non fuerunt prouisi in depurationibus partium corruptarum: & quia illæ partes manent mixtæ cum sua puritate, comburuntur, & vadunt cum tota sua specie: & hoc ratione sulphuris combustibilis, quæ per consensum caloris ignis omnia illa combussit, quia metallum non potest se defendere ab igne. Et tantum, quia partes non possunt esse conuicinæ indiuidualibus nobilis speciei. Quare fili, sit tibi recollectum in clara summa, quòd de nulla re alba, quam natura formauit, velis facere tinctura, nec albam nec rubeam, quousque suæ partes corruptæ per artem magisterij remouentur. Et hoc damus tibi motiuum, si cognoscis Lunariam ad humidum opus creatam in fermento corporis, quia de oleo & sulphure fit totum compositum, quod omnia metalla tingit in aurum vel argentum, secundum quod est album vel rubeum, quousque suæ partes sunt nobiles. Sicut vidimus per opus cuiusdam socij, quem inuenimus eundo per mundum, qui notificauit multa pulchra miranda, sed pòst fuit contrariatus in sua arte, cum nos plus sciuimus per sensualitatem, quàm ipse non cognouit, nec per artem intellexit. Vnde pòst ipsum in-v- formauimus in multis aliis rebus cum specie influentiæ, & magnarum virtutum, quousque desuper fuimus sociati in lapide virtuoso affinando, fuimus tribus annis simul in magna legalitate: vnde millena fuit totum annum in perficiendo. Anno M. CCC. XXX. fuit opus expletum. Vnde

Digitized by Google

quibus post modum recessit à tribus notis ars, & vasa manserunt, quarto qui manet in suo regno regenerando sicut prius. Et si Deus tibi dedit aliquo modo teneas, secretè, quòd mundus nihil sciat. Item magis tibi dicimus, quòd præsens Testamentum velis secretare illis omnibus, à quibus petieris practicam, quia est prohibitum: quia si ipsi vellent vltra suam ignorantiam errare, ad docendum cauerent sibi per prohibitionem, quam tu scias, sicut ille per dictum Testamentum, quod cum remurmuratione te docet, quod tu dissoluas humiditatem argenti terminati, cum reiteratione liquefactionis, & in fundo vasis terra nigra, cum aliquo pauco de substantia argenti dicti viui manebit combusta. Fili, ista terra est venter nostri sulphuris, de quo solutio fit, solenniter, per resolutionem illius in suomet argento viuo, de quo constat vel est generatum. Et ideò dixerunt aliqui antiquorum, quòd sulphur non potest dissolui, nisi per beneficium suimet argenti viui, scilicet quando ipsum congelatur per suum vaporem, tunc dissoluit ipsum, in naturam diaphanam transmutatur sicut spiritus, per quod constat, quòd corpus est conuersum in suam primam materiam, naturam puram propinquam suimet generis, scilicet in sulphur & argentum viuum: quod est sicut aqua. Quando igitur tuum corpus bene dealbaueris, sublima ipsum, & hoc, quod inuenies elevatum super suas fæces, in petias albas, imbibe cum oleo statim, & fixa ipsum, & proiice j. pondus super 50. Veneris, & ducit in veram lunam sine omni corruptione. Fili, illud sulphur est totum fixum, & citò ingrediens per naturam argenti, quod est

Digitized by Google

vicinum cupro: & pulueres, quos inuenies hic sublimatos in superficie tui sublimatorii, illos accipe, & serua, quod sulphur est vnius alterius potestatis, sicut tu solus potes experimentari.

Opus de plumbo.

CAP. XV.

FIli, plumbum continet in sua natura magnam partem de H. cum pinguedine combustibili: & vitium, quod est in sua substantia, est, quod terrestre non bene mixtum cum aqua sicca, secunda ratione suæ grossæ substantiæ, nec fuit benè depuratum. Et ideò te oportet, quod illum diuidas in dictas substantias, & quòd quælibet illarū benè depuretur, & extrahendo limositatem grossam cum elementatione, quæ fit cum condensatione & rarefactione, & materia humida. Fili, quando volueris compensare aquam cum aere, mitte ignem, & terram, quæ causat vacuitatem certæ essentiæ: & quando volueris aerem condensare, extrahe extra, & rarifica aquam, cum leuigatione, quousque videris tuum corpus calcinatum. Post coque corpus tuum cum aqua, & post sublima ipsum, & cum sublimaueris, dicitur corpus exaltatum in sale minerali, quod vocamus lapidem & sulphur naturæ. Istud sal naturæ incera cum aere lunæ simplici, quousque sit fixum & fundens, & de hoc sale proiice vnum pondus super 50. plumbi, & conuertit in purum argentum. Et si vis cong elare, & perfectè mutare argentum viuum,

Digitized by Google

& argentum fixum, mortifica ipsum cum vapore eiusdem corporis, post fac proiectionem super illudmet, scilicet vnum pondus super 50. de dicto sale, & fixatur per suum calorem naturalem in verum argentum.

De stanno.

CAP. XVI.

PEr eundem modum facies de stanno, sicut de plumbo: nisi quia te non oportet tantum præparare, si non vis. Sed quando fueris in reductione, coniunge paulatim decoctionibus graduatis, quia modicam sulphuream quantitatem tenet sic in substantia. Augmenta igitur dictam virtutem cum decoctionibus, per attenuationem & sublimationem suæ substantiæ. Facimus te scire, quod tinctura est ad album multa magna, sublima ipsam, quando tibi visum fuerit post suum nutrimentum, quousque habeas sal naturæ, incera ipsum, quousque fluat cum aere lunę, & proiice j. pondus super centum partes stanni, & mutabitur in verum argentum: & si feceris proiectionem de illo super argentum viuum, congelatum fixum, fixabit eum in veram lunam cum retentione perfecta.

Congelatio argenti vini, ad capiendum formam metalli.

CAP. XVII.

REcipe terram plumbi, & omnibus suis quatuor elementis benè mixtis, suspende tantum

Digitized by Google

de argento viuo, ſicut tibi viſum fuerit per rationem ſpiritus, iuxta proportionem poteſtatis terræ ſuper illam, quod per talem modum poſſit recipere vaporem ſulphuris, & incende ignem de ſubtus, & inuenies congelatum infra ſex horas. Sed cum iſta operatio ſit laborioſa, & paucæ vtilitatis, per reſpectum ad alias, cum ad tuum placitum non poſſit ad tuam rem tam magnam quantitatem congelare, ſine reiteratione laboris, ad faciendum proiectionem, conſulimus hanc tranſmutationem argenti viui ad hoc, quòd videas & cognoſcas ſuam naturam, quæ eſt vicina omnibus metallis, ſicut rectificat tractationem ſuæ naturæ. Sed per hoc intelligas, quòd in proiectione ſuperne medicinæ, ſit rectè congelare ipſum, ſicut ſit in ramis, quia non habet iſtam poteſtatem.

De Opere Martis & Veneris.

CAP. XVIII.

EOdem modo facias ſeparationem de iſtis duobus metallis, ſicut feciſti de duobus plumbis. Attamen de iſtis duobus non debes capere niſi ſecundam terram, & cū aqua illius metalli, quod volueris, coque illam, quouſque habeas ſuū ſal honoratum ſatis. Iſtud ſal inceratū oleo de K. & ſi ſal eſt de natura, de quo vnum pondus illius proiecti ſuper 50. cum leui præparatione, conuertit in K. melius quàm de minera: & ſi ſal eſt de natura de O. proiiciatur ſuper illud tantum pondus, ſimiliter conuertit in K. Et ſi ſal velis proiicere ſuper Mer-

Digitized by Google

curium, prosequere viam, quam tibi diximus. Et si sal est de O. per solutionem ad finem, quod corpus amet spiritum extraneum ligatum cum sua natura, aliter non amabit, nec vellet recipere, nisi per nexum sui amoris, quod fit cum dissolutione non in aqua vulgari, sed in aqua Mercuriali plena sulphure benedicto, quod penetrat omne corpus. Et sicut tibi diximus de O. vel de Q. intelligas de omnibus aliis. Et si hoc intelligas, eris magister totius huius artis, siue scientiæ, per quam trahuntur secreta naturæ de potentia in actum.

De corpore & spiritu, insimul operantia, per generationem humanam.

CAP. XIX.

Voyés le Chap. 48. Liber mercurium dans le Chap. 29 [illegible] mercurii [illegible]

FIlli, quandò tu volueris facere vel incipere aliquod opus cum beneficio nostri magisterij, tu debes principio scire, quando natura humana procedit secundum processum illius, tu similiter debes te habere in tuo opere. Fili, scias, tibi reuelletur ita sicut cum voce viua, quòd cum humiditas in primam substantiam spermatum, vocamus totaliter humidum radicale. Nunc igitur mas similando naturam humanam: accipe corpus cum vnione, & naturali coniunctione cum argento viuo, & argentum viuum cum corpore, cum ponderibus suarū virtutum, facias amplecti per talē modū quod cum natura delectabili, per virtutem caloris luxuriæ libidinosæ, cum aliquali extentione, & mollificatione corpus continetur cum

Digitized by Google

partibus argenti viui, & argentum viuum cum partibus corporis, se inspissando, se constringit in aliquo pauco, vt de toto fiat vnum compositum album, sicut pasta mollis, vel massa alba, vniformiter mixta, per contritionem caloris, cum motu excitato, imponendo magis etiam de argento viuo, tantum, quòd sufficiat secundum virtutem mutuationem, per talem modum, quòd isti duo humores insimul misceantur: & quando fuerunt mixti, pone totum in loco digestionis, scilicet in folla, quæ sentit de natura bufonis, quousque comederit, & cooperuerit omnia sua capita. Fili, capita bufonis sunt duo spermata, quæ dissoluuntur in substantiam aquæ per virtutem veneni, quando draco fortens volat per aerem. Et pòst quando videris dictum calorem naturalem excitatum, quod totum fuerit in aquam resolutum, separa humiditatem superfluam, quæ tenet ebrietatem, calorem naturalem excitatum de punctuitate, & acuitate, quæ sunt iam proprietates naturæ veri sulphuris. Fili, ista excitatio sit cum igne sicco, cum informatione cautelæ sapientiæ, administrando ignem paulatim, & paulatim, & pro qualibet vice augmentando secundum rationem mensuræ, quousque videas, quòd corpus sic efficiatur brunum, caueas semper à rubedine, quæ venit per superfluum ignem. Fili, si hîc te non auisas, spiritus fugiet à corpore, & postea istud non potest retinere animam. Respice ergo, quòd corpus non sit de toto in totum priuatum isto per stimulationem nimis magnæ solutionis, nec per nimis extensam excitationem: quia spiritus est, qui retinet animá, quando spiritus est retentus in ipso, quia anima non

(Compositum album)

humiditatem superfluam separanda

Digitized by Google

vult morari in corpore, nisi mediante spiritu. Et quando omnes tres coniunguntur, nunquam separantur: quia spiritus retentus per corpus, retinet animam, ad finem, quod anima retineat corpus in vita triangulari. Fili, spiritum vocamus nos, quicquid remanet in corpore, & quicquid est gelatum in ipso. Similiter animas dicimus, quicquid separatum est ab ipso per sublimationem in humiditate naturæ radicali. Et quando sic videris corpus præparatum, da sibi de suo menstruali, quod stat exuberatum per virtutem mixtionis suæ propriæ naturæ, ad finem, quod de ista exuberatione omnino recuperet magis quam perdidit in fluxu solutionum. Postea coniunge cum sua propria natura, quæ ipse debet integrare, quousque ipsum sit fixum, & fluens, profice vnum pondus de ista materia super mille partes argenti viui, vel de quocunque corpore volueris, & transformabit in verum argentum. Semper tamen fili habeas memoriam cum operatione & clausura illius: solue, & noda ipsum, quia aqua est medium ad separandum tincturas omnium elementorum, & coniungendum illa in coronam regalem triangulari forma.

De conditionibus Elixiris.

CAP. XX.

FIlli, prima conditio est, quòd habeat potestatem ad separandum, & segregandum omnem extraneam sulphureitatem & omnem terrestreitatem

Digitized by Google

tam immundam corporum infirmorum, tali modo, quod à toto mixto separentur infusione, post proiectionem: & ista conditio est acquisita immediatè per virtutem coniunctionis elementorum, secundum hoc, quòd ipsa fuerant colligata, cum mixtione vnionis rerum alteratarum, virtutibus rerum alteratarum mixtibilium & terminatarum cum administratione ignis magnę sublimationis.

Secunda conditio est, quòd medicina habeat potestatem ad illustrandum & alterandum omne corpus in fulgidissimam albedinem, vel resplendentem citrinitatem, secundum intentionē, quam tu petebas cum magna laeiditate ad finem, quòd corpus diminutum perfectione perfectionetur in complemento de toto in totum. Et istam acquirit conditionem medicina, per virtutem nobis præparationis suę naturę, scilicet argenti viui. Fiatque per talem modum, quòd disponatur in elementa, & post misceatur ad magis profundum corporis alterabilis sine separatione: sed hoc non potest fieri nisi sua substantia, scilicet corporis, fortiter subtilietur, cum dissolutionibus & sublimationibus, factis cū præparationibus diuturnis. Et sic constat fulgor suæ illustrationis. Tertia conditio medicinæ est, principaliter, quòd si ipsa per suam virtutem ducat metallum alteratum, vel reiteratam fusionem Solarian; ad finem, quòd metallum sit exhibens additamentum ad omne iudicium, nec possit separari à mixto in probationibus iudiciorum: & istas virtutes acquirit medicina, per operationem indurationis & fixionis in calcem, antequam incretur, & fixetur per intentionem fluendi: quia cum tota extranea humiditas de phlegmati-

Digitized by Google

ca, quæ non potest pati ignem, per virtutem ignis operici separatur, & totaliter deletur, quando spiritus in calcem albam fixatur cum reiteratione sublimationis partis non fixæ super rem.

Quarta conditio est, quòd medicina habeat virtutem perpetualem, cum firma alteratione impressionum contra asperitatem ignis sine euacuatione. Et ista sibi euenit per virtutem propriæ fixionis, post præparationem suæ fulgidæ substantiæ, cum suis fermentis fusibilibus.

Quinta conditio est, quòd medicina habeat virtutem ad præstandum pondus prædictorum perfectorum, ad terminationem ponderis metallorum perfectorum: & ista sibi euenit tantum per proprietatem substantiæ metallicæ, ex qua est composita, quantum ad operationis proprietatem, quæ fuit colligationem pluralium, & minimarum partium coniunctarum in vnum. Fili, vis scire, quæ sint res alterantes, sunt argenta viua, & alterata, vel sunt corpora, quæ nos vocamus sulphurea: quia quando sunt alterata per prima alterantia, ipsa sunt secundaria alterantia primorum alterantium, & alterandorum. Et quasi in illis pro speciali in vno, est vniformitas, & densatio, & ideò naturaliter adhæret corporibus: & cum istis ligatur ratione suæ vniformitatis, & per densitatem dat sibi bonum & rectum pondus. Et ideò necessaria erit nobis ad cognoscendum hoc, quod postea vidimus cum clara experientia, scilicet quando de Mercurio debet homo operare perfectam medicinam, magis, quàm de aliis spiritibus, cum differentia concordantiæ secundum gradus suæ præparationis. Fili, si habes in notitia

Digitized by Google

præparationem, eris magnus philosophus, & plenus philosophia reali. Fili, scis, quare philosophi moderni & iuuenes in notitia naturæ virtutum deficiunt, magis in confortatione virtutis naturalis, quàm in purgando materiam corruptam quia nescirent componere medicinas confortatiuas, quæ magis sunt de forma, quàm de materia. Nec sciunt expellere materiam medicinalem à rebus corruptis, in quibus est materia cum tota cœlesti virtute infixa in ista, per totum cursum naturæ, cum leui decoctione solis & stellarum. Quia necessarium est, quòd virtus naturalis, quæ est calor, & gubernatrix naturæ adiuuetur per virtutem naturalem quintam cœlestem, in miscendo cum materia medicinali subtili tracta à sua corruptione per virtutem boni intellectus, quam quilibet bonus philosophus debet habere, si vult intelligere operationem, per quam tractatur materia matatelli naturalis, & terminatur sub conseruatione suæ virtutis, per quam debet operari. Et ideò cum ipsi ignorant per defectum cognitæ euidentiæ, extractionem, & compositionem talium medicinarum, decipiuntur per suas fatuas & cæcas existimationes. Ideò, quia totaliter ignorant mensuram fortitudinis ligati, per quam ligata est virtus operatiua in sui materia, quousque posset superuenire circa empticas caloris graduati, super potentiam virtutis ligamenti. Et ideò dicta virtus soluitur, & renouatur à suo subiecto, & fugit ab igne comburente, qui est suus inimicus mortalis, & manet materia sine virtute confortatiua. Et est causa, quare virtus recedit ab igne: quia suum subiectum, sub-

stantiam, vel suum corpus non fuit exhalatum cum dicta virtute, antequam ignis sibi detur vltra mensuram fortitudinis sui ligamenti: quia virtus confortatiua seruatur, & trahitur cum igne communi applicato cum naturali, in quo est virtus cœlestis, quam tu etiam sic quæris, & per talem informationem informatus, quam ignis communis non excedat dictam mensuram. Et ideò in adiutorium omnium volentium adiuuare naturam per confortationem, dicimus, quòd illi addiscant extrahere virtutes cognitas, cum doctrina præcedenti à corporibus vegetabilibus, mineralibus, & animalibus, sine læsione suorum subiectorum. Et ad hoc faciendum rerum citamus intellectum, in aqua simplicis compositionis. Fili virtutes extractas necesse est, quod tu applices cum materiis subtilibus, ad finem, quod potestas confortatiua non conturbetur per grossitudinem materiæ. Et ideò fili, quando volueris confortare, videas, si virtus possit super materiam: &, quod si erit comix simplex, & humilis ad faciendum suas actiones ægritudines, quas calor naturalis dilatando semper per virtutem medicinæ confortatiuæ expellit quicquid est contrarium suis individualibus, sicut ignis coniungit homogenea, & segregat hæterogenea, quæ sunt contraria homogeneis. Et videas fili, quod materia subtilis, in qua colligaueris virtutes essentiales, non sit de vltima resolutionis in grossis partibus, scilicet minimis, & quasi insensibilibus particularibus ad finem, quod virtus caloris naturalis tanta per accidens in recipiendo cum magna lætitia confortationem reagenerit

Digitized by Google

& sensibiliter contra infirmitatem, quæcumque esse possit, annihilatur, sine læsione aliorum spirituum: quia per nimis magnum motum factum in tali casu, multi debilitarentur. Et hoc esset contraria confortatione in tantum, quantum corpus debilitatur per excitationem magni motus in substantiis grossis, quod ille possit per suam proprietatem segregare res hæterogeneas metallorum, quando per suum spiritum transformatur, nisi per adiutorium cinericij. Et est ratione substantiæ grossæ medicinalis, in qua est colligata virtus, quæ transmutat, quæ impedit ad complendum actionem integram sui spiritus, quæ est diuidendo hoc, quod est essentiæ naturæ: & coniunge hoc, quod est propinquum ad naturam argenti viui, quod post hoc inuenit mutatum in finum argentum, melius quàm id de minera. Et ideò hoc casu recurrimus ad ipsum, causa diuidendi hoc, quod est extraneum purum naturæ. Sed non intelligas, quòd in suis cinericiis tu debeas ponere plumbum, quia medicina faciet totum, cum adiutorio ignis cinerosi. Fili, quando iam tales medicinæ proiiciuntur super corpora, ipsa postmodum non pollunt pati ignem ignitionis: imò statim funduntur sine ignitione determinata: & hoc est, quia sua natura patitur contrarietatem materiæ indigestæ, quia facit ipsam fundi ante tempus, quousque per cinericium consumatur materia indigesta, quæ stat in loco substantiæ phlegmaticæ vaporabilis. Adiuua igitur virtutes tuæ medicinæ per cinericium, & inuenies aurum, & argentum, secun-

Digitized by Google

dum quod illæ medicinæ in istis fuerunt, vel ad album, vel ad rubeum. Fili, quando volueris dissoluere per liquefactionem, oportet te mouere H.B. per Y. & per X. quousque dissoluantur: & quando congelato volueris dare fusionem, tunc te oportet mouere literas Tabularum D. E. R. I. & per decoctiones significatas per Y. X. vt successiuè, quousque possit attingere ad obiectum fusibilium cum literis de I. nigris in collis & citrinis, quæ sunt magis propriæ de K. Et cum hoc facimus finem nostri Testamenti, per quod constat completa tertia patientia: vide duæ germanæ prudentia & charitas accipiunt suum completum in terra laboris. Fili, si tu nos intellexisti, reitera quamlibet lectionem, in diuidendo illam in diuersas lectiones, & in diuersa capitula: conuerte quodlibet capitulum in capitula, & quodlibet capitulum sit tibi vna lectio, & cum memoria recolligibili, & intellectu intelligibili cum voluntate amata misce vnam lectionem cum alia: quia intellecta vna, facit te intelligere aliam cum aliqua paucitate verbi, ænigmata, sicut ipsi fatentur per ista verba sequentia:

Limpiadem lapidem purga, contunde simulque,
Bexa, cum puris inde coquatur aquis
Calcis inextinctæ puluis tenuissimus illi
Mixtus vt in Massam transeat, & lapidem, &c.

XXI. Fili in dulcoratione dictæ naturæ, facies per regimen fixationis. Et si intelligis quod tibi dictum est de natura, quomodo Christus nos per naturam saluat, Quæro fili, quare virtutes in deitate faciunt triangularem de triangulo diuinali, & non aliis? est ideò, quia est mater virtutum

Digitized by Google

aliorum materialium. Et quia supernæ virtutes essentiales influunt in dictis Triangulis materialibus, natura, propter hoc illos constituit in triangulares & sphæricos. Et propter hoc tu potes intelligere per artem, sine virtutibus diuinis non possit quicquã formare quòd quare si vis stare fortior, quàm est natura, necesse tibi erit, quòd facias frustum fuere in capucio sicut fecit Virgilius, quando perdidit suam formam. Fili, natura potest formare vnam rem in formam primam, si alia via non eam mouet per adiutorium artis, sicut propriè vidimus per istam scientiam, quando corruptus in simile corpus non reuertitur, imò in puluerem siccum, & Elixir humidum, quod omnia alia conuertit in suo proprio: similiter est de toto hoc. Natura non potest perficere, si ab arte non accipit auxilium, quod conseruet suas species à corruptione individualium, de quibus post reformatur in forma cuiuslibet corporis, quando facit de metallo pulueres, & de illis Elixir, de quo metalla omnia subitò accipiunt sanitatem, per magnam potestatem illius rei, quod Elixir vocatur. Non intelligas tamen, quòd terminetur in forma metalli, sicut antè: & ad hoc volumus, quia plus valet, quod illud minus, cum per vnum solum granum nascantur centum millia magis quàm tibi diximus de virtute duplicata, I. & ad hoc corpus, quod ipse conuertit, & de virtutibus ornauit, sicut plumbum, vel stannum, vel ferrum, vel argentum viuum, vel cuprum album vel rubeum, ad quod metallum fuit transmutatum in aurum verum, sicut probat cementum, contra quod magis resistit quàm naturale

Digitized by Google

faeit per suas virtutes, & magis de potestate habet contra leprositatem in omni ægritudine, quàm homo habet. Attamen omnibus dicimus, quod ipsi caueant ab auro facto per artem alchymiæ sine præparando naturam: quia multo magis valeret, comedere ignem ardentem cum oculis Basiliſci, quàm applicare venenum in loco medicinæ per scientiam ignorantem: quia Aurum sophisticatum est per totum plenum impuritate ex igne contra naturam, de quo sophistica nescit spoliare ipsum: quia præparatoria nesciunt eligere, nec vnum verbum intelligere, quomodonam se habet in suis ablutionibus. Fili, tales credunt se habere totum factum, quando vident suum aurum in substantia Mercurij coloris, per applicationem extraneorum puluerum, si nimis stat diminutum de suis actibus naturalibus, per ignorantiam suarum purgationum: ea propter, quia nesciunt illi administrare, & integrare cursum naturæ, per quod omne bonum aurum acquirit multas virtutes, & proprietates. Quare fili tibi dicimus, quod si tu vis integrare totum cursum naturæ ad finem, quod tuum aurum habeat potestatem super totam naturam, videas, quod ad finem primi gradus lapis sit purgatus ab omni sua corruptione, & post redde sibi virtutes, quas perdidit, quas inuenies in spirittibus quintarum essentiarum: & tu, in quantum de illis posueris, tanta erit infusio, & multiplicatio virtutum medicinarum: & secundum virtutes medicinæ, erunt virtutes metallorum reformatorum. Et cum posueris spiritus in lapide, dimitte continuare suum motum, quousque virtutes quintę resistunt asperitati ignis. Tunc

Digitized by Google

igitur fili, cum videris tale signum, significatum tibi sit, quod motus naturæ quintæ est sine corruptione suæ simplicis materiæ, de qua natura habet in virtute consortationis.

Quomodo corrigi debeant errores.

CAP. XXII.

Fili, impossibilitas regnat in ista scientia, quod tu possis habere spiritus quintos sine aliqua mutatione materiali de colore in colorem. In quibus precor te, quòd habeas sollicitudinem in tali modo, quòd omnes colores sint tibi placabiles, excepto rubore, qui in materia venit post separationem quintarum substantiarum per ignem stimulatiuum contra naturam sicut causam. Fili, igitur quintæ substantiæ, quæ manent in sicco, comburuntur & consumuntur sua tinctura: quia volunt esse virtutum aeris humidi simplicis, nec possunt trahi extrà, nisi coniungantur cum illis artificialiter, & per suam virtutem attractiuam de suo attracto & reuiuificato, sicut patet in vltimo puncto separationis suarum aquarum in balneo. Si tu nescis trahere de aquis aerem, roga naturam, quod per suam virtutem attractiuam te velit docere: quia illa te docebit: quia per appetitum illius, quod perdidit in sua calcinatione, ipsa separat aerem de medio aquæ cum restauratione, quousque medicina virtutum attractiua est quasi totaliter separata: & caue à magno igne in distillatione aeris, quia corpus tubificaretur, &

Digitized by Google

ſuffocaret virtutem attractiuam, quàm tibi dat aer. Vbi eſſet in gradu ſuffocationis, poſſet attrahere magis, quàm tu indiges, niſi aere multum ſubtili. Extrahe igitur ipſum per inhumationes, quia illæ ſeruant tincturas ab omni aduſtione, & reſtaurant humiditatem perditam, in reuiuificãdo virtutem attractiuã. Et ſi videbis, quòd corpus ſic etiam fuiſſet rubificatum, & ſua folia tanquam de Talk, quæ in ſimilitudine faui mutatur ſæpe, proiice in ſuam aquam, & in illa aqua coque, quouſque accipiat vitam albedinis: & trahe omnes aeres & inhumationes ſine calcinationibus factis cum igne extraneo. Fili, tres colores ſunt principales per noſtra inſtrumenta, quæ dant ad intelligendum hoc, quod natura vult: & ſunt nigredo, rubedo, albedo, ſicut tibi diximus in capitulo: Semper fili, &c. Sed hoc tibi dicimus per intentionem trahendi aeres, & corrigendi errores, & euitandi illos. Semper tamen, cum ille ſit de tota albedine, & de multa nigredine, caue, quod ſit tibi niſi vna rubedo, quę debet venire ad finem primi gradus: & ſi ante venit, ſignificat combuſtibilitatẽ caloris, quia volant rubificare per feſtinationem, quam ipſi ſentiunt à punctuitate ignis ſtimulatum, qui eſt ſibi adminiſtratus per prauam informationem, antequam ſuus proprius motus eis ſit integratus. Idcircò tanto, quanto rubificatur ante tempus, tantum perdit de ſua Tinctura in ſua vltima & propria rubificatione, in tantum, quantum ſua eſſentia rubificatiua colligatur in extremam materiam, quę non poteſt pati ignem, & hoc, cum non ſit ei vera rubedo in præparatione vera. Et ſi hoc intelligis, ſcias, quare ſophiſtæ deficiunt in faciendo verũ aurum,

Digitized by Google

De compositione Aceti nostri, quod constringit argentum vivum ad expellendum naturam suam.

CAP. XXIII.

FIli, accipe de bono vino bene ficco, & cum illo resolue de D. ad quartam partem ficci viuatici, & cum tanto de C. & si loco vini posueris succum lunariæ, valebit vnus bolus decem. Post Recipe aquam per distillationem, quæ est succus magnæ exuberationis, & prosequere ad solutionem sui Mercurij, sicut tibi diximus superius in libro Mercuriorum, & trahe aquam claram cum magno igne, sicut tibi diximus in principio nostræ practicæ, & in illo dissolue quod est dissolubile de lapidibus densatis, & de metallis liquabilibus. Et si primò corpus traxit substantiam fœtentis menstrualis, multiplicabitur virtus mineralis: & propter hoc tibi reueletur, quomodo virtutes viuificatiuæ infunduntur in materijs cum spiritibus coniunctis. Fili caue, quod de talibus rebus non velis aliquid dare, & scias, quare non est datum legere istam scientiam, nisi in generalitate cum aliis scientiis, sine nominando quicquam de ista, nec publicè, nec occultè: & ideò, quia non debet dare motus homini humano per artem intrandum ad res naturales, nisi per proprium motum per donum gloriæ, qui est Deus cœli, qui scit cor illius, in qua forma vellet vti: quia multa sunt, quæ

Digitized by Google

fiunt per naturam, quæ si multi scirent, & vellent malè vti, totum mundum confunderent, nisi ipsi primò destruerentur. Quæstio, quare fecimus artem, & per naturam compleatur in A. & quod artista ad loca alta ascenderet, & quod Rex Eduardus possit suum cor implere de bona voluntate cõtra gentes paganas: per N.A.V.Y.Z.E.A.V.Z. I.V.Z. Et istæ literæ omnes cum aliis de sursum significantes cum declaratione in nostra arte compendiosa, quæ vocatur, Vade mecum, ad numerum philosophorum cum tota integritate præsentis Testamenti.

De omnium Medicinarum proiectionibus tam vniuersaliter, quàm particulariter.

CAP. XXIV.

FIlli, proiectiones fiunt super corpora fusa secundum magis & minus virtutum, quas lapides acquirunt per fusam subtilitatem: quia quanto lapis est subtilior, tanto magis te oportet ponere de metallo fuso, & minus de medicina: sed multi sunt qui in proiectionibus medicinarum particularium per ignorantiam decipiuntur, sicut nescientes experiri, nec videre alterationem medicinarum: quia quando aliqui faciunt poiectionem de illis, scilicet de modico supra multum corporis fusi, non vident aliquid, nec in penetratione nec in alteratione, & sic suspicantur medicinam esse nullius virtutis, & non curant plus prosequi: quare si statim illud metallum, in quo infunderetur medi-

Digitized by Google

tina, transisset per cinericium, vel per longam cepellam, scirent, & viderent quicquid est, transmutatum radicaliter de corpore in purum metallum. Fili cum in tuis medicinis secundum magis & minus sit infusus ille subtilis spiritus, quem tu petis, qui per necessitatem & virtutem suæ proprietatis figit, & mutat omnia corpora sicut purgatiua ab omni leprositate, & est antidotum contra omnem infirmitatem. Et hoc mutiendo calorem naturalem in corporibus metallorum, illa insensibiliter penetrat totum corpus, & in profundo illius spiritus quiescit, sicut natura, & ignis naturæ, & humidum radicale, quod est nimis fixæ retentionis, & magnæ alterationis, sub conformatione & reformatione individualium metallorum. Vltra hoc virtute appetitiua metalli leprosi, quia trahit ad se spiritum humidum glorificatum, & trahit ad profundius sui corporis, cooperante ad hoc, & coadiuuante virtute impulsiua, quæ mouetur à calore naturæ, quæ impellit spiritum formationum in corpore, quod informatur, quando partes se tangunt, & coniunguntur; & miscentur in tantum, quod partes magis fixæ virtutem spiritus fixi ad profundius illarum se retinet constricte in vita perpetua, & remanet alteratum metallum, sicut potest probari per suas examinationes. Et in modo, sicut facis tuas proiectiones super corpora, sic similiter facies super Mercurium. Et fumedicinæ, de quibus vis facere proiectionem super Mercurium, non erunt subtilioris substantiæ, ratione abbreuiationis suæ confectionis, non habebunt ingressum ad Mercurium ante sui fugam. Si Mercurium tu non congelas per vaporem alterius

Digitized by Google

Mercurij, vel sit vegetabilis, vel mineralis, in sulphur transmutatum: congelatio illius sit, secundum quod diximus, in tali vase longo, in quo fit multiplicatio sulphuris: & sicut diximus in congelatione illius ad proficiendum medicinam. Sed si de altera medicina vis facere proiectionem, non te oportet congelare illud, quia antequam ipsum constituiturin fuga, Elixir ipsum penetrat propter subtilitatem, quia est res perfecta in omnibus suis virtutibus. Semper tamen dictas alias medicinas particulares subtiliare poteris, vel facere per solutionem & coagulationem, & cum fermento iungere, quod similiter super illas mille millia partes cadet, & omnes illas conuertet. Sed certitudinem ponderis in proiectione & subtiliatione dictarum medicinarum cum adiutorio huius, quod dedimus tibi, dimittimus industriæ & iudicio tui magisterij maximi, cum sit plenum sit tractatum in nostro Codicillo. Fili, in proiectione nostratum medicinarum inuenies omne metallum medium alteratum ad perfectum extrinsece, quousque ducas per cinericium: quia stannum videtur stannum, sicut prius, & est modicum frangibile, & modicum induratum sine lucidirate manifesta, quousque ducatur per cinericium, & per id bene sit purgatum. Et sic est de Saturno, & similiter de Venere: sed iste est in colore Iouis, sed ductum per cinericium poteris videre hoc, quod mutatum est in argentum depuratum. Et istæ diuersitates veniunt per maioritatem virtutum tamorum lapidis, secundum magis & minus suarum præparationum, & sublimationum. Quare color spiritus mutatiui istarum, non tantum virtutum in suis faciunt erro-

Digitized by Google

te illos, qui per suam tenebrosam ignorantiam nescunt eligere materias naturæ per suas proprietates: vnde ipsi decipiuntur, & excæcantur in arte, sicut gentes paruæ sapientiæ. Et tibi fili dicimus cum vera parte suæ proprietatis, quia nunquam de alio sale debes intelligere, nisi metallorum: quia resoluuntur in illud, sicut per artificium potes videre ad oculum. Si igitur illud sal scis durificar, intrabit in corpora, sicut vera natura, quæ vult stare intus: & transformabit illa ab vna specie in aliam. Malum placitum habeat Rex de metha, vel Soldanus de Calamia, Quia cum sales sint pura natura metallorum, naturata ex proprietate metallica, propter amicitiam istius rei, coniunguntur omnia simul, cum sal non sit nisi ignis, non sit nisi sulphur, non sit nisi argentum viuum coniunctum in lapidem pretij, quæ est materia naturæ alteratæ, & mutatæ à vilitate in nobilitatem: quia mixtio perfecta non potest fieri sine alteratione rerum naturæ, quæ misceri possunt in vnitate perfecta, corporaliter loquendo. Fili, scis, qualis talis res reputatur vilis, quia si non esset cognita, homo non faceret æstimationem de illa: & de alia parte, quæ est res finita secundum naturam sui actus in esse completo expulso extra domum: & quia est res naturæ, sicut homo, qui est expulsus extra suam possessionem, & vellet illuc fortiter redire sicut ad rem, quæ fuit sibi ad vtilitatem & conservationem suorum corporum, in quibus finitur: Ideò ipsa breuiter vult formari quomodo per suum instinctum distinctè desiderat retinere sua extranea: & vltra hoc, quod in omni loco reperitur, cum hoc sit, quod sine illa nulla

Digitized by Google

res possit generari. Sed cum sit res difformis suorum elementorum infima, ipsa se ponit ad finem, quo non videatur ad profundius, & accepit finalem terminationem per suum vltimum extraneum completum: vnde versus:

Est vna res vilis vbique reperta,
Quatuor inserta naturis, nube referta:
Solue, gela, itera, quod potest,
Sit aqua vera, à sale dulcifera,
Quæ fluit in igne quasi cera.
Quæstio fit ardua philosophicalis,
Cur res tam vilis fiat res omnino regalis.

D. C. E. X. Z. Sic tu fili ne malis dicere de illa, quæ te ponit in rem per præceptum sui magistrij, quia te nutriuit per suas vtilitates secretare, & sine reuelato istas reducere in magnas nobilitates: & ideò aliqui non fuerunt ausi loqui, & non habebant licétiam à magisterio naturæ, nisi metaphoricè: Et ad talem meditinam faciendam, est elementū super omnes materias alias, Aurū optimum inter mineralia, vegetabilia & animata: & super omnes virtutes inter vegetabilia & animalia sunt virtutes lunarenses, & mustæ mellistuæ. Materiam auri debes condire cum substantia cibali, vel cum liquore cibi condimentalis mixta, cum vnione suorum purorum subiectorum mixtibilium, sine magno labore depuratorum per ignem, quem tibi diximus in capitulo per Eundem, si intellexisti, & per secundum, Ad talem excitationem. Fili, per intellectum potes facere medicinas diuersas de aliis rebus, quæ nihil tibi constabunt, ad conseruandum naturam humanam, sicut tractamus in tractatu aquarum condimentalium. Et si tu intelligis

Digitized by Google

telligis mysterium, intelligis, quomodo debet fieri illa, & omnes aliæ medicinæ, sub conseruatione virtutis confortatiuæ.

De modo separandi elementa in octo diebus, ad consequendum omnia opera breuia, cum literis Alphabeti, & de compositione sulphuris, & sua confectione.

CAP. XXV.

CVm tu feceris H. illud proiice in B. & post fac separationem de H. & de B. per Y. & pone H. ad partem, post separa L. per X. mortuam & siccã, post H. coniunge cum B. & pone totum in V. & post tres dies separa H. cum E. per Z & post H, separa de C. per Y. & Recipe de B. hoc, quod sibi remansit de H. per X. & habebis primum elementũ, quod nos vocamus terram: & quando volueris habere aquam, quæ est secundum elementum, accipe C. & illum duc per X. & post coniunge cum H. & pone totum in camera de V. & post duos dies separa H. per Y. & de E. accipe de hoc, quod remansit sibi de H. cum beneficio de X. & habebis secundum elementum, quod nos vocamus, Terram minerasem. Et quando volueris habere aerem, quod est Tertium elementum. Recipe D. E. illud transactũ, seu ductum per X. coniunge cum H. pone in camera de V. per vnum diem naturalem: & post separamus E. cum H. & statim de E. separa H. per Y. & accipe de E. & hoc quod sibi remansit de H. & habe-

Digitized by Google

bis tertium elementum, quod est de natura humida. Et si vis trahere ignem qui capitur aliquando in loco aeris, illum trahes de E. si postquam transierit per X. & coniunxeris cum H. & F. per Z. post de E. separa H. per Y. & fac de H. & habebis ignem in natura calida: Et omnia quatuor elementa de Mercurio, vel de argento viuo. Et si nos intellixisti, iam tibi diximus sublimationem illius: & sicut tibi dictum est de isto intellige de omnibus corporibus, post habituato ad creandum sulphura, quæ volueris tam de corporibus, quàm de Mercuriis coniunctim, vel separatim, sicut inuenies per Tabulas metallorum, per quas stat concordata ratio mixta de omnibus 7. Metallis I. Et quando volueris per mixtionem operari de materia Veneris, vel Martis, & de ambobus insimul, vel sic per Giofrosiam, vel per Anafrosiam elementorum, de illis non ponas plus quàm B. alia sunt de nequissima, & infirma minera. Fili, scias, quod metalla non sunt aliud, quàm nostræ mineræ, in quibus congelatur nostrum argentum viuum, in clara & simplici minera, quam nos vocamus lapidem Beneficij, & Tincturam nimis magnitudine claritatis. Fili omnia particularia quæ sunt intra latitudinem magni magisterii, nihil aliud sunt, quàm discurrere elementa Mercurij, per omnia elementa Metallorum, tam simplicia, quàm composita; sicut tibi manifestum est per tabulas huius artis, & tot quot cameras ibi inueneris, tot sulphura diuersarum virtutum poteris generare: & quot sulphura tu habueris, tot opera particularia tu habebis. Et si feceris coniunctiones sulphuris, tot, quot coniunctiones feceris, tot opera particularia habebis ad

proiectionem faciendam super omnia metalla, de quibus medicina particularis fuerit composita. Et per istum intellectum debes mouere partes metallorum elementatorum & Mercurij per primas cameras, ad finem, quòd possunt moueri per secundam naturam suarum partium elementalium infixionum veræ fixionis: quę generatio fit per discursum sulphurum generatorum ex substantia metallorum, vel de suis numeris, cum ternis literis vel quartis, Solis solummodo, vel Solis & Mercurij simul ad rubeum, vel de Luna sola, vel de illa cum Mercurio ad album, de quibus creatur, scilicet secundum medietatem, H. creatur I. per F. sicut tibi monstrabitur per tabulas liquefactionis, quia extracta de H. creatur I. per F. Mercuriale: vel ad hoc per G. & tunc est applicatiuum per K. album: vel si vis eum componere cum D. limato, erit periculosum ad applicandum cum K. Item si vis I. Mercuriale coniungere cum I. Lunari, erit nimis nobilis exuberatio. Copula igitur, quocunque volueris de his, L. cum K. vel simpliciter, vel compositè, dabit tibi fusionem admiratiuam præparantem naturę: sicut dictum est de albo, sic dictum est de rubeo.

De fermentis.

CAP. XXVI.

ILli, cum medicinis fermentorum potes fermentare naturam omnium corporum: & quia de illis adhuc non locuti fuimus, dicimus tibi, quòd

Digitized by Google

antequàm velis fermentare, videas primò, quod fermentum bene præparatur. Fili, præparatio, istius est, quod illud fit transactum primò per naturę principalia contouertentia, antequam de isto facias fermentationem: quia tibi illud fiat principio puluis calcinatus per liquefactionem, secundariò puluis resolutus per dissolutionem, & tertiò puluis inceratus per coagulationem, & quartò sublimatus per separationem. Fili, in induratione & mollificatione stat nostrum secretum: quia sine illis nullum corpus simplex potest fieri in vnione perfecta: & si non fit perfecta mixtio rerum alteratarum cum vera vnione perfecta, iam non erit habile aurum & argentum ad operandum. Fili, fermentum est corpus perfectum subtiliatum, & alteratum per potestatem dictorum conuertentium cum lapide totum insimul: quia nullum corpus sublimaretur, nisi esset beneficium naturæ lapidis, quæ ducit sursum illud, sicut magnes trahit ferrum. Et Elixir, quod debet dare laxationem cum adiuncto elementorum humidorum, sunt puluerres subtiles, quæ stant in medietate sublimati. Si agitur sublimationem huius corporis sublimaueris, tu intelligis reiterationem cum mixtione spiritus humidi sublimati: quoties feceris per excitationem operationis, toties lucraberis centum partes in sua proiectione: quia, quanto corpus est lenius, subtilius & volatilius, tanto melius est ad proiiciendum, vnum pondus super centum, & centum super mille, & sic in infinitum. Coniunge corpus cum fermento albo ad album, vel rubeo ad rubeum, & fac matrimonium de ipsis, & de lapide, quousque vnum corpus fixum per medicinam con-

Digitized by Google

iunctum est aquæ Mercurij : & post da sibi fusionem cum oleo lapidis solummodo. Et nota, si vis scire, quare metalla motum habent, fac totum per viam reductionis, & erit tinctura exuberata pretij incomparabilis. Et sicut tibi dictum est de sublimatione corporum cum lapide, adhuc reuelamus tibi magis ad finem, quod melius intelligas Rotam, quæ tibi data est, quod lapis sursum ductus, venit ad nostrum argentum viuum quod ducit in suam naturam virtutem adamantis: & corpora sunt salsuginosa, quando resoluuntur in suam naturam primam per virtutem lapidis, qui est dulcis.

Aliæ reuelationes, & de propriis naturis, & de propriis subiectis.

CAP. XXVII.

Dicimus tibi, quòd dictæ naturę non sunt aliud, quàm sales acuti, quos tu non potes habere, quousq; transeas à prima in secundam partem: quia illa, quæ recipiũt tincturas, sunt materia naturę, & tincturæ sunt de prima essentia Mercuriali, vnius naturæ puræ. Ita natura non debet coniungi nisi cum sua natura, scilicet cum sua purissima materia intrinseca expulsa & depurata per artificium de virtutibus mortuorum, cum adiutorio lapidis, scilicet de metallis. Fili, dicta materia naturæ in virtute est res talis, & vocatur terra sulphuris viui, creati de argento viuo, & dicitur proprium sal naturæ, quod est materia illius : & tincturę suæ propriæ essentiæ sunt argentum viuum, quę simili-

Digitized by Google

ter non possunt haberi nisi per scientias regiminis primæ partis, quæ constituit primum gradum operationis naturæ. Si igitur fili habituatus es in dictis regiminibus, ad finem, quòd habeas materiam animatam ad faciendum medicinam alti pretij, quia de sulphure & argento viuo fit, vel de sale naturæ. Fili, ista natura non sunt semper nisi vnum commune, de quo natura est naturata: quia natura minerata est imprægnata natura formali, & de illa est natura perficiendo suas renouationes contra corruptionem extraneam, quam nos vocamus destructionem. Quare fili, si nos intellexisti, diximus tibi iam, quòd argentum nostrum nunquam sine sulphure est, sicut tu iam scis, cum illud conuertat: nec sulphur poterit stare sine natura solis, quod est principale medium in forma, per quam natura transit ad faciendum, & complendum suas generationes. Fili, si tunc natura habebat argentum viuum in sua operatione, suæ partes à sua materia non possent continuari, nec ipsa saluari posset in humido radicali. Et si non habebat sulphur, non habebat sal, ergò non posset penetrare partes, quæ debent congelari per defectum acuitatis. Et ideò vocamus nos illud, Sal honorabile, sal animatum: quia est pretium naturæ tale, quod penetrat & expellit: & hoc per virtutem sui caloris, de quo materia stat in natura in expellendo, penetrat & expellit, & penetrando congelat per suam magnam siccitatem, humidum argenti viui in radicalitate, & nostrum sal sequitur mixtionem formalem, & est armoniacum omnium elementorum. Quare non debes mirari, si nos vocamus sal armoniacale: quia sicut habet nomen exaltatum & su-

Digitized by Google

blimatum per ſuam proprietatem & puram & primam materiam naturæ : & eſt tota natura, & intus ſtat, per quod eſt natura, ſicut faber in ſua fabrica, qui eſt aptus ad fabricandum. Ad hæc ideò vocamus ſal ignis : quia ignis nihil aliud eſt, quam natura capta in natura in arte philoſophicè, cum calore naturali, ſtante complexionato ſecundum meritum ſui ſubiecti. Vocatur etiam id honorabile ſal, aqua maris acuta : vocatur etiam ſal vitellorum ouorum, & ſtella diana, & matitutina, & aquila volans, & nubes, & ignis, ſal amarum, ſal cibi, ſal de vitro, cinis, borax, ſal vrinæ, Athincar, ſal alcali, ſal foſſæ, ſulphur exaltatum, & Mercurius ſublimatus. Et omnia iſta nomina.

Deficit in exemplari aliquid.

Adhærentia frequentationis. Et ſic ſi plana gubernatur cum calcinatione, non te priuabit ſuo fructu. Factum habemus noſtrum Teſtamentum per virtutem de A. in inſula Angliæ terræ, in Eccleſia ſanctæ Chatarinę, apud Londinenſes, verſus partem caſtelli ante Cameram, Regnante Eduardo per Dei gratiam, in cuius manibus ponimus in cuſtodia per voluntatem de A. præſens Teſtamentum, Anno poſt incarnationem milleſimo, trecenteſſimo, trigeſimo, ſecundo cum omnibus ſuis voluminibus, quæ nominata ſunt in præſenti Teſtamento, cum cantilena quæ ſequitur ad præſens : Ieſus Chriſtus ſit benedictus in ſecula ſeculorum. Amen.

Digitized by Google

Incipit Cantilena Raimundi Lullij.

Amor me fecit rimare, cum corruptione poteris, quia sine ea non poteris elongare generationem à suo esse, & essentiam facit quintam operari.

Si vnitatem velis ex hoc facere, & volo tibi plus declarare, oportet pluralem amorem habere, de hoc tibi dabo istam similitudinem cognoscere, parens extensum de simplici per concordantiam. Aliud quod clamatur incensum, scite habebis cum dissimilitudine aeris erit congelatum. Quod amor facit concordantia pro concordantia elementa, vos alij cum entibus creatis per phantasmaticam creaturam, si genus habere vultis, entium realium habebitis mensuram, Entia abstracta perquirere dentur à factore per facturam, specialiter cognoscendo inuenietis naturalem, aer altius erit amator. Sed si tibi natura non valet, iam non eris fator pro ignorando artem, similiter transsubstantialis humorum essentiæ, & accidentis, cum suis partibus substantialibus. Oportet esse transmutationem, & similiter accidentalis, postquam sic nouiter renunciatū aliis signis conuersum in aliud ens omnium suorum graduum elementalium, cum accidenti esse nouum: tunc ars non potest tibi deseruire, quod ipsum non sit alterius pellis, sed deficit conceptum, si vis intrare per ipsum portellum, vt bene tibi scias gubernare, necesse erit tibi, globum portare, vt possis intrare & exire. Fili, totum hoc habes in Testamento, cum voluntate charitatis inuenies aggregationem: quoniam est reuelatum illud quod quotidie quæritur: posuimus

Digitized by Google

totum in dictatum, quia est dignum & placens. Vnde homo, qui habet multum, appretiatur proquirendo paganam gentem, & in posse fortificatur cum corde nobilis ardimenti, quæ sunt prudentia & charitas.

FINIS.

GRADVS ET AFFINITAS metallorum est in istis prouerbiis.

C. Mulier contrahit cum D. & generat filiam G.
C. Mortua D. contrahit cum E. & generat filium H.
D. Mortuo E. contrahit cum F. & generat filiã G.
Et sic G. & H. erunt fratres ratione patris H. & G. erunt frater & soror ratione Matris.
Et sic G. & frater H. & G. soror eiusdem, possunt contrahere simul.
Et sic vir & vxor, habent vnum fratrem vtriusque.

Litterarum interpretatio.

A. Significat, Deum, qui est operis huius causa prima.
B. 4. Elementa in metallis confusa.
C. Lunariam rectificatam, in quam soluuntur metalla.
D. Quintam essentiam viri in sua perfectione.
E. Animam metallorum, quæ dicitur sulphur naturæ.
F. Ipsa metalla, non aliud.
G. Limos elementorum.

Digitized by Google

H. Spiritus corporum perfectorum.
I. Calorem secundi gradus.
K. Calorem tertij gradus.
L. Animam corporum immediatè genitam propter menstrualis dissolutionem.
M. Spiritus corporum perfectorum.
N. Aquam Metallorum.
O. Aerem.
P. Ignem.
Q. Menstrua.
R. Ipsum lapidem.
S. Proiectionem.
T. Examen.
V. Calorem furni secreti.
X. Ignem siccum cinerum.
Y. Coagulationem.
Z. Separationem liquorum cuiuslibet substantiæ.
A. Ignis & aer.
B. Argentum viuum, vulgi.
C. Sal armoniacum præparatum.
D. Sulphur fixum.
E. Aqua distillata.
F. Fermentum aut calx metallorum.
G. Quinquagesimaquinta Mercurij dissoluti in E.
H. Sal petræ.
I. Vitriolum.
K. Menstruum.
L. Argentum finum & purum.
M. Mercurium, vt scis.
N. Aurum honoratum.
O. Compositio Lunæ.
P. Compositio Solis.
Q. Terra compositi albi.

Digitized by Google

K. Aqua compositi albi.
S. Aer compositi albi.
T. Terra compositi Solis.
V. Aqua compositi Solis.
X. Aer compositi Solis.
Y. Ignis compositi Solis.
A. Significat, Deum qui cuncta bona creauit.
B. Argentum viuum quod est substantia cõmunis,
C. Sal petræ quod est simile argento viuo.
D. Vitriolum aquosum.
E. Menstruale coniunctum.
F. Argentum simissimum.
G. Mercurium philosophorum, quem scis.
H. Solem honoratum.
I. Compositionem Lunæ.
K. Compositionem Solis.
L. Terram compositi albi.
M. Aquam compositi albi.
N. Aerem compositi albi.
O. Terram compositi rubei.
P. Triangulos compositi rubei.
Q. Aerem compositi rubei.
R. Ignem lapidis rubei.
S. Lapidem album.
T. Lapis rubeus.
V. Calor fumi secreti,
X. Calor cineris.
Y. Calor Balnei.
Z. Separatio liquoris.
B. Significat argentum viuum, quod est substantia, commune in omni corpore corruptibili stans.
C. Sal petræ, quod est argentum viuum simile in

Digitized by Google

natura, propter fortitudinem suæ naturæ, & vocatur Sal alcali.

D. Vitriolum aquosum vel lotū: istud corrumpit & confundit totum, quod est de argento communi.

E. Menstruale coniunctum de istis, quod continet naturas dictorum trium vnum, scilicet triā principaliā.

F. Argentum finissimum, vel Aurum purissimum.

H. Calorem Balnei, vt patet in capitulo Cum in virtute A. &c. significat Aurum honoratum.

ELVCIDATIO TESTAMENTI Raimundi Lulli.

QVamquam plurimos libros diuersarum operationum nostræ philosophicæ artis composuimus: tamen hunc vltimum nostrum libellum cæteris præferimus, qui Elucidatio Testamenti à nobis intitulari meretur: quoniam id quidem in nostro Testamento ac Codicillo philosophicis scriptis ingenti prolixitate occultamus, in hoc nostro libello lucidius ostendimus, & breuissimè elucidamus: vt vlterius non fiat opus alios componere libros. Cum nostrorum librorum compositio nihil aliud sit, quàm sagacis ingenii subtilitas, ad nostram artem cælandam, quæ copiosè in nostris libris ostensa, hic ab opaco in amœnam modò ducitur lucem, quod nullo ausu vnquam aliquis philosophorum facere audebat. Et hunc librum sex

Digitized by Google

innectimus capitulis, in quibus totum huius artis mysterium clarissimis elucidatur dictis, quorum capitulorum,

Primum est, de materia nostri Lapidis.
Secundum est, de vase.
Tertium, de furno.
Quartum, de igne.
Quintum de decoctione.
Sextum de Tinctura & multiplicatione.

Capitulum primum de materia nostri Lapidis.

Primùm igitur materiam nostri Lapidis demonstrare aggrediamur. Extraneas enim res per suas similitudines nostro magisterio adduximus, cum tamen vna sola res nostri lapidis existat, cui non addimus rem extraneam neque diminuimus. Tres etiam lapides, scilicet Minerálem, animálem & vegetabilem descripsimus, cum vnus duntaxat sit lapis nostræ artis. Volumus, ô fili, hoc compositum significare ex tribus, scilicet corpore, anima, & spiritu, quod minerale dicitur, quia minera, animale, quia animā habet: vegetabile, quia crescit & multiplicatur, in quo omne secretum nostri magisterij latet, quod est Sol, Luna & aqua vitæ. Et aqua vitæ est anima, & vita corporum, per quam noster lapis viuificatur, & supplantatur: ideò cœlum, & quintam essentiam, ac oleum incombustibile, & aliis infinitis nominibus eam nominamus: quoniam incorruptibilis est fere vt cœlum, in cōtinua sui motus circulatione. Sic lucida manifestatione omni circuitione carente habes materiam nostri lapidis.

Digitized by Google

Capitulum secundum de vase.

Nunc de vase nostro dicere decreuimus: Hic fili aures arrige, vt ingenium nostrum apprehendas. Quamuis multa vasorum genera ænigmaticè scripta in nostris voluminibus detegimus: Tamen ingenium nostrum in alio non versatur vase, nisi in vno solo, quod hic apertis demonstrationibus ostendemus, in quo opus nostrum à principio vsque ad finem totius magisterij perficitur. Vas itaque nostrum compositum est. Sunt etenim duo vasa suis alembicis annexa eiusdem quantitatis & staturæ in altum, vbi nasus vnius ventrem intrat alterius, vt id quidem actione caloris in caput vasis ex vtraque parte ascendit, iterum actione frigoris in ventrem descendit. Fili, sic habes nostri vasis Elucidationem, si non fueris duræ ceruicis.

Capitulum tertium de furno.

De furno nostro dicturi sumus, sed grauissimum erit, secretum nostri furni referre, quod veteres celauerunt philosophi: varios namque in nostris libris depinximus furnos, cum tamen vno solo vtimur furno, qui Athanor vocatur, cuius interpretatio est, immortalis ignis: quia præbet ignem semper æqualiter in eodem gradu perdurantem, à principio vsque ad finem lapidis nostri, viuificantem & maturantem. Fili, ausculta nostris dictis, & intelliges furnum nostrum esse compositum ex duabus partibus, in iunctura clausuræ bene obturatum: huius ingenium tale est. Fiat furnus ma-

Digitized by Google

gnus aut paruus, secundum materiæ quantitatem: magna enim materiæ quantitas magnum requirit furnum, parua paruum, ad modum furni distillatorij, cum suo cooperculo firmiter clauso, sic quod cum furnus cum suo cooperculo compositus fuerit, penitus vnum respiraculum habeat, vt calor accensi ignis respirare possit: propter quod ignis naturæ istum solum requirit furnum, & non alium. Et clausura iuncturæ huius furni nostri sigillum hermetis & sapientum dicitur, eò quod sapientibus tantummodo notum est, & nusquam ab aliquo philosophorum expressum, sed in sapientia reseruatur, quod communi sua potestate custodit.

Capitulum quartum de Igne.

Licet triplicem ignem, scilicet naturalem, contranaturalem, & contranaturam, aliósque diuersos modos nostri ignis in libris nostris pertractauimus: vnum tamen ignem ex pluribus rebus compositum volumus significare, & est maximum secretum, in huius cognitionem peruenire, cum non sit humanum sed angelicum, hoc cæleste donum reuelare. Ne ergo philosophorum execratio posteris relicta super nos irruat, Deum rogamus, vt thesaurus iste nostri secreti ignis, nisi in manus perueniat sapientum. Fili, aures inclina ad percipiendum nostrum ignem compositum fore ex duabus rebus. Conditor enim omnium rerum, duas creauit res inter cæteras ad hūc ignem aptas, videlicet simum equi, & calcem viuam, quarum compositio nostrum causat ignem, cuius inge-

Digitized by Google

nium tale est: Recipe ventrem equi, idest, stercus equinum bene digestum partem j. calcis viuę mundæ partem j. his compositis, & in furnum nostrum pastatis, vasęque nostro, lapidis materiam continente, in medio collocato, & in furno firmitet clauso, habebis diuinum ignem, sine luce, & sine carbone, qui sic in sub furno situatus, non potest esse aliter, quam necesse est.

Capitulum quintum de Decoctione.

Sunt quoque multiplices præparationum modi nostri lapidis in nostro Testamento aliisque nostris voluminibus enarrati, videlicet, solutio, coagulatio, sublimatio, distillatio, calcinatio, separatio, fusio, inceratio, imbibitio, fixio, &c. quorum omnium significatio est decoctio. Quoniam in sola nostra decoctione omnes isti perficiuntur modi. Ingenium verò huius nostræ decoctionis est, vt materiam com[illegible] iuxta suam mensuram in vas, furnum, & [illegible]m suum pones, iugiter decoquendo, donec in maturitatem complementum perueniat, quod in decem mensibus complebitur sine manuali operatione, ab initio vsque in finem totius magisterij. Sed istos modos assignatos significare volumus sublimitatem nostræ artis, & quod insipientium intellectus vmbroso circumdetur velamine, ne indignus verticem collis nostri secreti attingat, sed in errore perseueret, donec Sol & Luna in vnum redigatur globum, quod nisi iussu Dei impossibile est fieri.

Capitulum sextum de tinctura, & multiplicatione nostri Lapidis.

Vltimò de tinctura & multiplicatione, quod finis est, &

Digitized by Google

est, & complementū totius magisterij, narrabimus. Multiformes namque proiectionis modos nostræ tincturæ in nostris voluminibus ostendimus, cum tamen nostra tinctura à multiplicatione non sit diuersa, & neutra istarum absque altera fieri possit. Quia lapis noster nisi prius tingatur, & cum tingitur, eius quantitas multiplicatur. Et nostro lapide multiplicato albo vel rubeo, tingitur. O fili, intellectus obumbrationem repelle, ad intelligendum arcanorum arcanū, in nostris libris solerti industria abditum, quod à profundo hic emergitur in altum. Audi & intellige, quòd multiplicatio nostra nihil aliud est, quàm nostri operis primordialis compositi reiteratio. Nam in prima reiteratione vna pars nostri lapidis tres tingit partes imperfecti corporis & in tot partibus inquantitate crescit, & multiplicatur. In secunda reiteratione vna pars tingit 7. partes. In tertia, pars vna tingit quindecim. In quarta, triginta vnum. In quinta 63. In sexta 127. & semper in tot crescit & multiplicatur partes, vsque in infinitum procedendo. Ecce fili, sic nostra scripta parabolicis dictis hactenus recluſa, contra philosophorum præceptum elucidamus. Sed ab ipsorū increpatione volumus excusari, ne diuina permissione in eorum execrationem incidamus omnipotenti Deo, in cuius potestate sunt omnia, hoc dictū nostri libelli committimus, qui omnem scientiam, omnéq; donum largitur, cui vult, & subtrahit, vt in sue diuinitatis potestate ita recondat, vt insipientū impiorumq; inuestigare minimè permittat. Nunc sibi sapientiæ Deo regratiare, qui sua diuina illustratione humanum intellectum claudit & aperit: cui⁹ nomen sit benedictum, in sęculorum sæcula. Amen.

LA

LVX MERCVRIORVM

RAIMVNDI LVLLI, MAIORICANI philosophi doctissimi opusculum, in quo explicat, quæ in aliis eius libris occultata sunt.

IAM dudum, Rex Serenissime, de transmutatione omnium metallorum locuti sumus, & plura à nobis volumina sacratissimæ Maiestati tuæ trãsmissa sunt. Nunc verò vt dictorum voluminũ plenam intelligentiam Serenitas tua habere possit, & vt contra infideles & paganos, vt nobis aliàs, & nunc cum iuramentõ pollicitus es, animum tuum adimplere valeas, hunc librum quem lux Mercuriorum appellari volumus, cum in præsentiarum personaliter ad te venire nequeamus, per nuncium tuum destinamus. Cum quo omnes alios libros nostros, & maximè partes in eis per nos maximè occultatas plenè intelligere possis. Quare figuram in modum arboris per alphabetum facimus, vt per eam scire possis practicen cum clara intelligentia, vt in forma.

Per quamlibet literam dictæ arboris significatur vna operatio. A. significat primam causam. B. vinum rubicundum, vel rubeum, vel album. C. putrefactio. D. distillatio. E. phlegma. F. oleũ. G. aqua ardens. H. terra. I. rectificatio. K. sublimatio. L.

Digitized by Google

Mercurius vegetabilis. M. terra damnata, N. commixtio. O. aurum vel argentum. P. salutio. Q. euacuatio, R. limus metalli. S. circulatio. T. digestio. V. ignis balnei. X. ignis cinerum. Y. tripus Athanoris, &c.

Princeps Serenissime, tu igitur in virtute de A. accipe B. ideſt, vinum rubeum vel album clarum & odoriferum, vt in primo nostro libro quintæ essentiæ plenarie diximus, & illud pone in C. ideſt, putrefactione in V. ideſt, balneo, & ibi stet ad minus viginti diebus ad hoc, vt per C. partes disgregentur, & melius possint separari. Postea per D. in V. ideſt, per distillationem balnei extrahas G. ideſt, aquam ardentē lentissimo ignē, quem toties pone in I. ideſt, rectificatione, donec nihil plus maneat de E. ideſt, phlegma, & ipsam aquā ardentem ponas ad partem: deinde per distillationem extrahas E. in quod, ideſt, phlegma per ignem cineris, donec in fundo vasis remaneat tibi quędam materia ad modum picis liquidę: & dictū phlegma ponas ad partem. Deinde per distillationem extrahas E. in quod ideſt, phlegma per ignē cineris, donec in fundo vasis remaneat tibi quędam materia. Deinde Recipe dictam materiā & superfunde ei de phlegmate tantum, quantū supernatet ei quatuor digitis, & pone per duos dies in balneo: postea per vnum diem per ignē cinerū vt bulliat leniter, & inuenies phlegma multum coloratum, quē per Q. ideſt, euacuationē, in alio vaſe ponas. Et de nouo E. iterum per duos dies ponatur in balneo, Et per vnū diem in X. deinde per euacuationem ponas in alio E. colorato. Et ſic proceda donec phlegma amplius non coloretur: & ſi tibi deficeret E. tunc recipias totū E. ideſt,

Digitized by Google

phlegma coloratum, & per distillationem extrahas dimidiam vel tertiam partem eius per V. ideſt balneum. Et illud opesare vt ſuprà. Cum verò illud phlegma amplius nõ coloratur, tũc remanebit tibi in fundo vaſis H. ideſt terra quaſi alba. Et phlegma totum F. ideſt oleum ſecum attraxit. Si tu vis ab inuicem ſeparare eos, pone per diſtillationẽ balnei; tunc phlegma totum diſtillat & oleum remanebit in fundo vaſis rubicundiſſimũ, quod ſerua per rubefactionem Mercuriorum, vt in libro noſtro Mercuriorum plenariè tractamus.

Sed quia in hoc libro ſolum occultata per nos reſeruare volumus, videlicet modum faciendi vegetabilis: quod in multis noſtris libris nominauimus, licet integrè eius modum nõ poſuimus: Idcirco, Rex Sereniſſime, ſi alias operationes volueris videre, eas plenariè reperies in aliis libris noſtris, videlicet in Teſtamento, & in Clauſura eius. Et in tertio libro noſtro Quintæ eſſentiæ. Et ſatis plenẽ in Repertorio noſtro, & Anima tranſmutationis metallorum, quos te ſcimus non latere. Igitur recipias dictam hanc terram, & ſuperfunde eidem de Mercurio quòd ſupernatet duos digitos, & pone in ignem cinerum per vnum diem naturalem, vt bulliat leniter: poſtea extrahes ipſam terram per igitum cineris, & ponas ad partem. Et de alia aqua ardenti funde dicto H. quòd ſupernatet per duos digitos, & pone in X. per vnum diem naturalem, vt ſuprà: deinde extrahe ipſum per diſtillationem cinerum, vt ſuprà. Et pone cum alio ad partem: & ſic procede donec nihil amplius de ſpiritu remanſit in terra, ſed totum tranſiuerit cum aqua ardenti. Quod cognoſcere poteris cum

Digitized by Google

terra remanserit in pulnerem impalpabilissimum, & ponendo eam super laminam ignitam, non dando fumum, erit signum quòd sit sine spiritu. Quam terram postea ponas in C. ideſt, in digestione in tripode Athanoris, & ibi stet per decem dies continuato igne. Postquam acceperit de dicto G. in quo est spiritus, & superpone dicto H. quòd supernatet per vnum digitum, & pone in tripode athanoris per vnum diem naturalem. Postea pone in balneo, & per distillationem extrahas aquam ardentē sine spiritu, spiritus remaneat in terra. Dein desuper ponas de alio G. quod supernatet per vnum digitum super dictam terram, vt suprà, & extrahe terram sine spiritu per distillationem balnei, &c. Et sic reiterabis toties, donec terra biberit totum spiritum suum. Quod cognoscis ponendo terram super laminam ignitam: quia pro maiori parte ibit in fumum. Quam H. in tripode per sex dies naturales ad T. ideſt, digestione, quòd postquam extrahas & pones ad cineres augmētando ignem, donec per K. ideſt, sublimationem oriatur Mercurius vegetabilis, ad latera vasis & in fundo remanet M. ideſt, terra damnata, quæ non intrat in opere nostro. Quem Mercurium citò collige, & dum est recens post eius ortum pones eum in N. mixtionem ~~in terra~~ in digestione in tripode athanoris per duos dies. Et efficietur aqua vna quò habet dissoluere omnia metalla sub conseruatione suæ formæ, quam nos vocamus menstruū vegetabile, & hęc est illa aqua, de qua locuti sumus in omnibus libris nostris, & maximè in Codicillo nostro in capitulo quod incipit, Præparatio spiritus lapidis fermentabilis est, Quòd accipias &c.

Digitized by Google

succo lunariæ, & separabis sudorem suum cum tenui igne. Et in capitulo quod incipit, Fili inquirendo & istud menstruale, sine quo nihil potest fieri, &c. Et etiam in Testamento nostro capitulo decimo tertio, quod incipit: Tu accipias vncias duas de G. & separabis eius humorem per alembicum cum duobus vncijs aquæ naturæ communis, quæ est aqua vini, &c. Et etiam in Codicillo in capitulo quod incipit: Dissoluimus aurum & argentum cum rebus radicalibus. Et de hac aqua tractauimus plenariè in anima de transmutatione metallorum quasi per totum. Et in Apertorio nostro quod incipit: Fili omnis dissolutio violenta intentione philosophorum. Quare necesse est. Et etiam in lapidario nostro quod incipit: Recipe vnciam vnam aquæ vegetatæ, acutæ, & in ea dissolue aurum purum: & quasi in omnibus libris nostris de hac materia occultò tractauimus.

Cum Dei igitur adiutorio, Recipe vnciam vnam dicti menstrui: in ea pone vnciam mediam de *Sole* purissimo foliato vel limato substantialiter, & claude optimè ne respiret: & pone in balneo per duos dies, & menstruum totum colorabitur colore citrino resplendenti & lucido. Deinde pone eum in cineribus per vnum diem naturalem; & magis etiam colorabitur. Postea eum extrahe per euacuationem, dictum menstruum in alio vase pone & optimè vas claude. Deinde super Solem de alio menstruo pone, & plus per vnum diem in tripode & colorabitur vt suprà, quem extrahe per euacuationem vt suprà. Et sic per omnia reiterando fac vt suprà, donec non coloretur amplius menstruum nostrum. Et remanebit tibi in fundo vas;

Digitized by Google

sis terra de Sole absque colore, quæ in particularibus nostris, & in branchis magnis omnino necessaria est, propter separationem elementorum, vt plenariè in Testamento & Clausura Testamenti, & Anima transmutationis metallorum plenariè demonstrauimus. Recipe ergo dictum menstruum in quo est limus metalli, quæ est maior pars Mercurij quàm sulphuris, & pone in circulatione per tringinta dies, & tantum in pondere sit in vno vase, quàm in alio, & sint vasa in igne cinerum ad hoc apto vt in libro tertio Testamenti in capitulo de Fumis plenè ostendimus. Et ibi limus metalli cum dicto menstruo circulabitur. Et propter eius virtutem vegetatiuam & potentiam sulphuream dicti menstrui, quæ agit in limo metalli in quo magis est de Mercurio quàm de sulphure, propter terram in qua remansit magna pars ignea de Sole, congelabitur & fiet quasi lapis in fundo vasorum. Et aqua quæ prius ascendit colorata amplius non ascendet nisi alba. Et lapis manebit in fundo, cuiuslibet vasis: quos duos cautè extrahes remouendo menstruum sine aqua quæ remansit per euacuationem in alio vase paruo, habente collum longum. Ita vt aer ei non noceat, & claude vas & pone in balneum per tres dies, & soluetur in aqua rubicundissima quam extrahe cum suo vase, & pone in digestionem super tripodem per quinque dies, & iterum congelabitur in lapidem rubeum transparentem. Quem iterum remoue, & pone in balneum per vnum diem naturalem, & soluetur iterum in rubicundissimam aquam lucentem & transparentem, sicut vnus rubinus. Quam iterum pone indigestione super tripodem, & in

Digitized by Google

duobus diebus congelabitur in lapidem transparentem rubeum, qui super ignem fundetur sicut cera. De quo si proieceris vnam partem super decem argenti fusi, conuertit eum in optimum Solem. Et si solues iterum & congelabis vt suprà, toties quod non possit amplius congelari, poteris facere proiectionem super tringinta partes argenti fusi, & conuertit eum in optimum Solem. Et si velles operari ad album, in omnibus operationibus ponas sextam partem temporis plus quàm ad rubeum. Et similiter ad solutionem vnius partis argenti, oportet ponere tres partes menstrui: & sic potes facere proiectionem, vt suprà. Sufficit tibi Rex Serenissime, hoc breue opusculum, quòd ita vulgari sermone transmittimus Serenitati tuæ ad hoc, vt fides Christiana augmentetur, & infideles gentes per te confligantur & disperdantur. Nolit ergo Serenitas tua auferre ad exequendum alias nobis promissa, & Christianam religionem defendere. Quia vltra augmentationem status tui, & regni famam laudémque perpetuam consequeris, & ad finem gaudia æternalia possidebis. Deo gratias.

Digitized by Google

SEQVITVR ARBOR OPERATIONIS, continens in se ordinem A. B. C. darium, de quo in principio operis tractatur.

Digitized by Google

EXPERIMENTA RAIMVNDI LVLLI Maioricani Philosophi doctissimi, in quibus veræ Philosophiæ chymicę operationes clarissimè traduntur.

EXPERIMENTVM I.

ACCIPE Tartarum vtriusque vini, tam albi, quàm rubei: nam vtrumque est optimum. Cumque individua nobis constent propinqua maximè, & apta ad physicas operationes disponendas: ab ipso tartaro, tanquam præcipuo, inchoandum duximus, quod acceptum, aqua diligentissimè purgabis, & lauabis ab omni sorde: postea desiccabis, siccatum triturabis, ac vrinali vitreo collocabis, quod sit semiplenum: appositoque alembico, distillabis inde prius aquam, subministrãs à principio ignem lentũ, ac deinceps ipsum gradatim augebis quousque tandem per ignem violentissimum totum distillabit oleum: ipsumque tartarum intra vas remaneat subalbum, vel beretini coloris, quod extrahe, & triturabis quam optimè, & pone in vas terrenum non vitreatum, solidum, ita vt resistat igni: quod in fornace vel vitrariorum collocabis,

Digitized by Google

vel in furnum reuerberationis. Sed in furno reuerberationis necesse est aliquo cooperculo præsens vas cooperire, nec ex igne corpus contrahat aliquam nigredinem. Sed in fornace vitrariorum non erit necesse illud cooperire. Hæc tamen animaduerte: ne corpus viuificetur, vt nobis accidit, propter nimiam violentiam ignis, & nos cogebamur à nouo opus repetere. Quare memento vt ignis reuerberationis debito modo contempereetur, ita vt similis sit igni vitrariorum. Cum ergo corpus fuerit calcinatum & album, tum ipsum extrahe, & triturarum in humido super marmoreum lapidem constitue, cooperiendo, ne pulueres supercadant, & sordes aliæ. Atque hoc modo dissolue, dissolutionem collige intra vas vitri fortissimum, quam dissolutionem per filtrum destillabis, postea collocabis in vrinali cum alembico, & recipiente cum iuncturis optimè clausis, & in furno cinerum lento igne destillabis, ne vas frangatur, & ita congelabis. Quo facto, & vase refrigerato super materiam aquam distillatam infunde, & pauco temporis spatio sal illud pretiosissimum in suam aquam dissoluetur. Illam distillationem iterum per filtrum transmitte. Sed quoniam hoc opus videtur nobis nimium tædiosum & periculosum, ne sordes aliquæ cadant super vas, propterea consulo, vt accipias aliquem pannum lineum subtilem, & per illum transmitte illam dissolutionem sine expressione: sic vt in ipso panno remanebit terra corruptibilis, quam proiicito, atque iterum nouo panno lineo subtili eundem liquorem vt suprà trãsmittito, ac reiterato toties, donec in ipso panno nulla terrestreitas remaneat. Quo signo apparente,

Digitized by Google

iterum in vrinali illum liquorem constitue cum capello & recipiente ad congelandum, vt suprà, quod congelatum iterum dissolue, dissolutum iterum per pannum transmitte vt prius, & videbis in panno lineo nouam terrestreitatē, quam remouēto & reiterato opus toties, donec aut in illo Dei in illo lineo panno nulla terrestreitas reliniquatur, sed albus & nitidus remaneat, sicut ab initio fuit. Sed aliud signum habes magis certum purificationis illius indiuidui. Nam cùm per distillationem transacta fuerit tota humiditas siue aquositas, hoc sal pretiosissimum in vase remanebit super ignem in forma olei, quod remotum ab igne subito congelabitur. Sed tibi fili charissime non sit tædio prolixitas temporis in soluendo hanc materiam, & congelando singulis vicibus corruptionem remouendo, qua remanente, nunquam poterit coniungi cum suo spiritu extracto à pretiosissimo, & propinquiore indiuiduo suo, quod est vinum optimum, ablata ab eo prorsus omni humiditate & corruptione: tunc ipsum constitue ad circulandum in vase circulatorio, atque ita reducatur in quintam essentiam, & spiritum suum protinus complectetur: sed hanc circulationem nos à principio triginta dierum spatio peregimus: postea verò eandem absoluimus spatio dierum quinquaginta, quę circulatio fuit multò melior prima, quia quò longiore tempore circulatur, eò magis subtiliatur, & efficitur aptum ad omnem physicam operationem nostram: quem ordinem cùm opus fuerit, vos quoque obseruabitis.

Digitized by Google

Experimentum secundum eiusdem indiuidui.

Recipe tartarum optimum, quod triturabis, & in vase terreo non vitreato constitue: postea in fornacem vitreariam pone ad calcinandum, vel in furnum reuerberationis per tres dies, vel quousque albescat. Quo facto ipsum dissolue in aquam vitæ primæ distillationis hoc pacto, videlicet. Pone indiuiduum hoc calcinatum & album in vrinali, & desuper infunde aquam vitæ, vt superemineat septem digitis, & occlude cum suo antenotorio, ac pone super furnum cineris, vt ferueat per duas horas: deinde quod dissolutum fuerit, caute in aliud vas transfunde: quod autem remanet indissolutum, desiccabis: postea iterum aquam nouam vitæ infundas super, atque iterum supra cineres vt suprà feruere facito. Dissolutum iterum vt suprà euacuato, & cum altera dissolutione priori conseruato. Materiam in vase remanentem iterum vt suprà desiccato, atque eam ex vase extrahas, quoniam iterum calcinanda est, vt facilius dissoluatur. Quæ cum calcinata fuerit, iterum cum noua aqua vitæ dissolue, & feruere facias supra cineres, vt suprà. Dissolutionem hanc vt suprà cum reliqua conseruabis. Atque hoc magisterium toties reiterabis, donec totum hoc indiuiduum fuerit calcinatum, & per dissolutionem transactum: omnes postea dissolutiones constitue in vrinali, appositio alembico cum recipiente, & iuncturis optimè clausis, per balneum distillabis, quousque materia congeletur, vel quousque per illum gradum

Digitized by Google

iterum in vrinali illum liquorem constitue cum capello & recipiente ad congelandum, vt supra, quod congelatum iterum dissolue, dissolutum iterum per pannum transmitte vt prius, & videbis in panno lineo nouam terrestreitatē, quam remouēto & reiterato opus toties, donec auxilio Dei in illo lineo panno nulla terrestreitas relinquatur, sed albus & nitidus remaneat, sicut ab initio fuit. Sed aliud signum habes magis certum purificationis illius individui. Nam cùm per distillationem transacta fuerit tota humiditas siue aquositas, hoc sal pretiosissimum in vase remanebit super ignem in forma olei, quod remotum ab igne subito congelabitur. Sed tibi fili charissime non sit cædio prolixitas temporis in soluendo hanc materiam, & congelando singulis vicibus corruptionem remouendo, qua remanente, nunquam poterit coniungi cum suo spiritu extracto à pretiosissimo, & propinquiore individuo suo, quod est vinum optimum, ablata ab eo prorsus omni humiditate & corruptione: tunc ipsum constitue ad circulandum in vase circulatorio, atque ita reducatur in quintam essentiam, & spiritum suum protinus complectetur: sed hanc circulationem nos à principio triginta dierum spatio peregimus: postea verò eandem absoluimus spatio dierum quinquaginta, quę circulatio fuit multò melior prima, quia quò longiore tempore circulatur, eò magis subtiliatur, & efficitur aptum ad omnem physicam operationem nostram: quem ordinem cùm opus fuerit, vos quoque obseruabitis.

Digitized by Google

Experimentum secundum eiusdem indiuidui.

Recipe tartarum optimum, quod triturabis, & in vase terreo non vitreato constitue: postea in fornacem vitreariam pone ad calcinandum, vel in furnum reuerberationis per tres dies, vel quousque albescat. Quo facto ipsum dissolue in aquam vitæ primæ distillationis hoc pacto, videlicet. Pone indiuiduum hoc calcinatum & album in vrinali, & desuper infunde aquam vitæ, vt superemineat septem digitis, & occlude cum suo antenotorio, ac pone super furnum cineris, vt feruеat per duas horas: deinde quod dissolutum fuerit, cautè in aliud vas transfunde: quod autem remanet indissolutum, desiccabis: postea iterum aquam nouam vitæ infundas super, atque iterum supra cineres vt suprà feruere facito. Dissolutum iterum vt suprà euacuato, & cum altera dissolutione priori conseruato. Materiam in vase remanentem iterum vt suprà desiccato, atque eam ex vase extrahas, quoniam iterum calcinanda est, vt facilius dissoluatur. Quæ cum calcinata fuerit, iterum cum noua aqua vitæ dissolue, & feruere facias supra cineres, vt suprà. Dissolutionem hanc vt suprà cum reliqua conseruabis. Atque hoc magisterium toties reiterabis, donec totum hoc indiuiduum fuerit calcinatum, & per dissolutionem transactum: omnes postea dissolutiones constitue in vrinali, appositio alembico cum recipiente, & iuncturis optimè clausis, per balneum distillabis, quousque materia congeletur, vel quousque per illum gradum

Digitized by Google

caloris amplius non distillauerit. Tunc remoue recipientem, & claude ne respiret, & postea transferes vrinale super cineres, & si qua pars corruptibilis cum materia remanserit comburatur: & cum per duas horas vel tres vas illud permanserit in igne aliquantulum remisso, nec amplius distillabit quicquam per rostrum alembici, tunc finito vt frigescat vas, ac deinde super materiam iterum intra vas superfunde eandem aquam, quam superius in recipiēte clausam seruasti. Dissoluta igitur hac materia, iterum per balneum distillabis aquā, vt suprà, quā remoto recipiente bene clausam seruabis, ne respiret: postea transferas vrinale super cineres, & desicca materiam, vt suprà: desiccatam iterum dissolue cum aqua, quam in recipiente seruasti: & si videris dissolutionem illam non esse claram, pellucidam, debes eam toties transmittere per filtrum, vel pannum lineum, ac toties eam vicissim dissoluere ac congelare vt suprà, donec ex sese nullam terrestreitatem emittat: ac postremo dissolutio ipsa acquirat claritatem, ac splendorem. Tunc demum pro comperto habeas, quod impurum est, & corruptibile separatum esse, ac totam materiam videbis in oleum transmutari. Nunc autem charissime fili, procedendum est ad compositionem Mercurij, & nostri salis Armoniaci: in quo tot ac tantas potentias, & virtutes inesse animaduertimus, vt per difficile sit, id hominum sermone consequi & comprehendere: cuius operationis modus talis est. Scias pondus salis vel olei quod in fundo vasis depuratum aspexisti, ac illi superinfunde de nostro spiritu, ideſt, aquæ vitæ rectificata vt ardeat pannus madefa-

Digitized by Google

ctus in ea tantum, vt supereminеat quatuor digitis, vel sit ad pondus aquæ vitæ sex partes plus quàm sit ipsum sal vel oleum. Totum hoc simul mixtum in vrinali constituas cum cooperculo siue antenotorio firmiter clauso ne respiret. In balneo putrefacias spatio duorum dierum naturalium: deinde amoto antenotorio & apposito alembico, cum recipiente iuncturis bene clausis in furno cinerum lento igne distillabis. Quæ distillatio continuanda est, quousque rostrum siue capellum nullas venas ostendat, sed subito postquam venæ apparuerunt, depone recipientem, cum aqua distillata, & firmiter claude: est enim spiritus animatus, qui potestatem habet viuificandi suum corpus: postea continuabis eandem distillationem in fine augmentans ignem, vt si phlegmatis aliqua pars restet, per illum caloris gradum exhalet, & remoueatur: postremo frigefacto vase materiam extrahe, & triturabis. Scias pondus materiæ, & illis superfunde de aqua vitæ quatuor partes amplius quàm sit ipsa terra: & occluso vase cum suo antenotorio, appositoque alembico, cum suo recipiente firmiter occluso in furno cinerum, vt suprà distillabis, postquam cum suo spiritu transacta sit anima cum eisdem signis venarum, vt suprà, apparentium. Idem magisterium reiterato ad tres vsque vices. Tunc enim habebis spiritum perfectè animatum: & corpus exanimatum & calcinatum. Ipse quidem spiritus cum corpore aptus est ad omnem operationem physicam disponendam. Sed in hoc loco eum vsurpabimus ad calcinatam terram viuificandam. Accipe igitur suprà dictam terram ex suo vase, & eam tritura, postea ex ea

Digitized by Google

supra candentem laminam modicum quid ponere quod si fuit instar ceræ absque fumo, signum est perfectæ exanimationis: si hoc signum non apparuerit, est reiterandum hoc magisterium quousque illud signum fueris consecutus. Postea scito pondus ipsius terræ supra quam infunde spiritus animati quartam partem, & clauso vase cum suo antenotorio, constitue illud in balneum ad congelandum per duos, vel tres dies, vel quousque congeletur. Quo facto remoue antenotorium supponens capellum, & in furno cinerum distillabis sine recipiente: ad hoc quod si pars phlegmatis extiterit, inde amoueatur. Quod ergo emanabit ex hac distillatione, erit insipidum & nullius saporis, vel valoris, ad similitudinem *aquæ pluuialis*: postea iterum superinfunde quartam partem animati spiritus, vt suprà, & in balneo congelabis, vt suprà, postea per cineres phlegmaticã humiditatem distillabis vt suprà. Atque hoc pacto prædictum magisterium toties iterabis, donec terra ebiberit & extraxerit ad se totum suum spiritum animatum, ac deueniat ad huiusmodi signum. Quòd si particulam eius modicam posueris super laminam maior pars in fumum euolabit, quod erit signum materiam istam depositam esse ad sublimandum Mercurium nostrum pretiosissimum, qui potestatem habet dissoluendi quodcúmque metallum cum conseruatione suæ formæ vegetatiuæ, & germinatiuæ. Accipe igitur præfatam terram prægnantem, & constitue intra bociam cum collo longo, quam optimè lutabis luto sapientiæ, ac desiccato luto collocabis cum materia in furnum distillationis, subministrãs in principio ignem lentum

Digitized by Google

lentum, donec bocia calefiat, cuius os sit occlusum licinio bombicis, atque illum lentum ignem continuabis per sex horas: postea per alias sex horas ignem aliquantulum augebis. Quòd si per illum ignis gradum nõ sublimaretur, augebis ignem vicissim ad violentiorem gradum, donec incipiat sublimare: quem ignem continuabis per 24. horas: quo temporis spatio elapso, frigefacto vase accipito inde sulphur nostrum sublimatum, Mercurium nostrum, cœlum nostrum, sal armoniacum nostrum, lapidem nostrum non fermentatum, pluribus aliis nominibus appellatum, à suprà scripto spiritu nobis reuelatum, cuius potestas est acuere suum spiritum, vt inferioribus experimentis comprobabitur.

Experimentum Tertium.

Accipe mel nouum quod sit album, & cum fano coniunctum: illud autem constitue in vase vitreo ad putrefaciendum per sexaginta dies. Deinde apposito alembico cum recipiente, feruente balneo distillabis inde suum phlegma ad similitudinem aquæ insipidæ, ac nullius saporis. Illud tamen animaduerte: si velis totum phlegma per illam destillationem penitus egredi, necesse est tibi per binas quasque horas remoto alembico in vas bacillum immittere, & materiam, vt frangatur cautè agitare, vt frangatur pannus, qui generabatur in superficie propter coniunctionem faui cum ipso melle, qui pannus est impedimẽto ne ipsum phlegma totum possit exhalare. Sed si illum pannum in superficie amoueris sæpius constat tempus te non frustra amissurum. Destillato igitur phlegmate

Digitized by Google

fine vas frigefieri, quo frigefacto vas transferis in furnum cineris, remoto priore receptaculo cum phlegmate, quod seorsum seruabis, & alterum recipientem annecte cum iuncturis optimè clausis, atque illo gradu continuabis opus, donec amplius non distillabit: postea ignem augebis cum ignis ardentibus continuando dictum ignem per viginti quatuor horas, vt violentia ignis terra calcinetur. Hoc tamen aduertas fili charissime quòd vas siue vrinale quo fit hæc operatio debeat esse terreum, ac tenax, ac solidū: ita, vt tolerare possit violentiam ignis, quam optimè vitreatum: quod si in vase vitreo fieret, procul dubio frangeretur, ac inflammaretur, & intra cremaretur anima siue virtus ipsius terræ. Accipe aquam per cineres tradūctam quæ erit aliquantum acetosa, illam rectificabis per cineres septies, vel quoúsque deueniat ad albedinem, sicut in phlegma quod in balneo distillasti, ita vt nulla rubedo in eo appareat. Tum verò signum habebis illam aquam quam optimè rectificatam. Postea accipe terram quæ remanserat in vrinali, atque illam perfectè tritura-tam in vase terreo collocabis, quod sit ex creta valentina, vel ex ea ex qua fabricantur crucibula: vel si hoc vas habere non poteris, constitue eandem terram intra geminos crucibulos alterum alteri annexos, & quamoptimè clausos. Post statue in furno reuerberationis vel vitriariorum, atque ibi permaneant quatuor, vel quinque dies, extrà ipsa albescet terra, vel paulò minus. Sed si hoc opus feceris in furno reuerberationis, aduerte ne sit ignis nimis violentus: sic enim ipsa terra euanesceret, & si ignis debilis esset, nunquam calcinaretur:

Digitized by Google

mediocri ergo igni opus est. Sic nullus error potest contingere, vt nobis accidit. Nam cum hoc opus inchoaremus, violentia ignis totam terram amisimus, sed ad rem. Postquam hæc terra, vt prædictum est, calcinata fuerit, frigefacto vase extrahes, ac triturabis: illi postea superfunde aquam quam distillasti per balneum, & sinas materiam super cineres per duas horas feruere atque in aliud vas transfunde euacuando aquam ab ipsa terra, quam terram lento igne desiccabis. Super eosdem cineres superfunde nouum phlegma, ac fermentescat vt suprà, decãtabis euacuando, & in eodem vase conseruando vt suprà, dissolutionem corporis: atque hoc pacto magisterium toties iterabis, donec extra ipsum totum salem pretiosissimum euacuaueris, & in aquam transegeris. Postea accipito omnes illas dissolutiones, & per pannum lineum nitidum transmitte, quam aquam per balneum distillabis, tandem in fundo vasis salẽ pretiosissimum habebis, vel Mercurium vegetabilem. Recipe ergo huius salis dissolutionem cum ipso phlegmate, & per pannum lineum transmitte: ac postea eodem modo congelabis, vt suprà in primo experimento, ac prædicto eodem modo: & vt in primo experimento, primò congelabis iterando hoc magisterium quater. Quo facto scias pondus dictæ congelationis seu salis, ac illi superinfunde tertiam partem aquæ, quam seruasti superius, quam rectificasti septies per cineres, & occlude vas cum suo antenotorio, & pone in balneo per tres dies, deinde amoto antenotorio, & appositio alembico, temperato igni exhalabis distillando humorem, qui distillari poterit, qui erit insipidus.

Digitized by Google

Nam virtutem, & acetositatem ipsius aquæ accepit, & secum retinuit ipsa terra. Deinde iterum noua aqua, vt prius, imbibe ipsam terram, & reiterando magisterium imbibēdo, digerendo, distillando toties vt suprà, quousque terra ad se traxerit & imbiberit totam suam aquam. Atque ita auxilio Dei viui verè habebis salem vegetabilem extractum ab hoc indiuiduo, quod sal est pretiosissimū, ac potestatem habet acuendi Mercurium vegetabilem, & dissoluendi duo luminaria, cæteráque omnia metalla imperfecta: & cum hoc ipsa metalla reduci possunt in suam primam materiam.

Experimentum Quartum.

Accipe chelidoniam Maio mense in plenilunio cum suis radicibus & floribus, sed radices prius expurgentur & lauentur ab omni sorde terrestri: desiccabis super tabulam nitidam, contunde postea optimè, & in vase vitreo contusam tuam chelidoniam pone, & vas cum suo cooperculo sit optimè concluſum cum cera gummata: pone in putrefactione sub fimo equino per 30. vel 40. dies. Deinde appositio alembico cum recipiente & iuncturis optimè clausis per balneum distillabis quousque per illum caloris gradum, quod possibile est, distilletur. Postea amoto recipiente cum materia distillata, quod est elementum aquę ipsius indiuidui, & firmiter clauso, & seruato transferas vas cum materia remanente in furno cinerum, & annexo altero recipiente iuncturis optimè clausis, distillabis inde oleum, & continuabis illum gradum caloris quousque amplius non di-

Digitized by Google

stillet, postremò ignem augebis quantum fieri potest, vt terra incipiat calcinari, ac totam vnctuositatem emittet penitus & exhalabit. Quod cum factum fuerit, sinito vas frigescere, & terram crematam fundo remanentem accipe, quæ aliqua ex parte erit subalba, vel cinericij coloris, quam triturabis, & vase firmiter occluso collocabis in furnum reuerberationis, vel vitriariorum. Quæ quidem terra cum calcinata fuerit, erit coloris cinericij, vel propemodum albi. Tunc in vase vitreo pone, & aquam distillatam per balneum superfunde, & inde salem elicias, & primo in igne cineum lentissimo fœueat per duas horas: dissolutionem euacuando transferas in aliud vas: terram verò insolutam desiccabis, & refrigerato vase triturabis superinfundendo nouam aquam, iterum super cineres vt suprà feruere facias, ac ipsam dissolutionem, vt suprà decantabis: hoc autem magisterium itera toties quousque totum inde salem extraxeris, quæ est pars Mercurialis ipsius individui. His ergo peractis accipe omnes illas dissolutiones, quas per filtrum vel linteum pannum transmitte, vt terrestreitate purgentur. Deinde per balneum congelabis distillando. Nam transacta humiditate, in fundo vasis remanebit Mercurius siue sal albi coloris, quem salem debes dissoluere, ac vicissim congelare ter: atque hoc pacto ex hac materia Mercurium extraxeris, qui virtutes propè innumerabiles habet acuendi spiritum vegetabilem à vino extractum, & potestatem habet dissoluendi cuncta metalla, cum conseruatione ipsorum formæ vegetatiuæ, & germinatiuæ. Scias præterea, fili mi, illam aquam, quæ dissoluit, & congelat

Digitized by Google

lauit dictum salem, ex reuelatione cuiusdam amici nostri, & nostro omnium experimento maximam conformitatem habere cum opere nostro. Sanat enim phthificos morbos: sanos autem præseruat à corruptione, augendo in eis virtutem, si quis ex ea aqua ieiuno stomacho quantum cochleare capit sumpserit. Confortat insuper virtutem digestiuam corroborando virtutem stomachi. Iam hoc reliquum est, vt oleam quod seruasti, destilles per cineres septies: ac ipsum conseruabis ad horum necessitatis, cuius virtutes plurimæ sunt. Confert hydropicis, atque eo chirurgi vtuntur ad inueteratas plagas sanandas: prodest insuper melancholicis ieiuno stomacho cochlearis medietatem recipientibus: oculorum etiam ægritudines tollit, præsertim eas, quas vulgus cataractas vocat. Ex hoc ergo indiuiduo pretiosissimo, fili mi, caue ne quicquam amittas: id propterea tanquam præcipuum inter vegetabilia posuimus, vt ex eo perfectum eliciamus, quoniam est admirabile.

Experimentum Quintum.

Accipe portulacam marinam, collectam mense Maio, apium syluestre, squillam, euphorbium, petretrum, rosmarinum, mercurialem herbam, solatrum, oleandrum. Quodlibet istorum indiuiduorum contunde per se, ac in vitreo vase per se singulum quoque distillabis in furno cineritio. Postquam singulorum indiuiduorum dictorum lentissimo igne aquæ distillatæ fuerint, amoto prioti recipiente, aquam distillatã optimè occlusam seruabis, & annexo altero recipiente, augebis ignem,

Digitized by Google

ut deinde distillet oleum cuiusque quod proiicias, quia nihil valet, excepto eo, quod ex rore marino extraxeris, quod seruabis cum in se aliquid virtutis contineat. Accipe postea singulas aquas, & singulæ singulis corporibus suis siue terris reddantur separatim in vase cuiusque proprio: vasa omnia obturabis ipse, & in putrefactione collocabis per triginta dies, facta putrefactione singulis vasis, tum alembicum superpone cum recipientibus, & distillabis per balneum totam aquam suam. Qua transacta, remouentur recipientia, & frigefactis vasis transferas ea ad furnum cineris, violentissimum ignem ministrando, vt terra incipiat calcinari: & cum inde nihil emanabit, tunc vasis omnibus frigefactis, terram cuiusque indiuiduorum dictorū extrahes, & collocabis ad calcinandum in igne reuerberationis per tres dies. Hoc tamen aduerte, quòd nos fecimus huiusmodi calcinationes in vasis terreis non vitreatis, sic etiam distillationes, quæ esse debent quamoptimè vitreata vasa in distillatione, sed in calcinatione non debent esse vitreata. Frigefactis ergò vasis, & completa calcinatione, inuenies terram cinericei coloris, & subalbi. Tunc eas terras triturabis per se singulas, atque eis singulis singulas suas aquas restitues, quas per balneum distillasti, ita vt supernatent quatuor digitis: bulliant singulæ singulis furnellis per duas horas, ac singulas dissolutiones corporum prædictorum in singula vasa per se separatim euacuando decantabis: postea desiccabis ipsas terras & superinfunde iterum de nouis aquis, per balneum distillabis, vt suprà, sine vt feruescat vt suprà, postea euacuabis vt suprà per decantationem,

Digitized by Google

Atque hoc modo toties magisterium iterabis, quousque per dissolutionem cuiusque terræ salis transacti fuerint. Quas singulas dissolutiones vel per filtrum, vel per pannum transmitte, & congela vicissim in balneo: postea iterum dissolue, iterum per filtrum vel pannum lineum transmitte, atque iterum congela, donec omnibus remotis terreſtreitatibus prædictorum indiuiduorum salem habueris perfectè purgatos. Quibus omnibus Mercurium vegetabilem ex vino extractum acuere poteris coniunctim vel separatim. Atque his omnibus miracula perficere poteris, vt plenè tractabitur in experimentis, cum ex duobus luminaribus tincturam eliciemus.

Experimentum de animali rationali sextum.

Maxima sanè, & incomprehensibilia summus ille Deus nobis munera largitus est: quæ agnoscentes diu noctúque cum toto corde amare, colere, & admirari debemus, eiúsque nomen pro viribus vbique extollere. Nam vt omittam quod ex nihilo creauit, suo sanguine pretiosissimo nos redemit: hoc alterum est quod hominem participem reddidit, dotibus omnibus quæ in maiori mundo continentur: hácque de causa Microcosmus dicitur. Siquidem nobis diuino numine reuelatum est, ipsi homini inesse virtutes omnes tam animales, & vegetabiles, quàm minerales. Ad hoc ipsum verum esse, hoc mirabili experimento comprobabimus. Accipe ergo in nomine Domini vrinam puerorum, qui à octauo anno in 12. vltra non

Digitized by Google

madant: quam vrinam ex ipsis pueris mane ex lecto surgentibus collige, cuius magnam quantitatem te habere oportet, quæ vasevitreo putrefacienda est quam optimè, occluso vase ne respiret: cuius vasis duæ partes debent esse plenæ, reliquæ vacuę: atque hoc pacto intra fimum equinum collocari debet ad putrefaciendum; quousque ipsa vrina nigrescat; quod intra dies 40. vel 50. contingere solet. Sed vt ipsa vrina breuioris temporis spatio putrescat & nigrescat, hoc secreto habuimus; & vero experimento comprobauimus immiscendo, & coniungendo cum prædicta vrina ciathum aquæ vitæ, quæ sit prius rectificata quamoptimè; atque hoc putrefactionem accelerabit. Facta putrefactione, constitue vrinam in vrinali cum alembico & recipiente optimè clausis: cuius vasis duæ partes sint plenæ, tertia verò vacua, atque in balneo lento igne distillabis ex tribus partibus vnam, vel quousque in capello procreet venas. Quibus venis elapsis & euanescentibus, recipientem remoue: & occlusum optimè cum aqua distillata conseruabis (quę est eius Mercurius) in loco frigido quantum poteris: deindę distillationem tandem continuabis augendo ignē, & distillabitur eius phlegma, quod vehementiorem ignem exigit: vt quod alembicum exire possit; atque hoc modo continuabis distillationem quousque corpus appareat ad similitudinem mellis vel picis fusæ: tùm sine vas frigescere, & phlegma quod distillauit seruabis. Postea accipe primum Mercurium, seu primum spiritum, quem in principio distillasti, quem rectificabis hoc modo. Pone igitur illum in bociam magnam; cuius

Digitized by Google

altitudo sit vnius brachij & medij: postea in collo bociæ immitte licinium bombicis tantum, quantum sufficit ad occludendum os ipsius bociæ: quod licinium sit prius madefactum oleo, & expressum, & filo cannabaceo ligatum: vt ex collo ipsius bociæ ipsum quandocunque volueris poteris extrahere, nec intra bociam valeat decidere. Appone demum bociæ alembicum cum recipiente, iuncturis optimè clausis, cum flore farinæ & lineis fasciolis illitis, hoc est impastatis ipso bitumine farinæ ad collum bociæ firmiter alligatis, ne vasa respirent. Quo bitumine desiccato, constitue bociam ad ignem balnei leniter feruentis, & materia sublimabitur in pretiosissimum salem. Hoc tamen aduerte fili, vt rostrum alembici sit amplum, & patens: ne sal ex cucurbita emergens ac sublimans, obstruat os rostri ipsius alembici, cum in recipientem emanabit: quod si fieret, rumperentur vasa, vt antea quoque nobis accidit, cum hoc experimentum ad practicam contulimus. Cum totum salem videris per distillationem transactum, remanebit in bocia quædam aqua phlematica: quam proiice, quia nihil valet. Salem autem transactum cum cautela euacuabis, ac vase vitreo seruabis quamoptimè occlusum, quod sal erit volatile: & eo vtemur ad corporum dissolutionem, vel ad compositionem medicinarum. Est etiam alius modus prædictum spiritum siue Mercurium animalem rectificandi siue purgandi. Accipe ergo illum animalem spiritum, ac distilla per balneum, & transacta medietate liquoris, remoue recipientem, & quod in vase remanet, proiicito. Quod autem distillatum est, iterum distillabis, ex eo accipiens

Digitized by Google

duas partes, quod in vase remanet, iterum vt suprà proiicito. Tertio verò quod transactum est, distillabis, & ex eo recipias paulò minus totum: atque hoc modo spiritum siue mercurium animalem rectificatum perfectè habebis: quo poteris exanimare suam terram, quæ superius tibi mansit in similitudinem picis fusæ. Accipe ergo picem illam fusam, siue magis terram fusam, ac illi superinfunde tantum de prædicto spiritu animali, vt supernatet quatuor digitis: claude vas cum suo antenotorio, cum cera gummata ne respiret. Postea vas, ipsum, siue vrinale concutias quamoptimè, vt spiritus incorporetur, & terra melius coniuncta spiritui dissoluetur: pone in putrefactione per duos dies naturales: deinde amoto antenotorio, & cum celeritate superimposito alembico cum recipiente, iuncturis bene clausis ne respiret, distillabis per cineres. Caue tibi à fumo, cum vas aperueris, sunt enim potentissimi. Transacto igitur per distillationem toto spiritu, ignem augebis, vt anima imprimatur in aquam distillatam, ac denique iterum ita gradatim ignem augebis, quousque sublimetur alius sal, siue sulphur. Cum non amplius sublimabit, frigefacto vase collige sublimationē: quam cum spiritu animato collocabis nuper distillato: postea materiam duram & crematam remanentem in vase extrahe, & triturabis, & iterum illi vt suprà de nouo spiritu infunde, & clauso vase cum suo antenotorio iterum vt suprà putrefacias: amotoque antenotorio, & suprà posito alembico cum recipiente firmiter occluso vt suprà, per cineres distillabis spiritum animatum. Quo trāsacto iterum vt suprà, in fine augebis ignem, vt aliqua pars olei

Digitized by Google

transmittatur : atque alia pars sulphuris sublimetur. Cum autem videris nihil vltra distillari, nec quicquam sublimari : finito vas frigefieri, & animatum spiritum nuper distillatū cum altero prius distillato conseruabis. Sic etiam si qua pars salis per sublimationem ascenderit, eam cum prædicto spiritu simul misceto, vt suprà : & clauso firmiter vase, hæc omnia conseruabis. Tunc iterum super terram de nouo spiritu superinfunde, vt supernatet tribus digitis, & annexo antenotorio vt suprà putrefacias, ac demum per cineres vt suprà, distillabis. Cum autem amplius nihil distillabit; ignem adiunctis lignis augebis, quantum possibile fuerit, vt terra ipsa calcinetur: & in hac tertia operatione conuertatur in berettinum, siue cinericium colorem. Mox frigefacto vase, & amoto recipiente cum spiritu animato, cum reliquo spiritu animato conseruabis. Terram verò pone in vas fictile, siue cretaceum, quod sit solidum, ac sufferre ignem possit, quod clauda cum suo capello, subministrans ei vehementē ignem, quantum fieri possit de lignis, atque ita per duos dies continuabis: tunc per id temporis spatium terram calcinaueris. Frigefacto deinde vase, extrahe dictam terram, quæ erit alba propemodum, vel berettini coloris clari & nitidi : suprà quam infunde tantum de suo phlegmate, vt supernatet quatuor digitis: ac in cineribus sinas feruere per quatuor horas: ac postea decantabis liquorem cautè in aliud vas, ac seruabis. Remanentem terram desiccabis, atque illi infunde iterum de nouo phlegmate vt suprà : fac postea bullire vt suprà: mox decātabis vt suprà, ac terram vt suprà desiccabis: ita magisterium reiterabis, do-

Digitized by Google

hoc tota terra dissoluta fuerit: vel tota eius pars in illud phlegma imprimatur: quod fortè accidet terna vel quaterna dissolutione. Si quid insolutum permanserit, proiicito: est enim terra inanimata, & inanis. Quæ autem cum phlegmate transacta fuerit, eam transmitte per filtrum, postea iterum per pannum lineum subtilissimum transire facias: quo facto, dissolutionem in igne cinerum lentissimo congelabis in vrinali vitreo: cui suppositus sit alembicus cum suo recipiente. Quo congelato iterum dissolue in eadem aqua nuper distillata per filtrum: postea per pannum iterum vt suprà transmittas: postremo congelabis vt suprà. Hoc autem magisterium toties iterabis, donec per filtrum & pannum nullam amplius terrestreitatem emittat. Tunc seruato salem nostrum armoniacum physicum, sulphur animale nostrum, Mercurium animalem fixum nostrum, de quo paululum quid super laminam igneam colloca, & si fluit tanquam cera sine fumo, signum, te habere argentum viuum fixum, ac perfectè depuratum, cum quo plurima experimenta haurire poteris. Hic est ille Mercurius, qui aptissimum nobis subsidium præbuit, vt in inferioribus experimentis comprobabitur.

Experimentum septimum de rectificatione spiritus animati.

Accipe supradictum spiritum, in quo suum sublimatum salem posuisti: illud destillabis per cineres: cum totum distillauerit, fæces in vase remanentes proiice. Deinde iterum distilla vt suprà, amotendo semper fæces remanentes in fundo vt suprà:

Digitized by Google

atque hoc pacto quater magisterium reiterabis postea eundem spiritum distillabis per balneum, atque ex eo fine vt remaneat in vase quarta pars, & tres partes distillando separabis. Illas verò tres partes, quas distillasti, iterum per balneum distilla, & ex eo fine vt remaneat in vase quarta pars eius: quam tamen partem proiice: tertio iterum distillabis, & huius mitte per alembicum paulo minus totum, quo rectificato tibi manifestamus, cum hoc spiritu nos feciſſe primam dissolutionem, cum conseruatione humidi radicalis. Hic etiam spiritus habet proprietatē congelandi spiritus vegetabiles, vel aquā vitæ perfectè rectificatā. Nam eam in salem conuertit, qui plurimas proprietates & virtutes excellentissimas habet. Quare certificati sumus, ac maximam animi iucunditatem accepimus: & cum primum nostrorum sociorum quidam nobis declarauit, id ipsum propriis oculis vidisse: summam admirationem ex ea accepimus, ac protinus experimento comprobauimus rei ipsius veritatem.

Superioris salis Experimentum octauum.

Accipe prædictum spiritum animatum ex eo vnam partem, & aquam vitæ perfectè rectificatæ partes quatuor, quas statues super ipsum spiritum animatum, ac protinus occlude vas, ne respiret, quod vas sit bocia, quam concute tuis manibus agitando, in ictu siue momento protinus videbis totam aquam in salem esse conuersam: quòd si in ipsa aqua vitæ esset pars aliqua phlegmatis, protinus ab ipso sale separabitur in formam aqueæ, ac

Digitized by Google

& propterea aqua vitæ dicitur esse quamoptimè expurgata ab omni phlegmate, ne cum hoc opus fiat, quicquam aquæ remaneat cum ipso sale, sed totum conuertatur, quod erit melius & vtilius: atque hoc pacto habebis salem animalem vegetabilem, quem coagulatiuum siue gelatiuum sulphur appellabimus: quod proprietatem ac virtutem habet dissoluendi duo luminaria, & reducendi ea de potentia in actum, conseruata illorum forma vegetatiua & germinatiua

Experimentum nonum, Ad idem.

Alius præterea modus est copulandi prædictum animalem spiritum, cum spiritu vegetabili: hoc pacto videlicet. Accipe de spiritu animato vt suprà rectificato quantum libet, ac superfunde tres partes de aqua vitæ nostra perfectè rectificata, quę copulatio fieri debet in bocia magna & alta, cui subito alembicus adaptari possit. Facta igitur dicta copulatione, subito habeas paratum licinium bombicis, madefactum oleo quamoptimè expressum, quo statim occludatur os ipsius bociæ, & intromittatur intra collum deorsum, vsque ad spatium vnius palmi cum forti filo cannabaceo annexum, vt cum fuerit opus possis dictum licinium extrahere: postea suppone alembicum recipiente quàm optimè occluso, & in furno cinerum collocabis, subministrans illi à principio ignem leuem, postea verò gradatim augendo ipsum ignē, donec sublimetur: quod sublimatum in vase firmiter obstructo conseruabis: quia hoc salē, & aliis mediantibus mirabilia operari poteris. Quod

Digitized by Google

si sales vel Mercurij innotescerent, nostra esset pene pythia. Atque horum salium experimenta principio posuimus multis rationibus, & præsertim propter hoc, quia præcipua difficultas nobis fuit inuenire modum efficiendi hos sales: quare inuenta, cætera nobis propitia & facilia visa sunt. Ergo fili charissime obtestamur vt homines tantorum laborum, hæc experimenta celare & occultare debeas. Scis enim quo iuramento astricti sumus, & tu præ cæteris id obseruare debes.

Experimentum Decimum.

Accipe vrinam putrefactam illam, pone in bocia, cuius collum sit altum, intra collum immitte obturamentum bombicis cannabaceo filo alligatum, vt tuo arbitrio cum opus fuerit extrahere poteris, i lque sit madefactum oleo atque expressum, deinde appositio alembico, cum luis iuncturis optimè clatisis, subministrabis illi à principio ignem leuissimum, postmodum ipsum augebis, quousque incipit sublimari & sublimatum sal quo vsi sumus, tamen inde paucam quantitatem eliçimus, eo quòd materia non fuit prius subtiliata, & cum difficultate à suo phlegmate separatur. Nos autem hoc experti à principio mirati sumus, postea verò cum causam agnouimus, visus est nobis non tantæ esse virtutis & roboris quales erant cæteri sales, & propterea illam dimittimus.

Experimentum Vndecimum.

Accipe sanguinem extractum ab hominibus sa-

nis,

Digitized by Google

pis, & cholericis, illúmque pone in tabula nitida, & sic permitte siccari, vt phlegma seperetur ab eo. Postea accipe ipsum sanguinem, & cum quamoptimè tritura, & pone in bociam, & lento igne aquam distilla, qua distillata, seorsim seruabis, & aucto aliquantum igne, sed non admodum intensè, ne fortè sublimetur sal, sed solum humiditas, atque oleum superfluum exhalet, donec non amplius distillábit: postea frigefacto vase, accipe terram combustam, quam loca in vas, & firmiter claude, ne respiret. Nam respirando euanesceret in fumum: pone vas in fumum reuerberationis, sed ignis debet esse temperatissimus, vt subtilius materiæ, qui volátilis est, & non fixus exhalet, & ne violentia ignis vas frangatur, vt nobis accidit; & stet materia in ipso gradu ignis per duos dies, & calcinabitur. Quo facto vas frigescat, & frigefactum aperiatur, & super calcinatam materiam infunde suum phlegma; id est aquam, quam à principio distillasti: permitte super cineres fermentescere per duas horas, vt aliqua pars dissoluatur, & quod dissolutum fuerit, decanta in alio vase, atque iterum cum noua aqua fac vt suprà, & sic reitera, donec totum sal extraxeris: postea aquam per balneum distillando remoueas, & remanebit in vase sal niueus, habens virtutes plurimas, & si cum eo vegetabilem ignem acues, dissoluet procul dubio duo luminaria eius, ad conseruationem, ac eorum formæ vegetatiuæ: & cum eo ipso fieri poterit excellentissimum aurum potabile, pro conseruando radicali humido in hominibus, & ad expellendum plures ægritudines.

Digitized by Google

Experimentum Duodecimum. Alius modus educendum sal siue sulphur à dicto individuo.

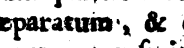
Accipe sanguinem trituratum, pone in hocia, cuius collum sit altum, & appositio alembico cum recipiente, igne lento prius distillabis, donec humiditas exhalabit: postea ignem augebis, vsque dum sal sublimetur, qui erit subalbissimus, qui semel collectus seruetur: est enim plurimæ virtutis & effectus. Habes ergo fili charissime omnia medicamenta, quæ propinquitatem habent cum duobus luminaribus, atque etiam cum reliquis metallis imperfectis, sine quibus illa ars transmutationis finem habere non potest optatum. Atque hæc omnia distinctè pertractauimus, tam de vegetabilibus, quàm de animalibus, quæ ad nostrum opus facere videbantur: atque etiam plerasque alias his prædictis adiungere potuissemus, sed eas prætermisimus, quia non sunt tantæ virtutis.

Experimentum Decimum tertium, Arnoldi de Vill. Mo. quod Neapoli nobis reuelauit.

Accipe Mercurium Hispaniæ qui cum sigillo Hispaniæ in vesicis aduehitur, qui non sit sophisticatus: ipsum sublimato hoc modo: Accipe vitriolum desiccatum ab omni phlegmate, & salem communem præparatum & crepitatum, siue prius igni adustum: coniunge cum his duobus Mercurium terendo quamoptimè, postmodum in vase sublimabis in principio igni leui, postea augebis ignem quousque perfectè sublimetur. Frigefacto

Digitized by Google

vase collige sublimationem : caute caueas tibi à fumositatibus, sunt enim venenosæ : sublimatum quamoptimè calcinabis, ac imbibas oleo tartari, & calce viua. Deinde materiam intra stortam constitue, subministrando illi ignem, donec vinus ipse Mercurius in recipientem emanauerit. Iterum, vt suprà, cum nouis eisdem materiis sublimabis: denique, vt suprà, per stortam viuificabis. Hoc pacto iteretur magisterium quater. Accipe igitur hunc Mercurium sic præparatum, & cum aqua vitæ feruere facias, de siccatum transmitte per corium camuscinæ siue capræ. Accipe igitur hunc Mercurium, & illum constitue in his vasis, quorum alterum alteri sit firmiter & fortiter annexum, ac vndique forti luto sapientiæ cooperiri: quorum vasorum forma hæc est:

postea constitue furnum, quo aptè hæc vasa collocentur, ita, vt omnia æqualiter ignem habere possint, sed recipiens nullo pacto ignem sentire debet: sic etiam nostrum primi vasis, per quod Mercurius debet intromitti, extra furnum supereſſe debet: subministra postea ignem dictis vasis, vt candescant, & intra & extra fiant ignita: postea per cannam supereminentem extra furnum immitte Mercurium, ac protinus claude os cannæ cum bombice: & propter asperitatem ignis breui tempore pars ipsius Mercurij transibit in recipientem, vna pars verò in similitudinem aquæ: separa aquam à Mercurio, & serua: quod verò remanet viuum, iterum coniicito in vas dictum, vt suprà, toties, donec per ignis asperitatem totum transeat in aquam, singulis vicibus euacuando recipientem in aliud vas, & clausum opti-

Digitized by Google

mè conseruabis: postea accipe huius aquæ 14. vncias, & vnciam vnam oleidinæ salis primi experimenti, & simul cum dicto sale transmitte illam aquam; distillando per cineres igne lentissimo à principio, postea in fine ignem augendo, donec amplius non distillet. Deinde recipe nouum salem, vel oleum eiusdem primi experimenti, & coniunge cum illa aqua paulò antè distillata, ac iterum per cineres vt suprà distillando transmitte. Hoc autem magisterium quinquies iterabis, singulis vicibus cum vnciis tribus dictæ aquæ commiscendo vnciam vnã dicti salis, vel olei primi experimenti, distillando vt suprà, per cineres, eodem gradu ignis, ac eodem, quo suprà, pondere: nam aquæ quàm salis, siue olei. Atque hoc pacto auxilio *Dei habebimus* aquam mineralem ac vegetabilem vnitam simul; quæ potestatem habet dissoluendi Mercurium, & cuncta metalla, præsertim duo luminaria, ad cuius aquæ multiplicationem hoc pacto procedendum est. Recipe vnciam vnam Mercurij purgati, vnciam vnam aquæ acutæ dictæ: coniunge hęc duo simul in bodia parua, quam claude optimè, tunc protinus Mercurius dissoluetur: quam dissolutionem pone in vrinali paruo, cum alembico & recipiente, iuncturis bene clausis, distillando per cineres, & totum in aquam transibit, relicta in fundo vasis aliqua terrestreitate nullius momenti. Hac ergo ratione dictam aquam multiplicare poteris, quantumlibet: videlicet, accipiendo ipsius quinque partes, & vnam Mercurij purgati, dissoluendo prius per alembicum, ac suprà distillando. Sed ad rem nostram reuertamur. Recipe argentum viuum vulgare, ac ipsum

Digitized by Google

cum luna calcinabis, scilicet amalgamando: ac postea ipsum amalgama triturando cum sale communi præparato: mox ipsum Mercurium exhalare facias lenissimo igni, deinde feruente aqua distillata salem ipsum remoueto, & sic lunam calcinatam habebis: hocque modo & solem calcinare potes. Recipe lunam calcinatam, & quatuor partes aquæ Mercurialis illis superfunde, & vas clausum cum suo anteniotorio statue super cineres, vt leuiter bulliat, & videbis viridem colorem, siue cœruleum, quem liquorem cautè in aliud vas transfunde: ita vt fæces non conturbentur: materiam in fundo remanentem desiccabis igne lento, adinstar solis. Postea scias pondus dictæ calcis, ac illi iterum superinfunde quatuor partes dictæ aquæ Mercurialis, super vnam partem calcis, & clauso vt prius vase cum anteniotorio suo, sine vt iterum bulliat, vt suprà, quod inde dissolutum fuerit, vt suprà, in aliud vas transfunde, ac coniunge cum dissolutione prima. Illud tamen aduerte, vt dictam materiam dissolutam semper in balneo conserues, donec totum opus dissolutionis absolutum fuerit: iterando toties magisterium, donec totum lunare corpus fuerit plene dissolutum ac transactum: quod quidem nobis acoidit intra duas vices, ac in putrefactione per quatuordecim dies constitue. Deinde transferas in vrinale, coniunctum pariter cum suo recipiente & alembico, iuncturis quamoptimè clausis: postea distillabis in furno cinerum: postea ignem augebis, vt corporis anima in sua aqua impressionem faciat. Frigefacto vase, scias pondus terræ lunaris in fundo remanentis; nam credo non amplius quàm

Digitized by Google

duabus octauis mihi de corpore non soluto remansurum ea tota uncia: reliquum erit plenè dissolutum. Quòd si plus remanserit de terra insoluta, tunc super infunde tantum de tua aqua nuper distillata, quantum superemineat tribus digitis: & clauso vase cum antenotorio, pone in balneum per diem naturalem: mox amoto antenotorio, & superposito alembico cum recipiente optimè clauso, per cineres distillato: in fine distillationis augebis ignem, vt suprà. Hoc autem iterabis, quousque per aereum reuolutionem totum corpus lunare per alembicum transmittatur: atque hoc pacto auxilio Dei habebis menstruum, quo solem potes dissoluere. Accipe ergo prædicto modo vncias duas calcinati solis, vt paulo ante docuimus, ac illi superfunde tantum aquæ superioris, scilicet tunc distillatæ, quod supernatet duobus digitis, & clauso vase cum suo antenotorio, protinus sol deueniet ad nigredinem instar carbonis: atque ita statue super cineres calidos ad bulliendum. Illud tamen aduerte, vt vas optimè clausum cum cera gummata: postea spongia madefacta circumdabis locum vasis, vbi erit dicta cera: atque hoc pacto permitte materiam feruere per tredecim dies: quibus elapsis, dissolutionem solis in alterum vas transfunde: fæces verò remanentes deficcabis igne lento, velut solis. Quo facto, iterum nouam lunam distillatam superfunde, vt supernatet quatuordecim digitis, & clauso vase cum suo antenotorio, iterum vt ab initio, super cineres feruere facias, ac dissolutionem transferas, vt suprà, in illud vas, in quo altera dissolutio seruata fuit, cum cautela, ne fæces tuebentur singulis euacuationi-

Digitized by Google

bus: posteà, vt suprà, materiam desiccabis, ac iterum, vt suprà, dissolues, ac dissolutum euacuabis, iterando toties magisterium, quousque solis corpus totum fuerit dissolutum, quod ferè tertia, aut quarta vice contingere solet. Corpus ipsum solis putrefacias per tredicem dies: quibus elapsis, dissolutio erit eiusdem nigredinis, quale est atramentum scriptorium: sed intrinsecus erit rubicundissimum tanquam rubinus, vel tanquam carbunculus lapidis. Accipe ergo tenebrosum solem, & obscurum, cum complexu sororis, vel matris suæ: pone ipsum in vrinali cum alembico suo, iuncturis optimè clausis: distillabis per balneum aquam pariter solis, & lunæ: atque tunc caloris gradum continuabis, quousque aqua non amplius distillauerit. Tunc amoto recipiente, & clauso, quamoptimè seruabis, & annexo alio recipiente, & firmiter clauso destillabis materiam remanentem per cineres, & emanabit vnguentum nostrum, vel aer, vel ignis. Cùm verò per rostrum alembici, vel per capellum videbis quasdam ampullas aureas, tunc sine vt vas frigescat, & vnguentum inde destillatum seruabis, per se benè obstructum: vas ipsum locabis eo loco, quo non possit frangi. Accipe postea vrinale, & amoto alembico, videbis in fundo solem tenebrosum & obscurum, quem extrahe, & pondera eo, vt scias quantum ex eo fuerit per aeream resolutionem transactum. Mox ipsum solis corpus triturabis optimè, ac iterum in vrinale constitue. Deinde recipe quatuor partes aquæ per balneum distillatæ, qua prius lauato alembico, vbi superius remanserunt illæ aureæ guttæ, siue ampullæ, de quibus suprà mentionem fecimus, ne illam

Digitized by Google

tincturam amittas. Illas ergo quatuor partes aquæ super solis corpus infundas, & clauso vase cum antenotorio, statue in putrefactione balnei per viginti quatuor horas: quibus elapsis, antenotorio amoto, & superposito alembico, distillabis per balneum, vt suprà: postquam eo caloris gradu nihil emanauerit amplius, amoto recipientem, & illi alterum recipientem annecte, vbi suprà vnguentum seruasti, vel oleum, rostris & iuncturis optimè clausis, ne os respirare possit, distillabis per cineres. In fine tandem augebis ignem, vtaer siue oleum ascendat. Postremò maiori gradu vlterius, si possis, augebis ignem: atque hoc pacto ignis elementum cum suo aere paruæ per alembicum transmittetur. Vltimò sine vt vas frigescat: ac cum recipiente oleum optimè obstructum conseruabis. Cæterum alembico amoto, iterum accipe dictam terram, & contere: postea illi vt suprà, infunde aquam per balneum distillatam, tantum, vt supernatet quatuor digitis; claude vas cum suo antenotorio, vt suprà, ac putrefaciendo: deinde aquam per balneum distillando: vltimò per cineres distillando, oleum, siue aerem, & ignem. Hoc magisterium iterabis decies atque hoc temporis spatio eris certus, terram perfectè esse exanimatam, lotam, & calcinatam. Nam hæc tria eodem magisterio, & temporis spatio fiunt. Sed fili, terram in vase remanentem accipe, quæ paruæ quãtitatis erit: de qua modicum quid super candentem laminam pone, quæ fluet vt cera, nec tinget quicquam: nam ex ea euacuata est omnis tinctura. Eam ipsam terram collocabis in vase aliquo vitreo paruo, vel pila paruula clausula cum

Digitized by Google

bombice, ne sordes intra cadant. Eam statue in furnum cinerũ, vt calcinetur, atque inibi permaneat hæc terra, donec alias operationes peregeris, quæ seruiunt ad hoc opus. Recipe ergo eam aquam & rectificabis cineres septies: si qua terrestreitas remaneat, quod non credo, terræ suæ illã adde. Mox recipe suum aerem, vel oleum potius: atque septies rectificabis per cineres. Quod autem remanebit in fundo, totum est ignis elementum, & tinctura: qua in rubificatione sui sulphuris vtemur. Aer siue oleum transactum per distillationem pro incineratione vsurpabitur. Sed quoniam prius fixandum, ne quicquam temporis intermittatur ad alias operationes faciendas; propterea confugimus ad Arnoldum, à quo dicti olei fixationem plenè percepimus: modus regiminis est talis. Recipe dicti olei, & scias quanti ponderis sit: cui tantundem adiunge de oleo, quod te docuimus in primo experimento, quod positum fuit in circulatione, & pone in vase, quod sit altum & angustum, & firmè clausum: quod pone in balneum per quatuor vel sex dies, vt simul vniantur: postea remoue ex balneo, vt vas sit bene desiccatum, quod postea collocabis in furnum cinerũ per 15. vel 20. dies, atque optimè sic fixabitur. Hoc autem oleum proprietatem habet liquefaciendi medicinam, vel sulphur nostrum, vt videbis. Recipe terram, quam in pila illa seruasti superius: terram videlicet duorum luminarium, quæ restitit tibi vltimò calcinatam: & quando pauca admodum est, & imbibere admodum est tædiosum, & prolixum opus: ideo vt breuitati studeamus, hoc regimine vsi sumes. Recipe terram illam, scias pondus, cui adiunges

Digitized by Google

duas partes amplius suo pondere de sale vegetabili secundi experimenti, vel de terra præparata vrinæ, quæ fluebat instar ceræ, & simul totum tere: mox ponas in vase, & scias pondus totius materiæ simul vnitæ, ac illi superinfunde tres partes aquæ superioris per balneum distillatæ, cuius partem seruasti deinde clauso vase cum suo antenotorio, iunctis firmiter clausis, constitue in balneum, vt solummodo stet in eius vapore, per 23. vel 24. horas. Tum remoto antenotorio, & appolito alembico per distillationem exhalabis quandam paucam humiditatem insipidi saporis. Quæ humiditas si non fuerit insipida, colligenda est. Deinde iterum misce aquam superiorem, vt suprà, collocabis in balneum: distilletur vltimò humiditas, vt suprà. Atque hoc pacto iterandū est hoc magisterium quinquies: digerendo videlicet, atque distillando, quousque lapis fiat, vel terra. Postea accipe terram illam prægnantem, ac prius contritam collocabis in bociam fortiter lutatam bitumine philosophorū: mox eam adaptabis fumo cinerum, & obstructo ore bociæ, sensim ignem lentum submini strabis, ne vas frangatur: post inde ignem bene augebis per 12. horas. Frigefacto vase, perferas extra infantem nostrum, primam geminorum luminarium materiam, magnesiam nostram, accipitrem nostrum, multis aliis nominibus nominatum. Recipe ergo sulphur hoc, ac hilari animo in bociam collocabis: cui redde duas partes aquæ superioris, dictum infantem superimbibendo; ac digerendo magisterium continuabis, donec sulphur fiat rubrum tanquam lucidus rubinus. Illud etiam notabis, quòd dictum sul-

Digitized by Google

prius ad album etiam possit fermentari, antequam rubificetur. Sed quoniam magna iactura videtur, si hoc opus hucusque deductum, terminaretur in albam medicinam: propterea visum est nobis, ad fermentationem descendere. Recipe ergo regem illum rubificatum & scias pondus: & mox recipe Mercurij lauati octo partes, & partem vnam auri cementati: fiat simul amalgama; huius scias pondus, & si fuerint octo partes Mercurij, & vna pars auri, debet illud amalgama per linteum pannum exprimi. Deinde pone regem illum in vas altum, quod sit in inferiori parte satis amplum & largum: os autem non debet ita esse largum, sed strictum, vt quatuor digitos immittere possis: & si rex intra positus erit vnius vnciæ, amalgama debet esse vnciarum octo. Prius ergo rex ipse in vas collocetur: postea amalgama totum immitte super regem: vas ipsum postea constitue in ignem cinerum: qui rex continuò postquam sentiret calorem, conuerteretur in puluerem dictum amalgama: atque ita in eodem igne permaneat per 24. horas, vt eius virtus augeatur. Postea recipe oleum dictum superius compositum, & funde super ipsam materiam: quæ postquam totum oleum ebiberit, apparebit tibi tota materia conuersa in aquam, siue oleum. Cùm autem ab igni remota fuerit, apparebit sicut petra dura, splendès tanquam carbunculus. Iterum ergo super ignem constitue, & amone vt suprà: hoc fac quotiescumque volueris, licet solummodo bis id nos fecimus. Nam quantò sæpius dissolueris, & congelaueris, eò magis virtus augebitur; tum cum de rege nostro coronato proiectionem facere volueris, fac in hunc modum.

Digitized by Google

Recipe de eo modicum, & 24. partes auri: sed prius funde aurum, & superipsum pone modicum medicinæ: & è vestigio totum aurum in pulverem conuertetur instar rubini, totumque illud erit medicina. Præterea recipe vnam partem medicinæ, siue pulueris, & proiice super 100. partes Mercurij, totumque aurum cõuertetur purissimum: quod si nimium esset coloratum, poteris illi adiungere vel æris, vel argenti partem aliquam. De qua etiam medicina poteris proiectionem facere super reliqua metalla perfecta: præsertim super Martem, & Venerem, & conuertentur in aurum, melius omni auro minerali. Hoc operati sumus pro rege Anglico, qui fecit se contra Turcam pugnaturum, & postea contrà Regem Galliæ pugnauit, meque incarcerauit, & eundem euasi. Cãueas ergo tibi fili ab his.

Experimentum XIIII.

Accipe aquam illam Mercurij factam tribus vasis, & acutam, vt sæpius te docui, atque in ea dissoluas vnciam lunæ: mox alteri bocia soluas duas vncias solis: quibus vtriusque dissolutis, ambas dissolutiones in vnam copulabis. Sed cum hæc coniunctio fiet, aquæ debent calidæ esse, vt facilius vniantur: illud tamen aduerte, quòd ad dissolutionem lunæ requirantur quatuor partes aquæ, ad singulas vncias lunæ. Facta ergo perfecta vnione, habeas pilam vitri rotundam, cum collo longo vnius brachij cum dimidio: ambas illas dissolutiones constitue in tali pila, cum Hermetis sigillo claudas, ac pone in tripode arcanorum, ac illi

Digitized by Google

subministrabis ignem lucernæ, cum licinio trium filorum per octo dies: denique per alios dies octo præbebis illi ignem trium liciniorum: postea dabis illi ignem liciniorum quatuor, vt ascendat ignis ad numerum duodecim filorum, ita vt singula licinia sint ex ternis filis. Hunc vltimum ignem continuabis, quousque appareat materia nigra, tanquam carbo extinctus, & tanquam atramentum. Tunc illud erit signum perfectæ vnionis & putrefactionis duorum luminarium, & Mercurium interfecisse suos parentes. Hæc autem nigredo intra spatium 40. dierum apparebit: quibus elapsis, inibi caudam pauonis aspicies: varij enim colores apparebunt. Tum ignem illum continuabis, donec tandem incipiat superare color albus, quod fortè continget intra 40. vel 50. dies alios. Cùm ergo videris perfectum colorem album persistere, vel vltra variari.

Experimentum XV.

Recipe argentum calcinatum cum aqua forti, facto de vitriolo, sale nitro, & cinabrio: postea ipsum phlegma ter aut quater extractum ex lotio distillabis, vt ab igni contra naturam expurgetur. Deinde ipsum argentum calcinatum constitue in vrinali paruo, ac inibi de illo oleo quod habes in eo experimento, postea desiccabis, ac iterum imbibes, & desiccabis: iterando hoc opus, quousque tres partes biberit de illo pretiosissimo oleo: quo facto, elicito ex vase materiam, ac contere optimè super porphyrum, vel vitreo mortario cum pistillo vitreo. Deinde repone in eodem vase, adiungas

Digitized by Google

illi vncias 8. de sale volatili ex lotio, vt suprà hebes in suo experimento : claude vas antenotorio optimè lutato ne respiret : pone super cineres, & breui spatio videbis totum illud in colorem viridem conuerti, vel azurum ; quo signo apparente, pone illud compositum in pila vitrea rotunda, Hermetis sigillo clausa : & pone in tripode arcanorum, donec videris materiam coagulari : quo facto, remouebis ignem; atque hæc operatio etiam fieri potest super cineres calidos cum thure. Frigefacto vase transferas istud in ignem balnei subministrans in principio ignem lentum, donec vas incipiat calefieri : tum ignem augebis, ita vt ferueat balneum : sic materia dissoluetur in oleum clarum ; sine vt frigescat, & congelabitur. Iterum dissolue, deinde vt suprà coagula, iterando opus quater, aut sexies. Illud tamen notabis : si materia non congelaretur in cinere elapsis triginta diebus, sine vt materia frigescat per se : sic enim congelabitur ; atque hoc pacto si per cineres dissolueris, non necesse erit balneo vti ; illud tamen notato, quòd corpus totum dissolui debet, nec vlla pars debet remanere, quin soluatur. Postremò accipe huius medicinæ vnam partem, & Mercurij triginta partes loti cum aceto, pone medicinam in pila vitrea, cum longo collo : deindè intromitte illum Mercurium lotum : pone vas in furno cinerum, in principio ad ignem lentissimum per quatuor dies : postea per alias quatuor dies augebis ignem : vltimò per alias quatuor dies subministrabis ignem penè fusionis, inuenies Mercurium congelatum, & fixum. Sed nota quòd dictus Mercurius gelatus non erit albus, sed propemodum rubeus. Illius

Digitized by Google

tem reductionem facias hoc modo. Extrahe tunc Mercurium congelatum, & contere: post in singulas vncias Mercurij huius, accipe singulas vncias plumbi, quod subtiliter laminabis: laminas ipsas cum ipso puluere in quatuor constitutas solaria stratum super stratum: postea in fornace dabis igneni, vt materia fundatur, proiice in virgam: vltimò transmitte totum per cópellam, sic habebis argentum de copella: memento pauperum.

Experimentum nostrum sociorum, qui plurimas alias actiones nobis notificauerunt: in quibus animaduertimus, plerdque alia omnia esse parui momenti.

EXPERIMENTVM XVI.

Accipe salem Armoniacum vulgi, atque illud dissolue in phlegmate vini lotij: dissolutionem transmitte per filtrum, ac per balneum distillando aquam remouebis: & remanebit tibi sal coagulatum, ac album: iterum dissolue cum præfato phlegmate, ac per balneum transmitte. Deinde accipe tantam quantitatem aquæ vitæ, quantæ quantitatis fuerit phlegma, superinfunde simul super eandem salem, & occluso vase cum suo antenotorio, pone in balneo per 24. horas: amoto antenotorio, & superposito alembico, distillabis per balneum igne lentissimo; cum sal coagulatum fuerit, ipsum iterum dissolue cum distillato phlegmate hoc, quod miscuisti cum aqua vitæ, & inde

Digitized by Google

sterum congelabis : hoc modo dissoluendo vicies sim & congelando, ter idem magisterium reiterabis. Atque ita dictum salem in virtutem vegetatiuam, auxilio spiritus vegetatiui, quo ipsum dissoluisti ac congelasti, reduxeris. Accipe vitriolum dephlegmatum, ita vt supra ignem non fundatur: recipe postea tantum de sale nitro, & mediam partem cinabrij: fac inde aquam fortem in sorta, cum iuncturis optimè clausis : vltimo augebis ignem, vt omnes spiritus exeant in receptorium. Cole pondus dictæ aquæ, & accipe medietatem ipsius ponderis de cinabrio, & pone illum in dicta aqua, vt dissoluatur : quo dissoluto, distillabis per cineres igne leuissimo à principio : cùm verò videris totam aquam transactam, auge subtus ignem, ac superius, ita vt totum cinabrium transeat in receptorium, vel maiori ex parte. His peractis, diuide illam aquam in duas partes : ac in altera parte dissoluas Mercurij vncias quatuor, & pone tantum aquæ, vt omnino dissoluatur totum : postea per cineres separabis aquam. Vltimò ignem augebis, donec rubicundus permaneat Mercurius præcipitatus. Cæterùm accipe aquam quam fecisti, ac in eo ponas dimidium vnciæ de sale armoniaco superius præparato, ac medium vnciæ de sale vegetabili primi experimenti. Sed prius dictæ aquæ debent purgari à suo phlegmate cum aliquanto argenti, vt pinguedo salis nitri recedat. Postea accipe aquam istum, in qua dissoluisti duos sales istos: salem armoniacum fixum, & salem primi experimenti : & in quaternas quasque vncias aquæ debes immittere singulas istorum salium: post accipe prædictum perfectum præcipitatum,

& hac

Digitized by Google

hac aqua imbibe, miscendo cum aliquo bacillo vitri, vel ligni ad modum cochlearis: deinde ipsum cinere desiccabis, vt suprà: & hoc magisterium toties iterabis, donec materia inter miscendum adhæreat cochleari, & ostendat quandam viscositatem, vt mel vel pix liquida. Alterum etiam signum tibi proferam, quòd hæc materia super ignem permanebit instar olei: amota autem ab igne congelabitur. Verum si tam in igne persistens, quàm remota ab igne non posset congelari amplius, longè esset melior. Cæterùm accipe duas partes argenti de copella, ac cementabis semel cum sale communi præparato: postea accipe vnam partem auri puri, & fiunt hæc duo: postea reducito in laminas subtiles & graciles, quale est dorsum cultelli: postmodum in frusta parua reducas instar vnguis. Dicta frusta vngendo linias optimè cum præfata materia viscosa: postea in crucibulo statuas componendo solariatim stratum suprà stratum, liniendo singula quæque frusta prædicta medicina: cùm vero intra crucibulum omnes laminas coaptaueris, linias superficiem, siue summitatem eadem materia, ita vt suprà nullæ laminæ appareant. Habeas præterea alterum crucibulum, quod superius intromissum tanquam cooperculum claudat crucibulum inferius, vbi sunt laminæ: lutabis deinde circumcirca vtrumque crucibulum, ne respiret: post desiccabis lutum: quod si contrahet ex siccitate aliquam lineam, iterum nouo luto linias, vt optimè cooperiatur suprà & infrà: postea constitue crucibulos inter duos lateres, & inter illos lateres collocabis totam quantitatem cineris, quantum satis sit ad inferiorem crucibulum

Digitized by Google

separandum intra ipsos cineres. Hoc autem fit, vt recipiat ignem tantum à parte superiori. Deinde accende superius ignem tanta quantitate carbonis, quantum possit ipsum ignem fouere, ac nutrire per sex horas. Vltimo frigefiat vas, ac ipsum aperias, iterumque supradictas laminas vnge, vt suprà: iterum suprà administrando ignem per sex horas, vt suprà, frigescat vt suprà. Postremò liquefacito laminas istas, atque iterum laminabis vt suprà: iterum prædicta materia eas linito: & in dictis crucibulis eas cõstitue, vel aliis nouis solariatim stratum super stratum lutabis vt suprà: ignem administrabis per sex horas, vt suprà: sine vt frigescant. Iterum deinde linias vt suprà, ignem dabis vt suprà: post iterum funde vt suprà, iterumque laminabis, & cum noua medicina circumlinias vngendo: & in crucibulis constituendo solariatim vt suprà: præbebis ignem vt suprà: postremò ponderabis laminas, & si sint vnciæ tres, ab iis subtrahe vnciam, & adiunge illi tantundem de argento copellæ, ac vt suprà magisterium iterabis, vngendo, laminando, stratumque in crucibulum, stratum super stratum, administrandoque ignem: & si tribus vicibus, & ternis quibusque vicibus subducito ex materia partem, & in eius vicem adiunge argentum nouum de copella: atque ita persequi poteris magisterium hoc in infinitum vsque. Postea accipe quod subtractum fuerit ex prædicta minera, ac pone in aqua diuisionis facta ex alumine roche & salenitro. Atque hoc pacto, Dei auxilio, intra duas vices extrahes aurum, quod posuisti: posita lauries inde lucrum, quod expensas nobis præbebit. Nos autem pro tempore hoc particulari vo-

Digitized by Google

ignitus: postea intermissus nauantes operam crassis, herbis, & ramusculis arboris philosophiæ.

Aliud Experimentum XVII.

¶ *Hoc Experimentum reperitur in vltimo testamento, in apertorio, & epistola aperitatoria.*

Accipe sublimatum bis cum vitriolo, & sale communi præparato, quod bis sublimatum sit, semper cum nouis materialibus cõtere: & si sublimati fuerit libra vna, accipe albumina nouem, ouorum recentium: quod albumen tam diu concutias, quòd videatur sic esse, vt aqua. Hoc misce album cum illo sublimato, & pone intra storcam, habentem collum excelsum: iunge illi receptorium quàm optimè clausum, subtus autem transilli ignem cinerum in principio leuissimum: donec eo gradu distillet. Cessante autem distillatione, augebis ignem: vltimò dabis ignem violentissimum: atque hoc pacto pars Mercurij transibit in aquam, pars verò in Mercurium viuum: quod viuum transactum, iterum sublimabis, & iunge cum aqua distillata, prius tamen contritum, ac iterum distillabis, vt suprà, iterando magisterium toties, donec totum sublimatum transeat, & conuertatur in aquam. Quare poteris eodem modo multiplicare toties, quoties volueris: adiungendo illi semper aquam, sublimatum nouum, ac distillando donec in aquam conuertatur, accipe igitur hanc aquam, & pone in vitrali paruo, connectens sibi capellam cum receptorio: post distillabis per balneum tam diu, quòd videatur sibi albumen illud immixtum transactum

Digitized by Google

elle : quòd ita cognoscès : Accipe laminam ferream, vel cupream, super quam permitte vnam guttam distillationis cadere : quæ si bulliat, & videatur dissolui, tum amoue recipientem, annectendo alterum quamoptimè clausum, & distillabis per cinerem : atque iterum per cineres hoc magisterium iterabis septies. Atque ita habebis aquã Mercurialem, quæ tibi seruiet in multis operationibus. Accipe igitur vnciam vnam salis fecundi experimenti, & vncias quatuor istius aquæ, & misce simul, & statim dissoluetur : postquam dissoluta fuerit, distillato per cineres lento igne, iuncturis optimè clausis : vbimò ignem augebis, vt totum sal cum aqua pariter transeat per alembicum : postea in eandem aquam iterum immitte vnam alteram vnciam salis, ac per distillationem transmitte totam, vt suprà : atque hoc pacto reiterabis hoc opus distillationis quater : singula distillatione adiungens illi aquæ vnciam vnam de dicto sale. Tum demum habebis mineralem aquam vegetatam, atque acutam, cum augmentatione virtutis, & potentiæ proficiscentis à dicto sale vegetabili pretiosissimo : sine quo nihil fit. Accipe vnciam vnam Lunæ calcinatæ, prout habes in superioribus experimentis : quam dissolue in hac aqua benedicta, qua dissoluta, distillando per cineres transmitte per alembicum, vltimò augens ignem aliquantulum : frigefacto vase, videbis lunam verò totam esse transactam per alembicum. Si quid tamen remaneat, illi superinfunde iterum aquam nuper distillatam, quousque corpus lunare totum plenè per alembicum fuerit distillatum, vel maior pars ipsius. Accipe præterea solem calcinatum

Digitized by Google

cum Mercurio, atque ipsum solue in hac aqua argenti distillata: quod cum fuerit dissolutum, pone ipsam dissolutionem totam in vrinale vitreum cum capello & receptorio firmiter clauso: deinde distillabis per balneum igne leui instar solis: atque hac ratione continuabis opus, donec tota instrumentalis aqua transeat per alembicum: & corpus solare in fundo vasis manebit in forma olei pretiosissimi. Super quod oleum immitte septem partes Mercurij septies sublimati, immittens simul totum cum cochleari, vel ligneo, vel vitreo: post ista vasi superpone aludel suum, subministrans ignem cinerum leuissimum, donec materia sublimetur: quod verò sublimatum fuerit: proiice deorsum, & iterum immisce cum eo, quod remanet in fundo vasis, ac miscendo vt suprà cum eodem cochleari, vt quàm optimè cum oleo misceatur: deinde iterum sublimabis, iterumque sublimatum proiicies deorsum, reducendo illum in fundum vasis, ac miscendo vt suprà. Hoc opus iterabis toties, quousque tandem materia non amplius ascendat, sed in fundo remaneat fusa ad similitudinem cerae: quae in feruenti igni persistet in formam olei, remota ab igne, congelabitur. Tunc vnciam vnam istius medicinae, & centum partes Mercurij vulgaris lotti cum sale & aceto: pone ipsum Mercurium in crucibulum: & cùm videris ipsum fumantem, proiice super illum vnciam medicinae: mox carbonibus operias ipsum crucibulum, administrando ignem fusionis, proiice in virgam, & habebis aurum 24. graduum: laude Deum, & memento semper pauperum.

Digitized by Google

Aliud Experimentum XXIII.

Accipe Mercurium bis sublimatum cum vitriolo & sale: ipsum sublimatum constitue super laminam ferream optimè ptius contritum: cum eo iunge duas vncias ouorum calcinati: & stature in loco humido, & dissolvatur. Iterum sublima, & pone super laminam ferream vt suprà, & totum dissolvatur: atque hoc pacto pete tantum Mercurij dissolvere, quantum volueris. Postea accipe hanc aquam: eam septies rectificabis per cineres, vel donec amplius terestreitatem non emittat: postea distillabis eam per balneum igni lento: ac ex decem partibus distillabis vnam, quæ nullius est vtilitatis: est enim phlegma, quod contraxerit ex loco humido: mox scias pondus aquæ sementinæ in fundo: & in quaternis quibusque vncijs appones singulas vncias de sale vegetabili primi vel secundi experimenti: nam sunt eiusdem vigoris, deinde distillabis per cineres calidos, cum alembico & recipiente iunctaris optimè clausis: quæ cum distillata fuerit tota, iterum illi nouum salem adiunge, lenato eodem pondere, quo suprà, tam salis, quàm aquæ: atque eam denuò distillabis, vt suprà, atque hoc eodem modo quater distillabis, adiuncto singulis distillationibus nouo sale, vt suprà, ac distillando per cineres: atq; ita habebis aquam Mercurialem, mineralem, atque ad omnes physicas operationes aptam. Cæterùm accipe Mercurium vulgi, lotum cum aceto & sale, & transactum per pellem camuscíæ: illum pone in vase, & si de Mercurio fuerit pondus vnius vnciæ,

Digitized by Google

illi quatuor vncias adiunge prædictæ mineralis aquæ, & superposito antenotorio, super cineres, sine vt leuiter bulliat: & breuiter totum dissolue-tur: quam dissolutionem euacuabis transferendo in aliud vas, cum cautela, vt si qua pars reliqua sit terreſtreitatis in fundo, separetur à dicta dissolutione. Nec est vtile transmittere in dictam aquam. Hoc autem modo dissoluere potes de Mercurio quantum volueris. Præterea accipe prædictum Mercurium dissolutum, & putrefacito per 30. dies in balneo vel fimo, quod sit calidum, quod in denos quosq; dies transmutari debet, vt calor continuus perseueret, nec extinguatur. Facta putrefactione, remoue vas, & apposito alembico cum vrinali & receptorio iuncturis bene clausis distillabis per balneum totam aquam; Mercurius autem remanebit albus in vase, sicut nix. Tum illi tantum superinfunde de hac aqua, quam nunc distillasti, vt supernatet 4. digitis: reliquum aquæ seruabis in suo vase optimè clauso, in loco frigido: mox superposito vasi suo antenotorio, iuncturis obstructis, pone in putrefactionem per diem naturalem: post amoto antenotorio, & superposito alembico cum recipiente bene clauso distillabis per cineres & augebis ignem, vt anima transeat in suam distillatam aquam. Postremò cessante distillatione, sine vas frigefieri.: amoue recipientem, & seruato firmiter clausum. Nam quod iactus distillatum spiritus est animatus. Materiæ verò remanenti in vase, ideſt, vrinali, superinfunde iterum de aqua distillata tantum, vt supernatet quatuor digitis: & annexo antenotorio, vas constitue in putrefactione, vt suprà: ac subinde amoto antenotorio vi-

Digitized by Google

cissim, & superposito alembico cum suo recipiente, quo spiritus animati alteram partem seruaueris, iunctur is optimè clausis, iterum per cineres distillato: ac vltimò similiter ignem augebis, vt in distillatam aquam anima transeat, vt suprà. Post frigefacto vase, in receptorio ipsum animatum conserua, vt suprà, ac optimè clausum: ac remanenti materiæ in fundo iterum infunde de noua aqua, vt suprà, & putrefacies vt suprà, per cineres distillando: Spiritum in idem receptaculum transmittes, vbi alterum seruasti. Hoc pacto iterabis magisterium toties, quousque corpus remaneat mortuum, nigrum, omnique humiditate destitutum; quod hoc signo comprobabis. Accipe modicum de corpore illo nigro, siue terra, & pone super laminam ignitam, & si videbis nullum fumum emittere, neque ab igne: tum accipe ipsam terram, & pone in parnula pila optimè lutata, & vitrea: atque ore optimè clauso eam constitue in ignem reuerberationis per viginti quatuor horas: post ipsam terram calcinatam remoue, & sterne intra cineres calidos optimè clausam, ne aliquam humiditatē attrahat. Cæterum accipe aquam animatam, atque eam per cineres septies rectificabis: quam aquam animatā & viuificatam diuide in duas partes, quarum altera vtemur ad viuificationem terræ, altera verò ad dissolutionem Solis & Lunæ. Accipe ergo alteram partem dictæ aquæ: & scias pondus terræ superius seruatæ, conterè prius, & pone in vrinali: deinde superinfunde illi de prædicta aqua quartam partem ful ponderis, & annexo antenotorio benè clauso, pone vas in balneum vt aquam balnei non attingat, sed solo vapore materia calefiat

Digitized by Google

atque ita permanebit per quatuor dies. Deinde amoto antenotorio, & superposito alembico, distillabis per cineres lento igni ad similitudinem solis, & emanabit humiditas quædam insipida, quam proiicito: nihil enim valet. His peractis, iterum imbibe cum quarta parte spiritus animati, vt suprà, digerendo vt suprà, & per cineres distillando humiditatem, vt suprà. Hoc pacto toties magisterium hoc reiterabis: donec totum corpus istam humiditatem suæ animam reassumpserit, & albus emanabit instar olivi: quod corpus extrahe, & siccabis, & contere: contritum in parvam bociam constitue quamoptimè lutatam luto sapientiæ, & obstructo ore ipsius bociæ cum bombice, ipsum vas collocabis in furno cineres: sed adverte, quoniam ignis sit nimis violentus, materia transibit in oleum, nec poterit sublimari, & periculum erit, ne vas frangatur, quod nobis accidit: id quod te admonitum volumus, vt ignem leuem persequaris, donec materia sublimetur. Hoc etiam notabis, hanc sublimationem etiam posse fieri in igne turris, eóque non sublimabitur materia, nisi spatio trium vel quatuor dierum. Quæ quidem sublimatio erit albissima, sicut squamæ piscium, vel tanquam talcus. His peractis extrahe cautè magnesiam: materiam primam vulgaris Mercurij nostri, salem nostrum armoniacum, sulphur nostrum: quem servabis in parvula bocia bene clausa intra cineres calidos instar Solis: quod autem in fundo vasis remanebit, & non poterit sublimari, proiicite: quia nullius est valoris, ob euacuatum pretiosum semen. Accipe alteram superius divisæ aquæ partem: atq; in ea dissolue mediam vnciam Lunæ cal-

Digitized by Google

cinatæ: quæ cum dissoluta fuerit, in furneo cineris transmitte per alembicum: qua transacta, in ea dissolutione solues vnciam vnam solis calcinati: post putrefacito per 12. vel 20. dies: deinde transmitte per balneum simplicem aquam. Corpus autem in fundo vasis remanebit tanquam modicum, velut stat picis fusæ: super quam materiam iterum infunde de aqua super distillata tantum, vt supernatet tribus vel quatuor digitis: hoc putrefacito per viginti quatuor horas: deinde remoto antenotorio, & superposito alembico cum recipiente iunctis optimè clausis distillato per cineres: cum transierit aqua, augebis ignem vt transeat per in aquam distillatã. Atque iterum augmentato igne altero gradu, vt transeat etiam ignis in aquam distillatum: quoniam hæc elementa vnum ab alio mouentur inuicẽ, & se inuicem retinent. Frigefacto vase, conseruato spiritum animatum, suo vase firmiter clauso: super materiam remanentem in vase iterum infunde de sua aqua distillata: ac protinus terra dissoluetur in colorem rubini obscuri: claude vas cum suo antenotorio, pone in putrefactione, vt suprà: ac denique per cineres distillabis animatum spiritum, in illud idem receptorium, vbi alterum seruaueris, idq; iunctis optimè clausis. Vltimò ignem augebis, vt suprà. Itaque magisterium hoc iterabis toties, quousque totum corpus vel maior pars per alembicum transeat. Quod autem modicum remanebit, de eo pone super laminam ignitam: si fumi nil emiserit, signum erit perfectæ exanimationis ipsius terræ. Si contrà fumum emittet: iterabis magisterium prædictum donec tale signum fueris consecutus. Præterea accipe

Digitized by Google

sulphur sublimetum, quod superius in bocia par-
tes seruasti: (sulphur, id est, materiam primam
Mercurij vulgaris, de qua superius dictum est) il-
lud autem sulphur optimè cæteras: postea pone
in vrinali, quod debeas esse alum, & angustum sine
contumacia ab inferiori parte, vsque ad summum:
quale scias pondus dicti sulphuris, ac illi super-
infunde tertiam partem de spiritu animato Solis
& Lunæ simul coniunctò, vt superius fecisti: &
claude vas cum suo antenotorio, ac pone super cineres
ad congelandum, siue coagulandum. Tunc infi-
niti colores apparebunt. Continuabis hoc opus
per viginti quatuor horas, digerens materiam super
cineres; deinde amoto antenotorio, & superposito
alembico, exhalare facias quandam humiditatem
insipidam. Nam res sibi assumet, & secum retine-
bit suam animam propriam, & etiam animam suo-
rum parentum, eis gaudens, & exultans. Posthæc
iterum imbibe vt suprà, cum tertia parte animati
spiritus, & clauso vase vt suprà, cum suo antenoto-
rio: & post appositio alembico vt suprà, humidi-
tatem exhalabis. Qua humiditate transacta, amo-
to alembico, pone super Aludel suum, subminis-
trando illi ignem paulò vehementiorem, vt aliqua
pars sublimetur: quod verò sublimatum fuerit,
cum argentea spatula deiicito ad fundum vrina-
lis: ac deinde imbibe vt suprà, digere vt suprà, re-
move humiditatem vt suprà: idque opus toties re-
petes imbibendo, digerendo, exhalando humidita-
tem, & sublimando vt suprà, donec in ignis asperi-
tate quiescat, nec amplius sublimetur, totámque
animam suam reassumpserit. Tunc accipe regem
ipsum, ac in pila luto sapientiæ optimè munita,

Digitized by Google

constitue super cineres: ita vt vasa pila sic inclusa sepulta: subministrando illi ignem vehementem per spatium quindecim dierum: ita tamen vt pila non fundatur. Atque hinc gradu calorem tandem rubificabitur: quapropter rubicundus, ac vere fusibilis, ac ingens. Tunc extrahe regem suum purpureo diademate coronatum, & cape de illo nomine vnciam vnam de rege, postea de pulueribus vncias octo: super illud humectando sua propria illam vnciam medicinæ, ac eodem fere superiori spatio, seu momento, tantum eorum consequeris in pulueres. Atque hic quoque pulueri medicinæ dic. Accipe huius pulueris vncias vnam, & proiice per bis centum vncias Mercurij, & constituetur medicinam habibit, & conuertetur. Da quidem medicinæ accipe vnam partem, ac proiice super mille partes Mercurij, & habebis purissimum aurum, melius minerali. Laudamus te Deus, qui nobis hæc patefecisti, & conscientiæ consideratæ tuæ me secreta edidisse.

Aliud Experimentum ad faciendum oleum, per incinerandis sulphuribus aliorum Experimentorum.

EXPERIMENTVM XIX.

Accipe alteram duarum aquarum de quibus in præcedenti opere, atque in altero experimento mentionem fecimus, aquam videlicet Mercurialem, factam ex sublimato: & illam asue, vt te docuimus, vt dissoluere possit duo luminaria. Deinde accipe vnciam vnam Lunæ calcinatæ, & eam solui

Digitized by Google

aqua Mercuriali prædicta, & pone in putrefactione per octo dies: mox distilla per cineres, vt toca ascendat per alembicum: quæ cum tota vel maior pars transacta fuerit, tum ex ea per balneum remouebis aquam lento igne, ad similitudinã caloris Solis, & cum aqua transacta erit tota, tum tibi in fundo vasis remanebit oleum serenum, quod necesse est vt fixetur. Scias ergo pondus prædicti olei, aequo illi tantundem adiunge de oleo illo, quod tibi circulandum iussi in primo experimento. Atque hoc oleum pone isidem super cineres, vt circuletur per quindecim dies, quo tempore proculdubio fixabitur. Est præterea alius modus fixandi & conficiendi dictum oleum. Accipe lunam calcinatam, & dissolue vt suprà, & putrefac per triginta dies cum eadem aqua Mercuriali. Deinde distilla aquam per balneum: post iterum superfunde illi de hac aqua distillata tantum, vt supernatet tribus digitis: claude vas cum antenotorio, & pone in balneum per viginti quatuor horas: deinde amoto antenotorio, & superposito alembico distilla igni lento per cineres. Cum autem tali gradu videris totam aquam ascendisse, remoue receptorium, & clausum seruabis: atque annecte aliud receptorium, vt in illud transeat aer per se, atque ita ignem augmentabis aliquantulum, quousque aer transeat. Quo transacto, frigescat vas: ac iterum super terrã infunde de aqua distillata, vt supernatet quatuor digitis, & appone antenotorium benè clausum, statue in balneo per duas horas. Mox amoto antenotorio, & appositio alembico, distillabis lento igne per cineres. Cum autem tali gradu videris totam aquam descendisse, remoue dictum

Digitized by Google

receptorium, atque alterum vbi aerem diligenter seruasti, vicissim amicte clausum optimè: tunc auctò igne, distillabis quousque nil vltra emittet: postmodum amotis recipientem, & à principio eodem ordine iterabis magisterium toties, donec terra nihil amplius liquoris siue olei emittet: tunc tibi remanebit terra in fundo optimè calcinata. Accipe illum aerem siue oleum, & scias eius pondus, & illi adiunge tantumdem olei primi experimenti: pone ad circulandum per cineres, & duodecim vel quindecim dierum spatio procedendo fixabitur. Sicque habebis duplex magisterium componendi oleum pro incinerandis medicinis inferiorum experimentorum. Ad vltimum accipe deinde aquam eam, & ipsam rectificabis per cineres septies. Mox accipe terram, & contere, & pone illam in pilam paruulam vitream, luto munitam, dabisque illi ignem per vigilii quatuor horas, non violentum, nec leuem nimis, sed mediocrem: deinde frigefacto vase, illam terram contere, & scias pondus illius: & pone in vrinali, & redde illi quartam partem aquæ suæ, & clauso vase cum antenotorio suo, pone in putrefactione in balneo per quatuor dies: ita vt nō attingat aquam, sed tantum balnei vaporem accipiat. Deinde moto antenotorio, & superposito alembico, fac exhalare humiditatem insipidam, quæ nihil valet. Ac denuò imbibe vt supra cum quarta parte aquæ, & digere, & distilla vt supra, iterando toties magisterium hoc, donec terra totam suam aquam biberit. Tum terram prægnantem contere, & pone in bociam paruulam, luto optimè lutatam. Deinde pone supercineres in ignem sublimationis, præ-

Digitized by Google

lendo prius ignem leuissimum: postea gradatim augebis, quousque terra sublimetur, atque hoc pacto continuabis per viginti quatuor horas ignem. Frigefacto vase, collige sublimationem, primum lunæ materiam, & terram nostram foliatam: cuius terræ nomina plura sunt. Tunc terram illam foliatam accipe, & scias pondus esse, & pone in vas, ac illi superfunde tres partes olei circulati primi experimenti, & per viginti dies terram cum ipso oleo circulabis in balneo, & 20. alios dies in cineribus. Et sic habebis oleum optime fixum. Medicinæ autem, quæ terabuntur his oleis, videlicet primo oleo, potestatem retinebunt transmutandi centum partes. Secundo oleo ceratæ transmutabunt totidem, id est, centum partes. Tertio autem oleo mille partes. Scias etiam nos, fili optime, post multos labores non potuisse fixare hæc olea, nec cum aqua vegetabili, nec cum animali circulando, donec ab amico nostro Villanouano edocerentur. Præterea scias vnico illorum prædictorum oleorum trium per se fieri posse proiectionem perfectissimam. Accipe vnciam vnam lunæ calcinatæ, eamque dissolue cum aqua Mercuriali, vt suprà, putrefacito post per octo dies: deinde distilla per cineres, vltimò auge ignem, vt aer transeat in istam aquam. Postmodum iterum super terram infunde de nouo aqua, & depositio antenotorio, superpone alembicum, & in idem receptaculum fac transire distillantem aquam, & aerem, vt supra: & hoc pacto toties magisterium iterabis, quousque terra exanimetur, & eius anima transacta fuerit in aquam distillatam per aeream reuolutionem. Accipe postmodum aquam, & eam septies

Digitized by Google

rectifica per cineres: cum hac igitur aqua dissolue solem & terram superiorem lunæ: iunge deinde cum terra solis, postquam exanimata fuerit: atque omnes operationes quas adhibuisti in lunare corpus, vt ipsum reduceres in supradicta olea, eadem operationes adhibebis ad solare corpus, reducendum in oleum, eodem ordine seruato: præter hoc vnum, quod dissolutio ipsius fieri debet cum hac aqua lunari, quam in præsentia tibi manifestauimus.

Aliud Experimentum XX.

Accipe plumbum, atque illud calcinatum fac: post dissolues cum aqua Mercuriali, de qua superius diximus, quæ facta sit ex sublimato & acuta, prout docuimus in ipso experimento: postea cum solutum fuerit, putrefacito per octo dies. Deinde transmitte aquam per balneum: corpus autem remanebit in modum mellis liquidi: post iterum illi infunde de aqua sua distillata, ita vt supernatet quatuor digitis. Claude vas cum antenotorio, & pone in putrefactionem per viginti quatuor horas. Mox amoto antenotorio, & superposito alembico cum recipiente, distillabis per cineres, & vltimò augebis ignem, ita vt transeat aqua in suam aquam distillatam: postea frigefacto vase, illi iterum superfunde de nouo aqua, de illa quæ transacta fuerit per balneum, ita vt supernatet quatuor digitis: putrefac vt suprà: distillabis deinde per cineres, vt suprà, in idem receptorium in quod paulo antè alterum animatum spiritum distillasti. Hoc autem magisterium toties iterabis,

Digitized by Google

lis, quoad terra corporis optimè fit examinata: signum autem eius examinationis est perfectissimum, si parum eius terræ laminæ ignitæ superpositum non fumum emittat: si verò emittet, reiterabis magisterium toties, donec nihil fumi emittat. Accipe aquam animalem, & eam septies per cinerem rectifica: mox accipe terrã, & eam pone in pilam vitream, quæ paruula sit, & optimè lutata, ad ignem reuerberationis, qui non debet esse admodum violentus. Post frigefacto vase, scias pondus terræ prædictæ, ac illi superfunde tertiam partem suæ aquæ, & clauso vase cum suo antenotorio, statue ipsum in balneum, ita vt non attingat aquam, ibique permaneat per tres dies. Deindè amoto antenotorio, & annexo alembico, distilletur per cinerem lento igne instar folis humiditas insipida nullius valoris. Iterum postea imbibe, ac iterum putrefacias, vt suprà, & cineres iterum humiditatem exhalabunt insipidam: ac toties prædicto ordine magisterium hoc iterabis, donec terra ebiberit totam suam aquam. Tunc extrahe ipsam è suo vase, & contere, & pone in bociam bene lutatam: statue eam in furno reuerberationis, subministrando illi lentum ignem à principio: postea illũ augebis tãquam ad tegere, donec sublimetur. Hunc ignem continuato per viginti quatuor horas, donec totũ quod possit sublimetur: vltimò frigefacto vase, extrahe primum materiam, Saturni sulphur, naturæ planetæ, sanéque aptum ad humanum sustentaculum accipiendum, siue inferendum. Accipe igitur vrinale optimè lutatum, imbibeque constitue dictum sulphur; tunc superinfunde illi de primo oleo lunari quantum, collocato vase super cineres ea-

Digitized by Google

lidos. Atque hoc modo continuabis, quousque sulfur appareat oleum vel mel fusum super ignem, vel cinerem. Amotum verò ab igni congelabitur. Accipe vnam partem huius materiæ, vel olei, ac proijce super centum partes Saturni, & habebis inde argentum melius minerali. Cæterum eodem modo & ordine poteris opus suum prosequi super Iouem, sine vlla differentia. Hoc excepto, quod ex Ioue elicies maiorem vtilitatem, cum sit corpus perfectius, & minus corruptum, quàm Saturnus.

Aliud Experimentum XXL.

Accipe Martem, ac calcinato cum aceto: postea dissolue cum aqua Mercuriali, quam edoctus fuisti in superioribus experimentis: pone in putrefactione per dies octo: deinde remoue ab eo aquam per balneum: corpus autem remanebit in vase vnquam mel fusum: super quod repone tantum de sua aqua nuper distillata, vt supernatet tribus digitis, & clauso vase cum suo antenotorio, putrefacito per viginti quatuor horas, deinde distillabis per cineres ab initio igne leni: vltimò augebis ignem, atque etiam aer transmutatur in suam aquam, atque iterum vehementiore igni distillabis, vt ignis quoque transeat in suum aquam cum suo aere. Hinc frigefacto vase ipsum remanenti materia eadem mensura infunde de aqua distillata per balneum, & clauso vase cum suo antenotorio, iterum vt suprà putrefac: demum per cineres vt suprà distillabis, vacuando aerem & ignem eodem ordine & gradu ignis, vt suprà. Hoc autem

Digitized by Google

magisterium toties iterabis, donec terram exanimatam habueris, de qua si modicum laminæ ignitæ impones, non emittet fumum, quod est signum perfectæ examinationis. Tum temporis accipe ipsam terram, & pone in paruam pilam vitream, luto munitam ad ignem reuerberationis per viginti quatuor horas. Ignis sit mediocris: quo tempore elapso, frigescat vas. Accipe aquam animatam, spiritu eiusdem corporis eam rectifica septies per cineres: scias pondus prædictæ calcinatæ terræ, & redde illi tertiam partem suæ aquæ, ac in vrinali cum suo antenotorio clauso digeras in balneo, ita vt non attingat ipsam aquam: permaneat per tres dies naturales: mox per cineres distillando euacuabis paruam humiditatem insipidam. Atque hoc opus continuabis, quousque terra secum reassumpserit totam aquam. Tunc accipe hanc terram vinificatam, ac contere, & pone in bociam paruam, luto circumlectam inter cineres, cuius os obturatum sit stupatio bombicino, ac illi à principio subministrabis ignem leuissimum, augendo vicissim ignem, donec terra sublimetur: quæ sublimatio erit prima materies Martis, ac terra soluta, ac planta sanè idonea ad exequendum, & inferendum in sit furculum solarem. Quam terram pone in vrinali quod sit obtectum luto sapientiæ, ac guttatim illi superfunde penulatim de oleo incerato uo solis, quod habuisti in suo experimento, quam cerationem continuabis, quousque sulphur appareat tanquam mel fusum, ac super ignem persistat liquidum. Remotum autem ab igne congelatur: atque hoc facto Dei optimi maximi fauore & auxilio cymbam in portum deduxeris cum suis

Digitized by Google

denti signo perfectæ cerationis; prout in magisterio requiritur. Cæterum accipe partem vnam huius medicinæ, ac proiice super bis centum partes Mercurij, vel ipsius Martis, & habebis inde aurum purissimum melius minerali.

Experimentum XXVI.

Eodem ordine ac magisterio prosequi poteris opus tuum super Venerem, sine vllo discrimine, vel differentia: propterea prolixitatis vitandæ causa, calcinato Venerem per se ad ignem reuerberationis, velut fit æs vstum. Quod reliquum est, solue cum Mercuriali aqua, vt suprà, prosequens easdem digestiones, equidem examinationes & reductiones, ac eandem inceratione, vt suprà, cum oleo solis quædam in Marte operatus es: cuius proiectionem facias super Mercurium, vel super eandem Venerem, cum vna parte medicinæ super bis centum partes Veneris vel Mercurij, & habebis quod optaueris aurum purissimum.

Experimentum XXVII.

Nunc de alio, quod est de omnibus metallis imperfectis simul coniunctis. Recipe igitur Saturnum, ac ipsum calcinato ac dissoluito, vt suprà te docuimus in suo proprio experimento. Aeque hoc idem facito de Ioue per se seperatim calcinando, & dissoluendo. Sic etiam de Marte & Venere singulis per se seperatim calcinatis ac dissolutis, prout superius habuisti de singulis singula experimenta: singulas postea dissolutiones putrefac-

Digitized by Google

separatim. Mox singula eorum corpora exanimabis per se separatim, vt suprà: cum verò terræ eorum exanimatæ fuerint, ita vt suprà candentem laminam non fument: nunc accipe omnes illas terras exanimatas, & per se omnes separatim contere, in mortario vitreo cum pistillo, contritas simul postea omnes mitte in parvulam pilam vitream, luto sapientiæ circumtectam: mox constitue ad ignem reverberationis, qui sit mediocris, per 24. horas. Quo facto, accipe iterum illas terras, ac eodem mortario vitreo & pistillo contere. Iterum materiam contritam in vrinale vitreum constitue: sed prius scias quanti sit ponderis. Accipe aquas Iouis, & Saturni, easque prius separatim rectificabis per cineres: mox constitue eas simul coniungendo, atque hac aqua commixta imbibe, terram corporum prædictorum, reddendo illi tertiam partem ponderis terræ, postea digere per tres vel quatuor dies naturales in balneo, ita vt non attingat aquam. Postea amoto antepotorio, per cineres distillabis inde paucam humiditatem insipidam. Iterum secundò imbibe vt suprà: eodem pondere: ac vt suprà digere, & per cineres vt suprà humiditatem insipidam exhalare facies distillando. Itera toties eandem operationem, donec terra totam aquam Saturni & Iouis ebiberit. His omnibus peractis, accipe terram ipsam, & contere, & in parua becia constitue ad ignem cinerum, vt sublimetur subministrando à principio ignem leuissimum. Deinde angebis ignē sublimationis, ac spatio viginti quatuor horarum sublimabitur: accipe sublimationē, ac pone in vrinali, cui annexum sit antepotoriū, ac seruabis intra ei-

Digitized by Google

neres tepidos. Cæterum accipe aquas Martis & Veneris, eas separatim rectificabis per cineres. Illam verò terrestreitatem quę manet in fundo, cave ne vilipendas: est enim ignis corporum. Ac perinde eam septies rectificabis, singulis distillationibus aquam distillatam superinfunde illi terrestreitati, vt ipsa aqua assumat partem ignearn, siue tincturam, ac ipsa terrestreitas cum aqua pariter transeat in recipientem. His ergo aquis sursum rectificatis, eas protinus simul commisce, & communge: postea accipe sulphur, quod superius fecit cineres calidos seruasti, & scias quanti sit ponderis, ac illi superinfunde tertiam partem prædictæ aquæ compositæ Martis & Veneris rectificatæ, & connexo vase cum suo antenotorio, per balneum prius digere vt suprà, per tres dies. Deinde per cineres distillando humiditatem insipidam exhalabis vt suprà: mox à principio eodem pondere ac mensura terram imbibe, ac vicissim putrefacias vt suprà. Tertio humiditatem exhalabis vt suprà, iterando toties magisterium, donec totam istam aquam ebiberit Martis & Veneris. His peractis videbis sulphur ipsum rubeum fuscum participans aliculus viriditatis: prius scias illud fuisse album in superiori sublimatione, ac nitidum, nunc autem effectum est rubicundum, accedens ad materiam solis: facta est præterea amicitia & concordia inter illos quatuor planetas, congesta ex eis harmonia mirabili. Atque hoc pacto euacuauimus quatuor cameras. Præterea scias velim carissime fili, nos spatio sex mensium compleuisse cum voluptate hoc opus, & nostri socij astantes, viso hoc opere, attoniti effecti sunt, admirantes naturæ potentiam.

Digitized by Google

Sed ad rem. Accipe sulphur nostrum supradictum rubeum subviride, & illud cerabis oleo solis gutatim, in vrinali quam optimè lutato, à media parte vsque ad infimum, quod vas sit intra cineres calidos coopertum tantum, quantum spatij occupat materia ipsius vasis. Hanc verò cerationem prosequere ipso oleo prædicto solis, quousque sulphur hoc quatuor planetarum in se solis influxum penitus receperit, ac furculus ipsius solis fuerit in hac arbore insertus. Cuius perfectionis signum erit hoc, quòd sulphur hoc erit rubicundum, ac super ignem apparebit tanquam mel fusum, & in forma olei. Remotum autem ab igne, congelabitur, & fiet durum. Ecce fili, habes quatuor planetarum harmoniam, de qua proiice vnam partem super bis centum partes Saturni, & ipsum transferet in aurum. Sicque eandem proiectionem facias in alia imperfecta metalla, & præcipuè super Mercurium, & Lunam: ex his omnibus poteris habere aurum: pauperum memento, & Deo gratias age.

Aliud Experimentum XXIV.

Accipe Mercurium vulgi, atque illum lauabis cum aceto, postquam eius terrestreitas remota fuerit, transeat per corium camuſciæ: deinde illum pone in illa tua vasa, quorum formam superius habuisti. In ipsis ergo vasis Mercurium constitues, ac distillabis toties, donec totus transeat in aquam, vt superius te docui. Deinde accipe vncias quatuor huius aquæ Mercurialis, & in ea dissolue vnciam vnam Mercurij vegetabilis secundi experi-

Digitized by Google

menti: fac vt transeat per alembicum simul cum prædicta aqua mercuriali: postea in quatuor aut quibuscunque vnciis ipsius aquæ fac vt dilluas singulas vncias Mercurii, vt suprà præparati: pone in putrefactione per octo dies: deinde distillabis per cineres: vltimò ignem augebis, ita vt transeat in id, quod distillatum fuerit, in quo solue mediam vnciam argenti cupellati: deinde putrefac per tres dies: postea distilla per cineres: vltimò augebis ignem aliquantulum, vt per aeream resolutionem tota claritas trãseat, vel albedo ipsius Lunæ in hac tali distillatione: mox dissolue margaritas orientales non perforatas: sed prius eas quam optimè triturabis in mortario vitreo, vel porphyrio nitido ac mundo, ita, ne amittat claritatem, ob sordes aliquas decidentes in eas: post eas statue in pistillum vitreum, quod sit altum quatuor digitis: postea illis adde dictam aquam Mercurij vulgi aeream cum Mercurio vegetabili, & cum luna. Atq; hac tali aqua ipsæ margaritæ dissoluentur: claude vas cum suo antenotorio, & pone super cineres calidos, vt leuiter bulliat, & protinus dissoluetur, & generabunt quandam limositatem, & claritatem, ad similitudinem spumæ candentis, quam cum cochleari vitreo, vel argenteo collige, eamq; ac statue in vas vitreum, clausum cum suo antenotorio. Postea corpus quod remanebit liquidum in ipsa aqua quod nullam limositatem emittet: distillabis per balneum, & exibit instrumẽtalis aqua. At in fundo vasis remanebit quædam massa albissima margaritarum. Postea facias modulum ex argento, qui sit ex vtraque parte æqualis formæ rotundæ, & inæqualis, in cuius medio sit foramen graciles, instar

Digitized by Google

fetæ, vel capilli, vel paulò latius, vtrumque libuerit. Accipe postea cochlear paruulum argenteum, atque eo imple medietatē moduli prædictæ mallæ margaritarum. Deinde habeas filum argenteum inauratum, vel filum aureum, pro capacitate foraminis. Mox imple alteram medietatem moduli: deinde claude, ac permaneat ita, donec materia intus frigefacta sit: postremò aperias modulum, ac ipsa perla manebit cum filo constricta: postea in eodem filo formabis alteram. Atque ita binas constituas: ut deliccentur in suo philosophico, habentes foramen ita vt ipso perlæ intromitti possint, ac vicissim exirahi sine tactu ipsius foraminis cui; atque ibi permaneant per tres dies naturales in corpore ipsius cui: cum verò deliccatæ fuerint, tunc eas ad solem, notando in tornas quasque horas cum ipso filo, nihil eas attingens manibus, atque ad solem denoque: cum verò induratæ fuerint, tunc per foramen cui intromittes earum limositatem cuiusque perlæ suam partem. Claude foramen plumbo, post pone ad solem, qui calefaciet dictam limositatem, & adhærebit dictis margaritis, & claritatem restituet: postremò eas extrahe, & habebis margaritas orientales, meliores illis, quæ ex oriente exportantur. Cæterùm si optaueris margaritis fusco colore infectis claritatem reddere, eas in suum filum immitte, madefaciendo in prædicta Mercuriali aqua, & protinus eas extrahendo ac deficcando ad vmbram, ita demùm illis splendorem reddideris. Ac eadem aqua quascumque gemmas vel lapides volueris conficies, vt Rubinos, Saphiros. Si vnum ex multis conficere vis, cum prædicta aqua facilè id efficies: sic etiá de re-

Digitized by Google

liquis gemmis pretiosis. Sed de hac in lapidario nostro propediem edendo latius agemus, formam philosophici.

Experimentum XXV. quod dicitur magnum.

Recipe aquam vitæ summoperè ecutam, quæ parvum linteum comburat, quam iterum transmitte per alembicum, vt sit perfectè rectificata: nox accipe salem chelidoniæ, salem de sanguine humano, salem de melle extractum, vt habes suprà in suis experimentis: quos omnes sales constitue simul in vrinali, & in singulas vncias ipsorum salium superinfunde quaternas vncias aquæ vitæ supradictæ: claude cum suo antenatorio, & pone in balneum per 24. horas: postea illoco antenatorio, & superpositio alembico, numero recipiente, iuncturis optimè clausis, distillabis per cineres, & transmitte sales cum aquâ pariter. Si quid remaneat, iterum illi infunde suam aquam distillatam: cumque totum fuerit transactum: iterum infunde nouum salem, vnam scilicet vnciam, ac per alembicum, vt suprà, transmitte. Tertiò iterum alteram vnciam salis adiunge, vt suprà, & distillabis iterando hoc magisterium ter singulis vicibus nouum salem adiungendo, ac distillando. His peractis, aquam hanc pone ad circulandum in vase alto & angusto per 50. dies naturales. Illud tamen aduerte, ne vas vllo pacto respiret. Cum verò ad finem circulationis perueneris, in fundo vasis debis hypostasin instar vrinæ fani viri, quæ erit alba. Completa ergo circulatione, aquam euacuato

Digitized by Google

transferas caute in aliud vas mundum, ac cave, ne cum aqua undæ transeat, sed restet in fundo vasis. Claude vas aquæ circulatæ, ne respiret, & in balneo servabis: deinde recipe Lunam, eam calcinabis cum Mercurio. Deinde illud præcipuè adnotetas, vt ex luna calcinata Mercurius totus remoueatur: ac eodem modo calcinabis solem cum Mercurio: postea totus Mercurius remoueatur ab eo prorsus. Singula hæc duo corpora singulis per se separatim patellis vitreis statue, ac illis singulis per se separatim superinfunde de melle despumato, miscendo optimè calces duorum corporum cum melle super cineres, vt bulliat. Postea aqua distillata calida lauando ab ipsis calcibus mel ipsum remouebis, & calces remanebunt in fundo vasis. Post ipsos calces melle iterum commiscebis bulliendo vt suprà, ac cochleari commiscendo, vt suprà: atque hoc pacto ter tuum opus iterabis, tam in calce lunæ, quàm solis. Accipe postea hæc duo corpora calcinata & lota, & constitue in vas solutorium, per se separatim: ac illis superinfunde de menstruo superiori: cœlificato tantum, vt supernatet tribus digitis: claude vas antenotorio iuncturis optimè clausis cum cera gummata, vt nullo modo respirare possit: statue illum in balneum per diem naturalem, vt leniter bulliat: postmodum per duos alios dies pone super cineres, sine vt leniter bulliat, vt suprà. Tum partem solis quæ dissoluta fuerit, separatim in aliud vas per se euacuando transferas, quæ solutio coloris erit flami. Sic etiam dissolutionem lunæ per se separatim elicias, & transferas in aliud vas proprium, quas dissolutiones singulas singulis in vasis, vt suprà,

Digitized by Google

in balneo conservabis, lunæ autem dissolutio nigri coloris cœrulei, vel viridis: terram verò tam solis, quàm lunæ insolutam deficca super cineres: quo facto, iterum cuique superinfunde de nouo menstruo circulato, & clauso vase antenatorio, vt suprà in balneum collocabis, & leuiter bullire facias, vt suprà: postea eandem bullitionem prosequere super cineres: postremò dissolutionem cuiusque corporis, vt suprà, decantabis in suum vas transferendo, vbi superiores aliæ dissolutiones seruatæ fuerint per se seperatim. Hoc autem magisterium toties iterabis, quousque sol totus & luna tota dissoluentur. Has verò dissolutiones per se seperatim putrefacias spatio 40. dierum; putrefactione facta, singulas dissolutiones singulis minalibus seperatim constitue cum alembicis, & recipientibus obstructis, iunctur is quamoptimè clausis: ac in balneo prius distillabis totum menstruum, corpora verò remanebunt in forma olei. Deinde iterum illis superfunde tantum de sua aqua, iam dudum distillata, vt supernatet tribus digitis: claude vas antenatorio, & pone in putrefactione per 24. horas, quibus exactis, amoue antenatorium, & superpone alembicum cum suo recipiente, & iunctur is clausis distillabis lento igne per cineres. Vltimò augebis ignem aliquantulum, vt in aqueum transeat aer. Postremò itidem maioris ignis gradu augebis, donec in aerem transcendat ignis. Frigefactis vasis superinfunde iterum remanenti materiæ de noua aqua seruata, spiritu animato prius cuiusque corporis in suo recipiente benè clauso, ne respiret: claude iterum vrinale cum antenatorio, putrefaciendo vt suprà. Ac postremò per cir-

Digitized by Google

cres distillabis, vt suprà. Vltimò vt suprà ignem augebis: sic magisterium iterabis toties, quousque vtraque corpora solis & lunæ separatim per aeream reuolutionem transmittatur per alembicum. Quòd si tota hæc corpora non transibunt per distillationem, parum quidem remanebit, quod seruato pro reliquis experimentis. Cæterum accipe ipsum spiritum animatum solis: illum rectifica per se sæpius per cineres: sed caue ne quicquam remoueas de correctreitatibus, quæ singulis rectificationibus remanebunt in fundo vasis. Imò potius semper super eadem fæces distillatam aquam reducito, quousque ad plenum septies peregeris opus. Eundem autem ordinem seruato in rectificatione aquæ lunatæ, animatæ superius seruatæ. His demùm peractis, coniunge has duas aquas inter se inuicem, quæ coniunctio dicitur patris & matris, masculi & fœminæ, viri & mulieris. Atque hic habebis maius menstruum animale, & vegetabile simul iunctum. Ac trita hæc in vnam substantiam redacta, quod quidem in vase firmiter clauso, ita, ne respiret, per 60. dies circulabis: peracta circulatione, habebis maius menstruum, deductum in actum, cuius tanta est potentia, vt nullo sermone possit efferri. Hoc ergo est menstruum illud admirabile, quod corpora cuncta dissoluit, cum conseruatione formæ vegetatiuæ, & permutatiuæ. Hoc, inquam, est illud menstruum in se tantum rodoris & fragrantiæ continens; vt nihil conferri possit. Hoc denique est menstruum resolubile, quod innumeris penè nominibus appellarunt sapientes, acetum acerrimum, quod autem conuertis in spiritum. Hæc est aqua sicca,

Digitized by Google

aqua solis, & aqua vitæ. Sed ad rem. Accipe tres vncias solis, quem calcinabis vt suprà, & dissolue vt suprà. Deinde remouebis ab eo aquam vt suprà per balneum. Sed aduerte, quòd hæc dissolutio fieri debet in eodem menstruo, quod fuit suprà distillatum, & acetum cum tribus talibus. Remota igitur humiditate per balneum, siue aqua, tunc protinus profice hoc menstruum maius pretiosum superius, vt supernatet tribus digitis, & superposito antenotorio, iuncturis optimè clausis, pone super cineres ad ignem leuem instar solis. Tunc euacuabis dissolutionem transferendo in aliud vas, quàm optimè clausum seruato. Tunc remanenti materiæ superinfunde totum illud, quod reliquum est menstrui maioris, claudendo protinus vas cum suo antenotorio, & protinus sol totus dissoluetur. Quo dissoluto, illud transferas euacuando in illud idem vas, vbi alteram dissolutionem seruasti. Hæc autem dissolutio erit rubicunda, tanquam rubinus, vel tanquam carbunculus. Tunc ipsam dissolutionem circulabis in balneo per 20. dies, ac postea per 20. alios dies circulabis per cineres: tunc videbis in fundo gummi quoddam ad similitudinem carbunculi. Aqua autem circumfusa remanebit in albo colore, quam cautè euacuabisque gummi diuellatur, quæ erit fluens ac tingens, & dissoluetur in omni aqua. Hocque est verum aurum potabile, quod in hominibus radicale humidum conseruat, remouet canitiem, nigros facit crines, omnes morbos curat præter phthisicos, hydropicos, leprosos, si tantum quantum granum milij dissolueris in cœlo, & ægrotanti ieiuno stomacho propinaueris. Ne tamen existimes, tantæ illud vi

Digitized by Google

transmutandi omnia metalla. Quin potius si ex eo vnam partem super bis centum partes argenti proiecceris, totum conuertet in aurum. Item si cum vna parte eiusdem medicinæ coniunxeris septingentas partes Mercurij, in aliqua pila super cineres, spatio quindecim dierum totum transmutabitur in aurum, melius minerali. Posset etiam fieri proiectio huius in alia metalla: sed maluimus, vt hæc medicina subueniat ægrotantibus. Memento pauperum, ne des tyrannis, & impiis. Age Deo gratias.

Aliud Experimentum XXVI.

Accipe aquam vitæ ardentem, ita vt comburat linteum pannum: postea accipe vitriolum, remotum ab omni phlegmate, ita vt super ignem bullat sine liquefactione. Salem nitri optimum, alumen rochæ dephlegmatum, & desiccatum, omnium prædictorum libram vnam. Post accipe tartari albi calcinati, cinnabrij autem ana mediam libram: singula quæque conteras & transmitte per cribrum: postea commisce, & pone intra stortam, & superinfunde aquam vitæ prædictam: ana- ste receptaculum iuncturis optimæ clausis luto prius optimè desiccato. Receptorium debet esse magnum, ita vt sunt ea, quibus communiter distillantur aquæ fortes: luto autem desiccato, subministrabis ignem à principio leuem, donec storta calefiat: prosequere postea distillationem hac mensura, vt inter stillantis aquæ guttam, vsque ad alteram, quæ sequitur, interponantur decem momenta, siue prolationes decem nominum, siue de-

Digitized by Google

tem puncta. Cum autem tali gradu ignis non-dum stillauerit amplius, augebis ignem, ita vt reuertatur iterum distillatio ad eosdem decem ab initio. Atque hunc gradum continuabis, quousque iterum crescet distillatio: ac vltimò de ignis augebis ignem, cooperiens vndique fortam lateribus superius, vt reuerberationis ignem habeat. Illud autem attende, quòd ipsa fforta prius debet vndique forti luto communiri à principio antequam hæc distillatio inchoetur, & cum fit distillatio, debet intra furnellum collo aperto coaptari. Ceterum illud esset optimum, & vtilissimum in hoc opere, si receptaculum huius aquæ distillantis aptaretur intra concham plenam aqua frigida. Quod si fieri commodum non esset, fiat lutum super recipientem iterum atque iterum panni linei aqua madefacti sæpius ponendo, vt ipsum receptaculum violentia spirituum non frangatur: quæ omnia diligenter attende. Peracta distillatione, frigescant vasa, & receptaculum cum aqua seruabis firmiter occlusum: postea habeas eadem minetralia desiccata, & præparata, vt supra, eodem ordine & mensura, quæ contrita pone in fforta, vt prius, ac illi superinfunde aquam paulò ante distillatam: ac protinus annecte receptaculum futuris quamoptimè clausis, vt supra, & lutopsum desiccato, vt supra, subministrabis ignem, vt supra: completa distillatione iterum accipe eodem pondere noua materiala, ac iterum vt supra cum sua aqua intra fortam collocabis. & distillabis vt supra iisdem gradibus ignis. Quibus peractis frigefacto vase, amoue recipientem ac cum sua aqua distillata firmiter clausum diligenter seruabis.

Habebis

Digitized by Google

habebis enim aquam mineralem physicam, siue mentruum potens cum sua forma. Hæc aqua potestatem habet calcinandi, ac eodem tempore solvendi omnia metalla, cum conseruatione formæ vegetatiuæ. Hac nos plurima experimenta vidimus & fecimus, de quibus aliquot in medium proferemus.

Experimentum Primum cum aqua ista: ordine verò est XXVII.

Accipe in nomine Domini vnciam huius aquæ supradictæ, ac vnam vnciam Lunæ tenuiter laminatæ, ac pone in vase solutorio quamoptimè lutato, bulliat in cinere bene clausum, ita vt tota Luna dissoluatur: dissolutionem euacuabis, transferendo eam in vrinale paruum, & protinus apposito alembico, transferas aquam per balneum. Accipe postea de sale vrinæ volatili, prout habes superius in suo experimento, & in vnaquaque vncia prædictæ dissolutionis lunæ pone sex vncias salis, claude vas antenotorio, & pone super cineres, & totus sal dissoluetur. Quod dissoluto, amoto antenotorio, superponas alembicum, & sinas exhalare illam aquam in aliud receptaculum. Materia autem remanebit in fundo, ad similitudinem olei. Accipe Mercurij sublimati septies partes tres, & vnam partem terræ præparatæ de vrina, videlicet de illa terra vrinæ, quam superius tibi dixi esse terram fixam, & instar ceræ fluentem in suo proprio experimento. Contere igitur sublimatum oriter ac ipsam terram, ita vt videatur esse eadem materia: postea pone in prædicto oleo, & apposito vasi alembico cum recipiente clauso submini-

Digitized by Google

strabis ignem cinerum, si qua pars aquæ fortis exiret. Vltimò dabis ignem sublimationis, & quod sublimatum fuerit, contere, ac commisce iterum cum materia, quæ in fundo remansit, reponendo totum illud in vase prædicto, super quam materiam infunde distillatam aquam. Atque hoc pacto iterabis magisterium, donec totum in fundo remaneat, nec quicquam amplius sublimetur, sed sit in forma olei. Frigefacto vase, illud oleum congelatum & durum accipe, & tere, & pone in paruam pilam vitream. Quòd si dicta medicina erit vncia vna, illi superpone triginta vncias argenti viui: eos autem pilæ obstrue cum stupatio bombicino, pone vas in cineres calidos, subministrans illi ignem per quatuor dies leuissimum: postea per alios quatuor dies administrabis ignem fortiorem: vltimò ignem fortissimum vsque ad quindecim vel sexdecim dies, quousque videris intra vas Mercurium congelari in quandam massam, vel puluerem: postremò illius reductionem facies vel per cinericium, vel per copellam, & vnaquæque vncia Mercurij requirit vnciam vnam plumbi in ipsa reductione: sic habebis argentum de copella.

Experimentum XXVIII.

Accipe Lunam, atque illam vt in superiori experimento fecimus, cum eadem aqua deducito in aquam. Mox per balneum aquam ab ipsa luna separabis: postea illi adiunge de sale vrinæ volatili tantam quantitatem, vt totum ipsum corpus dissoluat: quod cum fuerit dissolutum, pone in putrefactione per octo dies: postea per cineres distillabis

Digitized by Google

vltimò augebis ignem sublimationis, & de eo patum quidem sublimabitur: quod sublimatum coniunge cum parte quæ transacta fuerit per alembicum: postea iterum infunde eandem aquam distillatam, atque ea dissoluetur in colorem viridem, vel cœlestinum: atque iterum distilla, vt suprà. Hoc autem modo septies magisterium iterabis, reducendo semper aquam super terram, ac vicissim distillando: ac vltimò in singulis distillationibus ignem augendo. Completa septima distillatione, seruabis id quod transactum fuerit, & accipe terram, & scias pondus quantum sit: postea habeas tantum de stanno optimo cornallio, ac tantundem argenti de copella: tunde simul hæc duo corpora inuicem commixta: de quæ compositione accipe vnciam vnam, & vncias tres Mercurij bene purgati: fac amalgama, quod coniunge cum vna vncia prædictæ terræ. Deinde illi redde suam eandem scilicet aquam transactam septies superius per alembicum. Illud tamen aduerte, quòd in singulis imbibitionibus debes ponere super tres partes dictæ materiæ, huic amalgamæ vnam partem tantummodo ipsius aquæ, & post imbibitionem claude vas cum suo antenotorio, & constitue super cineres per duodecim horas: postea amoto antenotorio, & superposito alembico, sinas exhalare humiditatem: deinde dabis ignem sublimationis: atque iterum contere quod sublimatum fuerit cum materia in fundo remanente, ac repone in suo vase: mox iterum vt suprà imbibe, deinde per cineres digere: postremò per distillationem humiditatem exhalabis, vt suprà, ac fortiori igne sublimabis, vt suprà. Quod magisterium toties iterabis, quoad

Digitized by Google

totam suam caudam siue aquam ebiberit: sic habebis in fundo vasis materiam fixam ac fluentem, ac tingentem: de qua proijce vnam partem supra 50. partes argenti viui de Ioue, & habebis inde Lunam perfectissimam.

Aliud Experimentum XXIX.

Accipe supradictæ aquæ mineralis, vt habes in superiori Experimento, vncias sex vel octo: in ea solue vnam vnciam lunæ, quam dissolutionem pone in storteam paruulam ad distillandum per cineres: qua distillatione cessante, augebis ignem quantum possibile fuerit: cumque hoc gradu ignis nulla humiditas amplius distillauerit, frigefacto vase, accipe aquam distillatam, vbi est anima lunæ, ac benè clausam seruabis, ne respiret. Terram autem in fundo vasis remanentem contere, ac scias quanti sit ponderis: in qua ternas vncias argenti viui adiunge singulas vncias huius terræ examinatæ, ac pone in pilam paruam obturatam cum bombice. Eam pone in cineribus, ac per duos dies illi subministrabis ignem vehementissimum, ac erit totum congelatum ac fixum. Cum hac materia nostri socij conficiebant quandam mineram: tu verò si volueris, cum plumbo hanc materiam in corpus per copellam poteris reducere.

Aliud Experimentum XXX.

Accipe supradictam aquam, in qua habes animam lunæ, ac in ea solue vncias duas, vel vnam aut tantum dimidia salis fixi vrinæ, vt in fuo experimento

Digitized by Google

habes: quo soluto, in ea aqua dissolue vnciam vnam, sic putrefac per octo dies: deinde separabis aquam per balneum: corpus autem remanebit in vase ad similitudinem mellis fusi: supra quam, materiam repone de distillata aqua tantum, vt supernatet duobus digitis: claude vas suo antenotorio, ac putrefac in balneo per viginti quatuor horas: postea superposito alembico cum receptaculo iuncturis optimè clausis, distilla per cineres, vltimò augebis ignem maximè, & quod transactum fuerit, seruabis optimè clausum: est enim spiritus animatus, anima ipsius auri; postea super terram iterum infunde de sua aqua per balneum distillata, vt supernatet duobus digitis, pone in putrefactione, vt suprà. Mox vt suprà per cineres distillabis cum eodem recipiente, vbi alterum spiritum animatum seruaueras. Hoc autem magisterium repetes toties, quousque terra sit exanimata, ita vt fluat tanquam cera sine fumo, & tingat laminam in colore aureo, si super eam ignitam ponatur. Tunc accipe vnciam vnam auri, & tres vncias Mercurij simul amalgamabis. Deinde accipe terram, & simul cum amalgama triturabis. Hoc autem totum imbibe cum tertia parte aquæ animatæ, claude vas antenotorio, ac pone in cineribus per duodecim horas: postea superposito alembico, amoue inde humiditatem: ac vltimò ignem augebis vsque ad sublimationem: quod verò sublimatum fuerit, cum materia remanente in fundo contere, ac commisce, & iterum imbibe, & super cineres per duodecim horas pone: postea humiditatem remoue: vltimò augebis ignem sublimationis vt suprà. Atque hoc opus toties iterabis: donec tota materia

Digitized by Google

remaneat fusa in fundo fluens ac tingens, ac totam suam aquam ebiberit. Tunc accipe huius medicinæ vnam partem, ac proiice super Mercurij partes in crucibulo: vltimò proiice in virgam, & habebis aurum melius minerali. Age Deo gratias, ac memento pauperum.

Aliud Experimentum XXXI.

Accipe aquam fortem, aquam mineralem, vel Mercurialem, vt suprà: atque inibi dissolue in vna quaque libra vncias tres de sale animali præparato, & fixo, prout habes in suo experimento. Quo soluto, dissolue ibidem vncias duas auri cementati, vt scis: postea putrefac per octo dies: mox per balneum distillabis. Quod autem in fundo remanebit, erit instar mellis fusi: suprà quam materiam iterum infunde de sua aqua per balneum distillata, ita vt supernatet duobus digitis: putrefac per diem naturalem: mox amoto antenotorio, superpone alembicum cum recipiente clausum, vt non respiret. Distillato per cineres, quousque amplius non distillauerit: vltimò augebis ignem aliquantulum, vt in aquam transeendat pars aeris. Tertiò ignem augebis, vt etiam ignis elementum per alembicum transeat: cùm autem hoc vltimo ignis gradu nihil distillauerit, tunc frigefacto vase, vt suprà; amotum recipientem cum aqua sua firmiter distillata clausum seruabis. Remanenti autem materiæ iterum superfunde aquæ distillatæ per balneum tantum, vt supernatet duobus digitis, vt suprà; ac superpositio antenotorio, vt prius digeras per balneum, ac amoto antenotorio, & apposito

Digitized by Google

alembico, iterum per cineres distillabis aquam animatam, in illud idem receptaculum, vbi pars altera animati spiritus cõseruabatur, iunctumis optimè clausis: hoćque magisterium iterabis, quousq; tandem terra corporis nullum amplius liquorem emittat: ita vt si de ea modicum quid supra candentem laminam posueris, fluat vt cera sine fumo tingens laminam aliquantulum colore aureo. Cæterùm accipe terram, & vide quanti ponderis sit, & si erit vnius vnciæ, pone super eam septem vncias sublimati Mercurij septies contere simul, & misce alterum cum altero: post imbibe cum aqua animata ipsius solis, vt sit aquæ pars vna tãtum materiç autem partes tres: claude vas antenotorio, & digere super cineres viginti quatuor horas: mox amoto antenotorio, & superposito alembico remoue per cinerem suam humiditatẽ: vltimò augebis ignem vsque ad sublimationem: quod verò sublimatum fuerit, iterum cum remanente materia contritum misce, ac positum in suo vase, iterum imbibe, vt suprà, ac suprà cineres vt prius digere, ac ab eo humiditatem per cineres itidem remoueto, ac sublimato vt suprà: hoc modo magisterium reiterabis toties, quousque non amplius sublimauerit, totámque suam aquam animatam ebiberit, de qua materia pars vna suprà centũ Mercurij conuenit.

Elixir magnum: Experimentum XXXII.

Sublima quater Mercurium cum vitriolo, & sal petræ ana: deinde solue in aqua fortis facta ex fimicibus tectidẽ, & habebis puriſſimam substantiam:

Digitized by Google

tunc accipe Iouis & Mercurij ana, & amalgama, & laua quousque mundetur, tum accipe illius amalgamatis & Mercurij sublimati ana, & ponatur super lapidem, donec soluetur: tunc putrefac per 14 dies: deinde distilla per balneum, & accipe aquam distillatam, ac superinfunde fecibus, & iterū pone in balneo humido per 14 dies, tum iterum distilletur igne cinerum lento, deinde fortiori, vsque ad eleuationem spirituum, quo pelle igne fortissimo, sicut fieri solet in distillatione aquæ fortis, donec spiritus plenè extrahantur. Istud serua bene clausum, & fæces in fundo tanquam vilipendas, sed calcina illas, & iterum pone ad putrefaciendum cum aqua sua separata ab elemento aeris & ignis, quæ aqua rectificetur per septem distillationes supra dictas fæces calcinatas, & tunc incipies fortificari, ac posse soluere salem. Istam aquam sic rectificatam serua seorsim, quia est primus gradus, & radix huius secretæ solutionis.

Secundus gradus, multiplicatur aqua per Mercurium fixum.

Accipe Mercurij sublimati quantumuis, tere, & imbibe cum aqua Mercurij ana, bene ascendo in vitro, & superposito alembico, pone vitrum super cineres, vsque ad collum alembici, & claude iuncturas, & sequentur spiritus subtiles, & da ignem lentum per sex horas: deinde rigora ignem per duas horas: deinde maiorem, quousque aliqua pars ascendat, & aliqua subsidat: tunc sume vitrū, & accipe Mercurium sublimatum, & cum subsidente contere, & iterum imbibe noua aqua Mercu-

Digitized by Google

ĳi ana, & ſigilla vt ſuprà, & diſtilla: tunc Mercurius ſublimabitur, ſed in minori quantitate quàm prius, & iſtud reitera quater, vel quouſque tibi Mercurius remaneat totus fluens ſicut cera. Aquæ 1. 2. 3. 4. ab eo diſtillata reſeruetur caute & bene: tum accipe Mercurium, qui in fundo fluxit, tum tere & imbibe cum aqua ab eo diſtillata ſuper vitream tabulam impaſtando, & pone ad ſoluendum in loco humido, & ſoluentur in aquam claram & acream valdè. Hanc aquam diſtilla iterum igne lento firmis clauſuris, vt ſuprà feciſti. Et hæc eſt clauis & radix ſecundi gradus, quia tunc ſoluit Mercurium ſublimatum: inſuper ipſum in infinitum multiplicat, qui eſt ſecundus gradus huius ſecreti, & fit hoc modo: Tere Mercurium ſublimatum, & ſuperinfunde ei aquam Mercurij, & in ea cito ſoluetur: tum iterum diſtilla firmis clauſuris, vt ſuprà, & aliqua Mercurij pars aſcendit, alia hypoſtaſin facit. Tunc iterum impone Mercurium, vt prius, & citius diſſoluetur, quàm prius: & iterum diſtilla fæces vero & reſiduum abiice, quia nihil valet: per hunc modum diſſolutiones augebis in infinitum, & erit adeò fortis & nobilis, qui omnem rem penetrabit, & Mercurium crudum, & omnia corpora diſſoluit in aquam: & tunc eſt perfectiſſimè præparata. Hanc aquam diuide, & cum vna parte procede ad eius perfectionem, & aliam partem auge cum Mercurio ſublimato, quoties libuerit. Verùm cum diſſolueris Mercurium, nota hoc pondus. Nam in prima ſolutione pone vncias quinque, cum vno ſcrupulo Mercurij ſublimati, & vna libra aquæ Mercurij: ſecundò vnciam vnam: tertiò vnciam 1. 5. & vlterius procedendo, donec

Digitized by Google

ita fortificetur, vt dissoluat Mercurium crudum, sine aliqua ignitione in materiam, velut aqua fortis: & hoc est summum secretum huius secretissimæ scientiæ. Tunc accipe calces cuiuscunque metalli optimè calcinati, vel sublimati, vt scis, si placet, & pone in phiala, & superfunde de luuaria, quod supernatet duobus digitis, & bulliat super calidos cineres per vnum diem. Deinde ponatur in stupha humida, vt melius digeratur per quatuor dies: deinde inclina ampullam, vt cautè possis extrahere aquam, quam seperatim serua mundè & cautè: tum superpone de alia aqua in quantitate vt prius bulliendo & infundendo, vt suprà. Et istas operationes iterabis toties, donec corpus totaliter dissoluatur: ac si tibi aqua defecerit, tunc accipe cucurbitam, in qua sunt omnes liquefactiones, & superpone alembicum, & distilla per balneum, vsque ad duos tertiarios aquæ: & de ista aqua pone super corpus insolutum, donec totaliter sit solutum: omnes verò istæ solutiones teneantur in loco humido, quia melius seruantur. Tunc accipe omnes istas aquas, & superpolito alembico, distilla totam aquam per balneum: deinde superpone iterum tres partes aquæ Mercurij super ipsam terram, & facta maturatione balnei, distilla igne lento cinerum, vsque ad siccitatem: tum iterum superpone de alia noua aqua in simili gradu, & omnes aquas à terra abstractas serua seorsim in ampulla benè obturata, & istas omnes operationes iterare debes, donec terra in puluerem subtilissimum & impalpabilem sit redacta, & sit totaliter examinata, quod exiccabis: pone modicum de ea bene sicca super carbonem ignitum, &

Digitized by Google

sinon fumat, bene est: sin verò, reitera donec ad hoc signum deueniat. Accipe vasa, in quibus sunt omnes liquefactiones, & distilla per balneum, donec videris materiam in fundo in modum mellis: & de aqua ista superfunde medietatem ponderis terræ super ipsum terram, & stet in fimo per octo dies, & inuenies materiam valde humidam: tunc superpone alembicum, desicca igne lento, seruando aquam, quæ est guttata: terræ autem cum moderamine exiccatæ scias pondus, iterato, & redde illi aquam, quæ exuberata est faciendo completum tantum ad medietatem sui ponderis, & has omnes calcinationes, imbibitiones, & inhumationes reitera, donec terra de tali sua humiditate imbiberit quatuor partes sui ponderis, & super laminam ignitam eliquet. Quod si non eliquat, reitera imbibitiones, & inhumationes, & calcinationes ad signum colliquefactionis in lamina: quo habito, pone super cineres, & da primò lentum ignem, paulatim fortificando, donec materia tota ascendat suprà ad latera vasis: quod cum fuerit sublimatum, dicitur corpus exaltatum in folio mirabili, quod philosophi vocant lapidem, & sulphur naturæ. Illud tamen quod remanet in fundo, dicitur damnata terra, & fæc abiicienda. Tunc accipe salem quem seruasti, siue sulphur metalli rubrum, vel album, quem ab ipso extraxisti, secundum quod volueris preparare ad rubrum vel ad album in oleum conuersum, siue in aquam solutum, & redde terræ subhumatæ in pluribus vicibus soluendo, inhumando, & desiccando, quousque totum suum aerem ebiberit. Deinde toties sublimato, donec totum in fundo fixum maneat rubrum, siue

Digitized by Google

album, prout fuerit præparatum; tunc rectifica elementum aeris Mercurij per septem distillationes inhumando, donec ad cristallinam serenitatem aduenerit, absque fæcibus, nisi forte albis. Ignis autem sic rectificatur: terre ipsum, & permitte desiccari ad solem, vel lentum ignem successiuè, vsque dum ignem calcinatum sustineat, igne tamen moderato, calcinando, donec fiat citrini coloris, vel rubini, non nigri: quod si nigri fuerit, mole ipsum, & imbibe, & sicca cum aqua prædicta, quousque ad citrinum colorem deueniat: qui color quanto intensior, tanto melius erit rectificatum. Tunc accipe sulphuris fui partes quatuor, aeris Mercurij hic superius rectificati partem vnam, aquæ Mercurij rectificati partes duas, lunæ calcinatæ & indurate partes octo, ponantur simul in vase colli longi sigillato sigillo Hermetis ad album.

Ad rubeum verò.

Accipe sulphuris rubei partes tres cum dimidio, ignis Mercurij superius rectificati partem dimidiam, aeris Mercurij rectificati partem vnam, aquæ Mercurij rectificatæ partes duas, solis calcinati soluti & indurati partes septem, & simul ponantur in vase colli longi sigillato sigillo Hermetis, & ponatur in igne primi gradus, & ibi fiet augendo ignem, quousque nigredo appareat in superficie, quæ nigredo perdurat ad 40. dies, & inde post multos & diuersos colores efficitur albus, quasi pallidus; tum accipe ignem tertij gradus, donec veniat rubeus, & inde citrinus, deinde iterum rubeus:

Digitized by Google

& tum auge ignem quatuor gradus, vt fiat rubicundissimus, in colore papaueris syluestris, siue vini mali granati: & tam diu talis ignis continuetur, donec calcinetur, & quod prius erat massa, solidè disrumpatur, & fiat puluis subtilissimus & impalpabilis. Et sic factus est lapis, quem oportet extrahere de vase, si fuerit puluis subtilissimus, & quasi impalpabilis factus: sin autè reponas, ignem, donec ita veniat, tum proba: si funditur sine fumo super laminam ignitam, factum est: sin autem solue cum aqua sua, & congela, & congelatum proba, si funditur aqua: si autem non funditur, tere cum aere suo Mercurij, cum sale lunæ vel Iouis ad albam, & cum sale solis siue Veneris, vel Martis, vel Saturni ad rubeum, donec fundatur vt cera guttatim: & sic habebis medicinam secundi ordinis. Si verò ad tertium ordinem peruenire volueris, tum puluerem primo solutum ac congelatum imbibe Mercurio sublimato cum fixo, & aqua imbibendo, inhumando & hocando, donec triplum sui cum dicto puluere mancat: tunc da ignem sublimationis, ita quod totum sublimetur: & si totum primo vice non sublimetur, toties super eum Mercurius non fixus sublimetur, donec totum eleuetur, & iterum toties sublimetur, donec totum fixatur: tunc iterum soluatur & congeletur, vt iterum fiat volatile, & volatile fixum: & vltimò iterum soluatur & coaguletur, & ita est medicina in vltimo sublimationis posita, transformans omnia metalla, argentum viuum in lunificum, siue solificum verum & melius quàm de minera: cuius vna pars cadet, prout fuerit magis aut minus subtiliter præparatus. Laus Deo, & honor tibi soli Deo.

Digitized by Google

Aliud Experimentum XXXIII.

Accipe aquam fortem cum sua forma, vt suprà té docui, atque in ea dissolue tres vncias lunæ: postea putrefac per viginti dies: postmodum accipe tres vncias auri, & dissolue in 18. vnciis eiusdem aquæ fortis cum sua forma, in qua *prius* tamen debent dissolui quatuor vnciæ salis fixi *vrinæ*, vt habes in suo experimento: postea putrefac hæc duo corpora per se separatim per viginti dies naturales: postea vtrumque per se exanimabis separatim, tam Lunam, quàm Solem, iuxta regulam superiùs tibi traditam. Cùm verò vnumquodque per se exanimatum fuerit, atque eorum *aquæ animatæ* per se separatim seruatæ fuerint: nec etiam terra amplius fumum emittat, tum signum erit solem & lunam pari eclipsin. Contere igitur terram vniuscuiusque, ac similiter commisce: deinde pone in paruula pila vitrea forti luto munita ad ignem reuerberationis per viginti quatuor horas: postmodum extrahe, & redde illi prius aquam lunæ animatam, & rectificatam prius septies per cineres. Cum verò paulatim totam suam aquam ebiberit, eodem ordine vt suprà habuisti in aliis experimentis: tunc redde illi aquam solis, sine vlla rectificatione, paulatim iuxta ordinem, quem seruasti imbibendo ipsam terram cum aqua lunæ: postea eam fermentabis hoc modo. Accipe vnam partem auri, & tres partes Mercurij, atque vnam partem illius medicinæ, quantum sufficit, fiet aurum: pone totum simul in vitreo vase super cineres calidos, ac breui conuertetur in puluerem, tum

Digitized by Google

eam cerabis cum tertio oleo solis. Cùm verò totum optimè ceratum fuerit, & redditum in formam olei, proiice vnam partem de eo super centum Mercurij, totumque conuersum erit in medicinam: cuius iterum accipe partem vnam, ac proiice super 500. partes, Mercurium ipsum conuertet in aurum, melius ac purius auro minerali.

Aliud Experimentum, quod est Rex aliorum experimentorum XXXIV.

Accipe in nomine Domini aquam vitæ optimam, ac rectificatam, ita vt comburat panuum lineum, prout vidisti ac ipse mecum operatus fuisti, ac proinde non opus est eius aquæ amplius tibi magisterium tradere. Accipe igitur aquæ vitæ libras quatuor, ac pone in vrinali vitreo, quod sit maximè solidum: mox accipe libram salis vegetabilis sublimati secundi experimenti: contere ipsum quamoptimè, ac pone in ipsa aqua vitæ, claude fortiter suo antenotorio vas ipsum cum cera gummata, vt nullo pacto respirare valeat, deinde circum ceram ipsam, ne possit liquefieri, appone spongiam madefactam: pone postmodum in putrefactione per duos dies naturales: postea amoto antenotorio, superpone alembicum cum suo recipiente, iuncturis quàm optimè clausis, super cineres calidos distillabis: illud aduerte, quòd receptorium debet esse prægrande, ac solidum, ne potentia ipsius aquæ valeat frangi: atque hoc pacto tuam distillationem continuabis lento igne, donec totum per alembicum distilletur. Quod si in fundo vasis aliqua pars salis remanserit, superfun-

Digitized by Google

de iterum aquam super distillatam, ac distilla-
supra, iunctis optimè clausis. Hoc pacto toties
distillationem iterabis, donec sal totus fuerit per
alembicum transfactus in formam aquæ claræ. Cæ-
terùm alteram libram supradicti salis pone in vi-
trali, ac illi superfunde eandem aquam distilla-
tam: claude vas suo antenotato vt suprà, pone in
putrefactione vt suprà: postmodum vt suprà di-
stillabis. Cum verò sal totus cum aqua fuerit trans-
factus, iteram vt prius accipe de nouo sale vegeta-
bili libram vnam, ac vt suprà cum aqua distillata
iterum per alembicum transmitte totum: atque
hoc pacto habebis quatuor illas libras aquæ vitæ
vnitas cum tribus libris ipsius salis vegetabilis,
quod potestatem habet dissoluendi duo luminaria, cæteraque metalia, cum conseruatione vege-
tatiuæ formæ. Nunc autem ipsum simplex men-
struum in formam cælicam reducere intendimus.
Accipe igitur ipsum simplex menstruum, ac con-
stitue ipsum in vase vitreo solido, cuius partes
quatuor vacuæ sint, quinta verò pars sit plena:
claude vas, vt nullo modo possit respirare ac pone
ad circulandum in fimo, vel balneo per 60. dies
naturales. Atque hoc modo habebis menstruum
clarificatum, in quo videbis hypostasim: quam in
aliud vas cælificatum aquam euacuando transfe-
ras, & caue vt hypostasis nullo modo cum aqua
transeat, quam seruabis benè clausam in balneo.
Præterea accipe vnam libram Mercurij vulgaris
qui sit adductus ex Hispania inter pelles signatas
sigillo Hispanico, ne quid sophisticationis con-
tineat: ipsum per camuscias pelles transmitte
mox aquam accipe Mercurialem, extractam à

Mercurio

Digitized by Google

Mercurio per magisterumi, vt te docuimus in experimento trium vasorum, vt scis: atque ita solue hunc Mercurium. Cum autem totus fuerit solutus, aufer ab illo aquam per balneum, & remanebit in fundo vasis Mercurius in forma olei albi. Hoc ergo vtemur ad incerandum in nostrum cœlum, sicut in nostrum menstruum cœlificatum. Accipe igitur quatuor libras menstrui cœlificati, & vnam libram prædicti Mercurij in oleum redacti, ac simul inuicem coniunge: tum demum incalcinatum menstruum habebis, quo dissolues duo luminaria ad conseruationem suæ formæ: ac non solum eam conseruando, verum etiam propagando eam in infinitum; accipe vncias tres lunæ, atque vncias tres solis: quæ duo singula separatim calcinabis, vt habes in superioribus experimentis: videlicet cum Mercurio, quem postea ex dicto Mercurio exhalare facias. Hæc autem corpora calcinata, singula separatim collocabis in singulis vasis solutoriis, super ea infunde de menstruo incalcinato tantum, vt supernatet quatuor digitis: claude vas antenotorio, putrefac in balneo per duos dies, ac per duos alios dies inter cineres instar caloris solaris. Cum verò desiccatum fuerit, iterum illis superinfunde de menstruo incalcinato, vt suprà: tantum ex clauso vase putrefaciendo vt suprà in balneo: postmodum super cineres, ac dissolutiones singulas in singula vasa sua vt suprà, euacuando menstruo, si quæ post insoluta remanserint, vt suprà desiccabis, ac vt suprà eam dissoluas, quousque totum quod restat corporis sit plenè dissolutum: tum statue ambas dissolutiones in putrefactione, per 20. dies naturales. Facta putrefactione, accipe illas dissolutiones, & per se separatim in sua

vrinali cõstitue cum suo recipiente, iuncturis optimè clausis, distillabis per balneum aquam vtriusque, in fundo vasorum remanebunt corpora ad similitudinem mellis fusi, siue olei: super ea iterum funde de sua aqua propria distillata per balneum, tantum, vt supernatet tribus digitis, ac suis antenotoriis vtrumque vas occlude, ac repone in putrefactione per diem naturalem: mox remotis antenotoriis, & appositis alembicis, iuncturis optimè clausis distillando per cineres: vltimò augebis ignem, vt anima siue elementum aeris transeat in suam vtriusque aquam distillatam, ac demum ignem vltrà quantum fieri possit augebis, vt in aerem elementum ignis transeat: sed lunari composito non necesse est rubedo, neque *ignis: completa* distillatione sine vas frigefieri, & amoue ab illis recipientia, quæ singula quamoptimè clausa seruabis, ne respirent, & singulis singulas schedulas, siue inscriptiones appone, ne alterum pro altero accipias, cum fuerit opus persequendi. Cæterùm super terras infunde iterum vt suprà de aqua sua per balneum distillata, ac annexo antenotorio, putrefac vt suprà: mox per cineres vt suprà distillabis, vtrique vasi annexo suo proprio recipiente, vbi eorum corporum animas conseruaueras: atque hoc pacto magisterium toties iterabis, donec terræ exanimatæ fuerint, ac radicali humore destitutæ. Tunc accipe illas terras, & contere quamoptimè, & simul coniunge: postmodum eas constitue in pila vitrea, ac super cineres calidos conseruato: donec tibi dixero quid ex illis sit faciendum. Cæterùm accipe spiritum animatum lunæ, atque ipsum per cineres rectificabis: deinde accipe spi-

Digitized by Google

ritum animatum solis, atque eodem modo septies per cineres rectificabis: limositates autem quas emittet ipse spiritus solaris in singulis rectificationibus seruabis intra, vt optimè clausum sit ignis elementum. His ergo rectificationibus peractis, tum accipe spiritum animatum solis, & spiritum animatum lunæ, & simul coniunge: pone postmodum eos ad circulandum in vase grandi, sicut illud, quo circulauimus menstruum simplex. Fiat hæc circulatio per 60. dies: quo termino elapso, habebis verum menstruum minerale, quo innumerabilia experimenta operari poteris: hoc menstruo communi illeuimus Mercurium coram Rege Partenopeo, ac aliis astantibus de numero suorum auditorum: de quibus vnus credidit se percipere hoc arcanum, nemo tamē ipsorum potuit hoc arcanum deprehendere, præter maiestatem regis. Iam hoc reliquum est, vt philosophicā arborē prosequamur, cum omnibus suis ramis. Peracta igitur suprà scripta circulatione, accipe tres vncias auri cementati: illud calcinabis, ac dissolues menstruo simplici, & inde ab eo remoue aquā per balneum, materia tibi remanebit in forma olei: pone illud in vase solutorio, quod sit altum: deinde illi adiunge tantum de menstruo cōposito, vt supernatet sex digitis: claude vas antenotorio, iūcturis optimè clausis, ac illud constitue in balneo per diem naturalē. Postea in aliud vas dissolutum euacuabis, iterum illi superfundē de nouo menstruo composito vt suprà, quod fuerit dissolutum: hoc autem magisterium iterabis, quoad totum corpus fuerit dissolutum, ac cum suo menstruo coniunctum: tum iterum hoc compositum putrefacito per 61. dies,

Digitized by Google

quibus elapsis, pone materiam in vrinali, vel duobus vrinalibus, vel etiam tribus: hoc fit, ne quid periculi accidat singulis vrinalibus suos alembicos appone cum singulis recipientibus, ac etiam iuncturis optimè clausis distilla per balneum: corpus autem tibi remanebit tanquam rubinus, ac ferè nigrum præ nimio colore: suprà quod repone tantum de sua aqua nuper distillata, vt supernatet duobus digitis: mox appositò antenotorio, seruc vas in balneo per duos dies naturales. Deinde amoto antenotorio, & appositò alembico distillabis per cineres, iuncturis optimè clausis. Cùm verò distillata fuerit aqua, augeto ignem, vt transeat aer. Tertiò iterum ignem augebis, vt in suum aerem transcendat elementum *ignis*: alterum enim ad se alterum trahit: postremò frigefactis vasis, seruabis aquas pretiosissimas animatas, infinitos thesauros, oleum, & vnguenta philosophorum: postmodum super ipsas terras, iterum pone de aqua per balneum distillata, & clausis iterum vasis antenotorio, constitue iterum vt suprà in putrefactione, ac per cineres vt suprà iterum distillabis, augendo ignem gradatim, vt suprà: atque ad magisterium iterabis vigesies. Quòd si forte instrumentalis aqua tibi deesset ad complendas perfectas assationes: accipe omnes distillationes, quas per cineres peregisti, ac per balneum distilla aquæ tantam quantitatem, vt satis sit ad complendas reliquas distillationes: atq; hoc pacto auxilio Dei Optimi habebis vnius terræ elementum: illud auge cum illa terra, quę nobis remansit, cum magnum menstruum peregimus, quam tibi pila vitrea seruandam super cineres calidos iussi-

Digitized by Google

mus. Postea accipe aquam, aerem, & ignem, quæ tria sunt simul comnixta in ipsa aqua, ac iam duodecies per cineres rectificabis: omnes autem limositates, quas singulis rectificationibus emittet, seruabis cum igneo elemento, quod tibi seruandum iussimus cum rectificasti superiùs, cum maius menstruum composuimus. Nunc autem tibi necesse est aeris elementum ab aqua separare. Accipe igitur aquam duodecies rectificatam per cineres, atque inde ex quatuor partibus tantummodo separabis, quas seruabis pro viuificatione terræ: quod autem remanebit in vrinali, eo vtemur ad calcinandum ignem, quo erit opus ad rubificandum regem nostrũ, atque cum rubro diademate coronãdum. Accipe ignem, quem seruasti, ac pone in vrinali, superinfundens tantum de aere suo, vt supernatet duobus digitis: pone vas clausum antenotorio intra balneum per 24. horas: mox amoto antenotorio, distillabis per cineres: vltimò ignem fortiter augmentabis, vt anima ignis transeat in suum aerem, vt suprà, infundas, ac putrefacias vt suprà: postea per cineres vt suprà distillabis: hoc modo magisterium duodecies reiterabis: tunc enim habebis ignem calcinatum, atque ab eo tincturam separabis. Ignem verò calcinatum in vase remanentem, iunge cum sua terra, quam superius seruasti: seruabis etiam aerem, cum tinctura sui ignis, qua vtimur ad rubificationem primæ materiæ siue sulphuris. Nunc accipe terram, quam seruasti in pila vitrea, quam fortiter luto sapientiæ oblinas, atque eius os ne respiret, quamoptimè obturabis: sed satis etiam ipsum vas Hermetis sigillo

Digitized by Google

claudere, pone ad ignem reuerberationis lentum per 24. horas: quibus elapsis, sine vt vas frigescat. Accipe ipsam terram, & scias quanti sit ponderis: pone ipsum in vrinali, cui superinfunde octauam partem suæ aquæ, quam pro viuificatione terræ superius reseruasti: claude ipsum vas suo antenotorio, ac pone in balneo, ita vt aquam non attingat, sed in suo tantùm vapore permaneat: hoc pacto stet ibi per quatuor, vel ad summum per sex dies. Tunc amoto antenotorio, ac superpositio alembico, distillando exhalabis per cineres inde quandam humiditatem insipidam, nullius valoris. Quo facto iterum super aquæ sexta parte imbibe terram, & clauso vase cum suo antenotorio vt suprà, putrefacito per balneum vt suprà, postmodum per cineres humiditatem vt suprà exhalabis. Hinc postea cum quinta parte aquæ suam terram imbibe, clauso vase in balneo putrefac vt suprà: denique vt suprà per cineres humiditatem exhalabis: postmodum cum quarta parte suæ aquæ imbibe, ac prosequere reliquas imbibitiones, putrefactiones, & exhalationes cum quarta parte, quousque terra ebiberit totam suam aquam: tum eam extrahe ex suo vase, ac triturabis: postea colloca ipsam in bocia paruula luto sapientiæ oblita quamoptimè, ita, vt quatuor partes vasis vacuę sint quinta verò pars plena: ipsum vas pone intra ollã, inter cineres, quę olla valeat tolerare ignem, os autem bociæ obturetur stupatio bombicis, & superpositio etiã paruulo alembico, dabis illi à principio ignem lentum, ita vt bocia calefiat sine violentia ignis: deinde subministrabis ignem sublimationis vehementiorem: cum inceperit sublimari

Digitized by Google

eundem gradum ignis continuabis, vsque ad 26. horam: tum frigefacto vase, extrahe primam materiam superius sublimatam, ac separato à damnata terra, quæ sublimatio erit alba vt nix: erit etiam similis foliis talci, vel instar squamarum piscis; hoc autem, quod sublimatum fuerit, pone in vase alto & angusto, cui redde elementum ignis dissoluti in suo aere, videlicet quartam partem ponderis ipsius sublimati: claude vas cum suo antenotorio: mox digere per cineres spatio duorum dierum: deinde amoto antenotorio, & appositio alembico, distillabis humiditatem, si qua fortassis humiditas inesset. Cum verò videris materiam bene desiccatam, eam iterum imbibe cum quarta parte sui ponderis, vt suprà, eiusdem aeris, appositio antenotorio vt suprà digere, ac postmodum vt suprà humiditatem exhalabis: toties hoc magisterium iterabis, donec terra totum aerem ebibit, mixtum cum suo igne: tunc autem materia remanebit rubea, vt nitidus rubinus: tum ergo ipsa materia fermentanda est, vt in quantitate augescat, & facilius figatur. Accipe igitur tres vncias Mercurij, & vnam solis optimè cementati, facias inde amalgama: mox accipe vnciam vnam dictæ materiæ rubificatæ, ac pone simul totum commixtum in vase alio duabus palmis, & angusto collo, ita vt intra capiat digitum auricularem: pone inibi medicinam: mox inclinato vase, aliquantulum intromitte amalgama Mercurij, & caue ne amalgama deorsum descendens vas frangat. Deinde appositio antenotorio, pone vas in tripode arcanorum, ac subministra ignem quatuor florum; ac cum primum sentiet calorem, amalgama cum

Digitized by Google

Mercurio & auro, in puluerem rubicundum & rubinus conuertetur: tum eundem ignem continuabis in illa nutritione per triginta dies naturales. Nam acquiret maximam ignitionem, & virtus eius maximè augmentabitur. At fili charissime, scias quod si per integrum annum permanet in ipso igne, nihil tamen illi nocumenti adferre possit. Hæc enim est Salamandra nostra, quæ aliis innumerabilibus modis nuncupatur, quæ brevitatis causa prætermittimus. Transacto igitur termino 30. dierum, tum accipe de tertio oleo quod te docuimus nostro experimẽto, quod seruit inceration (quanquam hæc medicina parum incerationis indigeat) hoc tamen oleum applicamus, vt facilius fixatur. Accipe igitur electum oleum, ac guttatim infunde super regem, vel ipsam Salamandram in eodem igne: cùm verò videbitur tibi rex ipse conuersus fuisse in oleum, non amplius illi de oleo dabis: tunc frigefacto vase in lapidem congelabitur nitentem vt rubinus. Tunc accipe de menstruo maiori, siue de menstruo composito, quod idem est, vt te docui in hoc tractatu, & super ipsum regem de ipso menstruo infunde tantam quantitatem, vt supernatet 4. digitis, ac protinus claude cum suo antenotorio: postmodum pone in balneo, & dissoluetur totus rex in aquam, quæ erit rubicunda, ac nitens tanquam rubinus, vel tanquam sanguis hirci: facta dissolutione, statue super cineres per 2. dies, qui est ignis alterationis, deinde amoto antenotorio, superpone alembicum, ac distillato per balneum igne lento instar solis, vt tota virtus ac substantia ipsius menstrui cum rege coniungatur, aqua autem distillabitur albi colo-

Digitized by Google

vis, ac omnem ferè suam vim amiserit. Cum autem totus ipse rex congelatus fuerit, tunc amoto alembico, & apposito antenotorio, constitue vas in tripode arcanorum, & inibi permaneat in igne per 8. dies filorum sex: tum frigefacto vase, invenies regem durum, & rubicundiorem quàm esset antea: cui iterū superfunde de novo menstruo maiori, sive composito, vt supernatet 4. digitis: claude iterum vas suo antenotorio, ac statue in balneo vt suprà, ac protinus dissoluetur in aquam: remone per balneum igne lento, vt suprà postmodum vt suprà: in igne alterationis vltimo in tripode arcanorum, vt suprà; atque hoc pacto quatet iterabis hanc dissolutionem, & congelationem semper cum novo menstruo maiori. Illud tamen aduerte, quòd quarta operatione non amplius poterit congelari, sed in forma olei permanebit. Nunc autem fili charissime, hoc reliquum est, vt mirabilem huius lapidis proiectionem discutiamus: cuius tanta virtus est, vt si mare totum esset argentum vivum, penè crederem hac mirabili medicina congelatum iri. Quod cum videris, ne credas velim hoc magicis carminibus fieri. Est enim hæc vis naturæ, cuius exemplum adferri possit de pane: cuius fermenti vnica libra centies mille millies panificæ massæ fermentare, ac augmentare poterit: idque multò efficacius fieri potest hac nostra medicina: cuius potentiam cum nos probauimus, pene impossibile nobis videbatur, conuerti amplius posse in metallum, cum in omni proiectione nobis puluerem generaret ex omni corpore, ac semper nobis illæsa sine virtutis diminutione remanere videretur. Atque nostrorū so-

Digitized by Google

ciorum aliquis murmurabat, dicens, nos huiusmodi medicinæ nimis subtiliter tantam vehementiam tribuisse. Tandem auxilio Dei medicinam supra tantam quantitatem corporum prolecimus, vt vix demum firmata fuerit ignea vis eius, ac corpus supra quod proiectio facta fuerat, tandem in aurum conuersum fuerit, purius ac melius auro minerali. Quare fili charissime de istis omnibus visum est te esse commonefaciendum, vt si forte diuino numine vos ad hoc idem experimentum deueniatis, ne hoc signum medicinæ vos in desperationem inducat æternam. Iam ad ipsam proiectionem deueniamus. Accipe de pretiosa illa medicina ad quantitatem vnius pisi, ac proiice super mille vncias argenti viui, ac protinus totum conuertetur in medicinam, siue in pulueream rubicundissimum. Deinde accipe huius pulueris rubicundissimi, ac congelati vnciam vnam, ac iterum proiice super mille alias vncias argenti viui, ac protinus totum in medicinam conuertetur: postmodum accipe vnam vnciam huius vltimæ congelationis ac proiice super alias mille vncias argenti viui, & vt suprà conuertetur in medicinam: cuius accipe tandem alteram vnciam, ac proiice super decem millia, ac totum in aurum conuertetur, melius omni minerali. Illud etiam animaduerte, quòd si nimium rubedinis haberet, debes illi de argento adiungere, vel de argento viuo, vt debito colore persistat. Sed quis quæso numerum vnciarum ac huius medicinæ potentiam valeat enumerare, quod nos experti sumus? Ego & alij socij mei prostrati in terram, aliquanti sper mente subleuati Deum orauimus: mox erecti simul om-

Digitized by Google

nos hilari voce psallentes, decantare cœpimus: Te Deum laudamus, gratias agentes Deo Optimo, Maximo quòd hoc munere amplissimo donarit nos. Nunc autem, fili charissime, hoc præceptum tibi præbemus, ne totius medicinæ huius eodem tempore proiectionem faciass; nunquam enim possis eius ignis vim & potentiam extinguere; atque hoc etiam reddit vitrum malleabile. Tu autem cave tibi à magnis dominis, ac Principibus, quibus si hoc arcanum innotesceret, maximum tibi periculum immineret. Plurima alia experimenta prætermisimus, quæ huic proposito minimè faciunt, ne & fili in his frustra labores. Hæc autem experimenta veluti flosculos quosdam veriores ac digniores posuimus, vt iis optatum finem posses adipisci. Vos autem fratres, filij alij, ac socij charissimi, qui mecum tot labores passi estis per hæc experimenta, quæ simul mecum operati estis, Deum vbique toto corde habeatis, eius nomen ineffabile vbique prædicetis, quòd hæc arcana naturæ mysteria nobis patefecerit. Congruum iam esset, vt corpore separati, animo tamen vbique sitis coniuncti, atque huius naturæ mysteriis veritate perspecta, domum quisque suam reuertamini: singulorum experimentorum suam quisque copiam prout operati sumus, & annotauimus, referentes: vni tamen nostrum; qui domi suæ nos alit, æquum existimo, vt vltra suam medicinæ partem, & experimentorum copiam, vasa quoque, & cætera huius artis instrumenta remaneant: nos autem reliqui in virtute Sanctæ Trinitatis, & eius nominis hinc recedentes, singuli singulis iuramento societatis obstricti, hoc animo inter

Digitized by Google

nos simus, vt nemini quicquam societatem præfaciamus, nec prædictorum experimentorum copiam cuique faciamus: quod quidem iuramentum pro se quisque studeat integrum, sanctum, & intemeratum seruare. Atque hoc quidem supremum & vltimum experimentum cuique vestrum præ cæteris experimentis commendo, vt angelus Domini mentes vestras dirigat ad celandum naturæ secretu, & tam mirabile arcanum. Illud præcipue dedicantes seruitio Sanctæ Ecclesiæ, & ad vtilitates pauperum. Illud etiam præcipuè cauentes, ne diabolus vos seducat à recto promissionis vestræ tramite. Circuit enim vos tanquam Leo rugiens: ac proinde estote prudentes sicut serpentes, ne tentator iste per dolum abstrahat. Sic enim fiet, vt Iesus Christus vnigenitus Dei filius semper nos seruet ac tueatur: in cuius nomine præsens opusculum optato fine claudatur, Anno M. CCC. XXX.

Deo optimo maximo semper honor & gloria,

Digitized by Google

Nota
ce traite
d'un
abregé
de l'Alm
de R. Lull
mss page
76. Chap
9. mss
page 158
a la fin de
suite.

RAIMVNDI LVLLI
LIBER ARTIS COMPENDIOSÆ, *quem Vade mecum nuncupauit.*

TINCTVRA ignis est melior omnibus tincturis: Nam omnia elementa non tantùm operantur, sicut quantum operatur ignis in colore & pondere. Est autem in ipso completa digestio, vnde absque igne inutilis est omnis spiritus.

Nota, virtus viuificatiua infunditur in materiis cum spiritibus Quintæ essentiæ. Rursus notandum, quòd tantùm spiritus subtilis est, qui tingit ac mundat corpora à suis leprositatibus, & est antidotum contra omnem infirmitatem, nutriendo calorem naturalem in corporibus metallorum. Ille enim sensibiliter penetrat omne corpus, & in profundo ipsius spiritus requiescit.

Nota quòd vnus bolus aquæ ardentis melius valet, quàm alterius vini quatuor.

Nota quòd de nulla re potes facere tincturam albam vel rubeam, donec & quousque omnes partes suæ corruptæ per artem magisterij remouentur, & maximè de sulphure.

Nota, quòd homines nesciunt vti suis memoriis, ad intelligendum & ad inuestigandum, & ad eligendum bona entia & dimittendum mala, quæ sunt contra naturam: & quia nesciunt istas potentias ipsarum rerum ponere in actualitatem,

Digitized by Google

in artificio, quod est instrumentum illorum. Quapropter scientiæ positiuæ, & non probatiuæ debetant intellectum, & ingrossant illum, ne intelligat necessitates verorum entium: & quia in tenebris scientiarum falsarum & non veridicarum studeut, & illis credunt qui loquuntur contra philosophiam.

Nota, natura non vult coarctari: *igitur cum* lentissimo igne separa sudorem suum, & melius in retortis. Et fac vt habeas vnum de nostris Mercuriis, cum forma aquæ albæ, quæ est ablutio, purgatio nostri lapidis, & totius naturæ. Hoc enim est vnum de principalibus secretis artis & naturæ, in qua rectificabis draconem, & proiicias à magno deserto Arabiæ, quia statim periret siti, & periclitaretur in mari mortuo: vnde nunc scire potes calorem magnum, parum, & frigus. Reduc ergo ad regionem Æthiopiæ, vnde naturaliter exiuit. Rursus dicimus quòd non cum ducas ad terram, quæ ipsum portauit: statim enim omnis alia regio eum accedit.

Nota, proprietas spiritus qui à corpore exiuit non deuoretur per nimis magnum calorem, quia non haberet potestatem ducendi suum corpus in illa media. Ideò si operaris cum magno igne, proprietas quæ participat inter vitam & mortem dicti spiritus, separabitur, & omnia fugient in regnum suæ sphæræ: & nulli reueles donec fiat alicui manifestum per diuinam inspirationem, cum nobili intellectu. Et ideò quandoque rudes clerici, legistæ, artistæ & medici mundales, & plures de quibus loqui audiuimus, credebant se facere aquam viuam, in fine non valuit vnum ficum.

Digitized by Google

quia ipsi credebant rapere naturam philosophicam, sed rapiuntur & deprædantur in illa quia talem amittunt. Custodi ignem, & regimen tui spiritus, & caue non euadat, quia non posset viuificare suum corpus. Quomodo enim ille dare posset hoc quod non habet? Nota, quòd debes diligenti ratione, & probata multa vitæ ipsa cum consideratione philosophica aduertere mediorum naturam. Vnde sicut coitus, factus cum amore naturæ, quæ est luxuria libidinosa, tunc fit primo mixtio cum coniunctione & assimilatione inter corpus & spiritum ad finem, ita quòd totum simul in vnam amorosam concordiam cum ligamento suarum qualitatum miscibilium & compositorum, & suarum virtutum elementalium, & vnius alterius per virtutem compositionis duorum in vnum. Si ergo talem coitum non facis, non habebis conceptionem, imprægnationem, & per consequens non habebis fructum: quia oportet esse calorem naturalem mineralem. Item non facias magnum ignem in principio mixtionis, quia veniret corruptio in tincturam. Item ex quo vel melius talis res mouet potentiam attrahendo ad appetibilitatem, sicut res quæ desiderat perfici de suo & non alieno ad finem. Igitur ars Alchymiæ est vera & possibilis: ergo non cesses eam ducere per rectitudinem viæ motus naturæ, & informare suam materiam, in quam natura est introducta. Etsi bene scis dirigere & ducere, ipsa confert tibi plus quàm putas. Et ideo multi Alchymistę errant, primò, quia nesciunt ignem disponere, qui est magister totius operis: quia ille coagulat & soluit totum simul: & hoc ipsi intelligere non possunt,

Digitized by Google

quia sunt imbuti cæcitate & ignorantia. Ideo nesciunt disponere materiam, secundum illum modum per quem datur materiæ virtus informativa, cum qui instrumentum quod stat in materia dirigitur per istum modum: hoc quod ipsi quærunt; Et est natura venerabilis, abscondita intus in profundo, quam tu fili si vis per te regere, ipsa confert tibi quæ nobis clara luce apparuit in forma terræ albæ subtiliter foliatæ, quæ stat prope naturam lunæ claræ, pretiosæ. Quare fili monemus te, quòd non velis habere artem incertam loco veritatis informativæ, nec velis uti cum igne ardenti, loco instrumenti. Virtus informativa gubernatur per certum modum operandi, qui cum certa ratione datur notitia artifici ad sciendum illum. Igitur præ oculis debes habere in ingressu nostri magisterij illam. Et propter hoc quicquid vis facere fac prudenter. De grosso fac simplex, de graui fac leue, & asperum mollifica, & amarum dulcifica, & habebis perfectionem cum notitia instrumenti, quod gubernatur per virtutem informativam, mouendo materiam ad eius formam, & actus formatur per potentiam naturalem, quæ est in ipsa infusa à superiori parte. Et est locus & locatum, quia est generatum per infusionem in suo loco: Quia genus habet aliud locatum per proprietates cœli quæ sunt infusæ, vel influxæ in materiam per radios stellarum. Sed tamen quidquid virtus elementalis cœlestis facit in vasis naturæ, hoc etiam facit in vasis artificialibus, solummodo, quòd sint formata ad modum vasorum naturalium. Et hoc quod facit natura cum calore solis, hoc etiam facit calor ignis; qui tamen sic temperetur

Digitized by Google

petur, vt non excedat virtutem motiuam & formatiuam quæ est in natura influxa desuper : quia in omnibus quæ fuerunt corrupta & putrefacta, vidimus influere virtutes stellarum, capientes determinationem ab illa re, cum qua materia conuenientiam habet. Quia virtus cœlestis est nimis communis, & capit determinationem per virtutem sui subiecti in rebus mixtis, & ideo cum ipsa infunditur in materia minerali, statim capit determinationem & virtutem mineralem: quia in illis est influxa per determinationem, quam capit à materia minerali, & non vegetabili, nec animali. Et propter hoc fili, debes cognoscere elementa nostri lapidis, quæ sunt materia naturæ mineralis. Hoc certum teneas, quòd quando volueris componere elementa mineralia, non capias de primis puris, nec de vltimis, ad creandum nostrum lapidem, quia prima sunt multum simplicia, & vltima nimis grossa. Quando vis comedere, recipe panem, & dimitte farinam.

Hæc est doctrina tibi data per figuram de elementis, in quibus sunt etiam realia mineralia, à quibus mouetur cœlestis instrumentalis. Quare fili scire debes, quòd virtus informatiua mouet instrumentum, & instrumentum mouet materiam, & materia mutata à potentia occulta ad actum manifestum. Et virtus informatiua introducitur in materiam per scientiam cognitam, per artistam in suo opere naturali. Item oportet vt habeat duo principalia instrumenta, per quæ ipsa formet suum opus, secundum diuersitatem suæ naturæ. Et nota, quod in lapide nostro dicta virtus est mortua, quia non potest multiplicari ratione suæ sub-

Digitized by Google

stantiæ grossæ, duræ atque compactæ, in qua calor est ligatus, cum ibi non possit moueri, per quem calorem dicta virtus debet formari, ad generandum dictum lapidem.

Et de hoc tibi dabimus exemplum per granum frumenti significando: Totum per se in materia compacta & ficca, nunquam secundum cursum naturæ potest multiplicari, nisi per resolutionem & attemiationem suæ substantiæ duræ cum simplicitate, in qua substantia dura & coagulata, calor inclusus & intus retentus stat mortificatus, ratione siccitatis & duritiei, in qua est determinata materia, in qua materia calor est retentus: quia de ratione excellentis frigiditatis & siccitatis causatur qualitas mortificatiua. Et ideo talis siccitas indiget humectatione aerea ad finem, quod calor naturalis possit suscitari & extendi per simplicem materiam aeris, qui est sibi cibus naturalis. Sed istarum partium grossarum in simplices non debetur naturæ, quod possit facere illud per subtiliationem suarum partium siccarum cum resolutione, quod fit per incrudationem humidi naturalis grani, quod erat terminatum, coctum cum digestione perfecta, ad modum subtilis substantiæ albæ, ex qua fit panis quem tu comedis: per quod patet, quòd natura non transit de contrario ad contrarium nisi per suum medium, per quod medium causatur differentia concordantiæ, cum qua natura conuertitur de natura in naturam. Et hæc est differentia specialis, quam tu debes respicere: quia a qua est amica aeris per suam humiditatem, & est vicina terræ per suam frigiditatem. Fili condensatio & rarefactio est via originalis in elementorum transmuta-

Digitized by Google

tione, in certis gradibus, & est differentia communis, cum qua natura sagax conuertit elementa. Item calor penetrat in suam propriam materiam, & non cessat operari vegetando, ampliando, elongando, extendendo, multiplicando, quousque venit ad punctum, & ad terminum, in quo plus abundat & habeat de materia humida quàm sicca: quia tunc humor incipit terminari & inspissari cum virtute informatiua, differente ab aliis, per concordantiam. Et sic per experientiam euidentem materia te docet, quod virtus quæ est in potentia seminis grani tritici, nunquam procedit in actum productiui vel vegetatiui, nisi post corruptionem & putrefactionem suæ materiæ, quæ est causa suæ alienationis, subtiliationis, & rarefactionis, quousque veniat ad punctum generationis, quam nos vocamus ab vno gradu Grani in centum, in mille millia. Quare sciunt rustici necessitatem viuendi & crescendi? Quia si granum non proiicitur in terram, nunquam virtutem suam multiplicabit: quia materia sua sicca non patitur partes suæ terminationis per conuersionem subtilem in propinquam. Et si proiicitur in terram, calcinabitur per resolutionem, & crescit humidum causa putrefactionis, per quem venit in motum suæ animationis, quæ facit multiplicare cum calore cœlesti, per quem exaltatur, & fermentum appellatur. Vnde nos dicimus fermentum, res autem cui damus, pergentes mundas facere virtute cœlestium, cum seminatione, & aratione, & culturatione, & impræguatione terræ, per talem modum ipsi adiuuando culturæ, fructus adiuuatur & melioratur. Sic simile est in nostro magisterio: Quia primo necesse est quòd nominamus

Digitized by Google

substantia quæ est pura nostri lapidis resolutæ cum subtiliatione suæ substantiæ grossæ, vt post putrefiat putrefactione vulgari, & humidum minerale separetur cum calore solari quod viget contra ignem post addens sibi minister cibum competentem, quem dicta virtus debet in se permutare. Et per istum modū natura mineralis adiuuabitur per industriam sagacis artificis in tali forma, quòd coram omnibus hominibus cum clara luce manifestabit suos effectus, vltra posse illorum, qui vadunt post probationes locales, de quibus conclusum est: Quia per hoc intelligit, in quæ forma huius operis naturalis artista debet inclinari & dirigi, cum consideratione instrumentali, rationali, & non sophisticali, in sententiis philosophicæ naturę. *Quia* adhuc nonobstante quocumque ingenio profundo quod habeat argumentalem & rationabilem rationem, cum toto discursu naturali rerum extrinsecarum. Iam pro toto & per nulla rationem quæ veniat ad sensum poterit iudicare & cognoscere, cum qua fortitudine & virtute intrinseca, debet suam multiplicationem augere super terram, nisi per similitudinem, quasi simplex nostrum magisterium erit, & quomodo possit fieri per naturam seu in terra pullulare suo modo: Hoc tamen nescis, nisi per doctrinam experimentorum intrastipriis per philosophiam naturalem cognitiuam, sed sophisticam, quæ oritur à diuersis præsumptionibus fantasticis, infusis in capitibus eorum, qui cum pronosticationibus vel prænosticatis elementis contra voluntatem rationis naturæ faciunt multos impertinenter adhærere sophisticationibus. Quare ergo concluſi tam per rationes supraſcriptas, quam per media quæ sunt naturalia cum claris & certis

experimentis, quæ si non consideras, non habebis rectam notitiam rei. Iam ad istam pretiosam escā non eris inuitatus per naturam: & qui per istam non procedit, nō erit in processu philosophus; cum ignoret proprietates virtutum lapidis, quæ ducunt entia in actum, sicut experimentaliter cognitū est. Fili, experimentum destruit omnem formam erroris, qui venit ab ignorantia colerica, & capitibus illorum qui præsupponebant esse quod non est, nec vnquam erit: nec tales credunt suum errorem esse deceptibilē, quia nesciunt discutere hoc quod fantasia illis repræsentat cum claro experimento, vtrū sic sit vel non, propterea recolligas in te ipso quod est tibi necesse. Quod saltem tu cognoscas primò materiam lapidis, cum certa experientia, per viam practicæ, mediante theorica ostensibili vel reuelationis. Quia per theoricam formatur practica, & experientia format practicam: & per experientiam formatur veritas clara, quę illuminat intellectum humanum: & non labores sine ista, quia est communis sicut lux mundi.

Item ego Raymundus super Theoricam testamenti: Nunc potes cognoscere, quòd nulla res mundi naturaliter potest nasci, nec crescere, nec animari, nisi post suam corruptionem & putrefactionem & mortificationem, quia tunc natura in naturam mutatur. Item hæc ars nullo modo debet dari medicis, philosophicis, legistis, nisi philosophis cautissimis: quia omnes alij sunt indigni habere hunc thesaurum perpetuę saluationis: quia sine philosophia ars illa doceri, nec possideri debet.

Item Mercurius viuus factus per nos, coagulat Mercurium communem. Item fili tinctura quam

Digitized by Google

tibi diximus extrahitur à noſtro auro, & illud fermentum cum auro vulgi ducit eum de potentia ad effectum.

Nota hîc, quod multi decipiuntur circa extractionem Mercurij ab auro & argento, ſed ſi bene attenderent dicta philoſophorum, facillimè & pauco labore illud perficerent. Tinctura extrahitur ab auro noſtro, in qua qui tu legis *Grammaticaliter* exponendo intelliges. Item ſi negligens non fueris ad legendum & perſcrutandum contenta in noſtris libris ſecurus ibis. Vnde tria requiruntur ad hoc, ſubtile ingenium naturale, & non ſophiſticum, & opus manuale, liberum arbitrium, diuitiæ, ſapientia & libri.

Nota, quòd ſolus ignis naturalis *confortatus* cum nouo igne naturali de intentione *noſtra*: quia ignis contra naturam nocet, & ignis naturalis continet in ſe virtutem actiuam. Et ignis contra naturam corrumpit ſpiritum, ita quod non habeat locum in quo quieſcat, nec aerem in quo poſſit reſpirare: ſicut tu vides quod vnum magnum flumen deſtruit paruum, & conuertit illud. Quia non eſt nouum nec mirandum, quòd ignis contra naturam conuertit naturalem, & totam ſubſtantiam ſuam eſſentialem & accidentalem, & magis quàm naturalis conuertit per ſuam primam potentiam. Et ideo oportet te habere duas certas operationes, ſcilicet corruptionem quę fit ſub conſeruatione formæ ſuæ: & hæc fit cum igne contra ignem, cum excitatione ignis elementalis.

Item, noſter Mercurius reperitur in omnibus corporibus elementalibus, quia omnia ſunt ex Mercurio, quod vocatur generaliſſimum in noſtra phi-

Digitized by Google

losophia, vbi decipiuntur laici, si notant solummodo in specie vel figura. Vnde sicut à vapore, fit Mercurius & vegetabilia: & quia à primo genere venit vapor, qui generatur ex elementis mediate. Item ista prima materia est terra subtilis sulphurea, quę desiderat multùm integrationem Quintæ essentię & vnitatē eiuldem, sicut materia prima desiderat propriam formam ratione sui cōplementi. Et propter hoc quanto nobilior est materia, tanto magis requirit nobiliorem formam: quia pro quanto forma nobilis est, pro tanto plus nobilitat suam materiam: & materia hæc multum est habilis ad recipiendum formam illam. Quando ergo illa est appropriata huic formę, secundum naturam, actu primæ causæ est habilis multum ad recipiendum formam mineralem auream, quæ ipsam materiam clarificat ac illustrat.

Item, adhuc fili nota, quòd nil mundi est, quod non sit naturaliter compositum ex substantiis quatuor elementorum, testimonio cuiuslibet boni naturalis: & secundum suas experientias non est substantialiter aliud, nisi ex Mercurio & sulphure, & puris, mundis, incombustibilibus in primo puncto suæ creationis. Et hoc sciri potest per artem quæ fit cum operatione certa nostri magisterij. Illud est primum genus vel materia & substantia media, in qua natura figit omnes suos colores, in figurando diuersas substantias. Isti colores veniunt ex proprietate materiæ compositæ sulphuris Mercurij, & per instinctum suæ naturæ. Adhuc habet multas alias proprietates ista materia: prima, per quas scimus quod ipsa est ex natura Mercurij viui & sulphuris: quia ipsa in igne non potest corrumpi, nec

Digitized by Google

in aqua nec in aere. Et habet proprietatem soluendi & coagulandi, & attrahendi cum appetitu, & proprietatem expellendi & digerendi, quæ omnia sunt ad perfectionem, & complementum, & bonitatem rei animatæ cum contrariis passionibus, per quas passiones summus certificati, quod ipsa ex Mercurio & sulphure est, cum sint contrariæ operationes, quas nos facere siue excitare non possumus sine proprietate illorum duorum, cum dictæ proprietates non possint esse sine substantia, sicut nec actiones sine materia.

Dicimus, quòd illa substantia non est aliud quàm sulphur & Mercurius, intellectum, secundum suam compositionem. Ex quibus apparet, quòd hæc prima materia omnium rerum *vilium*, quæ per generationem & corruptionem formantur secundum suam compositionem. Quare tibi debet illucidari quod ipsa est de natura sulphuris & Mercurii, non per hoc quòd Mercurius sit in tota sui substantia & natura per respectum ad communem, sed in parte.

Item Mercurius iste conuertitur in omnem formam, & in omnem temperatam commistionem, & conuertitur in omnem naturam vel naturas, cum quibus iunctus fuerit vel diuisus. Quia homo exit ab homine, bos à boue. Item non est aliud fermentum in mundo nisi sol & luna, quæ sunt tinctura, cum quibus coloratur Mercurius viuus, qui sine tali Mercurio creditur tingere. Cæcus vadit ad practicam suarum transmutationum, quia sol in colore solis tingit, luna in colore lunæ. Si ergo cum Mercurio, sole & luna sciueris tingere, videbis magnum secretum,

Digitized by Google

quod dicitur, Ignis noster.

Item, dictum genus custodi ab omni combustione, & extrahe Quintas essentias à minerali, vegetabili, animali, in quibus propinquior reperitur natura metallorum. De minerali patet, de vegetabili diameter masculus, & luminaria magna, quæ est succus vitalis, & radix de ostralia, & portulaca marina, Mercurialis & Chelidonia, quarum naturæ approximant multum naturæ minerali, & omnia quæ sunt magis calidæ & humidæ naturæ. Inter animalia est spiritus Basiliſci & Aſpidis, inter liquores, sanguis humanus, & pilimentum, & lac bestiarum, & humiditates viscosæ: Inter minerala sunt sol & luna, quæ sunt lapidis fermentum. Et quanto approximat graduatur cum natura magis, & participat cum illa: & quanto magis participat, citius per amorem naturæ in illa coniungitur & conuertitur.

Item, Quidam proiiciunt Elixir cum magna abusione, quia non integraverunt totum naturæ cursum, qui durat per spatium duorum annorum, vnde lapis est vnius anni, & trium mensium, quia secundum quòd corrumpitur, sic generatur. Item fili, noster infans habet duos patres, & duas matres: & quia ipse charè nutritus est ex tota substantia in igne, propter quod nunquam moritur. Iterum fili, ista aqua vocatur Aqua sapientiæ, quia tota est aurum & argentum, perfecta in actu spiritualium elementorum, in quo requieſcit spiritus quintæ essentiæ, qui facit totum. Iterum necesse est tibi fili, quod tu custodias spiritum quintæ essentiæ, si aliquid vis facere, qui dependet à prima causa, & sicut forma formarum, qui se posuit in

Digitized by Google

supradictis quatuor naturis honorabilibus, & vocatur Anima elementorum, & facit pacem inter hostes, id est, siccum & humidum. Quare si aliquid vis inuenire, operare quotidie per naturam in disponendo materiam suam cum scientia cognita ad ignem, secundum quod natura postulat, & illa tunc faciet suum proprium debitum, quia ipsa formar, colligit, & mutat in aliam naturam cum fuerit præparata certo modo: & sic tu non es alius quàm minister. Et ex hoc anima deuenit in actum, & requiescit in sphæra ignis, & ibidem habitat cum motu continuabili, & causa sui motus est calor naturalis excitatus per ignem elementatum simplicem. Custodi fili, ne effugiat, & serua in amore & in ignis calore. Et non figas eum quoulque fit purum elementum primæ rei. Iterum prima virtus est à Deo, et iam recurrit ad naturam quod velit accommodare de suis formis substantialibus siue stellis & planetis, & ostendere ei suam incerationem. Item, si intelligis in tuo corde, teneas strictè, nil reuelando. Item, nulla res corrumpit aliam nisi excedat illam in qualitate contraria, sicut est calor & frigus. Parua flamma comburitur per magnam, ratione suæ excellentiæ magnæ quam habet contra illam. Et ideo omnes habent contrarietatem in vno motu. Iterum fili non est mirandum, si virtutem talis menstrualis tu præponis in corde tuo, cum sit ductrix & gubernatrix totius naturæ. Hæc est res vtilis, quæ per seipsam conuertitur in rem nimis pretiosam, quod nos non crederemus, si non vidissemus eius effectum cum nostris propriis oculis. Item, iste ignis qui combusit aurum, magis quàm ignis elementalis, pro-

Digitized by Google

ter quod continet in se calorem naturę terrestris, & resoluit sine aliqua fortitudine, quod non potest facere ignis communis: quia tibi præcipimus, quòd diebus magis calidis, quos habere poteris, facias magisterium: & habebis aquam calidam, quæ resoluit omnem istam fortem, & vinum & piretrum. Item, Multi dicunt aquam fortem esse corruptionem nostri lapidis, & non mentiuntur. Quia qui non intelligit suam corruptionem, forsitan & ignorat suam generationem, cum ipse non possit facere sine corruptione, & transmutatione individuali, quæ sunt realia naturalia nostri lapidis in suam primam materiam, qui debet corrumpi pendictum menstruale, cum amore pio, sine totali destructione: quia amor pius nunquam vult occidere filios quos nutriuit. Fili, quidquid misces ibi quod non est sui generis, refutat sine dissolutione: sed illud putrefacit, quia est res communis ad recipiendam naturam omnem cui adhæret. Serua ergo, quod non misceas cum aqua nostra vllam aliam rem, nisi illud sit de natura propria, quæ aqua hæc magis putrefacit ratione suæ ponticitatis amaræ & non crudæ. Et illa est quæ comburit & corrumpit quidquid est combustibile & corporale, ex vi suæ propriæ naturæ, &c.

Digitized by Google

TABVLA IN SEQVENTEM Librum.

A *Deum qui est causa prima huius operis.*
B *Quatuor elementa in metallis confusa.*
C *Lunariam rectificatam, in qua resolvuntur metalla ad faciendam novam generationem.*
D *Quintam essentiam vini, in summa perfectione rectificatam.*
E *Animam metallorum, quæ dicitur sulphur naturæ.*
F *Ipsa metalla in se.*
G *Limos metallorum elementatorum.*
H *Calorem primi gradus.*
I *Calorem secundi gradus.*
K *Calorem tertij gradus.*
L *Animam corporum, id est calcem immediatè genitam, per menstrui dissolutionem.*
M *Spiritum corporum perfectorum.*
N *Aquam metallorum.*
O *Aerem.*
P *Ignem.*
Q *Instrumenta vitrea.*
R *Ipsum lapidem.*

Digitized by Google

RAIMVNDI LVLLI COMPENDIVM ANIMÆ *transmutationis artis Metallorum, Ruperto Anglorum Regi transmissum.*

IAM sæpe & sæpius eloquuti, recolimus in multis & diuersimodis viis practicandi, super magisterium pretiosi lapidis philosophorum: nunc verò vt veritatem lumine perpendas, scias quòd tria sunt principaliter notanda.

Primò scias materiam, vnde lapis philosophorum & omnes alij lapides pretiosi componuntur.

Secundò scias instrumenta cum quibus operari quis debeat.

Tertiò scias quomodo dicta materia cum instrumento operari & practicari habeat. Circa ista tria noueris, quod nostrum magisterium versatur.

Primò ergo Rex Illustrissime, scias quòd materia nostri lapidis, seu omnium lapidum Philosophorum atque virtuosorum, qui per artificium generantur vel componuntur, est anima metallica, & menstruum nostrum, rectificatum & acuatum, seu lunaria cœlica, quæ apud Philosophos vocatur Mercurius vegetabilis, ortus à vino rubeo vel albo, vt clarè patet, & clarè demonstratum extitit diuinitùs reuelatum, in figura indiuiduorum tertij libri Quintæ essentiæ, conditi Abbati sancti Benedicti apud Parisios. Et etiam in nostro

Digitized by Google

Codicillo tibi misso per Regem Eduardum.

Instrumenta sunt duæ cucurbitæ vitreæ, septem vel octo habentes receptacula, vt demonstratur in nostro Testamento tibi cum Codicillo misso, in capitulo quod incipit : Fili tu non, &c. Modus verò practicæ in sequentibus ad plenum tractatur.

Liber primus diuiditur in duas partes principales : Prima quidem pars est de theorica huius artis, & manet indiuisa, & incipit ibi, Vt immediatè sequitur : Sed tamen oportet Princeps, &c.

Secunda verò pars est de practica, & diuiditur in duas partes principales. Prima est de compositione lapidis philosophorum, & ibi incipit : Tu in virtute A. &c.

Secunda verò pars huius secundæ partis est de compositione lapidum pretiosorum, & incipit: Opus namque margaritarum sic condies, &c. Et illam vltimam partem studiosè omisi scribere, quia mihi vana & mendosa videbatur.

Prima pars.

Sed tamen oportet prius, Princeps Sereniſſime, nostrum menstruum per magisterium à matre, id est sordibus vini & phlegmate extrahere per officium alembici, & acuatur in distillatione, cum vegetabilibus pertinentibus quæ sunt.

Apium Syluestre, Squilla, Solatrum, Cardus Muscatelli, Oleandrum, Piper nigrum, Euforbium, Viticella seu flammula, & Piretrum, omnium ana, & pulueriſata. Ex altera parte ipsum menstruum in vase circulationis rotetur continuè

Digitized by Google

spatio 10. dierum in fimo calido, vinatico, aut balneo mariæ.

Item oportet, fili charissime, primam materiam elementorum & sulphur naturæ habere: Et quia argentum viuum est existens genus metallorum, quod per artificium trahimus, & per artem magisterij à metallis, per elementorum diuisionem, & purificationem, & fixationem illorum, cum agentibus illud per rarefactionem & circulationem, ex vna parte.

Ex altera verò parte per rectificationem elementorum metallorum. Hoc quippe genus de quo intelligimus philosophari in nostro Codicillo, in capitulo quod incipit. Per istam diuisionem, elucidatur secunda ratio, &c. Et hoc quippe est, quod circa huius capituli primum Mercurium per limos intelligimus, &c. Fili recipe de aere & de terra æquale pondus, pauco minus vel plus, & hoc etiam est de natura de qua intelligimus fieri: & dicimus quod vnctuosum humidum est materia nostri lapidis propinquior seu proprior, in capitulo 36. quod incipit: Nos tibi diximus, quanto humiditas radicalis, &c. per quam humiditatem vulgus intelligit sulphur fore vulgi. Recordare, ò Rex, quod diximus in nostro Codicillo, quod incipit fili intendo tibi dicere naturam fermentorum: quoniam quando dicimus, quod per vnam decoctionem, intelligimus aliam menstrui rectificationem. Habet simplicem potestatem: intelligimus rectificationem primam menstrui. Et quando dicimus ipsum gradualiter transferendo per aliam coctionem, intelligimus aliam menstrui rectificationem vsque ad tertiam vel quartam.

Tyrocinio Cap. 62.

Digitized by Google

Item etiam intelligas in capitulo alias decem lapidis, vt patebit in sequenti practica.

Postea fili istam aquam quater rectificatam, dicimus argentum viuum vegetabile, vel aquam Mercurij: Et ita quidquid per istud capitulum dicimus, de illo intelligimus.

Hæc etiam est materia de qua intelligimus in eo Codicillo in capitulo quod incipit: De ista materia, & hæc est ista humiditas, dicta aqua permanens, quam intelligimus in nostro Codicillo, in capitulo quod incipit: Nostra humiditas est aqua per totum. Et hoc est quod dicimus de menstruo cœlico. Hoc autem Rex, clarius patet in secundo libro Quintæ essentiæ nostræ, quem ne latére non credo.

Respicias ergo, ô Rex, naturam menstrui nostri, quantum est virtuosa, vnctuosa, & quæ dicta sunt de illo perlegas. Ita tantum enim per ipsum nobilitatur nostrum magisterium lapidis, quòd nullateuus potest exprimi illius abundantia. Præsens ratio patet per illos, qui metalla corrumpant cum aquis extra naturam, quia nostrum menstruum ignorant. Etiam sic fit, quòd eius dissolutio aliquantulum repugnat naturæ: tamen si metallum dissolutum cum nostro menstruo confortaretur inhumationibus duodecim aut sedecim dierum, & ablueretur à nigredine aquæ, quæ est contra naturam. Et quia nesciunt illam confortare cum re naturali: ideo eorum practica priuatur effectu finaliter intento, tunc defectum suum arti imponunt, cum potius imponere deberetur ruditati & imperitiæ illorum. Et quæ diximus de cognitione menstrui, quæ est vna de rebus, sine qua nil fieri

potest

Digitized by Google

potest in magisterio huius artis. Hæc tibi de illo sufficiant.

Nunc est dicendum de spermate metallorum, quod est materia nostri lapidis.

De spermate metallorum materia lapidis.

Iam nouerit, Princeps Serenissime, quòd metallorum spiritus est altera pars & materia nostri lapidis, quam oportet te à corporibus omnium metallorum euacuare. Et ita euacuatio fit dupliciter, vt inferius practica monstrabit: quæ in duobus corporibus metallorum perfectis diuiditur, per purificationem, putrefactionem, & fixationem simpliciter mutant. Sed in metallis imperfectis diuiditur per purificationem, & sublimationem simplicis vnitatis. Et in isto passu errant ignorantes, arbitrantes corpora metallorum cum fortibus aquis communibus dissolui, vt suprà dixi in principio huius Operis, & adduci ad primam sui materiam vel naturam. Sed si libros nostros legissent, scirent vtique tales liquores intentioni philosophorum repugnare. Et hoc quod dicimus hic clarè demonstratum est in Codicillo nostro, caput quod incipit: Ideo dissoluitur aurum & argentum in rebus radicalibus sui generis. Hæc est enim aqua, cum qua curantur infirmitates incurabiles, sub conseruatione suæ naturæ, vt patet in Codicillo cap. quod incipit: Fili sublimatio, &c. Et etiam in capitulo, quod incipit. N. D. E. &c.

Etiam, Princeps Serenissime, clarè constat, ipsos fortes liquores non esse de intentione philosopho-

Digitized by Google

rum, vt patet clarè & absque metaphora in dicto Codicillo, in capitulo quod incipit: Per istam distinctionem. Et elucidatur secunda ratio, in capitulo quod incipit: Sicut matrix ingeniat per operationē aquaria forma, circa finem capituli: nulla enim res est, quę conitat metallorum dissolutiones, nisi nostrum menstruum, quia ipsum est aqua, cum qua fit corporum metallorum dissolutio cum earum specierum conseruatione, vt patet in nostro Testamento, in capitulo quod incipit: Sed operari cum aquis fortibus est corruptio, & in capitulo: Quia ista aqua habet potentiam cremandi omnia extranea. Etiam de isto menstruo intelligimus in capitulo quod incipit: Circa illud menstruum, in quo est ignis siccus contra naturā. Ex quibus præmissis nota: Accipias metalla ad dissoluendum in aquam Mercurij, & in nostrum menstruum, quod intelligimus in nostro Codicillo in capite quod incipit: Multę sunt aquæ fortes, &c. Et similiter ista aqua menstrualis est, cum qua dissolnitur argentum viuum ad opus margaritarum, quod fit per reductionem istarum, & suarum partium in primam materiam, vt inferius in practica pretiosorum lapidum demonstratur. Quare Princeps Serenissime, aliter non possunt metalla dissolui, nisi amalgamentur cum menstruo vegetabili, cuius quidem potentia fit resolutio in rebus dissolubilibus.

Diximus nunc, Serenissime Princeps, rem de qua lapis philosophorum componitur: Nunc verò dicemus instrumenta, cum quibus componitur lapis. Sunt enim instrumēta vasa, vt clibanus, fimus, aut vindemia, cum diligentia artificis, & huiusmodi. Sed antequam venias ad istud, scire debes, quòd

Digitized by Google

magisterium in tres partes principales diuiditur, scilicet dissolutionem, separationem & vnionem. Per hoc demonstratur tibi, quòd prius habes corpora dissoluere in nostro menstruo, secundò quòd debes elementa diuidere à luminaribus, & tertiò illa fixare, & vnire, & purificare à corporibus imperfectis, & sulphur naturæ extrahere.

Tertiò debes vnire elementa cum elementis, vel limum cum limo, aut elementa cum sulphure naturæ. Et ista vnio diuiditur in tot partes, quot sunt mixtiones dictorum, & vniones.

Et primus modus, est vnire aerem cum igne.

Secundus modus, est vnire aerem cum sulphure naturæ: & isti modi sunt in elementis duorum luminarium corporum.

Tertius modus est vnire limum exortum ex aere in igne, cum limo exorto ex aere & sulphure naturæ tantùm per se. Quartus modus est quòd vniatur ignis per se, & aer per se, cum sulphure naturæ tantùm. Quintus modus est miscere sulphur naturæ cum elementis duobus semel, scilicet, cum igne & aere.

Et de istis modis mixtionis elementorum cum sulphure naturæ dicemus, cum ad artis huius practicam veniemus. Accidunt autem dupliciter: quia aut fiunt cũ terra sua, aut aliena. Cum terra verò aliena fit tantò multipliciter, quanti sunt modi mixtionis sulphuris naturæ cum ad placitũ artistæ veniunt. Nam, Princeps Sereniſſime, plura opera particularia practicare poteris intellectu veraciter obiectãte, quæ intellectus humanus graniter enarrare poterit, exceptis illis, quę expressa sunt in tertia parte huius libri, & in Magica, & in Testamẽto

Digitized by Google

nostro, & in Codicillo, & Vade mecum de numero philosophorū appellatur, & in tertio libro Quintæ essentiæ, vel in tertio libro de latentione Alchymistarum, vbi clarissimè pertractamus explicato sermone de hac materia, aliisq; libris meis. Quis ergo Princeps Illustrissime, narrare poterit particularia quæ sunt in latitudine magisterij, post fixionem & purificationem elementorū? Scias ergo *purificare* elementa, & illa prius à metallis, quia *in hoc totū* latet magisterium. Diuisis itaque metallorum elementis, & sulphure naturæ à metallis, aliud quasi nihil est respectiui ad operādum. Nam totus labor & fatigatio est in hoc, scilicet elementorum & sulphuris diuisione: hic quippe est passus, vbi artistæ dimittunt & derelinquunt magisterium *ex eo quòd* illorum diuisio est satis tædiosa, & quia imperiti in prima distillatione arbitrantur sō igne secundi gradus totum aerem posse distillare, & ex prima distillatione tertij gradus ignis totum igne à terra similiter diuidi posse. Hoc autem est impossibile, & contra cursum naturæ: Quippe, Princeps Serenissime, vnum in præsenti proponimus tibi verbi reuelare, quod est: nam aer à metallis diuidi nō potest, nisi 20. vel 22. distillatione, vel 30. & ignis à terra diuidi potest in vndecima distillatione. Nam quot sunt distillationes, tot sunt putrefactiones & reiterationes aquę & aeris simul, scilicet aquę mēstrualis, & in qualibet putrefactione 8. indiget diebus, aut sex continuis, ita quòd quasi per annū durat diuisio elemētorum. Sed nos tamen compleuimus in 7. mensibus. Et ignis à terra diuidi non potest, nisi in quarta distillatione. Quis est enim qui per annum tantū laborem vel per 7. menses possit

Digitized by Google

sufferre, quasi sunt pauci. Et ideo ignorantes principia naturalia, arbitrãtur cum metallis absq; elementorum diuisione veram huius artis practicã facere. Qui in hoc sunt decepti. Præterea sunt aliqui, qui cum quidem repente ad eorum libitum nõ diuidunt eorum elementa & sulphur naturæ, nolunt attendere vias naturę minerarum, & faciunt eorum mixtionem confusam sine purificatione aliqua, aut sublimatione, & subtiliatione, & nõ perueniunt ad finem quæsitum, & intentũ eorum frustratur, suæ ruditati nullam imponentes causam, sed culpam arti imponunt, quam ignorãt: & asserunt artem esse falsam, de quorum numero te Regem vnum esse non credimus. Non ergo, Serenissime Princeps, fatigeris, nec ab opere cesses, & inuenies quod optas. Scias enim in huiusmodi operis exordio te scire oportet quoddam alphabetum, de quo figuram faciemus circularem, vt per talem theoricam claram, scias passus operationis practicæ: & scias, ô Rex, combinare principalia naturalia, & fiet quod quæris.

Sed cum hæc principia non sunt naturaliter in vna re indiuiduali producta, vt plures errando putant, dicentes, quòd vna res indiuidualis erat in orbe, quæ virtutem habeat ad transmutandum omnia metalla super terram, quod falsum est.

Itẽ est vt quæras extrema illius per principia naturalia per mediũ artis transcurrentis in suã mineram, quę est D.E.F. Sed cum ista sunt contraria, ratione suæ extremitatis suæ naturæ, debet accipi E. quę est media dispositio extremitatis naturę illius, quæ colle&a est de L.C.D.E. Et sic D. cõuertit L. in E. à quo quippe D. trahes E. in similitudinem

Digitized by Google

aquæ viuæ in noſtro magiſterio. Et C. & D. habent potentiam conuertendi F. in conſeruatione ſuæ naturæ & formarum ſuarum. Tunc accipies omne illud actualiter, quod erat in potentia in opere naturæ, & meliorum mediorum illius ratione extremorum, quia in D. & E. ſunt actualiter F.N.O.P.Q. decocta, poſita & digeſta per ingenium naturæ. Quare fili conueniunt E. N. O. P. cum F. & dum F. conuerſum fuerit in E. N.O. P. tunc habebis F. ſimile naturæ. Et hoc ſit melius, cum C. quàm cum D. propter magnam experientiam: & fiat in F. de quo oriatur E. N. O. P. quæ aliter verò non conuertuntur in G. in noſtro opere. Et ſic G. eſt proxima & prima materia, de qua creamus omnes lapides Philoſophorum, & per *aliquos* Elixir aqueum vocatur. Et ideo, Princeps Sereniſſime dicimus, quòd omnes lapides pretioſi non creantur niſi ex vna ſola re, de G. ſcilicet argento viuo vegetabili & minerali. Et ideo dixerunt de eo antiqui philoſophi, quòd lapis noſter non eſt compoſitus niſi ex vna ſola re, id eſt, argento viuo, vt mentionem fecimus in noſtro Codicillo, in capitulo quod incipit: Inquiſitor de ſcientia deſideranda.

Ideoque fili, tu ibis ad digeſtionem de H. & trahes C. de communi potu principum ad actum, & in illo pones F. & F. ſemper conuertetur in L. & ſic calcinabitur ipſum F. ſub conſeruatione ſuæ naturæ. Poſtea trahes C. L. de digeſtione H. & pones in digeſtionem I. & tunc erit L. tale, ſicut competit & conuenit.

Poſtea de L. C. trahes E. N. O. P. hoc in metallis perfectis per magiſterium operationis, & exiberationis. Et cum habueris E. N. O. P. habes ma-

Digitized by Google

teria nostri lapidis, & habes quòd materia nostri lapidis est E. N. O. P. per H. I. K. donec O. sit album cristallinum, quod est magis propinquum naturæ de F. ad generandum lapidem philosophorum, quod erat L. Sunt ergo G. C. N. O. P. magis propinqua G. quàm C.N.O.P. (*aliàs sic*) Sunt ergo G.N.O.P. magis propinqua O. quàm E. N. O. P.) Et ideo est vis quod in opere maiori C.N.O.P. vertatur in G.E. quod est perfectio magisterij. Totum enim quod tibi diximus, non est nisi soluere, elementa separare, purificare, putrefacere, atque fixare, limosque cõcordare seu condensare, atque nostrum menstruum rectificare. Vide, fili, si tu capis F. & ponas in C. & illud ponis in H. prima figura formatur per F.C.H. In cuius medio ponis N. & iterum si respicis N. & ponis in digestione I. erit L. tunc originatur & formatur vnus triangulus.

Item si capis L. & ponis in C. & ponis in digestione H. postea per plures distillationes de L. C. H. oritur, N. O. P. & formatur alia figura de tribus triangularis.

Item ex N. O. P. oritur in fundo vasis terra, quam oportet euacuare, & istam terram dicimus H. C. Si ergo capis L. & ponis in C. & in digestione H. postea in digestione I. ex L. C. H. I. oritur ex O. & fit alia figura quadrangularis ex O. C. L. H. I. in cuius medio est E. quod generatur ex ductu, id est anima metallorum, quæ generatur ex ductis literis.

Item si capis E. & ponas in I. (aliàs) Q. & misceas cum C. D. A. & postea si capis D. O. secundum suum pondus, & ponas in alio I. aliàs Q.

Digitized by Google

per digestionem H. & distillationem balnei, hoc ex O. & P. oritur G. & ex E. O. oritur C. Tunc si capis G. & ponis simul in modulis ceræ vt conuenit, aut si ponis cum E. in continenti oritur vna figura ex duobus quadrangulis : in cuius medio X. Y. per quod volumus significare lapidem philosophorum.

Totum autem hoc magisterium differt per elementorum diuisionem. Hoc quidem fit sili nti, secundum cursum huius artis ; ita tamen, quòd scias quaslibet figuras in alias reducere, vt si vnam corrumpas, scias aliam generare vsque ad vltimam figuram, in qua omnes aliæ figuræ quiescunt. Et hæc Theorica tibi sufficiunt causa brevitatis.

Et quia longa doctrina data est tunc per nostrum Testamentum & per Codicillum, Vade mecum, Et in libro de Intentione Alchymistarum, & in libro Experimentorum, & in Magica, & in aliis multis voluminibus, quos scimus tunc per nos missos per Illustrissimum Regem Eduardum Anglorum, per quæ satis potes distinctè in Theorica procedere quantum tibi opus necessarium fuerit.

Et ideo nunc dicendum est generaliter de Secunda parte huius Operis, quæ est de Practica huius artis. Et primò de prima parte, quæ est de Compositione Lapidis philosophorum. Secundò, de Secunda parte, quæ de Compositione Lapidis virtuosorum, seu gemmarum pretiosarum : quæ ibi incipit ; Opus namque Margaritarum.

Digitized by Google

Sequitur operatio maior, & secunda pars huius libri, quæ est de Practica. Et primo de prima parte, quæ est de Compositione lapidis philosophorum.

Tu in virtute A. Princeps Serenissime, Accipe aurum, & proiice ipsum in aquam vegetabilem, de qua locuti sumus in nostro Codicillo, in capitulo quod incipit: Spiritus recipientis & formalis, aliàs generalis, est, vt capias de succo lunariæ. Et in capitulo quod incipit: Et tibi volumus reuelare de natura menstrui, in quo est ignis contra naturam: & in eodem capitulo, quod incipit: Filî cum istud menstruum sine quo non potest, &c. Per totum, vbi satis declarauimus naturam illius, & operationem. Et sit aurum ad pondus aquæ vegetabilis, & pone istud totum in digestionem H. per sex dies naturales, & aurum dissoluitur in aquam in colore croci. Postea verò distilla menstruum in distillatione H. in balneo. Postea superpone aliam lunariam recentem, & pone iterum in digestionem H. per alios sex dies naturales. Et tunc extrahe, & mitte illud quod solutum est in aliam ampullam, & super illud quod remâsit finitis sex solutionibus & distillationibus, iterum de menstruo superpone ad quantitatem terræ, & pone in digestione H. per quatuor dies naturales: & illud quod solutũ est de metallo, simul cum menstruo, pone in cucurbitam vt prius, & sic fac vsque ad sex inhumationes & distillationes. Et illud quod remansit, finitis sex distillationibus, de fæcibus non cures, & distillationes seu liquefactiones, vel etiã dissolutiones pone per dige-

Digitized by Google

ſtionem H. & diſtilla totam aquam per alembicum, & ſuper fæces ponas de alia aqua Mercurij recentis, & pone in digeſtione per vnum menſem cum dimidio. Quo tempore finito, tu recipe Q. in quo erat aurum putrefactum, & diſtilla ſicut aliàs in aquam in diſtillatione H. & ſuper fæces mitte tantumdem de menſtruo recenti & iterum colloca vas in digeſtionem H. per ſex *dies naturales*, aut decem: quibus finitis, pone vas *in digeſtionem* I. & diſtilla aerem ſimul cum menſtruo. Poſtquam noluerit plus diſtillare, ſerua diſtillationem in vaſe ſuo, & ſuper fæces mittas aliud menſtruum & pone in digeſtione H. per ſex dies naturales, & iterum diſtilla vt prius in diſtillatione I. & ſuper fæces mitte de alia lunaria recenti, & *pone in* digeſtionem I. & ſic reiterabis inhumationes & diſtillationes in H. & I. vſque ad vigeſimam ſecundam diſtillationem & inhumationem. Sed dum fueris in vigeſima ſecunda diſtillatione illa in qua eſt aliqua pars aeris ſimul cum menſtruo ponas ad diſtillandum in digeſtione H. & exibit menſtruum totum per illam diſtillationem aut aliam. Et ſi ibi fuerit aliquid aeris, manebit in fundo ad modum aquæ ſplendidæ aut citrinæ. Et ſi non fuerit eius quantitas niſi duæ guttæ, aut tres vel quatuor, non reiteres inhumationes & diſtillationes.

Si verò plus fuerit, reiteres inhumationes & diſtillationes in digeſtione H. & I. & mittatur vſque ad xxvi. & xxx. diſtillationem, vt inde euacuetur terra ab aere. Et in qualibet inhumatione indiges ad minus quinque diebus continuis. Dum verò totum aerem diſtillaueris, qui ſine falſo diſtillabitur per diſtillationes dictas, ſi bene regulaueris

Digitized by Google

magisterium: postea si tuum vas, in quo sunt distillationes omnes, & distilla cũ digestione de H. aqua & totus aer inferius remanebit: ita quòd non valebit per digestionem de H. simul ascendendo cum menstruo vel aqua. Dum verò totum menstruum distillaueris, manebit in fundo, & in colore aquæ splendidæ pulcherrimæ. Et serua illum, quia aer optimus erit, si fueris bene processum in opere. Et quippe processus quem in aere tenuisti, eodem modo de purgatione ignis tibi dicimus, vt serues eundem processum, neque minus: nisi quia extractio ignis à terra fit cum aere inhumando. Et qualibet digestione, vice distillando post vicem in digestione d.k. vel etiam potest fieri distillatio cum D. & non C. Quia sicut ignis est nobilius elementum: ita etiam indiget nobiliori menstruo, vel suo aere. Et sicut aerem distillasti cum trigesima distillatione: ita distillabis ignẽ cum distillatione 40. Quippe dum sic separata fuerit, seu habueris euacuatam terram à suo spiritu, qui potestatem habet restringendi. Quæ euacuatio sic fit R. terram à qua extraxisti elementa, scilicet ignem & aerem, & proiice super ipsam de aqua vegetabili, & pone in digestione de H. per tres dies: quibus finitis extrahe illud quod dissolutum est ad partem. Deinde pone super fæces de lunaria recenti ad quantitatem terræ & stet per alios tres dies, & distilla, & misce illud quod dissolutum est in Q. vbi est alterum. Et si fac tot inhumationes in H. & euacuationes in Q. vbi est alterum. Et sic fac tot inhumationes in Q. donec modicũ veniat de terra. Et cum dicta euacuatio fuerit facta, congrega omnino omnes distillationes in alembicum, & distilla per alembi-

Digitized by Google

cum totum menstruum. Et super fæces pone tantùm de C. sicut est terra: & pone in digestione de H. per vnum diem naturalem, & iterum reiterabis inhumationes & distillationes, donec tota terra conuersa fuerit in pulueren impalpabilem: tunc super ipsam mittas de D. vel C. sed melius & tutius fit cum D. & rectius quàm cum C. Et pone cum digestione de H. per duos dies: postea distilla per alembicum in digestione de I. Et super fæces iterum mitte de D. si cum D. operatus fueris, vel de C. similiter si cum C. operaris. Et pone in digestione de H. & postea distilla, & destillatum pone in altera. Si verò defecerit menstruum, siue multiplicatio, destilla illud quod per distillationem extraxisti de terra, & operare cum illo. Tot *quippe* vicibus reiterabis super terram, & inhumabis & distillabis, donec tota terra cum D. vel C. ascendat per alembicum & descenderit in receptorium. Ista quippe materia dicitur apud philosophos argentum viuum consideratione Alchymistarum. Dumque, Princeps Serenissime, ista cōpleueris, accipe distillationes omnes, & superpone alembico, & distilla in digestione de I. quousque materia sit bene exiccata. Deinde trahe terram illam ad ignem de I. & pone in digestione de R. & sublimabitur de terra ad modum argenti viui in virtute sublimationis. Sed tu, Princeps Serenissime, cum omnia quæ suprà diximus compleueris, scias omnia elementa te habere, quibus indiges ad lapidem philosophorum componendum. Et capitulum completum inuenies de hoc in nostro Testamento, quod recolimus scripsisse, quod incipit: Quando tuum compositum, &c. Melius tamen vt diximus fit purificatio de

Digitized by Google

mentorum cum D. quàm cum C. cùm C. aliquid retineat de superfluitate. D. cum sit sublimioris naturæ, non retinet superfluitatem huiusmodi. Et per hoc elucidatur vnum capitulum in nostro testamento, quod incipit. Cum iam habueris lapidem, &c. Item in purificatione, terræ vel purificatione à qua diximus suprà in parte altera diuisionis elementorum, elucidatur Capitulum nostrum, quod recolimus scripsisse in Codicillo nostri testamenti, quod aliàs dicitur. Vade mecum, de numero philosophorum, in Capitulo quod incipit: Cum autem per dictam sublimationem truncus diminutus fuerit, &c. Et ideo hæc quære ibidem.

Princeps igitur Serenissime, dum elementa sic habueris diuisa, interest, vt quoniam illa subtilies, sic sublimes & fixes. Recipe in Dei nomine aerem per se ipsum, & pone ipsum in alembico, & distilla eum septies: vel vt tibi certius erit signum, donec noluerit distillare aliquid. Item & si forsan aer conuersus fuerit in puluerem, distillabis & purificabis illum cum D. aliàs, cum tantumdem de D. & in vltimo distillabis D. & remanebit aer inferius. Scire tamen debes, quòd aeris distillatio, & purificatio sit cum digestione de I. Item & tu satis potes purificare aerem cum aqua sua, aliàs, cum aqua. Sicut autem aerem purificasti: ita de igne similiter facias per omnia, sicut de aere diximus: quia ignis purificatio fit cum igne de K. & aeris cum digestione de I. Item per hoc quod diximus de purificatione terræ, inuenies ad plenum in lib. Vade mecum, de numero philosophorum, in cap. quod incipit: Propterea verò terra sic per omnia sublimationis inuentæ, &c.

Digitized by Google

Dum ergo, Princeps Sereniſſime, compleuiſti quæ dicta ſunt, habes totum illud de quo componitur Lapis philoſophorum. Tunc quidem fac miſtionem elementorum & eorum pertinentia ad Lapidem componendum. Recipe ergo elementa purificata, in qua purificatione neceſſe eſt remanere fæces in fundo vaſis. Inſuper etiam fæces ignis & aeris ſerua ad partem, & recipe ignem & aerem: quodcumque iſtorum invaſe ſuo proprio ponitur. Et claude vaſa cum cera gummata, & pone in loco ſereno per tres dies continuos. Quibus finitis recipe tantum de fæcibus ignis ſicut aeris: de fæcibus terræ etiam ibi ponitur. Et ſi tantum non fuerint fæces ſicut elementum, ſuperadde de terra purificata vſque ad quantitatem dictam: & miſce totum ſimul de fæcibus ignis & aeris in vaſe proprio aeris: & claude multum bene vaſa cum cera & maſtice, & aluta. Et vnum vaſorum iſtorum in terra ſic ſepelies, ſcilicet vas aeris, & ſecum alterum quod eſt ignis, ſuperaddatur in aere in parte altera. Et fac taliter, quòd lapis nec aliqua res alia noceat. Et ſtent ibi dicta duo vaſa per vnum annum continuum. Quo facto, fabricabis quoſdam modulos cereos, in cuius (aliàs in quorum) factura volueris lapidem exire, ſeu facere. Quibus factis, aperi vas quod impoſuiſti per annum, & mitte intus duos vel tres modulos qui ſupernatabunt, & ſtent ſic in vaſe. Et ſtatim claude vas, & ſtent intus per ſpatium decimæ vel vndecimæ partis vnius horæ, ſecundum magis & minus, &c. Quippe implebuntur moduli aere conſtrictione mirabili & inuiſibili, qui aſcendit ſurſum ad ſuperius de aqua terreſtri. Tranſacto igitur tanto

Digitized by Google

tempore, aperi vas, & accipe modulos: tene extra vas, & imple illos aqua ætherea, quam per spatium vnius anni suspendisti in aere. Et iterum mitte illos in vas primum, vbi est aqua terrestris: & statim claude vas, & dimitte stare per spatium supradictum. Quo finito, cum forcipibus argenteis trahas modulos, in quibus misisti aquam ætheream: & id quod est superius, quod infrà aquam suam misisti intus, tangat aquam terrestrem: & stent sic per tres dies continuos ad fortem solem in æstate. In Vere autem & Autumno per sex dies: in Hyeme per duodecim. Et scias, Serenissime Princeps, aquam quam in modulis aeris misisti. Inuenies autem modulos generatos in modum gummæ: & ista gumma vocatur per philosophos Elixir. Et dum moduli per spatium supradictum steterint in aqua terrestri, trahes eos extrà, & pones ad partem in vas vitreum, sic cum lapide congelatur. Et sic facies lapides tuos, quousque non habeas plus de aqua ætherea. Scias, Princeps Serenissime, quòd de aqua restrictiua modicum expenditur, cum in operatione moduli non impleatur, nisi eius spiritu inuisibili: cuius virtute aqua ætherea conuertitur in Lapidem. Ideoque dixerunt Alchymistæ, quòd lapis noster componitur ex duabus aquis ex vna scilicet quæ lapidem facit volatilem, & altera quæ ipsum (aliàs) spiritum fixat, & indurat. Et cum tali quippe aqua terrestri, spiritu inuisibili de argento viuo vulgi, purum & verum argentum fecimus, ad omnes probationes bonum sicut de minera, sine calore ignis communis: quia ratione suæ virtutis, eius odor ita congelauit in probatissimum argentum, sicut omne animal Basiliscus inficit visu suo.

Digitized by Google

Nunc igitur, Princeps Serenissime, habes lapides duos, vt oportet, ipsos secundum ordinem magisterij ad perfectionem operis deducere poteris. Pone ergo illos in quodam vase vitreo bene mundo, & dimitte stare per x. dies ad aerem, taliter quòd sit vas suspensum. Quibus quidem finitis, oportet ipsos ponere ad tertiam decoctionem, vt habeant totius perfectionis complementum.

Prima autem decoctio fit cum calore solum. Recipe ergo lapides tuos, & pone illos in quodam vase vitreo: quod per Alchymistas Perfectorium vocatur. Et est constructum, sicut vas vitreum, oblongum, tenue in substantia: & claude multum bene vasa cum mastice & farina siliginis mista cum filis linei panni subtilis. Et pone ad solem in Vere & in Autumno; & in Hyeme per xx. vel 18. dies: quibus quidem diebus finitis erit facta prima decoctio. Et ideo oportet te continenter ad secundam dirigere decoctionem, quæ est media inter primam & tertiam.

Secunda verò fit ad solem, licet aliter quàm prima. Ad hanc igitur decoctionem, quæ fit eodem calore sicut prima, licet aliter: accipe vas vitreum tenuissimum quod poteris inuenire, & maius in quantitate, & impleatur aqua clarissima, & ponatur ad radium solis. Et in parte illa inferiori, vbi magis lucet, & vbi magis ignis accendiatur, scilicet ignis per ingenium vulgi, ponatur vas supradictũ cum lapidibus taliter quòd luciditas ignis tangat vas vbi sunt lapides, & stent ibi donec sol non possit capi per vas aqua plenum. Et continuetur ista decoctio in Vere per 8. dies, & in Hyeme per xv. quibus finitis est finita secunda decoctio. Et ideo

Digitized by Google

Ideo te oportet continenter ad tertiam trãsire decoctionem, quæ est finis complementi lapidis.

Tertia autem decoctio fit cum calore ignis communis, & fit in quodam furno qui vocatur Tripus athanor: cuius figuram in tertio Volumine quintæ Essentiæ nostræ sitnauimus: quam te latêre non credimus. Et fit isto modo. Recipe lapides quos in vase perfectorio habes, & sic cum vase suo pone illos in tripode athanor per spatium 9. dierũ continuando, sicut ignem de carbonibus ardentibus, quibus finitis est completa vltima decoctio, quæ vocatur per Alchymistas Sulphur. Et ita quando, scilicet habes omne id quod à mundo desideratur, thesaurum incõparabilem & inuariabilẽ, cum quo finem perfectissimi nostri operis consequi potes.

Sed est vnum adhuc de secretis, ô Princeps Serenissime, ipsos lapides multiplicare. Sed qnia lapidis multiplicatio est in numero tertio: cuius quidem duo modi valde sunt tædiosi, quia sunt per reductionem lapidis ad principium: & ideo hîc tantum vnũ tibi explicamus, qui magnus est valde scilicet, & placet. Et est iste. Et est multiplicatio lapidis philosophorum in quantitate tantum: & est iste. Recipe de lapidẽ in quantitate vnius ʒ. aliàs ℥. Et mitte 1. põdus supra 100. argenti viui vulgi, & tantũ est ignis lapidis multiplicatus virtutibus cœlestib⁹ quod totum ☿ in puluerem redigit cõburens omnes potentias minerales existentes in dicto ☿, sicut virtus Basiliſci comburit omnes virtutes naturales animalis, & interficit visu suo omne animal: quippe habebis sic 100. Et iterum 1. pondus ☿ viui proiectum, redigit ipsum in puluerem, sicut prius. Postea ex illo puluere secundo ℥. pone su-

Digitized by Google

per 100. millia ☿ Mercurij viui, rediget ipsum iterū in puluerem in qualibet multiplicatione, vsque ad 100. multiplicationes. Quis igitur numerare poterit multiplicationes vnciarum multiplicatarum in quantitate: quarum, Princeps Sereniſſime, quælibet vnciarum illarum, centum ☿. viui multiplicati ☿. 1. ponendo ſuper centum millia argenti viui vulgi & fiet totum medicina. Et in tantum continuetur proiectio medicinę ſuper ☿ viuo, donec ignis lapidis ſit extractus (aliàs) extinctus, & cōuertatur ☿ in metallum perfectum, vt nō fiat ex illo alius puluis.

Sunt & aliæ quædam multiplicationes. Vna quidē quæ dicitur virtualis, & quantitatiua ſimul: & quælibet iſtarum fit per reductionem ad primū principium, vt ſatis habetur in noſtro Teſtamento, in duobus capitibus. Primū quod incipit, Quantus tu, &c. Et in eodem lib. Multiplicationum: Hæc multiplicatio continet: verum in cap. quod incipit: Fili tu prendas, &c. de altera verò multiplicatione in lib. noſtro Quintæ eſſentiæ. Et tantùm de his.

Item ſi vis, Rex Illuſtriſſime, alium ſcire modum noſtri lapidis componendi, qui dicitur per Alchymiam de practica brancharum: eſt vt purifices terram, vt ſuprà te docuimus in practica, quæ tractat de purificatione terræ ☿ in cap. quod incipit: Dum quippe, Rex Sereniſſime habueris omnia ſic ſeparata, vſque ad partem, cap. quæ incipit: Dūmque, Princeps Sereniſſime. Et in noſtro Codicillo in cap. quod incipit: Ara fil quant à queſt menſtrual. Et in cap. quod incipit: Voges quæ diron, &c. quia dum terram habueris purificatam: deinde elementa ab auro & argento: & purifica terram illorum, vt ſuprà dictum eſt in Practica. Et ſimiliter recolimus

Digitized by Google

scripsisse in tertio lib. nostro Quintæ essentiæ in parte illa quæ tractat de Purificatione elementorum diuersorum, quæ incipit: Rectificatio quidem elementorum, &c. Et similiter de elementis tu potes facere tantas mistiones & combinationes, quòd difficulter numerari possunt. Sed vt habeas aliquã practicam abbreuiatam per aliquas branchas arborũ, aliquas tibi explanabimus operationes breues. Est igitur quędã alia mistio ad componendum lapidẽ philosophorum: vt videlicet accipias 5. pondera ignis, & duo aeris, & alia duo Mercurij communis i. quintæ essentiæ: & ex altera parte 3. pondera aeris, & tantundem de terra purificata: & in mistione ignis, aeris & quintę essentię, misce de terra 3. pondera, & in mixtione terræ & aeris de Mercurio cœlico 3. pondera. Item coniunge O. & P. & E. ita quòd O. & P. sint in pondere æquali, & E. sit medietas O. vel P. & de Mercurio vegetabili tantũ sicut de E. Itaque O. & P. de K. ambas dictas mistiones, & distilla limos primæ quidem mistionis: Limi diuisi sunt causa aeris & terræ (aliàs sic) ita quòd O. & P. de K. ambas mistiones, & distilla limos quidem mixtionis diuersæ, sint cum aere, &c. Et D. colligatur ad partem, & limus ignis & aeris de D. colligatur ad alteras, & fæces consimiliter eorum (aliàs) extremorum. Sed dẽ mixtione secunda non est sic: cum sit vnus limus & vna fæx. Diuide igitur limos in duas partes, & fæces similiter, & mitte de fæcibus in quolibet limo tãtùm, sicut medietas limi. Et si non attingunt de hoc, non est vis, nec mittes aliquid, quod dictum est. Et consimiliter facies de limis secundæ mixtionis, & eorum fæcibus. Dumque limos habueris reconditos in va-

Digitized by Google

sis suis, cõsequetur practica sicut dictum est supra. Et illæ mixtiones elementorum & eorum simi, ad doctrinam operis legalem tibi sufficiant hîc, causa breuitatis dicendæ.

Sequitur de alio Capitulo.

De quibusdam Mixtionibus abbreuiatis.

NVnc, Serenissime Princeps, prosequi intendimus mixtiones abbreuiatas aliquas. E prima mixtio est, quòd tu des terræ bibere de ☿ per continuas distillationes E. partes sui. Deinde fac quòd terra sit ponderata: & de aere 6. & de igne 12. & des terræ prius bibere aeré incerando, in crucibulo donec fluat ad modum ceræ: deinde extrahe *materiã*, & mitte eam quiescere ad 10. dies. Post hoc reitera, & sicut est mixtũ in aere, in alembico suo ad P. cõsequenter. Et mitte desuper guttam ad guttam, donec fluat sicut cera, & dimitte quiescere per quatuor dies. Postea pone super C. *metalli ponendo* cuius fuerit (aliàs sic.) Postea mitte vnum pondus super centum millia, ponendo cuius fuerit B. & fiet metallum perfectum: quippe sic fuerit auri vel argenti, pone super quodcumque metallum, & fiet quod quæris.

Item fiat alia mixtio sic: quòd coniugas tria *pondera* de P. & duo de O. & fiat totum vnum corpus: deinde tere (aliàs cera) terrã suam, & illã cum illo incera O. illius metalli (aliàs) illius vel duorum simul, vel trium, ad æquale pondus, vel quatuor.

Item fiat alia mixtio sic: quòd accipias octo partes P. & vnam O. & coniunge simul, & pone in digestione de H. per 8. dies: postea tere (aliàs cera)

Digitized by Google

terram illius metalli, aut alterius, & pone ad dissolutionē, & limo si administrare volueris aliquando de P. auri, & O. argenti: ita quòd de P. sint octo partes, & de aerevna, & misce simul, & pone in digestione de H. per octo dies. Deinde tere (aliàs cera) terram suam vel aliam, vel alienā: & cum hac medicina perfectum solem facies. Ex contrariis facies quatuor mixtiones: vnum scilicet pondus O. auri, & octo pondera P. argenti.

Item aliter: Si accipias de igne auri, & de O. eiusdem medietatem P. & de terra ad medietatem O. & misce simul cum septima parte nostræ quintæ essentiæ, & distilla limum desertum cum quo potes cerare terram suam, vel alienam & faces quæ remanserunt. Et sic similiter facies de argento. Et ista tibi, Clarissime Princeps, sufficiant causa breuitatis. Et per istas operationes quas explanauimus elucidatur sextum caput in nostro Testamento positum: quorum secundum incipit: Quant tu auras fixat, &c. Et aliud: Tu prēdas de la medicina ℥ j. a quella metras in vn crusol. Et in alio quod incipit: En tot quella manera conseruant la practica. Et similiter in alio quod incipit: Fil lo plōb tinguant grand partido de H. Et in alio quod incipit: Et aque sta semblāt manera faras. Et in alio eiusdē libri quod incipit: Tu apisaras la perfection da questas, &c. In quibus quidem satis tractauimus de practica abbreuiata brancharum, &c. Et nunc de secunda parte huius partis secundæ.

Digitized by Google

SEQVITVR SECVNDA PARS HVIVS OPERIS : QVÆ TRACTAT de Compositione & rectificatione perlarum, & aliorum lapidum pretiosorum & virtuosorum.

DIXIMVS, Princeps Sereniſſime, de prima huius partis ſecundæ, quæ fuit de compoſitione *lapidis philoſophorum*, & eius multiplicatione, & aliis mixtionibus abbreuiatis : nunc conſequenter dicamus de ſecunda parte huius partis ſecundæ, vt promiſſum fuit in proœmio, quæ tractat de Compoſitione & rectificatione margaritarum, & aliorum lapidum pretioſorum & virtuoſorum. Et primò dicam de Margaritis. Opus namque margaritarum ſic condies : Primò quòd accipias aquam Mercurij factam per modum quem docuimus in libro noſtro Quintæ eſſentiæ, in capite quod incipit: Recipe igitur illam, &c. Et in noſtro Codicillo iſtis capitulis duobus. Et ſic illa aqua in quantitate duarum vel trium ℥. & in ipſa diſſolue ℥ j. argenti puriſſimi per calorē digeſtionis de H. per ſex dies. Poſtea ſepara fæces per diſtillationem, quæ erunt albæ. Quo quidem facto iſta eſt aqua qua indiget

Digitized by Google

ad dissoluendum omnia sex metalla, & illorum argentum viuum, cum quo formantur lapides, qui Porlę vocatur, per reductionem illorum in primam materiam.

Prima autem aqua sic fit: Recipe auri puri ℥ j. & dissolue illud cum quantitate dictæ aquę quantum tibi visum fuerit in digestione de H. sic argentum. Et dissolue in aqua coloris crocei, & trahe aquam deauratam in colore croceo per filtrum, & non cures de illis fæcibus, quia nihil valent ad propositum. Postea distilla aquam per alembicum, & serua fæces secundas.

Aqua verò secunda sic fit: Recipe ℥ j. plumbi, & dissolue in quantum volueris de aqua prima in digestione de H. sicut fecisti aliam: & distilla aquam viridem per filtrum, donec fit tota distillata: & de istis fæcibus non cures: & distilla aquam istam per alembicum, & conserua fæces secundas.

Aqua tertia sic fit: R. ℥ j. plumbi, & dissolue in tanta quantitate aquæ dissoluentis, sicut tibi bene visum fuerit in digestione H. postea distilla aquā per alembicum, & serua fæces secundas vt prius.

Aqua quarta sic fit: Recipe ℥ j. stanni purissimi Anglię: & dissolue illud in tanta quantitate aquæ, sicut bene tibi visum fuerit, in digestione de H. Postea distilla aquam per alembicum in digestione de H. serua fæces secundas.

Aqua quinta sic fit: R. de Mercurio vulgi in quantitate ℥ j. & dissolue ipsum in quantitate vnius libræ cum dimidia aquæ dissoluentis in digestione de I. & serua aquam illam, & de fæcibus primis non cures: sed de secundis, quas serua vt prius.

Digitized by Google

Aqua sexta sic fit: Recipe ℥ j. ferri purissimi, & dissolue ipsum in tanta quantitate aquæ dissoluentis, sicut tibi bene visum fuerit in digestione de H. Postea distilla per alembicum, & serua faces secundas, sicut de aliis fecisti.

Aqua septima sic fit: R. ℥ j. argenti purissimi, & dissolue ipsum in tanta quantitate aquæ dissoluentis, sicut tibi bene visum fuerit, & distilla per filtrum, & eiice faces primas, & distilla per alembicum in digestione de H. & serua faces secundas. De omnibus enim aquis fæces secundas seruabis in vase suo, quamlibet per se. Quare scias istas aquas cum fæcibus earū, esse materiam de qua omnes lapides pretiosi cōponuntur. Cum igitur metalla sic resoluta fuerint in aquas. Et à quolibet illorū recipiendo quemlibet limum in suo vase: & cū limi illi splendentes cū virtute mirabili, (aliàs, minerali) & cū magna limositate quę preparata est ad recipiendas virtutes influentiarum cœlestium. Et quamlibet illarum aquarū repones in sua ampulla vitrea cum collo longo & fundo rotundo. Deinde claude orificium ampullarū cum mastice, & corio aluteę. Et quamlibet ampullā cum sua aqua ponas in loco sereno per vnum annū integrum, taliter quòd nulla res noceat. Et graduatur per virtutes cœlestium, & per subtile ingenium ipsas accipimus & veneramur. Cū talis natura sit ad hoc naturaliter disposita, & graduatiua per cœlestium virtutes, in quibus est natura spiritualis constrictiua, & constringibilis, subtiliata atque simplex, tam per ingenium artificis, quàm nobilis naturæ restaurandę (aliàs cum molli naturæ restauratione.) Tu quoque sis cautus in resolutione limorum: quia de quolibet limo

Digitized by Google

duas aquas facies, prius distillando ☿. (aliàs, Mercurij limum) quem ponas ad partem: quia ex ista parte prima fit aqua terrestris, & aliam ponas ad aliam partem, quam ad partem distillabis, ex qua fit aqua ætherea quæ suspenditur in loco sereno, vt dictum est, per vnum annum.

Est autem & alia compositio leuior, & melior omnia alia compositione, hæc scilicet. Dissolutis metallis tuis per modum, vt diximus tibi prius scilicet & qualibet aqua diuisa in partes duas, tu recipe quintam partem illarum duarum, quas fecisti de vna in speciali, & illam mitte cum suis propriis fæcibus, quas reseruasti ex distillatione alembici, & solutionem huius partis, quam cum fæcibus suppressisti, distilla limum, quod idem est quod liquor, procedens ex duobus corporibus, scilicet aqua & fæcibus, qui erit resplendidissimus valde, & fæces potest distillationem manebunt in fundo cucurbitæ vasis distillantis. Ponas igitur limum illum in ampullam cum longo collo, & fundo rotundo, & claude fortiter orificium cum mastice, vel olibano, & quodam corio fortiter desuper ligato: & suspende limum prædictum in loco sereno per vnum annum integrum. Dumque limum prædictum posueris in loco sereno, reuertere operationem ad aliam partem aquarum.

Tu igitur, Serenissime Princeps, recipe fæces naturales, à quibus resoluti sunt limi prædicti per sublimationem de I. Illas mitte quamlibet partem in parte sua secundū suam propriam speciem, in quadam ampulla vitrea cum collo longo in longitudine duarum palmarum: & cum fæcibus misce simul aliam partem aquarum, quam reseruasti, quæ vere

Digitized by Google

aquæ sorores sunt illarum, à quibus resoluti sunt limi: & claude orificium ampullarum, sicut dictum est suprà. Et postea sepelias ipsas in quodam antro in terra, profundo vnius palmæ cum dimidia, & pone circumquaque aliquam rem taliter, quòd lapis non noceat, vel aliqua rerum alia: & stent sic per vnum annum integrum, sicut diximus de aliis. Quippe taliter componi possunt lapides philosophici, cùm vna sit via ad vnum & ad aliud, nisi quòd lapides philosophici corrumpunt, & veraciter alterant indinidua: quarum quandoque altera indiget maiori sublimatione, vt vidimus suprà in practica, quam diximus. Sicut enim de vna aqua duas in magisterio fecisti: sic consimiliter facies in altero miscendo aerem, & ignem, & terram ad pondus æquale. Et sit tantum de D. sicut omnia alia tria. Sed cum O. ponas P. misces D. & pones O. P. D. sit commixta in suo vase in digestione de H. per sex dies. Quibus finitis, diuides liquores dissolutos resultantes ex O. P. D. ponatur in cucurbita alembici cum rostro rotundo, & ponas in digestione de H. per tres dies. Deinde extrahe, & pone desuper caput alembici, & distilla limum desertum, in digestione de H. vsque quòd fæces sint siccæ: quem limum in aere suspende in ampulla cum collo longo: quem stare permittas ad annum integrum. Et dum ista compleueris, recipe aliam partem aquæ, quam reseruasti, quæ soror est limi suspensi: & ponas illam in consimilem ampullam cum collo longo, & supermitte omnes fæces, ex quibus limos distillasti: & claude orificium ampullæ, sicut de lapidibus prætiosis diximus: & sepelias illam consimiliter in antro profundo vnius palmæ,

Digitized by Google

tum dimidia, & fac vt supra dictum est. Et dimitte ibi stare per annum integrum, & tunc habebis materiam aptã cum spiritu substãtiali ad componendos lapides philosophicos. Et tantum de hoc quod tibi diximus sufficiant tibi, Princeps Serenissime, quo ad prius de modis compositionum aquarum, per artificium, cum quibus formabis vtrosque lapides, si volueris. Sed quia ad præsens non facimus compositionem lapidis philosophorum: ideo ad præsens reuertemur ad compositionem, quæ est lapidum pretiosorum. Alibi enim sufficienter tibi dixi, quæ de lapidis philosophorum compositione, videlicet in nostro Codicillo.

De compositione & rectificatione Perlarum.

Quibus igitur præmissis, ad propositum nostrum reuertentes, dicamus de compositione & rectificatione margaritarum siue perlarum. Opus namque margaritarum sic condies. Recipe aquam Mercurij vulgi, factam per modum quem tibi mũc dicemus: Accipe lunaris liquorẽ, in tertia rectificatione vel secunda, & desuper vnam libram dicti Mercurii, mitte quòd natet super argentũ per tres digitos, & pone ad inhumãdum per tres dies naturales, & magna pars eius dissoluetur cum aqua Mercurij, quã extrahes à balneo, & pone in altero vase. Et super fæces pone liquorem recentem vt prius, & pone ad inhumandum in balneo fimi, vel aquæ: & extrahe, & pone aquam illam ad partem in vase altero: & reitera inhumationes & separationes, donec fuerit totus in aquam reductus. Post hoc verò distillatio-

Digitized by Google

nes illas coniunge in cucurbita, & distilla aquæ Mercurij per balneum. Et dum videris quod manet quasi spissa, ita quòd aqua Mercurij & argenti viui sit libra seminis, dimitte & pone ad inhumandum per sex dies naturales. Post hoc mittas intus margaritas, & infra decem horas dissoluentur, tum tale opus dicitur necessarium, aliàs magisterium pigrorum. Exubera igitur ipsas per modum quem docuimus suprà in exuberatione metallorum, vsq; quò conuertantur in sal. Pòst verò pone illud in vase inhumatorio, & mitte superius ad pondus vnius ℥ Mercurij nostri vegetabilis, & totum fiet aqua in tribus diebus, quam aquã quater distilla. Et post hoc pone intus margaritas, velut in spatio octauæ partis horæ, & dissoluentur. Et hoc quidẽ est propter maiorem subtilitatem, Quam quidem exuberationem aliter docemus, quia etiam dissolui potest in alia maneria cum phlegmate medij sed oportet vt distilletur. Quæ quidem dissolutio patet in nostra Quinta essentia, in primo libro, in capitulo, quod incipit: Item extrahendi quintam essentiam à mineralibus. Per hoc autem quod primò diximus, elucidatur capitulum nostri Testamenti quod incipit; Fil præmentino, &c.

Tu igitur capias margaritas tuas, & pone eas in vase vitreo cum collo rotundo, & pone super eas de argento viuo, quod natando manet superius ad modum aciei obtusi cultelli & pone ad inhumandum per tres dies, & statim dissoluentur. Et cooperies vas cum coopertorio suo propter puluerem. Et sic formantur quatuor cameræ: quia prima est B.D.G.K. Secunda B.E.D.K. Tertia B.F.D.K. Quarta B.D.G.K. Et post solutionẽ notabis quę

Digitized by Google

dum durioſitas ad modum cuiuſdam telæ. Et hæc eſt forma & iubar perlarum. Et per hoc elucidatur caput ſcriptum in noſtro Teſtamẽto, quod incipit: La oſtenſion de la natura. Item cum ſenſeris quòd magaritæ ſunt liquefactæ, inter aquam Mercurij ſeparabis aquam cum limoſitate margaritarũ, colando per pannum bene mundum, & inclinãdo vas ſuauiter, taliter quòd nihil paſtæ cum limoſitate colatur. Poſtea pone limoſitatẽ cum aqua Mercurij in balneo per ſeptem dies, & fiet vnum corpus: Et per hoc formãtur duę camerę: prima eſt A.C.E.K. & alia eſt A.D.B.K. Et elucidatur capitulũ noſtri Teſtamẽti quod incipit: Quant tu verras, &c. Poſt hæc verò habebis formas & modulos tuos ex aere, ad quorũ facturas volueris eſſe margaritas: & conſimiliter ſpatulam auri, & imple modulos, id eſt, formam tuam de paſta perlarum, & cum altero cooperi: ita quòd margarita ſit plena. Et ſi fuerit rotunda, vel quouis alio modo facta & indiguerit foramine, perforabis filo auri in illa parte, vbi melius viſa fuerit, transferendo per ambos modulos (aliàs) per ambas moles: & pone ad deſiccandũ in vaſe ſimul Zaybaya, ideſt, lapis marmoreus, vel vitri, & cooperi donec bene ſiccetur. Et per hoc quod nunc diximus, elucidatur capitulum noſtri Teſtamenti quod incipit: Apres ſua artificio, &c. Præterea poſt formationes margaritarum capias eas, abſque eo quòd eas tangas manu, & poſtquam eas habueris ad modũ piſi, & habebis vt viſum tibi fuerit & placuerit, tu cauabis eas ex vtraque parte. Poſt verò pones ipſas in aqua limoſitatis, quæ eſt vnum corpus cum aqua argenti viui, & dimitte ibi ſtare per quartam vel quintam partem horę, & ex-

Digitized by Google

trahe citò. Et confestim ponas in ouis ad vmbr per 8. dies naturales, & germinabit ouum de di de tribus in tribus horis: & postea extrahe eas, & videbis eas pulchras, & pulchriores naturalibus. Et hoc tibi sufficit ad effectum. Per hoc autem formantur duæ caineræ aliæ, quarum prima est A. D.B.Q.C.G.B.K. & secunda A.D.B.Q. Et elucidatur per hoc capitulum nostri Testamenti quod incipit: Quant tu auras formadas, &c. *Si autem* in opere isto prolixiores vis videre sermones, quæras in nostro Testamento cap. superius allegato.

De Compositione lapidum pretiosorum, virtuosorum. Et primò de compositione Carbunculi.

CArbunculus quippe est Rex *omnium lapidū*, sicut aurum omnium lapidum metallorum. Vnde, Rex & Princeps Serenissime, si tu vis ipsum artificialiter componere quod sit ita virtuolus & virtuolior naturali: Recipe de aquæ terrestri auri induratiua, quá feciſti, vt superius diximus, & pone ipsam in vas, quòd sit factum ad modū vnius figuræ inferius scriptę rotundum vel quadrangulatū, vel triangulatum, sicut placuit: & in ipsa modulo cereo existente, navigando in vase aquæ terrestris, per spatium quintę partis horæ. Qua finita, cape lapidem cum forcipibus aureis, vel argenteis deauratis, & fac taliter, quòd superficies lapidis tangat aquam induratiuā, & stet sic per tres dies. Deinde extrahe modulum ceræ, in quo est aqua ætherea induratiua per virtutem aquæ terrestris in similitudinem grumæ. Et cum ipsum modulum extraxeris extra vas, expolia ipsum lapidem à cera quā

Digitized by Google

indutus est, & da sibi arteticum.

Sed post dimitte ipsum stare per tres dies in vmbra, & continuabis ignem illum per nouem dies in Vere, & in Æstate per quinque. Finita ista decoctione, da fili decoctionem aliam: quæ Artethesis vocatur per conditionem temporum antedictorum. Deinde prosequatur decoctio, quæ similiter dicitur, per quinque dies continuos. Deinde trahas lapidem tuum perfectum cum omnibus virtutibus & pertinentiis sibi attributis per naturam. Dum verò feceris prædictas decoctiones, scias quòd lapis stare debet in vase, quod dicitur Perfectorium: cuius figuram inferius demonstrabimus. Et scias, Princeps Serenissime, quòd informatio omnium lapidum pretiosorum eiusdem est & viæ, & vno modo fit. Sed finem suarum colorum & virtutum accipiunt ex passione diuersarum materiarum quousque sint terminatæ per virtutem vltimæ formationis, quam lapis capit per virtutes ignis communis in propria forma, sub conseruatione suarum virtutum operatiuarum. Et perficitur eorum virtus à natura super cœlestium, secundum materiæ capacitatem.

Similiter omnes decoctiones equaliter exhibentur omnibus lapidibus, præter adamantibus, quorum decoctio longior est, ratione suæ duritiei. Virtutes verò lapidum ponere non curamus in præsenti Compendio: cum intentio nostra non sit in præsenti Compendio, tractare nisi de ipsorum Compositione tantùm. Tunc sufficit tibi, quod omnes secundum istam doctrinam compositi, sunt tantæ virtutis, sicut quos natura produxit, & etiam fortiorum, & plures virtutes sunt habentes quàm

Digitized by Google

naturales, vt experti fuimus sæpius in compositis à nobis gemmis. Et satis de virtutibus cuiuslibet tractauimus in nostro Lapidario, quem scimus tibi missum à domino Odoardo rege Anglorum. Ideo hîc in summa tantum de aliquibus tractamus, quod ad eorum veram compositionem: vt compendium tibi reddamus, & non prolixitatem negotij præsentis.

De compositione Adamantis.

Compositio quidem Adamantis fit ex natura argenti transmutati in naturam lapidificam. Et fit per artem ingeniosam fieri potest. Recipe de aqua argenti terrestris, & pone illam in vas indurationis ad indurandum, & mitte intus modulum cereum per temporis spatium suprà positum de Carbunculo. Postea mitte de aqua aerea in modulo, in quo formari debet dictus lapis. Postea da sibi informationem in vmbra per tres dies naturales, quæ est prima informatio, quando aqua aerea fit gumma virtute spiritus aquæ terrestris. Postquam verò administrasti aliam informationem, quæ fit generando, modulum cum forcipibus de auro, vel argento deaurato: id quod est inferius ad superius mouet taliter, quòd lapis tangat aquam indurationis: & stet ibi per tres dies continuos ad solem fortem in Æstate: in Vere verò & Autumno per sex, & in Hyeme per duodecim. Quo facto, fac transire per decoctionem, quæ dicitur Optesis, & per aliam, quæ dicitur Optatesis, per tempus, quod suprà scriptum est de Lapidibus philosophorum. Sed in digestione tertia, quæ dicitur Sulphur, stet

Digitized by Google

stet per quatuor vel sex dies continuos ; quia ratione suæ indurationis, indiget magis de ista digestione, quàm alij : quia inter compositiones Lapidis, nullus alius est cancr solidiores : quia nec ferrum, nec ignis ipsum sine speciali artificio dividere potest, ratione altitudinis suæ naturæ : sicut ad longum ostendimus in nostro Lapidario, vbi de virtutibus ipsorum determinauimus.

De Balasso.

Balax lapis est creatus, seu generatus, seu compositus ex duabus naturis, duplicis argenti viui æqualiter mixtis : scilicet ex aqua aerea auri simul compositis, in modulo suo ad indurandum in aqua indurativa argenti similiter mixti æqualiter. Deinde quòd prosequitur per illas tres decoctiones, sicut in decoctione Physicalium lapidum diximus : & secundo processum sicut in compositione Carbunculi.

De Saphiro.

Saphirus gignitur siue componitur similiter ex natura duplicis argenti viui aquatici simul & aqua ætherea argenti, & ex aqua ætherea stagni in quarta parte ponderis aquæ argenti : & similiter de arte indurativa argenti, & de aqua indurativa stagni per dictum pondus : induratus in modulo aereo, & decoctus eo modo, sicut de aliis dictum est supra.

Digitized by Google

Alabandina.

Alabandina verò componitur ex argento vivo ferri, & est coloris rubei valde resplendentis ratione sulphuris & è converso, in naturam aquæ aereæ ignitæ recipiens naturam argenti vivi. Et quia natura sua est aeris, ideo restringit sanationem. Recipe ergo de aquâ aereâ ferri, & imple modulum cereum post virtutem restrictivam acceptam, & indura illam in aqua terrestri ferri, & perlequere reper informationes superius de aliis datas.

De Torquete.

Torques componitur ex natura duarum aquarum aerearum, & duarum constrictivarum. Recipe ergo ʒiv. aquæ aereæ veneris, & vnam aquæ aereæ plumbi, & pone ad indurandum in modulo cereo, in aqua induratiua veneris, mixta cum aqua terrestri plumbi, per pondus dictarum aquarum æris & plumbi, & da sibi informationes quas diximus de aliis, & decoctiones.

De Smaragdo.

Smaragdus componitur ex natura duarum aquarum aerearum, & duarum restrictiuarum. Ad componendum ipsum igitur, Recipe quot partes volueris de aqua terrestri argenti. Et cum illa misce quantum volueris de aqua terrestri cupri, donec videas quòd habeat intensum colorem, vel remissum secundùm quòd volueris. Et pone prius ao-

Digitized by Google

dulum ceræ in propriis aquis istis terreis, per spatium quintæ partis horæ, vt melius impleatur virtute indurativa. Et post quidem imple modulum aqua æthereo cupri, & pone ad indurandum per vnam partem horæ. Postea verò gira modulum, vt dictum est de Carbunculo tahter, quòd aqua indurativa tangat aquam aeream congelatam. Et dimitte sic stare per tres dies continuos ad sortem solem: in Æstiuo tempore, in Vere & in Autumno per sex, & in Hyeme per 12. Quibus ita finitis extrahe lapidem induratum, & fac ipsum transire per tres informationes, intellige decoctiones tres: quarum prima dicitur Optalis: secunda Optatelis & tertia dicitur Sulphur, vt suprà satis explanauimus, vbi descriptiones illas depinximus.

De Heliotropia.

Heliotropia etiam componitur ex illamet natura, de qua Smaragdus componitur. Et per pondus & per mixtiones aquarum illius, nisi antequam sit inspissiuè, sicut albugo oui, extrahe modulum tuũ cum forcipibus auri vel argenti ab aqua indurativa, quæ est indurata per quatuor vel quinque guttas minimas, de aqua æthereo ferri. Tunc illum modulum mitte cum sua aqua indurativa per vnã partem horæ, Postea extrahe illam, & pone in aqua indurativa per quintam vel octauam partem horæ (aliàs) ad vnum Miserere. Postea extrahe, & da sibi indurationem per tres dies ad solem in aqua terrestri Smaragma, quando modulum, vt e aliis dictum est. Postea extrahe illam à cera, & a ei informationes, vt diximus de aliis.

Digitized by Google

De Manasco.

Manascus est lapis habens colores multiformes: quia quædam sunt albi, alij rubei, & alij medij inter nigrum & Lazurium: & alij albi obscuri, sicut Calcedonij. Et quilibet istorum habet suam diuersam naturam & virtutem in Operatione. Sed inter omnes hos magis laudatur rubeus, sed vtrique sunt boni secundum propriam naturam. Albus componitur ex aqua aerea argenti, & ex aqua aerea stanni, & ex aqua aeris plumbi æqualiter mixtis, positus ad indurandum in modulo habente figuram hominis, in aqua indurativa argenti & stanni per æqualia pondera. Rubeus verò componitur ex aqua aerea auri posita ad indurandum in aqua terrestri auri, & in aqua terrestri ferri, mixtis per æquale pondus. Vel potest componi ex aqua aerea auri, & aqua aerea argenti, æqualiter mixtis, positis ad indurandum in aqua indurativa auri. Item niger componitur ex aqua aerea argenti, & ex aqua aerea auri, induratis in aqua terrestri argenti, & in aqua terrestri plumbi positis ad idem, & quæ tranleant per omnes tres informationes, eo modo, sicut de aliis suprà dictum est.

De Topazio.

Topazius componitur ex natura diuplicis argenti viui redacti in speciem aeris, sic: Recipe aquam aeream auri, & misce cum illa ad quintam partem aquæ aereæ ferri, & pone in modulum ad indurandum in aqua indurativa auri. & fac consequenter, sicut de aliis diximus.

Digitized by Google

De Calcedonio.

Calcidonius componitur ex aqua terrea ferri, & ex aqua terrea argenti mixtis æqualiter, & in modulum positis in aqua terrestri ferri simul mixtis æqualiter. Et quod transeant per omnes tres informationes eo modo, sicut de aliis dictum est.

De Berillo.

Berillus componitur ex aqueis duplicis argenti vivi. Vna est de aqua argenti aerea, & alia de aqua stanni aerea mixtis æqualiter. Impleo ergo modulum, & indurescit in aqua terrestri argenti: Deinde sibi informationes & decoctiones eo modo sicut de aliis diximus.

De compositione Perlarum.

Sed quia prius diximus de rectificatione margaritarum: ideo & nunc dicamus de earum compositione. Compositio verò perlarum fit ex substantia triplici argenti vivi conuersi in substantiam aquæ aereæ. Recipe igitur aquam aeream stanni, & aquam aeream plumbi, & aquam aeream argenti, æqualiter mixtas & induratas in modulo cereo in aqua indurativa stanni & argenti æqualiter mixtis, & transeant per informationes, sicut diximus superius de aliis.

Perlæ etiam secundum aliam viam componuntur sic: Pulueriza eas paruas minutas in puluerem subtilissimum, & dissolue illas in tali aqua, sicut

Digitized by Google

metallum dissoluisti superius dictum in parte il-
la, vbi tractatum est de metallorum dissolutione.
Vel dissolue eas in aqua, vbi argentū viuum vulgi
dissoluisti super in digestione à principio de aqua
dicta quod natet super margaritas, in grossitudine
medij digiti. Et post dissolutionem natabit quæ-
dam limositas ad modum cuiusdam telæ. Et ista
tela, Princeps Serenissime, est forma transparens
ocientalis in paruis. Et per hoc quod diximus elu-
cidatur capitulum vnum nostri Testamenti, in illa
parte quę tractat de paruarum perlarum cōfectio-
ne. Item & postquam senties quod margaritæ sunt
liquefactæ iactus, aquam Mercurij separabis cum
limositate margaritarum in aliud vas, inclinando
vas suauiter, taliter quod nisi de fæcibus vadat cū
aqua de limositate. Si verò cum aqua limositatis
fuerit aqua de fæcibus, cola ipsam per pannum se-
ricum bene nundum. Post hoc pone aquam illam
in qua est limositas paruarū in ampullis cum lon-
go collo, in digestione de H. per 8. dies: quibus
transactis, fiet illa cum limositate metalli, totum
vnum corpus. Et per hoc elucidatur aliud capitu-
lum nostri Testamenti. Post verò habebis modu-
los tuos de auro puro, vel de argento deaurato à
parte interiori, ad similitudinem cuiusvis marga-
ritas existere, vel formare. Sit cōsimiliter spatulam
auri vel argenti deaurati. Et fac quod moduli sint
in duas partes diuisi. Et si modulus fuerit rotūdus,
vel quouis modo formatus, seu figuratus, & indi-
guerit foraminibus, perforabis illum vbi vis. Post-
quam modulus coniungitur alteri, vel cum altero:
imple modulum tuum de pasta pulueris, quæ re-
mansit de aqua ex limo facta. Itaque vtraque pars

Digitized by Google

moduli sit plena pasta, & per foramen moduli mitte vnum filum auri, & sic facies omnes. Et dimitte sic stare pastam in modulis suis per vnum diem naturalem. Quo tamen facto, si videris quòd modulus possit diuidi à pasta, trahes grana illa à modulis: & sic non dimitte siccare, donec possis ipsa grana extrahere. Dumq; extraxeris à modulis iá dictis, pones ipsas ad desiccandum in quadam lamina vitri, quæ sit ampla & plana, & cooperi cum quodã vase vitri, vel cum aliqua re alia, ne ipsas puluis tangat: & stent ibi donec sint bene ficca. Et per hoc, quòd hîc iam breuiter diximus, elucidatur cap. nostri Testamenti quod incipit Præmissa, &c. Et post formationem margaritarum & illarum desiccationẽ, tu accipies filum auri longum, & mittes illum per foramina illorũ. Et caueas quantũ fueris possibile, quòd non tangas illas cũ manu, sed cum forcipibus auri, vel argenti de nouo. Postea habeas quoddam vas vitreum ad modum oui gallinæ foratum, & extrahes illas ex vtraq; parte. Et illud quod est intus pone extrà. Post hæc verò pone margaritas suspẽsas per filum auri in aqua limonitatis, quam per nouẽ dies posuisti in digestione de H. taliter quòd submergantur in aqua, & statim pone de super cooperculum, & dimitte sic stare ipsas per duos dies naturales: quibus finitis extrahe, & pone illas ad vmbras, vbi sol non tangat eas per tres dies naturales. Deinde administra scilicet, formationẽ Optimam. Hoc modo pones tres paruas in filo auri: deinde mittas in vnam testam oui mundam, quæ cooperiat illas vel plures, secundum illarum vel oui quantitatem: deinde alias, & ponas in vas vitreũ vel oum, &c. deinceps, donec omnes ordinatæ fuerint. Et si

Digitized by Google

fuerit tempus æstivum dimitte illas stare sic clausas per tres dies naturales, in Vere, & Autumno per sex, & in Hyeme per nouem. Sed nullam decoctionem Opticam consulimus tibi in Hyeme alicui rei facere. Et qualibet die grabes vna, vel vnam supradictam, de tribus in tribus horis. Finitis quippe his diebus extrahas margaritas tuas. Deinde administra sibi formationes per tres dies per decoctionem quæ tertiam, quæ Sulphur dicitur, in vase quod dicitur Perfectorium: Quibus factis, trahes tuas margaritas à tripode Athanor, & videbis eas perfectas: quia naturalibus primalebunt in omni perfectione: & tunc vere illis sicut voluntis. Fit autem ista fabricatio similiter de conchilibus inuentis in ripa maris, quæ colores habent multum varios: quia quædam sunt alba, vt Perlæ cum colore orientali: quædam crocea ad modum auri purissimi & splendidissimi, similiter colorem habentia orientalem. Alia verò sunt cum colore balasij, simili modo orientali potes igitur, Princeps Serenissime, de quibus vis conchilibus Perlas componere, & Perlæ erunt illius coloris, cuius fuerint conchilia, de quibus compositæ fuerant: sicque opus pulcherrimum ex omnibus istis, & in multis vtilibus valde. Non tamen vidimus terræ partes, in quibus huiusmodi conchilia sint & reperiantur nisi in Cypro, prope ciuitatē Famagostę. Et in regno Portugaliæ prope ciuitatem Vlyssibonæ in littore maris. Et in quadā villa, quæ dicitur Canilla, & in alio loco, qui dicitur Portus Mucue: & ad latus vsque ad S. Vincentiū de fine mundi. Vidimus enim omnia ista dum ad Angliam transiuimus, per intercessionem Illustrissimę Regis Angliæ Odoardi.

Digitized by Google

Hæc igitur omnia quæ tibi diximus, tam de lapidibus physicalibus, quam virtuosis & pretiosis, ibi causa breuitatis nunc sufficient: quia tibi in hoc libello compendium trado breue & non prolixum. Et quia per doctrinam tibi traditam, potes plus quoſvis componere cõspiciendo colores proprios vniuscuiusque lapidis, & formas & figuras illorum. Et tunc facere quæstiones de aquis diuersis secundum doctrinam tibi traditam. Et si tu ista quæris, grossipedalis sum aliqua subtilitate operis cõpleueris, inuenies verum esse quod tibi diximus. Noli tamen festinare, nec ab opere calere, nec agies naturam per minima. Et si diuiseris naturã per minima operis, plus dabit tibi, quam optas. Si veris scire rationem, quare aqua istius doctrinę tantã habet virtutem, vt per artificium illarum naturæ cõponatur ex vna parte: & isti lapides artificiales potentiorum & maiorum sunt virtutum, quam naturales. Quare philosophorum lapides sint tantæ actiuitatis & virtutis, sicut diximus, quæras in Lapidario nostro, in quo prolixè tractauimus de omnibus his, & ibi habebis omne cõplementum. Cum intentio nostra in præsenti cõpendio sit nisi practicam nudam à theorica, distinguere: cum adiutorio illius qui est trinus personaliter, & vnus essentialiter, omnis boni largitor existens, regnans per omnia secula.

☉ *Significat Deum.*
☽ *Quatuor elementa confusa in metallis.*
☿ *Lunariam rectificatam in qua soluuntur elementa.*
♃ *Quintam essentiam vini.*
♂ *Aurum, quod dicitur Sulphur naturæ.*
♄ *Metallum.*

Digitized by Google

G *Limos elementorum.*
H *Calorem primi gradus.*
I *Calorem secundi gradus.*
K *Calorem tertij gradus.*
L *Causam corporum immediatè genitam propter dissolutiones corporum.*
M *Spiritus corporum perfectorum.*
N *Aquam metallorum.*
O *Aerem ipsorum.*
P *Ignem eorum.*
Q *Instrumenta vitrea.*
R *Ipsum lapidem.*
B *Elementa.*
C *Vapores.*
D *Aquam clarum.*
E *Azot vitrum.*
F *Vapores ex eo resoluto.*
G *Sulphura ficca genita ex ipsis vaporibus.*
H *Sex metalla.*
C *Temperamentum.*
D *Intemperamentum.*
E *Neutralitatem.*
O *Quintum elementum.*
P *Quartum scilicet ignem, elementum.*
Q *Tertium, scilicet aerem.*
R *Secundum, scilicet aquam.*
S *Primum, scilicet terram.*

Inter hæc, tria sunt necessaria in Opere isto, scilicet Corpus significatum per N. Spiritus per O. & Anima per P.

Sunt & alij gradus digestionum, aliis signis signati.

Digitized by Google

EPISTOLA ACCVRTATIONIS LAPIDIS BENEDICTI RAYMVNDI Lulli, missa olim Domino Roberto Anglorum Regi ab ipso. Anno Domini M. CCCC. XII.

In virtute sanctæ Trinitatis, ipsiusque infinitæ bonitatis, &c.

VT ego Raymundus de insula Maioricarum, iam præteritis temporibus, plures libros in arte transmutationum composuissem, & librum omnium librorum secretissimum de lapidum pretiosorum secundum virtutes suas compositione, quæ est ars difficilior omnium; quæ per artem fieri possunt: ibi Roberto Regi vulgari sermone trãsmisi, vt cerior in laborando existeres, quia scientia omnium experimẽtorum fallax est. Cum inter quascunque operationes tibi omni modo infaciles, tam ex parte influentiæ, quã tibi ingenium artificis applicationis errores vidimus occurrere. Ideo omnes libros meæ cõpositionis tali stilo scribere volui, vt quantum esset ex parte scripturæ, nullum in errorem cadere contingat, vt tu nostri in libro nostri Testamenti & Apertorij: vbi omnia clarissimo ser-

Digitized by Google

mone tractaui, quæ per artem fieri contingunt.

Quos libros putoiam te bene perlegisse, & supremè intellexisse. Te tamen ad ea quæ ibidem scripta inuenies admoneo, vt deo summo placere studio labores. Et omnia tibi in secreto artis reuelata, apud te reinças, ne thesaurum apud indignos dispergas, ne Deus scilicet, hoc iudicium deposcat. Omnibus autem Deo dilectis sine pretio si possis eis omnia communicare, quæ tibi Deus ostendere dignatus est, Ego cum Viennam transiui, literas tuæ manus inueni mihi antemissas, quas legens te solerti studio percepi. Tuis autem mandatis propter certas occupationes acquiescere non potui: Deinde Salernum fui, vbi cum quosdam libros Medicinæ ex principijs artis ob rogatum quorundam extraxi: tu me continuò *literis* visitasti, vbi intendebas quærere de ingenio artis lapidis benedicti, si via dari posset breuior viis scriptis in aliis meis libris. Hoc autem quærere otiosum mihi visum est; quia in cuiuslibet intelligentis præsentia alicuius scientiæ omnes *Syllogismi* etiam nunquam scripti sunt. Quare vt existimo, si tu mea scripta intelligas, & non es viis nostris contentus, elige tibi breuiorem mea applicando.

Quæsiuisti etiam quis trium lapidum, vtilior, breuior, nobilior & efficacior sit.

Plenè hoc aliis meis libris declaraui. Tum vt petitioni tuæ acquiescam, dico, viam Mineralium longam & periculosam fore. Tota enim via mineralium consistit in duabus aquis, quarum vna facit lapidem volatilem sine labore & periculo: alia autem eum fixat, & secum fixatur cum periculo: quia hæc aqua extrahitur, vt nostri ex quodam

Digitized by Google

zchstruali fœtenti immassati ex rebus quatuor.
.t fortior est aqua mundi & mortalis: cuius spiri- mortalis
us totam tincturam fermenti ampliat. Et maius multiplia
periculum est, ne in ablutione effugiant apud
quemque cum ingenio laborantem. Iste lapis cum generamus
>reuiore tempore, & cum magna fortitudine con-
>ersionis producitur.

Lapis vero animalis est ille, qui non habet finem >ropter regere elementa: in quo maior est scientia; quàm in aliquo alio lapide. Et ibi possunt maxima secreta naturæ extrahi, non solùm quo ad Lapidis compositionem, sed etiam quo ad cuiuscunque rei in alteram transmutationem, vt in Apertorio factum declaraui. Effectus istius lapidis est valde magnus & mirabilis, vt ibidem ostendimus.

Lapis autem vegetabilis, quanquam longus sit tamen est carus, si supremæ compositionis debet sequi animalem, quo ad rectificationem elementorum. Et si sic præparetur, eius effectus transcendit animalem. Ideo Elixir magnum in vegetabili, ita accurtari potest, quòd mirabile videatur cum tanto effectu transmutationis, & omnino transmutatum per lapidem vegetabilem. Nam in virtute bonitatis & magnitudinis transcendit propter quintam essentiam, de qua lapis impræguatur, qua in mundo mirabilia facit.

Omne autem aurum albificum ex corrosiuis fit, & ex quinta essentia incorruptibili, quæ cum fermento fixatur per ingenium artificis. Talis autem quinta essentia est quidam spiritus in lapide mortificatiuus & vinificatiuus. In animali autem aurum est summa medicina corporibus humanis, vt si ex sanitate extraheretur. In vegetabili

Digitized by Google

est restitutio iuuentutis, conseruatio corporis humani ab omni accidentali corruptione. Et sic vt sit spiritus quintæ essentiæ: est ille qui tingit & transmutat, si cum debito fermento impatietur, & sanius & nobilius opus vegetabilium.

Quæ fuisti de accurtatione. Dico quòd omnis accurtatio est diminutio à perfectione. Quoniam medicinæ quæ per accurtationem fiunt, minorem effectum habent transmutationis. Accurtatio autem lapidis mineralis potest esse multiplex. Sed mihi videtur vt eius effectus transmutationis non diminuatur, tunc solùm post primam calcinationem & putrefactionem quæ fiat per primâ aquam bene limpidam & claram fiat viginti diebus: minori autem tempore nihil fieri potest. Postea semper pulvis colore sanguinis sui, & distillatur secunda aqua summo ingenio, ne spiritus euadant secundum ingenium datum in Testamento nostro. Et accipe solùm vltimam partem aquæ post rubificationem alembici, & in ea aqua solue pulueres locando in aqua calida. Et ibi cooperto vase perseueret die ac nocte vnâ post solutionem. Postea suppone alembicum, & distilla in balneo totam aquam, donec remaneat, nisi quatitas aquæ in pondere pulueris. Hanc aquâ distillatam abiice, quia nihil de spiritu debet habere: reliqua verò quæ remansit cum corpore, vase bene clauso in cinctibus calidis congela: quo congelato fac aliam aquâ, & superfunde, vt dictum est, distillando & congelando. Et hoc continua vsque ad decem vices: postea procede soluendo & congelando toties, quoties tibi placuerit, vel donec amplius congelari non potest. Et scias quòd in qualibet solutione

Digitized by Google

completis decem ablutionibus, corpora in certa sanitate transmutantur in aurum. Et hanc medicinam ad maximum in octoginta diebus colere poteris.

In animali verò non video accurationem aliquam, nisi vt terra cum igne negetur, & aqua cum aere, & ideo valebit: & est accuratio medij temporis.

Nunc verò ad vegetabilem venio, vbi est principale ingenium, & secundum ingenium magis secretum: quia semper timetur in minerali, ne spiritus in ablutione effugiant propter aperire vasa. Hic autem non est timendum, quia vas ante fixationem non aperitur. Et vt te magis ad vegetabilia teneas, hoc tibi secretum reuelabo. Accipe nitrum nigrius nigro, & ex eo partes octodecim distilla in vase argenteo, aureo, vel vitreo, per modum dictum in Testamento. Et in prima distillatione olum recipe partem primæ cum dimidia, & hanc partem iterum pone ad distillandum. Et huius iterū quartam partem, & tertiò distilla, & huius recipe duas: & in quarta distillatione pauco minus quàm totum. Et sic distilla illum partem vsque ad octo vel nouem vices, vel decies. Postea habeas duo vasa facta ad modum picturę huius, quorum quodlibet habeat alembicum auneum. Et in vno alembico fit ingenium, vt bocia intret os alembici, & sit æqualis spissitudinis ad vnam palmam: & alter alembicus intret in bociam alterius. Hoc autem ideo fit, vt firmiter possint insimul collari. Pone ergo in qualibet bocia vnam libram huius olei, & ℥ fermenti bene & optimè purgati & fixati, & habeas furnum cum ingenio factum, vbi

Digitized by Google

vnus ignis carbonum, possit per brachia fumi temperatum calorem partiri, vbi colloca tua vasa, & fac ignem. Et est hoc ingenium excellentissimum quia hic ignis non potest fieri maior quàm necesse est. Tunc enim quando ampullæ sentiunt calorem, statim soluitur in eis fermentum: tunc liga circunquaque ad cannas alembici, & bene spica. Et vbi intrant cucurbitæ, sint strictæ: & spongias tene continuè madidas cum aqua feruida. Et cum hoc ingenio apparenter vides qualiter quælibet libra bis distilletur in die, & bis in nocte: & remanet continuè vna quælibet in vase: quia quantum ascendit ex vno vase, tantum intrat de alio. Et cum sic videris ascendere & descendere cum æquali igne, continuè videbis qualiter ratione caloris subtiliatur & inspissatur spiritus. Et hoc est miraculum huius artis: quia si diuita distillaueris continuè, semper aqua in gradu subtilitatis & acuitatis ascendet, & continuè propter fermentum inspissatur. Ergo quanto distillatio eius fuerit leuiori igne, tanto subtilior erit in spiritu & fortitudine, & ingrossata continuo fermẽto. Hunc autem modum tene vsque ad viginti vel viginti duos dies: & inspissabitur quinta essentia aquæ huius benedictæ, sic quod amplius non ascendat: & cum fermento fixabitur, & in lapidem consequenter. Et cum hoc videris, ambo vasa extrahe simul, & loca in fimo vel balneo. Et iterum statim in vna nocte soluetur, & tunc iterum congela, & hoc facter. Et amplius manebit in Dei virtute, & potentia, & gratia exaltatus, quod bene congelari non poterit: quoniam vt oleum videbitur inspissarum aliqualiter. Et hic est pretiosior modus omnibus

Digitized by Google

albus quæ fieri possunt. Tam scire debes, quod si fermentum album posueris decem diebus, congelabitur quinta essentia super ipsam: eo quod res multum grossa, terrestris, & fuma est in Luna. Sed non ita citò soluitur post complementum fixionis quintæ essentiæ, sicut in sole. Vnde quasi in fine complementi temporis non est discretum in albo & rubeo. Et Deus nouit, quòd hic modus in effectu, subtilitate, & virtutis bonitate cunctis operibus mundi est subtilior & melior: quàquam illas proprietates Elixiris nó habeat, quas philosophi tempus magnum habere affirmabant. Puta si hanc medicinam cõpletam iunxeris cum quolibet metallo, quòd transmutatio fieret secundum primam: puta, si medicina sic confecta non reperiretur: quia iam quinta essentia, quę totum lapidem componit quoad eius motum & fixationem, est iam fixa & firma in fermento simul iuncto, & quod faciat trãsmutationem secundum hoc fermentum. Sed si velles medicinam facere vniuersalem secundum modum iam dictum, non oportet te facere fixionẽ super aliquo metallo, sed super sua propria terra: & tunc cum metallo confungetur. Nunquam tamen hoc mihi placuit: quia eius fixio est multum periculosa & longa, & rarò terra propria est bene naturalis: & si naturalis esset, tamen effectus ipsius post completã esse, non inuenitur tantæ potentiæ sicut hic, quando quinta essentia super altero fermentorũ fixatur, vbi citò fit fixio, & effectus citius & fortis si causas cognoscis: vt potè quare medicina transmutet me verum dicere asserens. Tenete hic, & modo ingenium principale tibi notum feci. Et scias quòd si peracta decima octaua distillatione, in ea aqua sol-

Digitized by Google

ueris aurum, & postea cuplare miseris aquam fortem igne, & aurum demum in humido loco vel balneo laxaueris, statim in quatuor diebus per se solvetur. Et hæc solutio est aurum potabile, habens multas virtutes, vt in libro Conservationis hominis vitæ scripsi. Insuper si cum isto auro sic soluto bene miscendo impastaueris argentum viuum septies sublimatum cum vitriolo, & sint pro vna ℥. auri septem argenti viui: & postea sublimaueris impastatum aliquibus vicibus, semper sublimatis super fæces, reducendo fixabitur Mercurius in medicinam penetrantem & optimè tingentem.

Item aliud miraculum. Si ℥ j. huius auri sic soluti per se ponerentur in igne lentissimo octo diebus cum centum partibus Mercurij, congelaret totum in aurum. Hoc enim mirabilia sunt in natura: & tamen hoc totum præstitit ex parte spiritus aquæ, quæ in solutione auri cum auro inseparabiliter fixatus. Et potest ingenium altum miscere modos mineralium & vegetabilium. Et medicinam altera via breui in hunc modum componere. Distillato lapide vegetabili, vsque in eam distillationem, quòd tota aqua super phlegmate sit: & hoc in quinta vice contingere solet. Tunc habeas vitrioli bene lucidi, & optimi cinabrij in æquali pondere, & in simul miscendo optimè tere, & in sole desicca sic, quòd tibi videatur, quòd tota aqua fuas exibit, sic exiuerit. Tunc proice istus aquam tuam, & distilla lento igne in principio, & in fine forti, vt moris est, in aqua philosophorum acuta, & tunc spiritus quintæ essentiæ vitrioli & cinabrij, quæ principaliter constituunt lapidem mineralem, miscentur & coniungentur cum spiritu quintæ essentiæ aquæ

Digitized by Google

ardentis: qui spiritus est anima lapidis vegetabilis, vt tibi notum est. Et hoc continua vsque ad decem vices, puta à quinta incipiendo. Et sic cum istis corporibus continua distillationes quinquies. Et habeas in mente, quòd res tunc sint optimè desiccatæ & aridæ: antequam in aquam proicias, fac quòd tota aqua sit exiccata, & spiritus remaneat: qui propter fortitudinem aquæ ardentis coniungatur: & in qualibet distillatione nouas res imponere debes. Et cum perfeceris decimam distillationem, computa à principiando aquæ ardentis, recipiendo aurum in pondere, vt supra dictum est in vegetabilibus per se, & loca in furno componendo singulariter, vt dictum est. Et tunc videbis mirabilia, quoniam in decem diebus tota fixio complebitur, quæ in vegetabili simplici non complebitur, & hoc est, quia spiritus vnus ingrossat alium. Et quia spiritus quintæ essentiæ vitrioli est magis fixus & grossus, quàm spiritus quintæ essentiæ aquæ ardentis: & etiam magna est concordia inter spiritum vitrioli & naturam auri: quia ambo ex iisdem principiis cum mineralia sunt trahunt originem: Ideo spiritus vitrioli coniunctus spiritui aquæ ardentis infpillat eum, & adhærere facit eum citò auro, vt secum fixetur. Et crede mihi, quòd hæc curtatio est præexcellens in arte quantum ad aurum albificum, non tamen ad virtutem medicinalem.

Aduerte, quòd multi philosophi dixerunt infinitas operationes: puta calcinationes, solutiones, &c. Et hoc totum, vt spiritus quintæ essentiæ possit bene coniungi fermento, & fecerunt multas reiterationes, vt spiritus iam coniunctus corpori, in illa operatione fortificaretur per alium spiritum;

Digitized by Google

& sic fecerunt vnam aquam, & calcinauerunt corpus, & dixerunt spiritum adhærere. Et fecerunt aliam, & soluerunt & coagulauerunt spiritum illius aquæ cum fermento. Et postea iterum aliam, & soluerunt & coagulauerunt, & sic fatigabant se multis diebus, antequam aliam medicinam produceret. Et per hoc tibi notum est, qualiter hoc quod illi diuersis operationibus & maximis periculis quæsierunt, hic multo meliori ingenio, vnica actione completur. Et necesse est hanc medicinam esse optimam & meliorem, quàm si per suos modos compleretur: quoniam in singularibus aquis pauci sunt spiritus, & quando agunt, agunt solùm extremitates. Et alij spiritus cum illis fixantur, & res grossæ: sic quòd medicina esset aliquando fugitiua: quia spiritus non finit in intimis fermenti, sed in extremis, vbi spiritus non possunt fixari, & ideo, &c. Et sic facta fixione, procede per solutionem per se in balneo, vt dictum est in Vegetabilibus. Sed est sciendum: quoniam hic lapis mixtus non soluitur quàm mineralis per se, sicut vegetabilis: tamen citius soluitur quàm mineralis per se. Aliquoties etiam per fixiones: & medicinæ plus penetrant. Vnde medicina penetrans bene, tranmutat. Et quanto plus penetrat, tanto citius corporibus conjungitur, & erit maius Elixir.

Sed vt omnia breuissimo modo posthæc tibi scribam. Scire debes, quod ex plumbo philosophorum extrahitur quoddam oleum aurei coloris, vel quasi: cum quo in lapidem mineralem mixtum, vel animalem; post fixionem primam sublimauerit, tribus autem aut quatuor diebus excusabit te

Digitized by Google

ab omni labore solutionum & congelationum, quod ideo est: quia hoc est oleum occultum, quod facit medicinam penetrabilem & amicabilem, & coniungibilem omnibus corporibus, & augmentat eius efficaciam vltra modum: sic quod in mundo certius eo non est. Vnde mirabilia dico, quæ omnibus antiquis philosophis incredibilia forent, scilicet, quòd si scieris hoc bene adaptare & separare, & laboraueris in modum mixtionis iam dictum, poteris in triginta diebus lapidem componere. Hoc autem oleum non est necessarium in vegetabili per se, quoniam solutiones ibi & coagulationes, vt dictum est, citò fiunt: tamen si fieret ibi sublimatio, credo tincturam lapidis multùm ampliari.

Non puto alias accurtationes esse, quàm inista parua schedula tibi declaraui. Elice ergo ex ea intentum, laudans Deum: cuius nomen benedictum sit in æternum, Amen.

Digitized by Google

LIBELLVS RATMVNDI LVLLI MAIORICANI DE MEDICINIS Secretiſſimis.

PROPONIMVS namque tibi in præſenti libro, ſiue libello reuelare arcanum maximum: & medicinam quandam durabilem, & perpetuam ad vitam hominis conſeruandam atque deperditam reſtauraudam: vt per ipſam priſtina temperetur ſanitas, firma recipiatur, & infirmitas quælibet immediatè ſanetur: ita quòd videatur miraculum in natura: & hoc per quintas eſſentias rerum virtuoſarum, & in vnum congregatarum: quæ virtutes & potentias habent, omnes infirmitates, & corporales defectus auferre, & omne vulnus ſanare, quæ quidem quintæ eſſentiæ in vnum congregatæ, conficiunt materiam ita propinquam, quòd omnes humores inæquatos æquat, & elementa diſcordia temperat & concordat, naturam vitalem confortat, virtutem auget & fortificat: humidum radicale facit abundare, & calorem naturalem augmentando temperat: frigiditatem, & madefactionem curat: omnem generatiuam in vtroque ſexu auget: ſanitatem

Digitized by Google

conseruat : iuuentutem reintegrat: cerebrum purgat : cor lætificat: hepar corroborat: fortitudinem in natura inducit : & hominem iucundum reddit.

Et primò ponam tibi, fili mi, ex quibus rebus quinta essentia extrahi debeat per hanc medicinam nostram : secundò ponam qualiter extrahatur quinta essentia à qualibet ipsarum rerum secundum ipsius propriam naturam : tertiò quomodo conficiatur, & propertinetur dicta medicina: quartò & vltimò ponam virtutes dictæ medicinæ, & quemadmodum administrari debeat corporibus humanis.

Pars prima, ex quibus extrahatur quinta essentia.

Nunc itaque, fili mi, primo & principaliter ponam tibi, ex quibus rebus quinta essentia extrahi debeat, & primò à Mineralibus incipiemus.

Accipe igitur ex Mineralibus.

Aurum purissimum.

Lapides { Rubinorum. Balassorum. Saphyrorum. Iacynthorum. Granatorum. } Silicum combustorum.

Lazuli

Margaritas albas.

Ambram succinctam.

Terram sigillatam.

Bolum armenum.

Digitized by Google

Ex Animalibus.

Sanguinem humanum.
Mumiam.
Castorcum pingue, id est, succum eius.
Caudas stincorum marinorum.
Ossa de corde cerui.
Cornuum cerui rasuram.
Eboris rasuram.
Algatiam.
Moschum.
Ambram balenæ.

Ex Herbis.

Iuam muscatam.
Scorpam regiam.
Pœoniam.
Melissam.
Angelicam,
Chelidoniam.
Rutam.
Saluiam.
Mentam.
Maioranam.
Satureiam.
Calamentum.
Euphrasiam.
Momordicam.
Scolopendriam.
Betonia m.
Sanguinariam, aliàs Policariam.

Digitized by Google

Matrem syluanam.
Rorem marinum.
Calamum aromat.
Stœcados.
Camædryos.
Camepythios.

Ex radicibus.

Zinziberis albi.
Aristolochiæ rotundæ.
Dictami albi mundati.
Gladioli. ℔
Zedoariæ.
Satyrionis.
Consolidæ maioris.
Tormentillæ recentis.
Enulæ campanæ.
Carlinæ.
Imperatoriæ.
Chelidoniæ.
Cyarophyl. agrestis.
Liquiritiæ.
Calami aromatici.
Gentianæ.
Galangæ.
Doronici.
Aristolochiæ longæ.

Ex Floribus.

Anthos.
Rorismarini.

Digitized by Google

Saluiæ.
Calamenti.
Rosarum omnium.
Momordicæ.
Matris syluæ, id est, Periclimeni.
Camomillæ.
Anethi.
Buglossæ.
Boraginis.
Sambuci.
Drangiorum.
Spicæ nardi.
Citrorum.
Spicæ celticæ.
Croci.
Caryophyllorum.
Aromatum.

Ex Seminibus.

Carpobalsami.
Ozimi.
Caryophyllati.
Anisi.
Aneti.
Fœniculi.
Canapi.
Basiliconis.
Melonum.
Momordicæ.
Peponum, & similium.

Ex Fructibus.

Amygdalas dulces.

Digitized by Google

Pineas.
Festucos.
Baccas lauri.
Iuiubas.
Ficus siccas.
Vuas passas.
Dactylos.
Nuces moscatas.
Nuces Indicas.
Anacardos.
Momordicas.

Ex Corticibus.

Macis.
Corticum citri.
Corticum arangiorum.

Ex Foliis & Frondibus.

Caryophyll.
Citrorum.
Aromatum.
Arangiorum.
Lauri.
Albatij.

Ex Granis.

Cardamomum vtrumque.
Piper omne.
Melichetam, id est Paradisi.
Cubebæ.
Hermes Odorifera.

Ex Lignis & Fungis.

Cinamomum.

Digitized by Google

Xilobalſamum.
Aloes.
Caryophyll.
Fuſtos.
Aromatum.
Sandalorum omnium.
Rheubarb.
Coſtum.

Ex Gummis & Succis.

Zaccharum candidiſſimum & ſiccum, id eſt, dearum.
Mannam electam æque grauatam.
Mel. Sanguinem Draconis.
Aliptam Moſch.
Aloen hepaticam.
Myrrham electam.
Thus. Maſticem.
Laudanum.
Storacem vtramque.
Sarcocollam.
Gummi ederæ.
Gummi elemi.
Terebinth. claram.
Camphoram.

Et quia, fili diximus, ex quibus rebus debemus extrahere quintas eſſentias ſecundum ſpecies ſuas. Scias etiam, quòd huc vſque non diximus tibi rem ſecretiſſimam, & materiam totius magiſterij, quæ eſt quinta eſſentia noſtra incorruptibilis extracta à vino albo vel rubeo, quam Coronam cœlicam vocamus, poſt ipſius ſublimationes, putrefactiones, & finalem depurationem eius, quam nos

Digitized by Google

fruitum vocamus: de cuius quidem magisterio & virtutibus plenè in libro nostro Quintæ essentiæ condito Abbati S. Benedicti Parisiis, in ipsius libri 1. distinctione fundamentaliter tractauimus: quæ quidem quinta essentia est fundamentum, & principalis materia, & magisterium omnium rerum medicinalium. Fili mi, si habebis ipsam, habebis magisterium totius rei: sine qua nihil potest fieri.

Diximus fili mi, primam & principalem partem huius medicinæ, scilicet notauimus res ex quibus necesse habemus extrahere quintas essentias secundum ipsarum rerum species. Nunc autem dicendum est, quomodo ab vna quaque ipsarum rerum secundum sui naturam, quintam essentiam habere possimus. Et primò à Mineralibus incipiamus, & de ipsis aurum præponamus.

Accipe aurum cementatum, & bene purificatum: & in foliis redactum: & illud pone vase vitreo bene clauso, supra quod infunde de nostro menstruo ab omni phlegmate depurato, more philosophorum, quod est quinta essentia vini. Sit autem nostrum menstruum acetum, cum sale armoniaco philosophorum: quia aliter non dissolueret aurum, neque lapides preciosos. Sit autem Sal armoniacum ipsum philosophorum bene purificatum, id est, sublimatum, & mundatum ab omni terrestreitate & immunditia, philosophorum more: de quo quidem sale armoniaco philosophorum plenarie tractauimus in lib. nostro de Inuentione Alchymistarũ, condito Illustrissimo Regi Roberto, in cap. de salibus armoniacũ & in clausa Testamenti, liter dicta Vade mecis, de more philosophorũ condito illustrissimo Regi, in cap. quod incipit: Parus verę terræ:

Digitized by Google

ibi legas & perlegas magisterium confectionis huius salis, & purificationem ipsius: & eiusdem virtutes & potentias.

Et scias fili, quòd quicquid in illo capite scribimus, de isto sale tantummodo intelligimus: legas enim, & bene perlegas illud caput quia sine isto sale nihil in magisterio fieri potest. Illud est enim cum quo nostrum menstruum acuimus, vt dissolvat nobis aurum, & lapides pretiosos, & margaritas, tam ad medicinas humanas, quàm ad magisterium aliquod metallicum, & lapidificum, & ad componendum margaritas & lapides pretiosos. Deinde bene concluso vase, & iuncturis lutatis luto philosophorum, collocetur super cineres tepidissimos, & in paucissimis diebus soluetur aurum in aquam citrinam, coloratam, citrinè nitentem, & lucidam: deinde aperi vas, & inclina cautè, ne fæces auri turbent aquam ipsam, quam euacua in alia ampulla vitri munda: deinde supradictas fæces auri pone de nouo menstruo acuto, vt suprà, & sigilla vas vt suprà, & pone in stupha cineris, vt suprà: & videbis etiam dictã aquam dissoluentem aurum & coloratam. Iterum vas inclina cautè, ne turbetur propter motum fæcum, & serua dictam aquam euacuatam cum prima in vase bene sigillato, & iterum superpone supradictas fæces auri de nouo menstruo acuto, vt suprà: & sigillato vase vt suprà, pone ad dissoluendum, & post dissolutionem euacua vt suprà, & omnia fac vt suprà: donec videas, quòd magisterium nostrum non accipiat amplius colorem ab auro, siue à fæcibus suis, & quando habebis totum aurum dissolutum in aqua, & quòd aqua nostra non amplius

Digitized by Google

coloretur, accipe dictam aquam coloratam, in qua est dissolutum nostrum aurum, & pone ad distillandum more philosophorum in igne lento in cineres, & distillabitur ibi aqua coloreta cum quinta essentia auri: & sic habebis aurum distillatum per alembicum cum quinta essentia vini: & in fundo vasis remanebunt certa limositates, & fæces, & grossities nostri salis armoniaci philosophorum, & quinta essentia totaliter erit separata ab omni mixtione, præterquam à quinta essentia, id est, à menstruo.

PARS SECUNDA.

Modus separationis quintæ essentiæ auri.

NVNC autem, fili mi, necessarium videmus demonstrare tibi modum separationis quintæ essentiæ auri: & est modus talis: Accipe de phlegmate aquæ ardentis: & pone dictam aquam phlegmaticam super ipsas quintas essentias vini, & auri mixtas, & sic ratione dictæ aquæ phlegmatis quinta essentia vini debilitabitur: deinde pone ad distillandum lento igne in balneo, & distillabitur tibi aqua clarissima quintæ essentiæ vini, scilicet mixta cum suo phlegmate, & quinta essentia auri remanebit in fundo vasis purissima & separata, spissa ad modum mellis, siue gummi coloratissimi & virtuosissimi, valens mirabiliter ad omnem humanam scilicet & alchymisticam medicinam. Ista enim quinta essentia auri potest dissolui in aqua,

Digitized by Google

furvino, in aqua ardente, in aqua coelica, in vitriolo, in syrupis, & in omnibus liquoribus, de quibus est bibi, & confert vicinique pro quauis infirmitate, prout plenariè in libro de Conseruatione vitæ humanæ tractauimus in capitulo quod incipit: Fili scias quod istud aurum nostrum, &c. Etiam tractauimus, de hoc magisterio in libro nostro Mercuriorum, in capitulo quod incipit: Accipe aquam, quam superius diximus, & quæ habet potestatem soluendi aurum sibi conseruando suæ formæ: in quo capitulo tractauimus de Confectione aquæ potabilis, & in capitulo sequenti, quod incipit: Tu accipe de aqua vitæ, & separa humiditatem, vbi tractauimus de aqua gloriosa: in qua debet dissolui ista quinta essentia auri pro medicina humana. Etiam de hoc mysterio tractauimus plenariè in libello nostro Elucidarij per totum, præsertim in primo capite, quod incipit: Tu in virtute de A. accipe de C. & pone ipsam in aquam vegetabilem. Et nota fili mi quia postquam habebis tuam quintam essentiam auri purissimam modo prædicto, separatam à quinta essentia vini, ipsam habere poteris per distillationem in balneo, & per separationes, depurationes, & circulationes more philosophorum: prout in pratica vice fecisti, quando ipsum mercurium à vino, & à suis phlegmatibus separasti: & vecuperabis ipsum cum minore labore. Et sic fili mi, habes modum extrahendi quintam essentiam ab auro puro & mundo.

Et scias fili mi, quòd eodem modo quo extraxisti, & separasti, & depurasti quintam essentiam ab auro, etiam ab omnibus aliis separare debes

supra

Digitized by Google

supra notatis mineralibus, scilicet lapidibus pretiosis, margaritis, & coraliis, & ambra, & lapide Zazuli, tertiis prædictis regiminibus, & regulis. Et nota illi, quòd à terra sigillata, & bolo arm. quamquam mineralia sunt, non indiges extrahere quintam essentiam cum menstruo acuato, vt supra ab aliis prædictis mineralibus: sed tantummodo cum aqua cœlica simplici per distillationem & euacuationem vt supra, & deinde per distillationem in balneo separabis quintam essentiam vini à quinta essentia terræ sigillatæ, & boli: quæ remanebit tibi in fundo vasis, & reiterabis aquam cœlicam supra dictam terram sigillatam & bolum, & euacuabitur vt supra, & distillabis vt supra donec dicta aqua cœlica possit extrahere de quinta essentia ipsorum, boli & terræ sigillatæ, quas debes reseruare ad partem. Alias verò quintas essentias aliorum mineralium bene depuratas, & mundas, poteris bene simul miscere, alias extrahere, ad inuicem reseruare.

Dicto de extractione quintæ essentiæ rerum mineralium supra annotatarum: sequitur, vt veniamus ad quintas essentias rerum animalium extrahendas. Et primò de sanguinis humani quintæ essentiæ extractione dicamus.

Et modus extrahendi quintam essentiam de sanguine humano pro ista medicina talis est: Quòd tu habeas à barbitonsoribus phlebotomantibus sanguinem humanum phlebotomatum, dummodo non sit sanguis leprosi, vel pestiferi, aut detestabilis infirmitatis patientis, & mitte paulisper, donec tota cholera & aquositas supernatet, & sanguis in fundo vasis descendat, & coagulentur, quo facto

Digitized by Google

pone dictum sanguinem supra vnam tabulam suspensam ad aerem siue ventum, vel ad solem, vt sanguis ille desiccetur. Stet autem tabula illa pendens aliquantulum: vt si aliqua pars remanserit aquæ in dicto sanguine, valeat descendere: & sic sanguis ille purissimus exiccabitur absque putredine & corruptione, & ad odorem mirabilem & solennem deueniet.

Habeas igitur de dicto sic exiccato sanguine bonam quantitatem, & ipsum pone ad calcinandum in furno reuerberationis, donec bene sit calcinatum & combustum, & in cinerem redactum. Tunc super illam calcem sanguinis humani pone aquam nostram celicam, quæ sumet ad se ipsius sanguinis quintam essentiam, & post cautam & suauem decantationem & euacuationem ipsius, ne turbentur fæces, separetur in alio vase quinta essentia vini per distillationem facta in balneo à quinta essentia sanguinis huius modi, quæ remanebit in fundo vasis albissima ad modum salis, siue sacchari: serua ipsam ad partem.

Et si in prima vice non poteris separare quintam essentiam totaliter à fæcibus sanguinis prædicti, reitera nostrum menstruum supra dictas fæces sanitis suprà notatis regiminibus, & ordine, donec habeas totam quintam essentiam eius. Et regimen quod tenuisti ad extrahendum sanguinis humani quintam essentiam, tenebis ad extrahendam quintam essentiam à vermibus qui vermunt sericum. Capias igitur in Christi nomine animalia illa, quæ enumunt Sericum: & sunt facta sicut vermes, & ipsa animalia capias tempore quo sunt apta ad enumendum Sericum: & ipsa animalia calcinabis

in furno reuerberationis, quemadmodum sanguinem humanum super dictum, signato toto regimine, & modo sanguinis humani predicto, seruabis ipsorum Sericorum quintam essentiam ad partem. Modus extrahendi à Mumia, castoreo, & caudis Stincorum talis est: accipe ipsam, & simul pista, & incorpora: & deinde ea fac aliquantulum exiccare ad solem, vt auferat, quæ fuerat in ipsis humiditatem extraneam: deinde superpone de nostro menstruo coelico: & cum ipso modo quo super, extrahe quintam essentiam, quam euacua ordine supradicto: & per distillationem in balneo maris separa quintam essentiam vini à quinta essentia rerum, quæ in fundo vasis remanebit, vt suprà: & serua.

Ab ossibus è cordibus ceruorum, & à cornu vnicornu, & à rasura eboris extrahe quintam essentiam isto modo: Ipsa subtiliter pulueriſabis, & super ipsa coelicum menstruum pones modo quo suprà: deinde vacuabis caute, ne turbentur fæces, & post euacuationem per distillationem balnei separabis quintam essentiam vini, à quinta essentia supradictarum rerum. Et si necessarium fuerit, super fæces reiterabis ponere nostrum menstruum, seruatis omnibus vt supra seruandis, donec habeas totam quintam essentiam.

Algatiam verò, Moscum & Ambram dissolue in modica quantitate nostri menstrui, quod sufficiat. Et quando fuerit soluta, dicitur quinta essentia, qua illæ sunt tocaliter: & sic soluta cum toto menstruo serua.

Oportet modo, vt ad vegetabilia veniamus: postquam diximus de Mineralibus, & animali-

Digitized by Google

bus. Et scias fili, quòd totaliter est vnus modus quintæ essentiæ à vegetabilibus extrahere: & ob vt accipiantur herbæ per se secundum species suas aliquantulum siccas ad vmbram: ita quòd valeas pulverisare ipsas: & super ipsas pulverisatas pone de nostro menstruo cœlico: & pone ad solem, vel ad fortem ignem, & in pauco tempore extrahit: & ad se trahet omnes quintas essentias herbarum.

Deinde servatis omnibus servandis, & evacuationibus, distillationibus, reiterationibus suprà notatis, habebis ipsas quintas essentias, quas servas. Et quæ diximus de herbis, etiam intellige nos dixisse de radicibus, de floribus, de seminibus, de corticibus, de foliis, de frondibus. Etiam de granis, liquis & fungis: & de omnibus vegetabilibus prædictis.

Non autem oportet totaliter siccare: sed ipsas bene pistatas teneas ad solem aliquantulum, vt auferatur, si in ipsis antiqua fuerit humiditas extranea. Deinde quibus suprà regiminibus & ordine vsus es, extrahe ab ipsis quintam essentiam, & serua.

De gummis & succis alia observatio est tenenda: vt ab ipsis habeamus quintam essentiam qui essentia indigemus.

Primò à saccharo, & manna extrahemus quintam essentiam eo modo vt suprà dissoluendo eam in nostro menstruo cœlico. Postea evacuando vt suprà, deinde separando per distillationem balnei quintam essentiam vini à quinta essentia saccharo & mannæ, remanentibus in fundo vasis.

De sanguine etiam draconis regimen superius

Digitized by Google

teneamus, ad extrahendam quintam essentiam eius.

Ab omnibus aliis suprà notatis gummis extrahemus eorum quintam essentiam per eorum simplicem distillationem absque menstruo nostro, distillando dictos succos, & gummata separamus elementa, quodlibet ad partem. Et pro hac medicina tantummodo capiamus elementum ignis, prout infrà in Compositione Medicinæ dicemus. Et ipsorum terram purgandam seruamus.

PARS TERTIA.

De Compositione.

TRactemus ergo, fili mi, in hac Tertia parte proportiones, & compositionem Medicinæ naturæ: postquam notauimus res à quibus habeamus quintam essentiam pro nostra medicina. Et modum earum extractionis diximus planariè, & particulariter ab unaquaque re, secundum uniuscuiusque rei propriam naturam. Et primò habemus quintam essentiam extractam.

A foliis auri 150.

A lapidibus.

A rubino	ʒ j.
A lazurio	ʒ ij.
Ab iacintho	ʒ ij.
A granatis	ʒ ij.
A margaritis.	ʒ i.
A floribus croci	ʒ ij.

Digitized by Google

Ab ambra balenæ ʒ i.
A moſco ʒ j.
Ab agalea ʒ j.
A coraliis rubeis ʒ j.
Ab ambra ſubcinerea ʒ i.
A cornu vnicornu ʒ ij.
A cordis cerui oſſibus numero x.
A ſanguinis humani puriſſimi quinta eſſentiæ extracta ʒ iij.
A ſtillici combuſti ʒ j.

Omnes iſtæ prædictæ proportionatæ quintæ eſſentiæ auri, lapidum pretioſorum prædictorum, margaritarum, coraliorum, &c. debent ſimul miſceri in vno vaſe vitreo, & ſeruari ad opus, quia non indigent alia præparatione. Aliæ verò quintæ eſſentiæ indigent præparari, & purificari modo infra ſcripto: & componere eas infrà ſcripto modo; & poſtea habeas quintam eſſentiam extractam.

A terra ſigillata ʒ ii.
A bolo armeno. ʒ i.
A lapide Lazuli ʒ i.
A mumia ʒ ii.
A caſtoreo ʒ ii.
A caudis ſtincorum ʒ ii.
A pœonia ℔ i.
Ab angelica ʒ vi.
A ruta ʒ iv.
A ſtopa regia ʒvi.
A meliſſa ʒ vi.
A ſaluia ℔ i.
A menta ℔ i.
A maiorana ℔ i.
A calamento ℔ i.

Digitized by Google

A chelidonia ℔ i.
A pulegio ℔ i.
Ab Euphrasia ℥ viii.
A momordica. ℔ i.
A scolopendria ℥ viii.
A bethonica ℥ viii.
A matrissilua ℥ viii.
A sanguinaria ℥ viii.
A rore marino ℔ i.
A calamo aromatico
Camœdri
A stœcade
A camepythiana ℔ i.
A zinzibere ℥ ii.
A galanga ℥ vi.
A gentiana ℥ iiii.
Ab aristolochia rotunda ℥ iiii.
Ab aristolochia longa ℥ iiii.
Dictami albi ℥ vi.
Ireos ℥ vi.
Zedoariæ ℥ ii.
Satureiæ ℥ vi.
Consolidæ maioris ℥ iiii.
Rad. cal. aromat. ℥ vi.
Tormentillæ ℥ vi.
Enulæ ℥ iiii.
Carlinæ ℥ vi.
Imperatoriæ ℥ iiii.
Caryophyllatæ ℥ iiii.
Rad. chelidoniæ ℥ vi.
Liquiritiæ ℥ vi.
Florum caryophyll. aromat. ℥ ii.
Spicæ nardi ℥ ii.

Digitized by Google

Spicæ celticæ	℥ ii.
Florum anthos	℥ vi.
Florum ſaluiæ	℥ vi.
Florum calamenti	℥ vi.
Florum roſ. albarum	℔ i.
Florum roſ. rub.	℔ i.
Florum roſarum concatarũ	℔ i.
Florum momordicæ	℥ iiii.
Florum matriſſiluæ	℥ iiii.
Florum chamomillæ	℥ iiii.
Florum anethi	℥ vi.
Florum bugloſſi	℥ vi.
Florum boraginis	℥ vi.
Florum ſambuci	℔ i.
Florum myrti	℥ ix.
Florum arantiorum	℥ vii.
Florum citri	℥ vi.
Seminis ocymi	℥ iv.
Sem. aniſorum	℥ viii.
Sem. anethi	℥ iv.
Sem. fœniculorum	℥ iv.
Sem. canabis	℥ vi.
Semin. baſiliconis	℥ iv.
Sem. peponum	℥ vi.
Sem. peponum & ſimilium	℥ vi.
Seminis momordicæ	℥ vi.
Grana odorifera	℥ i.
Carpobalſami	℥ i.
Amyg. dulcium	℥ viii.
Pineæ	℥ vi.
Fiſticorum	℥ vi.
Ficuum aridarum	℥ viii.
Vuarum paſſarum	℥ viii.

Digitized by Google

Iouibarum	℥ viii.
Pulpæ dactylorum	℥ viii.
Myrobalanorum quatuor	℥ viii.
Nucis moscatæ	℥ iii.
Indicæ	℥ ii.
Anacardi	℥ ii.
Momordicæ	℔ j.
Corticum macis	℥ j.
Corticum citri	℥ ii.
Corticum arantiorum	℥ i.
Foliorum caryophyll.	℥ ii.
Lauri	℥ iv.
Citri	℥ iv.
Cardamomi	℥ iii.
Piperis rotundi	℥ ii.
Longi	℥ iii.
Grana paradysi	℥ iv.
Cubebarum	℥ ii.
Grana odoriferæ	℥ ii.
Cinnamomi electi	℥ iii.
Ligni aloes	℥ ii.
Xilobalsami	℥ j.
Caryophyll.	℥ iii.
Sandalorum omnium ana	℥ i.
Sandali rub.	℥ ii.
Sacchari	℔ ii.
Mannæ	℔ ii.

Et nota fili mi, quia posuimus huc vsque tibi proportiones pondera omnia suprascriptarum rerum, ex quibus ab omnibus prædictis notauimus tantummodo materias ipsarum, à quibus debemus quintas essentias siue formas extrahere, præterquā à sanguine humano, & vermibus sericis

Digitized by Google

combustis : de quorum formis & quinta essentia debes habere suprà notatas proportiones.

Et scias, fili, quòd infrà scriptorum succorum & gummarum debes habere proportiones, & pondera infrà notata, de suis formis & quinta essentia, scilicet de elemento ignis. Ergo habeas de elemento ignis ab infrascriptis rebus secundum istas infrascriptas mensuras.

A terpentina ℔. vna & semis.
A melle ℔. vna semis.

Et omnes alias infrascriptas gummas, & succos debes proportionate pro æquali parte, & simul ad distillandum ponere : ita quòd habeas de igne infrascriptarum rerum ℔. tres. Sunt autem gummi & succi qui æqualiter debent proportionari infrascripti.

Sanguis draconis
Alipta moscata
Aloepaticum
Myrrha
Thus
Mastix
Laudanum
Storax liquida
Storax calamita
Sarcocolla
Gummi elemi
Gummi hederæ
Camphora, ana quantum sufficit.

Omnes istæ supradictæ quintæ essentiæ, præterquam illæ purissimæ adnotatæ in capitulo quod incipit : Omnes istæ prædictæ sic proportionatæ quintæ essentiæ auri, & lapidum pretio-

Digitized by Google

ferum & debent simul misceri, & incorporari cum igne iam dictorum gummarum & succorum, & post finalem commixtionem ipsarum rerum in vas cucurbita debes superapponere de menstruo nostro tantum, quod sufficiat, & tibi visum fuerit: & cooperi bene vas cum aludel, & bene sigillatis & clausis iuncturis ne respiret, colloca in balneo sine fimo aliquibus diebus, vt bene incorporentur dictæ res & quintæ essentiæ simul: postea aufer aludel à vase, & superpone alembicum, & distilla lento igne cinerum, & primò ascendet menstruum nostrum, quod collige per se: postea perueniet certa aqua subturbida licet virtuosissima, tamen non est nostra medicina, quam collige per se: postea uenit nostra medicina semper gloriosissima: quam etiam collige per se mundissimè & cautè, & post finalem distillationem accipe fæces dictæ medicinæ, scilicet dictarum quintarum essentiarum; quas inuenies siccas in fundo dicti vasis, & combustas: & istas fæces misce cum fæcibus gummarum, & succorum, de quibus mentionem fecimus suprà in capite quod incipit: Ab omnibus aliis suprà notatis gummatibus & succis, &c. In quo cap. in fine ipsius mandauimus tibi seruare dictas fæces gummarum & succorum: si bene nos intellexisti, & omnes istas fæces sic mixtas calcina in forti igne reuerberationis, donec conuertantur in cineres albissimas, & post perfectam calcinationem pone dictos cineres in vase vitreo. Et superponendo nostro menstruo cœlico: prout antea in calce sanguinis humani fecisti, & vermium sericorum combustorum.

Fili scias, quòd nostrum menstruum dissolnet

Digitized by Google

virtutem terrarum harum factum, & calcinatis: quæ virtus terræ est principale fundamentum penetrationis, & virtutis dictæ medicinæ.

Fili, post istam distillationem per cameram decantationem euacuabis istam quintam essentiam in alio vase: & illam quintam essentiam vini per balneum separabis à sale nostro terræ: & reitera dictum menstruum supra dictas fæces, dictam euacuationem & distillationem, donec habebis totum sal dictæ terræ, & prædictum sal superpone supra dictas quintas essentias distillatas: quoniam istud sal est materia, & corpus dictæ medicinæ nostræ conficiendo.

Et quando fili, dicta compleueris, accipe illas primas quintas essentias, quas primas seruasti, scilicet auri, lapidum pretiosorum, & perlarum, sanguinis humani, & vermium siricorum combustorum, & aliarum rerum supra notatarum in prælegato capite supra scripto. Nunc autem fili mi, necessarium videmus & ipsas quintas essentias incorporare in vno vase cum dicta compositione nostra medicinæ, cum omnibus aliis quintis essentiis, & cum sale terræ: & ad hoc vt bene incorporetur, fili mi, post ipsarum mixtionem in vno vase vitreo bene proportionato, superpone de nostro menstruo tantum, quod sufficiat ad incorporandum & bene miscendum dictas res. Cooperi vas, cum Aludella bene sigillata, & pone per aliquot dies in balneo lento, aut fimo, donec fiat perfecta incorporatio, postea aufer aludellam, & superpone alembicum, & lento igne distilla menstruum nostrum, seu aquam cœlicam: & remanebit tibi in fundo medicina nostra purissima & virtuosissima cui totus thesaurus mundi non potest adæquari.

Digitized by Google

Ecquia, fili mi, diximus compositionem & finalem confectionem dictæ medicinæ: congruum esse arbitramur, dicere ipsius virtutes: & quemadmodum administrari debeat corporibus humanis.

PARS IV. ET VLTIMA.

De virtutibus dictæ medicinæ, & quomodo administrari debeat.

ET primò scias, quòd hæc medicina est subtilissima, & tãtę penetrationis, quòd in quouisloco posueris ipsam immediatè euanescit propter suam subtilitatem, & penetrat vsque ad interiora. Nam si posueris vnam guttam dictæ medicinę supra palmam manus, immediatè transibit ad aliam partem. Hoc quidem agit in omnibus membris aliis.

Hæc medicina si capiatur, & capiti iungatur, confortat cerebrum: & si quis pateretur in cerebro frigiditatem, aut nimiam humiditatem, aut pateretur rheuma, vngat caput, faciem nares & aures, liberabitur.

Etiam omnes humores phlegmaticos, & guttosos, tam frigidos, quàm calidos: & etiam omnes humores siccos, perueuientes à cerebro & à capite, si sumpta, & caput ea vnctum, curat.

Etiam omnes dolores capitis, & passiones aufert: sicuti est cephalea, metafragia, hemicrania, vertigo, & similia, & omnes alias passiones capitis: si dicta medicina ieiuno stomacho sumatur: & si dolor capitis aut passio à frigida causa venerit, aut calida, vel humida, vel sicca.

Digitized by Google

Etiam auget hæc medicina cum obdormitionem illis, qui non possunt dormire ex eo, quia cerebrum purgat, & confortat, & superfluitates nocivas aufert: si capiti fuerit inuncta, & ieiuno stomacho sumpta.

Etiam vncta facit mutare canos in pilos rubeos ex eo, quia aufert omnes humores nocivos: & auget virtutem vitalem: & ex eo etiam, *quia* ex proprietate hæc medicina habet restituere pristinam iuuentutem.

Fili mi, si vsus fueris capere bis aut ter in septimana de hac medicina ad quantitatem vnius grani ciceris, cum vno cochleari aquæ florum Boraginis, aut buglossi: vel cum brodio, in processu vnius anni renouabit carnem, & pilos, & efficietur iuuenis: etiamsi esset antiquissimus, apparebit ætatis quinquaginta annorum. Et si fuerit quinquaginta annorum, apparebit ætatis triginta. Et si fuerit ætatis triginta annorum, apparebit iunior, & hoc pluries probatum fuit nostris temporibus, & auget intellectum, sensum, ingenium, audaciam, constantiam, fortitudinem, memoriam, magnanimitatem, & omnem virtutem.

Et si quis iuuenis vtatur ea medicina modo prædicto, conseruabit ipsum ad perpetuam iuuentutem, & sanitatem, rectificabit cor, & hominem iucundum, & fortissimæ naturæ, & spiritus vitalis corroborabit ex eo: quia hæc medicina est tantæ virtutis, proprietatis, & potentiæ, quòd non finit putrefieri sanguinem, nec dominari phlegma, augeri melancholiam, nec incendi choleram, nec humores aliquos corruptibiles & nocivos.

Etiam si quis vnget faciem de dicta medicina,

Digitized by Google

ſine dubio faciet faciem pulcherrimam, lucidam, reſplendentem, odoriferam, mundam: & purgat, & aufert à facie omnes maculas, rugas, lentigines, impetigines, & puſtulas: & omnes alias res deturpantes faciem: & ſubtiliat pellem, & ipſa reſplendet, & trahit ad ſe ſanguinem, & præminium auget delectabile: colorem, & carnem, & pellem reconabit.

Item hæc medicina ſumpta, & capiti, auribus & manibus vncta, aufert frigiditatem, paſſionem cerebri, & clarificat, & confortat cerebrum, & omnia rheumata & narium oppilationes curat & ſanat.

Etiam curat omnes frigidas & humidas infirmitates, & febres, & tuſſim tam accidentales, quàm naturales. Etiam eodem modo curat omnes febres, tuſſim & infirmitates calidas & ſiccas.

Etiam curat & ſanat omnes guttas deſcendentes à capite, ſiue calidæ fuerint, ſiue frigidæ.

Item ſi ratione guttarum, ſiue humorum deſcendentium à capite, ſiue qualis vis alterius cauſæ aliquis habeat faciem retortam, vel languidum membrum immediatè per ſumptionem & vnctionem dictæ medicinæ ſanabitur, & liber efficietur, & facies, ſiue membrum dirigetur.

Item hæc medicina curat omne genus catharri, etiam rheumata peruenientia in ſcapulas, brachia, & facies: & curat tuſſim, & omnem pectoris læſuram ex oppilatione, & ipſius dolorem: ac etiam ſanat, & curat retentionem pectoris & aſmaticam. Hæc eam purgat viſcoſitatem, & ſuperfluitatem catharroſam à pectore & ſtomacho, & membris interioribus.

Digitized by Google

Item hæc medicina si ieiuno stomacho bibatur, aut cum vino, vel aqua ardente, aut brodio, & cerebrum & caput inungatur, curat omnem depilentiam, & caducitatem; & sanat omnem apoplexiam in breui temporis spatio.

Hæc medicina auget sumenti illam sapientiam, sensum, intellectum, audaciam, fortitudinem, iocunditatem, alacritatem, lætitiam, liberationem animi constantiam, & prudentiam: & auget ita memoriam, quòd etiam demerens facit ipsos memorabiles in tantum, quòd si aliquis studens, disputator, orator, aut prædicator vtatur ista medicina, supra modum efficietur memoratiuus: & homo qui sumet istam medicinam recordabitur de omnibus rebus, quas fecerat in hoc mundo à die infantiæ suæ, vsque ad die consummationis dictæ medicinæ, tanta est virtus eius acuta ad aperiendum sensum memoratiuum. Administratio eius est, vt studens, disputator, orator aut prædicator, & qui vult vti dicta medicina, vt dixero nihil aut parum edat, nisi cibaria leuissima, & substantialia, citò digestibilia, & de nocte post decoctionem cibi, si quem leuissimè sumpserit, capiat de dicta medicina ad quantitatem medij cochlearis, & sic studium intret; & studendo medicina facit suam operationem ad acuendum intellectum, & augendam memoriam: & sic studens si habet tempus potet duas horas gustet vnam aliam guttam de dicta medicina quia melius auget dicta medicina super do ipsam. Sic de modico ad modicum de duabus in duabus horis vsque ad tempus quo studens voluerit intrare auditorium ad audiendum lectiones: vel voluerit intrare disputationem, vel dominator aut

Digitized by Google

ter aut prædicator si voluerit intrare ostium, vel prædicare, aut venerit tempus orationis, vel prædicationis. Scias fili, quòd si studens fuerit hac medicina usus quater in mense, augmentabitur eius virtus memorativa tam perceptiua, quàm retentiua supramodum, & magis quàm credi potest. Sed oportet quòd studens ungat caput, & maximè posteriora capitis ad locum memoriæ cum dicta medicina.

Et ista medicina sanat tineam, & omne genus lesuræ cutis, & scabiem, & calefactionem, pustulas, impetiginem, serpentaria, & alia huiusmodi mala, & similia. etiam mortificat omnes putigines, & vermes existentes in capite, in cute, & pelle, & sanitia nascentia & viuentia humane carnis, & mundificat carnem & pellem, & ab ipsis auferit omnem putrefactionem, corruptionem, & fœtorem, & reddit hominem mundum, sanum & pulcherrimum, si vncta fuerit supra locum lesum.

Etiam ista medicina sumpta, & in loco patientis inuncta, sanat & curat desperabilem, incurabilemque, scrophulas, & illas interficit, & mundificat carnem.

Item si quis patiatur in oculo, qualibus sit ille egritudo, dummodo non sit totaliter destructus, aut totaliter contritus, & diuisus ponat vnam guttam de dicta medicina, de tertio, in tertium diem in lachrymacam oculi partem, & in brevissimi temporis spatio liberabitur. Etiam curat oculos lippolos, caliginosos & palpebrosos, atque lachrymosos: & aufert, & curat omnes maculas, rugines, rubedines, pannículos, cataractas, albuginea, & his similia, visum impedientia sine oculo

Digitized by Google

curui sententia: & interficit omnes vermes in ipso oculo nascentes, donec conuertat oculum sanum & liberum secundum suam naturam, & in sanitate firma ipsum conseruat. Etiam si fistula lachrymalis fuerit in oculo, administra ei dedicta medicina mutato tempore inter lachrymatorium oculi; & vngatur caput, in breuissimis diebus erit liberatus: & si haec medicina infercat in oculo aliquam molestiam sine ardorem paruum, non est curanda: quia nocumentum non facit, sed molestia illa citò euanescit, & si oculus sit ita delicatus quòd propter hanc medicinam efficiatur rubeus aut doloroſus, quiescat per aliquos dies à medicina, & permitigando dolorem pone in oculo de saccharo rosato dissoluto in lacte mulierum, per quatuor vel sex, & quando dolor cessauerit ad medicinam nostram reuertetur. Et scias, fili, quòd summarie ista medicina omnes, & quaslibet infirmitates oculorum, & naturales, & accidentales sanat, & curat.

Si quis pateretur dolorem aut dolorem in auribus, instillet de materia de sero, vnam guttam huius medicinæ in aures, & vngat ab extra totam regionem auium, immediate sanabitur. Auferet ab aure omnem dolorem, sonitum, & passionem, tam si fuerint vermes, quos interficit, quàm si fuerit gutta, seu rheumata, quam etiam si fuerint ventositates, vel etiam humores fluitantes, siue pronuntiantes à cerebro, & si accidentia, vulnus, siue percussio. Et si quis pateretur aurium surditates, etiamsi nihil penitus audiret, instillet matutino & sero dedicta medicina intus antea, & vngat ab extra totam auium regionem, in paucis

Digitized by Google

nis diebus sanitatem, & auditum recipiet, quod videbitur miraculum in natura: & multò magis operabitur hæc medicina, si iuncta cum gamandrea fuerit.

Item si frigida, aut calida causa, vel humida aut sicca, quis perdiderit loquelam, vel per aliquod accidens, siue passionem: & si quis perdiderit vocem, vtatur dicta medicina de mane ieiuno stomacho, & loquelam, & vocem, & omnem sanitatem recipiet, maximè si caput & collum vnxerit.

Si quis haberet anhelitum fœtentem per stomachi corruptionem: seu propter putrefactionem, reputetur in interiore parte corporis, vel ex causa humorum corruptorum, aut mala digestione, bibat de mane tres guttas dictæ medicinæ, cum bono vino albo, vel aqua ardente, & infrà paucos dies ipsa æquabit humores inæquales, corrodet putredines, causabit bonam digestionem in stomacho, & ipse anhelitum habebit odoriferum, & delectabilem. Et si quis haberet anhelitum fœtentem propter putredines, siue maculas, & infirmitates dentium vel gingiuarum, siue per infirmitatem gutturis vel oris, siue per causas putridas descendentes à capite, lauet os, dentes, gingiuas: & si necesse est tingat caput cum dicta medicina, & in breuissimis diebus accipiet sanitatem, & anhelitu habebit odoriferum, & homo efficietur sanus.

Etiam dicta medicina sanat & curat omnes infirmitates, dolores, putredines, & passiones dentium, & vermes interficit & impedit, ne vltrà dentes corrumpantur: & sanat, & curat omnes infirmitates, maculas, putredines, & corruptiones gingiuarum, & facit crescere carnem in gingiuis, & facit

Digitized by Google

dentes incarnare, & ipsos radicare, fortificat & roborat, & dealbat eos, si cum dicta medicina lapius fuerint lauati, mixta cum aqua ardente.

Item si quis patiatur sputum sanguinis, procedens ab ore, à gutture, vel à dentibus & ginginis, vel ab aliqua parte superiori, lauet os cum dicta medicina, & guttur, & sumat medicinam de dicta medicina cum vino albo, immediatè sanabitur. Et si quis pateretur sputum siue vomitum sanguinis procedens à stomacho, siue ab aliqua vena fracta intra pectus, siue ab aliquo interiori membro læso, siue à stomacho, vel à pleura, causa alicuius apostematis rupti in interiore parte corporis veratur dicta medicina de tertio ad tertium diem vel secundum indigentiam infirmitatis, in paucissimis diebus fiet liberatus.

Et si quis vir, aut mulier pateretur sanguinis fluxum quouis modo veratur dicta medicina, & curabitur, etiam si sanguis exiret à venis per naturam, vel per accidens, vel per percussionem, aut vulnus, immediatè sanguinem restringit, si super locum patientem posita fuerit. Et iam venas consolidat hæc medicina & arterias, sanguinem fluentem, quouis modo ab ipsis exeat, sistit.

Item si quis pateretur humiditatem capitis descendentem à membro inferiore, sicut est squinantia, & aliæ huiusmodi infirmitates offendentes collum, & gulam, seu aliqua membra patientia: & sumat de dicta medicina cum aqua ardente, immediatè erit liberatus.

Item similiter curat, restringit, & siccat omnem guttam procedentem à cerebro quouis modo.

Et si quis patiatur balbutionem in lingua sic

Digitized by Google

paralysin, seu pustulas, siue alias quasuis infirmitates, ponat vnam petiolam lineam int inctam in dicta medicina supra linguam sæpe sæpius mutando ipsam, immediatè erit liberatus.

Item similiter curat, stringit & desiccat omnem paralysin, & omnem tremorem membrorum, & confortat, & rectificat membra læsa, & venas, si sæpe sæpius cum illa medicina vnxeris, vel linieris locum patientem.

Eodem modo ista medicina sanat & curat omnem artericam, si patientem locum cum ipsa linieris, & emplastraueris, sed oportet, quod bis, aut ter capiatur de dicta medicina in hebdomada cum vino albo, vel brodio.

Item si quis aliquem dolorem pateretur in aliquo membro, siue neruo, quodcũque vel quicumque fuerit illud, vel ille dolor, vngat locum dolentem cum dicta medicina, & subitò liberabitur. Aliquandiu dolor infestabit, ad plus tribus horis liberabitur, maximè si inuncta fuerit cum cœlo nostro.

Item si neruus fuerit læsus, aut contractus, siue contractus vel induratus, vngat multoties locum offensum cum dicta medicina, & subitò extendet & mollificabitur, etiam si esset durior ferro, quod videbitur miraculum in natura.

Item si neruus fuerit læsus per guttam vel per aliam naturalem passionem, aut percussionem, & vulnus, & accidentales infirmitates, & violentias, nisi neruus sit totaliter ferro detruncatus, sanat.

Item si in venis, in neruis, aut membris etiam, aliqua sit corruptio, siue putrefactio, per vnctionẽ dictæ medicinæ curabitur, & multò melius, si dicta

Digitized by Google

medicina sumpta fuerit cum brodio.

Hæc medicina sanat, & curat turpissimam & incurabilem infirmitatem scroffularum, & omnes scroffulas interficit, si dicta medicina sumatur, & locus patiens cum ipsa vngatur.

Etsi quis pateretur passionem frigidarum & humidarum febrium, & febres phlegmaticas: & phthisin, & rheumata venientia tam per naturam, quàm per accidens, bibat de dicta medicina cum vino albo, aut aqua ardente, aut cum aliquo brodio: incontinenti liberabitur.

Etiam curat omnes podagras, guttas, & sciaticas prouenientes maximè à frigida causa, si dicta medicina bibatur, & deinde à parte exteriore læso loco, & patienti, atque doloroso vngatur.

Etiam aufert & curat dolorem & tumorem omnium iunctarum & membrorum, madefaciendo, & vnguendo sæpe sæpius in breuissimo tempore dolor, & si tumor fuerit res apostemata: quia & immediatè quando ipsum vngetis cum dicta medicina sine læsione nerui tumorem putrescere faciet, & franget, atque aperiet illum, & postea medendo & vngendo illum cum dicta medicina sanat, depurat & liberat.

Etiamsi esset aliqua superfluitas, aut corruptio, aut læsio in aliquo membro, aut contractio nerui, aut dolor ex iuncturis, aut tumor, aut percussio, vngatur locus læsus cum dicta medicina, & in breuissimo tempore curabitur.

Item si quis pateretur hemorrhoïdes, cuiuscunque speciei extiterint, cum locum ægritudinis cum dicta medicina inunge & immediatè in triduum curabitur. Etiam dicta medicina sanat, & curat an-

Digitized by Google

nem dolorem, passionem, tumorem, & infirmitatem venientem in ano, tam si fuerint passæ, seu fractæ venæ inferiores, quàm si pateretur intestinum, & fundamentalis pars, quàm si fuerit sanguis fluxus à stomacho, quàm si fuerit tumor, siue infirmitas, etiam si ibi fuerit fistula, siue cancer, siue alia quæuis infirmitas incurabilis, seu corrosiua per unctionem, & linimentum dictæ medicinæ in breuissimi temporis spatio omnia curabuntur.

Item hæc medicina est efficacissima in suscitatione mortuorum, si infirmantur, de quorum vita non est sperandum, si modicum de ea administratū fuerit infirmo desperato à medicis: dummodo infirmus sit talis, qui possit ipsam transglutire, vel saltem gustare, & odorare. Nam immediatè quòd infirmus habebit ipsam in corpore maximè inunctam & liquidatam cum vino albo aut aqua ardente, seu ex lo nostro, vel brodio, vel aliquo alio liquore, secundum ipsius infirmi naturam, ætatem, & indigentiam. Videbis enim manifestè roborari, & resurgere, & confortari miraculosè nisi fuerit vltimus terminus vitæ, sibi à Deo summo præfixus.

Item hæc medicina est conseruatiua & reintegratiua iuuentutis. Nam si quis iuuenis coeperit de dicta medicina bis aut ter in septimana, in paucis vicibus faciet suam operationem, & conseruabit sibi iuuentutem in suo proprio statu, etiamsi fuerit mille annorum spatio, nunquam apparebit senex, neque habebit canos, neque aliquam putredinem aut corruptionem, & ipsum seruabit sanum ab omni infirmitate interiori & exteriori, & ab omni febre vsque ad vltimum terminum sibi à Deo præfixum: & semper auget ipsum in fortitudine,

Digitized by Google

róbore, magnanimitate, & audacia: & conseruabit ipsum alacrem, lætum, & iucundū, ex eo, quia hæc medicina est tantæ virtutis, proprietatis, & potentiæ, quòd non sinit putrefieri sanguinem, nec dominari phlegma, nec augere melancholiam, nec incendi choleram, nec humores aliquos. Et si quis senex, aut aliquis vtatur dicta medicina mane & serò, infra paucos dies ad tantam incolumitatem deueniet: vt & manifestè & sensibiliter cognoscat, se ad pristinam iuuentutem deuenisse, & reintegrari sibi pristinum sensum, robur & fortitudinem, & naturæ spiritum vitalem, & mutabitur: & renouabitur ei caro tota, & pili, & purgabuntur omnes humores superflui, & frigidi & faciei sibi augebit colorem naturalem concordantem cum humido radicali: & per ipsam medicinam augmentatur, minuet quoque vim ignoratiuam, & augebit virtutem, & memoriam, & intellectum pristinum, & meliorem redintegrando conseruabit.

Item si quis patiatur syncopam cordis, aut qualemvis infusionem, aut venenum: vel patiatur cardiacam: tam si processerit ex humoribus descendétibus à capite, siue à cerebro, quàm si processerit ex mala digestione stomachi, vel etiam processerit ex putrefactione sanguinis, vel ex adustione caloris, vel ex nimia melancholia, aut ex viscositate & superabsidantia phlegmatum indigesta, vtatur dicta medicina: quia immediatè efficietur sanus totus & iucundus: quoniam proprietas huius medicinæ aufert omnē, & qualemnis syncopam passionem, inustionem, & cardiacam: & purgat omnes humores peccantes, & defendit illud os ab omni melācholia accidentali & naturali: & aufert à cor-

Digitized by Google

& omne venenū ciiiusuis generis extiterit:& dat illi lætitiam & consolationem,& amoris ardorem, & iucunditatem in illo infundit, & auget in illo magnanimitatem,vires & audaciam.

Etiam proprietas huius medicinæ est confortare, & corroborare hepar, & aufert ab hepate omnes maculas & infirmitates existentes in eo, & calefactiones,& oppilationes omnes existentes in hepate aperit: curat & confortat mesaraicas venas, & concordat ipsas cum hepate, adiungendo vim digestiuam in stomacho, & liberum inuehendo nutrimentum in toto corpore absque corruptione aliqua & putredine.

Putrefícat etiam & mundat splenem ab omni infectione,putredine, corruptione,& aperit omnem oppilationem in splene, & illum confortat & corroborat, & conseruat.

Purificat etiam,&dissoluit omnem ægritudinem existentem in pulmone,absque alia passione & molestia, etiam si pulmo fuisset putridus, siue maculatus per aliquod malum,siue per aliquam infirmitatem, siue humorem corruptum.

Sanguinem etiam hæc medicina sumpta purificat,& auget atque rectificat: & si haberet sanguis aliquam corruptionem,siue maculam ipsam mundificat, & omnes humores in ipso sanguine corruptos purificat in breuissimi temporis spatio.

Choleram expellit hæc medicina, quanquam ex calidis rebus sit composita, & omnes humores cholericos purgat, atque curat sumpta.

Melancholico humori hæc medicina sumpta de directo repugnanti, ipsum purgat & mundificat.

Digitized by Google

Phlegmaticos humores expellit & corrodit, ipsos que digerit & curat.

Hæc medicina si sumatur, & stomachi orificium, & vmbilicus, & regio cordis inungatur, & gula, & nares, interficit omnes lumbricos, & vermes existentes in corpore, & liberat patientem ab omni putredine & corruptione, & conseruat, ne vltra vermes, neque putredo deueniat.

Si quis pateretur dolorem aut calefactionem in intestinis, tam si fuerit per putrefactionem, aut humoris corruptionem, quàm quauis alia causa, siue frigida siue calida: tam etiam si fuerit comestio rerum venenosarum, quàm aliarum rerum corrosiuarum, bibat de dicta medicina, & vngat ventrem à parte exteriori; etiam si necesse fuerit, & dolor duritiùs infestabit, faciat clisterium cum brodio pullino, in quo ponantur duo cochlearia de dicta medicina, & liberabitur.

Et si quis pateretur dysenteriam, aut malum Comitionis, seu ponderis, vel aliam qualemuis infirmitatem laxatiuam, quod inferret etiam exitum siue fluxum sanguinis, siue rasuram pinguedinis, & etiam inferret dolorem intestinis, & in pectine, & si inferret dolorem in fundamento, & temperamento, aut etiam si in ipso ano conferret concalfactionem, aut aliam passionem quomodocunque & qualitercunque fuerit dolor, & passio illa, & infirmitas, sumendo de dicta medicina, & vnguendo stomachum, & ventrem, & cordis regionem, & pectora fundamenti in parui temporis spatio liberabitur. Et si oportuerit, & grauissima infirmitas fuerit in dies tali necessitate fiet infirmo clisterium, cum brodio pullino sine sale, in quo

Digitized by Google

imponas duo cochlearia de dicta medicina, & videbis quòd in paucis diebus infirmus erit liberatus, & perfectè curatus.

Item per consequens hæc medicina est confortativa, & confortat viscera, & restringit, & curat omnes infirmitates laxativas, post purgationem corruptibilium, putridorum atque peccantium.

Item hæc medicina ex sua proprietate & virtute est laxativa: Nam si quis non posset euacuare propter constipationem, aut repletionem, aut per aliam qualemuis causam: sumat de dicta medicina: omnes superfluos humores purgat, & expellit: sic dictur in debilitate naturæ, & naturam debilem confortat, & bonos humores auget & corroborat.

Sanat etiam hæc medicina, & curat omnem cholicam passionem, & iliorum dolorem, si sumpta fuerit, & ex ipsa venter, & ilia fuerint vncta. Et si vrgens causus & restrictio, siue retorsio in intestinis fuerit, siue ventositas impediens purgationis emissionem per naturalem euacuationem, fiat infirmo clister cum brodio pullino, in quo imponantur duo cochlearia de dicta medicina, & statim infirmus liberabitur.

Etiamsi quis haberet aliquod apostema in stomacho, vel intestinis, aut in pulmone, aut in pleura, seu in quauis parte interiorum membrorum; bibat de dicta medicina sæpe sæpius, & vngat à parte exteriore stomachum & ventrem, etiamsi necesse fuerit, faciat clisterem de dicta medicina cum brodio pullino, de breui tempore curabitur.

Et scies pro certo fili, quòd in mundo non potest operiri res, quæ magis & perfectius curat pleure-

Digitized by Google

sin, & omnia apostemata interiora, quàm hæc vestra medicina. Et sanat & curat in brevissimo tempore hæc medicina omnem passionem & iliorum dolorem, si sumpta fuerit, & bibita, & iliaca tint vacta, tam si dicta passio processit ex cholica passione, quàm ex frigiditate, seu vento sitate; quam etiam si processit ex lapide existente in renibus, aut vesica: etiam si processit ex arenella & passione regionis, ex causa tam frigida quàm calida.

Item si quis pateretur lapidem in vesica, vel in renibus, aut in virga: vel pateretur arenellam in regionibus, bibat ex hac medicina cum brodio citrij, aut vino albo, aut cum quouis alio liquore, minus quàm sit medium cochlear, in spatio duarum horarum liberabitur, & lapides vrinabit in frustulis sine aliquo dolore: & purget etiam arenellam, & omnem regionem illam, & auferet omnem passionem & dolorem.

Etiam ista medicina sumpta, sanat & curat omnem stranguriam & sanguinis emissionem per virgam.

Etiam hæc medicina sanat & curat crepatos, seu ruptos in inferiori parte membrorum, scilicet genitalium. Si ebibita fuerit cum vino rubeo, aut aqua ardenti, & tactum fuerit emplastrum de dicta medicina, in inferiori parte loci patientis, & bene ligatum.

Item hæc medicina sanat & curat omnes hydropicos & oppilatos cuiusuis generis, specici & causæ, si dicta medicina bibatur, tam si dicta infirmitas processit ex causa frigida, quàm calida, quàm si infirmus appellatus sit ab hepate siue splene, om-

Digitized by Google

ties sanat & aperit, & curat. Et multò melius agit, si venter totus, & regio aut hepatis aut splenis, patientis vngatur.

Etiam hæc medicina sanat ethicos, syncopes, hystericos, & phthisicos, si sæpe sæpius bibatur. Etiam omnes homines macilentos, & raræ complexionis, & nimium debiles, & parua virtutis, tam si infirmitas processit per naturam, quàm per accidentalem infirmitatem: si de dicta medicina ad modicum dederis patienti in potu, cum vino vel aqua ardente, aut brodio, & in breui tempore patiens bene liberatus, & accipiet sanitatem, carnem, & posse: ita vt videatur miraculum.

Item hæc medicina curat omne genus, & omnem speciem veneni immediatè. Nam si quis assumpserit venenum, vel in potu, vel in aliquouis modo, bibat de dicta medicina, & liberabitur incontinenti: quia principalis proprietas huius medicinæ est habere virtutem contra venenum: vnde ipsum immediatè expellit, purgat, digerit, & patientem sanum reddit.

Sed vt cautius agas, fili mi, in tali cura cum hac medicina, vnge à parte exteriori totam regionem cordis: quia tutius cor accipiet lætitiam & defensionem contra venenum & robur.

Et curat ista medicina & valet contra venena exteriora, sicut est morsura serpentis, busonis, aranieæ, & aliorum animalium similium terrestrium, venenosorum, & rabidorum, si immediatè: vel infra modicum tempus vngatur locus percussus & læsus, & vngatur tota regio cordis cum dicta medicina, & de ipsa sumatur ad quintatem vnius seminicii nucleimei cum liquore. Et, fili mi, scias

quòd ex odore huius medicinæ interficiuntur omnia animalia venenosa & rabida, cuiuscunque generis, vel speciei extiterint: etiamsi ipsa animalia non tanganturab ipsa medicina quæ ei approximabuntur, sed solo odoratu interficiuntur. Et quod mirabile est, si super mensam circulum feceris, & in ipso incluseris aliquod animal venenosum, quod cum voluerit, non poterit ingredi neque regredi extra circulum, neque circulum euadere: quia odore illius medicinæ morietur, si circulus continens fuerit bene madefactus.

Item hæc medicina generaliter & particulariter sanat & curat omnes infirmitates, passiones, & accidentia, venientes & venientia ex quauis causa, tam si fuerit frigida, quàm calida.

Hæc medinina sanat & curat omnes febres generaliter & particulariter, prouenientes ex quauis causa, si bibatur in principio inuasionis. Si febres essent tam calidæ quàm siccæ, tam frigidæ quàm humidæ, quotidianæ, tertianæ, quartanæ, continuæ, acutæ, pestiferæ, sanguineæ, cholericè, phlegmaticæ, melancholicæ, vernales, æstiuales, autumnales, hyemales, cuiuslis causæ humores prouenientes, cuiuslis gradus seu speciei exciterint, tam simplices quàm duplices, si sumatur ieiuno stomacho medicina ista, & fuerit victum caput, venæ, stomachus, regio cordis & membra secundum indigentiam infirmitatis, etiam si necessaria & vrgens causa fuerit, fiant de dicta medicina clisteria secundum infirmitatis indigentiam & necessitatem.

Etiam ista medicina sanat & curat hemitritæas, cuiuslis generis aut speciei exciterint. Et hæ re-

Digitized by Google

tione siue concordantia, quia omnes humores inæquales æquat, & superfluitates omnes expellit, corruptiones & putrefactiones purgat, & conseruat, atque curat naturam, ne vltra humores corrumpantur. Si dicta medicina sumatur ieiuno stomacho, & postea in omni cibo & potu detur vna gutta de dicta medicina infirmo, cum brodio pullino, & de tertio in tertium diem fiat clister ipsi infirmo cum dicta medicina cum brodio pullino, aut alio liquore, iuxta infirmi indigentiam: & in breuissimo tempore liberabitur.

Item hæc medicina est singularissima contra pestem per propriam virtutem æquandi omnes humores inæquales, & auferendi omnes corruptiones & putredines: vt concoquat humidum radicale cum calore naturali, confortat cerebrum, lætificat, confortificat, atque purificat hepar, & inducit hominem ad tantam concordantiam & incolumitatem naturalis virtutis, quòd nullo modo potest homo timere aliquam corruptionem, nec putredinis passionem, etiam si esset in loco, vbi esset aer corruptus, vel fuisset in loco, vbi essent homines pestiferi, & timeret tentationem. Et si casu quo pestis inuaderet, aut pestifera febris, bibatur de dicta medicina cum aliquo liquore, & citò dictam febrim pestiferam auferet. Nam etsi locus apostematum apparuerit, vngat locum, & totum cerebrum, cordis & hepatis regionem & bibat de dicta medicina: in breui spatio totum pestiferum morbum & venenum dicta medicina purgabit, & apostema, immediatè conseruabitur, & infirmus euadet. Et si apostema fuit tale quod indigeat depurari, hæc medicina intra tres horas

Digitized by Google

purificabit, & euacuabit illud, & depurabit illam corruptionem, & venenum absque lesione & detrimento naturæ.

Fili mi, hoc sit tibi regula generalis, quamquis vtatur dicta medicina capienda de ipsa ad quantitatem medij cochlearis, multo minus. Sanat & curat omnem Phthisicam & hecticam, Paraliticum, Hydropicum, Oppilaticum, Rheumaticum, Epilepticum, Apoplecticum, Arteticum, Strangoriatum, Leprosum, & huiusmodi similia. Et totum genus veneni qualitercunque quomodocunque perueneris. Et, scias fili, quòd detestabilis, atque incurabilis plaga leprosa multiformis in te, & cancer vniuersalis, & vniuersalis corruptio elementorum, & vniuersalis putrefactio sanguinis, carnis, venarum, neruorum, ossium & medullarum, & totalis discordatio humorum.

Ista quoque nostra medicina, si bibita, & toto corpore ab extra inuncta fuerit, sanat & curat omnium specierum leprarum: & hoc ratione proprietatum, concordantiæ, & virtutis mundificationis, & purgationis, & potentiæ confortantiæ existentium in dicta medicina. Omnia enim elementa purificat, humores discordantes æquat, & sanitatem inducit, inductamque conseruat. Si autem propter antiquitatem infirmitatis leprosi infortunius perdiderit aliquod membrum corporis ab ipso Cancro, illud recuperari non potest, sed hæc beneficium in tali infirmitate, illam sanat & curat, & conseruat, ne vltrà corruptio deueniat, & ne caro vltrà consumetur, & corrodatur: & in quantum ad carnem attinet; vbi caro fuerit corrosa, illa integrat, & carnem nouam, puram & mundam

nasci

Digitized by Google

insci facito. Administratio dictæ medicinæ in cura
lepræ est quòd de tertio in tertium diem infirmus
sanatur de dicta medicina cū brodio manè ieiuno
stomacho. Et quòd in tertium diem infirmus cliste-
rizetur, in mane dicta medicina & brodio pullino
sine sale sumat, & sua tali regimen, vt in die qua
sumatur dicta medicina, non fiat clisterium: & per
consequens in die qua fit clisterium, non bibatur
dicta medicina, sed in omni die manè & sero vngatur
totum corpus cum dicta medicina à capite vs-
que ad plantam pedis, & in breui tempore infir-
mus erit liberatus.

Et scias, fili mi, quòd hæc medicina facit mira-
biles effectus, in consolidatione plagarum & vul-
nerum, & in consolidatione ossium fractorum, & in
restringendo sanguinem, & in consolidatione
venarum & neruorum.

Et primò scias, fili mi, quòd si vena erit fracta, aut
quouis modo rupta, si supra locum illū posueris de
dicta medicina, immediatè sanguinē restringit, &
tenam & vulnus consolidat, etiamsi rupte essent ve-
ne aut arteriæ, in quauis arteria seu arterioso loco.

Et si posueris, fili mi, de dicta medicina supra
vulnus recens, in instanti sanat & consolidat illud
absq; dolore aut cura: quòd videtur miraculū.
Nam si non oculis agit, & si vulnus non fuerit re-
cens, in breui tempore depurat, digerit, & consoli-
dat, atq; sanat illud. Et si vulnere esset os fractum,
consolidat illud, & si essent aliqua frusta in offi-
bus, quæ indigerent ablatione, non indiget alia pu-
trefactione: quia hoc alia dolore, dāno aut dolore
immediatè eucllit illa. Et si propter corruptionē
seu antiquitatem, autumabā digestionem vulneris

Digitized by Google

corrupta & corrosa, seu caro superflua esset, comedit totam carnem superfluam & mortuam, & generat carnem nouam: impedit ne vltrà corrumpatur, & æquat vulnus tanquam si esset vera natura. Nam hæc ex proprietate huius medicinæ videre poteris: quia si de ipsa supra carnem vnquis posueris, tumque corrumpentur: & si qua in eis pars corrupta fuerit, illam partem corruptam comedit, & consumit, & partem bonam à corruptibilitate, & putredine conseruat: etiam omnia quæ tangit, depurat & conseruat.

Curat autem dicta medicina omnia vulnera profundata quomodocunq; sint, & venenata seu sanguinata, etiamsi frustula ossium & in eis sint, vermibus scissus, aut venemaculata, seu postemata, si continuò habueris proculdubio infra quindecim dies sanat, & curat, etiamsi fuerint vulnera incurabilia, sicut fons scrophulæ, & fistulæ, noli me tangere, lupus, herpes, posthiomena, cancer.

Sanat, etiam, & curat mirabiliter hæc medicina, Carbunculum, Antracem, Apostemata quæque. Et si apostema fuerit, quod indigeat purificari, incontinenti purificat, rumpit & deponit illam.

Sanat, & curat omnia vulnera venenata cum si fuerint ex percussione: ferri venenati, quàm ex morsura, aut potura animalium venenosorum aut rabidorum: si fumatur, & locus percussus & ago cordis vagatur.

Sanat & curat spasmum hæc medicina, cum si fuerit ex percussione, si locus vagatur, quam si fuerit ex repletione, si dicta medicina bibatur.

FINIS.

Laus Deo.

Digitized by Google

LIGNVM VITÆ,

DIALOGVS RAYMVNDI LVLLI MAIORICANI, MYSTERIA in lucem producens, ex Italico in Latinum conuersus.

DEMOGORGON, RAYMVNDVS.

DEM. Salue plurimùm doctissime Raymunde. RAYMVS. Bene sit tibi vir optime: sed cupio scire quis sis, aut ad quid hoc veneris. DEM. Tuæ sapientiæ fama egregia & celebris, & tua doctissima scripta apertè demonstrant habere te magnam cognitionem omnium scientiarum. Cùm verò omnis homo, maximè verò senex vnicè cupiat quam longissimè viuere, propterea ego quoque etiam senio grauatus, ex Italia meum iter huc vertebam in insulam hanc Maioricam, vt venirem in conspectum tuum, & certum aliquod remedium à te acciperem, quo vitam meam ad aliquod tempus possem longius producere, & me à morte absque aliqua infirmitate defendere. RAYMVS. Ignoras tu Deum vnicuique terminum vitæ suæ constituisse,

Digitized by Google

euasse, quem nullus præterire poterit? DEM. Nonne potò remedium contra illum terminum vltimum, qui vnicuique à Deo præfinitus est, sed vt me à plurimis infirmitatibus, quibus in dies humanum fragile corpus affligitur præseruarem, & contra illam ruptionem humidi radicalis & caloris naturalis deperditionem sustinerem. Nampersuasi mihi, patres priscos, qui ad quingentesimum annum suæ vitæ terminum prorogabant, aliqua vsos medicina: per quam tam longo tempore absque infirmitate aliqua producerent vitam. RAYMVN. Prisci patres diu tempore viuebant ex Dei voluntate, vt per ipsorum vitam longam eo citius humanum genus multiplicaretur.

DEM. Quare igitur non viuebant omnes tam longo tempore? RAYMVN. Qui priscos illos patres propius sequebantur in successione, viuebant longiori tempore, tanquam parum progressi à prima creatione Dei: nam erant bonæ & laudabilis complexionis & longæui: hæc verò bonitas longa successione minuebatur, & quanto propiores adhuc primæ creationi, tanto longiori tempore viuebant. DEM. Debebant igitur omnes illi longo tempore viuere, cum tamen sacra Scriptura mentionem faciat de paucis. RAYMVN. Ab initio annus more Ægyptio tam longi temporis non erat, neque duodecim menses capiebat, vt hodie. DEM. In sacra Scriptura non tantummodo annorum, sed mensium quoque fit mentio: non fuerunt igitur anni Ægyptiaci, sed more Hebræorum definiti, & tam longi, vt hodie sunt, vt S. Augustinus affirmat in libro de Ciuitate. RAYMVN. Fruges & omnia, quæ ex terra nascuntur, cum melior

& maioris virtutis erát ante diluuium pro sustentanda & prorogan da vita atque hodie sunt. DEM. Debebant igitur omnes longo tempore viuere, quod minimè factum certè scimus. RAYM. Non erant omnes eiusdem complexionis & fortitudinis. DEM. Impossibile sanè est habere aliquem adeo bonam & fortem temperatámque complexionem, vt nongentissimum annum vitæ suæ attingere possit sine auxilio medicinæ conseruatiuæ. RAYM. Primi parentes habebant lignum vitæ, quo se longo tempore à morte defendebant. DEM. Cum subito ex terrestri Paradiso concluderentur, fuerunt priuati ligno vitæ. RAY. Ego tibi referam causam eorum longæuitatis. Adam è terra creatus, omni scientia ornatus, cognitionem habuit omnium rerum naturalium, & cognoscebat eas res, quibus vita poterat prolongari, & ipsis vtebatur. Hæc etiam succedentibus sibi tradens, à quibus etiam deinde alij sequentes hoc accipiebant per manus: propterea non omnes viuere poterant ætatem tam longæuam, cum omnibus non esset tradita huius rei cognitio. DEM. Abs te igitur peto, qui omni scientia imbutus es, vt mihi ostendas medicinam hanc quam Adam suis posteris tradidit, per quam vitam suam ad nongentos produxerunt annos. RAYM. Medicinæ conseruatiuæ debent multum durabiles esse, & à corruptione remotæ (vt manifestè scripsimus lib. de Secretis naturæ) nam si corpus humanum preseruare debeat à corruptione, necesse est, vt sint perpetuò durabilia: nam aliàs inducerent maiorem corruptionem. Ergo volentes iuuenilem conseruare & producere iuuentutem, & senibus restaurare

Digitized by Google

humidum radicale, & naturalem calorem, necesse est, vt eligamus substantiam incorruptibiliorem ceteris omnibus, quæ sunt globo Lunari, & hanc præparare in medicinam & cibum suauissimum, vt possit sumi per os intra corpus, & sic sumpta, quam velocissimè penetret per totum humanum corpus, & illud seruet quasi incorruptibile. DOM. Mihi sanè videtur (vt ingenuè fatear quod sentio) impossibile esse ea, quæ iam dixisti: nam omnes res corporeæ à Deo in vsum humanum creatæ sunt, aut ipsa elementa, aut res elementatæ: & hæc omnia corruptibilia: vnde habebimus igitur medicinam hanc incorruptibilem? Videmus ad hæc omne quod generatur, à suo simili generari (vt affirmat Aristoteles lib. 7. Metaph.) & quicquid ex humana carne deperditum fuerit & consumptum, necesse est, vt restauretur ex alia re corruptibili, videlicet ex cibis corruptibilibus, qui virtute caloris naturalis corrumpuntur & transmutantur in stomacho, hepate & membris omnibus per virtutem potentiæ nutritiuæ, vt cõuertantur in carnem humanam. Si autem hæc medicina incorruptibilis est, nunquam poterit trãsmutari in carnem humanam, quemadmodum materia cœli nunquã transmutari potest in materiam elementalem. RAYMVN. Docte satis hæc in medium protulisti: putas autem in rebus elementatis nihil præter elementa corruptibilia inueniri? DOM. Ostende mihi igitur illud quod præter elementa rebus elementatis immixtum sit. RAYMVN. Subtilis quædam substantia hęc est, radicale humidum & intrinsecum, quinta essentia dicta per partes elementales diffusa, simplex & omnino incorruptibilis, & hæc longo

Digitized by Google

tempore conseruat res in ipsorum esse : & natura sagax produxit, & ordinauit hanc, propterea quòd desideret longo tempore conseruare individua, & in perpetuum producere res, n sua specie : quamuis enim in generatione vniuoca animalium omne animal sua simile generat in specie, nihilominus in generatione cessabili, quæ fit per putrefactionem, & corruptionem generatis fit generatum deforme ad generás in specie aut genere, vt videmus in cibo, ex quo generatur id quod per vigorem caloris intrinseci & extrinseci absumptum & deperditum est. Nec dicimus medicinam hanc omnino incorruptibilem esse, vt Cœlum, sed cum ipsa generata sit ex materia cæteris omnibus incorruptibiliori, & facta est simplex per separationem elementorum corruptibilium, si debitè conseruetur, durabit decem millia annorum absque corruptione, & sumpta per os longo tempore conseruabit corpus humanum incorruptibile : propter hanc causam sedulò hortantur Medici, vt reficiamus nos cibo minus corruptibili. DEM. Hæc tua sententia videtur mihi similis opinioni quorundam philosophorum, qui volebant Salamandram solo igne viuere : halec verò sola aqua, & talpam terra, Chameleonem autem aere : quæ opinio falsa est. Nulla enim res elementata simplici elemento potest viuere, sed iis rebus ex quibus composita est conseruatur : (vt inquit Aristoteles) quare neque homo vitam suam sustinebit solo illo humido radicali simplici, & adeo incorruptibili. RAVMVN. Non dico hominem viuere posse hac medicina sola, sed eius vsu cum cæteris alimentis posse tandem attingere longæuitatem primorum patrum,

Digitized by Google

qui non solùm fuerunt vsi ligno vitæ in Paradiso terrestri, sed etiam reliquis fructibus. DEM. Sine ne hac medicina vti patres primi? RAYMVN. Maximè vti debebant ad vitam prodonandam. DEM. Mirum quidem illos nihil habuisse aliud quod a morte ipsos melius defenderet. RAYMVN. Naturaliter loquendo, hæc melior & præstantior est medicina, qua nihil excellentius in toto mundo. Cum enim (vt Aristot. tradit libro 12. Metaph.) in omni genere vnum quoddam sit quod in genere primum gradum teneret: hæc autem medicina generata sit ex magis incorruptibili, & virtutis excellentioris materiâ, quam sub cœlo haud inuenies, & hæc primum aut summum gradum tenebit inter cæteras medicinas præseruatiuas omnes. DEM. Est igitur medicina hæc ipsum lignum vitæ? RAYMVN. Prius tibi dixeram, primos patres statim ab initio hoc ligno priuatos, vt apud Mosen legimus. DEM. Fortasse etiam Moses, qui ab iuuente ætate in scientiis Ægyptiorum probè instructus fuerat, & huius diuinæ scientiæ cognitionem habuit (vt Vincent. Monachus scriptum reliquit) de his rebus, cum obscuritate loquutus est, quemadmodum & cæteri philosophi fecerunt. RAYMVN. Ipsius scriptis nihil detractum volo: nam neque plus aut minus ipsi credendum quàm oporteat. DEM. Fortè erit herba illa, cum qua Medea Æsonem ad iuuentutem reduxit, & cum qua Æsculapius eos suscitabat, qui iam ferè erant extincti. RAYMVN. Est quidem ea medicina ipsa, sed minimè herba dicenda: nam veteres philosophi sub fabulis poeticis occultauerunt scientiam hanc, & loquti sunt per similitudinem. DEM. Quam di-

Digitized by Google

eis similitudinem? RAYMVN. Hæc medicina in præparatione multipliciter variatur: nam viridem assumit colorem, vt herba, propterea appellauerũt ipsam veteres (Vegetabilem herbam: Hac de causa dicit Meluindus discipulus Hermetis, de his rebus differens: O quàm facilis est hæc res rebus vegetabilibus propter viriditatem. DEM. Cum herbæ tantas virtutes medicinales habeant, quî fit vt hæc Medicina non possit esse herba? RAYMVN. Medicina hæc fieri non potest, neque ex rebus vegetabilibus, neque animalibus, neque ab iis rebus, quæ ab eis detumuntur. DEM. Quamobrem? RAYM. Cum necesse sit, vt hęc Medicina omnino incorruptibilis sit, & omnia elementa in hoc superare debeat, necesse est, vt extrahatur è materia, quæ ab omni corruptione quàm alienissima sit. DEM. Tamen dixisti mi in libro quem de naturæ Secretis inscripsisti, hanc extrahendam esse vino rubeo. Idem confirmat Ioannes Rupescissa: alij verò Chelidoniam accipiendam esse autumant: alij sanguinem humanum. RAYMVN. Non parum erras, si persuasum habes Philosophorum scripta ex nuda litera intelligenda esse, maximè in hac scientia, quanto clariori, & magis aperto sermone vtuntur, tanto plus obscuritatis habent eorum scripta: similitudinibus enim, & per ænigmata locuti sunt. DEM. In hac re qua vsi sunt similitudine? RAYM. Dicit senior philosophus, hanc medicinam converti & variari de colore in colorem, & de sapore in saporem, & de natura in naturam: propterea sua nomina multiplicata esse. Dicit autem Minois philosophus: Si quæratur, quare factum sit rubrum, antequam reciperet albedinem. Respondendum

bis denigrari, bis in colorem citrinum conuerti, & bis recipere colorem rubrum. Cum verò bis colorem rubrum recipiat vt rubrum vinum, & sanguis humanus, videlicet postputrefactionem & in distillatione: propterea veteres per similitudines loquentes, vocauerunt ipsam vinum rubeum, sanguinem humanum, & sanguinem Draconis, & his similibus. DEM. Ego omnino credebam animalia tanquam cæteris rebus omnibus inanimatis nobiliora, esse maioris virtutis quoque in medicina. RAYM. Animalium præstantia non consistit in proportione & commixtione elementorum, sed in anima. Cum autem medicina hæc facienda sit, ex substantia corporea & materiali: propterea quædam mineralia ad hoc opus perficiendum præstantiora sunt: quum eorum compositio durior, & fortior est, quàm animalium: nam istorum compositio quantum ad corpus debilis est & facilis corruptionis, & paucæ virtutis. Videmus enim ipsa animalia, quæ occupata sunt rebus altis, & sublimibus, priuata esse vilibus & caduris, propterea mineralia quædam nullam operationem habentia, & sensibilitate carentia, maiorem vim corpoream habent, quàm ipsa animalia. DEM. Si hæc medicina non potest fieri, neque ex vegetabilibus neque animatis rebus: facienda est fortè ex mediis mineralibus, vt ex sale, alumine, atramento, marchasita, antimonio, sulphure & argento viuo communi. RAYM. Neque ab his. DEM. Sunt autem multum durabilia. RAYM. Non sunt virtuosiora cæteris rebus elementatis neque incorruptibiliora. DEM. A quibus rebus corrumpuntur? RAYM. Igne vehe-

Digitized by Google

mentia. DEM. Ignis quidem omnia corrumpit, rapit & devorat. RAYM. Non potest tamen humidum radicale corrumpere in metallis, neque ipsorum calorem radicalem & complexionalem, vt affirmat Geber in lib. 2. & Albertus lib. 3. de Mineralibus cap. 2. DEM. Qua ex causa? RAYM. Propter ipsorum homogeneitatem & durissimam, & fortissimam compositionem, & colligantiam, & propter vaporabilem mixtionem, & longissimam temperatissimamque decoctionem in mineris, siue terræ visceribus. DEM. Concludis igitur, medicinam hanc fieri debere ex humido & calido radicali metallorum? RAYM. Videmus metalla, quæ plus mille annis in antiquitatibus Romæ terra obruta latuerunt incorrupta, damnum nullum accepisse: vnde facilè coniicies, quanto tempore ipsorum humidum radicale possit durari purificatum, distillatum & separatum ab omni parte corruptibili, grossa & elementali: hac de causa dicit Geber lib. 2. cap. 12. Videmus res distillatas fieri puriores, & facilius à putrefactione conseruari posse. DEM. Vnde habere putas metalla tantam vim & virtutem super omnes res elementatas? RAYM. De cœlo. DEM. Tamen res duræ virtutem cœlestem minimè recipiunt: quia cœlo non obediunt: nam videmus sigillum suam figuram non imprimere in durum lapidem, sed in mollem ceram. RAYM. Radii corporum cœlestium in nullo elemento cum tanta virtute vniuntur & potentia tanquam in terra proprium & firmum receptaculū est virtutum cœlestium, & ipsius sphæræ centrum: hac de causa ipsa mirabilia producit vegetabilia, animalia & mineralia. Hermes

Digitized by Google

dicit: terram parentem genitricem esse metallorū quæ in suo ventre portet metalla, vt mulier prægnans fœtum in vtero: dicit autem terram matrem esse, cœlum autem patrem, & quod ab ipsa terra imprægnatur in montibus & planitie, & in aqua, & omni loco. Tamen concedendum est terram in sua duritia permanentem nullam rem posse producere, cum non sit obediens motui. Cum verò continuò motu cœlesti, & virtute solari, & aliorum planetarum ipsa terra continuè coquatur, & ex illa fit subtilior & alteratur, partesque subtiliores virtute caloris solis eleuentur in fumum. Propterea virtutes cœlestes continuo de cœlo descendentes, & penetrantes in ipsam terram, & ibi inuenientes materiam simplicem, subtilissimā, & spiritualem, incorruptibilem, lucidā & perspicuam, & naturæ sagacitate præparatam & aptam, vt recipiat virtutes cœlestes propter similitudinē quandam, quam inter se habent, vim præstantissimam infundunt in ipsum duplicem fumū metallicum radicale. Et cū hæc materia spiritualis longissimo tempore in cœlesti obedientia & spiritualitate iam permansit in substantia principiorum metallorum, vniformis est & homogenea, quę tempore longissimo ad mille annos vsque induratur tandem, vt inquit Geber lib. 1. c. 7. Propterea cœlum infundit ipsis plures mirabiles virtutes, quàm in cæteris rebus omnibus: nam in his plus cæteris laborauit, & hæc est causa tantę virtutis metallorum, vt omnia elementata facilè superent. Tametsi verò post longissimum tempus hic fumus duplex, & vapor spiritualis iam ad duritiam metallicam peruenit, & in se retinet virtutem cœlestem, nihilominus eum im-

Digitized by Google

pecluia & suffocata fu à terreſtreitate & duritia, non poteſt extrinſecè demonſtrare virtutem hanc cœlitus adeptam: nos verò cupientes illam fieri manifeſtam, & volentes ipſam perducere ad lucem, neceſſe eſt, vt remoueamus terreſtreitatem & ſpiſſitudinem metalli, & reducamus ipſum ad primam ſimplicitatem, quæ ſuffoiciencer decocta tantas virtutes demonſtrabit, vt quaſi ſubitò videatur mutare corpora humana, & reducere ad veram priſtinam; ſanitatem: poteris autem facilè apud te ipſum expendere quantã virtutem habeat medicina hæc, ſi Noe qui hanc nouebat (vt ſcribit Vincent. Monachus lib. 5 natural.) quingenteſimũ annum agẽs generabat Sem, Cham & Iaphet. Dan. Sermo iſte plurimum delectauit me, ſed hoc quæro, num ex gemmis medicina hæc fieri poſſit. R. v. Quare hoc quæris? Dan. Quia ſunt incorruptibiles, & magnam vim & virtutem medicinalem habent & cœleſtem, quibus metalla etiam ſuperent: propterea quæro ad modum etiam Albertus affirmat in lib. de Mineralibus, & Hermes, qui tradiderunt virtutes rerum inferiorum dependere à ſtellis, & imaginibus cœleſtibus: dixerunt quoque virtutem hanc deſcendere ſuper res naturales plus aut minus influendo & influendo fortius imprimere ſuam vim materiæ exiſtenti magis ſimili virtuti cœleſti & ipſis corporibus cœleſti lumine & perſpicuitate: minus verò quum materiæ fuerint confuſæ & fœculentæ, vt opprimatur in ipſis virtus cœleſtis. Quum igitur in ſubſtantia & lumine, colore & perſpicuitate cœleſtibus corporibus ſimiliora ſunt quam ipſa metalla, qua de re etiam à quibuſdam Philoſophis nominatæ ſunt ſtellæ elemen-

Digitized by Google

tales: debeant igitur multo præstantiores esse ipsis metallis ad præparandam hanc virtuosissimam medicinam. RAYMVN. Si tota substantia deberet conuerti & præparari in medicinam, aliquæ gemmæ multo præstantiores essent, quam ipsa metalla, quorum virtus oppressa & sepulta est in terrestreitate, & aliis accidentalis superuenientibus materiæ radicali, in qua consistunt virtutes hæ cœlestes: cum verò (vt suprà diximus) neque metalla neque gemmæ recipiant virtutem cœlestem, quamdiu fuerint in forma metalli aut lapidis, sed cum figuram adeptæ fuerint vaporis tamdiu, donec indurentur. Isti autem vapores qui de metallis generantur, maiorem similitudinem habeant spiritualitatis, & maiorem obedientiã cœlestem quam illi vapores, qui de gemmis generantur, sequitur, metalla plures habere virtutes cœlestes quam gemmæ. DEM. Quis huius rei nos reddit certos? RAYMVN. Gemmæ sunt propinquæ in substantia elementis, & ipsarum materia prima, & qualitates primæ elementales parum alteratæ sunt, aut transmutatæ à prima natura sua: præterea coagulauit natura gemmas paruo artificio, & induxit ipsa cum diaphanitate & perspicuitate ea quam habebant in ipsarum materia prima fumosa: & quamuis habeant duritiem & virtutem hanc ex duritia ipsorum, nihilominus præ se ferunt tamen virtutem aliquam cœlestem, quod metallis non idem euenit. Nam antequam hæc recipiant formam metallicam, requiritur longissima transmutatio, & contemperantia metallorum, & purgatio & transmutatio sulphuris, argenti viui, salis & aluminis, & harum rerum longa decoctio. Lapi-

Digitized by Google

des verò pretiosi quamuis multum durabiles sint, hoc tamen à multa quantitate humidi radicalis viscosi non assequuti sunt, quod strictim & quàm arctissimè ligat & compingit insimul partes ipsorum: participant enim ei in parua quantitate, propterea facilè triturantur. Nam ea potius causa est à frigiditate congelante, ex qua per naturam paruo labore indurati sunt: frigidum autem congelando claudit poros, & in ipsa substantia intrinsecè constringit calorem naturalem, adeo vt calor aeris ipsam aperire nequeat aut corrumpere. Ignis verò calor vehemens, qui metalla quædam corrumpere potest: ipsorum humidum radicale non potest corrumpere, cum fortissimè commixtum, & vnitum sit cum sicco terrestri subtili & digesto, hoc est, cum sulphure & argento viuo, cum quibus duobus hæc medicina sit incorruptibilitate & virtute omnia superans.

DNM. Marsilius Ficinus eorum opinionem reprobat, & falsam esse affirmat, quam tradunt, materiam auri intrare posse complexionem humani corporis, aut ipsi assimilare posse, aut in potabilem substantiam conuerti, cum oporteat ipsam prius conuerti & transmutari in sanguinem, postea verò in carnem, quod impossibile est propter ipsius duritiam, cum igitur medicina hæc ex auro fieri non possit, multo minus poterit ex metallis reliquis fieri. RAYMVN. Equidem concedimus metalla existentia & permanentia in substantia metallica, etiam si aqua vitæ quàm maximè subtilientur, nullam tamen penitus affinitatem aut conuenientiam aliquam adipisci propinquam carni humanæ, nisi corrupta prius forma dura, & redactis

Digitized by Google

ad ipsorum primam materiam sufficienter purificatam & digestam : nam sic acquirunt hanc affinitatem & conuenientiam cum corpore humano, quam etiam cæteri cibi & medicinæ præseruatiuæ possident, quas tamen hæc longè præcellit in virtute. D S M. Iam ex verbis tuis intelligo, humidum istud radicale & materiam primam soluendam & distillandam esse. RAYMVN. Verum dicis. D S M. Quomodo autem ex istis metallicis aquis fieri poterit medicina pro humano corpore, cum fœtidissimæ sint & horribiles, arrosiuæ, & tam acutæ, vt à philosophis pro veneno præstantissimo habeantur ? Morietur Rom. de ipsarum odore loquens, comparat ipsarum fœtorem mortuorum cadaverum sepulchris. Videmus quoque eas aquas quæ per metallicas venas fluunt, & in ipsis calefiunt, odorem ingratum acquirere : erit igitur medicina hæc multo horribilior, & naturæ humanæ abominabilior, cum substantia ipsa metallica fuerit in aquam conuersa. RAYMVN. Quemadmodum fructus in principio æstatis acerbi & austeri sunt quòd sufficientem decoctionem & digestionem nondum habuerint, & continuò attrahendo humorem sufficienter maturare nō possint, & dulcorari, nisi multo calore totius æstatis decoquantur & digerantur, vt fiant dulces ex odoriferi idē euenit medicinæ nostræ extractæ ex terra metallorum : nam & hæc ante sufficientem digestionem & decoctionem fœtida est & horribilis, & antequam vapores ab ipsa ascenderint per decoctionem non poterit dulcorari, sed vaporibus coagulatis & sufficienter decoctis mirabilem suauitatem & dulcedinem acquirit : propterea dixit Arn. in Ros. Dulcora

Digitized by Google

cora amicum, & habebis totum magisterium.
DEM. Est ne indicium aliquod ex quo cognoscam medicinam hanc iam esse finitam? RAYM. Ioannes de Rupescissa tradidit, quod & nos affirmauimus, videlicet duo esse signa siue indicia certa, quibus cognoscitur medicinam hanc iam perfectam esse & finitam. Primum est hoc, si ponamus vas in quo hæc medicina inclusa est in angulum aliquem domus, & pro miraculo & quasi inuisibili obstamine eò pertrahantur & alliciantur omnes, qui domum illam ingrediuntur: alterum verò est, si ponamus iam dictum vasculum supra verticem turris, vt ipsius odor attrahat & congreget ibi omnes aues quæ eam odoris suauitatem percipiunt. Sunt autem hæc certissima indicia, medicinam iam finitam esse & omnino completam. DEM. Quid voluit Ioannes de Rupescissa his verbis significare? RAYMVN. Per turrim intelligimus fornacem in angulo domus politam, in quam vitrum, quod materiam nostræ medicinæ continet, decoquendum ponitur: per intrantes verò domum istam, & per aduolantes aues significantur, spiritus & vapores illi qui virtute caloris sursum feruntur ac ascendunt in altum per collum longum vasis siue bociæ: qui cum figuntur, & amplius non ascendunt, indicium est ipsarum humiditatem aqueam iam consummatam, & materiam decoloratam, & medicinam finitam esse. Non debes autem dubitare super hac interpretatione: nam & Rasis eandem sententiam tenet: nam veteres vsi sunt variis nominibus, similitudinibus, figmentis, fabulis & ænigmatibus vt hanc diuinam scientiam occultarent, ne facile ab aliquo perciperetur, quod

Digitized by Google

etiam nobiscum affirmat Ioannes Picus Mirandula in libro de Dignitate hominis, cum dicit, Veteres consuevisse res diuinas altas & sublimes sub velo multorum æniginatum & fabularum poeticarum describere. DISCIP: Poterit autē medicina hæc sanare omnes morbos curabiles? RAYMVN. Diximus suprà, medicinam hanc in supremo gradu & ordine primo constitutam. Cum enim diuersi gradus sint medicinarum curatiuarum, quædam longius sese extendunt in virtute curationis, quædam verò minus non solum in curando, sed etiam præseruando corpus à multis ac variis infirmitatibus & vt corpus humanum à corruptione conseruent. Videmus enim subtilem substantiam & formalem in quantitate & materia submersam non posse exercere suas virtutes, nisi quanto magis spiritualis & formalis, & à materia separata fuerit, & à quantitate remota, tanto plus suam virtutem extendat, vt operetur varios effectus. Nostra verò medicina cum composita sit ex spiritibus subtilioribus & materia simplici, & quasi separata ab omni materia elementali, propterea facilè poterit sine impedimēto vires suas exercere in omnibus infirmitatibus quæ curam recipere possunt. Nouimus item, omne agens virtutem habere operandi secundum propinquitatem & similitudinem cui qua participauerit, cum primo actiuo, primum verò & vniuersale agens corporeum & simplex, corpora sunt cœlestia, qui vt vniuersalis causa se extendunt super omnes res inferiores. Cum verò medicina nostra propter subtilitatem suam & puritatem, incorruptibilitatemque supra omnia corpora maximam propinquitatem & similitudinem

habeat cum cœlestibus corporibus à philosophis Cœlum fuit nuncupata, & quinta essentia. Potest igitur præ cæteris rebus corporeis inferioribus omnibus tanquam medicina vniuersalis omnes curabiles morbos & infirmitates curare, non tantùm illas quæ ad physicum pertinent, sed etiam istas qui Chirurgi manum requirunt. Tradunt etiam medici medicamentum Hieræ picræ singularem habere virtutem attrahendis humoribus à capite, collo & pectore, & non ab aliis membris inferioribus: propterea quòd hoc medicamentum generatum sit per virtutem quarundam stellarum, quæ influentiam habent supra caput, collum, & pectus, vt stella Arietis, Tauri & Gemini. Idem asserunt de cæteris medicamentis quæ humores trahunt ex poplibus, coxendice & tibiis: quia specialem quandam virtutem hæ medicinæ nactæ sunt, & certum influxum quendam super membra hæc inferiora, scilicet stellæ Capricorni, Aquarij & Piscium. Metalla verò recipientia essentiam, nomen, numerum, colorem, virtutem & proprietatem planetarum singularem: omnes verò planetæ habeant influentiam & virtutem supra totum humanum corpus: & ex his metallis nostra medicina generatur, habebit & hæc virtutem supra totum humanum corpus: & aquæ thermarum si habent virtutem sanandi plures infirmitates, ea de causa quòd ferunt secum transeuntes per metalli venas virtutem quandam metallicam, habebit nimirum ipsa substantia metallica maiorem vim in potabilem formam conuersa. Cum autem secundum opinionem philosophorum veterum singula metalla secundum similitudinem, virtutem,

Digitized by Google

nomen, colorem, & proprietatem in omni metallo esse comprehensa, vt aperte demonstratum est in libro Expositionis librorum Gebri. Igitur & haec nostra medicina quamuis solummodo ab vno aliquo metallorum extracta fuerit, habebit tamen nihilominus virtutem omnium metallorum & planetarum, & virtutem super totum corpus humanum sanandi plures infirmitates curabiles. Idem voluit significare Ioannes de Rupescissa, de humiditate nostra radicali loquens, & de quinta essentia sub nomine aquae vitae: dicit enim aquam ardentem bonam in se continere omnium metallorum virtutem, & non aquam esse vitis, sed vitae, quia vitam hominibus donet. D E M. Quamuis istae rationes satis prudenter & argutè adductae sint, nihilominus apud me persuasum habeo, vnam medicinam simplicem non id efficere posse, cum omnes infirmitates contrariae (vt medici asserunt) medicinis curantur contrariis. Cum verò qualitates contrariae in vno solo subiecto non possunt esse, mihi planè impossibile videtur vnam medicinam plures infirmitates posse curare. Fradunt praeterea philosophi, ex vna sola re praeter vnum effectum solum nō causari: igitur neque vna sola medicina plures morbos curabit. R A Y M V N. Vna sola res simplex facit plures effectus contrarios secundum naturam diuersam & dispositionē recipientis. Videmus enim solis calorem diuersum operari effectum, cum lutum desiccet, ceram autem liquefaciat, cum tamen hi effectus contrarij sint ex vna sola operatione. Quamuis igitur nostra medicina res vna & sola sit, & fortè vnam solam operationem habeat, nihilominus si consideremus magnam illam

Digitized by Google

similitudinem quam cum omnibus rebus cœlestibus habet, videmus ipsam aptam ad recipiendum plures virtutes cœlestes. Cum etiam ab omnibus elementis extracta sit, dicimus ipsam habere virtutem & qualitatem omnium elementorum, propterea multiplicis esse virtutis, & operari eam posse varios effectus contrarios. D. M. Ostende mihi nunc huius artis praxin. B. Attamen. Lege expositionem nostram librorum Gebri: nam ibi & materiam & praxin distinctè & clarè descriptam invenies. D. M. Maximas tibi gratias ago pro tanto in me collato beneficio ex tua singulari liberalitate & humanitate, & tu valebis interim.

FINIS.

Digitized by Google

INDEX IN OPVSCVLA Raymundi Lulli.

A Brachali Rabbi 95
Acetum acerrimum 225
Aceti noſtri compoſitio 227
Accidentia multa vnde 204
Accidentia quæ cauſantur 103
Actus vitæ nouus 90
Accurtatio maior 55
Accurtatio lapidis mineralis multiplex 321
Accurtatio infinitæ proiectionis 50
Accurtatio magni trunci 53
Accurtationes tres 323
Accurtamentum trunci 38
Adamantis compoſitio 308
Aduertendum vbi maximè 115
Aer ſecundus 22. 27. 33
Aer à metallis vt diuidatur 280
Ænigmata 122
Affinitas metallorum 141
Alabandina lapis ſiue gemma 310
Alabandinæ compoſitio 310
Alchymiſta naturæ miniſter 270
Alchymiſtæ cur particularia taceant 127
Alchymiſtarum error 259
Alphabetum Raymundi 318
Alterantia quæ 117
Amarum dulcorare 388
Amicitia inter planetas 218

Digitized by Google

Anima quid 316
Anima artis liber Raymundi 10
Anima & elementum idem 247.248
Anima metallorum 14
Anima elementorum 270
Anima metallica 273
Anima vt in actu veniat 270
Anima transmutationis metallorum 452
Anima secunda 5
Animam à terra abstrahendi modus 191
Animalia calidæ & humidæ naturæ 269
Anni Ægyptiaci 376
Anafrasia elementorum 134
Aqua animata 3
Aqua prima substantia metalli 204
Aqua mineralis maioris virtutis 203
Aqua calcinatiua 59
Aqua maris acuta 17. congelata ibidem
Aqua philosophica 103
Aqua virtuosissima 328
Aqua cœlestina 20. aqua potens 27
Aqua fortis quæ corrumpat 270
Aqua vitæ 145
quot nominibus dicatur ibidem
Aqua ardens rectificata 2
Aqua cremans 17
Aqua nubium 184
Aqua abluta 22
Aqua aeri vt amica 26
Aquæ sapientiæ 269
Aqua menstrua duplex 22
Aqua volans 17
soluta ibidem

Digitized by Google

ſicca 25
permanens 271
Aqua ſolis, quando ad ſublimandū diſponatur 69
Aqua prima pro margaritis 299. ſecunda, tertia, quarta, ibidem, quinta, ſexta, ſeptima 300
Aquæ pro incurabilibus ægritudinibus 277. 278
Aquæ ardentis bolus 257
Aquam fortem lapidem corrumpere 271
Aquæ argenti viui 66
Aquæ duæ minerales 340
Aquila volans 189
Arboris vegetabilis doctrina 41
Arboris philoſoph. branchæ principales 44
Arboris brancha prima 41
Prima radix 44
Arbores philoſophicæ 28
Argentum viuum vulgi vt conuertatur in auru 24
Atgentum viuum Alchymiſt 15. 288
Argentum noſtrum nunquam ſine ſulphure 138
Argentum viuum noſtrum 77
Argentum imperfectum vt fiat 300
Argentum viuum vt mortificandum ſit, vt congeletur 112. vt fixetur 112
vt diſſoluatur 278
non valere vnum ficum 11
Argenti viui prima ſubſtantia 104
materia 82. 83
Argēti viui corruptio eſt ſulphuris generatio 106
Argenti viui vegetabilis, ſiue ſulphuris noſtri alius extrahendi modus 5
Argento quid det albedinem 105
Armoniacum elementorum 138
Ars alchymiæ vera 259

Digitized by Google

Ars alchymiæ cuius propria 265
Ars omnium difficillima 319
Ars vt imitetur naturam 260
Ars Matrimonialis Lulli 5
Artis miraculum 323
Artis practica 285 & deinceps
Artis Chymiæ mysterium vbi inueniatur 145
Arsenicum sublimatum 17
Athanor furnus 146
Athanoris interpretatio 155
Athincar 139
Atramentorum lib. 2
Auctoris adhortatio 69.70
Auctoris intentio 317
Aurum inter mineralia 132
Aurum perfectum vt fiat 124
vt dissoluatur 12. 13. 14
Aurum distillatum 338
Aurum potabile 12. 13. 216. 252
Aurum est vt Medicina 124
Aurum albificum ex quibus 321
Aurum Sophisticatum 124
Auri potabilis virtus 216. 227
Auri materia vt cibetur 132
Ab auro per alchymiam facto cauendum 123

B

B Philosophicum 29
B.C.D. quid significent 58
Balassi compositio 309
Balneum ad quem vsum 71
Berilli compositio 313
Borax 138
Branchæ accurtationis 53

Digitized by Google

Bufo 85
Bufonis capita 215
Bufonis fossa 215

C

Quid significet Calamia 8 271
Calcedonij compositio 363
Calor spiritus mutatiui 130
Caloris naturalis excitatio 115
Calx Philosophorum 48. 49
Calcinationes quid 6
Cameræ 53
Formandæ 306
Cantilena Raym. 140
Capitis doloribus vt auxiliemur 153
Carolus Rex in filium sapientiæ adoptatus 1
Carbunculus est rex lapidum pretiosorum 306
Carbunculi compositio 306. 307
Chelidonia 269
Cerebrovt auxilia demus per medicinã magnã 253
Clauis secundi gradus magni elixiris 237
Cœlum 145
Cœlum nostrum 245
Cœlum mineralium pater 384
Cinis 139
Cinis boracis 17
Circulus sphæricus in nostris elementis 74
Coctum 100
Codicillus Raym. 3
Colores vnde 267. necessarij 126
Colorum signa certa 126
Coloratiuum vnde pendeat 76
Complexio naturalis 89

Digitized by Google

Temperata 89
Complexionatum vt corrumpatur 103
Conchilia ad perlas apta, vbi naſcantur 316
Compoſitio brancharum arboris 43
Compoſitio magni lapidis 41
Compoſitio margaritarum 298
Confuſio qualitatum fugienda 79
Congelatio 97
Coniunctio vt fiat 259
Spiritus & Corporis 116. 117
Conſtrictio 94
Corona cœlica 337
Coronæ cœlicæ virtus vbi tractetur 337
Corpus ſpiritus 103
Corpus exaltatum 111
Corpus exaltatum in ſolio 236
Corruptio 278
Corrumpens debet in virtute corrumpendum excedere 270
Creaturam conſeruari per ſua componentia 379
Creaturæ quæ generantur. 135
Crudum 200

D

Quid ſignificet 58
Deceptores qui 108
Deceptiones vnde contingant 119
Decoctio Opteſis 308
Decoctio Artheſis 307
Decoctio prima 272. Secunda 272. Tertia. 273
Decoctio ſulphur dicta 316
Decoctionum trium nomina 311
Demoſchiel Iudæus 95
Deo agendæ gratiæ 148

Digitized by Google

Destructio 25
Diameter masculus 263
Digestio tertia 308
Diligentia & ingenium vbi adhibendum 4
Dissolutio 95
vt facienda 122
Dissolutum si menstruo abstrahetur 276. 277
Dissoluendi luminaria modus 11
Doctrina Chymica 69
Donum Dei 69
Draco fœtens 215
Duplex calor ab igne communi necessarius 75
Decoctio prohibet. 307

E

ELementatio 97
Elementatiuitas 77. 83
Elementum terræ 248
Elementum aeris lunæ 30. aeris 249
Elementum vnum in mistione præualere. 83
Elementi materia animata 77
Elementi simplex actio 84
modus 73
Elementa quid sint 73. vt cognoscantur 44. 45
Elementa vt sint coadiuuantia 105
Elementa mineralia vt componantur 261
Elementa mixta efficaciora 82
Elementa lapidis 258
Elementa nostra 74
Elementa cur rectificentur 79. 80
Elementa sulphurea 38
Elementa discurrere quid 234
Elementa præparata 89

Digitized by Google

Elementa sulphuris auri præparata 46
Elementa vt ad opus disponantur 47
Elementa duo sulphuris rubei 23
Elementa separare & sublimare 29
Elementa separandi modus 133
Elementorum anima 270
Mixtio 84. Elementorum diuisio tædiosa 280
Elementorum præparatio 44. 45
Elementorum analysis & geosis 134
Elementis quibus opus est ad lapidem 289. 290
in Elementatis præter elementa quid sit 378
Elementare quid 84. 106
Elementale 81
Elementalis virtus 260
Elixir 49
Elixir non terminari in forma metalli 107
Elixir magnum vt accurtetur in vegetabili 321
Elixir philosophorum 291
Elixir & lapis in quo differant 78
Elixir aqueum 282
Elixiris conditiones quinque 116. 117. 118
Elixiris magni experimentum 235
Elixiris contemperatio 79. 80
Elixiris gradus secundi clauis 237
Elixiris cursus quam longus. 269
Elucidatio testamenti Raymundi 144
Error vulgarium 18
Error ignorantium 278
Errores vt corrigantur 125
Euacuatio dupliciter fieri 278
Examinationis terreæ signum 216
Examinationis perfectæ signum 164. 206
Ex aquis aerem extrahere 125

Digitized by Google

Experimentum aliorum Rex 24
Experimentum magnum 201
Experimentum magni elixiris 235. & deinceps
Experimentum super lunam 229. 230. 232
super Venerem 216
ex mercurio Hispanico 181
super Martem 214
super imperfecta metalla 216
Experimentum spiritus animati 177
Experimentum ex tartaro 158. 161
Experimentum salis vrinæ 178. 179
ex melle 165
ex sanguine humano 180. 181
ex vrina pueri 173. 180
ex quibasdam simplicibus 170
ex Chelidonia 168
ex portulaca 170
ex apio syluestri 170
Execratio in Iudæos 96

F

Fæces cum suis aquis materiã esse lapidum 300
Fæces secundæ seruandæ 300
Fermentum quid 136. 55
Fermentum bene præparandum 136
Fermenti præparatio 136
Figura admodum arboris 150
Fixum volatile 107
Flegma coloratum 153
Fossa bufonis 115
Furnus Raym. 146. 147
Furnus compositus 146. 147
Furni clausura 146. 147
Furni secretum 146

Digitized by Google

Furni sunt multa nomina, & cur 72
Furni cinerum in quem vsum 71
Furni simplices 71
Furni siuæ fornaces vt esse debent 70
Furni flammei in quem vsum 71

G

Gelu 17
Gemmæ stellæ elementales 385
Gemmarum substantia 386
Gemmarum artificialium virtus 317
Gemmarum virtutes vbi tractentur 308
Genitura est speculum Alchymistæ 77
Giosrasia elementorum 134
Gradus metallorum 141
Gumma carbunculi 41. quantum conuertat ibid.
Gumma congelans in aurum 38
Gummi fluens & tingens 226

H

Heliotropiæ compositio 311
Herbæ calidæ & humidæ naturæ 269
Herbæ radicum arboris philosoph. 42
Homini quæ virtutes insint 172
Hominem posse viuere longæuitatem primorum parentum 379
Humiditas nostra 276
Humiditate argento albedinem dari 103
Humor condensatus 106
Humores phlegmatici vt curentur 352
Humidum radicale 115. 378
Humidum radicale metallorum distillandum ad magnam medicinam 388
Humidum materia nostra ignis 75. vt figatur 75
Humidum sicco retineri 90

Digitized by Google

Hydropicis quid conferat 177

I

INfantem generare 35
Infantis noſtri patres & matres 119
Ignis 18
Ignis elementum 189
Ignis vnus ex pluribus 147. 148
Ignis triplex 147. 148
Ignis diuinus 147. 148
Ignis naturalis 268
Ignis contra naturam 145
Ignis communis 86
Ignis noſtræ intentionis 268
Ignis vt nutriatur 76
Ignis aurum comburens 270
Ignis in hora quid faciat 76
Ignis vt rectificetur 238
Ignis cuſtodiendus 259
Ignis turbinis 204
Ignis ſulphuris calcinatus 23
Ignis noſtri materia 147
Ignis virtus vt multiplicetur 78
Ignis noſtri poteſtas 76
Ignis ſecretum 142
Ignem ſeruare vel aerem 19
Ignem congelari 22
Ignem præparare 23
Ignorantes quos reputat author 91
Inhumationes quando reiterandæ 286
Impreſſio noſtra 90
Inſtrumentum materiæ conuenire debet 173
Inſtrumentum nobiliſſimum 81
Inſtrumenta lapidis 297

Digitized by Google

Instrumenta duo præcipua 180
Instrumenta operationis 273.274
Instrumenta sine quibus non 89
Instrumentalitatum 89
Intelligens non reuelet. 270

L

Labor in qua re 280
Lapis quid sit 11.111
Lapis quot nominibus appelletur 165.190
Lapis excedens omnem lapidem 50.51
Lapis benedictus 50
Lapis beneficij 134
Lapis in duplici differentia 75
Lapis vt multiplicetur 148.149
Lapis vt cera 156
Lapis vt rubinus 156
Lapis totus in igne 89
Lapis vt puluis impalpabilis 240
Lapis qua ratione componatur triginta diebus. 329
Lapis 25. mensium 269
Lapis animalis 145.296
Lapis mineralis 63.145
Lapis vegetabilis 153.154.321
Lapidis status 89.90
Lapidis materia 273.275.276.277
Lapidis materia scienda 273.283.146
Lapidis realia 271
Lapidis fermentum 269
Lapidis & fermenti similitudo 253
Lapidis instrumenta 279
Lapidis virtus vt augeatur 191
Lapidis virtus vt multiplicetur 191

Digitized by Google

Lapidis potestas 16
Lapidis compositio 24.25.290
Lapidis partes 28
Lapidis elementa 161
Lapidis multiplicatio 293.294
Lapidis componendi aliis modus 294
Lapidis philosophici & pretiosorum lapidum differentia 301
Lapidis & infantis comparatio in nutritione 77
Lapidis animalis scientia 56
Lapidis mineralis processus 57
Lapidis magisterium per quod nobilitetur 276
Lapidis accurtationes 64.65
Lapidis proiectiones 253
ad lapidem faciendum quæ requiruntur 266
Lapidem componi duabus aquis 300
Lapides tres 140.145
Lapidum pretiosorum materia vt coelestes virtutes acquirunt 300
Lapidum pretiosorum alia compositio 301
Latuacrum philosophi 56
Leo viridis 87, 88
Lignum vitæ 377
Limus æthereus 25.32
Limus terreus non vaporisatus 71
desertus, liquificatus, vaporisatus 26
Limus desertus 300
Limus desertus terreus 15
Limus desertus non vaporisatus 26
Limus metallorum 155
Limus non vaporisatus rubeus 31
Limi deserti 25. 26
Liquefactio 106

Digitized by Google

Liquores non esse de intentione philosop. 278. 279
Liquores calidæ & humidæ naturæ 266
Literarum A.B.C. interpretatio 141. 142. 150
Longæuitatis causa 377
Lumen arcis liber Raymun. 7
Lumen præclarum 11
Luminaria duo quo dissoluantur 176
Luminum multiplicatio 184
Luna vt dissoluatur 213. 219
Lunariæ liquor 2
Lux Mercuriorum 150
Lucis liber 3
Lucerna cœlica 9

M

Magica Raymundi 7
Magisterium in tres partes diuisum 279
Magisterium vbi lateat 216
Magisterium circa quæ versetur 273. 280
Magisterium quot mensibus compleuerit author 280
Magisterium in signo Arietis incipi debet 104
Magisterij magni latitudo quid 134
Magisterij secretum 145
Magisterij totius finis 149
Magisteria diuersa 284
Margaritæ optimæ vt fiant 121
Margaritæ vt perforandæ 305
Margaritarum opus 55
Margaritarum compositio 302. 303
Margaritarum dissolutio 304
Mars vt congelatur 213
Marsilii Ficini sententia 387
Masculus & fœmina vt miscari debeant 107

Digitized by Google

Materia confortanda vtiesse debeat 11
Materia in aurum transmutans 40. in argentum 59
Materia lapidum pretiosorum 300
Materiæ nobilitas facit nobilitatem formæ 267
Materiæ proprietates 267
Meleæ herba quæ 380
Medicina summa 322
Medicina Q. essentia dicta 391. ex quinta essentiis compositæ 331
vniuersalis 267
Medicina cœlum dicta & est 391
rebus omnibus excellentior 380. mirabilis 330
penetrans 329
Medicina magna omnibus ferè *morbis* prodest 330. vsque ad 374
conseruatiua ex quibus facienda 382. 383 385. 386. incorruptibilis 378. & sequent. durabilis & perpetua ad vitam hominis seruandam 330. pro decem millibus annorum bona 379. pro ægrocantibus 227
Medicina nulla contra postremum terminum à Deo constitutum 376
Medicina pro lapide quid 72
Medicina mineralis 68. 69
Medicina quæ ingressum habet 130
Medicina alia 326
Medicina vna diuersis fieri viis 67. 68. 69
Medicina nostra cur ignis dicatur 74
ex quibus composita 390
alba 54. vt rubea fiat 49. pro argento faciendo 110 ex vnico metallo cur in plures ægritudines valeat 392. 393

Digitized by Google

Medicina medicinarum indiget tribus formacibus 70. 71
Medicina perfecta ex quibus creetur 118
curatiua & conseruatiua 290
Medicinæ magnæ facultates 24. & deinceps
Medicinæ magnæ compositio & doses 345. & sequent. 330. & sequent.
ex quintis essentiis ibidem
virtutes vt adiuuentur 112
Medicinæ magnæ quarta pars 353
Medicinæ transmutantes sine situamento ignis 42
Medicina quæ argentum facit sine igne 31
Medicinæ quæ ingressum non habent 210
Medicinæ accurtatæ non ita virtuosæ 322
Medicinæ perfectæ signa 390
Medicinæ siue lapidis potentia 253
Medicinæ conseruatiuæ quales 377
Medicinæ particulares 123
de medicinarum proiectionibus 128
Medicinas proiectas non pati ignem 200
Medici exemplum 93
Medicis cauendū ab auro facto per alchymiā 114
Medicinalium rerum fundamentum 337
Medicamēta vim à signis cœlestibus habere 391
Medium conuertens 106. conuersum 106
Media operatiua 98
Mellis phlegma extrahere 165
Menstruum admirabile 22. 225 fragans 225
simplex 8. vt in formam cœlicam reducatur 245
maius 252. elementatum 22
de menstruo vegetabili vbi agitur 154. 155
Menstruum vegetabile quid 10. 153

Digitized by Google

mineralè verum 247
pro sole soluendo 186
Menstruum quibus acuetur 274.338
Menstuum est aqua 278
Menstruum vt coloretur 155.156
Menstruum vt solubile 8.228
Menstrui cognitio necessaria 276
Menstrui nostri natura 276. virtus 352
Menstrui vegetabilis extrahendi modus 7
rectificatio 278
Mercurius vnde fiat 266.267
vulgaris optimus 244. generalissimus 267
Mercurius noster vbi reperiatur 266
in quas formas conuertatur 268. glorioſus 15
vegetabilis 154.167
diuinitùs reuelatus 273
Mercurius aeris 23
artificialis 265
cur bis decoqui debet 99
vt ab auro & argento extrahatur 266
sublimatus 138.139
Mercurij opera 97
Mercurij reductio 113.114 congelatio 129
ad Mercurium nostrum sublimandum quæ requiruntur 94
Mercuriorum liber 2
Mercurialis 269
Metalli virtus appetitiua 14
Metalli limus 150
Metalla quid 134
Metalla igne corrumpi 382. vt dissoluantur 10
278.279 quæ in aurum conuertuntur 191 ad magnam medicinam aptiora, quàm gemmæ 386
Metallorum genus 275

Digitized by Google

Metallorum anima 14
affinitas & gradus 141. tabulæ 134
Mercha 131
Microcosmus cur dicatur homo 172
Minera 63
Mineralia vim è cœlo habere 383
incorrupta ad mille annos 383
calidæ & humidæ naturæ 269
Mineralium via in quo consistat 320
Miraculum de auro soluto 326
Miracula quibus rebus fiant 172
Mixtio vt fiat 131
Mixtio rerum mixtarum 89
Mixtio ad componendum lapidem 295
Mitiones abbreuiatæ 376. 377. 378. 379
Mixtura mineralis 84
Modus cœlificandi, seu præparandi ad virtutes cœlestes 26. modi faciendi sulphura vegetabila 7
Moduli cerei fabricandi 290
Monascus gemma 312
rubeus laudabilior 312. eius compositio ibid.
Monasci gemmæ compositio & eius color 312
Monasci albi compositio 312
Monstrum supernæ influentiæ 86

N

NAtura venerabilis 260
non coarctatur 258. vt adiuuetur 202
cur per artem compleatur 208
Naturæ materia 137. propria 137
Naturæ minister 270
Natura cum sua natura coniungi 137
Naturam non posse perficere sine arte 203
Nigrum nigrius 2

Digitized by Google

Nubes 138
Nubes congelata 17
Numeri qui dicantur 165

O

Oleago auri 50
Oleagineitas lunæ 28
inceratiua 28
Oleum quid 108
Oleum tingens 85. oleum tinctura 1
Oleum siue vnguentum philosophorum 25
ex plumbo philosophorum 328
rubeum 62. oleum terræ 25
Oleum miræ proiectionis 55
Optimè fixum 211
Olei proprietas 189
Olei ex plumbo virtus 328
Olei componendi duplex magisterium 210
Olei fixandi alius modus 209
Operari vt debemus 114. 115
Opus quibus incipiatur 47. 48
Operationis limitatæ vna sola natura 107
Operationes spiritus & corporis contrariæ 102
Operationum arbor 157
Opinio de Salamandra & Chameleonte atque halecis falsa 379

P

PAssus vbi situs 280
Patientia tertia 122
Patres cur tam longo tempore viuebant 376
Pellicanus 21
Perfectorium 297
Perlæ vt formentur 201
Perlæ ex conchilibus 316

Digitized by Google

Perlarum compositio 313
alia compositio 313 figura vt fiat 314
Philosophus qui 265
Philosophorum veterum mos 391
scripta vt intelligenda 381
execratio 147
Phthisici quo sanentur 170 pila 207
Planetarum harmonia 219
Plumbi natura 115
Plumbi experimentum 212
ex plumbo argento facere 111
Portulaca marina 5. 276
Practica per theoricam formari 265
Præparationes quot 148
Præparationes & destillationes elementorum in quo fieri debeant 24
Primus mercurius vt rectificetur 173. 174
Principia vera finem respicere 91
à principibus alchymistis cauendum 255
Processus ad lapidem 61
Processus ad rubificationem lapidis 61. 62
Processus ignis & aeris 286. 287
Proiectio in aurum 20
Proiectionum multiformitas 149
Proiectionum diuersitates 214
Puluis impalpabilis 14
Puluis volans 17
Purificatio vt fiat 289
qualitas mortificatiua 262

Q

QValitates excellentes 73
quinta essentia incorruptibilis 321. 336. 378
ex mineralibus vt haberi possit 4. 9. ex vegeta-

Digitized by Google

bilibus, vt extrahatur 344. iuuentutem restituere 322
Quinta essentia auri 337. vt dissoluatur 340
à gummis vt extrahatur 344
ab humano sanguine vt extrahatur 341. & deinceps
Quintam essentiam separandi modus 338
Quintæ essentiæ animalium vt extrahantur 341

R

RAdix prima totius naturæ 31
Radix arboris 50
Radix de Iostralia 269
Radicis primæ albæ compositio 29. rubeæ 31
Radicis arboris duæ præcipuæ 34
Radices arboris conficiendi modi 18.
Radiculæ arboris, quatuor 34
Radiculæ albæ compositio 34. 35
Raymundus vnde oriundus 319
pro Rege Angliæ aurum fecit 192. sine igne 33 quo anno lapidem fecerit 109. argentum fecit 291 cur lapidem docuerit 156
Raymundi vas 146
Raymundi libri quid sint 144
Raymundi ad Robertum Regem Neapol. Epistola accurtatoria 319
Raymundi Testamentum 139
cantilena 140
Rectificatio tertia 8
Rectificatio margaritarum 298
Regula generalis 32
Reincrudatio crudi 101
Res finita 132. 133
Rei desiderium 32. 133

Digitized by Google

Restauratio 94
Roberti Regis Epistola ad Raym, 319
Rubedo bona. 126

S

Salamandra nostra 252
Sal quid 131
Sal honorabile 138
quot nominibus appelletur ibid.
Sal animatum 138
Sal depuratum 3
Sal pretiosissimum 17.4
Sal amarum 17.138
Sal nostrum 17
Sal gemmæ 17. Sal alcali 17.138
Sal nitri 6.17
Sal de vitro 138
Sal tartari 6. sal armoniacum 338
Sal armoniacum philosophorum vbi tradatur 337
Sal armoniale cur dicatur 138
Sal Sosæ 138
Sal anatron 17
Sal saponis 17
Sal herbarum vegetabilium 6. sal vrinæ 138
Sal condimenti 17. Sal cibi 138
Sal aqua maris acuata 138
Sal ignis 138
Sal vitellorum 138
Sal metallorum 131
Salis armoniaci virtutes incomprehensibiles 162
Sales quid 131
Sales acuti 137
Sanguis draconis & humanus quid 182

Digitized by Google

Saphiri compositio 304
Scientiæ intellectum hebetantes 258
Secretum occultandum 25
Scientes ignorantes 96
Secretum naturæ 17. artis & naturæ 253
Secretum nostrum 22
Secretum magisterij 145
Secretum ignis Angelicum 148
Secreta non spargenda 1
Senum desiderium 375
Siccum humidum 103
Simpliciare 93
Smaragdi compositio 310
Sol & Luna quando patiantur eclypsin 325
Sol noster in quo signo 104
Sol tenebrosus 187 *Solutio* 97
Solutio spiritus fixi 102
Solutiones lapidum quanto tempore fiant 328
Soza 17
Speruerius 16. 94
Species noua vnde 108
Sperma metallorum lapidis materia 276
Spermata duo 114
Spiritus quid 116
Spiritus vt cum corpore concordet 88
Spiritus animatus 163
Spiritus corpus 103
Spiritus aquæ secundæ 4
Spiritus quintæ essentiæ 327
Spiritus animati potestas 177
Spiritus proprietas 158
Spiritus subtilitas 257
Spirimentale extremum 76

Digitized by Google

Stella diana 17.139
Stella matutina 17.139
Subiectum materiale 87. instrumentale 87
Subiecta duplicia 86
Subiectorum modi 87
Sublimatio quid 95.97
Sublimationis natura 92
In Sublimatione necessaria 94
Substantia Alchymistarum 268
Subtilis 378. cristallina 30.35
Substantiæ quintæ 115
Substentatio spiritus 79.80
Sulphur quid dicatur 60.293
Sulphur naturæ 4.111
Sulphur alterius potestatis 111
Sulphur nunquam sine natura solis 138
Sulphur glorioſum quot nominibus appelletur
orcilicet 17
exaltatum 17.138
Sulphur vegetabile Raymundi 4
Sulphur animale quandin sublimandum 57
Sulphur nostrum vt accurtetur 4.5
vt aere euacuetur 20. & terram aere euacuare
idem est ibid.
Sulphur vltimum congel. 51
Sulphur puræ lunæ vt habeatur 34
Sulphur dealbandum 106
Sulphuris auri elementa 21
Sulphuris generatio 107
Sulphuris naturæ sublimandi modus 12
Sulphuris nostri natura 110
Sulphuris argenti viui elementa duplex 21
Sulphura duorum luminarium 33

Digitized by Google

Sulphura conficiendi modi 18
Sulphurea materia indeficiens 51.52

T

Tabulæ elementorum 134
Tabulæ liquationis 134.135
Temperamentum 80
Terra nigra 110. terra ignis 22
Terra sulphuris 25
Terra quæ est argentum viuum 21
Terra argenti vt calcinetur 23
Terra ab igne imprægnari 104
Terra vt à cœlo imprægnetur 384
Terra vegetabilis & metallica pro lapide 24
Terra dealbata 3. sublimata quid 20. secunda 4
Terræ foliatæ plura nomina 221
Terram sublimare 220
Testamentum Raym. vbi factum 139. & quando.
Testamentum cui celari debeat 110
Testamenti Raym. elucidatio 244
Testamenti clausura 153
Thesaurus philosophorum 28.33
Thesaurus noster 22
Tinctura quid 76.22.189
Tinctura vera 108. firma 76
Tinctura vnde extrahenda 265
vt ab auro extrahatur 266
Tinctura de stanno pro argento 112
Tinctura quæ melior 257. signis melior 257
Tinctura imperfecta rubificatione 121
Tinctura exuberata 137
Tincturam non fieri de re alata 109
Tincturas quæ recipiant 54
Topasij compositio 312

Digitized by Google

Torques gemma 318
Torquetis compositio ibidem
Transmutamentum primi corporis lunaris 105
Tripodes arcanorum 253
Truncus arboris 36. rubei compositio 40
Trunci arboris compositio albi & rubei 37
Turris in angulo 390

V

Vapor elementorum 22
Vapor potentialis 29
Vas nostrum 146
Vas circulationis Hermetis 22
Vasa duo 146
quibus indigemus 72. 73
Vasa quatuor simul 183
Vasa virgulata 24
Vegetatiua vbi nascantur 164
Vegetabilis medicinæ accurtatio 313
Vegetabile 79. 80
Vegetabilia acuentia 5
Venus vt congelentur 113
Ventus corporeus 17. ventus congelatus 74
Venenum pessimum 16
Villanouani doctrina 211
Vmbra ignis 17
Vnctuosum 6
Vnctuosum humidum, materia lapidis 275
Vnguentum philosophorum 41
Vnum super centum 136
Vnum super mille 136. 137
Vnio quotupliciter fiat 279
Vnionis perfectæ signum 193
Vniendi modi 279. 281

Digitized by Google

Vinum rubeum quid vocarint philosophi 38
Virtus naturalis 119
Virtus proportionis 85
Virtus viuificatiua 257
informatiua 261.179 coelestisquid 85.261
elementalis 261
cur ab igne recedat 119
Virtus instrumenti 85
Virtutes naturales hominis 172
Virtutes salis armoniaci 162
Virtutes vt applicentur 120
Vitella ouorum 17
Vitriolum 17
Vitrioli spiritus 318.326
Vrina vt putrefiat 173
Vrina Mercurij 56
Vrinam in sal excellentissimum conuerti 178
Vtilis res 170

FINIS.

Digitized by Google